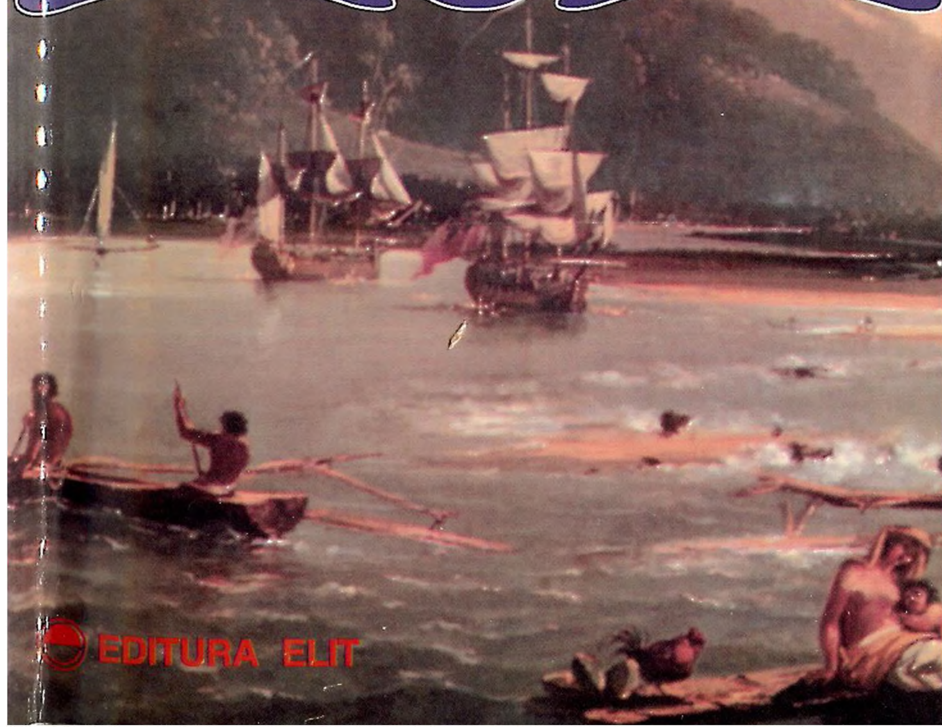
ANNE ȘI SERGE GOLON

7

ANGELICA ȘI LUMEA NOUĂ

EDITURA ELIT

PRIMELE ZILE

1

"Aşadar, sunt lângă el!"

Angelica era preocupată de acest gând care nu-i dădea pace. N-ar fi putut să spună dacă ideea se născuse în mintea sa, căci se simţea cu totul incapabilă de asta acum, sau, mai curând, fusese ceva din afară, asemănător cu zborul ţânţarilor şi muştelor din jur... Era un gând care venea, pleca, se întorcea, stăruia şi-şi lua din nou zborul...

"Aşadar, sunt lângă el!"

Angelica nu dădea nici cea mai mică atenţie zumzăitului sâcâitor, concentrată să menţină cu o mână sigură pasul calului pe poteca abruptă.

"Sunt lângă el!... Sunt lângă el!..."

Cuvintele se repetau pe două tonuri. Un glas lăuntric era şovăitor, celălalt foarte hotărât. Unul emoţionat, aproape speriat, celălalt bucuros. Totul acompania lin, ca un refren, urcuşul obositor.

Tânăra femeie care călărea pe sub poalele frunzişurilor ruginii de arţar, în această zi de toamnă americană, purta o pălărie de fetru, mare, bărbătească, încinsă cu o pană, în umbra căreia ochii săi căpătau limpezimea apei de izvor. Ca să-şi ferească părul de praful drumului, îl strânsese sub pălărie. Renunţase să mai facă pe amazoana şi fustele lungi îi descopereau până la genunchi gambele strânse în cizme de călărie. Împrumutase cizmele de la fiul său, Cantor, foarte bucuros să-i vină în ajutor. Degetele i se albeau la încheieturi, încleştate în jurul frâielor a căror piele devenise spongioasă şi se încălzise în palmele sale strânse, transpirate de efortul pe care îl făcea să ţină capul calului

îndreptat spre pisc, împiedicându-l astfel să apuce spre golul prăpăstiei din stânga, ale cărei umbre şi ecouri păreau că-l atrag şi-l scot uneori din minţi. Poate că vidul, ori poate că, murmurul torentelor de apă trezindu-i setea făceau ca iapa, răspunzând la numele de Wallis, să fie nervoasă.

Era un animal ascultător şi foarte frumos, dar care, de la începutul călătoriei, părea zăpăcit de drumul ce-i fusese impus. Avea şi de ce, la urma urmei, căci nimic nu părea mai puţin destinat nobilului mers cabalin decât acele trasee sinuoase, şerpuind din coastă până în vale, escaladând culmi şi plonjând în abisuri, abia zărindu-se pe sub copaci, rătăcindu-se printre mirişti arse şi mlaştini ca să se piardă apoi în râuri unde trebuia să te lupţi câteva ore cu noroiul, atunci când prin pădurile de pe deal nu se putea trece cu nici un chip. Iar aceea era o asemenea cale, răzbătătoare ca toate cele deschise de omul dornic să scurteze cât mai mult distanţele; însă el, omul, nu are de protejat decât picioarele sale desculţe, nu genunchii atât de sensibili ai unui cal.

Poteca pe care-o urmau era acoperită cu o iarbă uscată şi unduitoare, pârjolită de razele soarelui. Calul o făcea pe tânăra femeie să se clatine la fiecare pas, negăsind sprijin pentru copitele sale neliniştite. Angelica, cu mână fermă, îl stăpânea atunci îl liniştea şi-l făcea să înainteze doar îmboldindu-l cu călcâiele. Deja îl cunoştea-şi, dacă îi cerea un efort susţinut, nu se mai temea că nu o să-i asculte comenzile. Animalul făcea tot ceea ce i-ar fi poruncit să facă, iar dacă femeia cădea seara frântă de oboseală şi de zdruncinături, asta era o altă poveste!

Urcau mai departe. Atinseră creasta şi ajunseră pe un fel de platou unde bătea un vânt uşor cu iz de răşină.

Angelica trase cu nesaţ aer în piept.

În faţa ei se întindea o pădure de conifere. Pinii, cedrii albăstrui şi mărăcinişurile mohorâte alcătuiau o sumbră armată vegetală, în care tonurile grave şi pale de verde smarald şi siniliu sclipeau, brodate de nevăzute andrele în tufe, buchete, eflorescenţe, ghirlande şi ţeseau delicat o tapiserie, nuanţă cu nuanţă, verde cu verde.

Copitele calului răsunau pe solul pietros.

Angelica slăbi strânsoarea degetelor pe frâe şi a genunchilor pe burta animalului. Frântura de gând stăruitor reveni înconjurând-o, parcă adusă de adierea binefăcătoare a brizei.

"Deci e adevărat, sunt lângă el!"

Se opri aici şi, ca trezită dintr-un vis, asculta ecoul vorbelor sale. Apoi tresări, înălţă capul şi căută cu privirea o siluetă, peste caravană.

El! Era acolo, în fruntea caravanei, contele Joffrey de Peyrac, marele călător, aventurierul celor două lumi, bărbatul cu destin dramatic care, după ce cunoscuse toate lucrurile minunate şi toate mizeriile vieţii, mergea mai departe, întunecatul cavaler, trăgând zi de zi după el o întreagă trupă, dar care întotdeauna îşi atingea ţinta.

"Niciodată n-o să reuşim să trecem pe-acolo" îşi spusese de nenumărate ori Angelica, în faţa câte unui obstacol. "Joffrey n-ar fi trebuit să..."

Dar se avântau deja, în şir indian, călăreţ după deschizător de drumuri, hamal după călăreţ, prin desişul vreunui crâng semănând a vizuină, în tunelul unui defileu, prin curentul vreunui râu sălbatic, în "ţara nimănui"[1] a vreunei mlaştini mişcătoare. Şi mergeau, înaintau, descopereau la capătul efortului lumina, malul, adăpostul pentru noapte. Nici una dintre aceste izbânzi nu păruse nici posibilă, nici previzibilă, şi totuşi aşa se întâmpla. Joffrey de Peyrac nu îi avertiza niciodată în legătură cu aceste surprize. Le oferea ca venind de la sine, inevitabile într-o asemenea călătorie. Angelica se întreba chiar dacă el ştia într-adevăr încotro să se îndrepte, sau numai hazardul îl scotea la liman. De o sută de ori ar fi trebuit să se rătăcească, să piară. Dar era tot atât de adevărat că nimeni nu pierise. De trei săptămâni cei care formau micul convoi plecat din *Gouldsboro* în primele zile ale lui septembrie se supuseră destinului fără răgaz, asemeni pietricelelor din valul unui torent, sătuli de păduri şi de drumuri, cu feţele arse şi tăbăcite de soare, cu ochii spălaţi de lumina crudă, de nuanţele orbitoare de albastru, acel albastru al cerului întrezărit prin caleidoscopul colorat al frunzişurilor, cu mirosuri de foc şi de toamnă, de răşină şi de zmeură stăruind prin cutele hainelor. Stârnit de căldura acelui sfârşit de toamnă, aburul lacurilor se evapora în primele ceasuri ale dimineţii, lăsând oglinzile apelor strălucitoare şi limpezi, iar pe sula poalele copacilor o uscăciune vibrantă ce răsuna până departe.

Seara pe neaşteptate, se lăsa o răcoare ce anunţa parcă iarna, dar mulţi copaci erau încă verzi, cu frunze ce abia băteau în gălbui. Ca prin minune apărea atmosfera de tabără, într-un loc ceva mai adăpostit, pentru a scăpa de muşte şi ţânţari. Se

1 ţara nimănui – (aici) pământ necunoscut, teritoriu încă neexplorat (din engleză "no man's land") – (n. tr.)

aprindeau focuri. Indienii tăiau cu îndemânare de prin desişuri prăjini lungi. În mai puţin de-o oră, în luminiş se ridicau adăposturi cu acoperişul ţuguiat, deasupra cărora se întindea o apărătoare din scoarţe de mesteacăn cusute între ele şi plăci mari din coajă de ulm suprapuse ca ţiglele unui acoperiş. La început, Angelica se întrebase cum fusese posibil să se adune de pe copaci atâtea bucăţi de scoarţă în aşa de puţin timp. Pe urmă băgase de seamă că Joffrey de Peyrac trimitea înaintea caravanei o echipă cu misiunea de a defrişa şi uneori chiar de croi drumul, pentru ca apoi să pregătească bivuacul. Alteori, nimeni nu aştepta convoiul pe locul de sosire, dar atunci, precum un câine ce adulmecă şi dezgroapă un os, şi unii şi alţii plecau să caute prin pădure bucăţi mari de muşchi sau rostogoleau bolovani la intrarea vreunei caverne ori descopereau câte o ascunzătoare ticsită cu scoarţă de ulm îngrămădită acolo pentru călători şi cu ceva provizii de porumb, îngropate.

Erau condiţii primitive, bineînţeles, dar ofereau strictul necesar. Pentru cele trei femei albe (Angelica, doamna Jonas şi nepoata sa, Elvire), ca şi pentru cei trei copii care le însoţeau, înălţau un cort de dril. Pe pământ aşterneau crengi de brad şi piei de urs ce serveau şi drept pături. Adăpostul era călduros şi puteai să dormi destul de bine în el, dacă nu erai învăţat doar cu puful moale al saltelelor; Angelica şi fiica sa cunoscuseră însă popasurile şi mai puţin confortabile încă ale unei vieţi aventuroase.

Vremea, mereu frumoasă, ţinea cu călătorii. Cel puţin nu aveau de luptat cu umezeala ploii. Vânătoarea şi pescuitul le procurau în fiecare seară o hrană excelentă ce se adăuga porţiilor obişnuite de biscuiţi şi slănină aduse de la *Gouldsboro*.

Totuşi, pe măsură ce se scurgeau zilele, apoi săptămânile, chiar în ritmul înaintării lor prudente se ascundea o mare oboseală. Angelica o resimţea în mod deosebit în acea dimineaţă, când copitele calului răsunau pe terenul pietros. Sunetul lor îi părea amplificat tulpinile cenuşii ale pinilor, accentuând prin contrast liniştea în care înaintau. Observă că, de câteva zile, chitara lui Cantor amuţise; la fel glasurile vesele ale lui Maupertuis şi Perrot ce nu mai schimbau glume sau sfaturi. Mergeau fără să mai vorbească. Era oboseala sau instinctivă reacţie a fiinţelor în pericol, care la fiecare pas se feresc şi încearcă să uite. De dimineaţă, Honorine dorise, întâia oară de la plecare, să urce pe cal în spatele mamei sale, Angelica. Până atunci ţinuse companie tuturor călăreţilor, rând pe rând,

companie foarte dorită dealtfel, căci era amuzantă. Făcuse în aşa fel încât să fie purtată chiar umerii unşi cu grăsime ai câtorva indieni cu care pretindea că susţinuse conversaţii foarte interesante.

Astăzi dorea să fie lângă mama sa. Angelica simţea că fetiţa adormise în spatele său, riscând să cadă din pricina hurducăturilor unui drum uneori accidentat. Dar Honorine învăţase de mică să călărească, legănată toată copilăria la trecerea urcuşurilor, avântându-se în cavalcade prin desişurile pădurilor, aşa că îşi încleşta instinctiv, prin somn, braţele în jurul taliei femeii.

Drumul se pierdu într-o dună de nisip cenuşiu amestecat cu ace de pin, ce înăbuşea zgomotele asemeni unei catifele. Gâfâiala respiraţiilor, scârţâitul şeilor, sforăitul uşor al cailor apărându-se de muşte se topeau în şuierul vântului care înfiora pinii cu o şoaptă gravă ce amintea de mare. Peisajul se schimbase. Apăruseră copaci gigantici ale căror trunchiuri de un gri pur se avântau spre întinzându-şi ramurile orizontale cu o rigoare arhitecturală. Aceşti arbori ar fi meritat să fie sădiţi de mâna omului. Te duceau cu gândul, fără să vrei, la catedrale, la marile parcuri din Île-de-France şi de la Versailles.

Dar nu era decât un parc sălbatic al naturii, aranjat de neştiutorul bun plac al vânturilor, al pământului şi al fragilelor seminţe. Pentru prima dată de la zidirea lumii răsuna pe acele meleaguri ecoul copitelor de cal. Semeţii pini ai Americii priveau chiar la caii ce tocmai treceau. Nu mai văzuseră niciodată aşa ceva.

Animalele respirau prospeţimea parfumată a aerului. Simţurile îi avertizau că era ceva neobişnuit în acea primă întâlnire cu uriaşii unei lumi încă neexploatate, dar, ca fiinţe civilizate ce erau, de nobil sânge englezesc şi irlandez, îşi înăbuşeau teama.

O gogoaşă de pin se rostogoli din creangă în creangă. Era unul din acele fructe rotunde şi ţepoase, deschise ca nişte nuferi şi brobonate de răşină albă. Angelica tresări din cauza zgomotului. Calul se poticni, trezind-o pe Honorine.

— Nu-i nimic, o linişti tânăra femeie.

— Vorbise cu glas scăzut. De sus, de prin copaci, îi urmăreau cu privirea veveriţe. Mergeau aproape de-o oră pe un teren drept, printre coloanele sure ale pinilor.

Iată însă că drumul începea să se încline lin spre vale. În locul pinilor se iveau brazii şi, pe măsură ce coborau panta, se amestecau în peisaj mestecenii tremurători cu frunze încă verzi,

apoi ulmii deja auriţi şi mohorâţii stejari încărcaţi de frunze enorme, ruginii sau doar îngălbenite; în fine, urma întreaga simonie a arţarilor, a căror abundenţă o uimea pe Angelica. Coloritul lor împodobea toamna cu cele mai frumoase nuanţe, de la chihlimbariul mierii până la tenta stinsă a aurului învechit, trecând prin stacojiu.

Cu puţin înainte de a se avânta pe sub poala tivită cu purpuriu a unei păduri, călătorilor li se înfăţişă în stânga orizontul larg pe care se profilau munţi ameninţători. Erau primii pe care îi zăreau, căci, până acum, chiar dacă drumul li se păruse o nesfârşită suită de urcuşuri şi coborâşuri, nu străbătuseră de la plecarea de pe malul mării decât o vastă câmpie ondulată despicată în falii abrupte de cursurile de apă şi de lacuri.

Munţii păreau prea înalţi; erau însă mulţi şi nesfârşiţi, întinzându-se în depărtare cu mişcări domole şi prelungi, armonizând sclipiri albăstrui şi argintii, pentru a se estompa foarte departe, sub o îngrămădire de nori care întuneca azurul cerului.

Chiar la picioarele lor se deschidea panorama unei văi trandafirii sub negurile uşoare ce-o acopereau. Era întinsă, calmă şi serenă. Dar şi pustie ca moartea.

Pe Angelica o surprinse şi o captivă priveliştea abia întrezărită, ce-i dezvăluia adevăratele proporţii ale lumii prin care călătorea. Se simţea copleşită. Era ca şi cum ar fi descoperit veritabilele dimensiuni ale unui lucru aproape irealizabil. Se întreba dacă trăise vreodată altundeva, într-o mulţime, printre alte femei, la Curte, la Versailles, dacă existau pe lume oraşe clocotind de oameni şi de strigăte, popoare îngrămădite, naţiuni suprapopulate şi agitate. Aşa ceva nu i se părea posibil. erau parcă primele zile ale lumii, în marele orgoliu al materiei mute, pământ, apă, stânci, mlaştini şi nori, frunze şi cer. Pentru ea totul tăcuse. Un văl căzuse peste zgomotosul spectacol al trecutului în care îşi trăise fulgurantul şi solitarul destin de tânără şi frumoasă femeie, jinduită şi ameninţată. Era ca o cortină roşie de teatru ce căzuse la sfârşitul piesei şi în spatele căreia auzea râsete, şoapte şi chicoteli.

Angelica tresări, se îndreptă în şa, în timp ce un gând neplăcut îi trecu prin minte: “Probabil că am început să visez. Aş fi putut să cad şi s-o trag după mine şi pe Honorine.”

— Nu ţi-e rău, Honorine, draga mea?

— Nu, mamă.

— Şi roşul ăsta care nu se mai termină...

Coloana înainta printr-un decor sângeriu, în mijlocul unei păduri de arţari pe care toamna îi colorase în cel mai aprins roşu, de la vârf până la pământ, căci frunzele căzute aşterneau deja un covor gros. De-abia se distingeau din masa frunzişului trunchiurile negre şi crengile ce susţineau toată această panoplie. Trecând prin ea, lumina căpăta incandescenţele focului şi străluciri de vitraliu. Trei coţofene albe cu negru, neruşinate şi zăpăcite, zburau din creangă în creangă sfâşiind tăcerea cu zarva lor ascuţită.

— Ah, nu-i decât asta!... Crezusem totuşi c-o aud pe doamna de Montespan...

Angelica începu să râdă încetişor. Doamna de Montespan, rivala sa de la Versaille, era departe, iar evocarea sa îi părea mai degrabă cea a unui coşmar pitoresc. Trecutul nu avea mai multă consistenţă în acel moment decât pieliţa goală a unui fruct strivit între degete. Nici Curtea, nici dragostea Regelui Soare[1] pentru ea, Angelica, nimic nu mai conta. Cortina acoperise tot ceea ce lăsase în urma sa. Iar în faţa ei se întindea deşertul şi în fruntea convoiului era bărbatul regăsit. Curajoasa femeie lua totul de la început.

Mai trecuse prin ceva asemănător, demult, când străbătuse pustietăţile Maghrebului[2] cu Colin Paturel. Simţise o decantare a întregii fiinţe, o ruptură de sine însăşi. Dar nu era acelaşi lucru, căci atunci fugea prin deşert, iar Colin Paturel nu făcea altceva decât să-i uşureze calea. Pe când acuma, prin deşertul ce parcă nu avea să se mai sfârşească niciodată, era legată de omul pe care-l iubea.

Era lângă el.

Acel gând pe care-l simţea în jurul său şi în sine o făcea să încerce senzaţii contrare: mai întâi o pace şi o fericire fără margini, apoi o spaimă de gheaţă şi în cele din urmă impresia că sub paşii săi se deschide un abis. Frisoanele care o scuturau îi surpau rezistenţa interioară. Spaima venea de la acele cuvinte pe care le rostea în gând aproape fără să vrea: "legată" de omul iubit şi deşertul "ce parcă nu avea să se mai sfârşească niciodată". Îşi privi palmele ce strângeau frâiele calului. Erau aceleaşi mâini fine şi prelungi pe care mulţi bărbaţi le sărutaseră fără să le bănuiască vigoarea. Tocmai acea vigoare antrenată de-a lungul

1 Regele Soare – regele Ludovic al XIV-lea (1661 – 1715) al Franţei – (n.tr.)
2 Maghreb – deşert din marele pustiu Sahara, situat pe teritoriul statelor Algeria şi Maroc – (n.tr.)

anilor îi permitea azi să mânuiască grelele arme, să frământe aluatul şi să stoarcă rufele sau să încalece un cal speriat.

Mâinile îi erau curate, fără nici o podoabă, fără nici un inel. Mâinile sale!

Angelica se bizuia pe ele ca pe cele mai bune aliate. În rest, se simţea obosită uneori, o oboseală copilărească. Avea sufletul şi mintea în derută, o sensibilitate a pielii, lacrimi amestecate cu râsete, era ameţită de un cuvânt, bucuroasă de altul, chinuită de incertitudine, de uimire, de o apăsare fără nume şi rost ce urca în ea, cotropind-o precum norii care îngrămădiţi deasupra văii pe care o zăriseră începeau pe furiş să se umfle şi să invadeze cerul imaculat.

Totul se petrecuse prea repede. Acum timpul se scurgea prea încet. Prea rapidă şi intensă fusese bucuria acelei dimineţi în care el îi luase mâna şi declarase în faţa tuturor: "V-o prezint pe soţia mea, contesa de Peyrac". Prea orbitoare şi dureroasă, asemeni fulgerului ce pârjoleşte, clipa în care-şi zărise băieţii şi îşi dăduse seama de prezenţa lor.

Prea violentă şi prea mişcătoare era fericirea nopţilor în care trupul său, străbătut din nou de fiori, regăsea elanul dorinţei.

Era ca un vârtej ce pusese stăpânire pe ea şi o lovea. Fierul roşu al bucuriei şi împlinirii o marca şi-i pătrundea în suflet, însă iară ca ea să poată încă să se desprindă de tot ceea ce fusese prea mult timp, de acest alter-ego născut din durere, femeie însemnată de pecetea regelui, Revoltata. Astfel că uneori se trezea văduvă şi singură, cu gesturile de odinioară, câteodată nechibzuite.

În acel moment o trezi realitatea, izbind-o ca un glonte şi lăsând-o apoi într-o stare de şoc şi uluială.

— Dar e adevărat. E aici. Sunt lângă el!

Bucuria şi teama se amestecau îl mintea ei slăbindu-i parcă rezistenţa.

În locul acestor frământări ale conştiinţei, când fierbinţi, când îngheţate, Angelica preferă în cele din urmă amorţeala gândirii, ce se potrivea mai bine cu mersul lent şi trudnic al calului. Călătoria nu avea momente propriu-zis periculoase, dar totul era inedit. Atenţia îi rămânea trează. Gândirea însă îi dormita, vagă şi parcă refuzând să-şi imagineze orice s-ar fi aflat dincolo de această potecă îngustă, de meandrele şi salturile sale, de semne şi arome, neacceptând cu nici un chip să vadă mai departe de urmele tangibile şi imediate, pietre, frunze, ierburi pe care trebuia să le treacă sau să le înlăture, adică ceea

ce se afla în jurul său. Cât vedeai cu ochii, doar tăcerea şi pământul mut sub un giulgiu de frunze foşnitoare.

"Cu toate acestea, am avut întotdeauna chiar prea multă imaginaţie, se gândea Angelica. Visam... mă instalasem în imaginaţia mea, mă complăceam acolo atât de mult, încât pe urmă îmi era frică să revin în realitatea atât de diferită... şi adesea decepţionantă. Dacă încep să mă gândesc că în spatele şirurilor nesfârşite de copaci se întinde un deşert monstruos şi ostil, o să mă consum dinainte. Aşa că trebuie să aştept să AFLU ce înseamnă într-adevăr această ţară, nu să visez. Oh, roşul ăsta... murmură ea scuturând din cap. Poţi oare să-ţi închipui asemenea splendori? Poţi să visezi la ele fără să le mai fi văzut vreodată?" se întrebă ea, uimită dintr-o dată. O admiraţie impulsivă îi îndepărtă pentru un moment grijile şi o făcu să cadă într-o admiraţie puţin obişnuită, cu ochii larg deschişi, uluită de acest carusel orbitor de culori, în care lumina şi umbra rivalizau pentru a da celor mai şterse nuanţe străluciri de bijuterie. Roşul, galbenul aprins şi trandafiriul se îmbinau pe fundalul arămiu al frunzişurilor amestecate cu mărăcinişuri întunecate sau ruginii, din care se ridica un abur călduţ cu iz de miere.

Angelica văzu mişcând ceva pe trunchiul unui copac apropiat şi descoperi doi pui negri de urs care se căţărau pe scoarţă, agăţaţi în ghearele lăbuţelor. La trecerea calului îşi întoarseră boturile curioase, deopotrivă vioaie şi drăgălaşe. Erau atât de caraghioşi, încât o trezi pe Honorine să-i vadă. Se gândi însă că ursoaica nu se afla prea departe. Pipăi în coburul şeii pistoalele pe care i le dăduse Joffrey.

Destul de departe în spatele său, calul lui jupân Jonas intră pe sub o bogată boltă de frunziş îngălbenit. Încovoiat parcă de greutatea aceluia, spatele ceasornicarului se curba. Omul picotea şi el de oboseală. Angelica îi urmări calul ce tocmai trecea prin desişuri. Dacă ursoaica era pe-aproape, caii aveau să se sperie. Dar nu se întâmplă nimic. Jupân Jonas defilă călare pe sub nasul ursuleţilor, care, foarte curioşi, urmăriră mult timp cu ochii lor vii ciudata creatură apocaliptică al cărui spate semăna cu cel al unui elan, în timp ce capul, pe care trona un soi de con negru (evident, ursuleţii nu ştiau ce e aceea o pălărie), lăsa să-i scape un sforăit sonor.

Jupân Jonas şi soţia sa îi ceruseră contelui de Peyrac să-i primească în expediţia sa. Nu mai doreau să rămână în *Gouldsboro*. Împreună cu nepoata lor, Elvire, văduva unui brutar, şi cu cei doi copii mici ai aceleia, alcătuiau grupul hughenot al

caravanei din care făcea parte şi Angelica. Pe ceilalţi, printre care se numărau italieni, nemţi, englezi şi câţiva scoţieni poate, femeia nu-i prea cunoştea, chiar până la a-i confunda între ei. Îşi reproşa acest lucru neobişnuit pentru ea, curioasă mereu şi interesată de semenii ei, cu care făcea cunoştinţă. Dar erau "oamenii" lui Peyrac, nu ai săi, iar faţă de ea toţi păstrau încă o atitudine rezervată.

O figură aparte şi solitară o făcea călăuza canadiană Nicolas Perrot, mai necesar ca oricând şi care avea darul să apară întotdeauna chiar la momentul oportun şi să-şi ofere serviciile celor ce aveau nevoie de ele. De obicei mergea pe jos, cu pasul neauzit al indienilor, fără să obosească vreodată, ţinându-şi puşca pe umăr, cu patul în aer. Adesea o lua înaintea celorlalţi ca să deschidă drumul şi să pregătească tabăra pentru noapte. Angelica avea impresia că tânărul canadian, deopotrivă liniştit şi misterios, i-ar putea explica tot ceea ce-o speria. Fără îndoială însă că el ar fi fost uimit să afle gândurile tinerei femei, căci tot ceea ce-l înconjura era foarte familiar, lipsit pentru el de taine şi complicaţii: un copac e un copac, fie el roşu sau nu, un râu e un râu, un indian un poate fi decât un indian. Cel mai important e să poţi deosebi cât mai repede un prieten de un duşman. Iar un prieten e un prieten, duşmanul îţi este duşman, un scalp e un scalp, un popas înveselit de o pipă îndesată cu tutun e lucrul cel mai plăcut pe lume, în timp ce o săgeată în inimă – cel mai dezagreabil.

Filozofia sa era simplă, iar nota de mister, de care nu era conştient, i se trăgea de la cunoaşterea lucrurilor stranii şi neobişnuite.

Cutezătoarei femei îi păru rău că Perrot nu făcea parte din apropiaţii săi. I-ar fi cerut să-i spună numele plantelor întâlnite în drum. Pe unele le cunoştea, pe altele însă nu le-ar fi întrebat cum se poate asigura din timp hrana cailor într-un ţinut în care nu întâlneau nici prerii, nici păşuni şi în care prin păduri nu existau decât tufişuri, frunze moarte şi crengi uscate, nu însă şi iarbă. Ghicise că problema cailor îl preocupa pe canadian. El îi explicase pe îndelete că în acele regiuni, singurele căi de comunicaţie erau cursurile de apă, iar singurele mijloace de transport – micile canoe indiene din scoarţă de mesteacăn, pe care le puteau căra deasupra capului prin râurile prea repezi, pentru a le folosi din nou când întâlneau ape mai liniştite. "Dar încărcate doar cu cai şi femei, bineînţeles!" încheia el ridicând capul...

Pădurea se rărea, colorată ca un asfinţit însângerat, între doi pereţi de stâncă ce se apropiau din ce în ce mai mult pentru a forma un fel de defileu. Firul de apă începea să se avânte pe praguri, dar, de data aceasta, urcuşul nu era prea greu.

Înainte să purceadă iar la drum, Angelica se opri şi se întorse să arunce o privire înspre oamenii din convoi, care, unii călare, ceilalţi pe jos, apăreau în şir indian din râpă ca dintr-un puţ.

Oboseala tuturor sărea în ochi. Toţi, chiar şi tinerii, păreau zdrobiţi de epuizare şi de căldură.

Honorine, fetiţa de trei ani, dormea ţinându-se cu mâinile de mijlocul mamei sale. În locul unde obrazul rotund al fetiţei îi atingea spatele, Angelica simţea o fierbinţeală. Cea mai mică atingere era aproape insuportabilă pe acea căldură de foc ce aducea un aer uscat şi fremătător. Sudoarea i se prelingea pe şira spinării şi îi lipea hainele de piele. Ceafa o ardea, borurile largi ale pălăriei nereuşind s-o protejeze.

Unul dintre bărbaţi ajunse sus lângă ea şi trecu adresându-i un vag salut. Nici măcar nu putuse să ridice capul. Paşii săi târşâiţi lăsau mici urme în praful stârnit al drumului. Angelica mai privi o dată în urma sa. Nu-l zări pe Cantor şi se îngrijoră pentru tânărul său fiu.

Oamenii continuau să treacă, unul după altul, încovoiaţi sub greutatea bagajelor.

Unii dintre ei, străini, vorbeau în engleză. Trecând, îi aruncau femeii câte o privire scurtă, uneori o salutau, dar nu se opreau.

În timpul celor trei săptămâni de când călătoreau, observându-i pe aceşti bărbaţi aleşi de conte pentru a-i însoţi în expediţia către ţinuturile încă necolonizate ale continentului american, Angelica îşi dăduse seama că nu erau prea vorbăreţi, în schimb aveau o rezistenţă ieşită din comun şi nutreau un mare devotament faţă de conducătorul lor. Erau adevărate brute şi nu trebuia să ai harul ghicitului ca să-ţi dai seama că fiecare ascunde un secret. Ea cunoştea genul acela de oameni. Ştia de asemenea că nu pot fi "îmblânziţi" cu una cu două. Avea să încerce mai târziu să-i cunoască. Deocamdată, toate forţele şi toată atenţia îi erau la stăpânirea unui cal îndărătnic şi la supravegherea fetiţei şi a celor câţiva prieteni hughenoţi ce-o însoţeau.

În ciuda lungilor cavalcade prin păduri, munţi şi văi, trecea uneori prin momente de nelinişte, Îşi amintea expresia

întrebătoare şi frământarea de pe chipul soţului său când îl rugase s-o ia lângă el. Începea să înţeleagă. Aventurile ce-i aşteptau în îndepărtatele ţinuturi ale provinciei Maine, în care contele de Peyrac se hotărâse să exploateze mine de aur şi argint, urmau să fie presărate de tot felul de dificultăţi necunoscute, imprevizibile, ca şi drumul pe care-l urmau de atât de multe zile.

Pe lângă Angelica trecură apoi indieni, bărbaţi şi femei, lăsând în urma lor, în aerul închis, o duhoare de sălbăticiune, Se alipiseră caravanei când expediţia atinsese malurile fluviului Penobscott. Aparţineau unui mic trib de abénakizii, metallacşii, care, după o incursiune pe ţărmurile oceanului, se întorceau pe terenurile lor de vânătoare, lângă lacul Umbagog. Îi ceruseră protecţie contelui de Peyrac, temându-se de posibilele întâlniri cu irochezii, duşmanii lor tradiţionali, care în timpul verii le devastau ţinuturile.

Domnul Jonas, ceasornicarul, reuşi să urce şi el, ţinându-şi calul de căpăstru. Se opri, scoase pălăria şi îşi şterse cu grijă părul, fruntea apoi ochelarii.

— Of! Dar ştiu c-a fost greu urcuşul, nu glumă! Unde mai pui că trebuie să urci douăzeci ca ăsta pe zi!

— Soţiei dumneavoastră nu-i vine prea greu?

— Am rugat un bărbat s-o ajute în timpul acestui adevărat căţărat. Un singur pas greşit şi biata mea nevastă putea să se zdrobească de stânci. Ah, dar uite-i!

Buna femeie îi ajunsese din urmă. Tânărul breton Yann Le Couénnec, din *Gouldsboro*, îi conducea calul, amabil. Doamna Jonas, cam congestionată la faţă, era totuşi destul de bine dispusă. Puternica şi amabila femeie se dovedise rezistentă la cei cinzeci şi ceva de ani ai săi.

— Asta datorită anilor petrecuţi în La Rochelle, explică ea.

Îi povestise Angelicăi fiind că, fiind fiică de mari fermieri, trăise în tinereţe la ţară.

— L-aţi văzut Cumva pe Cantor?

— Da, o ajută pe Elvire, care nu-i o călăreaţă prea bună. Sărmana! Ce i-o fi venit să ne însoţească în această aventură, şi cu cei doi copii, în loc să rămână în *Gouldsboro*? E adevărat însă că e nepoata noastră şi că noi îi suntem singurele rude!...

Cantor apăru pe marginea râpei iar mama sa încercă un sentiment de mândrie când i se ivi silueta adolescentină, bine făcută, îndrumând cu multă siguranţă calul pe care o tânără se agăţa înspăimântată. Elvire mărturisi că ceea ce o îngrozea erau

ecourile amplificate ale căderilor de apă. Îi mulţumi frumos lui Cantor şi întrebă dacă îl văzuseră pe fiul său cel mare, Barthélemy, care avea opt ani. Angelica o linişti. Barthélemy era mai în faţă, cu Florimond, în grija căruia fusese dat, şi de care băiatul nu se îndepărta nici măcar cu un pas.

Grupul celor din La Rochelle se puse în mişcare şi Cantor îi urmări cu privirea pe când se îndepărtau.

— Mă întreb cum ar fi reuşit să urce biata fată dacă n-aş fi fost aici, începu el. E o nebunie să împovărezi o asemenea expediţie cu femei şi copii. Asta nu o spun pentru tine, mamă. Eşti soţia tatălui meu şi e normal să ne însoţeşti. Dar recunoaşte că a călători astfel, cu caravana, printr-o ţară necunoscută, e altceva decât să dansezi prin saloanele de la Versailles!

— Recunosc, Cantor, recunosc... mărturisi Angelica, ascunzându-şi un surâs în faţa tonului grav al băiatului, şi-ţi admir rezistenţa, căci tu mergi pe jos cu o încărcătură grea, pe când noi, femeile şi copiii, mergem călare!

— Ah, nu! Ca de-obicei! Iar râzi de mine!

— Nu eşti totuşi nici un pic moleşit pe căldura asta insuportabilă?

El îşi îndreptă umerii şi se feri să arate orice urmă de oboseală. Femeia îl simţi însă că brava. Chiar bărbaţii căliţi din convoi se plângeau uneori de durata şi de asprimea drumului. Văzu că tânărul slăbise. Cearcăne îi umbreau ochii, verzi ca şi ai ei. Se întrebă încă o dată de ce Joffrey le impunea ritmul acela aproape inuman. Dorea oare să-i pună la încercare, să ştie la ce să se aştepte de la fiecare? Să se convingă dacă femeile şi copiii nu-i împiedicau planurile? Sau poate un motiv secret îl determina să se grăbească spre un ţel care, deocamdată, rămânea nelămurit?

— Dumneata, mamă, cum te mai descurci? Calul tot îţi mai face probleme? întrebă Cantor, în timp ce un zâmbet i se ivi pe buzele crăpate de arşiţă.

Statura sa robustă era deja cea a unui bărbat tânăr, dar buzele, deşi acoperite de praf şi sudoare, păstrau încă inocenţa copilăriei. Tocmai din cauza acelei guri încă neumbrite de puful tuleielor, Angelica recunoscu în el pe micul şi bucălatul paj ce odinioară cânta în faţa reginei, la Versailles. Îi venea să-i mângâie părul ondulat şi să-i surâdă cu dragoste de mamă, să-l strângă la piept pe acest fiu parcă născut a doua oară, în fine regăsit, şi care stătea în faţa ei, trăind ca prin minune.

Se feri însă s-o facă. Ştia cu ce pudoare îşi ascund adolescenţii sentimentele, iar după atâţia ani în care fuseseră departe unul de celălalt, nu putea să cunoască prea bine ce se petrecea în sufletul tânărului. Visa ziua când avea să se oprească sub un acoperiş de unde să nu mai plece iar la drum. Atunci, odată înlăturată greoaia oboseală, putea să se apropie de cei dragi şi să-i adune în jurul său, soţul şi cei doi băieţi, şi să înveţe să-i cunoască mai bine, în liniştea vieţii de zi cu zi. i se părea că toată acea călătorie îi îndepărtează de ea. Fiecare se lupta cu propriile greutăţi, zorit de grija de a nu fii cel sau cea care să întârzie mersul caravanei.

Îi răspunse lui Cantor că totul era în ordine. Wallis părea a se fi cuminţit şi o asculta acum.

— Era destul de periculos, spuse Cantor îngrijorat. Şi eu şi Florimond observasem că iapa este îndărătnică şi ne făceam griji pentru tine. De nenumărate ori am crezut că o să vă prăbuşiţi în vreo prăpastie sau că n-o s-o faci să înainteze prin locurile dificile...

— Dar tu ce crezi? M-am descurcat bine?

— Hm! Da, cum să nu, răspunse Cantor cu o bunăvoinţă uşor superioară, ce ascundea însă o oarecare uimire. Eşti o foarte bună călăreaţă, recunoscu el apăsat.

— Îţi mulţumesc. Mă încurajezi să continuu, căci dimineaţă era cât pe ce să renunţ. E atât de cald!

— Vrei o gură de apă? se repezi el. Jos, la cascadă, mi-am umplut plosca. Poftim, e încă rece.

— Nu, mulţumesc, dar o să-i dau un pic Honorinei.

— A, nu-i nici o grabă. Văd că doarme, se grăbi Cantor, retrăgând plosca pe care i-o întinsese.

Îi puse dopul şi o agăţă iar la brâu.

— Eu o iau înainte. După ce trecem de pădure se poate să întâlnim iar un prag stâncos, foarte greu de depăşit. O să trebuiască s-o ajut iar pe biata domnişoară Elvire.

Plecă cu paşi mari.

Angelica readuse calul pe potecă. Îşi urmări fiul cu privirea. Era frumos, se dovedea abil şi plin de atenţie pentru ea, iar apropierea de el nu avea să fie dificilă. Înţelesese însă de câtva timp că nu o vedea cu ochi buni pe Honorine.

Suspină şi înclină un pic capul.

Avea să aibă vreodată curajul să le vorbească celor doi fii mai mari despre Honorine? Şi ce-o să le spună? Era într-un fel

normal ca băieţii să aibă rezerve faţă de sora vitregă pe care mama lor a ducea din Lumea Veche!

Care din foştii amanţi ai mamei lor îi era tată? Acela era gândul care-i chinuia uneori. Ce simţeau şi unul şi celălalt în sufletele lor în faţa acelei dezamăgitoare revelaţii?... Şi cum judecau atitudinea tatălui lor ce accepta şi primea lângă el copilul?

Honorine era mărturia a tot ceea ce ar fi dorit să uite. A unui trecut crud, a despărţirii, cu inevitabilele sale trădări...

"Ar fi trebuit oare s-o lase la *Gouldsboro*? se frământa Angelica. Abigael ar fi dorit să i-o încredinţez şi s-ar fi ocupat de ea cu multă tandreţe. Dar nu, n-aş fi putut să fac aşa ceva! Ştiu bine că ai fi murit fără mine, sărmanul meu copilaş din flori, îşi spuse ea privind peste umăr căpşorul rotund aplecat cu atâta încredere pe spatele său. Şi eu, eu aş fi putut oare să te uit şi să trăiesc liniştită după ce te-aş fii îndepărtat încă o dată din viaţa mea?... Biet copil, aruncat cu atâta violenţă într-o lume atât de crudă!... Nu, n-aş fi putut să fac aşa ceva!...

De ce dorise Honorine în acea dimineaţă, cu atâta încăpăţânare, să fie alături de mama sa? Nu era oare un semn? Căci, iată, când ceva o speria, fetiţa se refugia lângă Angelica. Până atunci se arătase veselă şi foarte sociabilă. De ce pericol neaşteptat se ferea acum? Era vorba de o porţiune de drum mai dificil de străbătut? O furtună sau un uragan? Ori, poate, o întâlnire cu irochezii?

Până atunci, indienii, fie ei prieteni sau duşmani, nu-şi făcuseră aproape de loc remarcată prezenţa. Perrot şi Maupertuis le explicaseră pionierilor că triburilor indiene plecaseră din primăvară pe ţărmurile oceanului, unde îi aşteptau pentru schimburi de mărfuri corăbii cu încărcăturile lor de apă-de-foc, perle şi fleacuri din sticlă colorată. Numeroasele triburi abénakize, rasa cea mai răspândită în Maine, aveau nomadismul în sânge.

Se întâlniseră numai cu metallacşii, la începutul călătoriei, care se alipiseră la caravana albilor. În afara lor nu mai văzuseră pe nimeni, nici irochezi, nici abénakizi. Iar acea absenţă a oricărei fiinţe umane, ce mult timp păruse ocrotitoare, le apăsa acum sufletele încercate de oboseală.

În dreapta lor se zăreau din nou munţii, datorită unei fâşii lungi de pământ de pe care vegetaţia fusese calcinată. Angelica privi cu speranţă înspre munţi. Ştia că la poalele Appalaşilor se găsea postul Katarunk, proprietatea contelui, şi care era

destinaţia călătoriei lor. Urma să ierneze acolo, pentru ca în primăvară să pornească spre minele mai îndepărtate.

Un miros puternic de lemn şi de răşină plutea în aer ca fumul greu de tămâie. Seceta verii pârjolea totul, iar incendiile izbucnesc foarte uşor. Ajungea o scânteie scăpată de la un foc, că îndată o puzderie de flăcări trosnitoare mistuia pădurea cu lăcomia unui dragon feroce, gonind animalele înnebunite de spaimă, pentru a nu se opri decât la marginile prăpăstiilor sau ale râurilor, cu un şuierat infernal. Mult timp după aceea, în depărtări, plutea, prin aerul limpede, o duhoare de fum ce părea mirosul caracteristic şi definitiv al acelor mari suprafeţe de pădure.

Acolo dezastrul era recent. Paşii cailor răscoleau cenuşa călduţă încă. Crengile erau înnegrite, iar buştenii şi trunchiurile încă în picioare se carbonizaseră. Prin acea veritabilă pădure de suliţe, valea, cu tentele ei trandafirii şi violete, sclipea cu toate lacurile sale. Caravana atinse malurile unuia dintre ele. Focul pârjolise totul şi nu găsiră fir de iarbă pentru cai.

O luară pe malul râului, printre urmele arse ale incendiului, până ajunseră la un vad, unde animalele trecură peste un vad de pietre rotund păşind cu temă. Dincolo, învinseseră un urcuş destul de abrupt, trezindu-se în răcoarea brazilor şi a celorlalţi copaci neatinşi de furia flăcărilor. Nu erau încă aproape de munţi, ci doar pe o ridicătură din mijlocul văii, adevărat meterez de stânci eşuate între lacurile ce odinioară fuseseră probabil fluvii sau alcătuiseră o veritabilă mare de apă dulce. După ce străbătură acel pinten stâncos umbrit de pini şi cedrii, coborâră din nou şi zăriră scânteierea apelor unui alt lac, printre frunzele de un galben ca văpaia ale unui pâlc de mesteceni tineri.

Sub cerul de culoarea perlei, oglinda apei strălucea în lumina vie a miezului zilei. Undele aveau limpezimi de cleştar, spre deosebire de apele celorlalte lacuri întâlnite în drum, totdeauna umbrite de alge şi de spumă. Prin apa translucidă se vedea nisipul cenuşiu.

— Aş vrea să-mi răcoresc picioarele în apă, striga Honorine, trezită din somn.

Apăruseră semnele prevestitoare de popas. Din fruntea convoiului, ascunsă în spatele unor sălcii, răzbăteau chemări şi sforăitul cailor. Una din călăuze apăru şi făcu semn cu mâna celor ce coborau încă malul abrupt, înştiinţându-i că urmau să se odihnească puţin. Ca să fie sigur că a fost înţeleasă, scoase un strigăt gutural. Indienii, care veneau departe în spate, îi răspunseră la fel.

Angelica coborî din şa, ajutând-o apoi pe Honorine să se dea jos.

Imediat, fetiţa îşi scoase încălţările şi ciorapii, după care intră în apă ridicându-şi poalele fustei.

— E foarte rece! strigă ea, râzând de plăcere.

După ce bău, calul îşi aplecă obosit capul Angelica îi mângâie gâtul curbat. În lumina intensă, părul animalului avea aceleaşi reflexe ca ale frunzişurilor.

—Nu te nelinişti, îi spuse cu voce înceată. Uite, o să găsim totuşi un pic de hrană. Şi o să ai într-o zi şi unde să galopezi în voie. Ajungem curând unde ne-am propus.

Calul ciuli urechile şi ai fi zis că oftează. Caii nu iubesc pădurile. Angelica îşi amintea războiul din Poitou şi lungile expediţii făcute alături de camarazii săi prin cele mai îndepărtate locuri ale pădurilor din est[1]. Neliniştea animalelor nu veneau câtuşi de puţin de la pericolul presimţit, nici de la duşmanii mereu la pândă, ci de la liniştea atât de ciudată a pădurii, o linişte a miilor de zgomote vii şi ameninţătoare şi a jocurilor de lumini şi umbre printre trunchiurile şi crengile ce dau naştere atâtor vizuini fantastice. Imaginaţia superstiţioasă îşi ia zborul, iar demonii şi tot felul de alte pericole închipuite se adaugă ameninţărilor reale.

Marea pădure din nordul Americii era poate mai puţin înfricoşătoare şi neprimitoare decât cea în care copilărise Angelica. Nenumărate lacuri o împodobeau cu întinse suprafeţe azurii. Aerul cristalin, vibrând de o uscăciune pe care nici măcar brumele iernii nu o schimbă, dădea contururilor o claritate lipsită de mister. Nu era genul de pădure plină de fantome.

Angelica rămase în picioare pe malul lacului. Ţinea iapa de căpăstru, deoarece într-o zi, pe când păştea nepriponită, se speriase brusc şi o rupsese la fugă, afundându-se prin desişuri. Femeia se zgâriase prin crengile rupte, îşi însângerase picioarele prin mărăcinişurile hârtoapelor şi îi trebuise o îndemânare de indian obişnuit cu acel teren accidentat pentru a regăsi urma animalului.

Sângele îi zvâcnea în tâmple, iar în ceafa simţea o apăsare. Cântecul strident al greierilor o asurzea.

Văzând ca Wallis părea calmă, prinse căpăstrul de crengile unui arbust, înaintă până la malul lacului ca sa ia apă în căuşul palmelor şi vru să bea.

1 vezi Angelica se revoltă – (n.a.)

O exclamaţie în spatele său îi opri gestul. Marele Sagamore Mopountook, conducătorul metallacşilor, îi făcea semn să nu bea. Tot prin gesturi îi arătă că mai sus era un izvor cu apă mai bună, unde războinicii săi se opriseră să se răcorească. O poftea acolo. Angelica îi arătă calul, dându-i să-nţeleagă că nu se putea îndepărta. Bărbatul înţelese şi, cu un gest ferm, o făcu să aştepte. Puţin după aceea, reveni însoţit de o indiancă purtând un vas de lemn plin cu apă din preţiosul izvor. Necazul era că apa tulbure din el îi cam tăia pofta de băut, vasul nefiind prea bine curăţat de fiertura de porumb şi de celelalte mâncăruri preparate în el. Tânăra femeie se chinui să soarbă câteva înghiţituri, prilej cu care constată cât pot fi de bănuitori indienii. Marele şef rămăsese lângă ea, urmărind-o cum bea. Se aştepta desigur ca ea să-i arate cea mai vie admiraţie pentru acea minunată apă pe care îşi dăduse atâta osteneală să i-o ofere.

Cu mirosul său bărbătesc, uns cu grăsime de urs din cap până-n picioare, indianul o făcea să nu se simtă în largul său. Pe pieptul spân şi lucios avea câteva tatuaje negre şi albastre. Doi şerpi tatuaţi îi scoteau în evidenţă muşchii puternici, pe care un colier din dinţi de urs aruncau umbre ascuţite.

Era un şef, un Sagamore. Se vedea după penele de vultur ce-i împodobeau părul strâns în coc la spatele capului, ca şi din coada zbârlită de sconcs pe care o purta.

Pe firul râului ce se vărsa în lac se auzeau plescăituri zgomotoase şi strigătele vesele ale oamenilor ce gustau din plin binefacerile apei reci.

Apăru Florimond, venit să-şi salute mama, aşa cum o făcea întotdeauna. Văzând-o în ce situaţie delicată se află, îşi înăbuşi râsul şi interveni imediat plin de tact.

— Aoleu, mi-e sete de nu mai pot! Mamă, poţi să-mi dai un pic din apa asta minunată pe care ai fericirea s-o bei?!...

Ce băiat bun, Florimond!...

Angelica îi întinse cu uşurare tigva, dar pentru a doua oară Mopountook îi opri gestul cu o exclamaţie indignată. Urmă o discuţie aprinsă la care participă şi Nicolas Perrot, în chip de interpret şi diplomat.

— Dacă înţeleg eu bine, spuse Florimond, o faţă-palidă ca mine nu e demnă să se răcorească cu apa aceluiaşi izvor ca şi mama sa...

— Cam aşa ceva...

— Nu-i mai curând un dispreţ ascuns faţă de femei în discriminarea pe care o face marele şef? întrebă Angelica.

— Nu, dimpotrivă. Oferindu-vă să beţi cea mai bună apă pe care o găsise, marele şef a dorit să onoreze în persoana dumneavoastră Femeia şi Mama. Indienii îşi cinstesc foarte mult femeile.

— Chiar aşa? îl întrerupse Angelica surprinsă, privind la sclava ce nu îndrăznea să ridice privirea în spatele şefului indian.

— De fapt, doamnă, e foarte greu de explicat. Trebuie să fi mers până în valea Sfântă a irochezilor ca să înţelegi... urmă călăuza. Şi acum, băiete, ce zici de un salt în apa rece?

— Ura! strigă Florimond.

Dispărură în spatele arinilor şi al sălcilor cu frunze ce aproape atingeau oglinda apei. Peste puţin timp Angelica îi văzu înotând veseli, cu capetele dispărând şi apărând pe suprafaţa lucitoare a lacului. Ar fi dat orice să le poată urma exemplul.

— Mamă, vreau şi eu să fac baie, spuse Honorine începând să-şi dezbrace hăinuţele. Tocmai veneau doamna Jonas şi Elvire, împreună cu cei doi copii, Thomas şi Barthélemy. Hotărâră să-i lase pe copii să se bălăcească în voie. Puţin mai târziu se hârjoneau goi în apa mică de lângă mal, stropindu-se şi ţipând ascuţit de plăcere.

Păsări mari îşi luară indignate zborul din smârcuri, cu zgomotoase bătăi de aripi.

Nişte răţoi înfoiaţi, având pe cap pete strălucitoare de portocaliu şi violet, măcăniră nemulţumiţi şi se îndepărtară lăsând dâre pe suprafaţa argintie a lacului.

Angelica oftă de invidie privind apa rece. Rămase lângă cal, victimă a datoriei. Aşa o găsi Jeffrey de Peyrac atunci Când apăru pe plaja îngustă de pe malul lacului.

2

Peyrac ţinea încă în mână sextantul cu care tocmai determinase coordonatele geografice ale locului în care se aflau. Îi dădu omului ce-i însoţea, Octave Malaprade, un matelot din Bordeaux, şi care ducea un toc de piele şi hărţile. Omul se aşeză lângă o stâncă pentru a-şi aranja instrumentele şi hârtiile într-o mapă.

Angelica îşi privi soţul ce se îndrepta spre ea. Statura-i înaltă căpăta contururi precise. Parcă eclipsa tot decorul acela

fascinant. Nici nu-i păsa de splendoarea peisajului ce-o încânta pe tânăra lui soţie.

Pietrişul trosnea sub pasul sacadat şi apăsat, în cizme înalte de piele.

"Încă şchiopătează un pic, gândi Angelica. În *Gouldsboro* nu se observa, datorită balansului continuu al corăbiei, dar aici, pe pământ, încă se vede".

— Ce gând subit face să-ţi strălucească ochii? o întrebă Joffrey de Peyrac.

— Observ că încă şchiopătezi puţin.

— Şi asta îţi place?

— Da!

— Într-adevăr, femeile sunt nişte fiinţe cu reacţii ciudate! Deci toate eforturile mele de a-ţi reda un soţ prezentabil nu fac decât să-ţi stârnească regretele?! Sau bănuielile?! Nu eşti prea departe de a te teme ca nu cumva să fi avut loc o substituire de persoană. Se povestesc doar atâtea istorii glumeţe pe la şezătoarele de la ţară, din Franţa. Of! Nu e chiar aşa de uşor să joci rolul de înviat din morţi! Voi sfârşi prin a-mi părea rău după piciorul meu mai scurt.

— Tocmai pentru el te-am iubit atâta, odinioară!

— Şi acum nu mai eşti sigură că mă iubeşti fără el?

Bărbatul zâmbi maliţios, după care, fără să mai aştepte răspunsul, îl salută pe Mopountook.

Contele era întotdeauna foarte ceremonios cu şeful indian. Acum îşi scosese pălăria cu pană şi părul său des lucea metalic în soare. Reflexe de oţel îi jucau prin buclele de un negru intens, uşor albite la tâmple. Originea sa meridională, amestec de spaniol şi arab, îi făcea tenul să semene cu cel al pieii-roşii cu care tocmai vorbea. Se vedea pe pomeţi urma ceva mai palăa măştii pe care o purta uneori. Sprâncenele stufoase aveau o graţie amplă deasupra privirii ascuţite. Profilul îi rămânea însă viril, frământat, cu linia buzelor ca o provocare agresivă, dar şi senzuală. Avea buze puternice, de o tăietură subţire, abia înroşindu-se puţin spre pielea aspră a feţei. Fremătau, deveneau dure sau se întredeschideau, lăsând să se vadă albeaţa dinţilor. Aveau propria lor viaţă pe acel chip extraordinar. unde totul mărturisea un adevărat sânge nobil: fruntea înaltă, semn de inteligenţă, rafinamentul aristocratic al liniei sprâncenelor, focul viu al spiritului în adâncimea ochilor întunecaţi. Nasul şi bărbia îndrăzneţe, tăiate parcă în piatră, dezvăluiau cuceritorul, omul obişnuit cu asprimile muntelui, ce nu pleacă niciodată capul şi

priveşte doar semeţia vulturilor. Şi apoi era acea gură cu trăsături uşor maure, poruncitoare şi exigentă parcă, fie că tăcea sau rămânea indiferentă, gură de om cu picioarele pe pământ, semn de hotărâre printre atâtea trăsături sublime, şi care-i dădea un plus de forţă misterioasă, neliniştitoare. O asemenea gură dăduseră sculptorii antici statuilor de zei, fără a şti că sub dălţile lor se năşteau întreaga poftă de viaţă şi bucuria primelor civilizaţii de pe ţărmurile Mediteranei.

Când privea acea gură atât de expresivă şi sensibilă, pe un chip uneori sever şi destul de ameninţător, Angelica dorea deodată să o simtă lipindu-se de a sa. Ca şi acum, de pildă, când bărbatul îi răspundea prin gesturi şi prin câteva cuvinte indiene şefului metallacşilor. Se întoarse apoi, privind în depărtări, pe celălalt mal, încercând să pătrundă cine ştie ce mister al peisajului indescifrabil.

Rămase un timp absent, îngrijorat poate în urma cuvintelor schimbate cu indianul. Se gândea la ceva, iar buzele îi fremătau. Angelica îşi simţi inima bătând mai repede. Dorea să-şi lipească gura de acele buze, într-o atingere tandră, apoi violentă. Le sorbea din ochi.

Căldura marşului făcuse ca pe tâmplele bărbatului să se prelingă câteva picături de sudoare ce se scurgeau pe urmele unor cicatrice. Femeia ar fi vrut să şteargă cu duioşie acel chip brăzdat. Nu îndrăznea însă. Avea uneori şi alte asemenea porniri pe care şi le înăbuşea, reţinută de un fel de teamă. Îşi spunea că el trăise mult timp departe de femei, de gesturile lor tandre ce poate îl stânjeneau. Se obişnuise cu o mare libertate a trupului şi a minţii. Nu risca oare să-l supere cu micile atenţii cotidiene ale unei soţii?

Se simţea aici independenţa bărbatului, mai bine chiar decât pe corabia lui. Îl înconjura ca o aură. Era un om ce trăise mai multe vieţi. Un om complicat sub masca aparentei simplităţi. Şi în meandrele, acestui spirit superior trebuia sa-şi găsească locul.

În lumina orbitoare îi vedea vârsta ce-l făcea un bărbat în floarea vieţii, în deplinătatea forţelor, a simţurilor şi a experienţei. Era desăvârşit, puternic, stăpân pe sine, iară incertitudini, călit de aventură, război, moarte, tortură şi pasiune. Când rămânea nemişcat, până şi respiraţia aproape că nu i se mai simţea. Nu-i mai vedea tresăltându-i pieptul strâns într-un veston de catifea neagră şi nici mijlocul încins cu o centură de piele, iar asta o speria. Nu-şi amintea să fi observat la el,

odinioară, acel obicei de felină la pândă, încremenită înaintea saltului. Dar odinioară nu se gândise să-i observe în amănunțime; ceea ce reținuse era acea cicatrice de care îi fusese atât de frică. Cât putuse să fie de zăpăcită! Viața o învățase între timp să citească pe chipurile oamenilor, să scruteze fizionomiile şi să descifreze într-o expresie un gând ascuns. Când ai avut ocazia să-ți vezi viața depinzând de hotărârile altora, erau lucruri ce se desprindeau de la sine.

Trăise cândva doi ani lângă el, fără a se gândi însă să-l studieze atât de atent. O făcea cu o aviditate aparte. Era ceva mai presus de voința sa. Gesturile lui, inflexiunile vocii pe care începea s-o găsească din ce în ce familiară, o intrigau şi o pasionau, fără să ştie de ce şi fără să se poată apăra. Poate că, de fapt, nu era nimic neobişnuit la mijloc, ci doar atracția firească şi intensă a două corpuri făcute unul pentru celălalt. Inima începea să-i bată mai tare când se apropia de el, atențiile lui o copleşeau, iar teama o învăluia de cum se îndepărta. Nu se putea încă opri să-l aştepte şi îi era frică să nu-l piardă iar.

"Cât pot să te iubesc, pe tine, cel de care mă tem!..."

Îi privea nemişcată. Terminând de vorbit cu Mopountook, cerceta împrejurimile cu ocheanul. Strânse apoi instrumentul pe care i-l dădu lui Malaprade şi veni din nou spre Angelica.

Cu o curtoazie inimitabilă, ce contrasta puternic cu asprimea sa de şef de mercenari, îi luă mâinile, le întoarse uşor şi-i sărută abia simțit adânciturile palmelor, cu un gest fugar ce însoțea privirea complice din ochii calzi, plini de duioşie.

— Frumoasele-ți mâini îmi par mai puțin învinețite ca ieri. Să înțeleg că iapa ta s-a mai îmblânzit?

— Într-adevăr, se obişnuieşte. Nu mai e nevoie să-mi bătătoresc palmele stăpânind-o.

— Îți cunoşteam puterea când ți-am încredințat-o. Numai tu puteai să-i vii de hac. Pentru mine am îmblânzit armăsarul. E de aceeaşi rasă ca iapa ta. Mai sunt încă doi pur-sânge englezeşti. Ceilalți sunt cei mexicani.

— Dar caii se simt în largul lor prin aceste ținuturi? întrebă ea dezvăluindu-şi neliniştea.

— Se vor simți! Acolo unde reuşeşte să trăiască omul trebuie să reziste şi calul. Este un lucru bine stabilit pentru o lume ce aspiră la civilizație. Hunii n-au venit călare din Orient? Alexandru cel Mare n-a cucerit India la fel? Sau arabii, Africa?

Mopountook se îndepărtase. Se întoarse apoi cu aceeaşi tigvă dubioasă şi o făcu pe Honorine să bea. Fetița nu era câtuşi

de puţin stânjenită, râzând şi glumind ca şi cum s-ar fi înţeles cu indianul. Îl stropea bălăcindu-se, fără ca mândrul indian să se supere.

— Ţi-ai controlat armele? Mai sunt încărcate?

— Da, le-am verificat dimineaţă şi am înlocuit capsele pătrunse de umezeală.

— Foarte bine. Prin ţinuturile acestea e de preferat ca armele să fie mereu pregătite.

— Locurile mi s-au părut totuşi pustii, iar fiarele sălbatice mai curând au fugit decât să ne atace.

— Nu sunt numai fiarele. În plus, deşerturile sunt înşelătoare.

Peyrac trecu la altă idee:

— Nici unul din cei zece cai pe care i-am luat cu noi n-a murit. E deja o victorie, şi ne putem considera fericiţi că, până acum, drumul s-a desfăşurat în bune condiţii. Şi n-aş fi îndrăznit să întreprind o asemenea aventură urmând cursurile mari de apă în loc să străbat uscatul.

— Ştiu, mi-a zis Nicolas Perrot. Dar am înţeles şi că mai curând noi trebuie să ducem caii la liman decât ei pe noi. Sau că nu indienii ne apără, ci noi pe ei.

— Exact! Metallacşii se tem foarte mult de întâlnirile, cu irochezii, ale căror grupuri de războinici dau târcoale toată vara prin ţinuturile lor. S-au pus sub protecţia muschetelor noastre, acceptând în schimb, nu fără oftaturi, să ne care unele bagaje. Dealtfel, sarcina le-a revenit femeilor. America, draga mea prietenă, nu e Africa pe care o cunoşti şi care mişună de sclavi. Aici omul alb este SINGUR, în egală măsură singurul său stăpân ca şi singurul său servitor.

— Există însă sclavi negri în coloniile engleze ale Sudului.

— Dar nu şi în Nord. 'Tocmai de aceea am şi ales Nordul. Adică şi pentru minele sale de aur şi argint, adăugă el, ca şi cum şi-ar fi adus aminte veritabilele motive ale alegerii. Sclavia are părţi bune... mai ales pentru stăpâni. Aici trebuie să te lipseşti de servitori şi sclavi, căci indienii sunt orice, dar nu slugi. Dacă îi sileşti să muncească, mor.

Angelica îndrăzni să se apropie de Peyrac, îi atinse mâneca şi-şi apropie pentru o clipă obrazul de umărul său. Se temea să fie tandră cu el în fata oamenilor lui.

— Ard de nerăbdare să fii iar, chiar şi pentru puţin timp, numai al meu. Dacă dorm departe de tine mi se pare că te pierd iar. Când ajungem la Katarunk?

— Poate curând... Poate niciodată!

Îi întrebă imediat:

— Ţi-e teamă de ceva?

— De nimic, draga mea! E doar vechea mea neîncredere! Nu mă voi considera ajuns la Katarunk decât atunci când porţile zidului de apărare se vor închide în spatele nostru iar stindardul cu blazonul meu va flutura în vârful catargului, vestind pe oricine că mă aflu pe proprietatea mea!

Peyrac tăcu un moment, apoi continuă:

— Cu cât te privesc mai mult, cu atât te găsesc mai frumoasă. Nici nu-ţi poţi imagina cât eşti de tulburătoare. Când ochii îţi strălucesc aşa pe chipul îmbujorat, marcaţi puţin de oboseala pe care vrei să ţi-o ascunzi, când eşti toropită de căldură... Ce mai, te ador.

— Oh, nu mai rezist, şi mi-e foarte cald, într-adevăr! exclamă Angelica. Şi crede-mă, n-o fac numai ca să te seduc. Aş da orice să pot să mă arunc în apa asta rece.

— Nu ţine.

Îl chemă cu un gest pe Nicolas Perrot, care ieşise din apă şi se îmbrăcase.

— Prietene, pot să te numesc apărătorul virtuţilor acestor doamne? Am remarcat nu departe de aici un mic ochi de apă adăpostit de sălcii unde ar putea să se răcorească în voie. Îţi cer doar să păzeşti drumul ce duce acolo ca să-i îndepărtezi pe eventualii curioşi sau zăpăciţi care s-ar îndrepta spre ele. Pune o altă santinelă la capătul promontoriului, ca să facă acelaşi lucru cu înotătorii. Prelungim popasul cu încă o oră.

3

Angelica simţi o bucurie fără seamăn când descoperi micul intrând pe care-l făcea râul, liniştit şi adăpostit. Celelalte două femei, doamna Jonas şi Elvire, ezitau. Să facă baie dezbrăcate, sub cerul liber, asta nu, n-ar fi îndrăznit niciodată. Angelica se străduise degeaba să le asigure că erau la adăpost de priviri şi păzite de santinele. Se hotărî să profite într-un fel de izolare, aşa că îşi scoaseră ciorapii şi pălăriile şi se răcoreau cum puteau. Angelica le lăsă şi se îndepărtă. Începu să se dezbrace în spatele unui pâlc de copaci, privind cu încântare oglinda netedă a apei, poleită toată de razele soarelui.

Odată dezbrăcată, coborî cu atenţie malul înclinat al râului. Apa era într-adevăr foarte rece. Aproape că-i tăie respiraţia. După câteva clipe însă, acţiunea binefăcătoare asupra corpului încins se făcu simţită. Intră în apă până la gât, apoi se lăsă pe spate cu un oftat de satisfacţie. Apa îi înconjura ceafa amorţită. Închise ochii. Frigul îi urcă până la rădăcina părului. Simţea din nou că trăieşte.

Cu o mişcare uşoară a mâinii se ţinea la suprafaţă. Ştia puţin să înoate. Mergea vara, la Paris, să se scalde în Sena. Şi când mergea la Marly, cu întreaga Curte, făceau baie tot în Sena.

Dar Sena era departe.

Angelica deschise ochii. Văzu o întreagă lume de prospeţime de frumuseţe, de lumină şi de umbre. Simţea că-i aparţine. Se întoarse şi începu să înoate încet. Părul răsfirat de curent părea un buchet de alge blonde.

Se îndepărtă de mal. Înconjură un promontoriu şi se trezi într-un alt golf, mai mare, ce trebuia să formeze o extremitate a lacului.

Departe, la marginea unei mici plaje, un imens arţar roşu îşi etala rădăcinile la suprafaţa nisipului, printr-un păienjeniş de ierburi violete.

Aproape de mal, stânci rotunjite ieşeau la suprafaţa când azurie, când translucidă a apei. Angelica înotă până la una dintre ele şi se căţără şiroind de apă pe soclul de granit. Privi apoi pustietăţile ce înconjurau lacul. Pe urmă, cu mişcări lente, cufundându-se parcă într-un somn fermecat, se întinse cu corpul alb dezmierdat de căldura aurie, pe patul stâncos. Îşi împleti părul şi, ridicându-l deasupra capului lăsat pe spate, cu ochii sorbind albastrul serafic al cerului, rosti ca-ntr-o incantaţie plină de beatitudine cuvinte ce-i veneau singure pe buze: "Mulţumesc, o, Creatorule, pentru aceste clipe... Mulţumesc pentru roşul arţarului şi pentru auriul plopilor, pentru mirosul cerbului din desişuri şi pentru cel al zmeurii... Mulţumesc pentru linişte şi pentru răcoarea apei... Mulţumesc că trăiesc şi că sunt teafără... Mulţumesc, mulţumesc, o, Creatorule, că iubesc... Mulţumesc pentru corpul meu încă frumos, tânăr şi plin de viaţă, o, Creatorule..."

Lăsă mâinile să-i cadă, strânse lângă corp, în timp ce ochii i se umpleau de minunile acelei zile.

— Slăvită fii, Lume Nouă! Lume Nouă!...

Alunecă dintr-odată în apă, cu o mişcare suplă de sirenă. Smulsă din acel extaz, îşi simţi inima bătându-i nebuneşte.

Cu privirea îndreptată spre frunzişurile aurii, pe deasupra stâncilor, se străduia să dezlege o taină.

— Cine o fi acolo sus?... Am auzit un zgomot. Am văzut mişcându-se ceva negru... oare cine o fi? CINE M-A VĂZUT?...

Angelica privi intens dantelăriile sclipitoare ale frunzelor decupându-se pe albastrul mat al cerului. Totul era neclintit în afara freamătului lent al copacilor înfioraţi de briză. Dar acel calm aparent nu-i înlătură sentimentul de angoasă ce o asaltase brusc.

—Acolo, adineauri! Era o privire! Da, o privire mi-a străpuns sufletul...

Se cutremură. O învălui o stare de leşin şi crezu că o să se afunde părăsită de puteri în apa străvezie. Reuşi totuşi să înoate înapoi până pe plajă. Agăţându-se de crengile tufişurilor, se săltă pe malul unde îşi lăsase hainele. Se târî pe nisip şi rămase destul de mult pe jumătate întinsă, pentru a-şi recăpăta respiraţia. Nu înţelegea prea bine ce i se întâmplase, dar tremura din toate încheieturile.

Auzise vreun sunet neobişnuit? Văzuse, sau crezuse că vede, ceva mişcându-se printre frunzişuri, pe când stătea întinsă, goală, pe soclul de piatră, în timp ce suprafaţa liniştită a lacului îi reflecta în ape imaginea albă?

În orice caz nu putea să fie privire omenească. Era ceva supranatural.

Restul caravanei se aduna pe malul drept al lacului. Le auzea râsetele şi chemările. Altceva, în jur, nimic. Pustietăţile o striveau.

Îi veneau în minte întâmplările povestite de Perrot şi Maupertuis, seara, pe când se strângeau în jurul focului. Erau lucruri stranii ce se petreceau în marile păduri ale Lumii Noi, încă stăpânite de diavol, după cum se credea, şi unde adesea misionari, călători şi traficanţi se înfioraseră de suflul de gheaţă al groazei şi al vrăjilor funeste. Ce era oare la mijloc? Monstrul sălbatic şi înspăimântător, mereu la pândă, spiritul feroce al păgânismului, înşelător şi luând cele mai neaşteptate forme pentru a atrage mai uşor prada în capcane?... Femeia îşi spuse că avusese poate halucinaţii din cauza apei foarte reci învăluindu-i pielea chinuită de fierbinţeală. Dar nu se putea îndoi că se întâmplase ceva inexplicabil, ceva ce-o lovise în plină inimă. În momentul în care fiinţa i se pătrundea de dragostea pentru ţara în care destinul o adusese, intervenise o forţă contrară,

aruncând-o din nou în tenebre. "Pleacă – îi strigase –, n-ai voie să trăieşti aici!... N-ai nici un drept de cetate!..." Iată mesajul misterios pe care-l primise pe neaşteptate, ca un uragan, şi la fel de repede dispărut.

Rămase nemişcată, întinsă pe malul abrupt. Apoi, dintr-odată, se ridică într-un cot şi scrută intens un punct imaginar din pădure. Nimic nu se clintea. Totul părea mort.

Se ridică şi se îmbrăcă în grabă. Îşi mai revenise, dar neliniştea şi spaima încă o chinuiau. Aceste ţinuturi o respingeau, îi erau duşmani. Tânăra femeie îşi spuse că nu are nici una din armele necesare sa-i înfrunte şi nici să dea piept cu viaţa ce-o aştepta alături de un bărbat necunoscut.

4

Angelica ajunse pe plaja unde tânărul breton Yann păzea calul. Călăreţii erau deja în şa. Honorine, pe jumătate îmbrăcată, încă se mai bălăcea. Privea însă cu toată atenţia la ceva pe care îl ţinea în palmă. Era o blană de hermină albă, atât de bine tratată încât părea un mic animal viu şi moale.

— Mi-a dat-o Mopountook.

Ieşi din apă adăugând:

— Am făcut schimb. El mi-a dat acest mic animal, iar eu i-am dat diamantul meu. Diamantul pe care li l-a dat tatăl tău la *Gouldsboro*?

— Da! Mopountook avea nevoie de el. Are să şi-l pună în păr când o să danseze. O să fie foarte frumos, ai să vezi!

În starea în care se afla, vestea fetiţei o aduse pe Angelica în pragul unei crize de nervi.

"Nu prea ştiu cum să privesc afacerea asta – îşi spuse stăpânindu-se cu greu. Mi-o fi zis Joffrey că diamantul era mai puţin preţios decât un ştiulete de porumb, dar totuşi!...". Unde mai pui că i-l dăruise chiar în seara când îi spusese: "Eu sunt tatăl tău". Uneori e chiar exasperantă!

O urcă pe Honorine în şa, fără prea multe menajamente, se sui apoi şi ea, luând frâele pentru a o scoate pe Wallis din apă şi a o aduce înapoi pe poteca aridă.

Călări mult timp fără să ia seama la drumul parcurs.

Urcau o cărare argiloasă, pe care rădăcinile formau adevărate trepte. Un catâr s-ar fi simţit în largul lui acel drum, iar nobilei iepe îi era frică.

La o cotitură a drumului se treziră în fata unor cascade ale căror bubuituri îi asurzeau. Apa se prăvălea de pe trei praguri abrupte de stâncă neagră, pentru a se pulveriza mai jos în albia îngustată a râului. Copacii strângeau ca într-o chingă căderea de apă, acoperind-o aproape. Cerul nu se zărea. O umbră învăluia totul, şi cu toate acestea, paradoxal, lumina filtrată peste tot, nemiloasă, rănea ochii şi poleia cu arămiu pădurea. Angelica nu mai vedea indienii din fața ei. Zgomotul cascadei o izola de celelalte ecouri care, până atunci, îi dezvăluiau prezența caravanei, pădurea fiind prea deasă ca să se zărească unii cu alții. Era precum o călătoare dintr-un coşmar, la hotarele unor meleaguri înspăimântătoare, în care nu auzea nici măcar pasul propriului cal.

Bubuitul devenea insuportabil.

Chiar în fața ei, un enorm bolovan rotund se prăbuşi în drum. Acolo, ca descântat de lumina verde-albăstruie, blocul inert şi dur începu parcă să prindă viață. Se umflă, sferă imensă şi cenuşie, crăpă din toate încheieturile ca un hidos fruct prea copt, şi aşa, mişcător şi mineral, repezi spre ea un cap crud ca de reptilă, clătinându-se amenințător.

Înspăimântat, calul se cabră pe picioarele din spate. Femeia țipă, dar strigătul nu se auzi, înăbuşit de zgomotul asurzitor al apei. Honorine probabil că țipa şi ea. Animalul, bătând aerul cu copitele, se trăgea îndărăt. Urma să cadă pe spate, cu tot cu femeie şi copil, încurcați în oblânc, frâe şi şa, apoi aveau să se prăbuşească în prăpastie.

Cu un efort supraomenesc Angelica se aruncă pe grumazul calului, se ridică până aproape de capul animalului pentru a-l obliga prin greutatea ei să se lase iar pe cele patru picioare.

Nu scăpaseră. Wallis continua să se dea înapoi pe panta fatală, spre buza abisului.

Femeia înțelegea prea bine. Fiorosul balaur, "bolovanul" imens şi sferic, nu era decât o uriaşă broască țestoasă. Avea însă cum să-i explice aşa ceva animalului buimăcit? Zgomotul înspăimântător o învăluia, înăbuşind orice alt sunet. Nu auzea nici măcar crengile rupându-se, dar le vedea pocnind ca iasca. Vedea şi albeața orbitoare a apelor. Furioase, zbuciumându-se din ce în ce mai aproape, adevărat dans de spumă vărsată de cine ştie ce monstru mitologic, dar nu-şi dădea seama că de la valurile ei delirante venea tot vacarmul acela asurzitor.

Pentru o clipă o perdea de sânge i se lăsă pe ochi. Avu senzația prăbuşirii, a căderii în adâncurile hăului, sorbită de vuietul torențial.

O ramură o izbi în plină frunte, smulgând-o din acea senzaţie mortală. Solul pietros se surpa sub copitele iepei la câteva palme de buza prăpăstiei, dar femeia putea încă să păcălească moartea. Se gândea la Honorine, ale cărei mânuţe se încleştau în jurul ei, iar asta îi insufla puteri

nebănuite. Parcă toată luciditatea cutezătoarei călăreţe i se strânsese în palme. Acum ştia ce are de făcut. Mâinile-i crispate dădură drumul frâelor, redându-i calului întreaga libertate. Animalul scutură din cap, mirat de neaşteptata uşurare. Atunci îi dădu pinteni până la sânge. Calul zvâcni înainte, recâştigând palma de pământ salvatoare. Reuşi să-l mâne cu fermitate până pe cărare. Rămase acolo, cu gambele tremurându-i în scări. Prăbuşirea fusese evitată, dar uriaşa ţestoasă continua să bareze calea.

— O broască ţestoasă! Nu-i decât o nenorocită de broască ţestoasă! strigă Angelica, ca şi cum iapa ar fi putut s-o înţeleagă.

Nu-şi auzi propria voce. Începea să simtă durerea din palmele şi picioarele amorţite. Nimeni nu venea s-o ajute să stăpânească animalul speriat, sau cel puţin să gonească dihania ce ocupa drumul.

Indienii le înconjurau, împietriţi. O priviseră luptând, zbătându-se, sfidând moartea, cu o neclintire care, chiar dacă venea din partea unor fiinţe atât de misterioase, avea o notă de insolit. Deodată, tânăra femeie crezu că desluşeşte în atitudinea lor uluială şi groază. Mirosul lor puternic, de grosime caldă şi de mortăciune, îi stăruia în nări. Ai fi zis că era mirosul ţestoasei, ori al pădurii sau al hăului...

Honorine era salvată!...

Angelica reuşi să se întoarcă spre fetiţa sa şi-i strigă să coboare. Copilul înţelese în cele din urmă.

Femeia o văzu cu uşurare cum alunecă în frunzele moarte. Fetiţa se ridică apoi şi fugi spre cel mai apropiat indian. Sări şi ea de pe cal. Dificultatea era că Wallis încerca să scape şi să o rupă la fugă în desişuri. Se cabra încă şi Angelica evită o lovitură de copită. Apucă imediat frâul şi, ţinându-l strâns cu o mână, cravaşă violent botul calului. Încet-încet îl duse sub poalele arborilor. Dorea mai ales să-l îndepărteze de creatura ce-l speria. Iapa se calmă în cele din urmă. Tremurând, plină de spumă, se lăsă priponită zdravăn de un pom. Nu se mai agita, revoltându-se, iar capul cu linii fine se aplecă deodată, într-un gest parcă de abandon şi renunţare. Angelica făcu la fel.

Întoarsă pe potecă, se apropie de broasca ţestoasă. Indienii rămâneau mai departe neclintiţi. Păreau propriile lor statui. Carapacea era imensă. Labele, cu solzi reptilieni, erau groase cât un braţ de om.

Furia femeii îi învinsese repulsia pe care i-o stârnea monstrul antediluvian, ce se retrăsese în carapace la apropierea ei. Arcuindu-se asupra ei, împinse reptila în afara potecii înguste. Ajunsă pe panta ce mărginea defileul, enorma dihanie se clătină, apoi începu să se rostogolească în salturi mari. Căzu în cele din urmă în mijlocul apelor înspumate.

Angelica se aşeză pe o piatră şi-şi şterse cât putu mâinile de frunzele moarte. Pe urmă se duse să-şi caute calul. Îi aduse de hăţuri până pe drum. Urcă apoi până într-un luminiş acoperit cu afini roşii şi brăduţi fumurii. Ca prin minune, vuietul apelor amuţi, înghiţit de adâncurile abisului. Se făceau din nou auzite păsările, greierii, vântul. Călătorii se aflau într-o vale înaltă, pustie, chiar la picioarele munţilor, adevărat teritoriu al miilor de lacuri. Apărură şi indienii; redeveniţi vorbiţi, începură să discute între ei pe limba lor ciudată ce amintea de ciripitul păsărilor.

Greu încercata călăreaţă auzi suspinele Honorinei, care plângea de mama focului. Urcă iar pe cal, deşi ar fi dat orice să se poată întinde în mijlocul afinilor şi să se cufunde într-un somn greu, fie şi numai pentru câteva minute. Dar Wallis ar fi fost în stare să fugă pentru totdeauna.

— Să mergem, îi spuse fetiţei.

O urcă pe şa în faţa ei, îi şterse nasul şi faţa umflată de plâns, apoi o strânse la piept. Se simţea năucită. Îşi dădu deodată seama că la câţiva paşi se găseau fii ei şi Peyrac, călare, şi cea mai mare parte clin oameni, întorşi din drum.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, apuse Angelica, palidă ca moartea.

Cu hainele ude şi în neorânduială, fetiţa plângându-i în braţe şi calul sângerând la încheieturi şi coaste, îşi dădea seama că oferă un spectacol ce-l mâhneşte pe bărbatul neobişnuit să poarte de grijă unei familii în călătoriile sale.

— Şi totuşi mi s-a spus de o întâlnire cu irochezii! insistă Joffrey de Peyrac.

Angelica dădu din cap în semn că nu. Din fericire, vântul împrăştia duhoarea dezgustătoare a indienilor, care, parcă nemaidându-şi acum rând să vorbească, se agitau să explice

ceva. Florimond şi Cantor se amestecaseră şi ei în discuţie, utilizând toate cunoştinţele lor de limbă indiană.

— Mopountook e categoric. Zice că sunt irochezi prin preajmă.

Se auziră imediat armându-se câteva muschete. Soldaţii spanioli înconjurară grupul, pregătindu-se de luptă.

Femeia nu reuşea să înţeleagă. Bâigui cu greu:

— Nu era decât o broască ţestoasă... O broască ţestoasă care căzuse de-a latul drumului.

Povesti pe scurt întâmplarea. Contele înălţă din sprâncene şi-i aruncă iepei o privire atât de severă, încât Angelica se simţi vinovată.

Honorine începu a hohoti şi mai tare.

— Sărmana ţestoasă! Gemu ea printre sughiţuri. Era atât de proastă şi de greoaie, iar tu ai împins-o în prăpastie! Eşti rea!

Angelica se trezi că e pe punctul de a izbucni şi ea în plâns. Cu atât mai mult cu cât observă în aceeaşi clipă că fetiţa era desculţă. Îşi uitase probabil ciorapii şi pantofii lângă micul lac în care se scăldase. Era o adevărată catastrofă. Unde să-i găsească micuţei alţi ciorapi şi pantofi în acele pustiuri? Era picătura ce umplea paharul.

Întoarse capul pentru a-şi ascunde ochii în care luceau lacrimi. Indienii păreau pradă unei agitaţii puternice şi porniră, printr-o pantomimică gălăgioasă, să le explice albilor, care puneau întrebări în tot felul de limbi, ce se întâmplase. Spaniolii cereau să li se arate inamicul.

— Contele se ridică în şa şi rosti:

— Tăcere!

Tăcură toţi ca prin farmec. Indienii se supuseră, impresionaţi de tonul ce nu admitea replică. Cunoscându-i cât de cât expresiile feţei lui Peyrac, îşi dădură seama că trebuie să-l asculte. "Doamne, e-n stare să-ntoarcă imediat un om din drum cu o asemenea voce" se cutremură tânăra femeie. Bărbatul mângâie cu o mână grea creştetul copilului.

— Broaştele ţestoase ştiu să înoate, spuse el blând. Iar cea care v-a speriat a ieşit de mult timp din apă şi se plimbă pe malul râului, prinzând muşte.

Fetiţa se linişti ca prin farmec. Contele se dădu apoi jos de pe cal şi se apropie de marele şef pentru a-l întreba pe el despre cele petrecute. Faţă în faţă cu indianul, la fel de înalt, asculta cu atenţie explicaţiile aceluia. Sosirea lui Nicolas Perrot lămuri definitiv lucrurile.

Joffrey de Peyrac surâse, urcă iar în şa şi se apropie de soţia sa.

— Iată încă o dovadă a mentalităţii lor superstiţioase, spuse el. Pentru ei ţestoasa e simbolul irochezilor. Întâlnirea a fost un semn rău, prevestindu-i că duşmanii lor cei mai cruzi dau târcoale prin împrejurimi. De unde şi uimirea amestecată cu groază la vederea acelei fiinţe inofensive, atât de obişnuite prin locurile astea...

Nicolas Perrot adăugă:

— Indienii mai zic că semnul irochez a căzut în faţa femeii albe pentru a o omorî, dar ea nu s-a speriat şi o înfruntat cu mult curaj moartea. Iar de acum înainte, doamnă, metallacşii cred că nici una din cele cinci seminţii irocheze nu va reuşi să vă facă vreun rău.

— Liniştitoare prezicere, făcu Angelica chinuindu-se să zâmbească la rândul ei.

— O să mergi lângă mine, căci drumul e îndeajuns de larg, continuă contele. Urmează să ieşim la un drum frecventat de obicei de indieni, un lung "trail" cum spun englezii, şi care, pe mai multe sute de leghe urmăreşte cresta Appalaşilor. Nu te mai îndepărta de mine, draga mea.

Vocea gravă a bărbatului îi făcea bine, iar călăritul lângă el îi dădea senzaţia de siguranţă. Şi totuşi o intimida încă, femeia întrebându-se dacă, în sinea lui, soţul său e nemulţumit de incidentul ce luase amploarea unei drame. Dar, chiar şi atunci, obişnuita lui stăpânire de sine nu lăsa să se întrevadă nimic.

Ajunşi la capătul unui lac de un verde pal, sinuos ca un râu şi strâns între promontorii acoperite de brazi ce se oglindeau în ape, pionierii descoperiră la picioarele lor o altă vale, destul de îngustă şi adâncă. În faţa ei un munte îşi etala covorul de smocuri ierboase albăstrui şi violete, presărat ici şi colo cu pete de un verde încă viu. Tocmai în acel decor împestriţat ceva îi atrase atenţia lui Peyrac, care se opri la liziera copacilor.

Ceru ocheanul. Cerul, acoperit acum de nori, începea să se contopească repede cu negurile pământului.

— În câteva minute riscăm să nu mai distingem nimic, zise contele.

Îi întinse imediat luneta femeii.

— Observă şi tu şi spune-mi ce crezi că vezi.

Angelica duse instrumentul la ochi. Trunchiuri fumurii şi mai închise păreau să susţină cu un hieratism studiat poverile aprinse ale frunzişurilor. Apoi văzu cu uimire în cercul

ocheanului câteva siluete mişcătoare. Sclipirile penajelor ce împodobeau capetele acelora erau inconfundabile.

— Ce vezi?

— Nişte sălbatici: doi sau, poate, trei? Nu, sunt mai mulţi!

— Poţi să le distingi coafura?

— Sunt raşi, doar cu smoc în vârful capului împodobit cu pene.

Lăsă luneta jos.

— Joffrey, cayguaşii îşi poartă aşa părul...

— Ei bine. chiar ei s-ar putea să fie!

Bărbatul strânse încet instrumentul.

— O să ajungem să credem şi noi ca indienii că întâlnirea ta cu broasca ţestoasă era într-adevăr un semn? Nu vreau să trec drept superstiţios, dar fac prinsoare că ne aflăm în faţa unui grup de irochezi!

Doi sau trei oameni murmurară. Încet-încet, convoiul se grupă, chiar şi indienii amestecându-se cu albii. Toţi priveau cu aceeaşi ură obosită spre muntele pestriţ unde se ascundea pericolul nevăzut.

—Asta-i ghinion, interveni intendentul Malaprade. Ajunsesem aproape la porţile Katarunkului. Încă puţin şi l-am fi salutat pe bravul O'Connell, bucurându-ne apoi de toate binefacerile civilizaţiei. Domnule de Peyrac, aveam de gând să vă gătesc pateu de pasăre cu varză, imediat ce ajungeam. Da, nu-i aşa, acum o să fim noi făcuţi pateu.

— Destul! exclamă Florimond. Oameni buni, destul cu feţele astea triste. Malaprade, o să găteşti şi o să-ţi gustăm mâncarea. Irochezii abuzează un pic de reputaţia de care se bucură în Nord. Oamenii o iau la fugă înainte chiar de a-i zări. Am văzut totuşi câţiva în Noua Anglie, unde sunt denumiţi indieni mohawk. Nu păreau de loc mai fioroşi decât mohicanii. Ba chiar le-au dat o mână de ajutor englezilor din ţinutul New York împotriva regelui Philippe, un narrangasset ce masacrase din când în când locuitorii albi de la marginile regiunii.

— Totul e să ştim dacă cei din faţă noastră, de pe celălalt versant al văii, ne iau drept francezi ori drept englezi. Oricum, nu-i suferă de loc pe metallacşii care ne însoţesc. Toţi cei de rasă algonquină sunt pentru ei buni de sclavi sau de fripturi la grătar... metallacşii o ştiu prea bine. Priveşte-i!

La ordinele şefului lor, indienii se pregăteau într-adevăr de luptă.

Bagajele fuseseră lăsate în grabă pe pământ. Femeile şi copiii dispărură ca înghiţiţi de adâncurile pădurii arămii. Bărbaţii se vopseau în pripă pe faţă cu roşu, negru şi alb, ocrul dominând desenele. Arcaşii verificau strunele întinse şi penajul săgeţilor prevăzute fiecare cu trei pene, ce le asigurau precizia. Toţi purtau câte o măciucă mare agăţată de braţul stâng şi-şi pipăiau cu dreapta cuţitele pentru scalpuri, pe care le puseră apoi între dinţi pentru a se ocupa de arcuri.

Mai mulţi cercetaşi se răspândiră alunecând ca şerpii pe sub tufişurile ruginii şi îngălbenite. Şeful şi grupul său de războinici se dispuseră ca un meterez strâns lângă albi. O bucurie feroce le strălucea pe feţe.

Europenii. Cu excepţia poate a unor tineri ca Florimond, nu le împărtăşeau de loc entuziasmul în faţa luptei. Feţele înnegrite de soarele şi vântul unui drum atât de lung exprimau oboseala Şi îngrijorarea. Dacă era adevărat că doar câteva ore îi mai despărţeau de postul unde ar fi găsit siguranţa unui zid de apărare şi confortul poate rustic dar binevenit (căci le-ar fi oferit lucrurile de primă necesitate), atunci idea unei ambuscade, cu riscul morţilor şi al răniţilor, îi decepţiona, într-adevăr.

Angelica aruncă o privire întrebătoare spre soţul său.

— Să aşteptăm, decise bărbatul. Când se vor înapoia iscoadele, vom şti ce avem de făcut. Dacă irochezii vor să ne atace, ne vom întări poziţiile şi o să ne apărăm; dacă trec mai departe, ocolindu-ne, vom face şi noi la fel! L-am prevenit pe Mopountook că dacă vrea să înceapă lupta, fără ca ceilalţi să manifeste vreun semn de ostilitate, nu-l vom sprijini.

Cercetaşii reveniră cu un aer dezamăgit. Nu numai că irochezii nu manifestau nici o dorinţă de atac, dar probabil că nici nu zăriseră caravana, căci dispăruseră fără urmă.

Metallacşii întoarseră spre Angelica feţele lor greoaie, pictate grotesc, şi înclinară, capetele. Femeia albă îi pusese pe fugă pe irochezi.

5

— Există Lupul, Căpriorul, există Ursul, Vulpea şi Păianjenul, dar, mai presus de toate, există Broasca Ţestoasă.

Aşa grăi Nicolas Perrot seara, în tabără. Frigul începuse deja să îngheţe torentele, iar îndrăzneţii călători se adunaseră în jurul focurilor.

Joffrey de Peyrac le arătase în depărtare, spre câmpie, o lungă panglică strălucitoare, un fluviu.

— Acolo jos e Kennebecul.

Precum vechii evrei priveau Pământul Făgăduinţei, oamenii lui Peyrac se bucurară, fiecare în felul sau. Se felicitau, cu atât mai mult cu cât se gândeau că aveau să se găsească cât de curând la adăpostul unei trainice palisade, căci amintirea siluetelor neliniştitoare ale indienilor şi mai ales incidentul cu ţestoasa, chiar dacă fusese doar o întâmplare, lăsau să planeze asupra convoiului o vagă senzaţie de teamă.

Ţânţarii bâzâiau. Angelica, aşezată, o ţinea la piept, sub cojocul gros de lână, pe Honorine, ce moţăia. Din când în când privirea i se-ndrepta spre linia strălucitoare a Kennebecului care şerpuia pe câmpie. Acolo jos era Katarunkul, pe malul fluviului!

— Lupul pentru indienii mohawk, Căpriorul pentru onnontagi, Vulpea pentru oneiouţi, Ursul pentru cayguaşi şi Păianjenul pentru senecaşi, dar pentru toţi, seminţiile irocheze ale celor Cinci Naţii, Broasca Ţestoasă, semn de comuniune şi Spirit Conducător.

Când Nicolas Perrot gândea, pielea bronzată de pe frunte i se încreţea şi-i mişca un fel de căciulă de blană pe care o purta.

— Seminţiile de pe-aici, abénakizi, erşemini sau suricuşi, sunt obişnuiţi cu viaţa nomadă. Nu au un mod de viaţă prea ordonat, nu mănâncă pâine, sare şi, de fapt, nici nu au ce mânca în unele zile. Irochezii le sunt superiori. Un mare popor de agricultori...

— S-ar zice că-i iubeşti, remarcă Angelica.

— Ferească sfântul! Sunt nişte demoni. Nu există pe lume vreun duşman mai mare pentru canadian decât un irochez. Am trăit un timp printre ei, reluă el după un moment de gândire. Şi aşa ceva nu se uită. Cel care a trăit viaţa irochezului mă va înţelege. Eu unul am fost în Valea Sfântă unde sunt atotputernici cei trei zei veneraţi de Cinci Seminţii...

— Trei zei?

— Exact! Porumbul, Dovleacul şi Fasolea, răspunse fără să râdă Nicolas Perrot.

Honorine adormise. Cu grijă să n-o trezească, Angelica se ridică şi se îndreptă spre cortul ridicat la căderea serii pentru femei şi copii. După ce-şi înveli fetiţa în blănuri, se întoarse afară ca s-o ajute pe doamna Jonas, ocupată alături de Octave Malaprade cu treburile gătitului.

În ultimele raze ale apusului, Appalaşii străluceau. Vântul înfiora promontoriul avansat pe care-o ridicaseră tabăra ca să se ferească, datorită brizei neobosite, de atacul ţânţarilor şi

muştelor. Promontoriul fusese ales şi pentru că oferea condiţii ideale de observare a împrejurimilor.

Florimond şi Cantor se ocupau de frigerea peştilor înveliţi în frunze pe care-i prinseseră cu mâna în râu.

Hălci din carne de elan se roteau în frigări, iar limba şi măruntaiele fierbeau înăbuşit într-o oală, cu ierburi şi legume. O altă oală cu fiertură de porumb fusese luată de pe foc, iar doamna Jonas începuse împărţeala. Respectabila femeie era întotdeauna puţin indignată când îi vedea pe acei indieni jegosi amestecându-se fără ruşine cu albii şi întinzând primii străchinile lor murdare. Se băgau în toate, atingând şi deranjând totul cu o neruşinare liniştită, de parcă ar fi fost la ei acasă iar albii n-ar fi fost decât protejaţii lor!

Biata femeie îşi ţuguia buzele şi arunca priviri pe care le dorea elocvente înspre conte. Nu reuşea nici în ruptul capului să înţeleagă cum poate tolera un om rafinat acea convieţuire rău mirositoare, întrebare pe care şi-o punea uneori şi Angelica.

O lumină albăstruie si rece domnea peste fire. Santinelele patrulau la liziera pădurii. Fluviul Kennebec sclipi încă mult timp, singurul reper luminos în valea cufundată deja în întuneric.

Încă o zi bogată în emoţii, încă o etapă se sfârşea. Ce le rezerva următoarea?

Angelica îşi căuta cu privirea bărbatul şi-l descoperi retras, cu ochii pierduţi în depărtări.

Era singur.

I se ghicea frământarea din gânduri.

Femeia observase deja că atunci când se retrăgea astfel, nimeni nu îndrăznea să-l deranjeze.

Un respect aparte îl înconjura pe acest conducător căruia acei oameni atât de diverşi, dar cei mai mulţi atât de bănuitori, îi încredinţaseră destinele. Priviseră cu oarecare gelozie şi nelinişte pătrunderea tinerei femei în viaţa celui pe care-l venerau.

— Femeile! Se ştie ca dintr-un bărbat demn de acest nume fac un nătărău! pufnea Clovis l'Auvergnat, mijindu-şi ochii de mongol.

— Dar nu şi din acesta, protesta Yann Le Couénnec, bretonul.

Şi, privind admirativ silueta Angelicăi, completă:

— Şi în nici un caz această femeie!

— Eşti un naiv! îi replica l'Auvergnat ridicând din umeri. Mustăţile "pe oală" îi conturau o cută amară în jurul gurii.

Femeia ghicea fără greutate acele vorbe. Ea însăşi fusese

cândva conducătoarea unui grup. Or, acei bărbaţi nu erau "oamenii" săi; o viaţă de primejdii şi victorii împărtăşite de toţi îi solidarizase în jurul Contelui de Peyrac. Preţioasele legături personale, indestructibile, pe care nu le-ar fi mărturisit niciodată în pudoarea lor virilă, îl legau pe fiecare de cel pe care experienţa îi învăţase să-l considere stăpânul şi singura lor speranţă. Împreună cu el învinseseră păgâni şi creştini, se scufundaseră in Caraibe, înfruntaseră furtuni cumplite. Împreună împărţiseră capturile. Încurajaţi de el, făcuseră chefuri şi petrecuseră prin porturi, în lungile lor călătorii pe mare. Vinul curgea gârlă, apăreau şi femeile, iar generosul stăpân împărţea aurul cu amândouă mâinile.

Angelica încerca să-şi imagineze tocmai acel trecut al soţului său, trecut căruia nu-i aparţinea. Cel mai adesea şi-l închipuia în mijlocul instrumentelor sale de savant. Îl vedea aplecat asupra unui glob pământesc sau a vreunei hărţi, în cabina vasului scuturat de hulă, sau în vârful câte unei terase maure, sub cerul Candiei, scrutând stelele printr-o lunetă foarte preţioasă. Dar venea şi momentul în care-şi închipuia cum în cabina sa de căpitan intra un servitor, seara, introducând o formă feminina cu văl pe faţă, după tradiţia musulmană. Când corabia naviga prin Caraibe, femeia era câte o frumoasă spaniolă, sau o metisă indiancă ori mulatră. Pentru acea femeie îl imagina abandonându-şi treburile, întâmpinând-o cu inegalabila sa gentileţe, prefăcându-se pasionat şi surâzător ca s-o îmbuneze. Işi câştiga astfel nişte plăceri ale simţurilor, pe care femeia i le satisfăcea.

Un om singur! Iată ce fusese!...

Un om deplin, stăpân pe forţele şi capacităţile sale şi suficient lui însuşi. Lângă el încerca acum Angelica să-şi cucerească locul. Când îl vedea însă atât de absorbit, ca în acele clipe, furat parcă de mirajul depărtărilor, nu îndrăznea să se apropie.

Se lăsase noaptea. Aproape de foc, Cantor începu să îngâne din chitară o catilenă[1] toscană. Cu vocea lui deja amplă şi sigură, în care răzbăteau însă inflexiuni catifelate de adolescent, era fermecător. Când cânta, părea fericit. Până atunci, Angelica nu avusese aproape de loc timp să discute cu cei doi fii ai săi, să afle ce gândesc şi să le câştige încrederea.

Când aveau să ajungă oare la Katarunk?

---

1 catilenă – compoziţia muzicală simplă, cu ritm uniform şi subiect grav şi sentimental – (n. tr.)

Grija pentru cal reveni în mintea femeii şi înainte de a se întoarce lângă foc, coborî pe malurile râului, unde fuseseră lăsaţi caii să pască.

Wallis fugise! Cureaua cu care fusese priponită atârna ruptă de un copac.

Intuiţia îi spuse că animalul nu putea fi prea departe. După ce urcă să ia din tabără un frâu şi o zăbală, porni de-a lungul malului, chemând cu glas liniştit.

Răsărea o luna aburită. Râul murmura între pietre. Se auziră trosnind nişte vreascuri. Angelica o luă în direcţia din care se auziseră zgomotele. Zări la lumina lunii iapa păscând iarba dintr-o poieniţă, dar, la apropierea ei, capriciosul animal se îndepărtă iar.

Când tânăra femeie reuşi s-o prindă în vârful unei mici ridicături, îşi dădu seama că nu mai vedea focurile bivuacului. Nu era ceva grav. Nu trebui decât să coboare până la râul strâns în matca-i ca într-un cleşte şi să-i urmeze în aval. După ce strânse zdravăn botul animalului în chingi, ţinându-l bine de frâu, ascultă şoapta apei murmurând în albie.

Singură în noaptea neagră, nu-i era deloc teamă. Încă o dată gustă, pentru câteva clipe numai, însă deplin. senzaţia că viaţa îi aleargă prin corp, că e tânără şi plină de forţă, în pragul unei vieţi noi pe care avea s-o clădească din temelii. Primea parcă o dovadă de prietenie din partea acelor mari spaţii necunoscute, în care pătrunseseră după atâtea primejdii înfruntate. Iar inima i se umplu de aceiaşi dragoste pentru pământul virgin, sentiment încercat şi pe când înota printre sclipirile magice ale lacului. Chiar în acele clipe începură halucinaţiile.

Amestecate cu bocănitul îndepărtat al unui elan, cu foşnetele înfiorate ale vântului şi cu vuietul surd al cataractelor ascunse prin pădure, auzi cântece bisericeşti.

6

Ave Maria Stella
Gratia Mater Alma...

Cuvintele unui imn religios străbăteau prin noaptea patriarhală. Angelica privi către vârfurile copacilor ca şi cum se aştepta să zărească printre ramurile lor cerul şi să descopere

că se află sub un cor de îngeri. O trecu un fior şi se întoarse cu precauţie. În spatele ei, pe creasta falezei, răsărea, ca o auroră neliniştitoare, lucire sângerie decupând nişte umbre ce dansau printre pini.

Ţinând-o pe Wallis de frâu Angelica se apropie de buza povârnişului cu pas de lup. De acolo se auzeau glasurile îngânând cântecul.

Femeia nu era departe de a crede că se întorsese brusc în trecut, în pădurea Nieul în care se refugiaseră hughenoţii persecutaţi pentru a înălţa rugi şi psalmi.[1]

Se apropie şi mai mult şi descoperii aplecându-se un spectacol straniu, inimaginabil.

În adâncul defileului, două mari focuri aprinse pe malul râului incendiau cu reflexele văpăilor stâncile din jur. Un cleric în sutană neagră ridica braţele într-un gest de binecuvântare în faţa unei mulţimi îngenuncheate.

Angelica putea să desluşească chipuri din acea mulţime, în timp ce preotul era întors cu spatele. Unii erau îmbrăcaţi în piei şi blănuri, dar se zăreau şi alţii cu uniforme albastre pline de fireturi aurite, alături de care femeia descoperi doi nobili cu gulere şi manşete de dantelă.

La ultimele strofe cântecul se întrerupea. Apoi se înălţă glasul preotului, sonor şi ardent:

— Împărăteasă a cerului! ...

— Roagă-te pentru noi, răspunse adunarea cu un murmur.

Angelica tresări, trăgându-se înapoi.

Erau francezii!...

— Seminţie a lui David!...

— Roagă-te pentru noi!...

— Arcă a alianţei!...

— Roagă-te pentru noi!...

— Refugiu al păcătoşilor! Consolatoare a sărmanilor!...

— Roagă-te pentru noi! Roagă-te pentru noi!... răspundea la fiecare invocaţie corul, călăuze, soldaţi si nobili, îngenuncheaţi şi cu capetele plecate a smerenie, în timp ce un şir de mătănii le aluneca printre degete.

— Francezi!...

S-ar fi crezut prada unui coşmar în care retrăia toate spaimele războiului de la Poitou dacă n-ar fi zărit în spatele

1 vezi *Angelica se revoltă* – (n. tr.)

francezilor siluetele arămii, pe jumătate goale, ale unor indieni. Unii dintre ei se rugau şi cântau odată cu albii. Ceilalţi, strânşi în jurul celuilalt foc, adunau eu degetele resturi de hrană de pe fundul unui blid de lemn. În aer plutea un miros de fiertură, iar un cazan mijlociu fusese lăsat într-o parte după împărţirea hranei.

Aplecat deasupra jăraticului, o imensă siluetă ca de diavol, lucind de grăsime şi cu părul zbârlit, se ridică trăgând din flăcări un topor al cărui metal încins arunca văpăi în noapte. Ţinând arma cu grijă, sălbaticul se îndepărtă câţiva paşi. Abia atunci tânăra femeie desluşi vag în penumbră un alt indian gol, legat de un copac.

Fără să se grăbească. ca şi cum ar fi făcut lucrul cel mai obişnuit pe lume, indianul cu toporul lipi lama incandescentă de coapsa celui legat. Nu se auzi nici un strigăt. Doar un insuportabil miros de carne arsă ajunse puţin după aceea la nările femeii.

Plină de oroare, Angelica avu o tresărire de dezgust, înăbuşindu-şi o exclamaţie. Speriată, Wallis se poticni lăsând să trosnească vreascurile de pe jos. Dându-şi seama că prezenţa i-a fost descoperită, iscoada fără voie sări pe cal.

Sălbaticul ce tocmai se întorcea să-şi pună iar toporul pe jar înălţă capul şi întinse braţul musculos, încărcat de brăţări din pene, arătând spre creasta falezei.

Imediat toţi oamenii se ridicară şi o zăriră, siluetă călărind cu pletele răsfirate, desenându-se fantomatic pe cerul poleit straniu de razele lunii.

Un ţipăt puternic izbucni din pepturile lor.

— Ştima! Ştima din Acadia!

7

— Şi zici că au strigat “Ştima din Acadia”?

— Cel puţin asta cred că am auzit eu.

— Doamne! Numai să nu te fi luat drept “ea”! exclamă Nicolas Perrot făcându-şi semnul crucii.

Maupertuis îl imită imediat.

— Nu ştiu drept ce m-au luat, dar în orice caz s-au aruncat ca nişte diavoli pe urmele mele. Unul dintre ei, un adevărat uriaş, a fost cât pe-aci să mă prindă pe când o îndemnam pe Wallis să sară în râu.

— L-ai ucis? întrebă repede Peyrac.

— Nu. L-am nimerit în pălărie şi a căzut pe spate în apă. Vă repet, sunt francezi şi şi-au instalat tabăra în valea de pe celălalt versant al muntelui, în dreptul locului pe care ne-am ridicat şi noi corturile.

— Dacă-mi daţi voie, domnule Peyrac, vom merge în întâmpinarea lor, noi, canadienii, adică Maupertuis, fiul său – Pierre-Joseph – şi cu mine, spuse Nicolas Perrot. Ar fi dracul la mijloc dacă n-am găsi printre ei oameni din Quebec, Câţiva buni prieteni sau cunoştinţe cu care să lămurim lucrurile.

— Nu uita, Perrot, că suntem condamnaţi la moarte de către guvernul din Quebec, ba chiar şi excomunicaţi de domnul Episcop, interveni Maupertuis.

— Aş! Tâmpenii! Dacă eşti născut în Saint-Laurent te revezi întotdeauna bucuros cu prietenii!

Cei doi canadieni urmaţi de fiul lui Maupertuis, un metis de douăzeci de ani cu mamă indiancă, se pierdură printre desişurile întunecate.

Tabăra era pregătită de luptă de când se întorsese Angelica şi dăduse alarma. Când cei trei dispărură în pădure, femeia se întoarse spre Peyrac. Îşi stăpânea cu greu un tremur, iar vocea îi era cumva agresivă.

— Nu m-ai prevenit că riscăm să dăm peste francezi în călătoria noastră.

— În America de Nord rişti să întâlneşti mereu francezi. Ţi-am spus deja că nu sunt prea numeroşi, dar băgăreţi din fire şi la fel de nomazi şi de nătărăi ca şi indienii. Era inevitabil că o să le stârnim curiozitatea... Apropie-te de foc, draga mea. Eşti rece ca gheaţa. Nefericita întâlnire te-a tulburat. E încă o dată greşeala insuportabilei tale iepe.

Angelica apropie palmele de căldura flăcărilor. Da, era îngheţată, şi chiar până-n străfundul sufletului.

Pe buze îi veneau tot felul de întrebări. Ar fi vrut să afle fără ascunzişuri toată amploarea pericolului.

— De asta te fereai nu-i aşa? Asta-i motivul pentru care ne grăbeai aşa de mult? Te temi de o incursiune a francezilor prin locurile în care socoteşti să ne instalăm?

— Ai dreptate! Nu departe de *Gouldsboro* am un vecin, baronul de Saint-Castine de Pentagoet, proprietarul postului francez din Acadia, vecin cu care am întreţinut mereu bune relaţii. El m-a avertizat că misionarii catolici care îi creştinează pe abenakizii din Maine se nelinişteau din cauza venirii mele

prin ţinuturile de la izvoarele fluviului Kennebec şi ceruseră guvernului din Quebec trimiterea unei expediţii împotriva mea.
— Dar francezilor de ce nu le convine venirea ta aici?

— Consideră ţinutul ca aparţinându-le, sub numele de Acadia.

— Celui mai întreprinzător. Tratatul de la Bréda, semnat de Franţa, îl recunoştea ca fiind posesiunea englezilor, dar aceia, temându-se de pădurile sălbatice, nu îndrăznesc să se îndepărteze de ţărm şi să pună în aplicare prevederile tratatului.

— Şi dacă într-o zi aceşti francezi ce cutrieră Nordul descoperă cine eşti, cine sunt eu...

— Asta nu se va întâmpla prea curând. Iar atunci am să fiu mai puternic decât această biată colonie abandonată la antipozi de către regele Franţei. Nu, să nu-ţi mai fie teamă de nimic. Braţul lui Ludovic al XIV-lea, cât o fi el de lung, nu poate ajunge până la noi. Iar dacă îndrăzneşte, putem să-l învingem. America e mare, iar noi suntem liberi. Linişteşte-te. Încălzeşte-te, draga mea.

— Ce înseamnă strigătul pe care l-au scăpat când m-au zărit: Ştima din Acadia?

— Trebuie să te fii luat drept o fantasmă. Castine şi Perrot m-au avertizat că Noua Franţă e răscolită de revelaţiile unei credincioase din Québec care a văzut în vis o femeie demon smulgându-i Bisericii toate sufletele indienilor, convertiţi sau nu, din Acadia. De unde şi bănuiala şi agitaţia lor. Şi poate şi motivul expediţiei lor pe care tu tocmai ai întâlnit-o... Se spune că arătarea ar călări pe un animal mitologic, un licorn[1]...

— Ah, înţeleg! exclamă Angelica cu un râs nervos, au văzut o femeie şi un cal... Ceva de neimaginat prin aceste locuri... şi care se potrivea cu viziunea lor...

Peyrac părea contrariat.

— E stupid, dar grav. Confuzia asta idioată poate fi pentru noi cauza unor noi necazuri. Acei oameni sunt nişte fanatici.

— Dar oricum nu ne pot ataca fără nici un gest ostil din partea noastră!

— Vom vedea! Viitorul are să ne dezvăluie intenţiile lor... Perrot l-a trimis pe Mazok, indianul său, în recunoaştere. La întoarcere ne va informa în legătură cu mişcările din zonă, fie că e vorba de irochezi, francezi sau aliaţi de-ai lor: abénakizi, algonquini sau huroni. Mă gândesc, urmă el dintr-odată, că e

1 lincorn – animal fabulos imaginat ca un cal cu un corn foarte lung în frunte; inorog (fr. licorne) – (n. tr.)

foarte posibil ca sălbaticii pe care i-am văzut mai devreme să fi fost huroni din suita francezilor. Deşi duşmani de moarte ai irochezilor, aparţin aceleiaşi rase căreia i-au păstrat obiceiurile, printre care şi acela de a păstra doar o meşă de scalp în vârful craniului. Dar ne-a ajuns la urechi şi zvonul că prin ţinut dă târcoale un grup de războinici irochezi. Poate că francezii sunt aici din cauza lor, iar noi am putea să...

Nu-şi mai continuă idea şi încheie:

— Vezi, asta-i America. Pustietăţi care se însufleţesc dintr-o dată şi prin care mişună tot felul de indivizi, însă toţi duşmani.

Prin pădure străluceau torţe, apropiindu-se de tabără. Se auziră clănţănind cocoşurile muschetelor. In aer se simţi mirosul de iască arsă, transformată în torţe.

Dar nu erau decât cei trei canadieni care se întorceau cam plouaţi.

Descoperiseră fără greutate în susul râului urmele taberei franceze, dăduseră şi de un prizonier irochez pe jumătate ars, legat de un pom, dar de soldaţi şi de huroni, nici pomeneală.

În zadar strigaseră din toţi rărunchii:

— Hei, voi cei din Saint-Laurent, unde sunteţi, verilor?... Unde sunteţi, fraţilor?...

Nici un răspuns.

Cât despre prizonierul irochez pe care-l dezlegaseră, nu găsise altceva mai bun de făcut, aşa prăjit cum era decât să profite de o clipă de neatenţie pentru a se ridica dintr-un salt şi să dispară şi el în desişurile întunecate.

De acum încolo în jurul lor nu aveau să rătăcească decât fantome, diverse ca origine: francezi, algonquini, huroni, abenakizi şi irochezi, iar tainica pădure continua să murmure înfiorată de vânt; nu se auzea nimic în afara şoaptei apelor îndepărtate şi a chemărilor boncănite ale elanului căutându-şi perechea.

Joffrey de Peyrac lăsă o parte din oamenii înarmaţi să vegheze şi pregăti schimburile de pază. Nu trebuia să fie luaţi prin surprindere de nimic.

Pe Angelica o sfătui să se odihnească în cortul pentru femei şi copii. O conduse până acolo şi, apăraţi de întunericul adânc, o strânse în braţe şi dori s-o sărute. Femeia era însă prea agitată şi neliniştită, încât nu putu răspunde mângâierilor lui.

Uneori, ca in acele clipe bunăoară, ar fi vrut ca el să n-o aibă aproape când călătoreau, iar noaptea să nu vină lângă el.

Disciplina caravanei şi recenta intrare a lor, femeile, în lumea lor bărbătească, o solicitau serios. Angelica admitea acest lucru.

Îşi amintea că atunci când fugise cu prizonierii creştini din Miquenez, în Maroc, conducătorul lor, Colin Paturel, se purtase la fel. "Femeia aceasta nu aparţine nimănui. Fără poveşti de dragoste până când n-o să ajungem teferi pe pământ creştin". Aşa grăise atunci acel bărbat.

Cam aşa trebuia să gândească şi Joffrey de Peyrac când ţinea cu atâta rigoare ca femeile şi copiii să se adune sub acelaşi acoperiş, în timp ce bărbaţii dormeau separat, câte trei, în colibele de scoarţă.

El însuşi rămânea astfel singur, conducător fără privilegii, dăruindu-se celor pe care-i luase în ocrotire. Îşi însuşea în acel mod legea triburilor primitive care cerea războinicului, în ajunul luptelor sau când avea de înfruntat vreo primejdie, să se îndepărteze de femeie pentru a-şi păstra neatinse luciditatea şi puterile.

Angelica nu avea acea forţă. Îşi spunea uneori că e slabă şi că are neapărat nevoie de el. Mintea nu i se linişteapedeplin când era departe de omul iubit. Se temea să nu-l piardă din nou. De la miracolul regăsirii trecuse atât de puţin timp!

Ştia sigur că stăpânirea de sine şi severitatea lui Peyrac ascundeau o senzualitate vie şi arzătoare care nu se dezminţea niciodată. Dar, uneori, se temea că nu e pentru el decât un obiect al plăcerii, care-l fermeca, asta era sigur, însă pe care-l elimina din viaţa lui cu adevărat intimă din bucuriile, ambiţiile ţi grijile sale. Observase în ultimul timp că era legată de un bărbat pe care nu-l prea cunoştea, căruia totuşi i se supunea cu devotament, rănită adesea de voinţa lui de fier; avea mai mereu o înfăţişare dură. Nu ştiai niciodată ce pune la cale.

Dormi prost, aşteptând parcă în fiecare clipă să audă împuşcături.

În zori ieşi din cort, auzind şoapte.

Mazok, indianul, apăruse din ceaţă. Din tribul panis, păşind iar pe pământul american după călătoriile în Franţa, îşi regăsise bucata de pânză ce-i acoperea şoldurile şi mocasinii de piele. Părul împletit îi era iar plin de pene. Ţinea în mână arcul iar pe spate purta o tolbă plină de săgeţi.

Îşi salută stăpânul şi pe Joffrey de Peyrac, ieşiţi întâmpinarea sa. Angelica se apropie. Îi comunică veştile aduse de indian.

De două zile, un mic detaşament francez, cu aliaţii algonquini şi huroni, ocupau postul Katarunk.

Imediat, caravana lui Peyrac îşi făcu bagajele. Era încă frig. O ceaţă irizată învăluia totul şi nu se distingea nimic nici măcar la trei paşi.

Unii după alţii, ducând caii de frâe, pionierii părăsiră luminişul afundându-se în hăţişurile umede. Ordinele se dădeau în şoaptă, iar copiilor înfriguraţi li se spusese să-şi înăbuşe tusea. Roura cădea peste ei. Un aer de mister le învăluia paşii înăbuşiţi. Încet-încet negura deveni jilavă, iar când soarele răsări, palid disc galben luminând pământul invizibil, ceaţa se risipi în câteva clipe, descoperind peisajul strălucitor şi proaspăt, sclipind din toate culorile sale vii.

Terminară traversarea unui spaţiu deschis, iar un ordin le ceru să se grăbească spre adăpostul unei păduri de stejari, aflată puţin mai în vale. Acolo se regrupară şi făcură popas. Căldura începea să urce pe sub bolta de un violet întunecat a bătrânilor stejari pitici. Ordinul de a păstra o tăcere desăvârşită era respectat cu sfinţenie.

Cei patru soldaţi spanioli începură să coboare spre albia râului. Înaintau greoi, făcând să trosnească crengile, în timp ce indienii lui Mopountook dispărură în tufişuri şi ajunseră primii jos, mai tăcuţi decât fantomele. Ascunşi de un pâlc de mărăcini uscaţi, spaniolii înfipseră în pietrişul malului un fel de furci pe care sprijiniră archebuzele. Erau un soi de mici tunuri portabile, mult mai puternice decât muschetele, faţă de care băteau de trei ori mai departe, dar şi mai puţin precise.

Angelica tocmai se întreba ce avea de făcut, căci se părea că o luptă era inevitabilă, când contele de Peyrac se îndreptă spre ea.

— Mă văd obligat să apelez la talentele tale, bunăoară la cel de a fi cel mai bun ţintaş pe care-l am în convoi. Ne vor fi absolut indispensabile calităţile tale.

Îi spuse Honorinei să stea cuminte cu ceilalţi copii lângă doamna Jonas şi Elvire şi numi doi oameni să-i păzească şi să aibă grijă de cai.

O conduse apoi pe Angelica până pe buza falezei, unde stânci imense stăteau să se prăbuşească în abis. Era un excelent punct de observaţie unde privirea răzbătea până departe în susul şi-n josul râului ce curgea jos între două maluri foarte înguste. Un fel de vad tăia torentul, dar în jurul ieşiturilor stâncoase pe care se putea trece fără probleme şi aproape fără să-ţi uzi

picioarele, râul era adânc, frământat de vârtejuri. Se vedea încă o cataractă, o săritoare, cum spun canadienii, coborând treptat până spre lacul ale cărui sclipiri se zăreau ceva mai departe printre frunzişurile fumurii

— Vadul Sakoos, spuse Nicolas Perrot cu voce joasă.

Vadul era întrerupt chiar la mijlocul apei de o insuliță nisipoasă plină de boschete.

Contele i-o arătă femeii, nu înainte de a-i indica pe malul celălalt întunecata deschizătură printre desişuri, pe unde călătorii, urmând calea codrului, aveau să iasă pe plajă.

— În câteva clipe nişte oameni se vor ivi acolo şi vor începe să traverseze vadul. Foarte probabil să fie francezii de ieri seară şi cu indienii lor. O să-i recunoşti, doar i-ai avut deja în față. Când se vor afla pe insuliță, dar numai şi numai atunci, vei trage pentru a-i împiedica să pătrundă in a doua parte a trecerii.

— Insula e prea departe pentru un tir precis. remarcă Angelica ridicând din sprâncene.

— Exact aşa s-au scuzat şi țintaşii pe care i-am ales pentru misiunea asta, dar nu ne putem alege un alt loc. O despicătură abruptă ne desparte de un amplasament mai bun, chiar în dreptul insuliței, ori nouă ne lipseşte timpul să o depăşim; ne-ar trebui mai multe ore. Trebuie deci să tragi de aici şi să opreşti fruntea convoiului înainte ca vreunul din ei să poată fugi şi alarma postul. Să-i opreşti dar să nu răneşti pe nimeni. Nu vreau nici un fel de vărsare de sânge.

— Ce-mi ceri e un adevărat tur de forță.

— Ştiu, draga mea, până şi Florimond a stat în cumpănă, şi totuşi e un foarte bun ochitor.

Tânărul era acolo, urmărindu-şi mama şi tatăl, pradă îndoielii, tentat să-şi demonstreze dibăcia, însă îndeajuns de onest pentru a se îndoi de sine însuşi.

— Când vor fi pe limba nisipoasă a insulei, tată, mi se pare imposibil de țintit, interveni băiatul. Dacă aş trage când ar începe traversarea, da, ar merge.

— În acel moment o parte a trupei ar fi încă în pădure. Vreau ca nimeni să nu poată fugi. Am postat câțiva trăgători în amonte, pentru a-i întoarce din drum pe posibilii fugari, dar dacă vor fi mulți, va ieşi o adevărată luptă şi precis unii vor scăpa! Nu, vreau să-i avem pe toți, sau aproape toți, ieşiți din pădure, prinşi în vad sau pe insulă, înainte de a deschide focul.

Spaniolii, de jos, o să poată atunci să le taie complet retragerea şi vor fi înconjuraţi.

— Dar insuliţa se prelungeşte chiar în dreptul nostru. Să ţii în loc capul convoiului în momentul în care ar începe traversarea ultimei părţi a vadului, la o asemenea distanţă şi fără a răni pe nimeni, mi se pare o provocare.

— Poţi s-o primeşti, doamnă?

Angelica scrutase cu atenţie locurile. Privirea i se îndreptă iar spre Peyrac.

— Iar tu, Jofrrey?... Nu eşti şi tu un trăgător antrenat?

— La o asemenea distanţă, sunt convins că ochii tăi ar face o treabă mai bună...

— Dacă-i pe-aşa...

Ezita. Ceea ce-i cerea el era deosebit de greu.

Soarele scălda defileul.

Pe de altă parte, era fericită de încrederea pe care i-o dovedea contele prin acest gest, ca şi pentru faptul că putea să treacă la fapte. Băieţii săi şi ceilalţi oameni care se aflau acolo o priveau perplecşi, uluiţi de cererea contelui; îndrăzneaţa femeie era mulţumită într-un fel de a le putea arăta că nu-i erau străine războaiele şi împuşcăturile, trăite altădată poate mai mult decât ei, bărbaţii, cât erau ei de piraţi.

Joffrey repetă:

— Poţi să ţii această prinsoare?

— Am să încerc... Ce armă îmi dai?

Unul dintre bărbaţi îi întinse muscheta pe care tocmai o încărcase, dar femeia o refuză.

— Vreau o armă pe care s-o încarc eu însămi.

Luă chiar puşca lui Peyrac, pe care o ducea şi o întreţinea Yann Le Couénnec. Era o armă cu cremene, care trăgea două focuri la un singur încărcat. Patul încrustat cu sidef era din lemn de nuc, uşor şi rezistent, iar Angelica îl încercă satisfăcută, sprijinind puşca în umăr. Verifică praful de puşcă, gloanţele si capsele, curăţă ţeava dublă, armă o dată, scoase apoi gloanţele şi armă iar. Priviri curioase îi urmăreau fiecare gest.

După ce puse şi capsa, se sprijini pe meterezele de stâncă.

Un uşor neastâmpăr pe care-l cunoştea prea bine începea s-o învăluie. Zvon de război! Vedea acolo, jos, în lumina crudă, limba de nisip a insulei şi creasta dantelată a bolovanilor care alcătuiau vadul.

Inima îi bătea mai repede. Aşa era înaintea confruntării.

Dimpotrivă, când momentul luptei avea să vină, femeia urma să fie de un calm straniu. Se ridică de pe pietre.

— Ar trebui să-mi pregătiţi două arme pe care să le am la îndemână, asta în cazul în care primele două gloanţe nu-mi vor fi de ajuns pentru a-i opri din drum.

Apoi tăcu, aşteptând.

În mai puţin de o oră în pădure răsună ţipătul piţigoiului. Nu-i dădură atenţie acestui sunet atât de familiar, amestecat cu cântecul turturelelor. Se pare însă că Nicolas Perrot desluşea ceva neobişnuit, căci se aplecă spre Angelica şoptindu-i:

— E semnalul lui Mazok.

Pe plajă apăru întâi un huron, urmat de o călăuză pe care femeia o zărise în tabăra franceză, în ajun. Venea apoi un ofiţer, iar în spatele său mai mulţi indieni şi un francez, foarte tânăr, aproape un copil, cu bucle blonde, îmbrăcat în tunica albastră a ofiţerilor regelui, pe care atârnau tot felul de arme: un topor, un cuţit şi cornetul cu praf de puşcă. Eşarfa de dantelă îi era boţită şi înnodată mizerabil, pălăria, plină de umflături, păstra doar nişte cotoare de pene de vultur albe şi negre ce nu aveau nimic în comun cu colanul regulamentar de pene, însă broderiile de la manşete şi butoniere aminteau, chiar şi vag, de o uniformă. Era încălţat cu jambiere de piele şi mocasini.

Îl văzură aruncându-se foarte bucuros în apă, lângă mal, răcorindu-şi chipul şi scuturându-se într-o jerbă de stropi. Ofiţerul, uriaşul căruia Angelica îi găurise pălăria cu un glonte seara precedentă, îl potoli:

— Calm, Maudreuil, calm! Faci tot atâta hărmălaie cât un elan în călduri.

— Ei! exclamă celălalt, vesel. Nu suntem decât la o jumătate de leghe de Katarunk. Vă temeţi de încă o întâlnire cu spiritele diabolice, ca ieri seară?

Vocile se auzeau până departe, dare, amplificate de ecoul văii.

— De fapt nu ştiu de-ce mă tem, răspunse locotenentul dar locul ăsta nu-mi inspiră nimic bun. Întotdeauna mi s-a părut un pasaj periculos.

Ridică capul spre creasta falezei, vrând parcă să străpungă eu privirea secretul frunzişurilor pe care vântul le unduia lin.

— Îi adulmecaţi cumva pe irochezi? întrebă tânărul soldat, râzând. Aveţi pentru ei un simţ al mirosului de o fineţe neobişnuită!

— Nu! Adulmec altceva, nu ştiu precis ce. Să ne grăbim. Cu cât vom fi mai repede pe celălalt mal, cu atât mai bine.

Haidem... Trec primul. L'Aubignière, se adresa el călăuzei, vrei să rămâi tu în ariergardă?

Începu traversarea vadului, înaintând pe bolovani cu paşi mari

Sus, printre copacii care-i ascundeau, Nicolas Perrot puse uşor degetele pe umărul femeii.

— Te implor, nu-l omorî! şopti el. Acela, uriaşul, e locotenentul de Pont – Briand, cel mai bun prieten al meu. Celălalt e Trei – Degete din Trei – Râuri, iar cel mai tânăr e micul baron de Maudreuil, cel mai minunat băiat din Canada.

Cu o clipire de pleoape, Angelica îi făcu semn că l-a înțeles. Fie, avea să menajeze duşmani atât de prețioşi, dar toate explicațiile canadianului nu erau deloc de natură să-i uşureze treaba.

Colosul pe care Perrot îl desemnase ca fiind locotenentul de Pont – Briand tocmai păşea pe insuliță. Rămase nemişcat cu mâinile în şolduri şi cu capul sus, examinând împrejurimile, bănuitor ca un câine. Şi într-adevăr, părea că adulmecă. Nu purta pălărie. Părul său şaten închis, ciufulit, i se revărsa pe umeri. Cu soarele bătându-i din spate, în jurul pletelor i se contura o mică aureolă roşiatică. Nu păru să descopere nimic suspect şi, înălțând din umeri, începu să traverseze insulița, urmat de huronii ce depăşiseră deja prima parte a vadului.

Angelica îşi concentra toată atenția şi fixă patul puştii în umăr. Începu să urmărească cu țeava armei silueta lui Pont – Briand îndepărtându-se pe plajă.

Ceva mai aproape, L'Aubignière, zis Trei – Degete, rămas încă pe mal, îi zorea pe sălbaticii care continuau să iasă din pădure.

Pont – Briand tocmai atinse capătul micii insule. Se opri, trecându-şi în revistă trupa angajată în trecerea râului. Fără să ştie, făcea exact jocul acelora care-l pândeau de pe înălțimile falezei. În câteva clipe, întregul său convoi avea să se adune în defileu, şi exact asta îşi dorise Joffrey de Peyrac.

Locotenentul se îndreptă în sfârşit spre ultima porțiune a vadului.

Sosise clipa.

Angelica nu aruncă decât o privire. Ochea cu cea mai mare atenție într-un singur punct: piatra netedă pe care urma să păşească piciorul omului.

Degetul apăsă pe trăgaci. Vârful pietrei de jos se pulveriză în timp ce zgomotul împuşcăturii umplu defileul.

Ofiţerul făcuse un salt înapoi.

— La pământ! strigă el, în timp ce indienii şi francezii adunaţi pe insulă se aruncau pe burtă, târându-se la adăpostul câtorva boschete amărâte.

Dar locotenentul, în loc să-i imite, sări din nou în picioare şi se avântă iar în vad. Ajunsese deja la jumătate, când femeia trase din nou, încă o piatră se pulveriză la picioarele bărbatului, care-şi pierdu echilibrul şi căzu în apă. Angelica se gândi că era a doua baie în două zile pe care i-o datora individului, căci şi cu o seară înainte, când o urmărise prin albia râului, căzuse pe spate în apă. Era, ca şi atunci, sigură că nu-l rănise.

— Cealaltă armă, ceru scurt.

Capul locotenentului apăru la suprafaţa curentului. Se zbătea, îndepărtându-se mereu; Angelica fixă iar arma în umăr, ochi şi trase. Glonţul ricoşă pe suprafaţa apei. Trecu atât de aproape de îndrăzneţul înotător, încât probabil că-l împroşcă de stropi.

— Nu-l ucide, o imploră din nou Perrot în şoaptă.

“La naiba! se gândi femeia enervată. Nu vede că nebunul nu se dă bătut? Cum să-l împiedic pe smintit să ajungă pe mal fără să-l omor?”

Trase încă o dată. Ofiţerul francez păru că înţelege, în sfârşit. Prins între curenţii violenţi ai râului şi un tir continuu ce-i încadra capul la câteva degete, nu avea de ales. Se întoarse la insulă, se căţără pe mal şi se târî la adăpostul unui arin pipernicit.

Angelica răsuflă uşurată, continuând însă supravegherea trecerii. Dar nimeni nu părea dornic să imite nebunia ofiţerului. Era puţin probabil ca altcineva să se mai aventureze spre locul acela atât de bine supravegheat.

Se relaxă şi se ridică pe jumătate. Broboane de sudoare i se scurgeau pe tâmple. Îşi şterse fruntea cu o mână neagră de pulbere, luă arma încărcată pe care i-o întinsese, uluit, unul dintre fii şi se pregăti iar de tras, continuându-şi supravegherea.

Şi bine făcu, căci locotenentul îşi încercă iar şansa, ţâşnind ca un diavol.

Un glonte îi ricoşă chiar sub tălpi, pe nisipul plajei. Curajosul se trase imediat la adăpost, făcându-se una cu pământul.

În tot acest timp, atacul surpriză se desfăşurase pe toate fronturile. În clipa când prima împuşcătură a tinerei femei oprise convoiul, huronii ce se găseau la mijlocul primei porţiuni a

vadului încercaseră să se retragă înspre pădure. Însă chiar dinspre malul pe care tocmai îl părăsiseră îi întâmpinară focuri de armă. L'Aubigniére se aruncă după un copac şi începu să tragă în direcţia falezei.

Huronii, încadraţi din ambele părţi de un tir destul de susţinut, nu mai îndrăzneau nici să înainteze, nici să se retragă. Şi totuşi, unul dintre ei, cu îndrăzneala obişnuită a rasei, se aruncă în râul învolburat, dar cum păşi pe mal puţin în amonte de cataractă, unul din spanioli trase şi-l răni în picior.

Altul reuşise să se arunce în desişuri. Duşmanul nevăzut postat acolo de Peyrac îl luă în primire, se pare, căci se auzi zgomot de luptă, apoi un strigăt de durere.

Se lăsă iar tăcerea, atât de apăsătoare încât cântecul greierilor se înălţă strident, părând să acopere orice zgomot, până şi pe cel al râului tumultos.

Mirosul prafului de puşcă umplea defileul.

Angelica îşi încleştă dinţii. Uitase unde se afla. I se părea că stătea iar la pândă, în inima pădurii de la Poitou, iar gloanţele sale secerau soldaţii regelui. În spatele dinţilor strânşi urca din suflet un strigăt mai vechi, ce deseori îi ţâşnise de pe buze: "Ucide! Ucide!"

Tresări. O mână i se puse pe umăr.

— Gata, s-a terminat! rosti vocea liniştită a lui Peyrac.

Se ridică buimăcită, cu puşca fumegând-i în mână. Îi privea pe conte ca şi cum nu l-ar fi recunoscut. Bărbatul o făcu să-şi revină şi îi şterse uşor, cu o batistă, fruntea înnegrită de pulbere. În ochi i se citea un uşor surâs şi încă ceva, greu de definit, un soi de milă şi admiraţie pentru femeia pe care o privea, de o frumuseţe atât de fină şi udă pe faţă de sudoarea luptei...

— Bravo, dragostea mea! îi spuse cu jumătate de glas.

De ce îi zicea "bravo"? Pentru ce o felicita? Pentru reuşita de acum? Sau, cumva, pentru războiul de odinioară? Pentru bătălia nebună, disperată, împotriva regelui Franţei? Ori poate pentru tot ce ascundea uimitoarea abilitate a mâinilor sale ce strângeau temuta armă a morţii?...

Contele îi sărută cu respect mâna plină de negreala pulberii...

Cantor, Florimond şi ceilalţi oameni ai lui Peyrac o priveau cu ochii măriţi de uimire.

De jos, canadienii începură să tragă. Pont – Briand le ghicise prezenţa după mişcările frunzişului. Din stâncă săriră aşchii, foarte aproape de ei.

— A, să nu începeți iar! strigă Perrot din toți rărunchii. Destul oameni buni! Destul cu prostiile. Nu vreți să încetăm odată cu jocul ăsta? Pont – Briand, vere, liniştește-te sau te provoc la bătaie şi te pun iar cu umerii la pământ ca în ziua aia faimoasă, de care trebuie să-ți aminteşti de la Saint–Médard!

Vocea de stentor a canadianului răsună mult timp prin defileul năpădit de fum acru. Se lăsă tăcere, apoi se auzi de pe insuliță:

— Nicolas Perrot, din Ville–Maire, în insula Montréal.

— Cine te însoțeşte?

— Nişte prieteni, francezi

— Şi mai cine?...

Perrot se întoarse spre conte. Îi întrebă din ochi, iar Joffrey îi răspunse clătinând afirmativ din cap. Călăuza continuă, punându-şi mâinile pâlnie la gură.

— Ascultați, oameni buni din Saint–Luarent, ascultați pe cine anunț. Aici se află domnul conte de Peyrac de Morens de Irristru, stăpân peste *Gouldsboro*, Katarunk şi peste alte locuri, însoțit de oamenii săi.

Angelica tresări auzind pădurea indiană vibrând de numele sortit timp de atâția ani doar oprobriului şi mormântului. Joffrey de Peyrac de Morens de Irristru! Era oare scris ca vechiul şi nobilul nume gascon să învie şi să trăiască iar, atât de departe de leagănul strămoşesc? Şi nu era periculos?

Se întoarse spre soțul său, dar chipul lui nu exprima nimic.

Bărbatul stătea în picioare la capătul terasei stâncoase, ascuns de crengile plecate ale pinului de care se sprijinea. Continua să supravegheze foarte atent locul încăierării, indiferent parcă la strigătele schimbate între cele două tabere.

Fumul se risipise încet. Negura prăfoasă ce acoperea încă râpa înăbuşea sunetele. Abia dacă se zărea ceva, aşa că prudența îi îndemna şi pe unii şi pe ceilalți să rămână la posturile lor, cu ochii în patru. Joffrey Peyrac nu-şi lua mâna de pe pistolul încărcat.

Pe insulă cineva se ridică în sfârşit în picioare, din spatele tufişurilor. Era uriaşul Pont Briand.

— Dacă eşti tu în carne şi oase şi nu fantoma ta, atunci vino încoace neînarmat, Nicolas Perrot!...

— Sosesc!

Canadianul îi dădu puşca servitorului indian şi coborî panta până la plajă.

Când apăru pe micul petic de nisip ce mărginea râul, cu veşmintele din piele de căprioară şi cu ciudata căciulă de blană,

izbucniră strigăte de entuziasm. Francezii şi huronii îi alergau în întâmpinare, aclamându-l. Le strigă să urce un pic în amonte şi să treacă peste un pod rudimentar din trunchiuri de copac, pe care nişte spanioli îl înjghebaseră odinioară la cotul râului, unde malurile erau apropiate. Puntea era foarte rar folosită, deoarece prin vad se evita un ocol de mai multe ore datorat unei despicături foarte adânci a terenului. Când se întâlniră, răzbătu până sus larma urărilor şi a îmbrăţişărilor energice. Canadianul şi compatrioţii săi se băteau aprig pe umeri şi schimbau ghionţi zdraveni în coaste.

— Nu-mi vine să cred frate! Te credeam mort!

— Ne gândeam c-ai dispărut pentru totdeauna!

— Că te-ai întors la irochezi!

— Deprins cu traiul printre sălbatici până la sfârşitul zilelor!

— Aşa a fost să fie, răspunse Nicolas Perrot, şi chiar că mă gândeam acum trei ani, când am părăsit Québecul, să mă întorc la irochezi. Dar l-am întâlnit pe domnul de Peyrac şi mi-am schimbat planurile.

Huronii îl recunoscuseră cu bucurie pe canadian. Câţiva însă vociferau cerând răscumpărarea sângelui vărsat, căci unul de-al lor, Anahstaha, fusese rănit.

Perrot li se adresă în limba lor:

— Fratele Anahstaha nu trebuia să încerce să-mi alunece printre degete ca un şarpe atunci când soldaţii noştri i-au ordonat să se oprească. Cine nu înţelege limbajul prafului de puşcă, să nu se bage în luptă... Poftiţi, domnilor, vă rog, sfârşi el adresându-se ofiţerilor francezi. Huronii, vrăjiţi de vocea bărbătească pe care o cunoşteau prea bine, se aşezară la sfat, hotărând până la urmă să-i lase pe albi cu socotelile lor.

8

Cei trei bărbaţi care urcau pe coasta abruptă a muntelui în urma lui Perrot nu-şi puteau stăpâni curiozitatea, cu toată păţania pe care tocmai o înduraseră. Numele contelui de Peyrac ajunsese deja celebru în America septentrională. Puţini oameni îl văzuseră, dar se vorbea mult pe seama enigmaticului personaj, din Massachusetts şi Noua Scoţie până la hotarele Canadei.

În plus, ocupând cu soldaţi aşezarea contelui de pe malurile Kennebecului, francezii nu prea se simţeau în largul

lor, iar fără prezența prietenului lor, Perrot, viitorul li s-ar fi înfățișat în culori sumbre. Trecând, ofițerii zăriră în spatele tufelor bărbați cu fețe aspre, chipuri de adevărați pirați de toate neamurile, și care-i priveau încruntați.

Ajunşi sus, rămaseră deodată nemişcaţi, cuprinşi de o teamă amestecată cu uimire.

Prin penumbra străpunsă ca într-un joc al frunzelor de stropi luminoşi zăreau un cavaler cu o mască neagra, călare pe un cal precum abanosul, neclintit ca o statuie.

În spatele său se conturau siluete călare şi câteva femei.

— Bună ziua, domnilor, spuse cavalerul mascat cu o voce surdă. Vă rog, apropiați-vă. În pofida vitejiei, cei trei îşi redobândeau cu greu stăpânirea de sine.

Răspunseră totuşi la salut, şi cum uriaşul locotenent părea incapabil să scoată vreo vorbă, luă cuvântul călăuza, Romain de L'Abignière, zis Trei – Degete. Se prezentă şi adăugă:

— Domnule, vă stăm la dispoziție, chiar dacă procedeele dumneavoastră de a deschide discuția ni s-au părut un pic... explozive.

— Ale voastre sunt cumva altfel? Am înțeles că v-ați crezut în drept să ocupați postul meu de pe malurile Kennebecului!...

L'Aubignière şi Maudreuil se întoarseră către Pont – Briand.

Locotenentul îşi trecu mâna peste frunte şi păru că revine cu picioarele pe pământ.

— Monseniore – făcu el cu o politețe respectuoasă, de care mai târziu se ului şi el – e adevărat că am fost însărcinați de către guvernul Noii Franțe să ne îndreptăm spre izvoarele Kennebecului cu scopul de a obține toate informațiile privind mişcările şi intențiile dumneavoastră; ne gândeam că o să sosiți pe fluviu şi vă aşteptam cu speranța de a putea să începem împreuna nişte tratative de înțelegere.

În spatele măştii Peyrac schiță un surâs. Ofițerul spusese: "ne gândeam că o să sosiți pe fluviu". Sosirea lor călare, pe pământ, îi luase pe nepregătite.

— Şi cu omul din fort, cu irlandezul, cum v-ați purtat?

— Oh! Vreți să spuneți cu englezul acela atât de caraghios, roşcat! exclamă tânărul baron de Maudreuil. Ne-a dat de furcă, nu glumă! Credeam că înăuntru se află o întreagă garnizoană. Huronii vroiau să-l scalpeze, dar comandantul nostru s-a opus, iar acum se găseşte la răcoare, în pivniță, legat zdravăn ca un salam.

— Lăudat fie Domnul! răsuflă uşurat Peyrac. N-aş fi putut să vă iert moartea unuia din oamenii mei, iar treaba s-ar fi lămurit atunci cu armele. Cine-i colonelul vostru?

— Colonelul de Loménie – Chambord.

— Am auzit vorbindu-se de el. E un mare soldat şi un om foarte cinstit.

— Suntem prizonierii dumneavoastră, domnule?

— Dacă puteţi să vă puneţi chezaş că nici o trădare nu ne aşteaptă la Katarunk şi că expediţia voastră nu are alt scop decât să înceapă cu noi tratative de înţelegere, aş fi fericit să vă pot considera mai curând prieteni decât ostatici, aşa cum îmi recomandă consilierul meu şi compatriotul vostru, domnul Perrot.

Locotenentul înclină capul şi păru să reflecteze îndelung.

— Cred că pot să vă garantez acest lucru, domnule, răspunse el în sfârşit. Ştiu că dacă manevrele dumneavoastră i-au neliniştit pe unii, care doreau să vadă în ele o incursiune a englezilor pe teritoriile noastre, alţii în schimb, şi mai ales domnul guvernator Frontenac, sunt interesaţi de posibilitatea unei alianţe cu dumneavoastră, adică cu un compatriot pe care fără îndoială că nu-l va lăsa inima să lovească în interesele Noii Franţe.

— Dacă-i aşa, voi consimţi să port o discuţie cu domnul de Loménie înainte de a începe ostilităţi inutile. Domnule de L'Aubigniére, vă rog să vă luaţi sarcina de a merge şi a-i anunţa colonelului sosirea mea, ca şi a contesei de Peyrac, soţia mea.

O invită cu un gest pe Angelica să înainteze. Femeia îndemnă calul şi ieşi din umbră, venind lângă soţul ei. Nu prea avea chef să facă schimb de amabilităţi cu cei care o umpluseră de spaimă în seara din ajun, dar expresia ivită pe feţele celor trei bărbaţi când o descoperiră apropiindu-se o înveseli.

Toţi trei se retraseră în acelaşi timp în spate, cu buzele frământând aceleaşi cuvinte neauzite, dar care se ghiceau: "Ştima!... Ştima din Acadia!..."

— Doamnă, vă prezint pe aceşti domni veniţi din Canada.

— Domnilor, contesa de Peyrac, soţia mea...

Joffrey observa cu ironie diversele stări ale căror umbre se succedau rapid pe feţele canadienilor.

— Contesa mi-a mărturisit despre întâlnirea de ieri seară. Cred că spaima v-a luat glasurile... Bineînţeles, apariţia unei femei albe, călărind prin pustietăţile acestea, e într-adevăr un lucru surprinzător... Dar, după cum vedeţi, nu e vorba câtuşi de puţin de o vedenie...

— Şi dacă totuşi e! îl întrerupse Pont – Briand cu o politeţe curtenitoare, tipic franţuzească. Frumuseţea şi graţia doamnei de Peyrac ne fac să ne îndoim încă de ochii noştri, ca şi cum am fi într-adevăr la bunul plac al unei vedenii, sau mai curând al unei apariţii de vis...

Frumoasa călăreaţă nu se putu împiedica să surâdă în faţa amabilului compliment venit ca o scuză.

— Vă mulţumesc pentru curtoazia dumneavoastră, locotenente. Regret că prima noastră întâlnire a fost atât de puţin elegantă. Cred că vă datorez o pălărie!...

— Puţin a lipsit să fie şi un cap doamnă. Dar ce contează! Mi-ar fi plăcut să mor răpus de o mână atât de frumoasă.

Şi Gaspard de Pont – Briand se înclină cu eleganţa unui adevărat curtean. Angelica îl fascina în mod vizibil.

Caravana îşi reluase marşul într-o oarecare dezordine.

Odată înţelegerea încheiată, căutaseră huronul rănit pentru a-l transporta pe un cal, dar bietul sălbatic era de-a dreptul îngrozit de acel animal necunoscut.

Baronul de Maudreuil îl prezentase pionierilor pe şeful indian, Odessonik, foarte impunător sub harnaşamentul din dinţi de urs şi pene ce-i împodobea coafura deasă şi zbârlită. Cineva nedeprins cu indienii i-ar fi putut lesne confunda, însă Angelica recunoscu în el pe războinicul ce cu o seară înainte îl tortura cu mult zel pe prizonierul irochez. Huronii se înghesuiau împrejur, binevoitori şi curioşi, dorind să-i vadă pe străinii albi. Panaşurile lor de păr şi pene acoperindu-le craniile rase ţeseau o agitaţie multicoloră în josul călăreţilor.

— Mă sperie indienii aceştia, observă doamna Jonas. Prea seamănă cu irochezii. Mi-e totuna: acelaşi soi rău!

Protestanţii din convoiul lui Peyrac erau cu adevărat îngroziţi. Resimţeau poate mai mult decât femeia tot tragismul acelei întâlniri cu catolicii francezi, acea adunătură de oameni de care fugiseră din La Rochelle cu preţul atâtor primejdii. Amuţiseră şi căutau să nu fie remarcaţi de către cei doi ofiţeri.

Dealtfel, interesul acelora se muta pe rând de la chipul mascat al lui Peyrac, care-i intriga în cel mai înalt grad, la cel al tinerei femei. Cu toată oboseala şi praful ce-i marcau faţa umbrită de borul larg al pălăriei, Pont – Briand nu înceta să se întrebe dacă încântătoarea tovarăşă de drum nu e cea mai frumoasă femeie din lume. Demon sau nu, ochii îi străluceau de o văpaie stranie, iar uriaşul ofiţer nu se putea împiedica să nu-i plece pe ai săi când privirile li se întâlneau.

Puternica emoţie pe care o resimţise zărind-o, ieşind călare din umbra pădurii, îi încleşta încă gura, iar gândurile ignorau complet situaţia în care se găsea, atât de delicată totuşi. Cu cât înainta, cu atât cu atât se convingea mai mult că tânăra femeie, nici pe departe vedenie, e cea mai fermecătoare pe care o întâlnise vreodată.

Locotenentul Pont – Briand era un colos roşu la faţă, o masă de muşchi căreia numai nobleţea strămoşilor putea să-i încropească o oarecare înfăţişare. Născut să fie soldat, fără urmă de îndoială, hărăzit în plus acestei cariere prin faptul de a fi al doilea născut la părinţi, avea o voce sonoră şi râsul sănătos. Era un spadasin nemaipomenit, un adevărat "mestecă gloanţe" neobosit şi un războinic rezistent la orice, dar, chiar dacă era în floarea vârstei, trecut de treizeci de ani, părea să fi păstrat o mentalitate de adolescent. Aşa se explica şi gradul pe care-l avea, oarecum nepotrivit pentru un om de origine aristocratică, deoarece, dacă executa de minune ordinele câte unui superior luminat, în schimb firea sa impulsivă îl împingea adesea la acte destul de necugetate. Cu toate acestea însă, fusese numit comandantul unuia dintre cele mai importante forturi franceze, Saint–François, iar popularitatea sa printre sălbaticii de prin ţinut nu era deloc de neluat în seamă. Deşi puternic şi imens, prin pădure mergea la fel de neauzit ca şi un indian.

Angelica, conştientă de atenţia de care se bucura din partea lui, începea să fie agasată. Era ceva care-i inspirase repede neîncredere în acel bărbat sanguin, dar cu uimitoare mişcări de felină. Uneori regreta că nu avusese loc, în acea dimineaţă, o luptă adevărată. Contele dorise negocieri, dar ea cu instinctul pe care i-l dădeau amintirile, refuza orice fel de înţelegere cu francezii.

Munţii învăpăiaţi de lumină păreau că dorm într-o linişte ireală. Deodată, călătorii zăriră jos, în câmp deschis, strălucirea unei panglici azurii de apă.

În mai puţin de o oră atinseră malurile fluviului...

Privit de aproape, Kennebecul sclipea ca oţelul unei armuri. Pionierii se surprindeau ridicând ochii spre cer pentru a descoperi ce nuanţe tainice i se oglindeau în unde. Nu fără bucurie Angelica simţi mirosurile fumului ridicat din vetre. Zări dintr-odată fortul. Chipul i se lumină şi se înălţă puţin în şa.

Fortul era construit pe mal, ceva mai sus de suprafaţa apelor, în centrul unui teren despădurit de pe care se luaseră parii solizi ai palisadei pătrate. În spatele ei nu se zăreau decât

acoperişurile de şindrilă ale celor două corpuri de clădiri, de pe care coşurile fumegau leneş. Jur împrejur terenul acoperit de verdeață era frământat, haotic. Nu amintea nici de simetria unei grădini, nici de vastitatea monotonă a preriei, căci trunchiurile arborilor prăbuşiți nu fuseseră înlăturate, iar cele câteva culturi din jurul incintei se dezvoltau printre rădăcini noduroase şi putregaiuri... Dar erau primele petice cultivate de pământ întâlnite după mai multe săptămâni de mers prin pădure. Buzele uscate ale Angelicăi se lărgiră într-un surâs. Locul îi plăcea. Ar fi fost fericită să-şi găsească acolo odihna şi adăpostul după atâtea rătăciri.

Pont – Briand o privea.

Nu-şi dădea seama de ochii ce-o fixau. Admira locurile descoperite de pe înălțimile coastei, scăldate într-o ceață aurită de raze, diafan amestec de fum şi pulberi.

Încă nu era decât un ansamblu de contururi vagi, îndepărtate, în inima pădurii nesfârşite, dar pentru cei care mărşăluiau de multe zile, fără să fi întâlnit alte urme omeneşti în afara câtorva wigwamuri[1] mizerabile şi a unor canoe de scoarță uitate prin câte un amărât de golf, apariția acelui colţişor de pământ părea să le promită dorita consolare a unei lumi mai puțin primitive.

În fata postului, fluviul se lărgea formând un soi de lac liniştit pe care alunecau rapid mici bănci, cu uşurința unor libelule. Unele se îndepărtau spre o insuliță apropiată sau pluteau de-a lungul malurilor abrupte, altele, dimpotrivă, se întorceau lângă o flotilă, de asemenea ambarcațiuni uşoare amarate la capătul sudic al plajei în formă de semilună.

Nu se distingeau încă prea bine oamenii ce manevrau micile canoe, nici nelipsiții spectatori care trebuia să se agite pe maluri, dar se observa de la prima vedere impresia de mişcare de pe acel spațiu descoperit; era aceeaşi senzație pe care o lasă un furnicar şi care avertizează de la câțiva paşi că e locuit, nu pustiu.

Ceva mai jos, Angelica zărea plaja de nisip cenuşiu şi de bolovani rotunzi, plină de "*tipi*" din scoarță, colibe indiene în formă de conuri ascuțite, de unde se ridicau şuvițe de fum albicios. Locul fusese ales deoarece oferea adăpost împotriva capricioaselor vânturi coborâte din munte.

---

1 wigwam (engl.) – cort de piele, colibă a indienilor din America de Nord; aşezare a indienilor – (n. tr.)

Când un lung strigăt vesti caravana, toţi indienii răspândiţi în jurul postului se îndreptară în direcţia anunţată cu exclamaţii ascuţite şi fluierături, începând să escaladeze pantele în întâmpinarea convoiului. L'Aubigniere trebuie că-i avertizase despre sosirea albilor necunoscuţi, călări pe cai...

Joffrey de Peyrac, oprindu-se, observa şi el de pe cal fortul şi plaja.

— Domnule, de Maudreuil!

— Da, domnule?

— Nu cumva ceea ce văd fluturând pe catargul din mijloc e un steag alb?

— Exact, domnule, drapelul alb al regelui Franţei!

Peyrac duse mâna la pălărie şi o ridică, într-un salut respectuos, pe care cei ce-l cunoşteau bine ştiau că ascunde o notă de exagerare.

— Mă înclin în faţa celui pe care îl serviţi, baroane, şi sunt onorat că-mi vizitează proprietatea prin persoana dumneavoastră...

— Şi a superiorilor mei! adăugă imediat tânărul Maudreuil, intimidat.

— Mă bucur de pe-acuma.

Contele îşi puse iar pălăria pe cap. Era destulă aroganţă în atitudinea sa, iar amabilitatea părea periculoasă. Şi totuşi, obiceiul feudal cere ca, odată întors stăpânul pe domeniul său, blazonul să-i fluture în vârful catargului. Aţi putea, baroane, să o luaţi înainte pentru a da ordine în acest sens, căci văd că nimeni nu se sinchiseşte de venirea mea! O'Connell ştie unde se află stindardul meu.

— Desigur, domnule, răspunse tânărul canadian şi o rupse la fugă pe drumul bolovănos. Trecu ocolindu-i pe indienii care urcau, se afundă în desişuri şi alergă apoi până în fort. Puţin după aceea, porţile se deschiseră, în timp ce pe catarg urca un drapel albastru cu stemă de argint.

— Armele lui Rescator, făcu Peyrac cu voce înceată. Poate că faima lor e mică, îndoielnică chiar, dar nu a venit încă timpul să le înclin fără luptă, nu-i aşa, doamnă?

Angelica nu ştiu ce să răspundă.

Încă o dată, atitudinea bărbatului său o uimea. Femeia simţea că francezii nu erau tocmai sinceri când afirmau că veniseră în Katarunk fără intenţii ostile. Ocuparea militară a unui fort nu a fost niciodată o manifestare prea prietenească. Dar rolurile se inversaseră. Peyrac apăruse pe neaşteptate şi-i

surprinsese. Îi avea ca aliaţi pe Maupertuis şi Perrot, vestiţi, şi încă de mult timp, printre canadieni.

Nu era mai puţin adevărat că păşeau pe un butoi cu praf de puşcă. Privea îngrozită puzderia de războinici sălbatici care urcau spre ei cu urlete înfiorătoare, pentru moment doar manifestări de bucurie şi urări de bun venit. Erau, totuşi, aliaţii francezilor...

Peyrac continua să observe prin lunetă portul şi esplanada. În faţa lor, batantele porţii palisadei erau larg deschise. Soldaţii se aliniaseră de-o parte şi de alta ca pentru paradă, iar puţin înaintea lor se afla un ofiţer în uniformă de gală, fără-ndoială Lomenie – Chambord, căruia îi fuseseră anunţaţi.

Contele strânse ocheanul şi căzu pe gânduri, cu capul plecat.

Ştia că e ultimul moment în care mai putea să răspundă cu armele unui eventual atac. Apoi avea să se găsească în gura lupului. Amestecat, el şi ai săi, printre oameni schimbători, care puteau în orice clipă să se transforme în duşmani. Totul urma să depindă de loialitatea colonelului, de puterea pe care o avea asupra oamenilor săi, într-un cuvânt, de înţelepciunea

celui cu care avea să se afle faţă în faţă, reprezentantul regelui Franţei.

Privea încă. În cercul lunetei văzuse silueta unui bărbat distins care, cu mâinile la spate, părea să aştepte fără nervozitate sosirea proprietarului postului, vestită cu câteva clipe înainte de Maudreuil.

— Să mergem, zise Peyrac.

Ceru celor călare să se grupeze în spatele său. Spaniolii în armuri mergeau în faţă cu archebuzele, veneau apoi Florimond şi Cantor purtând blazoanele contelui, urmaţi de oamenii săi, fiecare cu muscheta într-o mână şi cu fitilul aprins în cealaltă.

Indienii apărură din toate părţile, manifestându-şi curiozitatea. Nicolas Perrot făcea risipă de cunoştinţele sale în materie de limbă indiană pentru a-i saluta, cerându-le totodată să fie calmi deoarece animalele enervate de bruscul tărăboi, de harababura penajelor, a feţelor pictate, a arcurilor şi a tomahawkurilor[1] agitate în aer, nechezau şi se cabrau. Caravana se grupă în sfârşit, iar peste puţin timp copitele cailor păşeau pe plaja ce mărginea fluviul. Peyrac o rugase pe Angelica să se

---

1 tomahawk (engl.) – secure indiană de dimensiuni mici, folosită la vânătoare şi în luptă (n.tr.)

ţină aproape de el. Femeia era deranjată de picioarele desculţe ale Honorinei. Ar fi dorit de asemeni să-i poată aranja cât de cât părul, dar era destul de ocupată să menţină iapa în pas de paradă. Iată că după singurătatea nesfârşitelor pustietăţi pe care le străbătuseră, îndrăzneţii călători erau punctul de atracţie pentru o mulţime brună, agitată, împodobită toată cu pene, mirosind înţepător, dornică să-i vadă şi chiar să-i atingă.

Perrot, călăuzele, şefii indieni şi diversele triburi amestecate răguşeau în zadar încercând să-i liniştească pe cei mai dezlănţuiţi. Cum era de aşteptat, Wallis se cabră până la urmă şi izbi zdravăn câteva capete lucind de grăsime. Iapa se avântă apoi în fugă până la malul fluviului. Angelica reuşi s-o stăpânească şi o întoarse din galopul ei speriat. Animalul fremăta, docil şi superb, sub ochii măriţi de uimire ai indienilor vrăjiţi parcă şi urlând de bucurie. În afara acelui incident, considerat ca un moment de mare spectacol, sosirea contelui şi a trupei sale în Katarunk se desfăşura cu tot ceremonialul cuvenit.

Peyrac rămase nemişcat în faţa porţilor deschise, cu Angelica lângă el şi cu toţi oamenii în spate, în timp ce doi tineri toboşari canadieni, în uniforme militare albastre, îi ieşiră în întâmpinare cu semnalele răpăite. În spatele lor, şase soldaţi şi sergenţi se aliniară faţă în faţă pentru a forma gardă de onoare, mică dar de o ţinută impecabilă, chiar dacă fusese improvizată în grabă. Colonelul înaintă, strâns în vestonul albastru înfiretat cu aur al ofiţerilor regimentului Carignan – Saliere. Avea manşetele şi gulerul de un galben deschis, împodobite cu nasturi mari, frumos lucraţi.

Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, încins cu sabie, încălţat cu cizme înalte; la gât avea înnodată o eşarfă albă, rafinament ce dezvăluia grija militarului aflat în campanie de a nu se abate de la disciplina ţinutei. Barba scurtă, tăiată un pic cam demodat sub formă de cioc, se potrivea bine cu distincţia chipului fin şi seducător sub bronzul ce-i întuneca obrajii şi fruntea, făcându-i mai luminoasă privirea de oţel, calmă şi pătrunzătoare.

Ceea ce o surprinse imediat pe Angelica era bunătatea ce parcă emana din acel om; era ceva ca un soi de lumină difuză, interioară, ce-l stăpânea.

Nu purta perucă, dar părul îi era foarte îngrijit. Salută cu mâna la garda săbiei şi, se prezentă.

— Contele de Lomènie – Chambord, şeful expediţiei de la lacul Mègantic.

— Un mare nume! spuse Peyrac înclinând capul. Domnule de Lomènie, sa înțeleg că situarea modestei mele case v-a permis pur şi simplu să vă aranjați tabăra pe aceste locuri în cea mai mare linişte? Ori trebuie să consider prezența dumneavoastră aici, alături de aliații voştri indieni, ca o luare în posesie a proprietății mele?

— Luare în posesie! Doamne, nici vorbă! exclamă colonelul. Domnule Peyrac, vă ştim francez, chiar dacă nu sunteți trimisul regelui, stăpânul nostru, iar în Québec nu avem intenția să vă considerăm prezența prin aceste ținuturi ca dăunătoare intereselor Noii Franțe, ba dimpotrivă! Asta cel puțin până o să ne dați motive să credem contrariul.

— Mă bucur ce aud şi sunt fericit că am lămurit atât de repede toate posibilele neînțelegeri. Nu voi dăuna intereselor Noii Franțe, nici prin acțiunile şi nici prin prezența mea pe malurile Kennebecului, atât timp cât nici interesele mele nu vor fi atacate. Iată un angajament pe care puteți să-i transmiteți exact aşa cum vi-l ofer guvernatorului dumneavoastră.

Lomènie se înclina din nou, fără să răspundă. În pofida unei experiențe variate în ceea ce priveşte situațiile spinoase, de care cariera sa nu fusese scutită, cea pe care tocmai o trăia îi părea uimitoare. Desigur, începuseră să circule multe vorbe, prin Canada, despre aventurierul francez cu trecut necunoscut, căutătorul de metale prețioase, fabricantul de praf de puşcă, aliatul englezilor pe deasupra şi care se gândise de mai bine de un an să ia în stăpânire câteva petice de pământ din imensul teritoriu neexplorat al Acadiei franceze. Întâlnirea însă depăşea în culoare tot ceea ce ar fi putut spera chiar şi cea mai vie curiozitate.

Trebuia să povestească în Québec stupefiantele întâmplări la care merita să se ia aminte: sosirea europenilor dinspre sud pe cai, în loc să urmeze firul apelor, prin ținuturi pe unde nu răsunase niciodată nechezatul unor asemenea animale; faptul că printre ei se aflau femei şi copii; în fruntea convoiului – un cavaler mascat, cu vocea tărăgănată şi aspră şi care de la primele cuvinte încă îndrăznea să ceară socoteală şi să facă pe stăpânul, ca şi cum cei două sute de războinici indieni, aliații francezilor şi gata să acționeze la cel mai mic ordin, nici n-ar fi existat, înconjurându-i pe el şi pe cei ce-i însoțeau.

Contele de Lomènie admira curajul ți mareția...

Când ridică privirea în ochi i se citea stima amestecată cu un sentiment spontan, ce-l învăluise pe neaşteptate. “Poate că e o prietenie la prima vedere, dacă pot să o numesc aşa” gândi el.

Erau exact cuvintele pe care avea să le scrie mulţi ani mai târziu lui R. P. Daniel de Maubeuge într-o scrisoare din septembrie 1682, rămasă neterminată. Colonelul evoca în acele pagini prima sa întâlnire cu contele Peyrac şi, în ciuda timpului scurs, avea să-i amintească fiecare amănunt cu o melancolică admiraţie.

"În acea seară, mai scria el, pe malul unui fluviu sălbatic curgând prin nişte pustiuri pe care ne-am străduit în van să le cucerim prin gândirea civilizatoare şi creştină, am ştiut că întâlnisem pe unul dintre oamenii cu adevărat extraordinari ai vremurilor noastre. Era acolo, călare, şi nu ştiu, părinte, dacă realizezi ce înseamnă "călare" în cazul în care paşii nu te-au purtat prin locurile blestemate şi maiestuoase ale Kennebecului de Sus. Era acolo, înconjurat de soţie, copii, tineri, supuşi tuturor încercărilor, femei fără conştiinţa propriului curaj, copii răbdători şi adolescenţi pe cât de îndrăzneţi, pe atât de înfocaţi. Păreau să nu aibă habar de marea ispravă pe care tocmai o încheiaseră; cine ştie, dacă ar fi fost conştienţi de ea poate că nu le-ar fi păsat. Am avut atunci impresia că acel bărbat îşi trăia viaţa în aerul tare al înălţimilor cu firescul faptelor de zi cu zi. Îl invidiam. Toate acelea mi se învălmăşeau în minte pe când încercam să-i pătrund misterul măştii negre".

Toboşarii continuau să-şi lovească surd instrumentele, iar uruitul lor înfundat anunţa parcă o dramă.

Lomènie se apropie de cal ţi ridica privirea spre călăreţul mascat. Marea simplitate a colonelului îl făcuse un om iubit de cei apropiaţi. În privirea sa calmă şi neabătută se citea că şiretenia şi frica îi erau străine.

— Domnule, spuse fără ocolişuri, cred că nu o să avem nevoie niciodată de prea multe cuvinte pentru a ne înţelege. Cred de asemeni că ne considerăm deja prieteni. Puteţi să ne daţi o garanţie?

— Poate? ce fel de garanţie?

— Un prieten nu are nevoie să-şi ascundă faţa de ceilalţi prieteni! Aţi putea să ne arătaţi chipul?

Peyrac ezită o clipă, apoi schiţă un surâs şi-şi duse mâinile la ceafă pentru a dezlega masca de piele. O scoase şi o puse în buzunarul tunicii.

Toţi francezii erau curioşi. Priveau în tăcere acea faţă de oştean, marcată de lupte. Puteau să citească pe ea ca aveau un adversar celebru.

— Vă mulţumesc, zise grav Lonmenie.

Adăugă cu o notă abia simţită de umor.

— Acum, că v-am şi văzut, înţeleg că cel mai bun lucru pentru noi era să cădem la înţelegere. Am făcut foarte bine.

Un schimb rapid de priviri, apoi cu un râs larg:

— Domnule de Lomènie – Chambord, îmi sunteti foarte simpatic, observă Peyrac.

Sări de pe cal şi aruncă hăţurile unuia dintre oamenii săi. Îşi scoase mănuşile şi cei doi gentilomi îşi strânseră puternic mâinile.

— Presimt că relaţiile noastre se vor desfăşura în avantajul ambelor tabere, adăugă Peyrac. Aţi găsit aici cele necesare pentru a vă reface după dificilul drum?

— Mai mult decât aveam nevoie, căci, fără îndoială, postul dumneavoastră este unul dintre cele mai bine aprovizionate din câte poţi să întâlneşti. Mărturisesc că ofiţerii mei şi eu însumi am... împrumutat fără ruşine din provizia dumneavoastră de vinuri fine. Bineînţeles că ne vom plăti datoria, dacă nu prin vinuri de o asemenea calitate, pe care n-am şti cum să facem să ajungă la dumneavoastră, măcar prin avantajele pe care prezenţa noastră ar putea să vi le ofere în cazul unei ameninţări a irochezilor.

— Am făcut ieri un prizonier, un mohawk, dar ne-a scăpat, interveni locotenentul de Pont – Briand.

— Şi noi am avut de-a face cu un grup de cayguaşi, mai la sud, completă Peyrac.

— Rasa asta trădătoare se bagă peste tot, oftă contele de Lomenie.

În acel moment privirea îi căzu pe Nicolas Perrot. Angelica putu să observe că blândeţea din ochii colonelului se transformă în severitate. Oricine ar fi fost privit aşa, în afara nepăsătorului canadian, s-ar fi ascuns şi-n gură de şarpe.

— Tu eşti, Nicolas, ori am orbul găinilor? întrebă rece contele de Lomenie.

— Ba nu, chiar eu sunt, domnule cavaler, răspunse vesel Perrot cu un larg zâmbet pe faţa-i bucuroasă, şi încă foarte mulţumit să vă revăd...

Şi plecă un genunchi în faţa ofiţerului, îi luă mâna ce nu-i fusese întinsă, după care o sărută.

— Nu am uitat niciodată marile şi frumoasele lupte pe care le-aţi purtat împotriva irochezilor, domnule. M-am gândit de nenumărate ori la dumneavoastră în călătoriile mele.

— Ai fi făcut mai bine să te gândeşti la soţia şi copii tăi

pe care i-ai abandonat în Canada, fără a te îngriji, timp de mai bine de trei ani, să le dai nici cea mai mică veste.

Năucit de mustrare, bietul Perrot plecă ruşinat capul, sculându-se cu faţa unui copil dojenit.

Soldaţii francezi rupseră rândurile şi se grăbiseră să vină pentru a le ajuta pe doamne să se dea jos de pe cai. Coborâră, salutare curtenitor, şi toţi se îndreptară spre intrarea postului.

Privită de aproape, construcţia se dovedea a fi doar o clădire destinată schimburilor comerciale, nu un punct strategic fortificat. Gardul de apărare abia depăşea înălţimea unui om. Patru tunuri mici, cu gurile îndreptate spre fluviu, reprezentau toată artileria.

Interiorul te ducea cu gândul la o păşune plină de oi, într-atât forfotea de oameni foindu-se printre diferite obiecte. A te strecura printre ele reprezenta o adevărată aventură. Angelica observă imediat hoiturile a doi urşi negri pe care indienii începuseră su-i tranşeze cu îndemânare.

— Vedeţi, nu ne-am atins de proviziile dumneavoastră de vânat, zise domnul de Lomenie, căci vânătoarea de azi a fost bogată, iar sălbaticii noştri s-au hotărât să pregătească un adevărat festin. Două alte animale fierb deja în acele cazane. Alături de dropii şi curcani, masa o să fie asigurată şi pentru mâine.

— Puteţi să-mi spuneţi dacă mica locuinţă e liberă? Vreau să-mi instalez în ea soţia şi fetiţa, ca să se poată odihni, ca şi pe doamnele şi copii ce îi însoţesc.

— Mi-am amenajat acolo reşedinţa, la fel ca şi ofiţerii mei, dar locul va fi eliberat. Dacă vreţi să aşteptaţi numai câteva clipe... Maudreuil, du-te şi supraveghează aranjarea camerelor!

Tânărul baron se repezi cu obişnuitele lui salturi, în timp ce Peyrac îl informa pe colonel că printre oamenii ce-l însoţeau se număra şi marele Sagamor Mopountook, conducătorul metallacşilor. Lomenie îl cunoştea din auzite, dar nu-l întâlnise niciodată. Îi făcu multe complimente marelui şef, servindu-se cu multă uşurinţă de limba abénakiză.

Peste vânzoleala mulţimii începea să se ridice o pâclă înecăcioasă, amestecată cu fumul vetrelor. Vântul, abia simţit în acel loc apărat, nu reuşea s-o împrăştie. Angelica dorea să scape de praf şi vacarm. Traversară în sfârşit curtea, târâş-grăpiş, strecurându-se printre talmeş-balmeşul de vase, intestine pline de sânge, cenuşă şi jăratec, de butoiaşe şi tolbe cu săgeţi, de piei şi pene, muschete şi cornete cu pulbere. Angelica călcă din

neatenție pe un soi de materie albăstruie și grasă ce servea, se pare, indienilor la pictatul feței. Honorine era cât pe ce să cadă într-un cazan. Elvire alunecă pe niște măruntaie vâscoase, în timp ce băieții săi erau invitați cu multă amabilitate de indieni sa guste din creierul crud de urs, bucățică rezervată doar bărbaților.

În cele din urmă reușiră să ajungă în pragul locuinței ce le fusese rezervată. Locotenentul de Maudreuil tocmai ieșea, în timp ce un indian de o rasă greu de precizat termina de măturat pe jos cu o mătură din frunze. Tânărul ofițer își dăduse toată silința: mica odaie în care intrară fusese eliberată de orice obiect ce nu și-ar fi găsit locul acolo, iar în aer abia se mai simțea un miros de tutun și piele. În cămin fusese îndesată o legătură de lemne de ienupăr, sub care se găsea o mână de iască, gata să fie aprinsă când frigul serii avea să se facă simțit.

9

Angelica nu se putu stăpâni să nu ofteze de plăcere când ușa se închise în spatele lor. Se lăsă să alunece pe un taburet de lemn. Camera era mobilată simplu. Doamna Jonas se așeză pe un alt taburet.

— Nu ești prea obosită, sărmană prietenă? întrebă tânăra femeie gândindu-se cu compătimire la cei cinzeci de ani trecuți ai bravei rocheleze.

— Pe legea mea, drumul n-a fost o problemă, dar toată hărmălaia de aici mi-a împuiat capul. În țara asta, când nu întâlnești nici țipenie de om, când prea mulți...

— Cum te simți, Elvire?

— Mi-a fost frică, offf!... Toți oamenii aceia o să ne masacreze.

Jupân Jonas privea printr-un colț al bășicii de urs ce servea drept geam. Chipul lui grav și blajin trăda de asemenea teama.

Angelica își ascunse propriile griji pentru a încerca să-i liniștească.

— Nu vă faceți gânduri negre. Sunteți sub protecția soțului meu. Soldații francezi n-au aici aceeași putere ca în regatul Franței.

— Asta nu-i împiedică să ne privească strâmb. Au descoperit, fără îndoială, că suntem hughenoți!

— Au descoperit însă şi faptul că printre noi se găsesc spanioli şi chiar englezi, pe care-i consideră duşmani mult mai răi decât voi ceilalţi. Şi vă repet că suntem departe de regat!

— Asta cam aşa e! admise ceasornicarul, privind la forfota indienilor din jurul locuinţei.

— Ce ziceţi de măştile astea care bântuie pe câmpuri, atât de strident împopoţonate? Unele au nasul pictat în albastru, ochii, sprâncenele şi obrajii în negru, iar restul feţei în roşu. Ce mascaradă!

Copiii se duseră să privească şi ei. Angelica începu să răzuiască cu un cuţitaş restul de vopsea albăstruie de pe talpa cizmei.

— Mă întreb cu ce fel de substanţe prepară asemenea paste. Culoarea e foarte rezistentă. Ţi-ai putea colora foarte frumos rochiile atunci când ai merge la bal...

Îşi dădu jos ciorapul pentru a examina o vânătaie la gleznă, care o supăra de câteva zile.

Uşa se deschise zgomotos şi locotenentul de Pont – Briand încremeni în prag, dându-şi seama că a uitat să ciocănească.

— Vă rog să mă scuzaţi, bolborosi, aduceam...lumânările.

Ochii i se opriră, fără să vrea, asupra piciorului gol al femeii, sprijinit pe piatra vetrei. Angelica îşi aranjă fusta şi-i aruncă o privire arogantă.

— Intraţi, locotenente, şi mulţumesc pentru amabilitate.

Pont – Briand era însoţit de doi bărbaţi ce aduceau bagajele.

În timp ce oamenii aranjau într-un colţ sacii şi cuferele de piele tăbăcită, locotenentul punea el însuşi lumânările în sfeşnicele de cositor de pe masă. Adusese în plus un ulcior cu bere şi pahare, iar acum vorbea fără întrerupere pentru a face uitată gafa cu intratul în cameră.

— Odihniţi-vă, doamnelor. Ghicesc fără greutate că aţi avut un drum lung şi aspru. Camarazii mei şi cu mine vă admirăm foarte mult curajul. Spuneţi-mi fără să vă jenaţi cu ce v-aş putea fi de folos. Domnul de Lomenie – Chambord ne-a însărcinat, pe domnul de Maudreuil şi pe mine, să vă stăm la dispoziţie, în timp ce dânsul se ocupă de primirea domnului conte de Peyrac. V-aş recomanda să nu prea scoateţi nasul pe afară în seara asta; ar fi mai bine. Sălbaticii noştri au hotărât să petreacă. Pot să devină obraznici. Mâine, cei mai mulţi vor pleca mai departe şi veţi putea cunoaşte atunci în linişte locurile. În orice caz, nu lăsaţi pe nici unul să intre aici, în cameră, şi aveţi

grijă de lucrurile dumneavoastră. Sfaturile mele nu se referă atât la abénakizi sau la algonquini, cât mai ales la huroni; prin Canada circulă un proverb binecunoscut: "cine zice huron, zice hoț".

Vorbind, arunca uneori priviri pline de îndrăzneală către Angelica. Femeia nu le dădea deloc atenție și aștepta cu nerăbdare ca bărbatul să plece. Se simțea obosită. O durea tot corpul. În pofida rusticității sale, postul Katarunk i-ar fi plăcut într-adevăr, cu condiția ca trupa să fi ajuns la fort ca stăpână a locurilor. Cu toate manifestările de prietenie, situația nu era prea veselă. Călătorii nu se simțeau încă acasă și Angelica știa cum aveau să decurgă lucrurile. Peyrac urma să fie acaparat de neprevăzuții oaspeți, pe care trebuia și să-i supravegheze. Pentru început, în acea seară nu putea să-l vadă. Și era încă fericită dacă a doua zi el nu avea să plece în recunoaștere cine știe pe unde, lăsând-o în acea cloacă mizerabilă, printre nerușinații indieni a căror limbă îi era necunoscută.

Își scoase cu un gest mecanic pălăria ce-i strângea fruntea, își înclină capul pe spate și, închizând ochii, își trecu mâna peste tâmple, unde o chinuia o migrenă.

Pont – Briand se opri din vorba și gura i se încleștă. Categoric, era frumoasă! Atât de frumoasă, încât îți tăia răsuflarea!

Privindu-l, femeia îl găsi stupid și se opri să ridice din umeri.

— Vă mulțumesc pentru serviciile dumneavoastră amabile, domnule, spuse ea destul de rece, și aveți încredere în noi. Însoțitoarele mele și cu mine nu dorim câtuși de puțin să ne amestecăm diseară printre sălbatici și nici să ne pierdem cele câteva lucruri din cauza apucăturilor lor. Fiica mea și-a pierdut deja încălțările. Le-a uitat pe malul unui lac, și nu văd în nici un chip cum aș putea să găsesc aici o pereche pe măsura ei.

Locotenentul îngăimă că avea să se ocupe el de problema Honorinei. Urma să-i ceară unei indience să-i taie niște mocasini pentru fetiță, ce a doua zi aveau să fie gata. Ajunse cu spatele până la ușă, înșfăcă niște efecte militare ce zăceau încă pe o bancă și se trezi în pragul cabanei, cu mintea înfierbântată și șovăielnică de parcă ar fi băut trei pahare de rachiu din secară.

— Drace! bombăni printre dinți, ce să însemne asta? Nu cumva se întâmplă ceva în țara asta a diavolului?

Dragostea începea să-l învăluie ca un șarpe. Simțea ceva și parcă era scuturat de frisoane. Semăna cu înfrigurarea tulbure

a vânătorii sau a războiului. Nu prea ştia ce se întâmplă cu el, dar gustul existenţei i se păru dintr-odată schimbat. Traversând curtea, îşi ridică faţa spre cer şi trase un strigăt răguşit în care izbucnea o bucurie sălbatică şi nebună.

— De ce strigi semnalul tău de victorie? îl întrebară curioşi câţiva indieni din apropiere.

Îi înghionti, imitându-le dansul sincopat din jurul focului, ritualul de luptă, cu tomahawkurile şi săgeţile agitate prin aer. Indienii râdeau. Începură şi ei să schiţeze mişcările dansului, scoţând strigăte scurte şi stridente ce parcă ar fi vrut să clatine tăriile cerului.

— Doamne ce tărăboi! oftă Angelica.

Simţea cum o trec fiori de-a lungul şirei spinării. O luă în braţe pe Honorine şi o strânse nebuneşte la piept. Pericolul morţii plutea în aer! îi desluşea parcă şi gustul... America... Moartea pândea peste tot, însă aveai dreptul să trăieşti şi să te aperi.

— Doamnă, veniţi să vedeţi, o chemă Elvire. Mai sunt două camere, ba chiar trei, fiecare cu pat şi şemineu. O să putem să ne instalăm foarte bine.

Odăile, foarte mici, aveau în centru câte un cămin construit din bolovani de râu, nisip, var şi pietriş. Paturile rustice aveau cadrul din lemn nedecojit, cu saltele de muşchi, căptuşite confortabil cu cuverturi de lână şi blănuri. Cel din camera situată în dreapta era elegant şi solid în acelaşi timp, cu baldachin şi voalete. Altul, în camera din stânga, era mai simplu, dar împodobit cu perdeluţe. Cel din ultima cameră era mai mare, plin de pături şi blănuri. Acolo se decise Elvire să doarmă, împreună cu copiii. Perechea Jonas se hotărî pentru camera din stânga, în timp ce doamna de Peyrac luă camera din dreapta. De fapt, cufărul îi fusese dus deja acolo. Ceva din ambianţa acelei odăi, mai degrabă camera unui tăietor de lemne decât a unui fermier, cu pereţii ei de buşteni abia decojiţi, îi spunea Angelicăi că acolo locuise Joffrey când stătuse, cu un an înainte, la Katarunk. Dând la o parte o perdea, descoperi pe nişte rafturi cărţi legate în piele, cu titluri în latină, greacă şi arabă.

Probabil că celelalte camere le construise pentru cei doi fii sau pentru secundul de pe vas, omul de încredere ce-l însoţea. În planurile lui Peyrac, Katarunk nu era decât un loc de popas pe care îl pregătise în aşa fel încât să poată petrece un timp alături de cei câţiva apropiaţi. Cu toată simplitatea bărbătească a odăii, peste tot se cunoştea gustul fin în alegerea obiectelor, de care contele dăduse întotdeauna dovadă. Sfeşnicul de pe masa

solidă era lucrat cu migală în bronz. Finețea arabescurilor sale dădea o senzație odihnitoare, chiar dacă frumusețea lor părea ciudată şi oarecum inutilă în acel adăpost uitat Dumnezeu prin fundul pădurilor. Din nefericire, nimeni nu se îngrijise să-i curețe de munții de ceară scursă, lumânare cu lumânare, în serile din urmă. Piatra vetrei era împodobită cu ornament elegante, însă cenuşa şi tăciunii arşi se împrăştiaseră pe podea. Peste tot se vedeau urmele unei dezordini tipic soldăţeşti.

Angelica înțelese că primul lucru pe care trebuia să-i facă era să pună mâna pe o mătură. Era simplu să facă una, din frunze sau nuiele. Femeile se apucară de treabă pentru a şterge urmele dezordinii din camere.

Constatară că mica locuință bine adăpostită, cu cele patru vetre în care flăcările începură curând să pâlpâie vesele, era pe gustul lor. Ardeau ne nerăbdare să imprime locului marca lor, propriile lor obiceiuri de trai, pentru a se simți cu adevărat acasă, nu ca nişte rătăcitoare, ca nişte hoinare cum fuseseră trei săptămâni nesfârşite.

Odată uşa încuiată şi zăvorul bine tras, începură să se simtă din ce în ce mai bine. Jupân Jonas îşi puse ciorapii şi încălțările, udate în timpul traversării ultimului teren mlăştinos, la uscat în fața focului. Elvire îi dezbrăcă pe cei trei copii şi-i băgă în albie.

Angelica. după ce termină de măturat, căută să vadă dacă nu găseşte cearceafuri pentru saltele. Dând la o parte capacul unui cufăr, descoperi o oglindă mare. Era încă o dovadă ce-i amintea de Joffrey ca o surpriză surâzătoare, un semn complice.

"Doamne, îl ador", gândi.

Rămase îngenuncheată în fața cufărului, privindu-se în oglindă. Se odihnea. Apoi căută lenjerie, dar nu găsi nimic în afara unor haine bărbăteşti. După ce le răscoli, se ridică şi închise capacul. Momentul petrecut în fața oglinzii o făcu să-şi schimbe veşmintele şi să se îmbrace mai elegant. Îi căută în bagaje o cămaşă curată Honorinei. Din fericire, copiilor le era somn şi-i culcară în ultima cămăruța unde hărmălaia de afară se auzea mai slab.

Doamna Jonas dăduse peste un ceaun mare şi dorea să inaugureze traiul în noua locuință. Nici una dintre cele trei femei nu îndrăznea însă să înfrunte balamucul de afară pentru a se duce la fântână. Jupân Jonas se încumetă până la urmă. Reveni însoțit de o mulțime de indieni care îi puneau o grămadă de întrebări şi se înghesuiau în prag pentru a le vedea pe femeile albe. Ei nu s-ar fi deranjat pentru atât şi găseau de-a dreptul

scandalos ca bărbatul cărunt şi în vârstă să se obosească în timp ce femeile nu făceau nimic. Casa risca să fie invadată de o adunătură urât mirositoare. plină de neastâmpăr şi revendicatoare...

— N-am văzut naţie mai neruşinată decât aceşti barbari, făcu ceasornicarul ştergându-se de praf, când uşa era în sfârşit închisă şi baricadată. Odată ce-ai ajuns ţinta batjocurii lor, nu mai scapi de ei.

Ca să nu-l oblige la o a doua aventură, femeile hotărâră să împartă judicios lichidul ca să se spele.

Puseră cazanul pe focul ce trosnea vesel; aşteptând să se încălzească apa, se aşezară în jurul vetrei şi turnară berea în pahare.

Se auziră câteva bătăi uşoare în uşă. În cameră intră Nicolas Perrot, care aducea într-un coş o pâine mare de grâu, nişte răcituri, zmeură şi mure. Indianul său era încărcat cu câteva buturugi.

— Spune-mi, te rog. Nicolas, ce-i cu istoria aceea cu soţia şi copilul? întrebă Angelica. Nu ne-ai vorbit niciodată despre aşa ceva!

— Nici nu ştiam, spuse imediat canadianul, înroşindu-se.

— Cum?! Nu ştiai că eşti însurat?...

— A, nu... Nu ştiam că am un copil. Am plecat chiar după.

— De ce?

— După căsătorie, la naiba! Ştiţi, eram obligat. Dacă nu m-aş fi căsătorit, ar fi trebuit să plătesc o amendă enormă şi nu eram deloc prea bogat pe-atunci. Unde mai puneţi că era într-adevăr vorba să mă condamne pentru comerţ fără aprobarea guvernatorului Canadei şi, pe deasupra, să mă excomunice pentru că le dădusem indienilor rachiu. Şi atunci am hotărât să mă însor, zău. Era mai simplu...

— Dar ce-i făcuseşi bietei fete de te-au obligat s-o iei de nevastă? întrebă doamna Jonas.

— Nimic. Nici măcar n-o cunoşteam.

— Chiar aşa?

— Era o prostituată exilată de rege; tocmai sosise cu ultima corabie. Cred că e o fată de treabă.

— Dar nu eşti sigur?

— N-am avut timp să-mi dau seama...

— Explică-ne mai bine, Nicolas, ceru Angelica. Nu înţelegem nimic din poveştile tale.

— Şi totuşi e simplu. Regele vrea să-şi populeze colonia, pentru a avea cât mai multe brațe de muncă. Ne trimite astfel din când în când un vas cu fete, iar celibatarii locului sunt obligați să se căsătorească în termen de cincisprezece zile; dacă refuză, îi aşteaptă o amendă sau chiar închisoarea. Bun a trebuit s-o fac, am făcut-o. Dar după, adio familie, şi m-am întors printre sălbatici...

— Chiar atât de mult v-a displăcut soția? îl întrebă Elvire.

— Nu ştiu, v-am spus, n-am avut timp să ne cunoaştem...

— Destul însă ca să devii tată, remarcă Angelica.

— Păi, trebuia! Dacă se plângea că-n noaptea nunții nu mi-am îndeplinit îndatoririle, ar fi trebuit să plătesc altă amendă.

— Aşadar, a doua zi după nuntă ai plecat fără să întorci capul! N-ai avut niciodată remuşcări în cei trei ani care s-au scurs de atunci? întrebă Angelica, prefăcându-se aspră.

— Nu, pe legea mea, suspină Perrot. Trebuie să recunosc însă că, de când domnul de Loménie m-a privit atât de sever, nu prea mai sunt în largul meu. Omul acesta e un adevărat sfânt. Păcat că nu suntem de acelaşi soi, încheie cu o strâmbătură canadianul.

Cu toată zgârcenia cu care fusese împărțită apa, Angelica se spălă cu mare plăcere în fața focului din camera sa. Luase cu sine două rochii a căror eleganță putea să pară inutilă în acele locuri sălbatice; dar se gândise că, în lipsa unei societăți care să o admire, trebuia să ştie cum să placă ei însăşi. Şi mai erau soțul ei, fiii, chiar şi Honorine. Ce mai, prestigiul! De ce să nu le ofere, din când în când, imaginea unei femei elegante, din oraşele îndepărtate, acolo unde pe străzi trec trăsuri şi unde în spatele fiecărei ferestre se ascunde o privire iscoditoare şi o gură ce exclamă: “Ați văzut ultima toaletă a doamnei X...?”.

Îşi îmbrăcă deci rochia argintie, cu ornamente ce-i subliniau linia mânecilor şi a umerilor; gulerul şi reverele erau de olandă albă, tivite cu dantelă fină, *gris-perle*. Îşi desfăcu părul şi-l pieptănă îndelung cu periile de baga şi de aur din mica trusă de călătorie pe care contele i-o dăruise înaintea plecării. Ținând în mână acele obiecte de lux simțea o plăcută senzație odihnitoare.

Înainte de a pleca, îi ceruse prietenei sale, Abigaël Berne, să-i scurteze un pic părul. Îl purta adunat pe ceafă, încadrându-i capul cu aura sa luminoasă. Era des şi mătăsos, ondulat vaporos, iar câteva bucle îi cădeau pe fruntea bronzată.

Era un pic de cochetărie şi provocare în modul în care îi plăcea să-şi aranjeze părul, căci printre reflexele aurii începuseră

să se ivească primele fire albe, chiar dacă nu împlinise decât treizeci şi şapte de ani. Dar nu se întrista. Ştia că umbrele argintii îi dădeau tinereții surâzătoare a chipului un plus de farmec nedesluşit.

Se duse la oglinda de pe capacul cufărului pentru a-şi prinde părul într-o diademă de perle.

În acea clipă o umbră trecu prin dreptul cadrului gălbui al ferestrei şi-i râcâi încetişor cu unghiile perdeaua de piele ce ținea loc de geam.

10

După ce ezită îndelung, Angelica trase zăvorul de lemn şi dădu la o parte una din batantele ferestrei grosolane.

Desluşi silueta aplecată a unui bărbat, privind în jurul lui cu un aer de mister, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie recunoscut. Era tânărul Yann, pe care Peyrac îl luase cu el din *Gouldsboro* deoarece se pricepea la dulgherie şi era un băiat foarte rezistent. Surâse plin de sfială. Parcă dorea să facă o glumă. Deodată spuse încurcat:

— Domnul vrea s-o omoare pe Wallis. Zice că ne-a adus numai necazuri şi s-a hotărât încă de ieri să scape de ea.

Apoi dispăru. Angelica abia avu timp să-l audă, nicidecum să-i înțeleagă imediat vorbele. Se aplecă peste fereastră ea să-l cheme pe tânăr:

— Yann!

Dar băiatul parcă intrase în pământ. Stătu câteva clipe sprijinită pe pervazul ferestrei; avertismentul tânărului breton începea să-i pătrundă încet în minte. În scurt timp declanşă o adevărată furtună; ochii tinerei femei aruncau fulgere. Mânia îi făcea să bată inima cu atâta violență, încât era cât pe ce să se sufoce. Îşi căută pelerina lovindu-se de mobile, căci ziua se apropia de sfârşit şi o umbră învăluitoare punea stăpânire pe odaie. Să o omoare pe Wallis, iapa sa, pe care reuşise s-o aducă teafără până acolo, cu prețul atâtor greutăți de neînchipuit!...

Prin asemenea gesturi dau bărbații impresia că femeile nu contează câtuşi de puțin!... Or aceasta e o senzație pe care o ființă omenească normală, fie ea aparținând sexului slab, nu o poate suporta fără să se revolte.

Aşa, fără măcar să-i spună şi ei, Joffrey voia s-o omoare pe Wallis? Animalul pe care ea îl mânase şi-l stăpânise

frângându-şi mijlocul şi palmele, uneori chiar punându-şi viaţa în pericol! Toată osteneala pe care şi-o dăduse ca să-l îmblânzească, să-i obişnuiască cu ţara aceea sălbatică în care fiecare colţişor părea să stârnească în atât de sensibila creatură o groază şi o repulsie greu de liniştit! Wallis nu putea să suporte mirosul indienilor, nici al nesfârşitei păduri în care nu mai călcase vreodată picior de om. Tremura toată din caza necunoscutului ce i se impunea: imensitatea, pustietăţile, ostilitatea latentă a unei naturi închise în ea însăşi, şi ai fi zis că suferă ca un om când punea copita fină pe pământul acela neînsufleţit vreodată. De câte ori nu-i ceruse Angelica fierarului ce-i însoţea să se uite la potcoave? În zadar: nu descoperise nimic. Totul era în sufletul iepei. Şi cu toate astea, stăpâna reuşise să-i vină de hac

Când era cât pe ce să se repeadă val-vârtej în cealaltă cameră, se opri. Trebuia să-şi liniştească furia pentru a nu-i cauza neplăceri tânărului breton. Se arătase destul de curajos venind să o anunţe, nefiind special trimis. Joffrey de Peyrac era genul de conducător prea puţin dispus să discute deciziile. Sub conducerea lui indisciplina şi greşelile se plăteau scump. Probabil că Yann le Couénnec stătuse mult îl cumpănă înainte de a se hotărî să-i spună femeii.

Băiatul era altfel decât ceilalţi oameni din convoi. În timpul călătoriei se oferise adesea s-o ajute de doamna Peyrac, ţinându-i calul de căpăstru prin vreun loc mai periculos, ori ţesălându-l seara, în tabără, şi deveniseră buni prieteni.

În acea seară, aflând că Peyrac dăduse ordin să fie omorâtă iapa, decisese s-o înştiinţeze pe contesă. Angelica îşi propuse să fie calmă în timp ce avea să discute cu soţul său şi să nu pronunţe numele băiatului.

Îşi îmbrăcă pelerina de tafta roşie cu blana de lup, pe care nu apucase s-o poarte până atunci.

Văzând-o, doamna Jonas ridică mâinile în sus de uimire:

— Te duci cumva la bal, Angelica?

— Nu! Mu duc numai până în vizită la domnii din cealaltă locuinţă. Trebuie să mă întâlnesc cât de curând posibil cu soţul meu.

— Nu, n-o să vă duceţi, se opuse doamna Jonas. Cu toţi indienii aceia de afară! Locul unei femei nu e printre sălbatici!...

— Nu trebuie decât să traversez curtea, spuse Angelica deschizând uşa. O zarvă îngrozitoare îi izbi timpanele.

11

Încă nu se lăsase întunericul. O pâlpâire aurie dinspre apus lăsa să se cearnă o lumină difuză, pudrată, o negură multicoloră în care se amestecau praf, fum şi aburi.

Pe trei focuri, nişte cazane enorme, afumate, împroşcau aerul cu mirosul fad şi dulceag al porumbului fiert. Soldaţii împărţeau tocana cu câteva linguri uriaşe, iar indienii se îngrămădeau în jurul marmitelor întinzând strachinile de scoarţă sau de lemn, ori chiar palmele făcute căuş, pentru a-şi primi porţiile aburind, fără să pară câtuşi de puţin incomodaţi.

Angelica ajunse la poarta locuinţei centrale, unde o santinelă uitase să mai stea de pază, ocupată să schimbe câteva foi de tutun pe şase piei de lutru negru.

Fără să-i arunce o privire, intră în camera unde spera să-l găsească pe Joffrey. Era acolo, petrecând într-o companie nedefinită, în care recunoscu nu fără dificultate pe contele de Loménie şi pe locotenenţii săi. Fumul de ţigară era atât de gros, încât marea sală a fortului părea cufundată în întuneric. Ardeau totuşi câteva lămpi cu seu, prinse de ziduri, însă pâlpâirile lor erau palide şi tremurătoare ca licăririle îndepărtate ale stelelor.

Prin uşa deschisă intră un pic de aer respirabil şi ceva din lumina afară, împrăştiind oarecum fumul. Angelica putu să vadă că marea sală era ocupată, de la pragul ce cobora în două trepte şi până la şemineul din capăt, de o masă lungă şi masivă din lemn, pe care se înghesuiau vase din care se ridicau aburi, cupe de cositor şi câteva sticle întunecate, ca şi un urcior pântecos din pământ, peste buza căruia se revărsa o spumă albă şi un miros de bere. De fapt era un amestec de mirosuri; după cel de tutun şi de bere veneau cele ale seului încins, al cărnii fierte, apoi al pieilor şi blănurilor şi, ca tonalitate aparte în această adevărată orchestră alcătuită din atâtea “instrumente”, se distingea aroma specială a rachiului…

Pipele odihneau în colţurile gurilor, în timp ce fiecare mână strângea un pahar sau cupă. Agitaţia cuţitelor spintecând bucăţile de carne era extrem de vie. Fălcile lucrau din plin. La fel şi limbile. Hărmălaia discuţiilor în aspra limbă indiană se potrivea perfect cu plescăitul buzelor înghiţind mâncarea, pentru a da un zgomot de fond, întrerupt din când în când de câte un

hohot de râs ce exploda ca un tunet. Se revenea apoi imediat la mâncat şi la discuţii, în acelaşi murmur continuu.

În centrul mesei se găsea şeful Mopountook, ştergându-şi palmele pe cozile lungi de păr; nu departe se afla baronul Odessonik, împodobit cu pălăria galonată cu aur a locotenentului de Faliéres. Angelica crezu că nimerise în plină tabără indiană. Totuşi căpeteniile indiene nu erau, potrivit uzanţelor, decât nişte invitaţi la masa albilor, cei care se reuniseră în acest amurg de octombrie pentru a sărbători o întâlnire cu atât mai deşteaptă, cu cât se produsese într-un loc aproape necunoscut, între indivizi care, veniţi din direcţii diferite, doreau fiecare în sinea lor să-i evite pe ceilalţi, sau chiar să le sucească gâtul. Sub această aparentă cordialitate se pândeau. Tensiunea şi înfruntarea gândurilor opuse nu se exteriorizau. Contele de Loménie – Chambord poate că era sincer spunând că socotea fericită întâlnirea fără vărsare de sânge, cu contele de Peyrac, dar Don Juan Alvarez, căpitanul spaniol al celui din urmă, încruntat şi dispreţuitor între un indian şi un francez, nu putea să sufere prezenţa acelor invadatori într-un loc pe care decizia Papei îl atribuise încă din 1506 şi până la sfârşitul lumii supuşilor Maiestăţilor Lor Prea Catolice, regele şi regina Spaniei.

Irlandezul O 'Connell, roşu ca racul, se gândea la explicaţiile pe care trebuia să i le dea puţin mai târziu lui Peyrac; cât despre cei doi sau trei francezi veniţi cu el din sud, de la Dawn – East, preferau să le dea explicaţii despre activităţile lor din anul precedent celor câţiva prieteni sosiţi din nord şi care, ca L'Aubigniere, se îndreptaseră spre Katarunk în ideea de a-l întâlni pe traficantul cel nou de blănuri, însă nicidecum pe soldaţii şi ofiţerii maiestăţii sale Ludovic al XIV-lea.

Cât despre foarte bătrânul Eloi Macollet care, în urmă cu două luni reuşise să scape de îngrijirile devotate ale fiicei sale vitrege din Levis, aproape de Québec, şi care hoinărise prin pădure cu intenţia fermă de a nu se întâlni cu nimeni, adică de fapt cu nimeni în afara urşilor şi elanilor, poate uneori şi a castorilor, îşi spunea că America nu prea mai e locul potrivit pentru cei ce caută singurătatea. Era o ţară "pierdută". Cu boneta sa de lână roşie, împodobită cu două pene de curcan, trasă până pe sprâncenele zbârlite, bătrânul îşi rumega nemulţumirea şi coada pipei de lemn; cu ajutorul alcoolului însă, la al treilea pahar ochii începură să-i strălucească din nou vesel. Îşi spunea că cel puţin fata sa vitregă nu ar veni chiar până acolo pentru a-l căuta. Aşteptând-o, găsea că nu e deloc neplăcut să te

întâlneşti cu buni prieteni la un “napeopounano” adevărat, “festinul ursului” la care nu iau parte decât bărbaţii, băgând tutun în nările animalului şi aruncând în foc o bucată de carne alături de o lingură de grăsime, în semn de noroc.

Pont – Briand mâncase primul, căci el ucisese ursul. Alesese o bucată de lângă gât, dându-le apoi prietenilor şoldul, adevărată delicatesă. Toamna, carnea ursului hrănit cu fructe este cu adevărat savuroasă.

De-abia termină bătrânul Macollet cu gândurile sale sumbre, că se înecă cu un os şi-l scuipă înjurând. Crezuse că-şi zăreşte prin fum fata vitregă îndreptându-se către el. Dar nu! Nu era Sidonie, ci o altă femeie ce rămăsese în prag şi-l privea.

O femeie la un “napeopounano”! Ce sacrilegiu! O femeie în văgăuna cea mai pustie din sudul Chaudierei, acolo unde nimănui nu-i place câtuşi de puţin să coboare când vine de la Saint Laurent, unde nimeni de pe lângă râurile Acadiei nu urcă şi unde toată lumea evită să se aventureze când e vorba de ceva eretici pe care trebuie să te duci şi să-i scalpezi prin Noua Anglie.

Bătrânul scoase nişte ţipete dezarticulate, zbătându-se printre vălătucii de fum şi aburii groşi ai fierturii de porumb. Vecinul său de masă, Franoçois Maupertuis, îl aşeză din nou pe scaun: “Stai liniştit, tătaie!”.

Mopountook ridică mâna şi vorbi solemn arătând înspre femeie. Povestea o întâmplare cam neclară cu o broască ţestoasă şi eu irochezi şi spunea că femeia învinsese fiara şi avea dreptul să ia loc printre războinici.

Deci “napeopounano”, petrecerea bărbaţilor, se transformase într-un “mokouchano”, iar asta nu merita deloc osteneala de a fi fugit atât de departe pentru a scăpa de o muiere. Dealtfel, metalacşii de lângă lacurile Umbago sunt cei mai imbecili dintre algonquini, bineînţeles vânători (ar fi şi greu să fie altfel, deoarece pe-acolo e paradisul vânatului), dar oricum, rămân cei mai tâmpiţi dintre indieni, căci nu învaţă nici măcar semnul crucii.

— Taci odată, boşorogule, nu ţi-e ruşine, să jigneşti o doamnă?

Barba lui Maupertuis era scuturată de indignare şi de agitaţie. O găsea pe Angelica tulburătoare prin fumul albăstrui de tutun, cu părul ei strălucitor, pe care lumina serii, pătrunzând prin uşa deschisă, arunca reflexe aurii. Abia o recunoştea. Cu toate că veniseră împreună, cu caravana, tocmai din *Gouldsboro*, cu părul desfăcut şi cu pelerina ce amintea de nuanţele zorilor, parcă nu mai era aceeaşi.

Ziceai că-i coborâtă dintr-un tablou din acelea pe care le vedeai pe la domnul guvernator din Québec, cu siluetele având părul despletit pe umeri şi sprijinindu-şi o mână albă ieşită din micul rever de dantelă, pe scoarţa aspră a lemnului. Îi păru fragilă, nicidecum neobosita călăreaţă din săptămânile trecute.

Bravul canadian vru să i se repeadă în ajutor, dar se împiedică de scaun şi căzu cu capul de podeaua din pietriş. Frecându-şi nasul rănit, dădu vina pe trădătorul rachiu al lui O'Connell. Probabil că irlandezul îl făcuse cu orz fermentat şi cu rădăcini fierte, de-i ieşise atât de tare.

Ezitând între râs şi groază, Angelica observă că nici măcar odinioară, când se ocupase de soarta tavernei Masca Roşie, nu admirase o atât de pitorească adunătură de bărbaţi. Printre care al ei nu era defel cel mai cuminte!...

Peyrac nu-i remarcase încă prezenţa. Stătea în capul mesei şi-şi fuma lunga pipă olandeză, discutând cu domnul de Loménie. Când râdea, dinţii îi străluceau strânşi în jurul cozii pipei. Profilul întunecat şi drept se contura pe dansul flăcărilor din cămin.

Era ceva în acea imagine care-i amintea frumoasei femei de trecut: marele conte de Toulouse primindu-şi oaspeţii în palatul Gai Savoir, cu fastul veselei de aur şi al mâncărurilor rare. Stătea tot aşa, în capul mesei, iar în spatele său văpăile din vatra monumentală, placată cu marmură şi cu fronton sculptat, se răsuceau aruncându-şi sclipirile vesele peste catifele, cristaluri şi dantele...

Imaginea din sala mare a postului ai fi zis că-i parodia acelor vremuri fericite. Totul părea aranjat pentru a-i da Angelicăi măsura decăderii la care fuseseră obligaţi, el şi ea. De acum la masă nu aveau să mai ia loc graţioase doamne şi nobili domni, ci indivizi de toate condiţiile: traficanţi, sălbatici şi soldaţi; chiar la ofiţeri se remarca o oarecare grosolănie pe care ţi-o dă o viaţă aspră, periculoasă, ce nu cunoaşte decât peripeţiile războiului şi vânătorii.

Chiar distincţia lui Loménie pălea în acest amestec de elemente parcă prea bărbăteşti: tutun, piele, vânat, alcool şi praf de puşcă. Se aprinsese şi el la faţă, dinţii sfâşiau bucăţile de vânat şi avea privirea fixă şi visătoare a fumătorilor.

Joffrey de Peyrac făcea parte şi el din acea lume brutală.

Marea, furtunile, călătoriile, luptele nesfârşite şi necruţătoare, cu sabia şi pistolul în mână, pentru a face să triumfe ambiţii, să domine oameni, să împlinească idealuri sau să supună

o natură violentă, deşerturi, oceane sau păduri, accentuaseră în el acea înclinaţie spre aventură care odinioară se ghicea în el sub eleganţa marelui senior sau sub gesturile măsurate ale savantului. Devenit conducător militar de nevoie, dar şi prin vocaţie, învăţase să-şi trăiască viaţa în mijlocul acelor bărbaţi.

Angelica schiţă o mişcare de retragere.

Dar locotenentul Pont – Briand sărise deja de pe scaun. Mai norocos decât Maupertuis, reuşi să se ţină pe picioare şi să vină până la ea. De fapt, nu era beat. Nu băuse până atunci decât două cupe de rachiu, aşa, ca să se bine dispună...

— Doamnă, omagiile mele...

Îi întinse mâna şi o ajută să coboare, apoi o conduse spre centrul mesei pentru a-i găsi un scaun. Femeia ezita.

— Mă tem, domnule, ca prezenţa mea să nu-i ofenseze pe şefii indieni. Se zice că nu primesc prea bucuroşi femeile la masa lor...

Sagamor Mopountook, aflat în apropiere, ridică mâna şi spuse iar câteva cuvinte. Pont Briand se grăbi să i le traducă Angelicăi.

— Vedeţi, doamnă, marele şef ne repetă că v-aţi câştigat locul printre războinici, învingând semnul irochezilor... Nu vă faceţi scrupule şi oferiţi-ne bucuria prezenţei dumneavoastră.

Cu mişcări hotărâte eliberă câteva locuri la mijlocul mesei. Neputând să-l înşface pe caporalul Jeanson, pe care-l îndepărtase cam violent şi care se zbătea sub masă, dispăru şi reveni cu un tânăr uriaş, frumuşel la chip, pe care-l aşeză cu forţa în dreapta tinerei femei, el alegând locul din stânga.

Intervenţiile lui Pont – Briand şi Mopountook atrăseseră atenţia. Larma vocilor scăzu şi toate privirile se îndreptară spre Angelica.

Ar fi preferat să se afle lângă soţul său pentru a-i explica motivele pentru care se găsea acolo. Nu putea însă să scape de primirea impetuoasă a locotenentului şi a prietenilor săi. Vecinul din dreapta se înclină în semn de salut şi dori să-i sărute mâna. Nu reuşi, apucat de un sughiţ pe care abia şi-l stăpâni. Se scuză cu un zâmbet.

— Să mă prezint: Romain de L'Aubigniere! Cred că m-aţi remarcat deja. Iertaţi-mă, sunt cam ameţit. Dacă veneaţi un pic mai devreme... Dar liniştiţi-vă, sunt încă destul de lucid pentru a nu vă jigni, văzând dublu şi crezând că mai există încă o femeie la fel de frumoasă pe suprafaţa pământului. Văd, şi asta îmi ajunge. Afirm că sunteţi singura... unică...

Angelica începu să râdă, însă râsul îi îngheţă când privirea îi căzu pe mâinile tânărului bărbat. La stânga îi lipseau degetul mare şi mijlociul, iar la dreapta inelarul. Degetele pe care le mai avea erau tumefiate la vârf, unele fără unghii, cu pielea cojită şi arsă. Când îi fusese prezentat în pădure, nu-i observase infirmitatea.

— Nu daţi importanţă, frumoasă doamnă, făcu vesel L'Aubignière. Sunt doar câteva amintiri pe care le datorez prieteniei cu irochezii. Nu arata frumos, de acord, însă nu mă împiedică să trag foarte bine cu puşca.

— Irochezii v-au torturat?

— M-au prins când aveam şaisprezece ani, într-o toamnă pe când plecasem să vânez raţe prin mlaştinile de lângă Trei – Râuri. De aceea mi se spune acum Trei – Degete din Trei Râuri.

Şi cum femeia nu se putea stăpâni să nu privească, plină de milă, acele mâini mutilate, continuă:

— Au început prin a-mi tăia trei degete cu nişte scoici ascuţite. Degetul mare pe care îl mai am mi l-au ars. Unghiile mi-au fost smulse cu dinţii, după care mi-au ars alte degete.

— Şi aţi rezistat?!

Era vocea lui Florimond. Se aplecase peste castronul cu supă ca să audă mai bine. Ochii îi străluceau de curiozitate.

— Fără să scot un singur ţipăt, băiete! Crezi că le-aş fi dat eu satisfacţia acelor lupi, strâmbându-mă de durere şi zbătându-mă? Ar fi însemnat în plus o moarte sigură, şi încă de mâna femeilor. Ce ruşine! Când au văzut că sunt rezistent ca un adevărat războinic, m-au adoptat şi am rămas printre ei mai bine de un an.

— Vorbiţi irocheza?

— Poate mai bine ca însuşi Swanissit, Marele Şef al senecaşilor.

Aruncă deodată o privire în jur, părând să descopere ceva dincolo de aparenţe.

— Pe el îl şi caut pe-aici.

Era brunet, cu ochii negri. Părul şaten şi destul de ondulat i se revărsa peste vesta indiană de piele. În jurul capului purta o bentiţă brodată cu mici perle, în care erau înfipte, la spate, două pene. Bentiţa, strângându-i părul buclat, îi dădea un aer feminin şi chiar copilăros, în ciuda spatelui ca de urs şi a unei înălţimi cu mult peste cea mijlocie.

— Dacă pe Swanissit îl cauţi, băiatul meu, atunci s-ar putea să se creadă că de fapt fugi de el. Luna trecută era în

Nord, pe lângă lacul Mistassin, cu un grup de-al lui, spuse contele de Loménie. Am aflat-o prin doi sălbatici care, din fericire pentru ei, reuşiseră să scape din mâinile lui în timp ce irochezii se îndreptau spre satul lor.

— Iar eu vă zic că e aici, făcu L'Aubigniere, izbind cu pumnul în masă. A venit să se întâlnească cu Outtaké, marele conducător al indienilor mohawk. Am prins un irochez seara trecută. A vorbit... Unde se află Outtaké, acolo îl vom găsişi pe Swanissit. Dacă scalpăm acele două capete, cele Cinci Seminţii irocheze vor fi ca şi moarte.

— Vrei să-ţi răzbuni cele trei degete, râse Maupertuis.

— Vreau să-mi răzbun sora şi cumnatul, ca şi pe părinţii prietenului meu Maudreuil, aici de faţă. Suntem de şase ani pe urmele acestui vulpoi bătrân de Swanissit, pe care vrem să-l scalpăm.

— Fii liniştit, Eliacin, continuă el adresându-se tânărului baron ce stătea lângă el. Într-o bună zi o să ţii în mână scalpul lui Swanissit. Iar eu pe cel al lui Outtaké.

Făcu o pauză, după care reluă:

— Pe când eram la irochezi, Outtaké era fratele meu. E fiinţa cea mai convingătoare, mai vicleană şi mai răzbunătoare pe care o cunosc. E şi un pic vrăjitor, ataşat Spiritului Viselor. Îl iubesc şi-l urăsc în acelaşi timp. Să zicem că-l apreciez pentru însuşirile sale, dar l-aş ucide bucuros; e cea mai rea fiară pe care un francèz ar putea-o întâlni în cale.

— Şi deci, până la urmă o să-i daţi femeii să mănânce? îl întrerupse pus pe harţă Eloi Macollet.

— Ba bine că nu, tataie... nu vă supăraţi, doamnă, mă simt încurcat. Pont – Briand, nu poţi să te ocupi tu de asta?

— Desigur, caut în ghiveciul ăsta infect o bucată care să fie demnă de furculiţa unei femei frumoase, dar...

— Uite aici, laba de urs, e cea mai bună. Habar n-ai, Pont – Briand, frate, se vede că eşti proaspăt debarcat...

— Eu?! Sunt de cincisprezece ani în Canada!...

— Şi chiar o să-i daţi să mănânce? mormăi din nou moşul, ameninţător.

— Da, da, uite că-i dăm.

Traseră spre ei enorma farfurie unde pluteau în grăsime gălbuie felii gelatinoase şi întunecate. Fără să-i pese de arsuri, Romain de L'Aubignière îţi bagă acolo degetele mutilate. Alese cu îndemânare din carnea fiartă ghearele ascuţite, mici pumnale crude şi încovoiate, înmuiate puţin la fiert, dar care clincheneau căzând pe masă.

— Prietenul nostru Mopountook îşi face din ele o podoabă foarte elegantă în jurul şoldurilor sau al gâtului. Iată, doamnă, o bucăţică pe care veţi putea s-o apreciaţi fără ca una din armele lui Maskws – Domnul Urs – să vă rănească gura.

Angelica privea şovăind bucata de carne de urs pe care vecinii săi se grăbiseră să i-o pună atât de curtenitor în farfurie, stropind-o cu un sos gras. Venise să discute cu soţul ei problema cu iapa şi se vedea prinsă în capcana unui festin aproape oficial. Arunca priviri înspre Peyrac, aflat la o oarecare distanţă de ea, dar din cauza fumului şi a neastâmpărului mesenilor nu putea să-i prindă privirea şi de-abia îi distingea expresia feţei. Era sigură că uneori o privea enigmatic. Se hotărî să fie politicoasă cu francezii un pic ameţiţi care o invitaseră lângă ei şi care riscau să se considere jigniţi de un eventual dispreţ. Nu-i era câtuşi de puţin foame, dar făcuse în viaţă lucruri mult mai grele decât gustatul cărnii de urs, aşa că duse la gură o bucată.

— Beţi! zise Pont – Briand. Trebuie să bei ca să se ducă tot gustul de grăsime. Angelica bău şi simţi că îi fuge pământul de sub picioare.

Toată masa îi urmărea fiecare gest într-o tăcere apăsătoare. S-ar fi zis că toţi sunt nişte vânători la pândă.

Din fericire, Angelica mai băuse odinioară, la Curtea Franţei. Reuşi să facă o figură destul de bună.

— Încep să înţeleg de ce indienii numesc alcoolul vostru apă – de – foc, remarcă după ce îşi mai reveni.

Izbucniră în râs şi o sorbiră din ochi, vrăjiţi. Apoi fiecare se aruncă iar asupra farfuriei, iar hărmălaia discuţiilor reîncepu.

Angelica îl zări pe bucătarul Octave Malaprade, care venea din fundul sălii cu fripturile de pasăre. Gândindu-se la familia Jonas, se ridică pe jumătate în intenţia de a-i cere să ducă câteva porţii în mica locuinţă. Pont – Briand o opri cu atâta forţă însă, încât îi amorţi antebraţul.

— Nu vă îndepărtaţi, îi spuse cu o voce insistentă. N-aş putea să suport aşa ceva.

La capătul mesei, contele de Loménie sesiză furia lui Peyrac, doar pe jumătate ascunsă. Interveni:

— Permiteţi-mi, conte, făcu încet, să mă duc pentru a o scăpa de doamna de Peyrac şi a o aduce la locul de onoare. Fiţi liniştit, o iau sub protecţia mea. Să evităm incidentele... Sunt toţi beţi.

Angelica îl văzu deodată în faţa ei înclinându-se pe colonelul francez.

— Doamnă, daţi-mi voie să vă conduc la locul ce vă revine în calitatea de stăpână a acestor locuri.

Zicând acestea, îi ordonă lui Pont – Briand, cu o privire scurtă, ce nu admitea replică, să-i dea drumul la mână. Luând apoi braţul femeii, o conduse foarte curtenitor la celălalt capăt al mesei, neocupat, aşezându-i-se în dreapta. Angelica se găsea acum încă şi mai departe de soţul ei, dar cel puţin îl vedea la celălalt capăt, chiar în faţa ei, exact ca altădată, la Gai Savoir. Colonelul se grăbi să o servească cu friptură de curcan cu garnitură de legume fierte înăbuşit.

— Iată un fel de mâncare mai pe placul unei tinere femei venite nu de mult timp din Franţa.

Ea protestă. Una peste alta, terciul acela de urs negru nu era chiar un meniu neplăcut.

Presimţea că o să se obişnuiască cu el fără greutate.

— Dar să nu ne ridicăm inutil împotriva naturii, zise contele. Vedeţi dumneavoastră, toamna ne oferă aici un belşug de vânat cu pene, atât de râvnit prin castelele, de pe bătrânul continent. Cu atât mai mult trebuie să profităm de el. Domnule, i se adresă lui Malaprade, doamna de Peyrac doreşte să li se ducă prietenilor dânsei din locuinţa cea mică o cină plăcută. Aveţi amabilitatea să o faceţi dumneavoastră?

Îi recomandă bucătarului să însoţească mâncarea şi cu o carafa de vin bun. Cât de beat era locotenentul de Pont – Briand, intervenţia colonelului îl dezmeticise.

— Nu ştiu ce m-a apucat, îi strecură el jalnic lui L'Aubigniere.

— Eşti nebun! făcu acela îngrijorat. Nebun sau fermecat... Dar bagă de seamă! Poate că ştima din Acadia nu e doar o legendă!... femeia aceasta e într-adevăr prea frumoasă... Dacă-i “ea”? Aminteşte-ţi cuvintele părintelui d'Orgeval!...

Aşezată lângă colonelul de Loménie – Chambord, Angelica începea să se liniştească.

Soţul era în faţa ei, ca odinioară. Îl privea la capătul celălalt al mesei, ghicindu-l într-un halou de fum. Îi simţea privirea fixând-o atent, ca în momentele lor tandre. O învăluia o senzaţie de euforie şi dorinţa de a străluci, de a lua parte la ceea ce o înconjura. Alcoolul îi tulbura deja puţin gândurile. Era fericită. Uitase motivul venirii. Farmecul curtenitor al colonelului se făcea simţit. Simpatia pe care i-o inspirase încă de la prima întâlnire se transforma în încredere.

Simplitatea manierelor, a gesturilor sale clare şi precise, se îmbina cu un soi de graţie învăluitoare şi dulce, în care spiritul

fin de observaţie al Angelicăi desluşea obişnuinţa acelui bărbat de a conversa cu femeile. Nu era ceva asemănător complimentelor obişnuite, ci o adevărată artă de a şti să vorbeşti femeilor un limbaj care le e familiar şi le face să se simtă în largul lor, şi care, pe scurt, fără a încerca să le seducă, le linişteşte şi le îmblânzeşte. O intriga. Era ceva neobişnuit în acel om.

Îl asculta vorbindu-i despre ţinuturile din nord, despre cele trei aşezări franceze de pe malurile fluviului Saint Laurent, de nenumăratele triburi care împânzeau zona şi, cum ea îl întreba în legătură cu huronii, îi confirmă că erau într-adevăr de origine irocheză. Se îndepărtaseră de fraţii lor din Valea Sacră de mult timp, din cauza unor certuri, şi de atunci se considerau duşmani tradiţionali. Tocmai de la huroni auzise primul explorator francez Jacques Cartier numele de “irochezi”, ceea ce înseamnă “vipere crude”.

Orice s-ar spune, discuţiile reveneau până la urmă în jurul aceluiaşi subiect: irochezii. Mesenii aflaţi în jurul femeii aveau ocazia de a se amesteca în vorbă despre un subiect pe care îl cunoşteau şi care părea să o intereseze. Erau cuceriţi de manierele sale de mare doamnă. Totul amintea, chiar şi în acel loc, că Angelica stătuse cândva la masa regelui. Nu se îndoiau că strălucise şi la Curte, printre bărbaţii care o înconjurau cu omagiile lor. Presimţeau că fusese adorată de prinţi...

Îi observau fiecare care gest, modul în care-şi încrucişa mâinile fine şi elastice, felul în care-şi sprijinea bărbia ori privea cu îndrăzneală pe cel cu care vorbea, sau, dimpotrivă, maniera în care îşi pleca genele lungi cu un aer misterios, ascultându-l, sau ronţăia ceva neatentă, apucând paharul dintr-o dată, fără nazuri, pentru a izbucni brusc în râs, un râs irezistibil cele răscolea simţurile.

Un straniu paradis se deschidea în acea seară pentru bizara adunătură strânsă la Katarunk. Cu femeia aceea, la masa lor coborâse cerul pe pământ, primăvara în plină iarnă, frumuseţea în mijlocul lor, adevărate brute ce erau, mirosind a piele şi sudoare, pătrunsese parcă soarele prin negura fumului de tutun. Surâsul tinerei şi frumoasei aventuriere le mângâia inimile împietrite ca un balsam. Se simţeau eroi cu suflete brave şi minţi ascuţite, iar cuvintele se legau foarte uşor când descriau regiunile prin care îi duseseră paşii sau când îşi exprimau punctele de vedere.

Romain de L’Aubignière vorbea de Valea Sacra, de lumina trandafirie ce scaldă colinele pe care se aliniază şiruri

lungi de case cu acoperişurile rotunjite, de parfumul porumbului verde

— "Rari sunt cei care scapă din vale... rari sunt şi cei ce scapă cu degetele întregi...".

— Eu sunt unul, interveni Perrot arătându-şi palmele deschise.

— Ah, tu! Pe tine te consideră un fel de vrăjitor. Prietene, cred că te-ai făcut frate cu dracul ca să reuşeşti să fugi...

— Nu e ciudat că până şi cuvântul "francez" le produce irochezilor crize de furie? Nu-i asta dovada că geniile răului îi stăpânesc îi mod deosebit? îşi dădu cu părerea una dintre călăuze, Aubertin. Par să se teamă de francezi şi mai ales de puterea religiei pe care o aduc. Ştiţi cu toţii cum i-au tratat pe misionarii trimişi să-i convertească! Niciodată n-o să putem să ne lăudăm că suntem la adăpost de atacurile lor, nici chiar iarna. Nu în plin februarie au năvălit pe pământurile voastre, Maudreuil şi L'Aubigniere? După care v-au scalpat părinţii şi servitorii, dând foc apoi la totul? Iar răniţii au murit de frig!...

— Da, lucrurile s-au petrecut întocmai, rosti Eliacin de Maudreuil.

Ochii îi străluceau sumbru. Aveau culoarea plumbului topit.

— Swanissit a fă scut-o, el şi senecaşii lui. De atunci n-a încetat o clipă să bântuie peste tot, răspândind numai groază. Dar nu-l voi lăsa să se mai întoarcă în bârlogul lui; a sosit ziua să-i iau scalpul.

— Iar eu pe-al lui Outtaké, completă L'Aubigniere.

Mopountook ridică mâna şi se ridică pentru a vorbi. Îi ascultară într-o tăcere religioasă. Albii de faţă învăţaseră de la sălbatici să nu întrerupă pe cel ce vorbea şi să asculte în tăcere, cu respect. Toii păreau că înţeleg discursul şefului metallacşilor. Loménie, ghicind curiozitatea femeii, se aplecă înspre ea şi începu să-i traducă în şoaptă cuvântarea marelui Sagamore.

— Irochezul e pe-aproape. Dă târcoale ca un coiot înfometat. Vrea să-i ucidă pe copiii Aurorei. L-am întâlnit la hotarele teritoriilor noastre. Ne-a declarat război. Dar femeii albe nu i-a fost frică să-l înfrunte şi l-a aruncat în ape. Acum irochezul şi-a pierdut puterea. O ştie. Va cere pace.

— Să te audă Dumnezeu! făcu Perrot.

— Iar povestea cu broasca ţestoasă!... îi spuse Angelica lui Loménie. Mi-a fost frică atunci, recunosc. Dar eram departe de a da acelui accident o interpretare atât de mistică. E chiar aşa de important?

Luă o înghiţitură de rachiu. Mirosea a drojdie de mere.

Loménie o privi surâzând.

— Cred că începeţi să vă liniştiţi, observă. Sunteţi în starea în care nişte înspăimântătoare istorii nu vă mai produc decât aceeaşi impresie ca şi ultimele bârfe de prin vecini. Veţi vedea, o să vă obişnuiţi foarte repede.

— Poate şi datorită generoasei apă-de-foc, ca şi amabilităţii dumneavoastră pentru mine, răspunse ea aruncându-i o privire plină de recunoştinţă. Ştiţi atât de bine cum să luaţi femeile... Oh, nu mă înţelegeţi greşit! Vreau să spun că aveţi un "nu ştiu ce", atât de rar pentru un soldat, care le inspiră încredere, le linişteşte şi le dă impresia că există într-adevăr. De unde acest talent, domnule de Loménie?

— Ei bine, răspunse contele fără să se zăpăcească, cred că mi se trage din timpul cât m-am aflat în serviciul domnului de Maisonneuve.

Şi îi povesti cum venise în Canada când acel curajos gentilom tocmai întemeiase Ville – Marie, în insula Montréal. Din Franţa soseau cupluri sau "fetele" trimise de rege pentru a se căsători cu coloniştii. El, Loménie, fusese însărcinat să le primească pe malurile fluviului Saint Laurent, să le conducă şi să le încurajeze în noua lor existenţă, atât de grea la început.

— Trăiam expuşi atacurilor necontenite ale irochezilor şi nu exista om să nu rişte pierderea scalpului chiar în pragul propriei case. Coloniştii nu lăsau puşca jos din mână nici o clipă. Fetele trimise erau în cea mai mare parte simpatice şi de treabă, dar nu se pricepeau să ţină o casă sau să lucreze la câmp. Domnişoara Bourgoys şi cu mine trebuia să le învăţăm toate acele lucruri.

— Cine era domnişoara Bourgoys?

— O călugăriţă venită din Franţa ca să-i înveţe carte pe copiii din colonii.

— Singură?

— La început singură, sub protecţia domnului de Maisonneuve. Guvernatorul nostru nu credea atunci că-i posibil să aduci într-un post atât de avansat un ordin de călugăriţe. Trăiam laolaltă, amestecaţi toţi în fort. Domnişoara Bourgoys îngrijea răniţii, spăla lenjeria, le învăţa pe femei să tricoteze şi împăca micile certuri.

— Mi-ar plăcea să o cunosc, spuse Angelica. Mai e încă în Canada?

— În mod sigur! De-a lungul anilor i s-au alăturat şi alte femei, ajutând-o în misiunea sa. Acum se află în fruntea unei

mici congregaţii care se ocupă de peste o sută de copii la Ville – Marie şi prin satele îndepărtate, prin Québec şi la Trei – Râuri. După părerea mea, Montrealul poate supravieţui acum pe propriile picioare. Domnul de Maisonneuve fiind chemat în Franţa, mi-am reluat atribuţiile sub ordinele domnului de Castel – Morgeat, guvernatorul militar al Noii Franţe. Sunt însă departe de a uita vremurile când mă transformam în maistru-bucătar ca să le învăţ pe micile franţuzoaice reţete culinare capabile să le oprească bărbaţii în jurul căminului.

Angelica râdea imaginându-şi-l pe colonel încins cu un şorţ albastru, dezvăluind alfabetul bucătăriei vreunei ţărăncuţe sau orfane de care Administraţia se debarasase în mod generos, trimiţându-le să se mărite peste mări.

— Trebuie să fi fost minunat să trăieşti lângă dumneavoastră, să fi întâmpinat de un asemenea om în noua viaţă. Cred că toate acele femei erau nebune după dumneavoastră!...

— Nu, nu prea cred.

— Mă uimiţi! Sunteţi atât de încântător!...

Loménie râdea, dându-şi seama că frumoasa lui vecină se cam ameţise.

— Asta nu dădea naştere unor drame pasionale? îl întrebă.

— Nu, doamnă, vă asigur. Vedeţi dumneavoastră, eram o comunitate foarte pioasă, cu obiceiuri stricte. Astfel nu am fi reuşit să ne menţinem acolo, în avanposturile creştinătăţii. Şi eu aparţin unui ordin religios, şi anume celui al Cavalerilor de Malta.

Angelica rămase cu gura căscată de uimire.

— Oh! ce proastă sunt!

Apoi strigă bucuroasă:

— Un cavaler de Malta! Ce fericire! Îmi plac atât de mult! Au încercat să mă răscumpere când am fost vândură ca sclavă, în Candia... Mă rog, au făcut tot ce le-a stat în putinţă... Licitaţia le depăşea mult posibilităţile, dar n-am să uit niciodată gestul lor... Doamne, ce tâmpenii v-am spus! Of, sunt de neiertat!

Îşi lăsă pe spate capul fermecător şi izbucni în râs...

Toţi, inclusiv Loménie, o priveau încântaţi. Râsul Angelicăi îi făcea să descopere realitatea tulburătoare a unei prezenţe feminine.

Peyrac îşi încleştă dinţii. O observase cu pasiune, îi admirase farmecul, dar acum fierbea de mânie. Îl enervau şarmul ei strălucitor, privirile, râsul nebun şi atitudinea plină de

cochetărie faţă de colonel. Era clar, bărbatul îi plăcea! Şi, pe urmă, băuse prea mult.

La naiba, cât era de frumoasă!

Râsul ei umplea inimile de fericire.

Nu! categoric, nu putea să-i poarte pică pentru că era atât de frumoasă şi atrăgea toate privirile. Acela era destinul ei, să ia ochii şi minţile...

Trebuia să-i aducă aminte, chiar în acea seară, că nu-i aparţine decât lui!...

Clovis l'Auvergnat, piticul mereu încruntat, cu căciula sa de lână, apăru ca ieşit din pământ lângă Peyrac. Avea o muschetă în mână.

— Mă'c să-i fac de petrecanie iepei, domnule conte, îi şopti.

Peyrac mai aruncă o privire în direcţia Angelicăi. Dacă ea era un pic nebună, în schimb în Loménie putea să aibă încredere.

— Bine, vin cu tine, spuse ridicându-se de la masă.

12

Angelica tresări atât de brusc încât Loménie, surprins, întinse mâna ca pentru a o opri să nu cadă.

— Nu-i nimic, îngăimă ea, dar ce...?

Tocmai văzuse că locul soţului său era gol. Sări în picioare.

— Scuzaţi-mă, trebuie să mă retrag...

— Deja, doamnă? Suntem cu toţii dezolaţi; nu puteţi să mai rămâneţi puţin?

— Nu, nu, trebuie să-i spun ceva domnului de Peyrac... şi iată că a ieşit.

— Permiteţi-mi cel puţin să vă conduc.

— Nu, vă rog... Rămâneţi cu prietenii dumneavoastră... Mă descurc foarte bine... Colonelul se comportă însă exact cum trebuie să o facă un bărbat curtenitor cu o doamnă ce se dovedeşte uşor tulburată de băutură. Fără a insista, o conduse până în prag, îi deschise uşa şi nu o lăsă singură decât când se convinse că aerul de afară nu-i făcea rău şi că se găsea la doi paşi de locuinţă.

Rămasă singură, Angelica se grăbi să traverseze curtea, mai aglomerată ca oricând. Femeia îşi croi fără menajamente drum până la poarta palisadei. Îşi zări soţul ce cobora spre

pajiştea de pe malul fluviului. Lângă el se desluşea silueta pitică a fierarului, purtând o mușchetă.

O luă la fugă după el.

Nu era aşa de uşor să te strecori printre buturugile parşive, înlănţuite pe deasupra de hăţişurile fasolei agăţătoare.

Angelica se împiedică şi căzu, julindu-şi genunchii. Înjură ca un haiduc. Şocul însă o dezmetici un pic. Odată în picioare, începu să calce mai atent. Tremura de nerăbdare. Se temea să nu ajungă prea târziu...!

În lucirile asfinţitului zări siluetele întunecate ale cailor ce păşteau iarba rară din mâlul crăpat.

Ajunse în sfârşit la distanţa de unde i se putea auzi vocea.

— Joffrey! Joffrey!

Contele se întoarse.

— Te duci să o omori pe Wallis?

— Da!... Cine ţi-a spus?

Refuză să răspundă, plină de trufie. Se sufoca, împotriva voinţei sale. Nu putea să-i vadă chipul lui Peyrac, aflat cu spatele înspre asfinţit. I se părea că urăşte acea siluetă neagră şi opacă, neclintită în faţa ei ca o stâncă.

— N-ai dreptul să te porţi astfel, îi ţipă. N-ai dreptul. Fără să mă previi... Am adus... da, am adus acest animal, până aici, cu preţul unor dificultăţi şi al unei osteneli nemaipomenite. Şi uite cum tu vrei să ştergi totul cu un simplu gest.

— Draga mea, mă uimeşte că-i iei apărarea. Iapa s-a dovedit încăpăţânată şi de neîmblânzit. Îngrozindu-se ieri în faţa broaştei ţestoase, era cât pe-aici să vă omoare, pe tine şi pe fiica ta. Iar seara, rupându-şi priponul, te-a obligat la o incursiune care ar fi putut să se termine foarte rău...

— Şi ce dacă! Asta-i treaba mea. Nu te priveşte... Continuă să răsufle sacadat, iar vocea încă îi tremura.

Mi-ai încredinţat-o ca să-i vin de hac şi am reuşit. Pur şi simplu zgomotul căderii de apă o împiedica să-mi audă vocea. Şi mai era şi mirosul insuportabil al acelor indieni, pe care nu poate să-i sufere. Ca şi mine, dealtfel. O înţeleg pe Wallis. Nu-i ea de vină, ci ţara asta. Şi ai fi omorât-o fără să-mi spui măcar! Ah, n-am să pot nicicând să mă înţeleg cu omul în care te-ai transformat... aş face mai bine să...

Angelica sughiţă. Crezând o să izbucnească în plâns, se întoarse şi o luă la fugă. În starea de surescitare în care se afla avea impresia că putea să zboare fără să se mai poticnească. Nu se opri decât când simţi că nu mai poate să răsufle, aproape de un firicel de apă în care se oglindea apusul.

Alergase, din instinct, spre lumină, acolo unde câmpia şi munţii se bucurau de ultimele raze ale soarelui dispărut. Întorsese spatele nopţii şi hărmălaiei taberei, iar acum, în liniştea din jur, zgomotul propriei respiraţii i se părea enorm, amplificat. S-ar fi zis că tot peisajul grandios şi mut încremenise deodată ca să asculte cum singuratica femeie îşi trage răsuflarea.

"Categoric, sunt beată de-a binelea, gândi. Nici că mai pun gura pe afurisitul lor de alcool canadian!... Ce i-am spus oare adineauri domnului de Loménie?... Mi se pare că i-am spus că am fost vândută ca sclavă în Candia! Oh! E groaznic! Şi lui Joffrey? Cum am putut să-i vorbesc pe un asemenea ton?... Şi încă de faţă cu unul dintre oamenii lui, tocmai Clovis, cel mai rău dintre toţi!... Joffrey nu mă va ierta niciodată. Şi de ce oare? De ce e atât de... de..."

Cuvintele îi scăpau. Privirea era încă tulbure. Respiră adânc, iar bătăile nebuneşti ale inimii începură să i se potolească. Larga pelerină purpurie i se umfla sub rafalele de vânt...

La orizont, mici nori cenuşii, subţiri şi îngrămădiţi se confundau cu vârfurile Appalaşilor. Spre vest, munţii dispăreau încet-încet într-o negură de un galben aprins. În schimb, câmpia ce i se întindea la picioare se cufunda în întuneric, însă un întuneric străpuns de pete de lumină ce ducea cu gândul la transluciditatea schimbătoare a mercurului, întretăiat de orbitoare sclipiri aurii ale miilor de lacuri, pe multe leghe împrejur. Sub acea armură, sub acel văl desfăşurat, Angelica ghicea adevărata viaţă a acelui pământ stăpânit de Copaci şi Ape, într-o înnoire continuă şi totuşi sterilă, iar lenta mişcare a munţilor întinzându-se la infinit îi dădea dorinţa să ofteze ca în faţa unei mari primejdii. Nici un fir de fum nu se ridica lin de niciunde, ca să dezvăluie prezenţa vreunei fiinţe omeneşti. Deşertul! Pământul mort!

Căzu în genunchi, copleşită.

Aproape de ea, frunzişurile ce mărgineau firul de apă răspândeau un miros puternic, un pic acrişor, pe care îl recunoscu. Îl simţi frecând în palme câteva frunze.

— Mentă! Mentă sălbatică...

Îşi îngropă deodată chipul în palme, ameţindu-se de acea aromă în sfârşit familiară, ce-i aducea aminte de tufişurile copilăriei. Se îmbăie în acel miros cuprinsă de un soi de exaltare. Oftă, trecându-şi mâinile parfumate peste obraji şi peste tâmple.

Privi încet în jur şi sorbi pe buze parfumul vântului.

Când îşi aruncă însă ochii spre liziera pădurii, întoarse repede capul. Continuă să fixeze munţii îndepărtaţi, cu mintea

golită, întrebându-se dacă nu cumva visase. Printre copacii nemişcaţi zărise scânteind doi ochi!

Se uită încă de două ori în aceeaşi direcţie şi, de fiecare dată, întoarse imediat privirea spre câmpia întunecată, unde lacurile continuau să sclipească precum oglinzi de aur presărate cu insule brune.

A treia oară nu-şi mai întoarse privirea.

Era un trunchi devenit om, o coloană de carne vie, la fel de întunecată şi de neclintită însă ca şi arborii din jur. Era un indian care o privea, atât de bine camuflat în penumbra pădurii şi atât de nemişcat, încât nimic nu părea să-l deosebească, nici măcar în esenţa lui, de copaci. Stătea printre ei ca printre semeni. Trăia aceeaşi viaţă vegetală, cu pulsaţiile sale ascunse, născut din acelaşi pământ, prizonier al rădăcinilor şi, ca şi ei, martor tainic şi mut, plin de orgoliu, timp şi anotimpuri. Un copac cu ochi vii. Două tăieturi de agat în scoarţa netedă.

Lucirea gălbuie filtrată printre crengi îi cobora pe umeri, de-a lungul braţelor şi şoldurilor, reliefându-i musculatura puternică.

Un colier din dinţi de urs, albi şi strălucitori, îi sublinia baza gâtului foarte lung, dar în acelaşi timp foarte gros şi musculos. Lobii urechilor erau vopsiţi într-un roşu viu. Faţa era scurtă şi rotundă, cu trăsături ferme, nas, pomeţi şi orbite larg arcuite deasupra unei guri mari şi sălbatice.

Urechile depărtate, uriaşe şi ascuţite la vârf dădeau impresia că nu aparţin acelui cap, fiind adăugate abia pe urmă, cu cerceii lor drept podoabe.

Din mijlocul frunţii îi pornea o coamă de păr în chip de creastă ce se îndesea spre creştetul craniului ras, unde forma o adevărată jerbă plină de pene de vultur şi de cozi albe şi negre de sconcs.

Purta părul aranjat ca huronii.

DAR NU ERA UN HURON!

O certitudine de gheaţă o făcea să-l examineze pe indian, care se afla totuşi doar la câţiva paşi de ea, cu atenţia cu care priveşti un animal periculos.

Cu toate acestea, ceva dinăuntrul ei parcă refuza să-l accepte ca prezenţă omenească, într-atât de neclintit rămânea. Avea nemişcarea stâncii. Chiar ochii strălucitori îşi pierdeau însufleţirea prin efortul pe care îl făcea să nu se clintească.

Femeii îi trecu deodată prin minte că indianul nici nu exista şi că avea vedenii.

Atunci îl simţi, adus de vânt, mirosul de sălbăticiune, uns

tot cu grăsime de urs râncedă, amestecat cu iz de tutun şi sânge, ascunzând poate în cutele bucăţii de piele ce-l acoperea câteva scalpuri abia uscate.

Mirosul era departe de a fi doar o impresie. Tresări, cuprinsă de oroare. Indianul tot nu mişca. Angelica începu să se retragă încet. Curând nu-l mai zări, crepusculul învăluind pământul cu o umbră adâncă. Se întoarse şi alergă spre fort, aşteptând cu groază să i se înfigă între umeri o săgeată.

Uimită de a fi scăpat cu viaţă, se trezi teafără în faţa postului, în hărmălaia taberei indiene, cât pe ce să strige: "Alarmă, irochezii!"... dar se abţinu. Nu prea mai era sigură de ce văzuse. Şi totuşi nu era un huron... Huronii trăiau de prea mult timp în umbra francezilor, călcându-le pe urme, luând parte la războaiele lor, făcându-şi taberele în jurul aşezărilor, mâncând din resturile lor şi rugându-se aceluiaşi Dumnezeu... Sunt nişte şacali, mereu în haite. Nu dau târcoále, singuri şi sălbatici prin păduri, ca lupul.

Îi vedea dansând, agitându-şi podoabele, penajele şi medaliile. Trecând, mâini murdare încercau să-i pipăie pelerina.

Intră, străbătu curtea şi foarte curând închise în spatele său uşa micii locuinţe.

Alergătura, întâlnirea, acel du-te – vino într-o tăcere plină de umbre, răscolită de vânt şi de zgomote neclare, aveau incoerenţa unui coşmar. Angelica trăia starea de spirit a celui ce visează, conştient de anumite fapte, uitând însă cine e şi ce caută. Îşi amintea că fugise la dreapta şi la stânga, ca şi cum ar fi dorit să scape de ameninţări teribile; crezuse că se linişteşte culegând menta sălbatică, privise spre un copac, descoperise că nu e un copac ci un indian şi, uitându-se la indian, văzuse că nu e o fiinţă omenească ci imaginea urii, iar acum nu ştia dacă zărise într-adevăr toate acelea. Focul murea în vatra primei camere. Nu era nimeni lângă ea. Impresia de ireal se prelungea şi, pentru o clipă, nu-şi aminti de fapt ce sperase să găsească acolo. Un zgomot obsedant, amplificându-se şi scăzând în intensitate fără încetare, o aduse cu picioarele pe pământ. tresări. Nu reuşea totuşi să dezlege misterul zgomotului ce tulbura, la intervale regulate, tăcerea apăsătoare. Înţelese, în sfârşit. Era pur şi simplu jupân Jonas, sforăind în camera vecină.

Tânăra femeie îndrăzni să respire. Prietenii i se culcaseră, profitând de rusticul confort binemeritat după săptămâni de drum obositor. Toată lumea dormea cu pumnii strânşi, inclusiv Honorine, fără îndoială. Pe masă, farfuriile făcute stivă după spălat mărturiseau grija gospodinelor protestante de a face curat

prin casă înainte de a se odihni. Albia folosită pentru spălat se usca într-un colţ. Băltoacele de apă de pe jos şi resturile de pe masa groasă de lemn fuseseră înlăturate cu atenţie.

Angelica găsi o lumânare înfiptă într-un sfeşnic şi, lângă ea, un amnar cu iască. Scăpără amnarul şi, cu sfeşnicul în mână, se îndreptă spre uşa din stânga. Camera din care plecase cu câteva ore înainte era de asemenea goală. Cineva, poate Elvire, îi luase discret hainele de drum şi cizmele, pentru a i le curăţa, trăsese perdelele patului şi îndoise colţul cearceafului de in ca pentru o invitaţie la o noapte odihnitoare. Îi mulţumi în gând prieteneşte pentru amabilitatea tinerei văduve şi se duse să îngenuncheze în faţa căminului pentru a înteţi focul.

Degetele subţiri, obişnuite cu tot felul de munci, frângeau mecanic vreascurile aranjau butucii, evitau spinii lungi de ienupăr; suflă apoi ca să mărească flăcările. Izbucnind, focul trosni vesel.

Angelica se gândea la cel pe care-l zărise între copaci... la francezii veniţi din nord, din frigul de la Saint Laurent, ca să-i pândească şi poate să-i ucidă... La cei doi fii şi la enigmatica lor tinereţe. Se gândea la Honorine... Nu existase mereu ceva între ele, ceva pe care nu reuşeau să-l înlăture? Gândul îi zbura şi la Joffrey, la ceea ce regăsise şi la ceea ce o făcea să se simtă singură...

Groaza continua să o chinuiască. Nu-şi putea explica de ce. Îşi apropie mâinile de foc. Flăcările pâlpâiră trosnind. Femeia se agăţa de lucrurile familiare, pe care putea încă să le stăpânească: focul, menta sălbatică...

Zăvorul uşii sări. Zărind în pragul camerei statura înaltă a lui Joffrey de Peyrac, se gândi cuprinsă de bucurie şi de o dorinţă ce făcea să-i alerge sângele mai repede prin corp: "S-a întors... ştie că am nevoie de el... Şi el are nevoie de mine... ce bine că trupurile noastre se înţeleg şi se caută...".

13

Când deschisese uşa locuinţei, Joffrey de Peyrac fusese cuprins de teama că nu o s-o găsească acolo. Fugise atât de brusc mai devreme, pe malul fluviului. Ezitase să alerge după ea, apoi îi fusese frică să nu-i fi supărat firea bănuitoare.

Dealtfel, înainte să o întâlnească, trebuia să pună santinele pentru noapte. Santinele care să supravegheze santinelele

franceze. Urma să posteze un om pentru fiecare grup de francezi şi de francezi şi indieni. Cât va ţine noaptea, Cantor avea să le cânte soldaţilor cântece de-acasă.

— Alouette, gentille alouette... Alouette, je te plumerai...[1] O să vedem cine pe cine va jumuli! Florimond o să-i înlocuiască în primele ore ale dimineţii, iar dacă soldaţii vor hotărî să se culce până la urmă, băiatul va face la fel, dormind însă iepureşte. Aşa sunau ordinele lui Peyrac.

Octave Malaprade avea să-şi ofere serviciile ofiţerilor; când aceia urmau să se bage în paturi, Yann Le Couénnec avea să-i ia locul, gata să sară la cea mai mică mişcare a onorabililor domni.

Toată noaptea, Perrot, Maupertuis şi fiul său aveau misiunea să meargă din wigwam în wigwam printre algonquini, huroni şi abénakizi, vorbind cu căpeteniile indiene, fumând şi depănând amintiri frumoase.

Căci erau cu toţii buni prieteni, nu-i aşa? Însă era mult mai bine să nu se piardă o clipă din ochi.

În sfârşit, Peyrac putea să se îndrepte spre locuinţă, când, deodată, îi venise în minte un gând: Dacă ea nu era acolo?

Atâtea zile, atâţia ani trăise fără ea, cu rana absenţei sale în suflet! Acum, când s-au întâlnit iarăşi, totul i se pare uneori o nebunie. Se îndoia. Nu e lângă el. A dispărut din nou.

A redevenit o umbră, amară şi chinuitoare amintire când şi-o imagina în braţele altor bărbaţi, sau chiar moartă în nisipurile deşertului, în Maroc.

Privi zdrobit prima încăpere, goală. Apoi, printr-o uşă întredeschisă, zări o lumină în stânga şi auzi trosnind un foc. Era acolo, îngenuncheată în faţa vetrei, cu părul de aur revărsat pe umeri şi întorcând spre el ochii ei mari, a căror privire nu o uitase niciodată.

Închise fără zgomot uşa şi întoarse cheia grosolan turnată în broască. Se apropie încet şi se sprijini de poliţa vetrei de piatră.

"Nimic nu poate să ne despartă, se gândeau amândoi în acea clipă. Nimic, în afara privirilor lor, nu le umplea sufletele de o asemenea dorinţă de a fi alături, de a se iubi".

Ea se gândi că ar fi acceptat totul pentru a se bucura de prezenţa lui acolo.

---

1 "Ciocârlie, drăguţă ciocârlie... Ciocârlie, îţi voi jumuli..." (fr.); vechi cântec popular franţuzesc – (n. tr.)

El se gândi că i-ar ierta orice pentru a avea dreptul de a o lua în braţe, de a-şi uni buzele cu ale el mângâindu-i mijlocul elastic şi bine făcut.

Femeia îl privi de jos în sus şi îi observă un început de zâmbet.

— Cred că băutura mi-a tulburat minţile astă seară, spuse ea cu jumătate de gură, ezitând plină de sinceritate. Vrei să mă ierţi pentru vorbele care mi-au scăpat fără voie?... N-ai omorât-o pe Wanis, nu-i aşa?

— Nu, n-aş fi putut să te fac să suferi. Nu-i mai puţin adevărat că animalul e periculos şi că-i port pică pentru primejdiile prin care te-a făcut să treci... Dar recunosc că n-a fost de loc elegant din partea mea că nu te-am anunţat în legătură cu intenţiile mele de a o ucide, o greşeală cu totul nedemnă de un bărbat care trecea odinioară drept maestru în Arta de a Iubi. Îmi cer scuze, la rândul meu. De prea mult timp nu tratez femeie aşa cum o făceam altădată, pe când, eram în Toulouse. Mediterana nu-i o şcoală prea bună pentru aşa ceva. Compania odaliscelor moi şi supuse te dezobişnuieşte de a vedea într-o femeie o fiinţă ce gândeşte. Jucărie, obiect al plăcerii sau sclavă, eşti tentat doar să le dispreţuieşti. Spune-mi unde ai fugit să te calmezi după ce m-ai părăsit, pe malul fluviului?

— Pe colinele dinspre apus. Am descoperit un pârâiaş lângă care creşte mentă sălbatică...

— Fii atentă!... E o mare imprudenţă să te îndepărtezi astfel, pe câmp. Pericolele te pândesc peste tot şi... şi nu sunt sigur de nimeni. Promite-mi să n-o mai faci draga mea!

Şarpele groazei încolăcea din nou inima Angelicăi.

— Mi-e frică, şopti.

Îl privi în faţă şi spuse cu toată îndrăzneala:

— Mi-e frică. Te dezamăgesc, nu-i aşa? Ţi-am spus că n-o să-mi fie niciodată frică, că poţi să mă iei cu tine şi că o să te ajut, şi acum, iată!...

Îşi frământă mâinile, plină de spaimă.

— Nimic nu decurge cum mi-am închipuit. Nu ştiu dacă văd totul în negru sau... dacă mă înspăimântă şi îmi stârnesc repulsia toate de pe-aici. Mă întreb ce căutăm prin aceste pustietăţi înfiorătoare şi primejdioase, unde ne pândesc prea mulţi duşmani. Mi se pare că aceste spaţii enorme nu pot decât să ne despartă, că nu e o viaţă potrivită pentru noi şi că nu am, sau nu mai am însuşirile necesare ca să o înfrunt.

Repetă:

— Te dezamăgesc, nu-i aşa?

Prefera să i-o spună pe loc, să o acuze, să-şi dezvăluie în sfârşit gândurile! Dar bărbatul rămase tăcut şi vedea faţa aspră şt brăzdată, pe care nu putea să citească nimic, doar lucirile tainice ale focului.

— Nu, nu mă dezamăgeşti, dragostea mea, răspunse el în cele din urmă. Dimpotrivă, îmi place să văd că nu eşti nici uşor de păcălit, nici inconştientă... Şi spune-mi, de ce ţi-e frică anume?

— Nu ştiu, mărturisi cu un gest de neputinţă.

Erau prea multe lucruri de spus; şi cum ar fi putut să-l explice ce o face să tremure, când erau chestiuni atât de greu de definit, ca povara unei priviri invizibile din spatele copacilor! Şi ar fi putut oare să-l vorbească despre indianul zărit ceva mai devreme?...

Dădu din cap...

— Păcat, spuse bărbatul, poate am fi lămurit unele lucruri dacă ai fi ştiut precis ce te sperie...

Dintr-un buzunar al hainei luă o foaie tutun răsucită în formă de ţigară. Uneori lăsa pipa de-o parte. Îi plăcea să-l vadă fumând iar, ca în timpurile de la Gai Savoir. Îi întinse repede o crenguţă aprinsă la vârf.

El slobozi încet fumul printre buze.

— Mi-e frică mai ales să constat că m-am înşelat. Şi că sunt incapabilă să mă obişnuiesc cu ţara asta, cu oamenii ei... chiar şi cu tine, completă ea cu un surâs care îi mai atenua declaraţia ezitantă. O femeie e o povară, nu-i aşa, stăpânul meu?...

Îi oferea, cu graţia surâsului omagiul sentimentului arzător ce-o stăpânea. Bărbatul dădu uşor din cap în semn că da.

— Sigur, te încurcă o femeie pe are nu poţi s-o priveşti fără să simţi pofta de a face dragoste.

— Nu asta vroiam să spun.

— Eu da!

Mergea prin cameră, învăluit de fumul albăstrui.

— Într-adevăr, draga mea, mă pui în încurcătură. Trebuie să nu-mi pierd capul şi totuşi la orice oră din zi şi din noapte apropierea ta mă tulbură. Simt o nevoie teribilă să rămân doar cu tine, să te strâng în braţe, să te sărut îndelung, să te aud vorbindu-mi doar mie, să te privesc... Dar treburile mă cheamă şi atunci când apari mi se par pentru câtva timp de prisos. Glasul tău mă face să tresar, râsul mă stârneşte. Uit unde mă aflu...

Reuşise până la urmă să o facă să râdă. Obrajii femeii începeau să prindă iar culoare.

— Nu te cred. Ce spui tu sunt nebunii.

— Nebunii poate, dar adevărate. Nu tăgăduiesc nimic. Şi n-am ajuns încă la capătul socotelii. Sigur că te încurcă o femeie pe care nici un bărbat nu se poate împiedica să nu o privească fermecat şi care, oricât de departe ai duce-o în fundul celor mai aride pustiuri riscă să-ţi urce în cap cei mai răi duşmani. Cel puţin la Gai Savoir de Toulouse eram stăpânul, cunoscut, temut, mă bucuram de consideraţie. Foarte puţini ar fi îndrăznit să-mi fie rivali. Aici nu-i acelaşi lucru; îmi rămâne să-l învăţ pe cei din Dawn – East ca şi pe cei din Noua Franţă că nu sunt un soţ de complezenţă. Prevăd nişte dueluri ambuscade, poate lupte sângeroase. Dar ce contează! N-aş da frământările pe care mi le provoacă prezenţa ta pe tihna, uneori amară, a singurătăţii mele.

Se aplecă din nou deasupra vetrei, sprijinindu-se de ea. Cu chipul îndreptat spre el şi cu mâinile împreunate în jurul genunchilor, Angelica nu-şi putea dezlipi ochii de privirea aceea întunecată ce o admira.

— Maturitatea ta mă impresionează foarte mult, reluă Peyrac cald. Erai o fetiţă pe când te-am luat, cu mintea şi trupul feciorelnic. Cât te-ai schimbat! Nu eşti fructul dragostei mele, aşa cum visasem. Vis dealtfel utopic, chiar dacă am fi rămas împreună. Timpul s-a scurs. Astăzi eşti tu însuţi! Adică o femeie în toată puterea cuvântului. O femeie cu tainele sale. O femeie care şi-a pierdut obiceiul de a se reflecta în altul pentru a se cunoaşte. O femeie singură... care nu-şi aparţine decât sieşi care s-a format prin propriile puteri. Tocmai asta mă îndepărtează uneori de tine.

— Dar... Sunt a ta, făcu ea timid.

— Nu... Nu încă în întregime. Dar asta o să vină...

O ridică, îi înconjură umerii cu braţul şi o duse în faţa unei hărţi ţintuite în peretele de bârne.

Degetul îi urmărea câteva puncte pe hârtie.

— Acolo... la nord şi la est: Noua Franţă. La sud: Noua Anglie. Înspre est: irochezii: Şi eu, aici la mijloc, cu o mână de oameni. Înţelegi? Nu-mi rămâne decât o soluţie: alianţele. Cu Noua Anglie e deja un fapt. Cu Noua Franţă, întâlnirea cu colonelul de Lomenie – Chambord, providenţială are să-mi permită poate să o înfăptuiesc. Cât despre irochezi le-am trimis acum un an, la plecarea mea în Europa, soli şi daruri. Atacul cayguaşilor mă face să mă îndoiesc de rezultatul demersurilor,

dar... să aşteptăm totuşi. Orice declaraţie de război orice luptă ar fi pentru mine în acest moment catastrofală. Trebuie să aştepţi uneltind. Dacă scăpăm nevătămaţi din toate primejdiile ce ne înconjoară, garantez că într-o zi o să fim mai puternici decât ei toţi... Şi acum vino, iubita mea... e timpul să ne gândim la lucruri serioase.

O întoarse cu faţa spre el râzând, o strânse la pieptul său puternic, iar mâinile începură săi mângâie umerii ceafa aplecată, formele pline strânse puţin în corsaj.

— Irochezii nu vor veni în această noapte, dragostea mea... Iar francezii se vor culca curând. Au băut, au cântat şi au petrecut. Pe mâine planurile de masacru... O noapte! Ce contează ziua de mâine când încă o noapte ne este dăruită... O noapte face cât o întreagă viaţă!...

Îi scoase pelerina şi-i copleşi buzele ce i se ofereau cu sărutări. Apoi îi îngropă frumosul şi mândrul cap în umărul său şi o strânse din nou la piept, gata s-o sufoce.

— Noi parcă suntem alte fiinţe, draga mea. Ca şi lumea ce ne priveşte. Altădată, în bătrânele noastre castele, treceam drept liberi. Dar toate gesturile ne erau sancţionate de mii de ochi neiertători ai unei societăţi meschine şi geloase, ce-şi epuizase resursele. Nu era uşor, chiar venind cu idei noi să faci o figură aparte în Lumea Veche. Aici e cu totul altfel...

Cu buzele în părul femeii adăugă încet:

— Şi chiar dacă ar trebui să murim, poate chiar mâine, poate chiar de o moarte îngrozitoare, cel puţin o să fim împreună şi în nici un caz într-o robie.

Îi simţea mâna pe şolduri prin stofa rochiei apoi urcând deodată mai sus, pe pieptul dezgolit. Camera se umpluse parcă de o ploaie de stele. Da, avea dreptate Joffrey... nimic nu mai conta... Nici dacă aveau să moară a doua zi chiar şi-n chinuri... Îi aparţinea, supusă forţei sale bărbăteşti. Îi descheiase rochia, ridicându-i cămaşa în sus, pe braţe.

— Lasă-mă s-o fac, preafrumoasa mea. Trebuie să poţi răsufla în voie când inima ţi-e strânsă de teama francezilor sau a irochezilor. Nu ţi-e mai bine aşa?... Lasă-mă deci s-o fac... e mult timp de când n-am mai avut plăcerea să desfac şiretul complicaţei lenjerii europene. În orient, femeie se oferă bărbaţilor fără nici un fel de ascunziş.

— Ah! nu-mi mai vorbi despre femeie voastre uşoare.

— Şi totuşi nu ai decât de câştigat din comparaţia cu ele.

— Poate! Dar le urăsc.

— Te ador când eşti geloasă, făcu el, culcând-o pe patul rustic. Şi, ca şi ei ceva mai devreme, un gând îi străfulgeră mintea: "Ce bine că trupurile noastre se înţeleg şi se caută!"

14

În noaptea ce le învăluia odihna trupurilor satisfăcute, Angelica avu un vis. Irochezul zărit în acea seară se ivea din pădure şi o fixa cu ochii lui cruzi. Crepusculului se transformase în zi iar soarele îi preschimba pieptul uns într-o armură de aur strălucitor. Chipul îi era scăldat de lumină şi coama scalpului răsfirată de vânt, plină de pene, semăna cu ciuful unei păsări stranii. O ataca, agitând un tomahawk pentru a-i tăia capul. O lovea cu sete, dar nu simţea nimic. Îşi dădu deodată seama că are în mână pumnalul pe care i-l dăruise la Polak, prietena sa de la Curtea Miracolelor, pe când trăia printre tâlhari. "Ştiu să-l mânuiesc" îşi aminti. Lovi şi ea, tare şi brusc. Irochezul dispăru ca un nor ce se evaporă.

Se agitase atât de mult în somn, încât bărbatul de lângă ea se trezi.

— Ce-i, scumpa mea?

— L-am ucis, îngăimă ea.

Adormi la loc.

Bărbatul scăpără amnarul şi aprinse lumânarea de pe o policioară ce se găsea la căpătâiul patului.

Pentru a se apăra de frigul nopţii trăseseră perdelele de pânză ale alcovului.

În noaptea adâncă în care deasupra micului post pierdut se forma un val rece de neguri vestind iarna, erau singuri şi se simţeau ca şi cum ar fi fost singuri în toată lumea.

Joffrey de Peyrac, sprijinit într-un cot, apropie un pic lumânarea pentru a-şi privi soţia adormită.

Părea cufundată în noaptea unui somn greu. Mâna întinsă îi căzuse la loc. Buzele ce murmuraseră câteva clipe înainte "L-am ucis!", erau întredeschise de o respiraţie uşoară. Pe salteaua primitivă de muşchi şi iarbă, corpul avea o altă înfăţişare. Întinsă lângă el, în abandonul goliciunii sale superbe, avea şoldurile mai puternic reliefate, sânii mai grei, marmoreană frumuseţe ascunsă, odată ziua venită, de o înfăţişare energică şi agilă.

Zeiţa cu rotunjimi fecunde, dormea. Chipul destins îi ascundea secretele. Nimic nu-l frământa, nici o expresie din

cele care o înflăcărau brusc, dezvăluind pentru o clipă sufletul ei secret. Sentimente variate şi surprinzătoare: ura de exemplu, ca în acea zi când se ridicase cu puşca fumegând în mână, şi care-i încleştase fălcile, în timp ce murmura printre dinţii strânşi ca într-o incantaţie: "Ucide! Ucide!..."

Şi farmecul, seara, când râdea în mijlocul bărbaţilor; la petrecere, mut şi aparent neinteresat de ea, lăsase gelozia să-l însângereze inima, dornic să ştie totul despre ea, căci nu refuzase niciodată lumina crudă a adevărului. N-ar fi oare mai bine să fi un pic orb când dragostea ţi s-a strecurat în suflet şi nu mai poţi scăpa de ea?

Ce-şi dorea el în plus faţă de ce avea? Nimic. Avea totul. Pericolului, lupta, victoria şi reuşita, iar în fiecare noapte, acel corp de femeie doar al lui cu exuberanţa lui carnală.

Unul din braţele Angelicăi pe jumătate lăsat pe spate, era ca un lujer suplu şi alb, deschis.

Ce să-şi dorească mai mult? Fericire? Bine, dar fericirea e tocmai asta! A primit tot ce putea să-şi dorească într-o viaţă. Dar ea? Ea cine e? Ce inocenţă sau ce şiretenie ascunde acel trup în care s-a adunat parcă întreg farmecul feminităţii? Ce răni încă deschise se refugiază în spatele seninătăţii acelui chip?

Mâna bărbatului atinse uşor obrazul nemişcat, carnea dulce. Dacă asemenea mângâieri puteau să răzbească până la neliniştea el cicatricele rănilor pe care le bănuia aveau să se astupe. O să le tămăduiască. Dar ele se dezvăluiau foarte puţin. Când dormea, se îndepărta şi mai mult de el. Rămânea singură. Era ca şi cum o perdea se trăgea de peste cei cincisprezece ani de absenţă, descoperind-o, aşa cum fusese, fragilă şi pasională, târâtă de vârtejul ulei vieţi sfărâmate. Începea să pătrundă adevărul spuselor ei: "Departe de tine n-am trăit. Am supravieţuit numai..." Aventuri pentru a-şi păcăli foamea, pentru a se apăra...

În pofida nenumăratelor încercări la care fusese şi era încă supusă, a emoţiilor ce-i făcuseră inima să-l bată mai repede, lungile perioade de abstinenţă pe care i le impusese viaţa ei de femeie singură, fără bărbat, o transformaseră într-o fetiţă al cărei trup, adesea frustrat, se învăţase cu singurătatea.

Sălbatica îndepărtare de manifestările spirituale de dragoste, pe care o trăise în ultimii ani o schimbase fără ştirea ei, marcând-o cu o stranie pecete. Trebuie să ia totul de la capăt, să reclădească totul. Iar el era exact amantul de care avea nevoie. Femeia era acolo, alături de el; trecuse prin atâtea experienţe şi se obişnuise cu un soi de virginitate care atrăgea, incoruptibilă amazoană a cărei cucerire era cu atât mai plăcută...

Îi sărută umărul gingaş cu tandreţe, aproape cu pietate, şi cum ea tresări se retrase, îngropându-şi chipul în păru-i despletit, cu iz de vânt şi de pădure.

Ea păstra mirosurile locurilor prin care trecuseră. Soarele i-a aurit pielea iar gesturile i-au căpătat o încetineală primitivă. Deja ţinuturile sălbatice o învăluiau cu misterele lor.

Ce avea să se întâmple oare între ea şi acele ţinuturi?

Femeie adevărate nu rămân în afara lucrurilor. Le pătrund esenţa, se învăluie în ele, le iau în stăpânire.

Pe el unul, Mediterana nu l-a impresionat în nici un chip; oceanul şi Caraibele, la fel. O să treacă şi prin America de Nord, imprimându-şi propria lui pecete, fără ca uriaşul continent să-l poată marca... sau abia puţin.

Dar ea?...ce se întâmplă între Angelica şi Lumea Nouă?

— Dormi, tainica mea iubită. Dormi! Nu te voi părăsi. O să rămân lângă tine, apărându-te...

O pasăre de noapte sfâşia întunericul cu ţipătul său înăbuşit şi lugubru. Câinii îi răspundeau şi se auzeau indienii chemându-se în jurul wigwamurilor de scoarţă. Apoi se lăsă din nou tăcerea.

Peyrac se ridicase. Armele îi erau încărcate la căpătâi un pistol pe masă şi o muschetă sprijinită de piciorul patului.

Se întinse la loc, întinse braţul către femeia adormită şi o strânse la piept, lângă inima sa. O noapte e o întreagă viaţă...

În întunericul îngheţat, în vârful colinei, în mijlocul pădurii tenebroase, irochezii goi şi singuratici pândeau şi observau fortul, iar ochii lor de pisică sclipeau printre ramuri.

15

Se crăpa de ziuă, iar cele întâmplate în ajun păreau foarte departe. Ziua precedentă, ce ar fi putut să păstreze ecoul muschetelor fratricide şi al luptei între fraţii de rasă albă şi de aceeaşi limbă, se sfârşise în pace.

În acea dimineaţă, în împrejurimile micului post se vedea ridicându-se fumul de la fiecare adăpost din scoarţă, desenând arabescuri de un alb pur pe cerul senin.

Cu însuşirea pe care o au femeie, să renască parcă peste noapte, Angelica se trezi fericită, cu toate temerile dispărute, ca duse de vânt. Aproape de ea, patul în care se odihnise păstra încă forma unui trup iubit ce îi amintea momentele de uitare, de trăire intensă. Era un vis minunat. Mângâie locul gol de lângă ea ca să se convingă.

Se gândi că trebuie să se ocupe de ale casei şi să pregătească un dejun excelent.

Angelica era o rătăcitoare. De când plecase din Toulouse, viața o gonise din atâtea locuri încât se obişnuise sa se simtă ca acasă peste tot. Puține lucruri îi ajungeau pentru a-i realiza climatul intim necesar: un foc bun, căldură, câteva obiecte într-un sac, câteva haine comode, iar pentru Honorine cutia ei plină cu “comori”. Îşi iubise toate locuințele prin care stătuse. Nu reuşise să rămână în nici una dintre ele. Micuța casă din strada Francs – Bourgeois, de exemplu, unde locuise un timp cu cei doi băieți mici îi lăsase o amintire mai plăcută decât hotelului Beautreillis, unde dădea recepții atât de frumoase. Apartamentul din Versailles nu egala în amintiri fericite căminul din la Rochelle, sub streaşina căruia seara, alături de bătrâna Rébecca, rădea vreun crab prăjit pe jăratec, sau chiar staulului mănăstirii din Nieul, unde dormea cu copiii lângă ea în pacea supranaturală a cântecelor bisericeşti.

Totuşi de când îşi regăsise soțul şi fii, o cuprinsese nostalgia de a avea în sfârşit o casă a el unde să-l primească şi să-l înconjoare cu toată grija sa. Pornirea naturală ce le face pe femei să clădească şi să reclădească mereu cuibul distrus nu murise în ea. La fel şi în acea dimineață; avea în minte tot felului de proiecte şi era decisă să le pună în practică, chiar fără să aştepte plecarea francezilor.

În sala de la intrare îi găsi pe cei doi Jonas aplecați deasupra crăpăturilor micii ferestre pentru a examina curtea postului.

— Doamna Angelica, nu suntem câtuşi de puțini liniştiți îi spuseră cu un glas scăzut, aruncând în jurul lor o privire circumspectă, de parcă cine ştie ce s-ar fi aşteptat să apară din podea. Se pare că a venit un misionar să le citească liturghia soldaților francezi... un iezuit.

Rostiră ultimul cuvânt cu nişte ochi atât de mari încât Angelica se abținu să nu râdă.

În viața celor doi bravi oameni din fața sa se petrecuse cândva o dramă. Hughenoți din La Rochelle, îşi văzuseră într-o dimineață cei doi copii de şapte şi opt anişori plecând la şcoală. Nu se mai întorseseră niciodată. Se aflase că cei doi micuți fuseseră atât de imprudenți încât să se oprească la trecerea unei procesiuni catolice, curioşi să privească la patrafirele brodate şi la chivoturile de aur. Câțiva oameni “de bine” le remarcaseră interesul, pe care-l interpretaseră ca o dorință fermă de convertire a celor doi puşti şi-i duseseră la iezuiți. O căruță

plină de copii protestanţi despărţiţi pentru totdeauna de părinţi tocmai pleca din oraş. Îi urcaseră şi pe cei doi băieţi. Tot ce făcuseră pentru a-i găsi ori măcar pentru a afla ce se mai întâmplase cu el fusese în zadar.

Trebuia acum să le înţeleagă groaza celor doi irochezi. Şi trecuse prin nenumăratele primejdii încercate de către hughenoţii francezi obligaţi să fugă dintr-un regat unde persecuţiile la care erau supuşi se agravau pe zi ce trecea; însă ea era catolică, crescută la mănăstire, iar fratele ei aparţinea pe atunci Ordinului Iezuiţilor.

— Nu vă speriaţi îi linişti ea. Nu mai suntem în La Rochelle. Mă duc să văd ce se întâmplă. Sunt de pe acum convinsă că bravul misionar nu este câtuşi de puţin periculos.

În curte descoperi un obiect, desigur neaşteptat, dar care nu avea în sine nimic alarmant. Un altar portativ, sculptat în lemn aurit.

Câţiva indieni ceremonioşi acoperiţi de medalii munceau să-l instaleze pe un cadru de lemn, adus pe umeri de doi sclavi. Conducătorul lor era un bărbat înalt şi suplu. Purta o blamă de urs negru şi ţinea în mână o suliţă. Profilului ascuţit, cu buza superioară împinsă înainte pe doi dinţi proeminenţi îi dădea un aer de veveriţă batjocoritoare.

Trecând, Angelica găsi de cuviinţă să-l salute, dar el nu-i răspunse. Peste câteva clipe părăsiră incinta postului.

După plecarea lor, curtea păru pustie. Rămaseră urmele petrecerii din ajun: cenuşa şi tăciunii răciţi pe locul celor trei focuri bucăţi din hoiturile animalelor vânate pe care un câine galben le adulmeca şi trăgea de ele fără chef. Nici urmă de oase în schimb, iar toate vasele, de la marile cazane şi până la străchinile de lemn, dispăruseră.

Bătrânul Eloi Macollet, cu boneta de lână roşie trasă pe sprâncenele, fuma pe o bancă, la soare, sprijinit de peretele locuinţei. Îi aruncă femeii o privire piezişă, asemeni indienilor, şi nu păru să-i înţeleagă nici el salutul.

Într-un colţ, lângă magazia de mărfuri o descoperi pe Honorine şi pe cei doi băieţaşi ai Elvirei ocupaţi să admire exerciţiile celui mai tânăr dintre toboşari. Ştrengarul, destul de pricăjit, nu părea deloc să aibă mai mult de doisprezece sau treisprezece ani dispărând efectiv sub tricornul şi uniforma albastră, soldăţească. Cu toate acestea, pumnii săi slabi aveau o agilitate şi o forţă puţin obişnuite. Nu se mai zăreau beţele când se lansa nişte răpăituri surprinzătoare.

— Ne-a promis că ne învaţă şi pe noi sări Honorine, foarte agitată.

Toba puştiului era mai înaltă decât fetiţa, dar ea nu se îndoia că în cel mai scurt timp avea să ajungă la o perfectă măiestrie.

Angelica plecă mai departe. În drum se ciocni de Octave Malaprade.

— Doamnă, nu suntem sălbatici şi nu putem să rezistăm numai cu grăsime de urs, îi zise bărbatul. Trebuie să alcătuiesc un meniu creştinesc... Puteţi să m-ajutaţi?

Fusese bucătar pe vasul *Gouldsboro* şi se comporta mai curând ca un intendent decât ca un obişnuit birtaş. Cei din Bordeaux sunt din fire pricepuţi în a face mâncare. Cu accentul cântat din Médoc, ce-i sublinia cuvintele cu tentă meridională, evoca festinurile cu mânătărci şi smântână, antricoate grase stropite de celebrul sos cu vin roşu şi...

Erau departe de a putea să pregătească asemenea capodopere, dar cu imaginaţia artistului Malaprade întrezărea deja avantajele pe care putea să le tragă din produsele locale.

Însoţit de Angelica, pătrunse în depozitul destinat alimentelor. Mărturisi că inventariase deja mica pivniţă ce nu conţinea altceva decât butoaie de vin, de bere şi sticle de rachiu.

În timp ce se ocupa de inspectarea proviziilor, tânăra femeie ar fi fost uimită să afle că îi preocupa în mod imperios şi neobişnuit pe doi bărbaţi atât de diferiţi unul de celălalt precum cavalerul de Malta, Loménie – Chambord şi locotenentul său, domnul de Pont – Briand.

Cel din urmă revenea de pe esplanada unde se oficiase slujba, însoţit de Romain de L'Aubigniere ţi de al doilea locotenent, Falières.

Pont – Briand mai avu timp să o vadă pe Angelica până să dispară pe uşa depozitului şi încremeni vizibil.

— Femeia asta! Oh! Femeia asta!

L'Aubignière ofta plictisit.

— Încă nu ţi-a trecut?... Speram că după ce-ţi mistui ţapii ăia de rachiu o să încetezi să mai faci pe imbecilul.

— Ia mai tacă-ţi gura! Habar n-ai tu ce se întâmplă. Chiar nu eşti în stare să-ţi dai seama că o femeie ca asta nu se întâlneşte decât o dată în viaţă? E frumoasă, da, dar are şi altceva pe deasupra. Vrei să-ţi spun ce?... Simţi că e o femeie căreia îi place să facă dragoste şi că o face bine...

— Iar tu ai ghicit toate astea dintr-odată?... îl ironiză canadianul. Ce nevoie ai să te îndrăgosteşti de o femeie albă? O ai pe fata şefului Faronho, le ai pe toate sălbaticele, pe alese, la fortul Saint – François, unde domneşti ca un paşă!...

— Îmi plac mult sălbaticele, interveni micul Falieres. E nostim... N-au păr pe corp!... Sunt spâne peste tot, precum copiii.

— Tocmai mie îmi place mult păr, e mai plăcut la mână...

— Taci din gură, desfrânatule. Îţi pierzi firul.

— Sunt sătul de toate chestiile sălbatice. Vreau piele alb! O femeie care să-mi aducă aminte de cele din tinereţe, pe care le trânteam prin bordelurile Parisului. Ah? Ce bine era şi ce mai râdeam...

— Păi întoarce-te la Paris!... Cine te împiedică s-o faci?...

L'Aubignière ţi Falières izbucnira în râs, căci ştiau prea bine de ce nu se întorsese Pont – Briand în Franţa. Suferea de rău de mare, iar prima călătorie îi lăsase o atât de atroce amintire, încât jurase să nu mai pună vreodată piciorul pe o corabie.

— Nu-i nevoie să mă întorc la Paris dacă găsesc ce-mi trebuie aici mormăi el aruncându-le o privire sfidătoare celor doi camarazi.

Aceştia redeveniră serioşi iar călăuza îl luă de braţ.

— Ascultă, Pont – Briand, văd c-ai luat-o pe un drum greşit, vere. Nu uita de contele de Peyrac. Şi el, poţi să mă crezi, are reputaţia lui; mi-a zis Castine că e un tip plin de gusturi fine şi galante, că ştie să-şi ofere ceva deosebit atunci când vrea şi când îi face plăcere. Şi ele un bărbat căruia îi place să facă dragoste şi care o face bine. În orice caz, îndeajuns de bine ea să satisfacă o femeie, astfel încât ea să nu mai aibă de fel chef să o facă şi cu alţii. E destul să vezi cât de extaziată îl priveşte. Crede-mă, nu prea ai şanse în chestia asta. Iar el... ţine la frumoasa lui bucăţică!...

— Bucăţică! Dar e soţia lui protestă tânărul Falieres, şocat de dezinvoltura cu care cei doi mitocani vorbeau despre femeia pe care el unul o plasase, încă de la prima vedere, printre marile doamne, pe cât de fascinante, pe atât de inaccesibile.

— Soţia lui!... Să nu uităm: asta o zic ei!... ŞI în primul rând, nu poartă inele nici unul!...

Pont – Briand făcea parte din acea categorie de oameni capabili să facă totală abstracţie de evidenţe pentru a modela faptele după unicele lor dorinţe şi a fi cu cugetul împăcat. Aşa că se convingea singur din ce în ce mai mult că Angelica era o femeie liberă. Îşi închipuia cu plăcere că era una dintre frumoasele deţinute de drept comun de care regatul se debarasa trimiţându-le în colonii şi pe care puteai să le întâlneşti cu grămada prin insulele din Caraibe. Iar dacă Peyrac şi-o "adjudecase", de ce să nu facă şi el acelaşi lucru?

Odată prietenii lui plecaţi, rămase sprijinit de palisadă,

fumând, fără să scape din ochi uşa depozitului prin care dispăruse frumoasa femeie.

În partea cealaltă a curţii, contele de Loménie – Chambord, aşezat în faţa unui butoi ce-i servea drept pupitru de lucru, citea scrisoarea pe care o primise de la

reverendul d'Orgeval. Căci slujba de dimineaţă nu fusese celebrată la Katarunk de conducătorul misiunii din Acadia, ci de unul dintre adjuncţii săi părintele Lespines. Acela îi adusese colonelului o misivă de la superiorul său, părintele d'Orgeval.

Contele de Loménie citea:

"Prea scumpul meu prieten,

Pentru mine e o foarte mare pierdere că nu pot să vă întâlnesc. Pe când veneam spre dumneavoastră, un eveniment neaşteptat – aş putea spune aproape supranatural – m-a răscolit şi mi-a cauzat o febră atât de violentă încât după ce a trebuit să-mi întrerup călătoria şi să mă înapoiez cu mare greutate în micul sat Modesean, iată că nu pot părăsi aşternutul în care dârdâi încă. Va trebui totuşi să-mi găsesc forţa de a vă scrie.

Abénakizii noştri fideli, patsuikeţii şi cu şeful lor, coborâţi de la izvoarele Connecticutului s-au adunat în satul în care mă aflu. Nu aşteaptă decât un semn de la dumneavoastră pentru a se alătura trupelor voastre ca să vă ajute să duceţi la bun sfârşit sfânta campanie, reducând la neputinţă nu numai acel grup de irochezi ce dă târcoale prin împrejurimi dar şi pe indezirabilii străini care s-au instalat acolo. Ar însemna să încununăm acţiunea noastră printr-o dublă izbândă şi azi când celebrăm sărbătoarea marelui arhanghel Rafael, nu m-am putut împiedica să mă gândesc la dumneavoastră citind cuvintele din cartea de rugăciuni: "Rafael, Îngerul Domnului prinse demonul şi îl înlănţui..."

Aşa şi puterea, susţinută de graţia divină, nu are nevoie de mii de vicleşuguri şi de lupte pentru a-şi atinge scopurile.

Loménie ştia să pătrundă sensurile simbolurilor prietenului său din copilărie, iezuitul. Peyrac, la izvoarele Kennebecului era "Ereticul de englez pătrunzând cu suita în inima ţinuturilor noastre"...

"Şi iată-l înlănţuit şi redus la neputinţă graţie îngrijirii dumneavoastră".

Contele de Loménie se trase de barbă îngrijorat. Era o neînţelegere la mijloc... reverendul iezuit nu avea deloc aerul ca pune la îndoială vreo clipă arestarea contelui de Peyrac şi a însoţitorilor săi; nu părea să aibă în vedere că ar fi fost posibilă şi o înţelegere.

Atunci de ce nu venise el însuşi la Katarunk, după ce se întâlnise cu două seri înainte eu Pont – Briand, Maudreuil ţi L'Aubignière? Oare incidentul pe care-l luasera în noapte ca pe o apariţie demonică – o femeie călare, Ştima pe licornul său mitic – îi justifica fuga bruscă?...

El însuşi părintele Sébastian d'Orgeval, ceruse primăvara trecută ajutor armat împotriva străinilor care se instalaseră în Acadia.

Loménie era pe punctul de a se îmbarca pentru a se duce să-l întâlnească, în aval, pe fluviu. Seara ar fi fost acolo şi s-ar fi întors după două zile. Se răzgândi însă. Simţea că nu trebuie să îşi părăsească oamenii şi nici aliaţii sălbatici. Situaţia era instabilă, explozivă, iar prezenţa sa indispensabilă pentru a împiedica apariţia scânteii ce ar fi făcut să izbucnească totul.

"Aştept cu nerăbdare veşti de la dumneavoastră, mai scria părintele. Dacă ai şti cât de bine e, dragul meu prieten, fratele meu drag, să te simt aproape..."

Aici străbătea de sub pana în mod voit rece şi categorică a iezuitului acea sensibilitate care-i dădea o notă de farmec şi îi bucura pe cei cărora le oferea prietenia. Loménie se număra printre aceia. Prietenia îi lega de mult timp, încă de când fuseseră împreună la acelaşi colegiu. Era sentimentul ce-i apropiase pe doi copii sub bolţile întunecate, în zorii reci cu miros de cerneală şi de tămâie, în murmurul trist al rugăciunilor şi lecţiilor. Sébastian d'Orgeval, tăcut şi sensibil, se împăca greu cu austeritatea internatului. Loménie, liniştit şi blând, dar puternic din punct de vedere psihic, mai vesel şi fericit din fire, îl ajuta, îl înconjura cu atenţie, înlătura umbrele care apăsau acel suflet copilăros şi care poate, fără acea prietenie, s-ar fi sfărâmat. Mulţi copii se sting de dor în infirmeriile colegiilor.

Odată cu adolescenţa, rolurile se schimbaseră; Sébastian d'Orgeval, dezvoltându-se minunat, arzând de focul, suportase toate chinurile şi austeritatea cu o rezistenţă de neînfrânt şi călăuzise pe Loménie, la fel de robust dar mai puţin fervent, pe căile cele sfinte.

Despărţiţi de studiile teologice ale fiecăruia, cei doi prieteni se reîntâlniseră peste ani în Canada. Loménie – Chambord, debarcat primul acolo, cu un alt cavaler de Malta, domnul de Maisonneuve, întemeiase aşezarea Montréal. La sosirea prietenului său iezuit nu era un străin prin acele meleaguri. Scrisorile sale treziseră în d'Orgeval, pe atunci profesor de filozofie şi matematici la colegiul din Annecy, vocaţia arzătoare a creştinării indienilor.

De zece ani de când se afla în Noua Franţă, părintele iezuit făcea adevărate minuni. Cunoştea toate ţinuturile, toate triburile, toate limbile, trecuse prin toate, chiar şi prin martiriu. În ochii lui Loménie, prin comparaţie cu prietenul său, faptele sale de exilat benevol îi apăreau ca mai puţin meritorii şi chiar oarecum ineficiente. Se simţea inferior, reproşându-şi uneori că sacrificase pasiunii armelor o vocaţie religioasă ce ar fi trebuit să fie, aprecia el, mai amplă. La fel, era mişcat până în adâncul inimii atunci când, în corespondenţa pe care o întreţineau, un cuvânt, o frază îl apropriau de acel prieten al cărui suflet de excepţie ajunsese să-i inspire un soi de veneraţie. Oprindu-se din citit, plecat asupra pupitrului improvizat, avea în minte profilului cu fruntea foarte înaltă, umbrită de un breton des de păr şaten, a prietenului său. Orgeval avea o frunte imensă, ce-i dezvăluia o inteligenţă ieşită din comun. "Cu o asemenea frunte, copilului acesta nu o să poată trăi, le plăcea profesorilor de la colegiu să repete. Propria gândire o să-l ucidă".

Sub sprâncenele stufoase avea nişte ochi albaştri uimitor de limpezi şi sfredelitori. Trăsăturile erau nobile, neurâţite de nasul mutilat sub loviturile irochezilor. O gură plină şi cărnoasă şi o barbă de Crist se adăugau la acel portret de om ce îndura senin munci strivitoare.

Loménie îşi închipuia pana alergându-i repede, chiar dacă tremurătoare din cauza febrei pe scoarţa de mesteacăn ce-i servea drept pergament. Mâna ce ţinea pana era în mod ciudat umflată plină de urmele onor cicatrice sângerii cauzate de îngrozitoare arsuri; câteva degete erau prea scurte, ca ale leproşilor, altele înnegrite de foc, iar unele stâlcite de smulgerea unghiilor. Curajul cu care îndurase chinurile îi umpluseră pe irochezi de o asemenea admiraţie, încât îi lăsaseră viaţa. Vindecat de groaznicele răni, părintele d'Orgeval fugise şi ajunsese cu preţul miilor de primejdii în Noua Olandă, de unde o corabie îl dusese în Europa. Cu toate mutilările sale, Papa îi acordase permisiunea să celebreze Sfânta Liturghie şi la Versailles ca şi la Notre – Dame din Paris, marele iezuit predicase în faţa unei mulţimi în lacrimi iar zece femei leşinaseră.

La întoarcerea în Canada, fusese trimis în Acadia; provincie abandonată, prea îndepărtată, dar şi prea apropiată de posesiunile englezeşti ca să fie în permanenţă ameninţată. Dacă te gândeşti bine, nu puteai într-adevăr să găseşti un om mai potrivit şi mai bine pregătit pentru acea dificilă misiune plină de necunoscut. Prezenţa părintelui d'Ogeval pe malurile Kennebecului şi Pénobscotului mari căi fluviale pe care se putea

pătrunde în interiorul ţinutului căpăta o semnificaţie politică. Primise instrucţiuni chiar de la rege.

"Fără dumneavoastră, fără ajutorul pe care mi-l daţi, toată munca mi s-ar părea grea; nu vă ascund că de câteva săptămâni un presentiment teribil mă frământă...", urma scrisoarea iezuitului.

Ca şi el, Loménie se simţea copleşit de presentimente. Către sfârşitul iernii ori cel al verii te simt înconjurat într-adevăr de genii malefice. Este perioada petelor de pe soare. Este de asemenea un timp al dramelor, sângeroase ori meschine. Prin oraşe soţul înşelat îşi ucide rivalul, iar în adâncul pădurilor prietenul îşi omoară cel mai bun prieten pentru o piele de castor sau de lutru.

Guvernatorul Québecului îl mustră pe episcop pentru că nu a pus să se tămâieze de Sfântul Ludovic, sărbătoarea nu numai a prenumelui său, ci şi a regelui Franţei, pe care îl reprezintă. Negustorul goleşte o ladă cu sticle, dealtfel scumpe, aruncându-le pe fereastră drept în capul unui matelot ce nu i-a plătit; micii seminarişti indieni sar gardul şi se întorc în pădure; călugăriţele, în izolarea lor, îndură mii de pasiuni în timp ce demonul dă târcoale noaptea celor mai sfinte dintre ele, deschizând obloanele şi făcând să se ivească în faţa ochilor înspăimântaţi fantasme în chip de femei dezbrăcate, cu priviri arzătoare, călărind pe licorne apocaliptice.

Contele de Loménie – Chambord desluşi imediat cuvintele ce profeţeau apariţia ştimei din Acadia.

"O femeie foarte frumoasă, ieşită din ape, dezbrăcată, călărind o licornă"

O femeie foarte frumoasă...

Îşi dădu scama că nu încetase toată noaptea să se gândească la Angelica de Peyrac. Era ca şi cum chipul şi prezenţa ei ar fost înscrise în filigran pe scrisoarea ce-o citea. Simţea că părintele d'Orgeval, scriindu-i nu încetase nici el să o evoce, chiar dacă nu o întâlnise. Misionarul martir ştia totul de la distanţă.

Colonelul bagă repede mâna în buzunarul vestonului soldăţesc. Găsi mărgelele unui şir de mătănii iar atingerea lor era binefăcătoare: pacea coborî din nou în el. Nu avea voie să-şi lase gândul să-i rătăcească în voie. Aşezat în faţa butoiului compuse răspunsul pentru părintele

"... Deocamdată se impune o politică laică, nu religioasă... iată despre ce este vorba... Războiul nu mi se pare singura soluţie de dorit atunci când urmăreşti liniştea oamenilor şi mi s-a părut

mai înțelept, pentru interesele Canadeica și pentru cele ale regelui să fie evitat... Domnul de Peyrac ne-a dat deja dovada prieteniei sale, aprovizionând cu hrană posturile franceze din Acadia pe timpul iernii... În plus, L'Aubigniere, Pont – Briand și Maudreuil i-au căzut ieri în mâini, așa că am fost obligați sa ducem tratative și să-i dăm cuvântul nostru. Credeți că n-o să ne atingem scopul decât în urma unor lupte sângeroase; mie unul, nu mi s-au părut necesare. Am încredere în loialitatea acestui bărbat..."

Terminând, presără imediat nisip peste cerneala proaspătă. Ordonanța suflă peste capătul înroșit în foc al unei crenguțe pentru a topi vârful unei baghete de ceară roșie, cu care contele sigilă scrisoarea îndoită. În ceara călduță încă, întipări pecetea de pe inelului ce-i purta blazonul: două turnuri de nisip într-un câmp de gura-leului scăldate în lumina unui soare de aur.

Absorbit și scufundat în gânduri, nu era atent la indienii care se vânturau într-o parte și în alta, obișnuit cu agitația lor copilărească.

16

Angelica termina de făcut inventarul, împreună cu Octave Malaprade. În depozitul din Katarunk se găseau însemnate provizii de porumb, preparate puse la sare, două lăzi de lemn pline cu alte alimente, hălci de carne uscată atârnate de grindină și chiar și niște jamboane ce nu păreau deloc a fi vânat. O'Connell crescuse porci.

Pentru cai se gândiseră la un soi de amestecătură de ierburi conservate, pe care femeia le văzuse îngrămădite într-un colț al curții în spatele construcțiilor.

— Irlandezul, căruia domnul conte i-a încredințat fortul în timpul ultimei călătorii mi-a zis că a crescut câțiva porci aduși din Europa, o informă Malaprade. Au rămas vreo patru sau cinci care râmă prin pădure și pe care o să trebuiască să-i băgăm înainte de primele ninsori în adăposturile împrejmuite. O să-i îngrășăm un timp cu lături și o să putem după aceea să-i tăiem pentru Crăciun. Socotim că o să avem astfel vreo cinci sute de coți de cârnați, trei sute de livre de carne sărată, vreo zece jamboane pe cinste și o sută de coți de caltaboș în sânge sau cu orez. Așa putem s-o scoatem la capăt fără necazuri cu iarna, chiar dacă vânatul se împuținează.

— Asta depinde mai ales de numărul de oameni pe care

trebuie să-i hrănim, domnule Octave, răspunse Angelica. Dacă trebuie să întreţinem o întreagă garnizoană, ca acum...

— Domnul conte nu intenţionează aşa ceva. Mi-a spus-o azi dimineaţă. Dacă ar fi să mă iau după semne, aceşti domni canadieni şi sălbaticii lor au să ne părăsească mâine, chiar în zori.

— O'Connell e bărbatul acela gras şi roşcovan, nu-i aşa? Nu-l găseşti niciodată aici, iar când îl zăreşti pare un pic dezorientat.

— Precis că vivacitatea acelor domni canadieni e cea care-l zăpăceşte şi de fapt, mai ales cea a reverendului iezuit care a venit dimineaţă. O'Connell s-a îmbarcat alături de abénakizi pentru a coborî pe fluviu până la misiunea unde vrea să primească benedicţiunea şi să se spovedească marelui preot. Eu însumi sunt un bun catolic, doamnă, dar cred că acum e mai important să ştiu cum stăm cu alimentele. Iarna se apropie şi nu e de joacă să iernezi prin aceste ţinuturi chiar dacă ţi-ai făcut provizii serioase...

— Aţi mai trăit prin aceste locuri?

— Da, mi-am mai târât cizmele pe aici anul trecut, alături de domnul conte.

În timp sporovăia cu majordomul său de ocazie, Angelica continua să ţină socoteala alimentelor depozitate. Se găseau acolo fructe uscate şi ciuperci de asemenea uscate. Era o delicatesă ce nu putea decât să completeze alte mese, dar deloc de neglijat spre sfârşitul iernii, când organismele obosite aveau să se sature de conserve şi sărături. Îşi amintea teoria bătrânului Savary, călătorul, ce spunea că pe corăbiile de cursă lungă scorbutul făcea mai puţine victime dacă fiecare consuma zilnic câte un pumn de fructe uscate, în lipsa fructelor proaspete.

— O să le înmuiem în apă şi o să facem apoi cu ele tarte şi plăcinte. Ah! ştiu ce-mi lipseşte, Octave – făină albă ca să frământ o prăjitură, sau cel puţin o pâine. Iată că o să ducem lipsă de ceva.

— Cred ca avem pe aici câţiva saci, o informă bărbatul.

Angelica se bucură de descoperire. Dar Malaprade ridică din sprâncene când examină conţinutul sacilor.

— Nu avem mai mult de douăzeci de livre de făină albă. Restul e de secară şi de orz. Şi pe deasupra e cumpărată şi de la cei din Boston; grâul e amărât şi prost măcinat. Are şi praf...englezii nu se pricep, într-adevăr, la nimic. Dar ce contează, o să ne oferim totuşi în seara asta pâine la masă, cât o fi ea de nenorocită. Frământată cu bere...

Octave Malaprade puse deoparte într-o tigvă făina necesară luxosului proiect. Pe măsură ce continuau examinarea depozitului nota lista proviziilor pe o scoarţă de mesteacăn întinsă între două stinghii de brad. Trecu trei burdufuri de brânză, butoiaşele de varză acră, ca şi cele de ulei, precum şi celelalte de grăsime, mazărea uscată, fasole şi aranjaţi frumos de-o parte şi de alta, mai mulţi dovleci.

Inspecţia îi liniştise pe amândoi. Angelica se simţi mai liniştită în faţa unui viitor ce începea să devină mai familiar.

Dar vai! Clipele ce urmară veneau să-i reamintească realităţile noii sale existenţe. Ieşind din depozit se treziră nas în nas cu o gloată de indieni ce se adunaseră în tăcere. Abia dacă reuşiră să treacă pragul pentru a-şi croi drum afară. Bărbatul, crezând că era o tentativă de jaf, se grăbi să închidă canatul uşii în spatele său, blocând apoi toate zăvoarele.

— Dacă reuşesc să pătrundă înăuntru, ne pradă totul!... Ce vor oare? Ce i-a apucat?

Cunoştea câteva cuvinte indiene. Întrebările lui rămaseră însă fără răspuns.

Locotenentul de Pont – Briand îşi făcu loc până la ei cu lovituri largi din coate. O luă pe tânăra femeie de braţ şi se postă între ea şi asaltul urât mirositor al indienilor, adevărat meterez, cu remarcabila-sa talie.

— Nu vă pierdeţi cumpătul, doamnă. Am observat că sunteţi în dificultate. Ce se întâmplă?

— De unde să ştiu eu'? Habar n-am ce vor!

Indienii îi vorbiră locotenentului. Ţipau toţi în acelaşi timp şi păreau ori îngroziţi ori extaziaţi.

— Povestea întâlnirii dumneavoastră cu broasca ţestoasă, semnul irochezilor, a trecut azi noapte de la un wigwam la altul. Vor să afle chiar de la dumneavoastră dacă irochezul a fost într-adevăr învins şi înlănţuit... Vedeţi, pentru ei simbolul şi visul sunt mai importante decât viaţa reală... Dar nu vă temeţi. Vă scap imediat de curiozitatea lor.

Discută cu indienii foarte convingător, iar ei căzură de acord să se retragă, sporovăind între ei cu însufleţire.

Pont – Briand se bucura de ocazia apropierii de frumoasa femeie, aplecându-se asupra ei ca pentru a o proteja. Îi simţea mirosul pielii dar ea nu se lăsă păcălită şi înlătură mâna ce-i strângea braţul.

— Doamnă, aş fi dorit să vă pun o întrebare.

— Puneţi-o acum.

— Dumneavoastră sunteţi într-adevăr diabolicul ţintaş

care m-a pus ieri într-o situaţie atât de grea? Aşa mi s-a spus, dar nu pot s-o cred.

— Şi totuşi e adevărat. Credeţi-mă, niciodată n-am avut de-a face cu un asemenea încăpăţânat. Ajunsesem la concluzia că trebuie să vă rănesc cel puţin un braţ pentru a vă opri căci primisem ordin să vă împiedic să treceţi pe celălalt mal.

Tăcu o clipă, apoi adăugă, privindu-l cu subînţeles:

— E clar, locotenente, cred că îţi trebuie mult ca să înţelegi ce ţi spune.

El înţelese că Angelica găsea că-i face curte prea insistent şi deplasat. Dar nu se putea resemna, părăsind-o. Şi cum venise să o scoată din încurcătură, femeia mai schimbă câteva vorbe cu el, după care îl lăsă cu un semn din cap şi un surâs discret.

Rămase încurcat şi clătinându-se ca un om beat. Aerul vibra în faţa ochilor săi şi vedea dansându-i sclipirea zâmbetului aşa cum îl vedea de când o întâlnise pe drum, cu o zi înainte.

Pentru el lumea se schimbase şi nu mai avea nici acelaşi gust, nici aceeaşi culoare. De ce refuzase Loménie lupta cu Peyrac? Pont – Briand, ar fi pus primul mâna pe ea şi şi-ar fi câştigat astfel dreptul de a o duce captivă în Québec... ca să o convertească. "N-am şi eu dreptul să atrag la ceruri un suflet rătăcit?... Şi astfel aş fi luat-o la mine în casă".

Prin ce vrajă marele diavol negru şi mascat îi ameţise pe toţi în loc ca ei, francezii din Canada, să-i facă pe ceilalţi blânzi şi ascultători ca pe nişte oi?

"Să nu te încrezi, frate, să nu te încrezi în vrăji! Şi ce contează, la urma urmei dacă ea e ştima din Acadia şi vine din Infern? Vreau să mă întorc acolo cu ea!..."

17

În pofida aparenţelor, ziua se scurgea încet şi toţi rămâneau încordaţi.

— Ce o să se aleagă de noi? gemea doamna Jonas plângând. (Venirea iezuitului îi scosese la iveală curajul.) Adună-ţi copiii în casă, Elvire, că o să-i masacreze.

În ultimele zile, Angelica căpătase o stimă deosebită pentru însoţitorii lui Peyrac. Spiritul de disciplină al oamenilor fusese admirabil, iar prin calmul lor se dovediseră demni de încrederea conducătorului lor. Printre ei erau şi străini – englezi,

spanioli – sau francezi fără prejudecăți (mai ales religioase), ce puteau să se aştepte la a fi tratați drept duşmani de către cei care îi pândeau la Katarunk. Cu toate acestea însă, intraseră în fort cu fruntea sus, în urma lui Peyrac, iar francezii nu protestaseră. Petrecuseră împreună, ba chiar râseseră şi cântaseră zdravăn.

Dar toți se supravegheau reciproc, fără încetare. Peyrac se ducea să se întrețină cu domnul de Loménie, apoi trecea să-i salute pe şefii algonquini şi huroni punând să li se dăruiască tutun şi perle.

Îşi ocupau timpul unii altora, povestindu-şi tot felul de întâmplări.

“Să plece odată! Doamne! Să se ducă la naiba!” se ruga Angelica.

Aşteptând, trebuia să-şi joace mai departe rolul, să aibă ochi pentru toate şi să nu-şi dezvăluie nici teama, nici graba.

Femeia încerca să păstreze aparențele liniştite ale traiului de zi cu zi. Îşi aranjă mobilele din cameră. Dar era greu. Toată lumea avea nervii întinşi la maximum.

Ducându-se la puț, vru să ridice găleata grea, cu cercuri de fier, şi rugă pe Cantor, ce se afla în apropiere:

— Băiatul meu, vrei să vii să mă ajuți?

— Drept cine mă iei? Astea sunt treburi de femeie! îi răspunse tânărul cu aroganță.

Angelica simți cum păleşte şi cu gest reflex, apucă găleata şi aruncă apa pe el.

— Uite cum se răcoresc ideile unui mare războinic ca tine, prea renumit pentru a-şi ajuta mama să care o greutate.

Agăță zgomotos găleata goală de lanț şi o coborî iar în puț, cu buzele strânse de furie. Cantor era leoarcă din cap până-n picioare, iar ochii îi străluceau sălbatic. Nici Angelica nu se lăsă mai prejos.

Schimbul de priviri verzi şi furibunde părea să-l distreze la nebunie pe bătrânul Eloi Macollet, singurul martor apropiat al scenei. Se apropie râzând gura lui ştirbă.

— Bravo, aşa trebuie înfruntată tinerețea!

Soseau iar nătăfleții de indieni pufnind în râs în fața adolescentului cu hainele fleaşcă, povestindu-şi întâmplarea văzută de la distanță şi dorind s-o vadă pe Angelica cât mai de aproape. Râdeau în hohote. de parcă femeia ar fi fost, categoric lucru, cel mai comic animal creat de Dumnezeu... O împingeau, plini de curiozitate, într-atât, încât trebui să lase găleata goală în puț, unde era cât pe-aci să cadă şi ea.

— Înapoi! Înapoi! îi luă la rost Macollet.(îi dădu la o parte cu ghionţi şi câteva vorbe energice.) Vă ajut îndată, frumoasă doamnă. Cu unul admir femeie care au caracter. Ah! tinerii de azi!... trebuie să le dea cineva o lecţie, nu-i aşa? Sunt în pom. V-o duc io, găleata. Nu-i loc dă ruşine când e vorba dă o femeie dă rangul dumneavoastră. Şi cu toate astea, sunt mai războinic decât idiotul ăsta mic...

— Ce să zic, vă stă bine să faceţi pe galantul, îi strigă Cantor cu glasul înecat de furie. Lecţii de politeţe, ba bine că nu! dar boneta nu v-o scoateţi niciodată de pe cap, nici în faţa doamnelor şi nici chiar la slujbă. V-am observat bine azi dimineaţă, când părintele oficia!

— Boneta mea e boneta mea, făcu bătrânul. Şi dacă asta-i problema, na, ca să te bucuri şi tu, mi-o scot îndat', băiete...

— Aoleu! Nu, fără asta, strigară într-un glas L'Aubigniere şi Perrot, ce tocmai treceau pe acolo. Se repeziră la el şi apucară fiecare de câte un braţ... Să nu vă uitaţi, doamnă. Are cel mai hidos craniu din Noua Franţă.

— A fost scalpat în tinereţe, explică Perrot.

— Eram p'în Montréal, preciză Macollet, foarte mândru.

— După o asemenea "operaţie", cam rar să te mai pui pe picioare. Ei bine, el s-a pus! Maica Marguerite Bourgeois i-a salvat viaţa. Dar rezultatul nu-i plăcut la vedere. E mai bine să-şi păstreze boneta. Stai liniştit, Eloi.

— Nu, vreau să-i dau o lecţie mucosului ăstuia...

Cantor fugi să-şi ascundă ciuda şi să-şi schimbe hainele.

Ziua se scurgea încet, într-o lumină învăpăiată, şi încă şi mai încet, câţiva huroni şi algonquini începeau să plece. Li se spusese că nu avea să fie război. Pentru a-i face să-şi uite dezamăgirea, le fuseseră dăruite cadouri frumoase.

De departe, Peyrac le supraveghea mişcările şi de fiecare dată când o ambarcaţiune se desprindea de mal, vâslind în susul râului, încerca o senzaţie de uşurare. Privirea-i scrutătoare cerceta bariera neagră a brazilor, mutându-se apoi înspre meandrele suple ale fluviului unduind ca un şarpe de aur prin împărăţia copacilor şi urmându-şi calea către sud-est. Pentru moment, spectrul războiului se îndepărta, lăsându-i să intre iar în ritmul vieţii obişnuite prin marile spaţii neatinse de civilizaţie: vânătoare, pescuit, somn, fumat...

Dacă plaja redevenea colcăitoare, era din cauza animaţiei cumsecade a unei zile de târg. Indigenii micilor triburi locale: metallacşi, narrandsouaci, sokoki, îşi făceau şi ei bagajele, fără

grija evenimentelor de care fuseseră atât de aproape şi cărora ar fi putut să le cadă victime, precum toate micile seminţii neutre între două forţe duşmane şi puternice.

Un ţipăt firav şi vesel se ridică în aerul cristalin al serii şi Joffrey de Peyrac se întoarse în acea direcţie. Era micuţa Honorine care se juca cu obişnuiţii prieteni Barthélemy şi Thomas, băieţii hughenoţi din La Rochelle.

Peyrac o privi o clipă. Fetiţa părea fericită, cu obrajii îmbujoraţi şi mânjiţi de praf, având acel aer de sănătate şi de exaltare pe care îl capătă copiii lăsaţi multe zile de capul lor.

Inima i se umplu de tandreţe. Nutrea faţă de copilul bastard un ataşament aparte, născut din acele sentimente bogate şi complicate tăinuite într-o inimă de bărbat, ce ies arareori la iveală şi printre care ar afla imediat, dacă s-ar preocupa cineva să-l caute, simţul dreptăţii.

Acelei mici fiinţe omeneşti, foarte plăpândă şi dezarmată, ce nu cunoscuse nimic venind pe lume, nici măcar dragostea mamei sale, gândea că el trebuie să-i dea totul, deoarece îi fusese încredinţată spre a o proteja.

Supraveghea cu atenţie copilul: vedea că Honorine, în fortul Katarunk, se bucura simţindu-se acasă, cu o familie ce era a sa şi unde nu era doar tolerată, precum odinioară în La Rochelle, când mama ei fusese slujnică. Dar acum fetiţa era pe primul plan, absolut pe primul plan, aşa cum dealtfel decisese şi ea în căpşorul cu fruntea bombată, căci era fata contelui de Peyrac.

A celui ce era numit "stăpâne" în timp ce toţi se înclinau în faţa lui, a celui ce hotăra viaţa sau moartea, pacea sau războiul. Deci fiind fiica unui atât de mare conducător, ea era în mod necesar persoana cea mai importantă după el, iar orgoliul unui aşa de înalt rang izbucnea în pofta ei de viaţă şi în ţipetele de rândunică ameţită.

Totul era bine. Surâse. Da, era adevărata sa fiică, după cum îi fusese voia, iar ea alesese şi nicicând nu s-ar fi îndoit de ceea ce făcuse.

IROCHEZII

1

Se lăsase seara, o seară plină de fumul focurilor roşiatice şi de lumini ce răzbăteau albastrul rece al amurgului.

În mica locuinţă se auzi un urlet ascuţit, isteric. Angelica tocmai aranja pe masă farfuriile pentru cina copiilor.

Strigătul venea din stânga, din propria sa cameră, unde cu câteva clipe mai devreme Elvire intrase să facă patul.

Angelica se gândi: "Gata, începe masacrul!"

Se repezi cu mâna pe patul pistolului de care nu se mai despărţea.

În mijlocul odăii zări un indian ce o ţinea de încheietura mâinii pe Elvire, aproape înnebunită de spaimă. Sălbaticul era încă şi mai hidos şi mai groaznic la vedere decât cel întâlnit cu o seară în urmă, pe colină. Faţa-i era stricată, desfigurată de semnele vărsatului, mânjită de funingine, ca şi torsul şi membrele goale. O zdreanţă roşie şi murdară îi strângea meşa scalpului atât de înaltă şi de ciufulită, încât îi dădea un aer de porc spinos. Duhoarea pe care o răspândea umplea camera.

Se gândi imediat: "Un irochez!"

Indianul îi astupase cu cealaltă mână gura Elvirei care, după ce se zbătu, leşină, sufocată.

Ezitând, Angelica ridică încet arma. Irochezul, cu ochii scânteietori şuieră câteva cuvinte pe care femeia nu le înţelegea, dar ghicea, după expresia feţei lui că o implora să tacă.

— Nu vă mişcaţi le ordonă celor doi Jonas ce rămăseseră în faţa uşii de la odaie.

Văzând că nu dădeau alarma şi că se făcuse din nou linişte, indianul duse mâna la bucata de pânză jegoasă cu care era

acoperit şi scoase un mic obiect pe care îl întinse înspre Angelica. Îi făcu semn să vină până la el, înțelegând că, dacă s-ar fi apropiat el, femeia s-ar fi speriat. Ea înaintă cu prudentă. Obiectul pe care i-l dădu era un inel de cornalină[1], tânăra femeie recunoscând, săpat în piatra roşie, pecetea lui Rescator... pecetea soțului său.

Îşi aduse aminte vorbele pronunțate de Peyrac cu o seară înainte. “Am câştigat de partea mea câteva căpetenii acolo, printre irochezi.”

Îl întrebă din priviri pe sălbatic, uitându-i-se în ochii oblici.

— Tekonderoga, Tekonderoga, repetă el cu vocea-i aspră şi uniformă.

— Peyrac?

Bărbatul aprobă energic.

— Nicolas Perrot? întrebă ea din nou.

Un nou semn afirmativ, în timp ce o licărire de mulțumire apăru pe chipul oribil.

— Mă duc să-i dau inelul...

Indianul îşi repezi mâna unsă de grăsime, prinzându-i brațul ca într-o gheară. Repetă un cuvânt cu un aer amenințător, iar ea înțelese că-i cerea să păstreze tăcere. Ceilalți se agățaseră de ea.

— Nu ne lăsați singuri cu acest demon...

— Atunci duceți-vă dumneavoastră, domnule Jonas. Spuneți-i soțului meu... că-l cheamă cineva. Văzând inelul, o sa înțeleagă, fără îndoială. Şi nu vorbiți cu nimeni. Mi se pare că indianul ne recomandă cea mai mare discreție.

— E un irochez, sunt sigură că e un irochez, bolborosi doamna Jonas căzând în genunchi lângă nepoata sa leşinată.

Sălbaticul la pândă continua să o țină pe Angelica de braț.

Când contele de Peyrac şi călăuza canadiană se iviră în cadrul uşii, o lăsă şi salută scoțând un şuierat aspru de bun venit.

— Tahoutaguète! exclama Nicolas Perrot.

Şi după ce schimbă urări cu indianul:

— E Tahoutalguète, a doua capetenie a onnotagilor, îi informă.

— Deci nu e un irochez? întrebă, plină de speranță, doamna Jonas.

— Bineînțeles că e. Şi încă unul dintre cei mai feroce... o mare figură a celor Cinci Seminții. Ah! bătrânul, Tahoutaguete, ce plăcere să-l revăd! Dar pe unde a intrat?

---

1 cornalină – varietate de agat translucidă, de culoare roşu – închis (n. tr.)

— Prin horn. se auzi glasul slab al Elvirei, care îşi revenea în simţiri. Eram pe cale să aranjez patul când a aterizat în foc, fără nici un zgomot, precum diavolului din Infern.

Peyrac îl privea cu satisfacţie pe irochez.

— Mi-a înapoiat inelul pe care i-l încredinţasem. Era semnul de recunoaştere al solului lor, în cazul când Consiliul accepta într-o zi să discute cu mine...

— Ziua aceea mi se pare că a sosit, observă Perrot, dar momentul întâlnirii este mai curând prost ales. Dacă huronii, algonquinii, abénakizii şi toţi francezii care dau târcoale pe afară ajung să bănuiască prezenţa unui irochez pe aici şi mai ales că e vorba de Tahoutaguete, nu mai dau doi bani pe scalpul lui. Ascultaţi, voi ăştilalţi, făcu Perrot către familia Jonas. O să vă retrageţi în camera de alături şi o să vă vedeţi de masă. Dacă vine cineva, nu scoateţi o vorbă şi uitaţi că l-aţi văzut pe acest om.

— Are să fie greu, murmură Elvire care se scula.

Angelica se dusese să găsească o porţie de tocană, iar Joffrey de Peyrac i-o oferi irochezului însoţită de nişte tutun, în semn de ospitalitate. Dar sălbaticul se feri cu gesturi de refuz categoric.

— Zice că nu vrea nici să mănânce şi nici să fumeze până ce nu vom aduce la cunoştinţa Marelui Consiliu al Celor Cinci Seminţii hotărârile noastre.

Irochezul se duse să se ghemuiască în faţa vetrei. Strânse tăciunii pe care căderea sa îi împrăştiase. Apoi luă de la brâu o pungă ce conţinea puţină făină gălbuie şi foarte fină. După ce vărsă în căuşul palmei un pic din ea, scoase un cuvânt întinzând mâna înspre Nicolas Perrot.

— Apă, ceru canadianul.

Într-un colţ se afla un urcior cu apă proaspătă. Angelica i-l dădu lui Perrot, care lăsă câteva picături să cadă în palma indianului.

Acela amestecă apa şi făina cu degetul arătător, obţinu o pastă translucidă, cu un aspect prea puţin apetisant, pe care o mâncă înghiţind câte puţin. Odată ce a încheiat frugala masă, râgâi, îşi şterse mâinile pe mocasini şi începu să vorbească.

Nicolas Perrot, ghemuit în aceeaşi poziţie, în faţa lui, îl asculta cu o răbdare amicală, fără să-şi dezvăluie nici un sentiment şi traducând apoi fidel. Joffrey de Peyrac stătea pe un scaun între ei doi.

Angelica se aşezase pe pat, în umbră. Iată cuvinte pe care Tahoutaguete, fără să pară că are idee de pericolele ce-i pândeau

pătrunzând singur în inima taberei duşmane, le aduse celui pe care îl denumiseră Tekonderoga, adică Bărbatul Tunetului.

— "De zece ori s-a ridicat luna plină pe cer de când tu, Tekonderoga, pe care te numim Bărbatul Tunetului deoarece se pare că poţi face să sară în aer munţii, ne-ai trimis daruri şi două şiraguri de Wampum. N-a scăpat nimănui că acele porţelanuri erau de o valoare inestimabilă, dintre acelea care se schimbă între marile popoare doar când se încheie pactele. Swanissit, marele şef, a făcut cercetări în legătură cu omul alb ce dorea să se alieze cu seminţiile Lungii Case, vrând să pună un preţ considerabil, încă neplătit de cineva.

Tu mi-ai dat şi inelul, iar eu vorbeam pentru tine. Şi celelalte daruri i-am spus lui Swanissit, erau oare de nebăgat în seamă? Praful de puşcă, gloanţele, bucăţile de postav roşu pe nici care nici ploaia şi nici soarele nu pot să-l facă să-şi piardă culoarea, ceaunele ce răsună când le atingi cu degetul, dintr-un metal atât de negru şi de solid încât n-am vrut să le folosim pentru obişnuita mâncare de zi cu zi, ci le-am oprit pentru morţii noştri, topoarele şi cuţitele atât de scânteietoare încât poţi să-ţi oglindeşti chipul în ele, şi, în sfârşit, brăţara de scoici aşa de rare că nu ştiu pe ce Wampum de solemnă alianţă o să îndrăznim s-o prindem, ca şi puşca fără fitil, ce-şi ascunde scânteia prin măruntaie, cu patul încrustat tot în sidef, de care Swanissit nu s-a mai despărţit de atunci şi care nu l-a trădat niciodată.

În plus, ne promiteai un praf magic ca să ne facem câmpurile mai roditoare şi ne invitai chiar aici, la Katarunk, să încheiem o alianţă.

Văzând toate acestea, Swanissit s-a gândit în inima sa şi a ordonat Sfatul Mamelor şi pe cel al Bătrânilor şi le-a zis că trebuie să accepte înţelegerea cu un alb care nu ascultă nici de englezi, nici de francezi, nici de Sutanele negre şi care, pe deasupra, se arată şi darnic.

Căci Swanissit e bătrân, cum şi eu tot bătrân sunt, şi ştim amândoi că popoarele celor Cinci Seminţii nu mai sunt, vai! ce erau odată. Războaiele fără de sfârşit ne-au slăbit puterea iar schimburile de blănuri de care ne ocupăm prea mult ne face să uităm de ogoarele noastre, aşa încât, iarna, foametea ne decimează. Tinerii ar dori calea războiului pentru a răzbuna morţii şi ruşinea, dar, zice Swanissit, "Sunt destui morţi, ajunge, altfel seminţia irocheză nu va mai fi măreaţă şi de temut. Graţie puternicului şi providenţialului alb, găsim mijlocul prin care să ne tragem răsuflarea, căci are să vină curând o zi în care o să fie

mai puternic decât francezii din Canada şi o să reuşească să înfrăţească popoarele în pace, aşa cum spune cântecul nostru "saga lui Hiawatha"."

Iată ce spune Swanissit, iar o mare parte din triburi l-a înţeles. Am venit atunci să te întâlnim, Alb al Tunetului, dar ce am anat la Katarunk? Pe duşmanii noştri, care aşteptau să ne ucidă!

Nicolas Perrot nu se lăsă impresionat de indignarea, poate prefăcută, a irochezului. Solia la Bărbatul Tunetului nu fusese unicul scop al călătoriei trimişilor irochezi.

— Nu cumva, în timpul călătoriei spre Katarunk, v-aţi îndepărtat puţin spre est? întrebă canadianul cu un ton inocent.

— Bineînţeles, aveam o socoteală cu irochezii de pe râul Saint – Jean.

— Şi nu cumva aţi dat foc unor sate pe-acolo, n-aţi măcelărit nişte locuitori?

— Aş! Abia câţiva dintre dihorii ăia roşii pe care francezii îi iubesc atât de mult, dar care, la urma urmei, habar n-au să planteze în pământ ştiulete de porumb şi o sământă de floarea – soarelui, nişte sălbatici şi nişte sclavi, ce mai!

— Bun! Să zicem, deci, că la întoarcerea din campania voastră de război de pe Saint – Jean, aţi hotărât să treceţi pe la Katarunk ca să îl întâlniţi pe Bărbatul Tunetului...

— Dar ce-am aflat? repetă Tahoutaguete cu furie şi disperare. Tu, Tekonderoga, tu ai pregătit capcana, asta ca să ne faci să cădem în ea? Cei mai răi duşmani ai noştri adunaţi laolaltă!... Şi nu îi socotesc doar pe trădătorii de huroni şi de algonquini ce ne visează scalpurile ca să obţină un preţ bun la Québec. Mai e şi acel Loménie, colonelul, ce a promis Zeului său cel nebun să ne ucidă pe toţi înainte de a muri, căci e adevărat că nimic nu-l poate atinge, pe el unul, în lupte; mai e şi Pont – Briand, care păşeşte neauzit pe cărările războiului, un alb pe care nu-l auzi când vine, chiar dacă e greu cât un bizon din câmpii; şi cine mai e cu ei? Ah! cum am răbdat oare vederea acelor trădători? Trei – Degete, fratele meu de la onnontagi, şi Maudreuil, fiul lui Swanissit. Sunt aici, vorbesc de răzbunare, ei care au înfăptuit o aşa de mare trădare! Trei – Degete n-a omorât doi fraţi de-ai noştri când a fugit din satul nostru, după ce mai bine de un an împărţisem cu toţii aceeaşi oală de mâncare? Maudreuil, Swanissit l-a luat de copil. Era frumos, iscusit la vânătoare, iar inimile noastre s-au umplut de tristeţe când a trebuit să-l schimbăm pe două dintre căpeteniile noastre, pe care

francezii le făcuseră prizoniere. Ei bine! Şi el, ca şi Trei – Degete, nu-şi aduce aminte de binele pe care i l-am făcut cu mâinile noastre, nici de căldura adăpostului nostru, dar e aici, azi, spunând că vrea să răzbune moartea familiei lui, a tatălui, mamei şi surorilor pe care Swanissit i-a ucis, mai demult. Or, asta nu-i adevărat. Swanissit nu a scalpat niciodată cu mâna lui nici o femeie şi nici un copil. Iar Maudreuil o ştie mai bine ca oricine. Albii ne-au învățat să ucidem femei şi copii; ce mai putem să facem noi, Bătrânii, când tinerii noştri războinici au început să-i imite? Dar eu unul, am să mor în legea străbunilor mei, fără să fi ucis vreodată o femeie sau un copil.

Pe când mă duceam prin Québec, de câte ori n-am auzit chiar eu pe francezi zicând: "Viclean ca un irochez"?... Dar, spuneți-mi, cine e mai viclean, noi sau cel care, ca şi Maudreuil sau Trei – Degete, trădează legile înfierii, de care eşti mai sigur decât de moarte... Vakia Toutavesa!

Repetă de câteva ori: "Vakia Toutavesa", ceea ce înseamnă: "Asta mă face să mă cutremur până în străfundul sufletului"...

— Şi Sutana Neagră Etskon – Honai care se află la Modesean? De ce a venit? Pentru vrăjitorie? De ce să ne vrăjească? Şi Piksarett, şeful patsuikeților, unul dintre cei mai răi duşmani ai noştri, care şi-a agățat la intrarea wigwamului său mai bine de treizeci de scalpuri ale fraților noştri? El de ce a venit?

— Abénakizii au făcut pace cu englezii şi cu albul Tekonderoga, zise Perrot.

— Dar nu şi Piksarett. El nu e un abénakiz ca toți ceilalți. Pentru un scalp de englez sau de irochez ar trăda orice pace!...

— Nu aude decât un singur glas, cel al Sutanei Negre. Susține că botezul e bun pentru abénakizi şi că Dumnezeul albilor e cel care le aduce victoria... Sutana Neagră are putere deplină asupra lui şi Sutana Neagră vrea distrugerea irochezilor.

— Totuşi, Sutana neagră nu comandă trupelor. Colonelului de Loménie e cel care hotărăşte lupta. Or, colonelul doreşte şi el pacea cu Tekonderoga.

— Dar o să reuşească oare să-i oprească pe prietenii lui abénakizi? De mai multe zile ei ne adulmecă urmele, L-au şi prins pe Anhisera, căpetenia oneiouților, şi l-au prăjit pe jumătate, acum două seri. Le-a scăpat şi a putut să se întoarcă la noi. Acum trăim prin vizuini şi nu îndrăznim să ne apropiem de casa ta, împuțită de prezența acelor şacali şi lupi. Tu,

Tekonderoga, tu ai pus la cale această capcană? repetă el pe ton solemn.

Peyrac, prin gura lui Nicolas Perrot, îi explică pe scurt că el însuşi fusese surprins de incursiunea francezilor şi că se străduia acum să-i facă să plece de unde veniseră fără nici un incident.

Contrar posibilelor temeri, solul irochez nu păru să se îndoiască de vorbele lui, însă îngrijorarea nu-l părăsi. Presimţise deja adevărul. Oricum, situaţia nu era cu nimic mai puţin gravă pentru ei.

— Pe celălalt mal le-am scăpa mai uşor. Dar acum nu putem să trecem fluviul. Prea multă lume dă târcoale între Katarunk şi Modesean. Suntem hăituiţi prin pădure. Crezi tu că o să putem să le mai scăpăm mult timp acelor câini care sunt pe urmele noastre?... Tekonderoga, dacă eşti într-adevăr puternic, asigură-ne trecerea Kennebecului... asigură-ne împotriva coioţilor ăstora...

— Cred că pot să obţin asta de la colonelul de Loménie, îi răspunse Peyrac. N-aţi făcut nici o faptă urată prin împrejurimi?

— Am venit numai ca să te întâlnim pe tine.

— Mai aveţi răbdare până poimâine. Aliaţii francezilor încep să se îmbarce pentru a urca înspre nord. Mulţi dintre ei or să se afle atunci departe şi veţi putea să vă înfiinţaţi ca solie de pace în fata Katarunkului.

Chipul lui Tahoutaguète, ce semana cu un mare tubercul pământiu, se încreţi cât timp indianul se gândi. Apoi de destinse.

— Cred că se poate aşa, făcu el. Dacă propunerile noastre de pace sunt respinse şi nu putem să trecem fluviul, cel puţin duşmanii cu care trebuie să luptăm ar fi mai puţini. Zici că triburile pleacă spre nord?

— Cel puţin facem aşa încât să grăbim şi noi cât putem plecarea lor, îl asigură Perrot.

— Pentru mine greutatea acum vine, continuă irochezul. Adică să-l conving pe Outtaké, şeful triburilor mohawk, că trebuie să facem pace cu tine. Ştii că e nevoie să se învoiască toate căpeteniile celor Cinci Seminţii ale noastre pentru ca o faptă să fie îndeplinită. Iar Outtaké nici nu vrea să audă. Spune că de la albi nu te poţi aştepta decât la trădări şi că nu există alb care să se poarte altfel. E numai şi numi pentru luptă. Vrea să se arunce cu războinicii lui asupra patsuikeţilor, în timp ce noi am ataca aici.

— E o nebunie, tu o ştii bine, Tahoutaguéte, iar Swanissit o ştie şi el. Nu poate el să-l convingă pe Outtaké?

— Îl cunoşti pe Outtaké, răspunse indianul pe un ton ce risipea orice urmă de îndoială, are capul mai tare decât granitul. Şi cel mai important e că i-a zis lui Swanissit un lucru îngrozitor. I-a povestit cum i s-a arătat în vis că tu, Tekonderoga, Bărbatul Tunetului o să le aduci moartea şi lui şi lui Swanissit, marele şef al celor Cinci Seminţii.

— Eu, strigă Peyrac ridicându-se pe jumătate într-un acces de furie în cea mai bună tradiţie indiană. Să mă acuze el de trădare, acest mizerabil conducător mohawk pe care nu l-am văzut niciodată?

— Cum ai putea tu să-i aduci moartea, când tu doreşti să te aliezi cu el?... Aşa i-a răspuns Swanissit lui Outtaké. Dar suntem în încurcătură, fiindcă nu uităm că Outtaké este prieten cu Spiritul Viselor... Mai ştim că e un mare mincinos, pentru că povesteşte şi cum i-a auzit pe algonquini spunând în tabără ca femeia ta a înfrânt semnul irochezilor la cascada Moxie, dovadă că pui la cale uciderea noastră.

Ochii piezişi şi înroşiţi ai bătrânului Tahoutaguéte se mutaseră de la Peyrac la Angelica, aşezată în penumbră. Se simţea că aştepta să audă vorbe care să-i redea speranţa, că cele două grave obiecţii invocate de căpetenia Outtaké îi clătinaseră destul de mult încrederea în Bărbatul Alb al Tunetului până şi lui, care-i fusese susţinător în Consiliu.

— Irochezul doreşte moartea soţiei mele? îl întrebă Peyrac. Swanissit şi tu însuţi aţi hotărât să apăreţi brusc în faţa ei pentru ca animalul îngrozit să arunce pe ea şi pe copil în prăpastie? Nu-i aşa că nu aţi dorit asta? Şi totuşi ţestoasa aşa a vrut să facă. Or, cum eu nu vă consider vinovaţi de greşeala ei, tot aşa nici voi nu trebuie să consideraţi că femeia mea, care a îndepărtat-o din drum pentru a-şi salva viaţa, a vrut sa facă rău celor Cinci Seminţii. Ştii la fel de bine ca mine că broasca ţestoasă e un animal capricios şi visător, iar spiritul strămoşilor voştri care sălăşluieşte adormit într-nsa nu o conduce mereu în ceea ce face. Subtilul raţionament păru că-i place lui Tahoutaguéte care, după ce-l plimbă de mai multe ori prin circumvoluţiile minţii sale de indian, aprobă dând încet din cap.

— Am gândit mereu că Outtaké e puţin nebun. Ura îi întunecă minţile. Swanissit, el da, e un înţelept. Vrea să salveze viitorul celor Cinci Seminţii şi crede de cuviinţă că tu ai putea să-l ajuţi.

— Îl voi ajuta s-o facă, îl linişti Peyrac şi puse mâna pe cea a sălbaticului.

Socotea inutil deocamdată să-i ceară explicaţii în legătură cu atacul cayguaşilor, din sud.

— Întoarce-te în pădure şi spune-i lui Swanissit să aibă mai departe încredere în mine. O să fac aşa încât să grăbesc plecarea celor mai mulţi dintre indienii ce şi-au făcut tabăra în jurul postului meu şi am să încerc să obţin un armistiţiu pentru voi de la ofiţerii francezi, ca să vă lase să treceţi fluviul la războinicii voştri. În două zile o să vă trimitem vorbă dacă francezii acceptă armistiţiul şi dacă mai-marii voştri se pot înfăţişa fără nici o primejdie în faţa Katarunkului.

Solul indian se ridică şi, după ce-şi întări cu un cărbune machiajul de funingine ce-l făcuse de nevăzut în noapte, dădu la o parte tăciunii din cămin cu o lovitură de mocasin; apoi se înălţă cu un salt şi dispăru pe horn.

Rămaseră nemişcaţi mult timp, aşteptând să audă strigătele ce ar fi dezvăluit goana sălbaticilor avântându-se pe urmele duşmanului descoperit. Dar nu se întâmplă nimic.

— Ciudat! observă Nicolas Perrot scărpinându-şi claia de păr sub căciula de blană. Ce chestie! Am impresia că toate astea nu vor întârzia să se transforme într-o încurcătură a dracului.

— Credeam că acel şef Outtake fusese prins de către francezi după o petrecere unde fusese invitat şi că îl trimiseseră în Franţa, condamnându-l apoi la galere!

— Aşa-i! Dar s-a întors. Domnul de Frontense i-a obţinut eliberarea şi reîntoarcerea.

— Ce tâmpenie! exclamă violent Peyrac. Sus-puşii nu au să înţeleagă nicicând că o greşeală se plăteşte mai scump decât o crimă şi că, dacă a fost cât pe-aci să se înfăptuiască o asemenea crimă ca aceea de a captura un oaspete pe care l-ai primit la masa ta, sau de a trimite o căpetenie irocheză să tragă la galere, ca sclav, în Mediterană, cel puţin să ai atunci curajul politic de a o duce până la capăt, lăsându-l să moară acolo. Cum au putut să fie atât de naivi şi să creadă că, odată revenit în ţara lui, nu o să devină curând cel mai rău duşman al lor? Cum vreţi să uite vreodată felul în care l-au trădat?

— Cine-i acest Outtake? întrebă Angelica.

— O mare căpetenie irocheză, din triburile mohawk, explică Perrot. Destinul lui e ieşit din comun. A fost adoptat de mic, de către domnul d'Arreboust, care-l ţinu pe cheltuiala sa

la seminarul din Québec. Contrar celorlalţi tineri indieni, era foarte serios şi învăţa foarte bine. Vorbeşte şi azi o franceză foarte corectă, lucru rar la un indian. Dar, adolescent fiind, a dispărut într-o zi şui s-a auzit după aceea că devenise printre ai săi unul dintre cei mai aprigi propovăduitori ai urii împotriva francezilor. I-a torturat cu mâna lui pe unii dintre misionarii noştri, cu rafinamente de o cruzime incredibilă. De fapt, Outtaké ăsta e o fiară.

Angelica îşi aminti faţa de idol cu cercei roşii pe care îl întrezărise cu o seară înainte la liziera pădurii şi ai cărui ochii străluceau de o ură sălbatică.

— Cum e? murmură. Vreau să spun, cum arată?

Dar ceilalţi nu o mai auziră...

2

În pădurea scăldată de razele soarelui, şeful mohawk Outtaké luneca printre crengi cu paşi mari şi neauziţi.

Nu se sinchisea nici de mărăcinişuri, nici de rădăcini şi nici de păienjenişul ramurilor. Tot acel meterez stufos pe care pădurea îl ridica în faţa fiinţelor, el îl înfrângea aşa cum un duh ar fi trecut în mod magic printr-un zid; nimic nu-i oprea mersul, ritmul egal şi susţinut al pulpelor oţelite, cărora odinioară le despicase pielea pentru a scoate grăsimea, ca numai neobosiţii muşchi să trăiască şi să se întărească.

Mergea prin pădurea abénakiză, pădurea duşmană, dar pe care o cunoştea, străbătând-o încă de tânăr pentru a-i hărţui pe huroni, algonquini şi francezi.

Înainta şi traversa pâraie, râuri, ocolea lacuri, urca faleze abrupte, urma liniile crestelor golaşe ale stâncilor ascuţite şi ale pinilor pitici, cobora iar printre tainicele hăţişuri poleite, apărate de coroanele purpurii şi aurii ale copacilor.

Se gândea la fraţii săi, căpeteniile celor Cinci Seminţii, pe care îi lăsase acolo, ghemuiţi ca iepurii cei fricoşi, ascultând vorbele pe care Tahoutaguéte le adusese de la Katarunk. Nu, niciodată el nu o să se alăture celorlalţi ca să facă pace cu un alb... Căci el unul nu era uşor de păcălit! Nu mai putea să fie. În zadar îi prevenise. Smintiţii săi fraţi!... Albii şi-au bătut joc de el. Şi totuşi el, Outtaké, i-a văzut în vis, cu părul plin de sânge.

Şi-au bătut joc de el şi ei fraţii săi cu pielea roşie, când i-au amintit că femeia lui Tekonderoga înlăturase din calea ei

semnul irochez. Dar Outtaké, a văzut-o, în carne şi oase, prin umbra crepusculului, femeia albă îngenuncheată aducând omagiu zeului pământului. Nu, ea nu se ruga ca albii, împietrit şi rece. Ea se ruga sfărâmând frunzele de mentă în palme, ridicând apoi mâinile spre cer, după care le ducea spre faţă, apăsându-şi pleoapele, iar chipul îi era scăldat tot în reflexele apusului. De când o văzuse, îi era într-adevăr frică şi îşi pierduse liniştea. Iar acum paşii repezi îl purtau printr-un loc pârjolit şi defrişat de focuri; privirea îi rătăcea prin pustietăţile pădurilor, munţilor, salbelor de lacuri şi firelor şerpuite de apă ce alcătuiesc peisajul întunecat, dar splendid de la izvoarele Kennebecului de Sus. Or mai fi văzut vreodată acele locuri o asemenea agitaţie ca în acele zile, când pe acolo trecuse Bărbatul Tunetului cu caravana sa de cai, femei şi războinici cărându-şi tunurile, pentru a se întâlni cu canadienii veniţi din nord împreună cu aliaţii lor piei-roşii înarmaţi cu arcuri suliţe şi tomahawkuri, în timp ce dinspre sud urcau pe tot cursul Kennebecului patsuikeţii din Connecticut şi etşeminii, toţi abénakizi – duşmani ai irochezilor – iar în fruntea flotilei lor se afla Sutana Neagră cu privirea de foc, iezuitul Etskon – Honsi?

Şi toată acea mulţime înarmată se îndreptase până la urmă spre postul Katarunk. Cu ce scop, dacă nu pentru a băga beţe în roate irochezilor?

Outtaké se afundă iar în adâncul pădurii.

Se gândea la femeia albă care se întâlnise cu Broasca Ţestoasă şi nu făcuse cale-întoarsă.

Ridicând ochii înspre soarele ce arunca săgeţi învăpăiate printre trunchiuri, simţi un fel de orbire şi o durere în stomac, din cauza oboselii şi a foamei, a drumului şi a războiului care alcătuiau de trei luni firul vieţii sale, dar îşi aminti şi ceea ce simţise când, ascuns între copaci, o văzuse pe femeia albă înaintând, prezenţă stranie şi neliniştitoare, împodobită cu pelerina de culoarea focului. Senzaţie pe care o urâse, în care crezuse că recunoaşte frica, neliniştea faţă în faţă cu necunoscutul ce nu poate fi înţeles.

Foamea îi dădea ameţeli ciudate şi-l amăgea cu o închipuire minunată, depăşindu-i puterea minţii. Spiritul i se desprindea de trup şi plutea prin faţa sa, pasăre beată ce-i păşea dinainte gemând disperat. Aşa trebuie să ofteze sufletele părăsite. Sufletul lui suspina încercat de eterna tentaţie pe care o provoacă albii, veşnica atracţie Ce-i aduce pe indian la picioarele acelor trădători şi călăi grosolani cu speranţa – niciodată împlinită –

că de data aceasta e chiar el, Strămoşul-cu-chipul-alb, purtătorul torţei gloriei, profeţit de toţi preoţii indieni şi de cele mai vechi legende ale Cultului Păsării.

De atâta timp, nu ştii oare că albul nu e el, că nu e niciodată el?

În schimb, e Falsul Mesia, cum ar spune Sutana neagră. Strămoşul-cu-chipul-alb nu există, nu o să mai vină... Atunci ce slăbiciune are să te mâne, Swanissit, gândi Outtaké, la picioarele unei fantasme, ca să cauţi acolo mărirea, puterea, victoria, protecţia, când n-o să găseşti decât otravă... N-aţi primit destule gloanţe din muschetele lor, indieni, nu v-au îmbibat destul cu apa-de-foc care ne macină rasa precum focul care mistuie pădurea?

Dar Swanissit spera în continuare, în ciuda tuturor evidenţelor şi a experienţei. Spera în Bărbatul Tunetului. Dar el, Outtaké, ce se ducea să pândească postul albilor, el nu credea, vai!

Pentru a scăpa de tentaţia albilor ar trebui să-i omoare pe toţi, să le lovească sufletele. Dar iată că nu aveau suflete! Sufletul lor era o piele de castor...

Soarele începea să coboare spre apus. Irochezul se opri, adulmecând în jur.

Se ascunse în spatele unui copac şi văzu apropiindu-se doi abénakizi. Erau patsuikeţi, din acele triburi care, venind de la izvoarele Connecticutului, au pătruns prin şiretlicuri în ţara Copiilor Aurorei şi care au nasul lung, dinţii ieşiţi în afară ca ai iepurelui şi bărbia scurtă. Pielea lor are culoarea lutului roşu. Îşi împletesc părul, iar şuviţa de păr de pe craniu e atât de prost înnodată, încât nu ştii de unde s-o apuci pentru a le "face" scalpul.

Irochezul, ascuns, îi privi cu dispreţ cum treceau abia la câţiva paşi de el. Se ţineau după o urmă, cu nasurile lungi şi coroiate lăsate în pământ.

Urma o să-i ducă în locul unde, puţin mai devreme, cele cinci căpetenii au ţinut sfat. Chiar dacă el avusese grijă să-şi şteargă urmele, abénakizii aveau să le găsească, fiind mai buni copoi chiar decât coioţii – fără îndoială din cauza lungului lor nas. Au să ajungă astfel la locul de sfat şi au să simtă sigur mirosul duşmanului. Precum o umbră fugară, irochezul îi ajunse, alunecând de la un pom la altul; când se găsi în spatele lor, îi izbi în cap cu două lovituri de tomahawk atât de precise si de puternice, încât cele două piei-roşii căzură fără un suspin, cu

craniile sparte. Fără a se ocupa de scalpuri, cu atât mai puţin de cadavre, irochezul îşi urmă drumul.

Când ajunse în împrejurimile fortului Katarunk, auzi nechezatul cailor, atât de neobişnuit şi de impresionant, încât îl trecură fiorii. Rămase nemişcat mult timp, ca în transă, ascultând acele zgomote în care descoperea o tonalitate nouă şi ameninţătoare. Fără să-l fi văzut, îl urî pe albul apărut dintr-odată prin acele locuri, căci părea şi el să le promită un sprijin, o speranţă, o aventură nouă şi poate, salvatoare. Totuşi el ştia că toate acelea nu erau decât iluzii.

Cum să-l lovească sufletul albului, dacă nu putea să-l facă să dispară prin forţa armelor?

Cu riscul de a fi descoperit de vreun abénakiz sau vreun huron, de a-i fi luată urma ca unui vânat prost de către câinii care schelălăiau acolo jos, pe malul fluviului, irochezul rămase pe loc, ca fascinat.

O zărise pe femeia albă îngenuncheată, prin aromele ierburilor arse, cu părul fluturându-i precum penele unei podoabe indiene în umbra serii.

— Oranda! Oranda! şopti el.

Chema Spiritul Suprem ce sălăşluieşte în toate lucrurile şi cărora le insuflă forţa sa.

Auzea suspinând izvorul, iar căldura aţâţa izul aburind al mentei.

Se hotărî.

— Mâine o să mă întorc aici. Am s-o chem pe femeia albă. Iar când o să vină, am s-o ucid.

Forfota aliaţilor indieni încetase. Toboşarii îi anunţaseră ceva. În pădure fuseseră găsiţi doi patsuikeţi cu capetele sparte.

Nimeni nu se îndoia că era crima irochezilor.

Nicolas Perrot făcu risipă de iscusinţă ca să-l convingă pe huroni şi pe ceilalţi algonquini că treburile patsuikeţilor nu-i priveau. Nu erau ca ceilalţi abénakizi, spunea el, numele lor însemnând "cei-care-au-venit-prin-înşelăciune". Erau, de fapt, nişte străini, veniţi din Connecticut, care pătrunseseră printre "Copiii Ţinutului Aurorei" ca să le jefuiască locurile de vânătoare şi de pescuit.

Să se descurce ei cu irochezii, le mai aruncă el. Aceia erau atât de puţini, încât nu merita ca îndrăzneţii războinici ai Nordului să plece ca să-i hăituiască. O dovedea faptul că irochezii parcă intraseră în pământ, necutezând să atace puternicele triburi adunate în Katarunk. Nici nu merita să

dezgroape securea războiului, îngropată de Onontio, guvernatorul Canadei pentru câțiva dihori de irochezi şi patsuiketi ce se sfădeau între ei.

Bietul Perrot, tot predicând cu foc, nu se putea împiedica să-şi simtă conştiința încărcată față patsuiketi, de fapt cei mai buni războinici şi cei mai buni dintre indienii creştinați din Acadia, care alcătuiau unul din triburile cele mai devotate misionarilor catolici.

Contele de Peyrac vorbise şi el cu Loménie, avertizându-l că irochezii se aflau în pădure şi cereau să treacă fluviul. În realitate, incidentul cu cei doi ucişi punea toată problema într-o lumină nouă.

Cu toate acestea, ordinele lui Peyrac nu sunau mai puțin categoric.

— Patsuiketii să se lupte cu irochezii în josul fluviului dacă vor să-şi răzbune morții. Eu unul nu vreau ca fortul să fie amestecat în nimic – nici ai mei, nici cei care se află acum în el. Jalnicul obicei pe care l-au luat francezii, anume să se bage în nenumăratele certuri dintre triburi, duce la decăderea colonizării îi spuse el lui Loménie, care ezita.

Până la urmă, colonelul se învoi. Se mulțumi să trimită un mic grup de etşemini înspre sud, în eventualitatea că părintele d'Orgeval avea nevoie de ajutor.

A fost exploatată cu abilitate ura ce exista între patsuiketi şi ceilalți abénakizi, iar către seară situația se mai calmă. Copleşiți de daruri, şefii indieni preferau să se întoarcă pe la wigwamurile lor, lăsându-i pe patsuiketi şi pe irochezi cu soarta lor.

Numai baronul de Maudreuil nu se împăca deloc cu situația şi dorea să plece pe urmele duşmanului.

— Şi dacă îl atacă pe părintele d'Orgeval şi pe lui? întrebă el aprins.

— Irochezii s-au angajat să se întoarcă în ținuturile lor fără să le facă nici un rău celor întâlniți în drum, dacă nu sunt împiedicați să treacă fluviul, răspunse Peyrac.

— Şi iată dovada! Au şi omorât doi patsuiketi...

Peyrac trebuia să recunoască faptul că nu-şi putea explica acel act de violență, după discuția avută cu Tahoutaguete, cu o seară înainte.

— O să învățați şi dumneavoastră să-i cunoaşteți, îl ironiză Maudreuil. Sub scalpul unui irochez nu poți găsi decât viclenie şi trădare.

Loménie îl puse la punct. Canadienii uitau prea uşor că cel care încălcase primul tratatele de pace cu cele Cinci Seminții fusese guvernatorul lor regal...

— Cu specimenele astea nu există tratate, ripostă înfierbântatul baron. Război, război fără milă!... Nu există altă soluție pentru francezi şi irochezi, adăugă el privindu-i sălbatic cu ochii săi albaştri.

Cu toate acestea, războinicii indieni continuaseră să se ocupe mai departe de treburile lor şi, odată venită seara, femeie şi copiii care fugiseră să se ascundă prin pădure din cauza anunțatei lupte, se întoarseră şi puseseră pe foc cazanele pentru masa de seară.

Cineva observă atunci absența doamnei de Peyrac.

O căutară peste tot. Dădură o raită prin locuințe şi înconjurară apoi zidul de apărare. O strigară pe malul fluviului şi prin împrejurimi.

Sentimentul unei catastrofe îi copleşi pe toți.

Angelica dispăruse.

3

O apucase în mod curios, pe când stătea singură în mica locuință. O indispoziție ce-i apăsa sufletul.

Şi deodată simți nevoia să se întoarcă acolo, pe colina din spatele fortului ca să culeagă mentă.

Trebui să alunge de mai multe ori gândul ce-i revenea în minte şi, cu timpul, se simți mai bine.

Neavând ce să facă, incapabilă să se apuce de vreo treabă, privea, aplecată pe pervazul ferestrei, prin bucățile de piele ce țineau loc de geam, chiar dacă nu putea să distingă nimic altceva decât umbre neclare, prinse în curte într-un continuu du-te vino.

Se gândea la toanele şi la caracterul lui Cantor, ce o mâhnise de când cu scena de la fântână. Nu-i fusese niciodată prea uşor să ştie ce se petrece în mintea băiatului, nici măcar pe când era doar un heruvim blond. Acum, când devenise un adolescent robust, plin de o frumusețe sănătoasă, asemeni oamenilor trăiți în aer liber, pe care femeia o cunoştea prea bine de la frații săi din Sancé, era încă şi mai greu să-l domolească.

Femeia bătea mecanic darabana pe pieile ferestrei. Îşi aminti privirea lui Cantor. Ochii săi de fată într-un corp de tânăr atlet.

— Ce se întâmplă, tinere? se pomeni întrebând cu voce înceată. Chiar nu mai însemnăm nimic unul pentru celălalt, deşi suntem mamă şi fiu?...

Era ecoul întrebării pe care şi-o punea adesea – fără să-i fi aflat răspunsul – de când îşi regăsise cei doi fii în *Gouldsboro*.

"Care mai e rostul unei mame cu doi băieţi de cincisprezece şi şaptesprezece ani care au învăţat de mult timp să trăiască fără ea?..."

Se auzi un ciocănit puternic în uşă, anunţând apariţia dezinvoltă şi surâzătoare a lui Florimond.

Angelica, după ce-şi luă mâna de la inimă, îl întrebă dacă îşi mai amintea că fusese cel mai curtenitor paj de la Versailles şi dacă nu cumva putea să găsească feluri mai puţin militare de a se prezenta în faţa doamnelor. Nu de alta, dar le-ar fi scutit de nişte emoţii inutile.

Loviturile de pumn în uşă sunt specifice soldaţilor şi pe deasupra, Dumnezeu e martor, nu anunţă nimic bun pentru nimeni.

Florimond recunoscu bine dispus că drumurile şi mai ales viaţa de mus pe o corabie de mărfuri şterseseră rapid bunele maniere de curte şi de salon deprinse de la supraveghetorul său, abatele. Nu era vina sa: fusese întotdeauna o fire zăpăcită.

Şi dacă în Noua Anglie manierele pe care le dobândise erau ceva mai apropiate de "etichetă", în schimb erau lipsite de graţie.

Acolo, cel puţin nu-ţi complicai viaţa cu tot felul de ţopăieli ridicole. În sfârşit, trase el abil concluzia, viaţa într-un grosolan post forestier interzicea să ciocăni abia simţit cu unghia degetului mic, precum o domnişoară de companie crescută după principiile adevăratei curtoazii, deoarece riscai să rămâi mult şi bine în faţa uşii înainte de a fi auzit. Angelica râse şi recunoscu adevărul spuselor băiatului. Îi privea cu dragoste de mamă în timp ce else plimba agitat prin cameră şi-şi spunea că era un tânăr într-adevăr superb. Totuşi îi dăduse mult de furcă pe când era mic, din cauza sănătăţii şubrede.

Se pieptănase ca Romain de L'Aubigniere şi ca baronul de Maudreuil, strângându-şi părul lung, împodobit cu pene şi codiţe de blană, cu o panglică de perle. Îl prindea de minune.

Şi el era frumos; avea acelaşi gen de frumuseţe ca şi Joffrey de Peyrac, mai puţin cicatricea care-l desfigura pe conte în copilărie, în urma unei lovituri de sabie.

Era aproape un bărbat după statură, surâsul însă îi rămânea copilăresc.

Venise pentru a discuta în legătură cu Cantor. Recunoscu faptul că fratele său era o "mutră antipatică" dar bun şi curajos, iar acum "avea probleme"... Nu dezvălui ce se ascundea în spatele "problemelor".

Pe Angelica o emoţionă atenţia în acelaşi timp filială şi fraternă a lui Florimond. Îi dezvălui că nu era supărată pe Cantor, însă trebuia să găsească o cale de înţelegere.

Stătură apoi la taifas, iar Florimond îi vorbi despre planurile pe care le avea în minte. Dorea să profite de înaintarea tatălui său în interiorul ţinuturilor americane pentru a împinge încă şi mai departe explorarea către vest şi să descopere – nu se îndoia de asta – ieşirea la marea Chinei, căutată de atâta vreme.

Încă nu-i vorbise contelui despre gândurile sale.

Era mai bine să aştepte primăvara.

Se lăsă seara. Pregătind lămpile şi punând lumânările în şfeşnice, Angelica continua să discute cu Florimond. Dintr-odată, amintirea visului cu irochezul ce-şi agita deasupra ei tomahawkul îi reveni brutal în minte, atât de intens, încât crezu că o să leşine. Văzând că păleşte, băiatul încetă imediat să mai vorbească despre expediţie şi o întrebă ce are.

Femeia recunoscu că nu se simţea prea bine. Avea impresia că se sufocă. Voia să se ducă să stea puţin in aerul proaspăt al serii. Are să meargă acolo sus, să culeagă menta care o să se înnegrească, nemaifiind bună pentru ceaiuri. Angelica vorbea ca prin vis. I se părea absolut necesar să se duca şi să culeagă mentă, mirându-se că uitase de ea şi nu-şi mai amintise decât la acea oră târzie.

Îşi aruncă pe umeri o haină lungă şi un coş.

În prag îşi aminti încă ceva. Se uită lung la Florimond, care, fără să se formalizeze de acea plecare bruscă, îşi turna bere într-un pahar..

— Florimond, vrei sa-mi împrumuţi cuţitul tău?

— Bucuros, mamă, răspunse băiatul fără a se arăta câtuşi de puţin mirat.

I-l întinse, un cuţit zdravăn aparţinând unui de şaptesprezece ani care trecea deja drept un vânător recunoscut şi o călăuză.

Arma avea două tăişuri ca de brici. Mânerul şlefuit, sculptat după forma degetelor, se lipea de palmă.

— Ți-l înapoiez imediat, îi aruncă din fugă Angelica.

Ieși repede din cameră.

Când, puțin mai târziu, ceilalți plecară în căutarea ei, Florimond cânta din fluier în bucătăria postului, urmărindu-l pe Malaprade care prepara o prăjitură în care pusese făina de grâu, zahăr și vanilie, ceva cum băiatul nu mai mâncase din copilărie. Puțina grăsime de elan înlocuia untul, produs necunoscut prin acele locuri.

Florimond povesti că Angelica plecase să culeagă mentă, pe deal, lângă izvor, și că-i împrumutase cuțitul sau.

Rămase surprins când îl văzu pe tatăl său tresărind și aruncându-i o privire teribilă.

— Repede, îi spuse lui Nicolas Perrot. Să mergem acolo. Sunt sigur că e în primejdie.

4

Angelica urcase de-a lungul coastei printre trunchiurile prăbușite ale copacilor. Trecuse de acea zonă accidentată și mergea mai departe, pe panta plină de iarbă.

Zări în sfârșit izvorul. Știa, ca și cu o zi înainte, că cineva se afla acolo, o prezență încă invizibilă, dar de netăgăduit, chiar dacă nu deslușea pe nimeni printre arbori. Totul era calm.

Și totuși irochezul era acolo.

Știa și că era prea târziu pentru a da înapoi, iar visul trebuia dus până la capăt.

Nervozitatea ce-o însoțise până aici o părăsi. În sufletul ei urca o forță pe care o cunoștea prea bine. Era acea putere ce te învăluie înaintea luptei. O simțise de nenumărate ori, mai ales când trebuise să-și apere copii cu pumnalul în mână. Liniștea dinăuntrul ei devenea atunci atât de mare, încât pe urmă își amintea de acele clipe ca fiind momentele cel mai intens trăite din viața ei.

Strânse cuțitul lui Florimond în pumn și, ascunzându-l în cutele fustei, înaintă până pe malul izvorului unde îngenunche.

Cel ce o pândea, văzând-o întoarsă cu spatele spre el și, aparent fără să bănuiască nimic, nu se aștepta ca femeia să-i vadă fața atunci când se repezi la ea.

Femeia îl zări, umbra neagră în lumina slabă a asfințitului semănând cu o mare pasăre de pradă ce se arunca asupra ei,

neauzită şi imensă, cu tomahawkul ridicat şi smocul părului ca o creastă strălucitoare. Angelica făcu o mişcare bruscă din mijloc şi se feri. Indianul se poticni, nereuşind s-o lovească, şi cum ea îl apucă imediat de gleznă, căzu greoi în frunzele de pe malul firului de apă. Securea îi căzu din mână şi se trezi că lama ascuţită a pumnalului îi apasă pieptul.

Totul se petrecuse cu o repeziciune extraordinară, pe tăcute, fără să se audă nici măcar respiraţiile gâfâite.

Totuşi, când să-i ia viaţa indianului, Angelica ezită. Îi apăsa cu toată greutatea corpului. Printre pleoapele abia întredeschise, ochii negri şi strălucitori ai sălbaticului dezvăluiau o uimire mută.

Irochezul nu putea să înţeleagă cum un războinic atât de puternic, de iscusit şi de invulnerabil ca el se afla la discreţia unei femei, încă a unei femei albe! Nu-şi reveni decât în momentul când se convinsese că nu era o făptură reală, ci o fiinţă superioară, fără îndoială divină. Abia atunci respiră. Putea să-şi accepte înfrângerea. Nu era o dezonoare.

I se auzi vocea aspră si gravă:

— Femeie, lasă-mi viaţa!

Angelica îşi dădu seama că ar fi putut să lupte împotriva ezitării să-l ucidă. Se pare însă că renunţă.

— Dacă îţi las viaţa, vei fi tu cel care va ucide.

Glasul ei cald şi melodios vibră şi pătrunse în mintea sălbaticului.

— Nu, făcu el hotărât. Jur pe Marele-Spirit. Viaţa ta e sfântă dacă eşti o făptură divină. Nimeni nu-ţi poate face un rău.

Curajoasa femeie îşi dădu seama că indianul vorbise în franceză.

— Nu cumva eşti Outtakė, marele şef mohawk?

— Într-adevăr, eu sunt!

Angelica se ridică încet şi-i dădu drumul. Irochezul alunecă uşor panta, fără să o slăbească din ochi, apoi se sculă şi el, cu mişcări suple de felină. Nu-şi căută securea. Rămase nemişcat, neînarmat, privind-o.

— Eşti soţia lui Tekonderoga?

Cum femeia nu înţelegea, adăugă:

— Bărbatul tunetului, cel care clatină munţii, stăpânul fortului Katarunk!

Ea făcu semn din cap că da.

— Atunci du-mă la el, îi zise.

Cei ce urcau repede coasta, cu armele în mâini, alergând în ajutorul îndrăzneţei femei, văzură îndreptându-se către ei două siluete, mai întâi nedesluşite, căci acel versant al muntelui se cufundase deja în întunericul nopţii.

O recunoscură pe Angelica, dar imediat, spre uimirea lor, avură o bănuială în legătură cu Cel ce-o însoţea. Încremeniră locului la pândă. Muţi trăiră o senzaţie de teamă şi fereală, asemeni celor ce odinioară priveau coborând din munţi sfintele din legende trăgând după ele monstrul, dragonul, bestia înlănţuită şi inofensivă.

Căci era clar că cel ce-o urma nu era un oarecare. Părea că poartă în el văpaia terifiantă a monstrului înfrânt. Acea răsuflare de dragon vorace, vărsând foc pe nări îi umfla pieptul şi-i făcea ochii măriţi să-i strălucească precum cărbunii încinşi.

Mirosul sălbatic pe care-l împrăştia în jurul său, duhoare de vizuină şi de sânge, părea mai greu şi mai agresiv lângă silueta delicată a femeii în spatele căreia mergea. Câţiva dintre oamenii lui Peyrac, deşi greu încercaţi şi obişnuiţi cu primejdiile vieţii de pe mare, se traseseră câţiva paşi înapoi. Metalacşii care se alăturaseră grupului făcură cale întoarsă şi o rupseră la fugă pentru a-şi lua armele şi a se pregăti de luptă. În tabără, anunţate de ei, femeile îşi luară iar copiii pe umeri şi, cu oale şi provizii, dădură fuga să se ascundă încă o dată în pădure.

— E Outtaké, căpetenia mohawk. îl prezentă Angelica. E singur şi vrea să discute. I-am garantat viaţa.

Îl priviră toţi pe necruţătorul conducător al indienilor mohawk. Outtaké dorea să discute... Era de necrezut!

Cei care îl mai întâlniseră îi recunoşteau statura vânjoasă, plină de o înflăcărare sălbatică şi reţinută, ce dădea impresia unei forţe uriaşe.

Era într-adevăr el.

Îl găseau, după cum îi era obiceiul, frământat de zvâcnirile unei firi neliniştite, care-i zbârlea părul şi penele cu care era împodobit, drepte şi ţepene ca firele din blana unei fiare înfuriate sau speriate. Prezenţa lui Outtaké, mohawkul, făcea întotdeauna ca atmosfera din jurul lui să capete un dramatism aparte.

Tânărul baron de Maudreuil îi arunca nişte cuvinte în irocheză. Indianul îi răspunse printr-o onomatopee scurtă. Celălalt tresări.

— Mi-a zis că e şi Swanissit cu el... Ştiam. I-am adulmecat deja urma. Mirosul vulpoiului ăluia nu înşeală. În sfârşit îi avem în mână pe indienii ăştia, barbarii!...

— Taci, îi porunci Nicolas Perrot; uiţi că nu trebuie să jigneşti niciodată un sol.

— Sol, ăsta!... Nu, zi-i mai bine cel mai înverşunat duşman al Domnului. Acum ne intră şi în tabără. N-o să mă încred în nici un cuvânt ieşit din gura lui.

Irochezul rămânea indiferent. Vorbi într-un târziu. Toţi rămaseră surprinşi să-l audă exprimându-se într-o franceză guturală, aproape perfectă.

— Unde e Tekonderoga, Bărbatul Tunetului? Tu eşti? întrebă întorcându-se spre Peyrac. Da! Te recunosc. Te salut. Sunt Outtaké, căpetenia indienilor Mohawk. Swanissit, senecaşul, şeful celor Cinci Seminţii, doreşte să facă pace cu tine. Vin în numele lui ca să-ţi cer să încheiem o alianţă şi să tratezi cu francezii pentru a ne lăsa să trecem Kennebecul.

Contele de Peyrac duse mâna la pălărie, ale cărei pene roşcate şi negre fluturau în adierea serii. O scoase şi se înclină adânc în faţa sălbaticului, semn de apreciere şi de bun venit.

— Ştiam, avea să povestească mai târziu Outtaké, ştiam că albii nu-l salută aşa decât pe regele lor. Şi totuşi aşa m-a salutat acel bărbat alb, iar inima mi s-a înflăcărat ca şi cum s-ar fi aprins în ea focul prieteniei.

Câteva ore mai târziu, Outtaké pleca din fort ca să-i ducă lui Swanissit propunerile de înţelegere. Dacă irochezilor li se permitea să treacă fluviul fără luptă, căpeteniile lor trebuiau să se angajeze că nu aveau să atace nici unul dintre triburile abénakize şi algonquine întâlnite în lungul drum de întoarcere.

— Ha, dar de ce pe voi, francezii, vă preocupă soarta vulpoilor ăstora roşii? întrebase mohawkul, dispreţuitor.

Maudreuil rămăsese de neîmblânzit. Chiar şi ceilalţi doi locotenenţi, Pont – Briand şi Falieres, îl susţinuseră când se ridicase împotriva înţelegerilor cu indienii.

— O să vedeţi, îşi iau angajamente pe care n-or să le respecte.

“Căpitanii” aliaţilor indieni erau nemulţumiţi.

— Am venit aici pentru război, protestase căpetenia hurонă, iar acum, când duşmanul e aici, nu vorbim decât de tratate... Ce vor zice fraţii noştri din triburi văzând că ne întoarcem fără nici un scalp?

Loménie nu se dădu bătut. A obţine de la irochezi angajamentul de a se întoarce în ţinuturile lor fără să prade nimic în cale, valora mai mult decât reînceperea, printr-o victorie ieftină, a sângeroaselor lupe pe care domnul de Frontenac îşi făcuse o datorie să le curme.

— Nu uitați că securea războiului a fost îngropată între Outtaké şi cele Cinci Seminții pe de-o parte, şi francezi, pe de alta.

— Nu uităm, răspunsese irochezul. Nu i-am atacat pe francezi de mult timp.

— Dar ne-ați atacat triburile prietene...

— Nu am îngropat securea războiului şi cu alte triburi în afara celor ale francezilor, adăugase şiret indianul. De ce se amestecă francezii în asemenea treburi?

La începutul discuțiilor, Angelica voise să se retragă, însă şeful mohawk o opri să plece cu un gest.

— Să rămână!

Vocea lui categorică şi uşor nervoasă poruncise. Nimeni nu putea să ghicească de ce porniri ascultase indianul când ceruse prezența femeii albe la sfat. Era o taină la mijloc. Toată lumea se întrebase ce se putuse întâmpla acolo sus, pe deal. Iar privirile furioase se ridicau spre Angelica, nu lipsite uneori de o groaza mistică.

Tânăra contesă începea să-şi spună că lucrurile se complicau şi că ar fi preferat să se ocupe doar de bucătărie şi de casă, în loc să se gândească la acele importante probleme. Îşi trecea cu un aer absent mâna peste frunte. Migrena îi strângea tâmplele ca într-un deşte. Nu vedea câtuşi de puțin cum ar putea să-i dea o explicație logică lui Peyrac în legătură cu motivul ce-o făcuse până la urmă să-l întâlnească pe Outtaké.

Uneori privirea îi cădea pe tomahawkul indianului, agățat acum la centură. La vederea teribilei arme ce se ridicase deasupra capului său o scutura un fior, umplând-o de o teamă pe care nu o simțise atunci.

După ce irochezul plecase, îndreptându-se spre pădure, femeia se întorsese în casă, fără să se amestece în comentariile aprinse ce continuau. Se băgă în pat şi căzu într-un somn adânc.

A doua zi, dimineața, se trezi mult mai bine.

Îşi dădu seama că Joffrey venise şi dormise lângă ea, însă plecase până să se trezească ea. Nu-l simțise. Se întreba încă o dată ce urma să-i spună şi se hotărî să-i ceară ajutorul. Cu experiența lui putea să o facă să pătrundă înțelesul întâmplărilor ce-o neliniştea. De ce oare mohawkul, după ce încercase să o ucidă, o urmase cu o subită loialitate şi dorință de înțelegere?

Cum se îmbrăcă, ieşi din cameră şi fugi până la micul turn din colțul palisadei, la adăpostul căruia putea să observe împrejurimile.

Porţile fortului erau închise, dar, când sosirea irochezilor a fost vestită prin fumurile de pe colinele învecinate, s-au redeschis, iar contele de Peyrac şi colonelul Loménie ieşiră pe esplanadă, urmaţi de soldaţi şi de oamenii înarmaţi ai primului.

Indienii aliaţi ieşiră din pădurea unde stătuseră ascunşi înarmaţi cu arcuri şi tomahawkuri şi se răspândiră în jurul postului într-o linişte deplină, asemeni unui val roşu.

Familia Jonas, cu tot cu copii, venise pe platformă, lângă Angelica. Toţi priveau curioşi printre vârfurile buştenilor grosolan jupuiţi.

Îi văzură în sfârşit pe irochezi ieşind dintr-un pâlc de sălcii, aproape de fluviu. Erau şase, aproape goi. Nesinchisindu-se de mulţimea adunată şi înarmată care îi aştepta, înaintară fără grabă de-a lungul malului; ajunşi pe plajă, veniră şi se aliniară în faţa postului. Erau căpeteniile irochezilor.

Angelica îl recunoscu uşor pe Outtaké, cu cerceii săi din băşică de animal, pictaţi în roşu aprins.

Lângă el se afla un om învârstă. Pene de vultur îi împodobeau părul sur. Era uscăţiv, iar corpul său părea un mănunchi de fibre strânse de muşchii viguroşi ce se conturau sub pielea arămie. Cu o expresie trufaşă întipărită pe faţa prelungă, brăzdată de riduri fine în jurul ochilor şi gurii, inspira teamă. Numeroase tatuaje îi reliefau coastele, muşchii pieptului şi claviculele.

Tânăra femeie ghici că era Swanissit, şeful senecaşilor, căpetenia supremă a Confederaţiei irocheze.

Solii înaintară puţin, apoi se aşezară toţi pe pământ, pe malul apei. Outtaké, singurul care nu se aşezase, se îndrepta către post.

Când se opri în faţa contelui de Peyrac şi a contelui de Loménie, le întinse eu ambele mâini un obiect ce aducea cu o eşarfă cu franjuri, brodată cu o sumedenie de mici perle care alcătuiau desene geometrice pe fondul alb. După ce le-o arătă albilor, o puse pe pământ. Scoase apoi de la cingătoare o pipă de piatră roşiatică, împodobită cu două pene negre, pe care o aşeză lângă eşarfă. Pe urmă se dădu doi paşi înapoi, îşi încrucişă braţele pe piept şi rămase la fel de nemişcat ca o statuie, cu privirea fixată puţin deasupra capetelor europenilor adunaţi în faţa fortului.

Toată lumea părea calmă acum, până şi abénakizii şi huronii, chiar şi Maudreuil, surâzător, cu pletele de arhanghel fluturându-i în vânt.

Nicolas îşi reluă rolul de interpret.

Purtă discuţia după ritualul consacrat. Lungi pasaje solemne, gesturi largi pentru a desemna cerul, pământul, cele două tabere, răbdătoare reluări de întrebări şi răspunsuri. Pe Angelica o uimea subtilitatea cu care irochezul îl punea în încurcătură pe canadian. Dar nici Perrot nu se lăsa. Cunoştea toate seminţiile de lângă lacuri şi toate dialectele;

Servise poate mai bine de o sută de ori drept tălmaci între ele în războaiele lor, sau în campaniile militare ale francezilor. Pe deasupra mai fusese şi un an prizonier la onéiouţi. Nu-i scăpa nici o nuanţă din discursul celui cu care vorbea.

La un moment dat războinicul irochez îşi pierdu impasibilitatea şi lăsă să-i scape un gând mai puţin formal, care-i provocă o veselie zgomotoasă canadianului.

— Zice că, dacă ar fi ştiut că o să mă găsească aici, ar fi preferat să nu vină şi să pună mâna pe tomahawk.

Apoi Outtaké se retrase pe plajă, între ai săi, iar europenii reveniră în locuinţă pentru a se sfătui. Soarele învăpăia totul cu săgeţile razelor şi venise vremea ca lumea să bea ceva.

Când trecură prin dreptul său, Angelica băgă de seamă că ofiţerii păreau îngrijoraţi. Se duse la ei pentru a-i saluta.

— Domnule colonel, cum merge treaba? îl întrebă ea pe Loménie. Sunteţi mulţumit de tratative? Va putea fi evitată lupta, aşa cum doreşte domnul de Peyrac?

— Ce să vă spun? Întotdeauna e la fel cu aceşti irochezi îi răspunse colonelului. Să fie şi unul contra zece, că tot apreciază drept o mare favoare tăcută duşmanului când îi cere aceluia pacea. În mintea lor asta ajunge pentru a justifica toate indulgenţele noastre. Acum nu vor nici măcar să accepte condiţia de a nu ataca triburile întâlnite în cale la întoarcere. Dacă noi ne învoim, fapta noastră va apărea în ochii lor drept o înfrângere de care-şi vor bate joc, plini de orgoliu.

— Haideţi să ne luăm după ei să-i ucidem, aruncă violent Maudreuil.

Pont – Briand tăcea. Se uita la Angelica şi nu-şi putea desprinde privirea de pe profilul ei pur şi perfect.

Şi Joffrey de Peyrac tăcea. Privea când la unul, când la altul, dar nu i se puteau citi gândurile. Lomégnie – Chamhord se întoarse spre el.

— Dar dumneavoastră, domnule? Nu vă temeţi să nu fie la mijloc vreo capcană de-a lor? Nu cumva toate propunerile lor de a ne deveni aliaţi sunt mincinoase? Odată trupa noastră plecată, s-ar putea să se năpustească asupra postului

dumneavoastră, jefuindu-i. Nici nu vreau să mă gândesc ce s-ar putea întâmpla atunci cu dumneavoastră şi cu ceilalţi oameni...

— Îmi asum acest risc...

— Nici măcar nu ştim câţi sunt... Prea puţini ca să ne facă faţă, dar în comparaţie doar au grupul dumneavoastră...

— Nu vă îngrijoraţi de soarta mea, făcu Peyrac, iar o undă de ironie abia perceptibilă îi străluci în privire. Să admitem că joc totul pe cartea proastă, contând pe loialitatea irochezilor faţă de mine. Să se bucure în acest caz cei care, nu mai departe decât ieri îmi doreau moartea! Deocamdată problema e alta. O să reînceapă ostilitatea între Noua Franţă şi cele Cinci Seminţii? Vă asumaţi această responsabilitate?...

— Oh! Ia uitaţi-vă cine vine, exclamă Falières.

În cadrul porţii se ivise şeful mohawk. Nu era prea protocolar faptul că se înfiinţase înainte de-a aştepta sfârşitul sfatului albilor.

— Oi fi uitat să ne comunici lucruri importante? întrebă Perrot.

— Într-adevăr, ai ghicit! Iată: fratele meu Swanissit m-a trimis să-ţi mai spun ceva. În pădure, nu departe de aici, cu războinicii noştri se află un copil din rasa voastră. Este băiatul surorii tale, nepotul tău, spuse indianul adresându-i-se lui Romain de L'Aubignière. Marele venerabil al senecaşilor este gata să vă înapoieze copilul dacă francezii şi aliaţii lor consimt să ne lase a ne continua drumul către valea mohawk fără să ne facă greutăţi.

Surpriza se citea pe chipuri.

— Micul Marcelin, nepotul meu! strigă L'Aubignière. Deci a scăpat din masacru!...

— Ticălosul! spumega Maudreuil, a simţit că funia se înfăşura în jurul gâtului şi că negocierile eşuează. Şi-au jucat ultima carte.

Întors către Loménie, L'Aubignière imploră:

— Domnule conte, trebuie făcut totul ca să-l salvăm pe micuţ! Să-l smulgem din ghearele mizerabililor care-l cresc în ura faţă de Domnul şi de strămoşii săi!...

Loménie înclină grav capul.

— Cred că trebuie să acceptăm, rosti după ce aruncă o privire spre Peyrac. Se adresă apoi irochezului:

— Fie, aduceţi copilul şi veţi putea trece fără dificultăţi fluviul.

Până la plecarea solului, tânărul baron de Maudreuil se stăpâni. Izbucni însă imediat după.

— Nu, e imposibil! Mizerabilii ăştia nu pot să plece fără să-şi primească pedeapsa. Nu se va spune că Swanissit a trecut atât de aproape de mine fără ca eu să-mi fi oferit plăcerea de a-l scalpa...

— Atât de puţin ţii tu la viaţa nepotului meu şi la salvarea sufletului său? răcni PAubigniére, luându-l de guler.

— Swanissit nu i-a scalpat pe ai tăi! E aici şi nu-l pot lăsa să plece teafăr. I-am promis Sfintei Fecioare scalpul lui...

— Liniştiţi-vă, interveni Loménie,. despărţindu-i pe cei doi tineri.

Cu o privire rătăcită, Eliacin de Loménie Maudreuil se repezi spre camera lui pentru a-şi face bagajul.

Cei doi tineri erau iuţi la mânie, iar Angelica îl admira tot mai mult, pe zi ce trecea, pe Loménie. Colonelul, în ciuda lungii şederi în Canada, îşi păstrase blândeţea firii. Înţelegând că era necesar ca Maudreuil să se îndepărteze, nu i se opunea.

Trimise după el şi, după ce îl mustră, decise să-i transforme fapta necugetată într-o misiune oficială. Îl însărcină mai întâi să ducă un mesaj părintelui d'Orgeval, apoi o scrisoare pentru baronul de Saint – Castine, guvernatorul fortului Pentagouët,. de lângă gurile Pénebscotului. Lunga călătorie pe care Maudreuil se vedea obligat să o întreprindă avea să-l calmeze pe năbădăiosul canadian.

— Postul Pentagouët se învecinează cu plaja aceea din *Gouldsboro*, pe care domnul de Peyrac a ridicat o tabără pentru hughenoţii francezi. Doresc să-i transmit baronului de Saint Castine instrucţiunile mele în legătură cu acest subiect. Dacă atunci când ajungi găseşti pe acolo vreo corabie a companiei de navigaţie care crede că poate să ajungă la Québec înainte de îngheţ, îmbarcă-te pe ea, dacă nu, iernează la Pentagouët cu Castine. Un ultim consemn: nu lua huroni cu tine. O să vă întărâtaţi reciproc, îndemnându-vă la răzbunare. Ca tovarăş de drum ţi-l dau pe prietenul meu Outaouais, Massonk.

5

Predarea nepotului lui PAubigniére avu loc a doua zi, după prânz.

De data aceasta irochezii veniră pe fluviu. Îi zăriră apărând în aval, urcând contra curentului în câteva pirogi roşiatice, furate probabil de la vreunul din triburile de pe mal. Debarcară pe plaja de pietriş şi suiră către post.

Ca şi în ajun, albii se adunaseră în faţa intrării. De-o parte şi de alta mulţimea compactă şi tăcută a huronilor, algonquinilor şi abénakizilor. Angelica se ţinea de-o parte, cu Honorine şi cu celelalte femei. Spectrul războiului părea oarecum îndepărtat, însă irochezii se bucurau de o asemenea reputaţie, încât nimeni nu putea să stea liniştit când apăreau pe undeva.

Nu erau decât vreo zece, fără arme de foc. Înaintau cu o nepăsare dispreţuitoare, impunându-şi să nu-i bage în seamă pe ceilalţi indigeni, a căror ură la vederea lor se manifestă zgomotos.

Colierul sacru depus la jumătatea drumului dintre fluviu şi fort asigura imunitatea solilor duşmani.

În fruntea lor mergeau Swanissit şi Outtaké, iar între ei, ţinându-i de mână, se rostogolea un puşti de vreo şapte-opt ani, îmbrăcat doar cu fâşia de piele din jurul şoldurilor şi încălţat cu mocasini. Deşi uns din belşug cu grăsime, părul se vedea că-i era bălai ca spicul grâului, iar pe faţa bronzată ochii aveau limpezimea apelor unui lac liniştit. Semăna atât de mult cu canadianul cu degetele mutilate, încât înrudirea nu le putea fi pusă la îndoială.

Văzându-l, Angelica simţi un fior de milă de groază. O strânse pe Honorine la piept. Elvire, tânăra văduvă, arunca o privire grijulie înspre cei doi băieţi ai săi, aşezaţi cuminţi în iarbă, câţiva paşi mai departe. Amândouă femeile erau cutremurate de acelaşi gând. Avea oare destinul să-i arunce şi pe copiii lor în pădure, aproape goi, în mâinile indienilor barbari? Tocmai priveau dovada faptului că asemenea lucruri se puteau petrece. Soarta bietului băiat le umplea inimile de emoţie. Încălzeau deja în minte apa pentru baia ce aveau să i-o pregătească peste câteva ore, când avea să se afle teafăr printre ai săi.

De astă dată cele două grupuri de aşezară de-o parte şi de alta a colierului pus pe pământ. Discuţiile nu se desfăşurară fără să iasă scântei.

— De ce nu v-aţi mai adus pipa? întrebă Nicolas Perrot. Aţi venit oare cu gândul de a respinge din pornire toate posibilităţile de a încheia pacea?

— Am venit doar pentru a obţine trecerea liberă în schimbul copilului. Pipa o s-o fumăm ceva mai târziu cu Tekonderoga, Bărbatul Tunetului, când ceilalţi vor fi departe şi când o să fim siguri că nu ne-a trădat ca voi, ceilalţi francezi din aceeaşi rasă ca el, şi mai ales după ce vor pleca şi şacalii ce însoţesc pe francezi, răspunse brutal Swanissit.

— De ce ai luat cu tine un copilaş într-un grup de războinici? întrebă la rândul său Romain de PAubigniére.

Senecaşul îşi miji ochii şireţi.

— Pentru că-l iubesc şi mă are decât pe mine pe lume. Nu voia să plec fără el.

— Spune mai bine că doreai să-l ai aproape când lucrurile aveau să ia o întorsătură proastă pentru tine, când avea să vină momentul de a-ţi plăti crimele împotriva noastră şi a triburilor ce ne sunt prietene...

Florimond nu mai prididea cu îndatoritorul du-te vino care le permitea doamnelor să fie la curent cu ceea ce se discuta. Veni şi clipa în care le anunţă că, în sfârşit, un armistiţiu general părea că e pe punctul de a fi încheiat. Francezii ţineau să e afle că nu-i mai interesa mizerabilul grup de irochezi ce se lăsase încolţit între fluviu şi drumul de întoarcere către valea lor de baştină. Onontio, guvernatorul Québecului, după tratatul de la Michilimakinac, dorea să-i considere pe irochezi copiii săi, iar ei, cei prezenţi, după exemplul lui – tatăl lor – uitau de prejudecăţi, pentru a nu-şi aminti decât de plăcerea pe care Swanissit le-o oferea înapoindu-le copilul.

Un butoiaş cu apă-de-foc, dăruit lui Swanissit chiar de Romain de PAubigniére, pecetlui noua epocă de pace şi predarea micului prizonier.

În acel moment lucrurile începură să se strice.

Toată lumea era în picioare. Swanissit şi Outtaké îl aduseseră pe băiat la câţiva paşi de unchiul său. Apoi, dându-i drumul îi spuseră “Du-te!”, cu un gest ce-l înapoia rasei sale.

Dar copilul, după ce aruncase în jurul său o privire înspăimântată, începu să ţipe ascuţit. Se aruncă înapoi înspre Swanissit, strângând cu amândouă mâinile coapsele uscăţive ale căpeteniei senecaşe şi, ridicând spre bătrân chipul scăldat în lacrimi, îl rugă ceva în limba irocheză.

Grupul războinicilor irochezi căzu pradă unei grozave dileme.

Pierzându-şi impasibilitatea, indienii lăsau să li se citească pe chipurile tatuate o mare uimire. Se îngrămădiră în jurul copilului şi începură să-i adreseze rugăminţi fierbinţi şi mustrări gălăgioase.

— Dar ce se petrece? se nelinişti Angelica întrebându-l pe bătrânul Macollet ce-şi fuma pipa la umbra palisadei, urmărind scena cu un aer ironic.

Moşul îşi ridică de pe frunte boneta de lână roşie.

— Ceea ce trebuia să se întâmple, la naiba! Puştiul nu vrea să vină lângă unchiul său şi refuză să-i părăsească pe sălbatici!

Rânjind în continuare, ridică fatalist din umeri.

— E normal, trebuia să se aştepte la una ca asta...

Urletul copilului continua să acopere tărăboiul iscat. Cu vocile lor înalte, cu onomatopeele sonore şi cu agitaţia coafurilor pline de pene, irochezii semănau cu un stol de papagali în delir.

Fără să se mai sinchisească de demnitatea lui, Outtaké îngenunche pentru a-l privi mai bine pe copil în faţă, dorind să poată să fie auzit mai clar de micuţ, care se agăţă însă de el, cu o mână încolăcită după gâtul său puternic, iar cu cealaltă încleştată pe legătura subţire ce-i prindea bucata de piele din jurul şoldurilor.

Francezii, foarte plictisiţi, se gândiră să intervină.

— Hai să terminăm odată, făcu Loménie. PAubigniére, ia-ţi nepotul, de plăcere sau cu forţa, şi du-l imediat de aici. Să nu-i mai auzim ţipetele, altfel cine ştie ce mai iese.

Canadianul înaintă spre irochezi cu gândul de a înhăţa energic obiectul disputei, dar de abia întinse mâna, că sălbaticii luptători se întoarseră spre el cu un aer ameninţător.

— Nu-l atinge!

— S-ar zice că se împuţeşte treaba, gândi cu voce tare Eliot Macollet. Doamnă! Trebuia să s-aştepte! Trebuia să s-aştepte!... Indienii spun că ştiu prea bine că francezii se poartă ca nişte brute cu copiii lor, dar că nu se va atinge nimeni nici măcar de un fir de păr de-al ăstuia cât sunt ei aici... Cică tre' să-l ia pă departe. Hai că-i tare. Dacă puştiul e la fel de încăpăţânat ca unchiul său PAubigniére, o să fim tot aici şi mâine. De fapt, toţi PAubigniére ăştia sunt nişte catâri!...

Angelica se strecură lângă soţul ei.

— Tu ce zici? îl întrebă ea în şoaptă.

— Că poate urma o adevărată catastrofă.

— Şi ce facem?

— Noi, nimic deocamdată. Ai răbdare! Asta ne cer şi domnii irochezi.

Contele rămânea calm, arătând că se ţinea departe de acele negocieri ce nu-l priveau încă direct. Ca şi ei, Angelica înţelegea că esenţial era să nu se enerveze, dar tensiunea creştea.

Congestionat, copilul urla şi mai tare, cu ochii închişi, ca şi cum ar fi refuzat pentru totdeauna groaznica soartă ce-i fusese rezervată. Să-i părăsească pe ai lui, plecând cu acei monştri palizi la faţă! Obrajii îi şiroiau de lacrimi.

Pe Angelica o umplea de milă disperarea copilărească a micuţului. Trebuia să facă ceva... Se întoarse în curtea fortului şi se repezi la depozitul de alimente. Dibui ceea ce căuta: o căpăţână de zahăr din care sparse în fugă câteva bucăţele; băgă apoi mâna într-o ladă în care se găseau prune uscate, luă câteva în pumni şi reveni în mare grabă la locul dramei.

Lomenie îşi adunase deoparte locotenenţii.

— Să-i lăsăm să se îndepărteze cu mucosul ăsta insuportabil şi apoi să pornim pe urmele lor, să-i prindem: vor fi la bunul nostru plac.

— Şi dacă-l omoară ca să se răzbune? obiectă Maudreuil.

— Nu, ţin prea mult la el.

Peyrac interveni:

— În faza în care am ajuns, ruperea negocierilor ne-ar aduce nu numai necazurile pe care am dorit să le evităm, dar şi multe altele. Vă cer să rămâneţi calmi şi să aveţi răbdare.

Angelica se aplecă spre Honorine.

— Priveşte-l pe bietul băieţaş de acolo. Vezi cum plânge? Îi este frică de toţi oamenii mari de aici fiindcă nu-i cunoaşte. Du-te şi du-i bucăţica asta de zahăr şi prunele uscate, apoi ia-l de mână şi adu-l aici.

Inima bună a Honorinei era întotdeauna gata să sară în ajutorul oricui. Fără să se teamă, fetiţa înaintă nestingherită prin faţa irochezilor, pe care-i privi familiar.

Parcă era o păpuşă coborâtă dintr-un tablou, cu rochia ei cu pliuri mari şi cu şorţuleţul de pânză verde. Căciuliţa tot verde, de sub care îi scăpau buclele arămii, strălucea viu în soare. Era încălţată eu mocasini, ale căror cusături erau brodate cu perle.

Cu un gest larg şi brusc îi întinse darurile băiatului. Swanissit şi Outtaké se prinseră imediat în joc şi nu-şi mai dădeau rând să-i laude odraslei înfiate minunăţiile pe care i le oferea Honorine. Micuţul, disperat, consimţi să deschidă ochii. Cântărind “ofrandele”, îşi trăgea nasul zgâlţâit de hohote de plâns. Mai văzuse oare vreodată zahăr alb? Ar fi preferat să ia prunele uscate, pe care le cunoştea, dar privirea nu i se mai dezlipea de bucăţica albă, despre care i se spunea că e de mâncat. Honorine îl luă atunci de mână şi-l aduse cu paşi mici în faţa Angelicăi.

Toate seminţiile adunate în faţa fortului îşi ţineau răsuflarea.

Cei câţiva paşi făcuţi de copii hotărau pacea sau războiul.

Angelica se aşezase în genunchi şi-l privea pe puştiul ce se apropia, stăpânindu-şi orice gest care ar fi putut să-l sperie, punându-l pe fugă.

Când ajunse în faţa ei, îi vorbi cu blândeţe

— E zahăr! Pune limba şi o să vezi.

Copilul nu înţelegea, dar tonul acelui glas nou păru să-i placă. Îşi ridică spre buna femei ochii albaştri şi, ca fermecat, îşi uită frica, uită şi situaţia în care se afla. Chipul femeii albe cu părul luminos strâns sub pălărie îi amintea oare de cel al tinerei franţuzoaice ce-i fusese mamă şi care murise scalpată într-o noapte de coşmar? Ai fi zis că încerca să-şi amintească.

Angelica continua să-i vorbească, liniştindu-l. Bătrânul Macollet îi sări în ajutor. Îndulcindu-şi vocea ursuză, repeta în irocheză:

— E zahăr. Gustă...

Băiatul hotărî să-şi pună limba pe bucata de zahăr, apoi îşi înfipse dinţii în ea. Un zâmbet îi însenină mutrişoara mânjită şi dintr-odată, ca prin minune, izbucni într-un râs cristalin.

Uşurarea tuturor nu mai cunoştea margini.

Delegaţia irocheză răsuflă şi ea. Toţi se apropiară şi făcură cerc în jurul femeii şi celor doi copii, îmbrâncindu-se.

Angelica puse să fi chemaţi lângă ea şi copiii Elvirei.

— Nu aveţi prin buzunare ceva care ar putea să-i stârnească interesul?

Se gândise bine. Orice buzunar de copil între şapte şi zece ani, adică de ştrengar care se respectă, ascunde comori. Barthélemy descoperi două bile de agat, mărturiile ultimei partide jucate pe pavajul din La Rochelle.

Nici nu trebuia mai mult pentru a-l cuceri definitiv pe micuţ.

Înconjurându-l de aproape, grupul de femei şi copii îl duse cu grijă, pe nesimţite, în curte, apoi în casă. În sfârşit, erau la adăpost, în spatele unei uşi închise, împreună cu captura lor.

Angelica se temea să nu se pună pe urlat, văzându-se închis. Dar, după ce aruncă o privire pereţilor, tresărind uşor, puştiul păru că se resemnează şi, pe neaşteptate, se duse să se aşeze pe piatra vetrei, în faţa focului aprins. Era convinsă că interiorul camerei îi trezea amintiri plăcute din ferma canadiană în care se născuse. Bănuia că la mijloc era străvechiul "deja văzut". Ronţăia bucăţica de zahăr privindu-l pe Bartélemy, care îşi rostogolea bilele pe podea. Din când în când rostea ceva în irocheză. Pentru a fi sigură că băiatul se liniştise, Angelica

trimise după bătrânul canadian cu boneta roşie. Îl instală şi pe el în fața căminului, turnându-i un pahar de rachiu vechi de drojdie.

— Fiți drăguț, domnule Macollet, şi faceți pe tălmaciul pentru acest mic sălbatic. Mi-e teamă întruna să nu se sperie simțind că nu-l înțelegem...

Dădu apoi fiecărui copil câte o bucățică din prețiosul zahăr, răsplătindu-i astfel pentru ajutorul primit.

— Fără voi, copii, am fi dat de belea. Ați fost nişte mijlocitori foarte folositori.

Era şi părerea domnului de Loménie, când veni puțin mai târziu pentru a-i mulțumi personal doamnei de Peyrac. O informă că irochezii se retrăseseră, liniştiți în legătură cu soarta copilului "lor".

— Vă datorăm foarte mult, doamnă. Fără dumneavoastră şi fără aceşti copii săritori ne-am fi aflat în impas. Noi, militarii, uităm prea des că sunt şi situații în care doar tactul feminin poate să găsească o soluție. Ne-am fi măcelărit cu toții din cauza acestui mucos, în timp ce printr-un singur surâs, dumneavoastră...

Întorcându-se către copii, hotărî imprudent:

— Vreau să vă răsplătesc. Cam ce v-ați dori fiecare?

"Tineretul" amețit de succese şi de săptămânile de hârjoană în aerul tare, nu stătu mult pe gânduri. Barthélemy declară imediat:

— Vreau tutun şi pipă.

— Iar eu vreau un ludovic de aur, ceru Thomas, care păstra încă sensul valorilor din Lumea Veche.

— Eu vreau un cuțit de scalpat... apoi vreau să merg la Québec, zise Honorine. Contele se arătă foarte surprins de varietatea dorințelor.

— Un cuțit de scalpat pentru o domnişoară? Şi pe cine vrei să scalpezi?

Honorine ezita. Angelica stătea ca pe jar. Din fericire fata răspunse că nu ştie şi că avea să se mai gândească.

— Şi tu, băiete, ce vrei să faci cu pipa?

— S-o fumez, ce naiba!

Contele râse din toată inima. Îi dădu lui Thomas o monedă de aur, îi confirmă lui Barthélemy că-şi va primi pipa, însă doar pentru a face cu ea baloane de săpun.

— Cât despre dumneavoastră, domnişoară Honorine, o să aştept să te hotărăşti cine îți este duşman. Dar pot deja să vă

transmit din partea domnului guvernator Frontenac, cordiala sa invitaţie în frumosul său oraş Québec.

6

Înţelegând ce grea încercare putea fi pentru un copil schimbarea felului de trai, Angelica renunţă să-l mai îmbăieze pe micul canadian.

— Dar e într-un hal fără de hal, protestară doamna Jonas şi Elvire. Priviţi-i părul... Trebuie să fie plin de păduchi.

— Da, aşa este. Riscăm însă să-l speriem aruncându-l acum într-o albie. Să aşteptăm. O să putem încerca mâine o atât de delicată operaţie...

Dar lucrurile se aranjaseră de la sine. Către seară, copilul aproape că le asculta pe femei. Uneori plângea puţin, însă Eloi Macollet îl liniştea, plin de convingere.

— îi tot spun că, dacă-i cuminte, Swanissit şi Outtaké o să-l ia mâine la vânătoare şi la luptă.

Văzând că ceilalţi copii se bălăcesc de zor într-o albie cu apă caldă, micuţul hotărâse să li se alăture. Abia dacă l-au putut curăţa puţin. Amestecul de grăsime de urs şi praf îi acoperea pielea cu un fel de răşină.

Angelica reuşi să-l facă să înghită o fiertură în care pusese câteva picături de esenţă de mac, găsită în săraca farmacie a postului. Probabil că O'Connell nu se îmbolnăvea prea des, iar când se nimerea să-l lovească o asemenea neplăcere, se îngrijea fără îndoială cu rachiu. Se gândi la săcuşorii de plante pe care, îi lăsase în La Rochelle, la alifiile, siropurile şi elixirele pe care le preparase de plăcere pentru familia Berne, după reţetele învăţate de la vrăjitoarea Melusine şi sub îndrumarea atentă a lui Savary.

Toate acelea i-ar fi prins foarte bine aici, dar trecuse deja timpul multor plante folositoare... Asta presupunând că se găseau prin noile ţinuturi prin care o purtaseră paşii... Cu toate acestea, scoarţa anumitor soiuri de copaci şi ceva rădăcini se mai găseau de cules în acel sfârşit de toamnă. A doua zi urma să se gândească mai serios la pregătirea unei "farmacii".

Către seară, Romain de D'Aubigniere veni să afle ce mai era nou cu nepotul său. Copilul era pe cale să adoarmă, înfăşurat într-o cuvertură şi pe un pat improvizat pe podea, deoarece

refuzase să se culce într-unul adevărat. Canadianul îl privi melancolic.

— Ştiu prea bine ce trebuie să simtă, murmura el ridicând capul. Şi eu am fost prizonier la irochezi, acolo, în valea mohawk... Cum aş putea să uit acele vremuri? Cum să uit acea vale?

— Dar până la urmă irochezii vă sunt prieteni sau duşmani? îşi pierdu Angelica răbdarea. Viata la ei e o binecuvântare sau un infern? Hotărâţi-vă odată!...

Bărbatul păru surprins. Ca şi Perrot, el unul nu vedea nici o nepotrivire între regretele sale nostalgice şi sentimentele crude. Se decise:

— Desigur, am fost fericit printre irochezi. Pentru atâta lucru nu o să uit însă că mi-au măcelărit familia, ca şi pe a lui Maudreuil. Ştiu prea bine că datoria mea este să-i scalpez şi o s-o fac. Recunosc faptul că azi am căzut la înţelegere cu ei. Este preţul plătit pentru viaţa nepotului meu. Dar într-o zi o să fim iar faţă-n faţă, fiţi sigură.

Femeia îl întrebă în şoaptă:

— Ce aveţi de gând cu micuţul?

— Îl voi încredinţa iezuiţilor! Au un seminar la Québec pentru orfani şi pentru tinerii indieni, pe care vor să-i crească în viaţa sfântă a bisericii.

Privirea Angelicăi stărui asupra copilului adormit. Cu feţişoara umbrită de negreală, bosumflat, părea atât de inocent şi de lipsit de apărare! Ce o să însemne pentru acea mică vietate a pădurii zidul auster al seminarului din Québec? Fără îndoială, o închisoare!

Ridică privirea pentru a-i dezvălui temerile sale lui PAubigniére. Merita oare să-şi fi dat atâta osteneală să-l elibereze, pentru a-i închide din nou? Nu se gândeau la altceva decât să-l smulgă din mâna păgânilor şi să-i salveze astfel sufletul. Nobilă grijă! Dar se întreba dacă ţinuseră seama şi de adevărata fericire a băiatului.

Când să deschidă gura, şi dădu seama că tânărul canadian dispăruse. De fapt, toţi canadienii aceia apăreau şi dispăreau ca nişte fantome.

Supravegheaţi de care Elvire, copiii se pregăteau de culcare în camera vecină. Domnul şi doamna Jonas îşi aranjau lucrurile în camera lor. Eloi Macollet plecase să-şi caute tutun. Angelica rămase câteva clipe la căpătâiul copilului, în camera de la intrare. Băiatul se zvârcolea în somn, gemea şi părea să caute în jur ceva de care nu reuşea să dea. Ca să-l liniştească,

Angelica îl mângâie uşor pe părul gras şi ciufulit. Apoi aranjă pătura ce alunecase şi-i dezvelise umerii slabi.

În încăpere domnea o linişte netulburată decât de trosniturile înăbuşite ale focului.

Cu toate acestea, când se întoarse, constată că marii şefi irochezi, Swanissit şi Outtaké se aflau în spatele ei, atât de aproape, încât ciucurii bucăţilor de piele eu care erau îmbrăcaţi îi atingeau umărul.

De jos de unde era, îi privi încremenită. Oare cum de intraseră fără nici un zgomot?

Mâna şefului mohawk, aflată la înălţimea privirii femeii, strângea coada unei măciuci de lemn lustruit, care se termina cu un enorm colţ de fildeş, ascuţit şi strălucitor. O singură lovitură a acelei arme putea să crape un craniu foarte lesne. Mai ales dacă era mânuită de un asemenea braţ, lung şi la fel de lucios precum arma, un braţ ca de chihlimbar, cu muşchi puternic conturaţi.

Angelica îşi înăbuşi orice tresărire. Ochii lui Outtaké nu erau decât două tăieturi negre, aproape invizibile. Marele senecaş nu se uita la ea – privirea i se oprise asupra copilului adormit. După câteva clipe, Swanissit se aplecă şi puse pat un mic arc şi o tolbă cu săgeţi pe măsură, arme de care micul francez învăţase să se servească sub oblăduirea sa. .

Apoi, tresărind şi părând să se dezmeticească, începu să se plimbe prin cameră, urmărit de Outtaké, a cărui privire obraznică răscolea tot, continuând să se poarte ca şi cum n-ar fi observat-o pe tânăra femeie. Cei doi indieni trecură în camera alăturată.

Angelica auzi ţipătul doamnei Jonas la vederea celor două apariţii încruntate şi pline de pene, ce-o surprinseseră pe când se ridica după ce aţâţase focul. Cei doi irochezi izbucniră într-un râs zgomotos. Până atunci tăcuţi, începură dintr-odată să sporovăiască cu poftă, comunicându-şi impresiile pe un ton batjocoritor. Doamna Jonas ţipă a doua oară când indienii puseră mâinile pe o eşarfă de dantelă pe care tocmai o scosese pe pat pentru a-i descreţi cutele. Proastă idee mai avusese biata femei să-şi etaleze tocmai atunci “comorile”!...

În camera copiilor, cele două căpetenii făcură mare zarvă. Elvire, ghemuită într-un colţ, tremura din toate încheieturile, dar copiii îi priveau fără teamă pe indieni, cum ai privi nişte măşti de carnaval. Dezamăgiţi că nu găsiseră nimic interesant, cei doi indieni intrară în camera Angelicăi. Curiozitatea le păru

brusc satisfăcută. Deschiseră cuferele, cotrobăiră printre haine, luară cărţile de pe rafturi, răsfoindu-le apoi fără a şti cum să le ţină în mână.

Angelica îi urmărise încercând să nu-şi piardă cumpătul. Se ruga în gând să vină cineva să-i scoată de acolo, cineva care să ştie limba irocheză.

Felul în care o privea Outtaké nu era de natură să o liniştească. Dacă Swanissit venise să-şi vadă pentru ultima dată fiul adoptiv, era evident că celălalt se afla acolo pentru a-i căuta ceartă, ei, femeii care-l umilise.

— Credeţi că trebuie să-i dau afară? o întrebă şoptit ceasornicarul.

— Luaţi-vă gândul de la aşa ceva. Pur şi simplu v-ar crăpa capul.

Cât de încet vorbiseră, şi totuşi cei doi sălbatici se întoarseră brusc spre ei, ca pentru a-i surprinde. Nu putură să descopere decât o expresie calmă pe chipul femeii, care se sprijinea de tocul uşii.

Era evident că irochezii se distrau pe seama acelor europeni îngroziţi. Deodată, Swanissit descoperi trusa de călătorie şi preţiosul ei conţinut. Se apucă să pipăie pieptenul şi peria, sfeşnicul şi sigiliul de ceară, pentru a-şi concentra atenţia în cele din urmă asupra oglinzii, în care se strâmbă în voie, râzând din toată inima. Dar mai mult decât re limpede al sticlei miraculoase, îl încânta incrustaţia de baga şi de aur în care era montată, ca şi mânerul lucrat din aceleaşi materiale preţioase.

Outtaké nu părea să-i împărtăşească entuziasmul. Scoase câteva cuvinte pe un ton rece. Îi amintea, oare, căpeteniei senecaşe că albii nu prea au obiceiul de a da lucruri cu împrumut, că se tocmeau când era vorba să facă daruri cuiva şi că femeia aparţinea aceleiaşi rase hrăpăreţe? Swanissit redeveni brusc un mare şef rece şi ostil. Îşi luă un aer demn, lung şi slab în bucata de piele ce-i acoperea şoldurile, punând oglinda la loc în cufăr. Cu capul plecat, se uită la Angelica cu o privire dură, de vultur rănit. Pe fruntea brăzdată îi apăruse o cută de amărăciune, cum se întâmplase şi ceva mai devreme, când se aplecase deasupra patului în care dormea nepotul lui PAubignière. Răzgândindu-se, păru să ia o hotărâre. Trăsăturile i se luminară într-o expresie triumfătoare. Luă din nou oglinda şi o agăţă la centură, cu un gest posesiv. Apoi îi aruncă din nou femeii o privire ce se voia sfidătoare. Dar nu era decât o privire ştrengărească, vicleană şi provocatoare.

Atunci Angelica se apropie de el, privi în bagaj şi găsi o legătură de mătase roşie. Luând oglinda de la cingătoarea lui Swanissit, i-o puse pe piept, sub colierul din dinţi de urs şi, prinzându-i mânerul cu cordonul roşu, adăugă noul şi somptuosul ornament podoabelor barbare. Cele două căpetenii îi urmăriseră gesturile cu un aer intrigat.

— Tu, care vorbeşti şi înţelegi limba francezilor, vrei să-i tălmăceşti Marelui Senecaş vorbele mele? i se adresă ca lui Outtaké. Eu, femeia lui Tekonderoga, în numele soţului meu, îi dăruiesc această oglindă care-l încântă.

Outtalké îi repetă ezitând cuvintele lui Swanissit. Marea căpetenie privea oglinda care strălucea la pieptul lui şi vorbi repede:

— Femeia albă vrea să-l păcălească pe Marele Şef al senecaşilor? traduse Outtaké. Swanissit ştie că albii păstrează asemenea obiecte doar pentru cultul Zeului lor. Sutana neagră nu s-a învoit să-i dea oglinda în care se priveşte dimineaţa şi pe care o sărută, cu toate că Swanissit i-a oferit în schimb o sută de piei de castor...

"Ce or vrea să insinueze?" se întrebă Angelica.

Fără îndoială că cine ştie ce preot iezuit se văzuse obligat să refuze a le da obiect de cult. Cum să le spună oare că acum nu era aceeaşi situaţie?

— De ce se teme marele şef al senecaşilor că o să fie înşelat? îl întrebă ea. Acest obiect nu e demn să împodobească pieptul respectabilului Conducător al celor Cinci Seminţii?

Şi, dintr-odată, îşi dădu seama că Swanissit înţelegea sensul vorbelor sale, căci o bucurie aproape copilărească străluci în ochii indianului cu părul cărunt, înainte ca Outtaké să apuce să-i tălmăcească. Pur şi simplu radia de fericire şi de mândrie. Se strădui să-şi recapete ţinuta demnă şi aruncă nişte cuvinte cărora Outtalké le accentuă tonul dispreţuitor.

— Albii nu ştiu să facă daruri. Alcătuiesc o oribilă rasă de negustori. Ce doreşte femeia albă făcând acest gest?

— Femeia albă a fost plătită deja pentru gestul său, prin onoarea de a-l primi în casa ei pe marele Swanissit, căpetenia celor Cinci Seminţii, răspunse Angelica.

— Femeia franceză a fost deci speriată de vizita ferocilor irochezi? o mai întrebă Swanissit prin intermediul lui Outtaké.

— Ba da, m-am speriat, răspunse ea. Venirea marilor războinici irochezi m-a surprins. Nu sunt decât o femei slabă... care n-ar putea să mânuiască armele pentru a se apăra.

Spunând acestea, îl privi pe Outtaké în faţă. Se gândea că doar el putea să priceapă "săgeata" pe care i-o aruncase, însă Swanissit ori aflase ceva despre păţania ajutorului său, gata să fie ucis de o femei albă, ori era ghicitor. Izbucni într-un râs zgomotos şi jignitor pentru marele şef mohawk. Se bătea cu palmele peste coapse şi-i arunca priviri batjocoritoare.
Angelica crezu că marcase prea devreme, umilindu-l pe Outtaké. Se hotărî să-i liniştească orgoliul, însăilând nişte explicaţii.

— Şi totuşi am avut un vis, spuse ea. Se făcea că mă găseam lângă izvorul de pe colină, spre apus, iar un duşman mă pândea şi sărea să mă lovească... Aşa că, a doua zi, înainte de a urca la izvor, am luat cu mine un pumnal, deoarece visele sunt adesea prevestitoare...

La cuvântul "vis" cei doi indieni redeveniră brusc gravi. Orice urmă de ură, de ironie sau de neîncredere dispăruse ca prin farmec.

— Vorbeşte mai departe! spuse Outtaké cu voce aspră. Vorbeşte, o, femeie albă, povesteşte-ne ce ţi-a apărut în vis!

Se apropiară, aplecându-se spre ea precum copiii care aşteaptă continuarea unei pasionante poveşti de groază.
În acel moment uşa zbură într-o parte, cu un bubuit infernal. Călăuza şi soldaţi înarmaţi se zăreau în spatele lui Nicolas Perrot, Pont – Briand, Maupertuis şi Trei – Degete, care dăduseră buzna în cameră. Aruncară imediat o privire înspre podea, unde Angelica, avu categorica impresie că se aşteptau să-i vadă cadavrul întins şi cu capul spart. Văzând-o teafără şi nevătămată, întreţinându-se – cel puţin în aparenţă – în cei mai buni termeni cu cei doi redutabili irochezi, rămaseră năuciţi.

— Doamnă! bolborosi Pont – Briand, n-aţi...? Nu sunteţi...?

— Nu, n-am murit, răspunse Angelica. Ce doriţi?

— Am fost anunţaţi că Swanissit şi Outtalké au fost văzuţi pătrunzând la dumneavoastră.

— Într-adevăr, uite-i aici. Au venit să se intereseze de copilul lor înfiat şi să-i aducă armele. Grija de care dau dovadă mi-i face foarte simpatici.

Pe Nicolas Perrot îl trecu un fior de groază văzând-o calmă între cei doi sumbri şi înfiorători războinici.

— Iar dumneavoastră! exclamă el. De când v-am întâlnit La Rochelle, nu încetaţi nici o clipă să mă uimiţi. Fie! Dacă totul merge bine, n-o să ne supărăm din cauza îndrăzneţei lor incursiuni.

Canadianul se adresă apoi în irocheză celor doi războinici, iar Angelica desluşi vag, după expresiile chipurilor lor, că-i invită să petreacă cu albii. Dar cei doi indieni clătinară din cap, refuzând.

— Spun că nu vor petrece decât cu Tekonderoga, doar atunci când francezii din Québec vor fi departe, traduse Perrot. Vă salută şi spun că vor reveni.

Apoi, demne, cele două căpetenii se lăsară escortate până la ieşirea din fort. După plecarea lor, porţile se închiseră.

7

Vor pleca, în sfârşit? Vor pleca toţi? Când vom putea să rămânem singuri în liniştea acestor pustiuri?

Angelica ofta la aceste gânduri. Spera în bucuria pe care i-ar fi adus-o fie şi câteva clipe de izolare, departe de priviri străine, în care s-ar fi găsit singură lângă Joffrey. Şi-ar fi lăsat fruntea să se sprijine de umărul lui şi l-ar fi îmbrăţişat cu toată puterea, adăpându-se din forţa lui pentru a-şi împrospăta slăbitele-i resurse, căci îl simţea liniştit, departe de spaimele care o copleşeau pe ea. Spaima era un sentiment pe care contele nu îl cunoscuse, poate, niciodată – nici în ceasul ce i-ar fi putut aduce moartea, ori în clipele de tortură. Nu ignora ameninţările unei situaţii dificile în care se găsea şi de care ştia cum să scape, dar ceea ce ţinea doar de viitorul îndepărtat, sau de imaginaţie, nu-l speria. Doar faptele imediate contau – prezentul şi realitatea.

Această descoperire făcea din el un străin pentru Angelica, însă un străin liniştitor. Într-adevăr, era foarte calm în cele mai grele împrejurări, în timp ce ea una simţea că, dacă dificila situaţie dura încă o zi-două, nervii îi cedau. Tensiunea îi făcea pielea să i se înfioreze, trecea brusc de la speranţă la presentimentul unei catastrofe, gândurile i se învălmăşeau în minte, parcă pradă unui vânt capricios de primăvară.

De când îl adusese pe Outtaké la fort, în seara cu lupta de la izvor, parcă se schimbase ceva. Ceilalţi se purtau altfel cu ea. Înţelegea că, pe nesimţite, începea să facă parte din Lumea Nouă, să nu mai fie indiferentă la neînţelegerile şi pasiunile ei.

— Vor pleca, repeta Joffrey de Peyrac pe un ton atât de sigur, încât părea deja un fapt. Vor pleca toţi, iar noi o să rămânem singuri la Katarunk.

Şi încet-încet grupurile de canoe începeau să se desprindă, din ce în ce mai numeroase, de mal. Veni şi ziua în care însuşi contele de Loménie – Chambord se urcă ultimul în cea din urmă ambarcaţiune.

Lucrurile nu luaseră întorsătura pe care o prevăzuseră ei, canadienii, când coborâseră spre Katarunk pentru a-l asedia, dar contele de Loménie nu o regreta de loc.

Privea cuplul ce rămăsese pe mal şi se gândea că reprezintă simbolul a ceea ce el nu avea cum să obţină, deşi râvnise întotdeauna. Undeva, departe, se zăreau caii scoşi la păşunat. Doar lăcustele îndrăzneau să tulbure liniştea patriarhală a împrejurimilor.

— Vă las singuri, sparse colonelul tăcerea.

— Vă mulţumesc.

— Şi dacă nu veţi reuşi să-i convingeţi pe irochezi de bunele dumneavoastră intenţii? S-ar putea să nu reziste puternicei tentaţii de a vă lua scalpul şi de a vă jefui bogăţiile, înainte de a se întoarce în ţinuturile lor!

— Inş Allah[1]!

Loménie surâse, căci şi el era un obişnuit al Mediteranei şi cunoştea toate dialectele locale.

— Allah Mobarek[2]! îi răspunse.

Ajuns la cotul râului, îşi flutură îndelung pălăria în semn de salut.

8

Cu singurătatea care îi înconjurase dintr-odată, avea să înceapă propria lor aventură.

Erau singuri, fără cetăţenie şi fără rege. Dacă irochezii aveau să vină şi să-i ceară pacea, Joffrey de Peyrac avea să vorbească doar în numele său, ca un monarh.

Nevenindu-le încă să creadă, priviră postul recucerit.

Seara, sărbătoriră veseli, în "familie", victoria şi libertatea salvată. Cupe de vin ridicate în onoarea lui Peyrac cinsteau iscusinţa conducătorului care îi scosese încă odată dintr-o situaţie dificilă.

În acea noapte, Angelica simţi o voluptate cu totul nouă strângându-l în braţe pe cel care-i apăra fără a le înşela

1 Dacă aşa vrea Dumnezeu! – (n.a.)
2 Dumnezeu e mare – (n.a)

încrederea, simţind cum buzele lui puternice savurau atingerea buzelor sale, ca şi cum ar fi dorit, odată pericolul îndepărtat, să guste revanşa pe care i-o oferea destinul.

În aşteptarea soliei irocheze, Joffrey de Peyrac îşi îmbrăcă vestonul de catifea roşie brodată cu flori de argint şi cu perle. Era încălţat cu cizmele de piele neagră, cu pinteni de argint. Aştepta în faţa fortului, cu mâna pe mânerul – tot de argint – al săbiei.

Cei şase spanioli ai gărzii sale purtau armuri şi coifuri strălucitoare, aşteptând în stânga lui, împietriţi, cu mâinile pe halebarde, în timp ce la dreapta stăteau şase mateloţi îmbrăcaţi cu un soi de uniforme în culori vii: vestoane galben cu purpuriu, pantaloni scurţi, bufanţi, de un roşu aprins, încălţări din piele stacojie, uniforme comandate la Sevillia pentru personalul casei contelui.

Ocaziile în care le ordona oamenilor săi să îmbrace veşmintele de paradă erau rare. Lumea Nouă, în afara zonelor de influenţă spaniolă, nu prea cunoştea fastul bătrânului continent. Cel mai adesea, ţinuturile din nord erau luate în posesiune de oameni a căror unică avere era cămaşa de pe ei. Tot aşa se întâmpla şi cu cei care fugiseră de persecuţiile religioase, cum ar fi puritanii englezi ori hughenoţii francezi; familia Jonas de pildă căra după ea de la plecarea din La Rochelle o modestă boccea în care se afla toată bogăţia pe care sărmanii oameni reuşiseră să o adune. Cazul lui Joffrey de Peyrac era o fericită excepţie. Contele venise pe acele meleaguri după ce se îmbogăţise căutând comori prin Caraibe. Putea deci să dea colonizării sale un aer fastuos.

Urcând spre post, irochezii erau nedumeriţi de strălucirea şi culorile ce-i întâmpinau şi care se adăugau varietăţii de nuanţe a decorului autumnal. Rafalele puternice de vânt culcau iarba ce căpătase luciri stinse, ca de brumă.

Swanissit îşi ducea pe braţe puşca cu pat de sidef. Erau cinci irochezi cu totul: Swanissit, Outtaké, Anhisera, Ganatuha şi Onasatégan. Erau goi până la brâu, supţi de foame, iar bucăţile de piele de pe şolduri fluturau în vânt.

Onasatégan era şeful onnontagilor, iar Ganatuha una dintre cele mai importante căpetenii ale onéiouţilor. Anhisera putea fi socotit solul cayguaşilor, căci, deşi tot senecaş, era frate de sânge cu căpetenia lor.

Erau aşadar cei mai mari reprezentanţi ai celor Cinci Seminţii din valea porumbului, venind să încheie o alianţă cu

Bărbatul Tunetului. Se încumetau s-o facă datorită ataşamentului faţă de triburile lor, însă sentimentele care le umpleau inimile erau tulburate de neîncrederea pe care încercau să o ascundă sub masca aroganţei.

Privindu-i cum înaintau din înălţimea palisadei, Angelica se întreba ce simţeau cu adevărat acele suflete sălbatice şi crezu că desluşeşte neîncredere, nelinişte şi durere. Căci Swanissit le spusese: "Cele Cinci Seminţii nu mai sunt ceea ce au fost odată. A sosit ceasul să încercăm o înţelegere cu albii".

Soarta irochezilor era pe cale să se împletească pe nesimţite cu existenţa Angelicăi. Să fi fost oare din cauza clipei în care avusese viaţa lui Outtaké în vârful pumnalului său, ori a întâmplării cu broasca ţestoasă, ce parcă nu reuşea să se şteargă din amintirea indienilor?

În acea dimineaţă, împreună cu Honorine, alesese cele mai frumoase perle din grămada de lucruri mărunte destinate diferitelor târguri cu indienii.

— Vreau să i le dăruiesc bătrânului Swanissit, dacă mai vine şi el să ne viziteze. Este un om foarte respectabil.

— Da, şi eu ţin la el, declară solemn Honorine. Se purta foarte frumos cu băieţelul. De ce a plecat cu canadienii? îşi amintise brusc micuţa de nepotul lui PAubigniére. Ne-ar fi învăţat să tragem cu arcul.

Şi Angelica ar fi fost bucuroasă dacă puştiul ar fi rămas cu ei. Nici nu fusese însă vorba de aşa ceva.

La jumătatea urcuşului, irochezii dădură peste darurile pe care Joffrey de Peyrac le lăsase acolo pentru ei, printre care se găsea şi o centură de wampum de mare valoare, din bagajul său.

După ce descifrară mesajul de pe podoabă, alcătuit din mărgele de porţelan alb şi albastru întunecat, Swanissit şi ai săi se arătară foarte mulţumiţi. Ridicând capetele, se priviră, spunându-şi parcă: "E bine! asta da, e ceva de valoare!..."

Swanissit trebui să le amintească celorlalţi că cingătoarea făcea parte, nu cu mult timp în urmă, din comoara mohicanilor. Faptul de a se afla în posesia lui Peyrac vorbea de la sine de valoarea alianţelor încheiate de el şi importanţa pe care i-o acordau triburile din sud. Dăruindu-le-o lor, făcea să le bată inimile nebuneşte. Simplul gând că ar putea să o ducă acasă, la ai lor, le dădea fiori de emoţie. Swanissit se şi vedea intrând în aşezările Caselor lungi purtând pe braţe nepreţuita cingătoare

de wampum. Imaginându-şi uimirea a lor săi, simţea cum îi sălta inima în piept.

Îşi depuseră armele – arcuri şi tolbe cu săgeţi, puşca cu patul de sidef – apoi pipa din piatră roşie. Nu aveau decât una, amărâtă şi cam grosolană, iar piatra era rece, căci nu mai fusese încălzită de luni şi luni de zile... oftară, văzând printre darurile albilor, puse pe piei tăbăcite, legături brune din cel mai bun tutun Virginia, a cărui delicioasă aromă făcea să le freamete nările.

Cât de plăcut ar fi să se aşeze cât mai curând în jurul focului şi să fumeze, bucuroşi de promisiunile obţinute în înţelegerea cu albii!

Dar nu se cuvenea să neglijeze din cauza unei asemenea plăceri complicatele ritualuri ale unor discuţii de cea mai mare importanţă, unde se hotăra viitorul irochezilor.

De data aceasta, Angelica îi ceruse contelui să nu mai fie obligată să asiste la ceremonie. În pofida rolului pe care îl avusese în pregătirea acelei întâlniri – asumat oarecum independent de voinţa sa – nu credea că prezenţa ei era necesară. Nicolas Perrot îi explicase, insistă ea în convorbirea avută cu Peyrac, că, dacă la irochezi femeile (şi mai ales mamele) au dreptul de a-şi spune părerea în faţa Sfatului Bărbaţilor, nu o comunicau decât prin vocea unui sol, de obicei un tânăr războinic. În plus, suferea încă de dimineaţă de o migrenă groaznică, lipsindu-i curajul de a înfrunta multe ore sporovăiala gălăgioasă a indienilor, mirosul lor pătrunzător şi gestul de a-şi şterge nasul cu mâna sau cu părul. Joffrey de Peyrac căzu de acord ca ea să lipsească de la întâlnire, cu condiţia ca şefii indieni să nu-i reclame în mod special prezenţa.

— De fapt femeia se temea de o nouă întâlnire cu Outtaké. Mai bucuroasă s-ar fi dus să-l asculte pe Swanissit, căruia îi trimisese prin Nicolas Perrot, scuzându-şi absenţa, perlele de Veneţia alese pentru el.

Văzând că saluturile fuseseră schimbate şi că începeau discuţiile, se retrase în mica locuinţă, înfiorată de aerul deja rece al toamnei, şi îşi petrecu după-amiaza în mijlocul prietenilor şi copiilor.

Din când în când, câte un trimis venea să-i ţină la curent cu mersul tratativelor.

Din scrupule, din amor propriu, dar şi din cauză că-i era foarte foame, iar aburii apetisanţi ce se ridicau din curtea fortului îl făceau să nu mai fie chiar aşa de atent cu nesfârşitele cuvântări

pe care trebuia să le rostească, bătrânul Swanissit prelungise discursurile dincolo de limitele răbdării omeneşti. Dar oricum, cea a contelui părea să nu cunoască nici un fel de limite.

Swanissit amintise pe larg că, dacă acolo nu erau de faţă decât cinci irochezi, în schimb Tahoutaguéte era în pădure, cu războinicii care începuseră poate să treacă fluviul, în aval de fort. Erau mulţi, foarte mulţi, poate o mie, în orice caz mai mulţi decât bănuiseră francezii care plecaseră.

Dacă el, Swanissit, îşi dădea seama că Bărbatul Tunetului căutase să-i adoarmă vigilenţa, că promisiunile lui erau mincinoase, că dorea să slăbească forţa irochezului făcându-l să îngroape securea războiului, pentru a-i ajuta apoi pe francezi să înşele mai uşor cele Cinci Seminţii, atunci să ia aminte şi să-şi încarce armele imediat, căci, înainte de a se întoarce în ţinuturile lor, irochezilor le-ar plăcea să-i prăjească pe unii dintre albii îndrăzneţi şi mincinoşi. Printre ei erau câţiva cu plete foarte frumoase... "Ca tine şi ca fiii tăi, Tekonderoga... Şi ca femeia ta. Dar nu o să-i iau eu scalpul, comentă bătrâna căpetenie, de parcă şi sosise acea clipă, căci îţi repet – şi trebuie să mă înţelegi – n-am omorât şi n-am scalpat toată viaţa nici o femeie şi nici un copil. Şi o să mor fără să fac aşa ceva, în datina străveche a tribului meu. Ceea ce nu pot să spun însă şi despre noua generaţie de războinici, adăugă el aruncând o privire dispreţuitoare celorlalte trei căpetenii, totuşi bărbaţi în toată firea. Tinerii au învăţat de la voi, albii, să nu respecte ceea ce dă viaţă şi ceea ce asigură viitorul; au agăţat scalpuri de femei în faţa wigwamului lor. Pfui! Cei din seminţia mea vor fi curând fiinţe la fel de bune de dispreţuit şi lipsite de demnitate ca şi voi, albii. Şi totuşi trebuie să-i apăr şi să le pregătesc acel viitor de care vorbeam".

Peyrac, calm şi demn, asculta ameninţările şi comentariile bătrânei căpetenii fără să reacţioneze. Găsi calea de a-i înlătura neîncrederea care se manifesta prin acel arţag anticipat. Asta îi luă ceva timp, şi i-ar fi prins amurgul tot acolo dacă vremea nu s-ar fi stricat dintr-odată. Vântul încetă brusc să mai bată, înlocuit de o ceaţă deasă care se ridică de pe fluviu şi de pe lacuri cu o iuţeală ameţitoare, învăluind totul până la vârful brazilor de pe piscurile stâncoase din jurul fortului, asemeni valurilor de neoprit ale oceanului.

Trebui să strângă totul, cadouri, coliere şi pipe, şi să se închidă în fort. Aprinseră un foc enorm în vatra din sala cea mare. Începu un adevărat chiolhan, cu carne grasă, porumb

îmbietor şi multă băutură înţepătoare. Se ameţiră cu tutun, fum albăstrui şi alcool limpede ca lacrima.

Accesul în acel paradis pământean le-a fost refuzat tuturor celor care nu aveau o mare capacitate de absorbţie şi o mare rezistenţă, recunoscute prin experienţa unei lungi vieţi de petreceri sălbatice şi de orgii pirătereşti.

Printre ei se numărau Florimond şi Cantor, trimişi în mica locuinţă să ducă masa femeilor, copiilor şi oamenilor cumpătaţi, ori celor ce sufereau de ficat.

Angelica râse de aerul lor descumpănit. Li se alăturase şi tânărul Yann, spunând fără înconjur că nu-i plăcea să bea prea mult, nici să mănânce mereu aceeaşi carne de urs, iar beţiile monstruoase ale indienilor îl umpleau de scârbă.

Maltezul Enrico Enzi veni şi el să le ceară găzduire. El era suferind de ficat. Fusese ruşinea vieţii lui, dar, cum avea şi renumele unui iscusit cuţitar, nu prea mai găsea pe nimeni să-şi bată joc de el atunci când, galben la faţă, refuza un pahar de vin sau de alcool.

Femeile făcură tot posibilul pentru ca seara petrecută în compania lor să fie cât mai plăcută. Cântară cu toţii, acompaniaţi de chitară şi de fluier. Mâncară clătite şi bomboane din zahăr parfumat cu anason, preparate de copii pe piatra vetrei.

Jupân Nicolas le povesti o istorie cu vârcolaci. De mult timp nu o mai spusese cuiva. Din când în când pierdea firul. Nu atât din cauza memoriei. Dimpotrivă, şi-o amintea foarte bine, dar nu o mai povestise după ce într-o dimineaţă copiii îi fuseseră luaţi de iezuiţii din La Rochelle şi de atunci nu mai ştiuse nimic despre ei.

Reuşi plin de curaj să o ducă la bun sfârşit, iar interesul arătat de ceilalţi îl răsplăti cum se cuvenea. Florimond şi Cantor, cât erau de mari, nu se lăsară mai prejos când trebuiră să-i ceară o altă poveste.

Apoi se duseră la culcare. Angelica îşi stătui fiii să rămână acolo peste noapte, căci în cealaltă clădire, acolo unde era camera lor, zgomotul petrecerii i-ar fi împiedicat să se odihnească. Cei doi băieţi se înfăşurară în pături şi se culcară pe lespezile din faţa căminului. Ceaţa îi trăgea la somn, fără măcar să-şi dea seama. Se lăsă peste fire ca o apăsare dulce şi vătuită, străbătută în opacitatea ei de zgomote înăbuşite şi confuze, plină de o linişte ciudată. În foişoarele din cele patru colţuri ale fortului, santinelele îşi munceau în zadar ochii şi urechile, încercând să desluşească semnificaţia acelor foşnete şi clipoceli pe care le

auzeau neclar, mai curând ca pe nişte suspine, ecourile catifelate ale negurilor schimbătoare. Dinspre fluviu se înălța orăcăitul broaştelor, iar dinspre pădure țipetele bufnițelor.

Absența métallacşilor şi a narandsouacilor, care îşi părăsiseră tabăra din fața fortului, făcea noaptea încă şi mai opacă. Într-o altă noapte s-ar fi zărit chiar şi prin ceață scânteierile tăciunilor din vetre, s-ar fi simțit mirosul fumului scăpat printre scoarțele wigwamurilor rotunde, s-ar fi auzit plânsetele copiilor.

Postul Katarunk zăcea cufundat în ceață, asemeni unei epave în adâncul oceanului.

9

Ceața de afară se potrivea de minune cu ceața dinăuntru. Cu singura deosebire că cea de afară era înghețată, pe când cea din sala cea mare – caldă.

În noapte – ceața cenuşie, spuzită de diamantele delicate ale gerului. Înăuntru – negura albăstruie a tutunului.

Afară domnea pâcla spațiilor întinse, cu miros fad şi rece de mormânt, târându-se pe pământul învăluit în întuneric, asemeni unui Monstru amenințător ce asedia adăposturile oamenilor; înăuntru norii îmbietori înălțați în volute elegante din pipele fumate cu stomacul plin, dar cu mințile golite de gânduri.

Swanissit era fericit. Bătrânul senecaş mâncase până crezuse că o să-i plesnească burta. Băuse însă puțin, căci îl speria puterea teribilă ascunsă în apa-de-foc, în voia căreia nu se lăsase niciodată. Refuzase berea şi vinul oferite. Dar apa, cu parfumul pământului şi al fântânilor adânci, îi păruse încântătoare, stropind fiertura de porumb cu carne. Excesele mâncării şi ale tutunului, după un post prelungit, la care se adăuga oboseala luptelor, avură asupra lui acelaşi efect ca al ațâțătoarelor băuturi, aşa că era la fel de beat ca şi ceilalți meseni. Se gândea la colierul de wampum pe care avea să-l ducă pe brațe, ca pe o ofrandă, în fața Sfatului mamelor şi Bătrânilor. Se gândea la darurile primite şi la promisiunile obținute de la albi, în urma înțelegerilor.

Visa tărâmul aprigelor vânători care-l aşteaptă pe neînfricatul războinic dincolo de viață. Erau seri de petrecere în care inima se umplea de plăcere. Bătrâna căpetenie îşi

închipuia că bucuria spiritelor răsplătite nu avea cum să fie diferită de cea pe care o simţea în acele clipe. Nimic nu lipsea. Ba chiar – ce surpriză! – îl văzu apărând dintr-o dată în faţa sa şi pe baronul de Maudreuil, alt copil crescut de el, odinioară, râzând cu toţi dinţii şi agitându-şi pumnalul...

10

Înspre zorii zilei, când întunericul era încă adânc, se auzi nechezatul cailor.

Afară un strigăt sparse tăcerea:

— Urşii!...

Joffrey de Peyrac se ridică şi se repezi spre uşă. În pofida obişnuitei sale rezistenţe, nu era prea stăpân pe mişcările sale, reuşind totuşi să ocolească cu destul succes trupurile doborâte de alcool.

Oricât de rezistent ar ti fost la toate manifestările de ospitalitate, nici una nu te punea la o atât de grea încercare ca de a onora o importantă înţelegere cu nişte căpetenii indiene, mai ales irocheze.

Puterea lor de a face faţă vorbăriei, îmbuibării şi băuturii era dintre acelea care te fac să disperi, văzând că nu slăbeşte nicicând.

Din fericire, răbdarea lui era din cel mai bun şi mai încercat soi. Şi putea cel puţin să spună într-o singură noapte făcuse progrese însemnate în învăţarea limbii irocheze.

Mergând prin curte. Peyrac realiză plin de uimire ce nu-şi auzea proprii paşi. Se îndreptă spre poarta forului, prin bezna netulburată de nici o licărire. Auzi încă un strigăt, aspru şi ciudat, şi recunoscu vocea spaniolului Pedro Majorque, una din santinelele sale.

În clipa aceea o lovitură violentă i se abătu asupra umărului şi-l tăcu să se clatine. Lovitura îi aţintise capul, însă reflexele contelui erau încă treze. O simţise şi sărise imediat într-o parte. Alte lovituri cădeau la întâmplare prin ceaţa deasă. Peyrac prinse pe dibuite nişte braţe lunecoase, le răsuci aşa cum învăţase prin porturile Orientului şi auzi oasele trosnind. Dar cel care îl atacase părea înzestrat cu o viaţă fără moarte, asemeni hidrei cu o sută de capete. O altă lovitură – de data aceasta de secure – ce l-ar fi putut izbi în plină frunte dacă n-ar fi evitat-o ca şi pe prima, îi

zgârie pielea de la rădăcina părului, puţin deasupra tâmplei. Sângele începu să-i şiroiască pe faţă, iar un gust sărat îi năclăia buzele.

În cele din urmă reuşi să scape. Se îndepărtă dintr-un salt de acel nod de şerpi ce-l ţinea prizonier şi-i căuta moartea.

O luă la fugă drept în faţă, într-o ciudată linişte a cărei explicaţie nu reuşea s-o găsească. Ochii începeau să i se obişnuiască încet cu pâcla întunecată, însă era clar că nu putea să vadă prin beznă la fel de bine ca indienii. Totuşi desluşi o siluetă care alerga înspre el, ca o umbră cu contururile nefiresc îngroşate de aerul dens. De data asta contele lovi primul, cu patul de argint masiv al pistolului, în plină faţă. Umbra căzu, se topi, însă multe altele forfoteau în negura nopţii, înconjurându-l, gata-gata să pună mâna pe el.

Rana îi slăbea încet-încet puterile, Alergând, Peyrac se îndreptă spre fluviu, sperând să-şi găsească acolo scăparea. Când simţi sub tălpi buza malului abrupt, se aruncă în apă.

Refugiul negru şi rece ca gheaţa îi păru foarte primitor. Avea impresia că retrăia evadarea petrecută cu cincisprezece ani în urmă, când se lăsase să alunece în apele Senei din barca în care îl transportau muschetarii regelui, aproape mort.

O izbitură îl făcu să se oprească. Se agăţă de nişte crengi, se propti în rădăcini şi se săltă pe malul lângă care ajunsese.

O lumină trandafirie şi crudă îi rănea ochii. parcă era un foc de artificii îndreptat înspre el. Îşi dădu seama că nu era decât geana de lumină a aurorei şi strălucirea răsăritului. Era înconjurat de jerbe de aur şi diamante. O albeaţă strălucitoare înlocuise valul negru al nopţii. Deşi crezuse că nu-şi pierduse cunoştinţa, înţelese că rămăsese probabil câtva timp leşinat, după ce se săltase pe mal.

Îşi aminti brusc: "Angelica!... Postul... ce s-a întâmplat oare?... E în primejdie?... Copiii!..."

Îşi recăpătă imediat luciditatea. Deşi pierduse mult sânge, încrâncenarea ce-l învăluia îl umplu de o forţă teribilă. Era pregătit de luptă, la pândă, obişnuit cu acel soi de izolare care-l cuprindea chiar în clipele înfruntării şi-l făcea să fie surd şi orb la tot ce nu ţinea de pericolul pe care trebuia să-l înfrunte.

Se ridică prudent şi privi în jur. Albeaţa orbitoare, liniştea şi înăbuşirea stranie a oricărui zgomot, chiar şi a paşilor, îşi aflară imediat explicaţia când zări zăpada aşternută peste tot. Căzuse noaptea, învăluită de neguri. Primele raze de soare înlăturaseră pâclele străvezii şi-i redaseră peisajului limpezimea cristalină.

Contele înţelese că era departe de fort. Zărea silueta întunecată a palisadei pe culmea malului şi leneşele fuioare de fum ieşite din cele două coşuri, desenându-şi urmele argintii pe cerul dimineţii.

Începu să înainteze încet, la pândă. Ţinea pistolul de ţeavă gata să lovească. Privirea răscolea totul. Nu desluşi însă nici o formă omenească. Puţin mai sus zări urme de paşi întipărite în zăpada proaspătă, paşi ce urmau linia malului. Pe măsură ce se apropia de post urmele se înmulţeau, despărţindu-se apoi pentru a o lua înspre cele două laturi ale clădirii. Postul fusese deci încercuit înainte de asediu.

Asediu? Nu, mai curând se pătrunsese fără nici o greutate. Căci el în curte fusese lovit. În sfârşit, cum apucă poteca – vizibilă sub stratul subţire de zăpadă – ce urca de pe plajă până la intrarea fortului, zări o formă omenească lungită în cărare.

Se apropie atent, apoi întoarse corpul cu faţa în sus. Indianul avea fruntea despicată, iar creierul zdrobit şi plin de sânge. Era cel pe cure îl lovise cu patul pistolului, prin întuneric. Se opri să cerceteze cadavrul.

Chiar dacă ştia că era uşor de luat prin surprindere, ţintă banală pentru duşman, îşi dădu seama brusc că nu trebuia să se mai teamă de un atac imediat.

Indianul făcea parte din triburile ce atacă noaptea, retrăgându-se cu apariţia zorilor. Nu se temeau să moară în tenebrele nopţii, căci sufletele lor scăpau blestemului ancestral, singurii care îndrăzneau...

Nu puteau să aparţină decât unei rase. Aplecându-se peste mort, Joffrey de Peyrac găsi dovada. La gâtul indianului strălucea ceva. Contele trase brusc pentru a rupe legătura amuletei. După ce-i aruncă o privire, îi dădu drumul în buzunarul vestonului.

Apoi începu să urce încet spre fort.

11

Angelica abia adormise. Migrena îi strângea tâmplele ca într-un cleşte, iar ochii o dureau. În noapte, câţiva abenakizi, pe care Nicolas Perrot îi adusese pentru a-i onora cu puţină muzică pe şefii irochezi, scuturau din zurgălăi, băteau în tobe şi suflau în fluiere de stejar cu şase găuri. Dansul flăcărilor arunca sclipiri fantomatice pe bucăţile de piele ale micii ferestre.

Femeia se temea fără încetare că o să zărească desenându-se pe ea umbre amenințătoare. Indienii dansau cu paşi mărunți şi ritmați, iar înăuntru căpeteniile şi albii trebuiau să petreacă, servindu-se unii pe alții cu vase de lemn pline de grâu de India, acoperit cu untură de urs şi semințe de floarea soarelui, cu bucăți de carne fiartă şi mai ales cu pahare de rachiu. Din când în când strigăte aspre şi monocorde acopereau zarva stridentă şi chinuitoare a muzicii, iar tânăra femeie tresărea, prost dispusă. Îi lipsea prezența lui Joffrey şi-i era frică.

"Aş vrea atât de mult să fii lângă mine, se gândea ca un copil. Am atât de multă nevoie de tine..."

Pe urmă totul se încețoşase şi căzu într-un somn adânc.

Se trezi într-o linişte deplină. Geana de lumină a zilei semăna cu fosforescența difuză a unei lămpi de alabastru.

La căpătâiul patului îl zări pe mohawkul Outtaké. Era gol până la brâu şi palid ca un mort. Ai fi zis că-i o statuie îngălbenită de marmură. Privind-o, indianul înclina capul şi femeia desluşi că din umăr sau din piept, nu putea să-şi dea prea bine seama, îi curgea sânge.

Irochezul murmură dintr-o suflare:

— Femeie, lasă-mi viața!

Dintr-un salt, Angelica sări în picioare, destul pentru ca umbra tânguitoare să se risipească. Nu era nimeni în odaie.

"Înnebunesc, se gândi femeia. O să încep oare şi eu să am vedenii, ca toți cei de pe aici?" Îşi trecu peste chip o mână tremurătoare. Inima îi bătea cu putere. Ascultă cu atenție. Ce era oare cu acea linişte ciudată? Era bizară şi-şi dădea seama că se datora unei întâmplări aparte. Se întâmplase ceva!

Se îmbrăcă într-o clipită. În grabă, îşi luă la întâmplare o pelerină. Era haina roşie pe care şi-o pusese pe umeri în scara ospățului. Nu-şi închipuia că acea alegere avea să o ajute să salveze o viață...

In camera de alături băieții, continuau să doarmă adânc, ca toți tinerii. Îşi lipi apoi urechea de uşa camerei copiilor şi a familiei Jonas şi, după ce le auzi răsuflarea regulată a unui somn liniştit, se mai calmă.

Însă tăcerea ce învăluia totul continua să-i pară neobişnuită.

Fără să facă nici un zgomot, se duse să deschidă zăvoarele uşii de la intrare. Lumina prea albă a dimineții, ce-o nedumerise când se trezise, o izbi în față.

În acelaşi timp o învălui un suflu de gheață, iar ochii îi clipeau, orbiți. Îşi reținu o exclamație uimită.

Zăpadă!...

Se aşternuse peste noapte, o zăpadă timpurie, neaşteptată, ce căzuse liniştit, acoperind fortul cu mantia-i vătuită, îngropând orice urmă de viață, zgomote şi mişcări.

Spre dimineață fulgii îşi încetaseră dansul, dar impresia de surpriză stăruia încă. Totul era pustiu. dar numeroase urme se zăreau pe covorul alb din curtea postului.

Angelica văzu poarta larg deschisă şi, dincolo de ea, ceva întunecat, poate un corp întins pe pământ.

Era gata să se repeadă şi să vadă despre ce era vorba, dar o pală de pâclă joasă şi deasă se năpusti în spatele ei, pe deasupra acoperişului, în vălătuci de neguri ce ascundeau strălucirea soarelui. Se trezi aproape brusc într-o lume opacă şi surdă.

Se auzi un țipăt puternic, ascuțit şi straniu. Nu vedea nimic. Trebui să înainteze pe dibuite de-a lungul palisadei, până la poartă. Când se trezi afară din curtea fortului, nu mai ştia în ce direcție crezuse că desluşise trupul lungit pe jos.

Scoase un strigăt. Glasul îi suna vătuit şi probabil că nu răzbea până prea departe. Aproape la fel de neaşteptat cum se lăsase, ceața începu să se subțieze, şiroind în mici picături scânteietoare. În dreapta, undeva deasupra tinerei femei, o formă înaltă începu să prindă contur. Era arțarul singuratic de lângă intrarea în post. Zăpada nu reuşea să-i acopere somptuoasa podoabă de frunze, subliniindu-i prin contrast strălucirea sângerie, în timp ce lumina difuză a soarelui se lupta din greu să biruie ceața se reflecta prin filtrul frunzişului purpuriu ca prin rubinele unui vitraliu.

Negura se târî încet până pe malul fluviului. De acolo venea o siluetă omenească, urcând costişa. Era tânărul baron de Maudreuil, frumos şi radios precum însuşi arhanghelul Mihail.

Părul blond îi sclipea sub bentița de pene şi perle. În răscroiala vestei sale din piele de căprioară, desfăcută peste pieptul gol, se vedeau strălucind fugar trei medalii. Luciri se vedeau şi pe lama cuțitului pe care-l strângea în pumn, deasupra capului.

Urca cu capul ridicat, mândru, iar zăpada îi înăbuşea paşii. Ochii limpezi îi străluceau halucinant, prinşi parcă de o viziune îngerească.

Sub arțarul învăpăiat de reflexe de vitraliu zărea prin ceață

o siluetă aureolată de lumină, de o frumuseţe nepământeană, cu chipul palid ca albeaţa crinilor, cu ochi nemaivăzuţi.

Îl aştepta, îl privea sosind, senină şi gravă, învăluită în faldurile unei mantii precum aurora.

Strivit de emoţie, se prăbuşi cu un genunchi în pământ.

— O, fecioară preacurată, murmură cu o voce spartă, o, Născătoare de prunc Sfânt, binecuvântată fie această zi! Ştiam prea bine că o să-mi fie dat să te văd în ceasul biruinţei mele.

În faţa lui, zăpada se împurpură de strălucitoare flori roşii. Era sânge, scurs picătură cu picătură...

În pumnul le care-l agita deasupra capului ţinea ceva întunecat, pe care şiroiau firişoare purpurii.

— Iată părul demonului! Iată ofranda pe care ţi-o promisesem! O, Preacurată Fecioară!... Iată scalpul lui Swanissit!

O pală de neguri îi învălui, ascunzându-l vederii femeii pe tânărul îngenuncheat. Îl auzi strigând încă odată, cu o voce dementă:

— Swanissit e mort! Slăvit fie Domnul, în cel mai înalt dintre ceruri!...

Angelica începu să dea încet înapoi, pe dibuite, căutând un punct de sprijin. Ajunse în curte, vrând să se ducă înspre sala cea mare. Zări dintr-odată, la câţiva paşi de ea, apărând din ceaţă, uşa larg deschisă a clădirii principale. Intrarea semăna cu gura întunecată şi rece a unei caverne. Panoul greu de lemn scârţâia din ţâţânile de aramă, în voia vântului.

O năpădi o spaimă îngrozitoare.

— Sala festinului! şopti, înaintând până în prag.

La masă nu mai stăteau decât patru bărbaţi. Erau cele patru căpetenii irocheze, Swanissit, Anhisera, Onasatégan şi Ganatuha. Cu frunţile căzute pe masă, păreau că picotesc după beţie. Un miros fad plutea prin sala în care pătrunsese negura de afară. Focurile se stinseseră. Angelica desluşi un zgomot sinistru, ce o înfioră din creştet până în tălpi. Era zgomotul unei lente picurări, asemănător cu al apei din adâncurile unei grote sumbre.

Nu mai conta că prin uşa larg deschisă pătrunsese frigul şi că focurile se stinseseră. Cei patru nu mai aveau nevoie de căldură. Zăceau cu capetele într-o baltă de sânge, iar zgomotul era chiar al sângelui ce se scurgea de pe masă pe podea.

Femeii i se făcu rău.

Oroarea şi infamia scenei depăşeau până şi neliniştea cauzată de soarta soţului ei.

Şefii irochezi fuseseră scalpaţi la masa gazdei lor, sub acoperişul lui Joffrey de Peyrac. O umbră mişcă în spatele ei. Se întoarse brusc, cu mâna pe pistol.

Îl văzu pe Nicolas Perrot. Canadianul îşi freca creştetul capului sub căciula de blană şi o privea cu doi ochii cârpiţi şi mahmuri. Se uită şi el înăuntru, iar buzele începură să-i frământe înjurături pe care nu îndrăznea să le rostească cu voce tare.

— Domnule Perrot, făcu Angelica aproape în şoaptă, cine a făcut toate astea? Bărbatul ridică din umeri...

— Unde este soţul meu?

— Tocmai îl căutăm.

— De fapt, ce s-a întâmplat?

— Azi noapte ne-am cam pilit, răspunse Perrot. Când am ieşit în curte, eu unul am primit o lovitură în fată. De-abia m-am trezit.

— Cine v-a lovit?

— Încă nu ştiu. Dar fac prinsoare că e vorba de Piksarett şi turbaţii lui de patsuikeţi.

— Era şi Maudreuil cu ei. L-am văzut adineauri în faţa postului.

Privind înspre irochezi, Perrot spuse confuz:

— Lipseşte unul...

Numără morţii.

— Lipseşte unul... Mi se pare că Outtaké. Probabil că a fugit.

— Dar cum de au intrat şi v-au luat prin surprindere?

— Li s-a deschis dinăuntru. Santinelele au crezut că se întorceau francezii...

— Şi el? Oh, Doamne, unde poate să fie? Mă duc să-mi trezesc băieţii.

Angelica străbătu iar curtea pe care opacitatea cenuşie a ceţei o preschimba într-un pustiu nedefinit. La fiecare pas putea să se trezească în faţa vreunui duşman.

Recunoscu clădirea depozitului şi se opri, sprijinindu-se de zid, cu pistolul pregătit, căci auzise parcă un foşnet.

Zgomotul se auzi din nou.

Ceva greu aluneca pe acoperişul de şindrilă, iar în aer se răspândi un roi de fluturi de zăpadă.

Un trup se prăbuşi greoi în faţa ei. Era Outtaké, alb ca ceara. Căzu în zăpadă şi rămase nemişcat.

După câteva clipe femeia se aplecă deasupra lui. Stătuse probabil mai multe ore pe acoperiş, rănit, până când forţele îl slăbiseră de tot.

Irochezul deschise ochii în care îi lucea o privire sălbatică. Buzele i se mişcară. Angelica mai curând ghici cuvintele pe care indianul i le spusese lângă izvor şi pe care i le repetase în vis:

— Femeie, lasă-mi viaţa!

Îl luă de subsuori şi începu să-l târască. Era greu. Mâinile alunecau pe pielea grasă.

Căută în buzunar cheia depozitului, deschise împingând uşa cu cotul şi târî trupul rănitului înăuntru. Îl lăsă într-un colţ şi îngrămădi peste el câţiva saci goi şi prăpădiţi, ca să-l ascundă.

Apoi ieşi, închizând uşa.

În spatele ei, cineva ivit din ceaţă o privea.

Când se întoarse, femeia tresări violent. În faţa ei se găsea un indian. Era marea căpetenie îmbrăcată în blana de urs pe care o zărise într-una din dimineţi lângă altarul de lemn aurit. Era într-adevăr foarte înalt, dar foarte slab. Chica abundentă de păr uns era împodobită cu mărgelele de lemn ale unui şirag, iar de-o parte şi de alta a feţei îi cădeau două cozi strânse în nişte brăţări din gheare de vulpe roşie.

Mai multe şiruri de medalii şi de cruciuliţe înşirate în jurul gâtului i se revărsau pe pieptul tatuat.

O privea pe Angelica aplecând capul, mijiţi de răutate.

Se apropie încet de ea.

Rânjetul mut îi dezvelea dinţii albi şi ascuţiţi. Cu cei doi incisivi superiori, ieşiţi mult în afară, avea aerul unei veveriţe pusă pe rele.

Femeia nu-şi putea explica de ce, dar nu-i era frică.

— Tu eşti căpetenia Piksarett? îl întrebă.

Ca toţi abenakizii, obişnuiţi ai aşezărilor franceze, trebuia cel puţin să înţeleagă limba, dacă nu să o şi vorbească.

Indianul făcu semn din cap că da.

Angelica se strecură între el şi uşa depozitului, hotărâtă să nu-l lase să intre. Nu dorea să-l ucidă, ci doar să-l îndepărteze, să-i stea în cale dacă dorea să-i facă de petrecanie rănitului. Îşi lăsă să-i cadă de pe umeri larga pelerină roşie.

— Ţine mantia asta... Ia-o... Ia-o pentru morţii tăi...

Pelerina cu pricina le luase pur şi simplu ochii indienilor. O visau, halucinaţi în permanenţă de obsesia găsirii unui linţoliu demn de a păstra osemintele strămoşilor. Nu puţini preoţi catolici

îşi găsiseră martiriul din cauză că refuzaseră să le dăruiască indienilor patrafirul!...

Era singurul gest capabil să-i distragă atenţia lui Piksarett, care privi extaziat veşmântul oferit, strălucitor chiar ca aurora desprinsă de pe cer.

Se repezi şi o înşfăcă, o desfăcu, o îmbrăcă, apoi o strânse şi o duse fericit la piept.

Mai privi o dată uşa apoi pe Angelica şi, în sfârşit, pelerina.

În acea clipă soarele reuşi să biruie negura, învăluind totul cu razele lui. Apărură din ceaţă clădirile, zidul de apărare, în timp ce zăpada începea deja să se topească.

De la capătul celălalt al curţii, Nicolas Perrot îl zări pe Piksarett lângă contesă.

Se repezi înspre ei.

Dar abénakizul o luă la fugă cu pelerina, sări peste palisada ca o veveriţă uriaşă şi dispăru.

Totul se petrecuse exact în clipa în care Joffrey de Peyrac intrase în curtea fortului. Angelica alergă spre el şi i se repezi în braţe, îngrozită că-l vedea rănit, dar nebună de bucurie că trăia.

— Domnul fie lăudat! Trăieşti! îi aruncă într-o suflare, strângându-l la piept. Dar eşti rănit!

— Nu-i nimic. Copiii, ce-i cu ei?

— N-au păţit nimic. Cred că nu e nici un mort de jelit... printre noi.

Privirea lui Peyrac se oprise deja asupra uşii deschise a clădirii principale, lângă care începeau să se adune oamenii. Se apropie, cum făcuse şi soţia sa mai înainte, presimţind tragedia dinăuntru.

Privi din prag personajele de ceară, împietrite grotesc în poziţii de somn sau de beţie, cu capetele năclăite de sânge, sprijinite de tăblia mesei, printre mâncăruri.

O mânie sălbatică i se aprinse în ochii negri. Înjură printre dinţi:

— Blestemat să fie cel căruia îi datorăm toate astea!

— Precis că-i vorba de patsuikeţi, interveni Perrot.

— Ştiu... ştiu că de ei e vorba, trădători ascunşi de întunericul nopţii. Le-am văzut semnul...

Scoase din buzunarul vestonului ud obiectul pe care-l smulsese de la gâtul indianului mort. Ceilalţi văzură strălucind în palma lui o cruciuliţă de aur.

— Crucea, adăugă cu amărăciune contele. Nu există un singur loc pe lumea asta unde să pot face şi eu ceva fără să mi se vâre crucea în cale, să mă poticnesc!...

— Domnule, vă implor, nu huliţi cele sfinte, strigă Nicolas Perrot pălind.

— Nu blasfemia contează! Numai faptele sunt importante!...

Le aruncă o privire încruntată. Nici unul din cei care-l înconjurau, nici chiar ei, camarazii lui, nu-i puteau înţelege ereticele vorbe, pe care nu se putuse stăpâni să le rostească. Doar EA putea. Căci ea suferise alături de el pentru aceleaşi cauze. O strânse cu o mână, puternic, privindu-i cu o stăruinţă disperată chipul palid şi ochii limpezi.

Lângă el, femeia fusese izgonită din lumea Drept-credincioşilor: pentru dragostea lui fusese însemnată de tânără – avea douăzeci de ani de atunci – cu pecetea blestemului, iar acum descoperea, într-o străfulgerare, că devenise un fel de dublu al său, poate singura fiinţă din lume care semăna cu el.

— Trebuie să fie lovitura patsuikeţilor, repetă Maupertuis, doar pentru a zice ceva. Nu suporta să vadă un irochez fără să-i sară la beregată. Cum şi-au dat seama că ăştia erau cât pe aci să le scape...

— Sigur, ei au fost. Trebuie să fie un indian creştinat şi pe deasupra şi fanatic pentru a îndrăzni să atace noaptea, riscând o luptă. Fanatic şi habotnic. Doar patsuikeţii corespund acestei descrieri. Destul de credincioşi încât să nu ţină la superstiţiile lor, care spun că un războinic ucis noaptea va rătăci de-a pururi prin tenebre. Destul de hipnotizaţi de către Sutana neagră ca să creadă în forţa lui mistică atunci când le spune că omorârea unui irochez sau a unui englez le garantează locul în Paradis.

— Vorbiţi de părintele d'Orgeval? strigară într-un glas Perrot şi Maupertuis. Dar e imposibil, părintele e un adevărat sfânt!...

— E un sfânt care îndeamnă la luptă în numele Domnului său. De mult timp m-am lămurit cam ce hram poartă. Papa şi regele Franţei l-au trimis în Acadia, unde singurul lui ţel e să-i împingă pe abénakizi la un Război Sfânt împotriva ereticilor englezi şi a tuturor celor pe care îi consideră duşmanii catolicilor şi ai francezilor. El e cel care a cerut ajutorul Québecului şi a stat în umbra ocupării fortului nostru. Când a văzut că Loménie şi cu mine ne-am aşezat paşnic la masa tratativelor, s-a crezut înlăturat şi a vrut să lovească o dată şi bine... Nu e prima oară când îi trimite pe patsuikeţi la luptă după cum îl taie pe el capul.

Peyrac tăcu o clipă, apoi reluă cu o voce aspră şi spartă:

— Acum, din cauza greşelii lui – şi contele privi crucea strălucitoare de aur din palmă – mi-am mânjit mâinile cu sângele

trădării... Aminteşte-ţi, Perrot, cuvintele lui Tahoutaguéte, când a venit aici ca sol. Era frământat de îndoială. Outtaké le spusese că nu se putea încheia o înţelegere cu albii. Dar ei, irochezii, doreau să spere într-un alb care să nu-i trădeze. Acum ce-aş putea să le răspund? Casa mea e pătată de o crimă pe care n-am să o ispăşesc...

Vocea îi tremură. În acelaşi timp, Angelica, pe care bărbatul continua să o strângă lângă el, avu impresia că ultimele cuvinte produseră în el o revelaţie, făcându-l să întrezărească ceva, poate o soluţie. Apoi se linişti, îşi redobândi obişnuita stăpânire de sine şi repetă cu jumătate de glas:

— Casa mea e pătată... Privirea îi era fixă şi visătoare.

— Outtaké a fugit, interveni Perrot.

— Asta-i foarte rău! Se va duce la războinicii săi, dincolo de fluviu, şi în două zile, dacă nu chiar mâine, vor fi aici. Nu vom avea altă soluţie decât să-i ucidem până la ultimul, ori să murim noi. Unde sunt santinelele de azi noapte?

Jacques Vignot şi doi spanioli ieşiră din mulţime.

Parizianul povesti că spre orele două, în timp ce turul de patrulare tocmai se sfârşise, auzise de afară o voce care le cerea în franceză să deschidă porţile pentru domnul de Loménie Chambord, care, aşa pretindea glasul, fusese obligat să se întoarcă din drum.

După ce schimbaseră mai multe amabilităţi cu corpul expediţionar canadian, santinelele crezuseră că procedează bine deschizând porţile şi lăsându-i pe soldaţi să intre. Însă de-abia trăseseră zăvorul, că se pomeniseră ciomăgiţi şi legaţi fedeleş.

Nu era colonelul de Loménie. Era baronul de Maudreuil în fruntea unui mic grup de patsuikeţi.

Strigătul "urşii!" îi scosese afară pe toţi cei care, la sfârşitul petrecerii, îşi păstraseră destulă luciditate şi capacitatea de a se ţine pe picioare. Indienii, profitând de întuneric, îi loviseră şi pe ei.

Descoperiră acum un fapt tulburător. În încăierarea nocturnă, fulgerătoare şi mută, nici un alb nu fusese ucis, nici măcar rănit serios.

Câţiva fuseseră loviţi cu măciucile: însă cel mai mulţi nu ştiuseră nimic, dormind somnul obişnuit ori pe cel al beţiei.

Se pare că existase un consemn bine stabilit şi anume să fie cruţate vieţile europenilor din fort. Să nu fii dorit oare Maudreuil şi Piksarett decât scalpurile şefilor irochezi?

Patsuikeţii nu se gândiseră însă că Peyrac avea să se apere îndârjit, cu forţa lui ieşită din comun. Iar acum unul dintre ai lor zăcea mort în cărare.

În timp ce contele se bătea în curte, fugind apoi spre fluviu pentru a scăpa de loviturile atacatorilor, în sala plină de fum, Don Juan Alvarez, Maupertuis, Macollet şi cei care nu sforăiau încă îi văzuseră ivindu-se ca din pământ pe baronul de Maudreuil şi pe marea căpetenie Piksarett.

— Eu am înţeles imediat ce căutau acolo, explică bătrânul Macollet, însă ce puteam face? Nu mă puteam dezlipi de bancă. Şi chiar de-aş fii putut... Nu-i aşa că era o situaţie delicată? Maudreuil e un tânăr senior, cuvios şi plin de bani, iar eu nu sunt decât un bătrân păgân, fără o para chioară. Unde mai pui că avea dreptate băiatul să vină după scalpul lui Swanissit, care i-a măcelărit pe toţi ai lui... Când i-a zărit, a înţeles şi el, Swanissit, dar nu mai putea să se mişte, atât era de îndopat. Anhisera şi Ganatuha erau beţi, iar Onasatégan n-a văzut nimic, că sforăia deja. Numai Outtaké s-a ridicat. S-a bătut ca un diavol înainte de a se arunca asupra ferestrei, sfărâmând-o cu pumnii, după care a fugit... Uitaţi-vă la fereastră.

— Joffrey de Peyrac îşi trecu mâinile peste frunte. Simţi rana, mărturie mută a luptei. Pe ea era scris numele lui Etakon – Honsi, Sutana Neagră.

Ştia că nu avea să fie ultima rană.

Ordinul de a-i cruţa pe europeni nu salva decât aparenţele. Nu erau câtuşi de puţin mai feriţi de un sfârşit ameninţător. Care trib barbar, de fapt care naţie, în general, putea să accepte jignirea unui asemenea atentat mişelesc fără a cere răzbunare?

În ciuda eforturilor lui Lomenie şi ale lui Peyrac, în ciuda raţiunii, a bunului simt, în ciuda tuturor demersurilor şi a răbdării celor doi bărbaţi loiali ce doriseră să înlăture spectrul unui inutil război, el se ridica acum în faţa lor, nebunesc şi inevitabil.

12

Angelica se strecură în magazie şi rămase nemişcată în spatele uşii, blocând-o cu trupul său. Pândea zgomotele din penumbră.

Mai trăia irochezul rănit? Murise? Avea să se arunce asupra ei? Orice se putea întâmpla.

Aşteptă câteva clipe. Nu se mişca nimic.

Îngenunche şi se târî pe dibuite spre locul unde ascunsese trupul rănitului. Vraful de saci îngrămădiţi peste el nu părea să se fi clintit.

Mai devreme, când se spusese că mohawkul Outtaké nu se afla printre morţi, se gândise că era mai bine să nu dezvăluie nimic. Înainte de a-i avertiza că aveau un ostatic, trebuia să se asigure că acela trăia.

Pipăi sacii şi simţi duritatea unui corp. Deci era tot acolo. Nici nu se mişcase. Dar femeia se linişti când observă că muşchii erau calzi şi elastici.

Oftă de uşurare şi se apucă de treabă.

Adusese un capăt de lumânare, pe care-l puse pe o ladă şi-l aprinse. Luase cu sine şi o ploscă cu rachiu, alifii, bucăţi de pânză găsite în sărăcăcioasa farmacie a postului şi o tigvă cu apă proaspătă, scoasă atunci din puţ. Dădu la o parte sacii plini de praf sub care ascunsese rănitul, în caz că avea să fie căutat. La lumina gălbuie a lumânării, trupul ca de marmură se dezvălui, inert. Îl întoarse cu faţa în sus şi apropie lampa.

Privirea femeii cerceta poziţia mâinilor, deschizătura buzelor, orbitele ochilor închişi, crisparea nărilor.

Sumara cercetare fusese edificatoare. "O să trăiască" era concluzia ei.

Ştia asta, deoarece se aplecase deasupra multor răniţi, atât în Maroc, cât şi pe când lupta în Poitou. Aranjă lampa şi începu o examinare mai atentă pentru a descoperi rana ce-l cufundase pe irochez într-un somn vecin cu moartea.

Când se apropia de un bolnav ori de un rănit, corpul omenesc parcă devenea transparent pentru ea. Semne invizibile i se dezvăluiau dincolo de simţurile obişnuite. Căuta foarte atentă, abia atingând pielea bolnavului – când degetele înaintau abia simţit pe trupul tatuat, apăsarea lor era atât de uşoară, încât rănitul, leşinat, nu putea să o simtă. Totuşi mohawkul deschise ochii. Zări profilul femeii albe şi părul ei răsfirat într-o aură de lumină, asemeni unui răsărit de lună. Îi văzu ochii cercetându-i trupul, linia strânsă a buzelor, care-i dădea un aer încordat. Simţi dintr-odată atingerea palmelor ei şi fluidul cald, magnetic, ce părea că emana din acele degete subţiri, cu unghii strălucitoare şi sidefii precum scoicile, şi i se răspândea în corp, trezindu-l la viaţă.

Deodată o văzu încremenind, aşteptând parcă, precum un indian în faţa urmei duşmanului. Îi auzi scurta exclamaţie:

— Ah!

Tânăra femeie scutură de mai multe ori din cap. Dându-i într-o parte un colț al bucății de piele de pe şolduri, plină de sânge, descoperise rana ce i se întindea de pe coapsa dreaptă până sub stomac. Fusese o lovitură de suliță care îi țintise pântecele, deviind însă.

Un cordon strâns zdravăn în jurul pulpei oprise hemoragia. Imediat cum scăpase din sala măcelului, Outtaké şi-l legase ca să nu i se ia urma după sângele pierdut. Metoda era eficace, dar periculoasă, căci tot piciorul i se umflase. Exista pericolul cangrenei.

Luând lumânarea în mână, Angelica se apleacă atentă asupra rănii. Se încumetă să-i desfacă încet garoul improvizat. Curse puțin sânge. Era sânge arterial şi ar fi trebuit să țâşnească cu putere, în ritmul bătăilor inimii. Şi totuşi acest lucru nu se întâmplă. Înăuntrul acelui trup nemişcat se produsese o uluitoare vindecare... Prin ce miracol? Ridică privirea spre chipul rănitului şi tresări, văzându-l că o privea fix. Stranii puteri! Da, sigur. Cum de uitase că Outtaké putea să le stăpânească mai bine ca oricine?... Se gândise mult timp la strania pornire lăuntrică ce-i purtase paşii mai deunăzi înspre izvor, unde el o aştepta ca să o ucidă. Acum ştia că o atrăsese prin vrăji.

Ghicea că irochezul era capabil să oprească sângele din curs şi să facă moartea să dea înapoi pas cu pas, printr-o ciudată şi supranaturală deprindere căreia îi cunoştea secretul. Ore întregi nemişcat, aşteptând ca femeia albă să se întoarcă şi să-l îngrijească, se smulsese din ghearele morții prin simpla putere a voinței.

Începu să-l observe, bănuitoare. Mirosul sălbatic de indian îi pătrundea drept în inimă. Avea aceeaşi impresie pe care o încercase de mai multe ori în fața lui, anume că nu era o ființă omenească, ci un ciudat animal scăpat din lumi necunoscute. Privindu-l, gol şi lipsit de apărare, era uimită că-i descoperea mâini şi picioare, degete, coastele proeminente, buricul, sexul. Arăta ca orice om obişnuit.

Opri firicelul subțire de sânge, curăță rana cu apă şi o unse cu o alifie cicatrizantă. Strânse puternic pansamentul. Carnea tumefiată avea să se dezumfle, iar puternicul organism al sălbaticului avea să-i facă repede din rană doar o amintire.

Indianul ştia că femeia albă îşi dăduse seama de puterile sale. Mai ştia şi că putea să o atingă cu mâna, dar la fel de bine învățase că ea putea să-i dejoace planurile. O chemase lângă izvor, dar venise înarmată cu un pumnal. Şi ea stăpânea puteri

supranaturale. Fără îndoială, era aliata Spiritului Viselor – puteri dacă nu opuse, cel puţin diferite de ale lui, influenţând-o pe femeia străină, venită de pe meleaguri îndepărtate. Când îl atinsese, fusese scuturat de un fior neobişnuit.

Privindu-se în ochi, Angelica şi irochezul îşi schimbaseră gândurile fără să scoată o vorbă. Femeia dorea să-şi închipuie că el era încă leşinat şi că, în ciuda lucirii piezişe ce-i juca între pleoape, nu o vedea. Îi reproşa în gând că era încăpăţânat, periculos, posedat de forţe malefice, diabolic. La rândul său, el făcea acelaşi lucru. Cu fiecare privire, descopereau pe tăcute noi lucruri despre forţele lor, despre firile lor ascunse, iar ochii le străluceau din ce în ce mai sălbatic, dar, culmea, din ce în ce mai înţelegător.

Era un duel magic. Dar lupta era egală. Cine ar fi putut ghici acest lucru, văzând silueta albă îngenuncheată la căpătâiul unui sălbatic muribund? N-ar fi zărit altceva decât o nobilă femeie albă îngrijind cu devotament un nefericit rănit indian, tablou ce ascundea în fapt înfruntarea a două forţe egale, mult asemănătoare şi în alte privinţe, care începeau, fără să-şi dea seama, o aventură incredibilă...

Ridicând din sprâncene, Angelica făcu ultimul nod bandajului, îi aruncă rănitului o nouă privire şi se ridică. Se duse să caute într-un balot de mărfuri trei învelitori destinate târgurilor cu indienii.

Chinuindu-se apoi să mişte corpul pacientului fără a-l zdruncina prea mult, deşi i se părea greu ca piatra, reuşi să vâre una dintre pături sub el. Cu alta îl înveli din tălpi până sub bărbie, iar pe ultima o strânse şi i-o aşeză sub cap.

Pe urmă îl privi satisfăcută. In sfârşit avea aerul unui adevărat rănit, al unui bolnav cuminte. Avu curajul să-i pună mâna pe ceafă, s-o plimbe încet prin părul năclăit de răşină şi să-i ridice puţin capul, în timp ce-i duse la buze tigva plină cu apă. Trăsăturile împietrite ale mohawkului prinseră viaţă. Bău lacom. Pieptul i se umflă de un oftat adânc.

Când îi lăsă capul pe perna improvizată, pleoapele irochezului erau închise. Angelica se sperie pentru o clipă, apoi îşi dădu seama că rănitul adormise.

13

Angelica aşteptă până scara un moment potrivit. Contele îşi petrecu o parte din zi afară din post. Restul timpului discută cu Nicolas Perrot şi cu Maupertuis. Cei doi canadieni, după ce se arătară reticenţi, căzură de acord, din ce în ce mai cuceriţi, cu planurile contelui. Tânăra femeie era neliniştită: soţul său nu se arăta prea grăbit cu organizarea apărării fortului.

După toate aparenţele, apariţia irochezilor era o chestiune de zile sau chiar de ore. Or, porţile postului rămâneau deschise, iar oamenii lui Peyrac se vânturau de colo, colo, fără grabă. Se strânseră de câteva ori pentru scurt timp la sfat, primiseră câteva ordine pe care unii plecau să le execute. Săpau nişte gropi pe colină şi pe malul fluviului, care nu semănau însă nici pe departe cu nişte fortificaţii...

Într-un colţ al curţii, Angelica dădu peste Florimond, ocupat cu umplerea unor tuburi de carton. Băiatul turna în ele sulf, clorat şi oxid de cupru.

— Ce meştereşti acolo?

— Petarde.

— Oare e un moment potrivit pentru aşa ceva?

— Tata mi-a dat ordin.

— Ce vrea să facă cu ele?

— Nu ştiu. Vreo idee de-a lui.

Femeia privi în jur. Zăpada se topise în câteva ore, acoperind pământul şi frunzele cu o pojghiţă udă şi sclipitoare.

— Florimond, ce are de gând tatăl tău? Porţile rămân deschise. Totuşi irochezii pot apărea în orice clipă.

— Tata a trimis cercetaşi în recunoaştere ca să ne înştiinţeze despre mişcările şi venirea lor.

— Ce are de gând să facă?

— Habar n-am. Dar nu te nelinişti, mamă. Situaţia e grea, recunosc, dar cu tata lucrurile se aranjează întotdeauna.

Aşa suna formula magică a tuturor oamenilor contelui. “Cu tata, cu căpitanul nostru, lucrurile se aranjează întotdeauna...”

Era de ajuns să zărească pe chipul lui Peyrac anumite expresii. Oamenii şi fiii săi ştiau atunci că nu trebuiau să-l întrebe nimic, ci doar să-i asculte ordinele.

Ea, Angelica, plătise scump ca să afle că lucrurile nu se aranjau întotdeauna, nici chiar cu el. În fond, nu putea încă să uite şi să ierte amintirea singurei date când Joffrey de Peyrac se pare că-şi subestimase duşmanul sau cel puţin iuţeala aceluia. E adevărat că atunci duşmanul era foarte discretul, manieratul şi puternicul rege al Franţei, unsul lui Dumnezeu, Ludovic al XIV-lea. Tot atât de adevărat e că Peyrac nu înţelesese că o elementară prudenţă îi dicta să dispară imediat. Dorise să petreacă o ultimă noapte lângă soţia sa, nimeni alta decât ea... iar Ludovic lovise cu iuţeala fulgerului, fiind cât pe-aci să le distrugă vieţile.

Şi astăzi încă mai erau clipe în care nu putea să se bizuiască decât pe propriile puteri, constatând adesea cât de slabe erau.

Faţă în faţă cu o situaţie primejdioasă, vedea mai curând ameninţarea decât norocul ori calea de ieşire. Nu prea avea încredere în destin, pe când Joffrey de Peyrac rămânea un optimist şi afirma că până şi în cea mai dificilă situaţie există întotdeauna o portiţă de scăpare. Îl invidia pentru asta şi era chiar puţin geloasă – reuşea să rămână calm.

Totuşi trebui să-şi piardă vestitul calm pentru a doua oară în acea zi. Aflându-l în sfârşit singur, Angelica îi dezvălui că şeful mohawk Outtaké trăia, că-l salvase şi-l îngrijise. Departe de a-şi putea aduna oamenii şi a-i îndemna la răzbunare, era la bunul lor plac.

— De ce nu m-ai avertizat mai devreme? exclamă contele, gata-gata să izbească cu pumnul în masă. Mi se pare, totuşi, că e o veste importantă! Poate să-mi influenţeze foarte mult planurile. Dar ce zic eu? Mi le întăreşte şi aproape că-mi dau garanţia reuşitei. Ce mai, e sigur!

— Despre ce planuri e vorba?

— Asta mă priveşte.

— Te gândeşti la apărarea fortului? Trebuie să ne luptăm?

— Da!... Poate, dacă nu mai avem altă soluţie. Suntem bine înarmaţi şi putem să învingem. Dar uciderea grupului de irochezi ar pecetlui eşecul misiunii noastre la izvoarele Kennebecului. Ne-am trezi obligaţi să plecăm de aici mai devreme sau mai târziu – căci ceilalţi

irochezi ne-ar hărţui fără încetare. Prefer să încerc altă variantă. Nu pot să ţi-o dezvălui acum.

— Bineînţeles, sunt prea idioată ca să înţeleg! sări Angelica. Uiţi că şi eu am luptat cândva în război. Mă trimiţi înapoi la cratiţă. Nu-mi spui niciodată nimic. E exasperant!

— Tu vorbeşti! strigă Peyrac. Nu cumva tu faci risipă de explicaţii în legătură cu faptele şi gândurile tale? Mi-ai dezvăluit oare în urma căror întâmplări, căror imprudenţe l-ai înfrânt pe Outtaké atunci când ai venit cu el de parcă ar fi fost legat în lanţuri, el, cel mai teribil duşman al albilor?... Nu-i nimic obişnuit în asta, aşa ţi se pare, nu? Da. Ai dreptate, nu e nevoie de explicaţii!... Pleci, vii, îţi pui viaţa în pericol fără să te gândeşti, realizezi lucruri uimitoare şi nebuneşti!... Asta nu mă porneşte pe mine, soţul tău?... Chiar azi, după ce l-ai salvat pe irochez, ai tăcut ore întregi, ca şi cum aş fi fost un străin pe care nu îndrăzneai să-l deranjezi... Şi toţi francezii aceia care te priveau în seara petrecerii şi pe care-i fascinai cu o desăvârşită artă... Crezi că îmi era uşor?... Crezi că e uşor să fii bărbatul unei femei ca tine?

Se priviră înfierbântaţi, faţă-n faţă, cu privirile întunecate.

Apoi, dintr-odată, trăsăturile li se destinseră şi izbucniră amândoi în râs.

— Dragostea mea! începu Peyrac, trăgând-o spre el, dragostea mea, iartă-mă ieşirea. Te iubesc prea mult, asta-i tot. Mi-e teamă să nu rămân fără tine, să nu cumva să te piardă vreuna din imprudenţele tale. Mărturisesc că dacă eu îţi par prea ascuns şi tu îmi plăteşti cu aceeaşi monedă. Dar în fiecare zi îmi dau seama cât de multă nevoie am de tine. De dimineaţă m-ar fi doborât amărăciunea dacă n-ai fi fost lângă mine. Şi-ţi citeam în ochi că împărtăşeai tot ce simţeam eu. Poate că tu m-ai inspirat. Suntem împreună, draga mea, mai apropiaţi decât

ai crede şi am impresia că semănăm foarte mult. Cu toate astea, n-am să-ţi dezvălui planurile mele. Nu încă, doamnă!... Nu-ţi cer decât puţină răbdare. Voi risca o lovitură norocoasă. Am doi slujitori de nădejde pe care mă bazez, Perrot şi Maupertuis. Amândoi sunt de acord cu planurile mele.

Luă chipul femeii în palme şi o privi ţintă în ochi.

— Vrei să ai încredere în mine, draga mea?

Sub privirea lui mângâietoare, frumoasa contesă nu putu decât să-şi plece ochii, într-un semn de aprobare şi supunere.

Outtaké deschise ochii. Zări două siluete, profilate pe fundalul luminos al uşii deschise. Un bărbat si o femei sprijiniţi unul de celălalt. Închise ochii, slăbit, căci ştia că ura i se zdrobea de acel meterez.

— Te salut, Outtaké, începu grav contele de Peyrac. Îţi aduc o veste. Înarmează-te cu curaj, frate. Swanissit, Onasatégan,

Anhisera şi Ganatuha au fost ucişi, loviţi mişeleşte de tomahawkurile patsuikeţilor.

— Ştiu. Am văzut.

— Outtaké, îmi amintesc bine cuvintele pe care mi le-a rostit Swanissit. Eşti urmaşul lui. Salut deci în tine pe conducătorul celor Cinci Seminţii.

Indianul tăcu mult timp înainte de a răspunde cu o voce surdă:

— Ne-ai chemat în fortul tău, ne-ai ademenit înăuntru, iar în spatele zidurilor ne aştepta trădarea!

— Spune-mi, cine v-a lovit? Cine v-a lovit, fiindcă erai acolo!

— Baronul de Maudreuil şi aliaţii lui blestemaţi, patsuikeţii, copiii Sutanei Negre.

— Ştii, deci, că nu am făcut-o eu. Şi ştii că aceia care au pătruns în fortul meu ca să atace m-au trădat şi pe mine. Nu încerca aşadar să-mi faci obrazul să roşească de ruşine, căci e deja înroşit de sângele rănilor făcute de aceiaşi patsuikeţi. Priveşte!

Îi arătă bandajul din jurul capului.

Outtaké păru să şovăie câteva clipe, apoi se ridică sprijinindu-se într-un cot. O grimasă de amărăciune îi strâmbă trăsăturile, până atunci impasibile ale chipului.

— Ce mă privesc pe mine neînţelegerile albilor? făcu dispreţuitor. Toţi sunteţi la fel şi nu văd în voi decât unul si acelaşi duşman.

— Febra îţi întunecă mintea, Outtalké. Eu unul nu arunc vina trădării unui huron pe umerii unui irochez; totuşi huroni sau irochezi, sunteţi din aceeaşi seminţie, cum şi eu sunt tot francez, ca şi Maudreuil.

Tăcu un timp, pentru a-i da răgaz irochezului să cântărească abila comparaţie. Apoi reluă pe un ton convingător:

— Outtaké, nu judeca pripit. Gândeşte-te la vorbele mele şi, înainte de a lua o hotărâre, adu-ţi aminte şi de soarta tribului tău.

— Războinicii noştri aşteaptă pe celălalt mal al fluviului, iar Tahoutaguéte în pădure. Cum vor afla ce s-a petrecut, vor veni încoace.

Căzu din nou pe spate.

— Poţi să mă ucizi, Tekonderoga, dar asta nu va împiedica cele Cinci Seminţii să-şi răzbune morţii.

— Dar cine ţi-a spus că vreau să le împiedic? întrebă cu blândeţe contele. Da, triburi ale Lungii Case, veniţi toate la

Katarunk! Veniţi, voi, cele Cinci Seminţii ale Ligii irocheze! Veniţi să vă răzbunaţi morţii!

Şi se îndepărtă luând-o pe Angelica şi lăsându-l pe conducătorul mohawk uimit şi neliniştit.

Aerul era atât de uscat şi de limpede încât părea că se aude până la Katarunk zvonul

crâncenei lupte pe care o dădeau patsuiketii şi irochezii în josul fluviului, aproape de Modesean.

Mai târziu s-a aflat că aproape toţi războinicii patsuiketi ce luaseră parte la bătălie pieriseră. Doar câţiva reuşiseră să fugă, iar Piksarett rămăsese singur.

Părintele d'Orgeval fusese rănit în coaste de o săgeată. Piksarett îl luase în spate şi se ascunseseră în pădure. Cu toate că îi urmăriseră, irochezii nu reuşiseră să pună mâna pe ei. Indianul îl dusese pe misionar până în fortul francez de pe insula Norumbéga, pe cursul Pénobscotului.

Despre Maudreuil nu s-a aflat încă mult timp nimic.

Irochezii învingători, după ce dăduseră foc satului, au ars de vii doi abénakizi pe care reuşiseră să pună mâna.

A doua zi plecaseră spre Katarunk, unde căpeteniilor lor fuseseră ucise în mod jalnic, pentru a se răzbuna.

Îngenuncheată, Angelica îl pansa pe irochezul culcat pe o saltea, în holul micii locuinţe, când un zgomot nedefinit, ascuţit şi în acelaşi timp bubuitor, sfâşie tăcerea, crescu în intensitate până acoperi totul, apoi se stinse dintr-odată, sec.

Femeia aruncă o privire pe fereastra deschisă, aşteptând să zărească semne prevestitoare de furtună. Cerul era senin.

Outtalké se ridicase în picioare iar ochii îi scăpărau.

Femeia simţi un fior pe şira spinării, înţelegând ce se petrecea. Zgomotul pe care îl auzise era strigătul de luptă al irochezilor.

Sfârşi cu pansarea rănitului. Aranjă cu grijă medicamentele şi fâşiile de pânză, apoi puse totul în sacul pe care şi-l pregătise. Fără nici o altă explicaţie, fusese dat ordinul ca fiecare să aibă la îndemână un mic bagaj, pentru orice eventualitate. Ea îşi pusese în sac o rochie şi lenjerie de schimb, trusa de baga şi aur, din care lipsea oglinda dăruită lui Swanissit, şi "cutia cu minuni" a Honorinei.

Din când în când i se părea că întrezăreşte felul în care contele spera să le salveze viaţa, încercând în acelaşi timp să-şi menţină neatinsă influenţa în regiune. Apoi alungă acel gând

scuturând din cap, deoarece o luptă sângeroasă i se părea inevitabilă.

Îşi verifică pistolul prins la şold. Toţi trebuiau să aibă armele pregătite. Doamna Jonas ţinea stângaci o muschetă în braţe. Auzind strigătul, ieşiseră din camere şi se strânseră cu tot cu copii în jurul tinerei femei al cărei calm îi linişte a. Aşteptau cu arme şi bagaje, privindu-l pe irochez ca pe o fiară veninoasă.

Se stabilise ca atunci când cineva urma să fie trimis pentru a-i anunţa, grupul trebuia să străbată curtea şi să iasă din fort fără panică. Era tot ce trebuia să facă. Habar nu aveau ce urma să se petreacă.

În cameră intrară Maupertuis şi fiul său. Apucându-l de subsuori pe mohawk, îl ridicară şi-l sprijiniră ca să se poată ţine pe picioare.

Intră şi contele de Peyrac, îmbrăcat cu o superbă mantie purpurie.

— Au venit fraţii tăi, îi comunică indianului.

Îşi puse fără grabă mănuşile de piele cu franjuri de argint. Aproape că zâmbea.

— Sunt aici! Nicolas Perrot îi urmăreşte de pe colină, iar ei îl urmăresc la rândul lor. Nu ştiu ce să facă. Ezită să-l ciuruiască cu săgeţile. Aşteaptă să te duci şi să le-o zici tu.

— Ce mă împingi să fac, Tekonderoga? făcu indianul, neliniştit. Ştii bine că, dacă deschid gura, nu o fac decât pentru a-mi îndemna fraţii la răzbunare.

— Împotriva cui?

— Trădarea s-a înfăptuit sub acoperişul tău, în tabăra ta...

— Ştiu. Voi şterge ruşinea. Asta-i treaba mea. Dar tu? i-ai cerut femeii albe de la Katarunk, soţia mea, să-ţi lase viaţa, iar ea s-a învoit. Din dovada aceasta ai putut să-ţi dai seama că nu am dorit moartea irochezilor. Dar mai e ceva... Outtaké. Adu-ţi aminte de ce a murit Swanissit. A riscat totul ca să mă întâlnească şi să încheie o alianţă cu mine. Şi tu eşti acum căpetenia celor Cinci Seminţii. Unde vrei să-ţi duci fraţii? La o înţelegere sau la moarte?...

Îl domina pe indian cu statura sa înaltă şi, pe cât de politicos se înclinase în faţa lui în seara discuţiilor de pace, pe atât încerca acum să-l domine. Era greu de imaginat că avea să reuşească a atrage de partea sa acel suflet îndărătnic. De asta depindea însă soarta lor. Viaţa ori moartea atârnau de clipa în care ezitarea căpeteniei avea să se spulbere.

— Moartea, strigă Outtaké. Da! Dar tu vei muri înainte...

— Fie, toţi murim când ne soseşte ceasul, îl întrerupse filozofic Peyrac. Domnule Macollet, ştiţi ce avem de făcut, i se adresă el bătrânului canadian care-l urmase. Vă încredinţez doamnele şi copiii; Aşezaţi-vă în aşa fel încât să nu-l scăpaţi din ochi pe Nicolas Perrot. Când o să vedeţi că va face semnul stabilit, îi adăpostiţi lângă palisadă şi vă pregătiţi de luptă, aşa cum am stabilit.

— O să casc ochii, răspunse bătrânul.

Peyrac îl privi pe şeful irochez, sprijinit de Maupertuis şi de fiul acestuia.

Era atuul său, pentru care trebuia să-i mulţumească tinerei sale soţii...

— Daţi-i o gură de rom lui Outtaké. Trebuie să poată să se ţină pe picioare! Şi acum veniţi cu toţii!

În timp ce străbătea curtea cu paşi mari, contele îşi smulse bandajul de pe frunte. Rana se redeschise, iar sângele începu să-i curgă încet.

Yann de Couénnec îl aşteptă ţinând în frâu armăsarul negru.

Peyrac sări în şa, apoi se repezi în goană spre poarta deschisă a postului, dispărând prin breşa luminoasă.

La apariţia sa izbucni a doua oară strigătul de luptă al irochezilor. Angelica încremeni locului cu inima strânsă de groază. Dar nici acum nu se auziră împuşcături de răspuns la acel răcnet războinic.

— Să mergem! făcu Macollet. Când te-ai prins în horă trebuie să joci până la capăt, doamnelor. Nimic nu opreşte mai uşor o fiară turbată din avântul ei decât ceva care o uimeşte, ceva de neînţeles. Printre barbarii ăştia sunt unii care n-au văzut în viaţa lor cai!... Şi nu uitaţi, doamnelor, că, dacă va simţiţi un pic neliniştite din pricina unui cavaler însoţitor ca mine, oricum nu veţi mai avea altul...

Făcu astfel încât femeile să ajungă aproape râzând la poarta fortului.

Într-adevăr, Nicolas Perrot era acolo, cu mâinile la spate. Ciucurii hainelor din piele de căprioară şi coada căciulii de blană îi fluturau în vânt. Privea liniştit mulţimea irocheză, strânsă pe malul fluviului...

Joffrey de Peyrac, călare pe armăsarul focos, părea să nu aibă altă grijă decât să-şi treacă în revistă oamenii cărora le încredinţase stindardele sale.

Armurile negre ale spaniolilor sclipeau sumbru în soare.

Maupertuis şi fiul său, sprijinindu-l pe Outtaké, ajunseră lângă Perrot.

De jos răzbătu până la ei un murmur nedesluşit.

Privind înspre fluviu, Angelica simţi cum sângele i se opreşte în obraji.

Cele două maluri şi plaja erau înţesate de o mulţime de sălbatici acoperiţi cu pene, murdari şi sângeroşi. Canoe pline de războinici împânzeau fluviul, sosind necontenit.

În norul de praf stârnit de debarcarea lor, irochezii alcătuiau o mare agitată, fluturându-şi deasupra capetelor arcurile şi tomahawkurile. Ciudată era doar liniştea în care priveau spre fort.

Îl priveau pe acel Nicolas Perrot, ai cărui mocasini călcaseră de atâtea ori prin Valea

Sfântă şi care navigase atât de mult pe cele cinci lacuri ale celor Cinci Seminţii. Îl socoteau aproape un indian. Îl priveau apoi pe Outtaké şi nu mai înţelegeau nimic. Li se spusese că toate căpeteniile lor fuseseră ucise în Katarunk!...

Iar vederea contelui pe acel animal negru şi fabulos îl umplea vizibil de o groază superstiţioasă.

Continuau să se adune acolo, jos, rămânând însă într-o aşteptare aproape mută. Joffrey de Peyrac descălecă şi veni lângă Perrot şi Outtaké.

Vântul îi umfla pelerina, pletele. cămaşa de dantelă şi ciucurii prinşi de umerii vestonului.

Angelica strânse în pumn mânuţa Honorinei.

Îşi căută cu privirea fiii. Îi zări puţin mai în spate, încremeniţi în aşteptare, purtând fiecare câte una din marile flamuri brodate cu roşu, albastru şi auriu, ale căror jocuri de culori fluturau în vânt.

Femeia nu ştia ce reprezentau acele blazoane, trebuia să-i întrebe într-o bună zi... dacă aveau să mai apuce o altă zi.

Toată lumea era aparent atât de liniştită, încât nici o dramă nu părea posibilă.

— Şi acum ce o să se întâmple? îl întrebă în şoaptă pe Macollet.

— Ei, deocamdată ne privim. Ne măsurăm! Ne cântărim puterile! Nu se aşteptau să-l găsească în viaţă pe Outtalké. Şi pe urmă, băieţii se tem de palisade şi de terenurile descoperite. În plus, găsindu-i pe albi afară, adunaţi ca să-i întâmpine, nu mai pricep nimic. Se întreabă ce trebuie să facă. Fac precum

pisica atunci când vrea să sperie şoarecele. Dar nu se ştie cine e pisica şi cine şoarecele! Nu se ştie nimic. Atenţie! O să mai scoată un strigăt de luptă. Nu mişcaţi... Nu trebuie să le dezvăluiţi că vă e teamă...

Tânguirea neomenească urcă din toate acele gâtlejuri răguşite; din toate gurile deschise.

Doamna Jonas şi Elvire se strânseră lângă Angelica, care linişti copiii, spunându-le că înfricoşătorul ţipăt se datora faptului că toţi indienii strigaseră odată.

Micuţii îşi ascunseră feţele în fusta sa.

De data aceasta albii reacţionară. Se auziră două explozii violente, una dinspre mal, nu departe de locul în care se găseau cele mai avansate grupuri de irochezi, cealaltă de pe faleză, din spatele fortului.

Enorme bucăţi de stâncă ţâşniră în aer, prăvălindu-se cu un bubuit amplificat de ecouri. Un vânt de panică îi cuprinse pe irochezi, care se agitau înspăimântaţi.

Mai mult se retrăseseră, ascunzându-se în pâlcurile de sălcii; alţii săriră grăbiţi înapoi în canoe. Cei mai curajoşi încercau să se regrupeze, potrivindu-şi săgeţi în strunele arcurilor.

Exploziile succesive îi derutaseră însă, aşa că nu ştiau încotro să ţintească.

— Ce-i asta? întrebă Outtaké pălind.

— Fraţii tăi m-au salutat cu un strigăt, răspunse Peyrac. Iată răspunsul meu. Ai uitat că sunt Bărbatul Tunetului?...

Adăugă ironic:

— De ce te temi, Outtalké? De ce se tem ai tăi? Nu sunt decât nişte bolovani care cad.

Şeful mohawk îl privi ţintă:

— Ce doreşti de la mine?

— Să discut cu tine şi cu ai tăi preţul sângelui.

— Ce preţ ar putea avea sângele căpeteniilor noastre?

— Dacă discutăm, vei afla.

Outtaké se întoarse cu faţa către războinicii săi şi începu să-i facă cu ou şi cu oţet. Glasul său slăbit nu reuşea însă să se facă auzit. Perrot interveni şi, cu mâinile pâlnie la gură, le strigă înjurăturile zdravene ale conducătorului lor.

— Câinilor, şacali ce sunteţi! Întoarceţi-vă! Arătaţi-vă la faţă! Nu sunt decât nişte bolovani care cad. Să iasă în faţă căpeteniile. O să discutăm preţul sângelui...

— Încet-încet războinicii se mai liniştiră şi părură decişi să accepte înţelegerea ce avea să hotărască preţul sângelui.

Era deja un câştig.

Ritualul tradiţional promitea duşmanilor să trateze sub masca prieteniei şi să opună impulsivităţii indiene argumente, propuneri, ca într-un soi de târg.

Căpeteniile înaintaseră, cu Tahoutaguete în frunte, hidos, încruntat, cu faţa mâncată de găurile vărsatului. Dar în spatele lor urcaseră şi ceilalţi, ca o maree, acoperind colina cu trupurile lor îngrămădite, vârâţi unii în alţii. Se aşezaseră jos. În căldura soarelui, duhoarea acelor trupuri goale plutea în valuri stăruitoare iar suie de ochi negri, privind enigmatic, închideau într-un soi de cerc magic fortul Katarunk.

— Sunt foarte şovăitori, observă Macollet. Cu atât mai rău! Să ne aşezăm şi noi, doamnelor. Stăm bine aici. Dacă Perrot îmi face semn înseamnă că se strică treaba şi că nu mai e nici o speranţă. Atunci o să trebuiască să ne adăpostim repejor şi dă-i cu petarde!

— Sunt mulţi, remarcă Angelica...

— Aş! Nu mai mulţi de o sută. Pe deasupra sunt prost înarmaţi şi obosiţi. Asta se vede lesne. Sunt grupuri care şi-au dat întâlnire aici, după campaniile lor de război. Cu tot arsenalul nostru am putea să le venim uşor de hac.

— Soţul meu doreşte ca lucrurile să se aranjeze fără vărsare de sânge.

— Şi de ce nu? În ţara asta, doamnă, atât cât nu eşti mort, nu poţi să spui că situaţia e disperată, chit că acum nu trebuie să uităm că le-au fost ucişi patru mari şefi. Dar poţi să încerci întotdeauna.

Bătrânul îşi flutură mâna în direcţia unui irochez aşezat nu departe de el, căruia îi strigă ceva, ridicându-şi puţin boneta de lână roşie.

— I-am spus că nu merită osteneala să vină până aici ca să mă scalpeze, că asta s-a întâmplat mai demult. Ha, ha, ha!

— Aveţi curajul să mai râdeţi! suspină doamna Jonas privindu-l cu admiraţie.

— E o obişnuinţă. Trebuie să râzi mereu, chiar legat de stâlpul torturii.

Între timp, Outtaké, cei doi canadieni şi contele se aşezaseră în faţa celorlalte căpetenii irocheze. Oamenii lui Peyrac se adunaseră în spatele şefului lor, aparent calmi, afişând chiar o nepăsare care nu putea să o părăsească, însă, pe

Angelica. Privindu-i pe furiş, femeia îşi dădea seama că toţi rămâneau în stare de alertă, având fiecare misiuni bine stabilite. Atenţia nu le slăbea nici măcar o clipă. Câteodată, unii dintre ei intrau sau ieşeau din fort. Tot ceea ce se petrecu în acea zi dovedea ordinea, disciplina perfectă. Curajoasa contesă înţelese că toţi oamenii din trupa lui Peyrac, dintre care unii îi păruseră altădată neinteresanţi, chiar de prisos, fuseseră în realitate aleşi pe sprânceană. Daca aveau scăpările şi cusururile lor, în faţa primejdiei se arătau încercaţi şi vicleni precum şerpii, ascultându-şi orbeşte conducătorul, de un curaj nebunesc.

Contele de Peyrac începu prin a le reaminti războinicilor irochezi înţelegerile încheiate cu Swanissit, înainte ca acesta să fi fost răpus mişeleşte. Perrot, ca de obicei, îi tălmăcea vorbele.

De unde se afla, Angelica observa fără greutate expresia feţelor, auzea izbucnirile vocilor, explicaţiile în franceză pe care apoi Perrot le traducea irochezilor, sau interminabilele cuvântări pe care canadianul i le traducea contelui fără a scăpa vreun cuvânt, chiar dacă era vorba de un potop de înjurături la adresa căpeteniei albilor.

Peyrac se ridică solemn, cu veşmintele sale strălucitoare, privindu-i stăruitor. Prestanţa şi încă ceva, ce ţinea de magnetismul personal, i se împletea cu elocvenţa.

Le aminti propunerile făcute celor Cinci Seminţii şi faptul că Swanissit ştiuse să le preţuiască. Atunci, în acea seară, împreună cu bătrâna şi înţeleapta căpetenie care mai bine de douăzeci de ani îşi condusese fraţii pe calea războiului, căzuseră de acord asupra păcii – colierele de wampum o dovedeau – pace care îi priveau pe toţi albii din slujba lui Peyrac şi pe aliaţii lor, într-un cuvânt pe toţi cei care se considerau sub stindardul său ori în înţelegere cu el.

Un gest de recunoaştere trebuia să le permită trecerea fără probleme printre seminţiile irocheze, chit că erau francezi, englezi, spanioli sau olandezi.

În schimb Joffrey de Peyrac şi ai săi se angajaseră să nu ridice niciodată armele împotriva irochezilor, chiar dacă le-ar fi cerut-o compatrioţii lor francezi din Québec sau abénachizii ori algonquinii cu care semnaseră un tratat de pace.

Adăugase şi promisiunea, cerută în mod special de bătrânul conducător, să nu facă schimburi comerciale cu triburile Lungii Case plătindu-le cu apa-de-foc şi să nu-i îndemne la târguri cu blănuri de castor, pentru că altfel fiii săi aveau să uite de orice vânători şi de munca câmpului.

Ca un părinte, până la ultima suflare, bătrânul senecaş încercase să-şi ferească fraţii de două mari tentaţii care riscau să le aducă un sfârşit fulgerător, prin degenerare şi foamete: apa-de-foc şi comerţul cu blănuri. Asta deoarece, împinşi de albii mercantili să vâneze castorul şi numai castorul, irochezii îşi părăseau vânătoarea şi plantaţiile, iar în iernile aspre ori prea lungi triburile piereau, neputând să-şi adune din timp destule provizii. A treia tentaţie, de fapt cea mai puternică pentru seminţia irocheză, era războiul. Swanissit îi dezvăluise acest lucru lui Peyrac. Bătrânul şef căutase să o îndepărteze de ai săi şi pe aceasta, obligându-i să trăiască în pace cu un alb măcar: Bărbatul Tunetului şi tribul lui.

În sprijinul acestor promisiuni, dar şi pentru a le reaminti celor care ar fi tentaţi să le uite în anii ce aveau să vină, contele se angajase să dăruiască anual fiecăruia dintre cei cinci şefi ai celor Cinci Seminţii o puşcă cu cremene, cu ţeavă lungă, alături de două butoiaşe cu praf de puşcă şi două butoiaşe cu alice, cinci năvoade de pescuit din fir englezesc zece pături din postav purpuriu, tot englezesc, şi cinci veste roşii ori albastre, la alegere, două sute cincizeci de cuţite, tot atâtea securi, cinci fierăstraie pentru doborât copaci, cinci butoiaşe de salpetru, praful fermecat care face să crească porumbul, plus câteva cazane de diferite mărimi, din cea mai bună fontă Iron Mills din Massachusetts.

Asemenea înţelegere, atât de avantajoasă pentru naţia irocheză, trebuia oare încălcată înainte chiar de a fi pusă în aplicare? Nu ar fi fost o prostie?

Tahoutaguète striga ceva, iar Nicolas Perrot repetă după el:

— Tu, albule, tu eşti cel care a încălcat tratativele, chiar înainte dea a începe să fie respectate. Darurile nu le-am văzut, în schimb moartea trădătoare şi atacul mişelesc, da. Războiul dintre tine şi noi tu l-ai început, abia ce ne hotărâsem să-l ocolim.

Peyrac nu păru tulburat. Prin Perrot îi răspunse lui Tahoutaguete că se înşela. Darurile primite de Swanissit şi de celelalte căpetenii erau acolo, neatinse; aveau să le vadă îndată. Mai întâi, însă, îl rugă pe Outtaké să le povestească fraţilor săi cum se întâmplase totul şi cum îşi găsiseră sfârşitul căpeteniile irocheze.

Fără nici o plăcere, mohawkul îşi depănă povestea.

Perrot, Maupertuis şi toţi albii care ştiau limba irocheză îi urmăreau atent istorisirea. De două ori îl obligaseră să recunoască faptul că văzuse cu ochii lui cum oamenii lui Peyrac

fuseseră loviţi de către atacatorii care le doriseră moartea şi cum baronul de Maudreuil cu patsuikeţii lui pătrunseră prin înşelăciune în fort. Şi că, pe urmă, femeia albă, soţia lui Tekonderoga, îl salvase din mâinile lui Piksarett, care dorea să-l ucidă.

Peyrac îşi dădu părul de pe frunte, arătându-le rana ce sângera încă, să aminti că era opera unei măciuci abenakize.

Era o epuizantă confruntare a vorbelor. Chiar mai mult decât o confruntare, o luptă pe care o purta ajutat de tălmacii săi, dar care îi apăsa doar lui umerii. Pentru sălbaticii din faţa sa, afacerea era de mult încheiată. El trebuia să moară. Dar, văzându-i rănile, păreau totuşi să şovăie.

Se făcuse foarte cald. Discuţiile durau de ore întregi. Din când în când, câte unul cobora să bea apă sau să se răcorească în undele fluviului. Angelica îşi aminti că pregătise, pentru orice eventualitate, tartine cu felii de şuncă, punându-le în bagaj. Le dădu copiilor pentru a le mai potoli nerăbdarea.

Toţi erau atât de obosiţi, încât încetaseră să mai fie neliniştiţi. Deodată, însă, febra îi cuprinse iarăşi. Spaniolii se trăseseră imperceptibil către armele pregătite de luptă.

Focul războiului şi al răzbunării este greu de stins dintr-o inimă irocheză. Puteai ghici că, veniţi pentru a ucide, sălbaticii nu acceptau să le fie luată plăcerea, căci pentru ei e o voluptate de neînchipuit să răzbuni însutit moartea unui frate, cu atât mai mult a unei căpetenii iubite şi venerate. Roşii de necaz la gândul că nu pot să-şi potolească setea de sânge, începu să se agite şi să vocifereze.

Un tânăr războinic, mai nerăbdător decât ceilalţi, se apropie de Florimond şi, ridicându-i pletele bogate deasupra capului, făcu un gest cu cuţitul, mimând luarea scalpului. Angelica de-abia îşi reţinu un ţipăt.

Florimond, cu acelaşi sânge rece ca şi tatăl său, nici nu clipi. Indianul se îndepărtă, renunţând la idea de a-l speria. Femeia admiră curajul fiului său cel mare. Profilul lui părea o efigie pe cerul de azur şi se gândi emoţionată că era băiatul lui Joffrey de Peyrac. Odinioară, sub cerul înstelat al Acvitaniei, bărbatul o luase în braţe şi-i împlinise rostul de femeie; azi, sângele lui alerga prin trupul acestui tânăr. Se gândi, emoţionată: fiul nostru!

Pentru Florimond nu se temea cu adevărat, însă găsea că celălalt fiu, Cantor, era încă prea tânăr pentru asemenea încercări, chiar dacă acum stătea ţeapăn şi solemn, cu stindardul în mână.

Sudoarea lui îi curgea pe chipul rotund. Femeia ar fi dorit ca băiatul să vină să se aşeze lângă ea, ca ceilalţi copii, dar în acelaşi timp nu iar fi iertat niciodată dacă ar fi plecat de lângă tatăl său.

Îşi făcea griji şi pentru rănitul "ei", Outtaké. Cum de putea să poarte un om atât de slăbit o asemenea discuţie însufleţită şi importantă?

— Nu-i mai purtaţi de grijă, o sfătui Elloi Macollet, căruia îi dezvelise temerea ei. Cunosc prea bine soiul ăsta de fiare şi, din moment ce nu-şi dă rând să răsufle cu vorbăria, o s-o scoată la cap fără probleme.

— Na-ţi putea să-i duceţi nişte apă? îl rugă Angelica. Nu ne-ar prinde bine să moară acum, în plin sfat.

Canadianul se învoi şi se duse cu o tigvă plină cu apă la căpetenia scăpată din măcelul abénakiz. Gestul atent şi respectuos păru să fie pe placul irochezului. .

Zarva încetase. Indienii cântăreau poveste atacului, iar imaginaţia lor vie ţesea toate peripeţiile. Puneau din când în când câte o întrebare, apoi se cufundau iarăşi în meditaţie.

Joffrey de Peyrac se ridică şi începu o lungă cuvântare. Se întrerupea adesea pentru a-i da răgazul lui Nicolas Perrot, şi el în picioare, să-i tălmăcească solemn cuvintele pe care trebuia să le audă şi cei mai îndepărtaţi indieni.

— Acum ascultaţi-mă cu toţii. Ştiu că ritualul sacru nu vă dă voie să vă atingeţi de hrană înainte de a vă răzbuna morţii. I-aţi atacat pe patsuikeţi, pe malul celălalt al fluviului, i-aţi omorât sau pe cei scăpaţi cu viaţă i-aţi risipit. Aţi putea astfel să consideraţi că datoria voastră faţă de căpeteniile ucise a fost îndeplinită din tot sufletul. Cu toate acestea, socotindu-mă legat de Swanissit prin pactul încheiat, chiar şi dincolo de moarte, eu vă voi privi ca pa nişte prieteni. După cum vedeţi, vă primesc fără să mă tem, nedorind să-l jicnesc pe Swanissit şi fără să-i iau fiii drept duşmani înainte ca ei să-mi fi dat semne de ostilitate. Aşa că am pregătit primirea cuvenită unor războinici prieteni. Iată, în aceste trei grămezi ce v-am pregătit. Mai întâi, hrana. Nu vă veţi atinge de ea atât timp cât sufletele voastre nu se vor linişti şi nu vă veţi simţi cu onoarea împăcată. Abia atunci vă veţi potoli foamea. Sunt cinci baniţe de porumb, patru de carne de elan, două cu carne de urs, ca şi dovlecei şi mirodenii pentru a da gust fierturii voastre. Asta ca să vă întăriţi trupurile de războinici obosiţi de o lungă campanie, gata să cedaţi slăbiciunii furiei oarbe, în loc să vă gândiţi la viitorul naţiei voastre.

Unul dintre indieni se ridică şi începu să protesteze arţăgos, însă cei din jur îl reduseră la tăcere. Se simţea că erau curioşi să afle ce daruri se găseau în a doua grămadă.

— Sunt securi şi cuţite englezeşti, ca să vă apăraţi, două butoiaşe cu praf de puşcă şi două cu gloanţe, trei muschete cu fitil şi o puşcă cu cremene.

— Şi lui Swanissit i-ai dăruit o puşcă... i se strigă din mulţime.

— Nu i-o va lua nimeni. O va duce cu el în mormânt ca să poată să doboare mai uşor vânatul din Ţara Marilor Vânători. În a treia grămadă sunt lucruri pe care puteţi să le folosiţi chiar acum. Nu le refuzaţi dispreţuitori, războinici ale celor Cinci Seminţii. E tutun de Virginia şi nu e nici o dezonoare să fumaţi înainte de a decide pacea sau războiul, căci tutunul vă va face să luaţi o decizie înţeleaptă.

Outtaké ţi Tahoutaguète se sfatuiră, apoi acceptară.

Pentru irochezi tentaţia era prea mare. Din când în când îi răzbea ameţeala leşinului.

Nicolas Perrot, Maupertuis şi Pierre – Joseph, metisul, le împărţiră legăturile de tutun uscat şi câteva pipe, pe care indienii urma să şi le treacă din mână în mână.

— Vă las singuri câteva clipe, le spuse bătrânul Macollet femeilor. Trebuie să mă duc să schimb vreo două vorbe cu adunătura asta. S-ar zice că nu mai miroase aşa a scandal. Trebuie să profităm.

Se duse şi se aşeză printre irochezi, îşi aprinse pipa de la unul din ei şi începu să sporovăiască liniştit cu ei.

Maupertuis şi metisul huron, fiul său, coborâră până la mal salutându-i zgomotos pe cunoscuţi, iar Angelica se cutremură de curajul lor văzându-i singuri şi neânarmaţi printre sălbaticii ostili.

Irochezii fumau cu poftă. Fuioare de fum des şi albăstrui le ţâşneau printre buze. Se lăsau în voia magiei binefăcătoare a tutunului, iar sufletele li se linişteau. Durerea şi furia li se cufundau pentru scurt timp într-o plăcută somnolenţă.

Se scurse astfel o oră, netulburată decât de strigătele dropiilor şi ale gâştelor sălbatice de pe malul fluviului.

Angelica simţi o mână lăsându-i-se pe umăr. Era Macollet. Se întorsese şi-i arăta soarele, care începuse să coboare spre orizont.

Femeia privi spre însoţitorul său. Îl auzise tuşind de două ori. Vorbea de ore întregi. Probabil că-l durea gâtul.

Ar fi vrut din tot sufletul să fie lângă el, să-l înconjoare cu devotamentul ei pasionat.

Bărbatul lupta de ore întregi, încerca să-şi apere oamenii, să-i scoată de mână la liman. Când avea oare să obţină victoria? Când, Doamne?...

Tahoutaguète se ridica brusc şi rosti nişte vorbe pe un ton violent.

— Iată ce declară Tahoutaguete în numele celor Cinci Seminţii, tălmăci Perrot.

"Bărbat al Tunetului, crezi că prin daruri vei face să învie iubitele noastre căpetenii? Căci noi am primit daruri şi mâncare, dar ei nu s-au ales decât cu o moarte ruşinoasă."

Un uriaş talaz izbise parcă rândurile sălbaticilor. Însă Joffrey de Peyrac le înfruntă iar mânia. Păru că-şi adună forţele şi vorbi, însufleţit de o ardoare care i se transmise şi lui Perrot. Vocea canadianului se înălţa fermă, ca şi cea a contelui.

— Aici vă înşelaţi, războinici irochezi! Căpeteniile voastre nu s-au ales doar cu o moarte ruşinoasă. Aflaţi că, de când Valea Sfântă a primit la sânul ei seminţiile irocheze, nici una dintre căpeteniile voastre nu a fost coborâtă în mormânt cu atâta bogăţie, daruri şi onoruri aşa cum au avut aceşti patru şefi morţi aici... Vă gândiţi în minţile voastre: "Au murit departe de aşezările lor şi nu putem nici măcar să le învelim trupurile cu mantii şi blănuri, nu putem să le dăm nici cazane, nici arme pentru Ţara Marilor Vânători." Ei bine, priviţi!...

Făcu un gest solemn. Spaniolii înarmaţi, care stătuseră strânşi deoparte în faţa fortului şi la stânga, se duseră şi dezvăluiră ceea ce contele dorise să ascundă până atunci mulţimii irocheze..

Clipa cea mare sosise. Lângă tulpina marelui arţar roşu Swanissit, Onasatégan, Anhisera şi Ganatuha erau aşezaţi, cu picioarele încrucişate sub ei, cu armele în mâini, cu capul drept şi cu ochii închişi. Superbe panaşuri din pene de egretă le ascundeau mişeleştile răni de pe craniile scalpate, iar o mână iscusită le împodobise pielea rece şi palidă a chipurilor împietrite cu tatuaje de sărbătoare, în care predominau ocrul şi cărămiziul. Era opera celor două călăuze canadiene, care se aplecaseră asupra feţelor irochezilor amintindu-şi de tot ceea ce aflaseră ele pe când trăiseră în mijlocul indienilor. De fapt nici nu mai puteai spune prea bine ce era indian şi ce european în sufletul celor doi canadieni, Maupertuis şi Perrot.

Degetul cel mare al lui Maupertuis conturase pios cu ocru pomeţii lui Swanissit, în timp ce Nicolas Perrot trasase o lungă linie galbenă pe obrazul lui Anhisera, semn ce simboliza prima rană de tânăr războinic a indianului.

Îi îmbrăcaseră în somptuoase mantii de blănuri sau de stofă ţesută cu fire strălucitoare, adusă de conte în bagajele sale. În spatele lor, înfipseseră în pământ ţăruşi cu care le sprijiniseră trupurile şi gâturile ţepene, ca să stea drept în faţa tribului lor. Ţăruşii fuseseră împodobiţi cu panglici şi pene care fluturau în vânt.

La vederea lor, un geamăt surd şi prelung străbătu mulţimea irocheză. Departe de valea lor, pe pământ duşman, îşi priveau şefii morţi şi îi găseau îmbrăcaţi şi onoraţi mai bine decât ar fi putut să o facă ei, fiii lor, cinstind o moarte de războinic.

Se ridicară şi porniră înspre ei.

— Vorbeşte-le, făcu Peyrac punând o mână grea într-un gest poruncitor pe umărul lui Perrot. Vorbeşte-le repede!... Spune-le orice. Arată-le darurile morţilor!

Imediat, cu vocea lui cunoscută dar fermă, pe care indienii cunoscând-o, o ascultau, canadianul începu să laude marfa asemeni unui autentic negustor.

Le reţinu atenţia indienilor, le-o îndepărtă de la oribila realitate pe care o aveau în faţa ochilor, cu şefii lor morţi. Le înăbuşea durerea cu o iscusinţă nemaipomenită. Le arătă cele patru arcuri cu săgeţile lor colorate, încrustate cu scoici, în tolbe de piele brodate cu mii de perle, mantiile sacojii, şiragurile de tutun, blănurile de hermină cusute una de alta, blănurile de urs alb, de lynx şi de lup, care urma să fie puse în groapă, sub cadavre. Le înfăţişă baniţele de porumb şi de orez, de untură şi de carne, câte una pentru fiecare căpetenie, ca să poată să mănânce pe lungul drum spre Paradisul Marilor Vânători. Le explică semnificaţi celor patru obiecte ciudate, nemaivăzute de indieni, un fel de flori galbene de iască şi care serveau la ştergerea lacrimilor. De fapt acele obiecte umflate şi uşoare, numite bureţi, aveau însuşirea de a absorbi apa.

Le făcu o demonstraţie într-o tigvă.

— Aşa cum apa dispare dintr-o dată, suptă de burete, aşa şi lacrimile lor de ruşine şi disperare vor fi absorbite, le spuse.

Le dezvălui mesajul celor coliere minunate, în timp ce lacrimile irochezilor şiroiau pe feţele lor spâne. Bureţii îmbibaţi treceau din mână în mână, ştergând tatuajele de luptă de pe obraji.

Pentru europeni era un spectacol uluitor, acela al sălbaticilor ce hohoteau şi-şi ştergeau ochii cu bureţii, un spectacol grotesc, mişcător şi tragic, ce te făcea să râzi şi să plângi în acelaşi timp. Perrot le arătă şi celebrul şirag abénakiz al fidelităţii, vechi şi venerabil – o comoară nepreţuită ce reprezenta un răsărit de soare, albastru pe fond alb, şi o procesiune de peşti şi de câini de mare[1] ce-şi dădeau mâinile (sau înotătoarele, după cum găsea fiecare), două dintre cele mai frumoase coliere ale comorii lui Tekonderoga, coliere pe care Swanissit putea să le înfăţişeze în faţa Marelui Spirit ca pe o compensaţie a trădării abénakize căreia îi căzuse victimă.

În sfârşit, riscând şi mai mult, le prezentă superbul veşmânt pe care îl purta Swanissit, marele întemeietor al Ligii irocheze, hărăzit celui care avea să-i desăvârşească fapta, ferindu-i pe irochezi de neîncetatele războaie şi conducându-i în pace, atunci când aveau să se ocupe doar de vânătoare şi de holdele lor.

Războinicii se duseră să vadă şi să cerceteze darurile morţilor.

Se înghesuiau, înfierbântaţi. Ajunseră periculos de aproape de albi. Iar dacă cel mai mulţi dovedeau o sinceră admiraţie, la alţii se putea vedea o pornire lacomă. Aruncau priviri înspre fort şi începuseră să sporovăiască între ei.

Angelica îşi dădu seama de schimbarea petrecută. Venise clipa hotărâtoare. Acum se decidea dacă partida avea să fie pierdută sau câştigată.

Observă că grupul lui Peyrac, în grija căruia se aflau flamurile, aflat în spate, începea să se îndepărteze pe nesimţite, afundându-se în umbră.

Ceilalţi, ascunşi tot în umbră, duceau caii spre pădure, iar Yann Le Couénnec veni la Angelica să-i strecoare în şoaptă că trebuia să se îndepărteze cu celelalte femei şi cu copiii şi să coboare către malul fluviului, fără să fie zăriţi de indieni.

Spaniolii acopereau tăcuta retragere. Îşi încărcaseră armele şi le puseseră în poziţie de tragere fără să se fi auzit ceva.

— O las în grija voastră pe Honorine. Coborâţi cu Yann, le spuse tânăra contesă prietenilor ei hughenoţi. Vin şi eu imediat.

Nici în ruptul capului nu s-ar fi dezlipit de acolo atâta timp cât nu avea să-şi vadă bărbatul la adăpost de orice primejdie.

1 – câini de mare – foci – (n. tr.)

Remarcă faptul că irochezii se retrăgeau încet într-o parte, de unde puteau să vadă mai bine intrarea în fort.

Începea să-i învăluie pâcla albăstruie a serii, dar înspre apus o geană de lumină sângerie aruncă încă luciri arămii.

Femeia se apropie de grupul format din Peyrac, Perrot, Maupertuis, fiul lui, Eloi Macollet şi câţiva oameni din *Gouldsboro*, ca Malaprade sau maltezul Enrico Enzi, care alcătuiau garda contelui.

Outtaké era în mijlocul lor, în picioare, sprijinit de umărul lui Pierre-Joseph Maupertuis, dar europenii fuseseră înconjuraţi de irochezii care se încumetau să vină şi să privească fortul mai de-aproape.

Angelica nu se uita la Peyrac, ci la Outtaké. Îl privea atât de intens, încât încet, ca hipnotizat, mohawkul întoarse capul. Ochii săi ficşi şi stinşi întâlniră privirea tinerei femei albe.

"Ţi-am lăsat viaţa atunci, la izvor, îi striga acea privire, te-am salvat, rănit fiind, din mâinile lui Piksarett, care voia să te scalpeze... Acum salvează-l, salvează-l! Tu eşti singurul care poate să facă acest lucru, te implor, salvează-l!"

Era în acelaşi timp un ordin şi o rugăminte. Expresii de nepătruns se perindau pe chipul galben al indianului.

Un grup de războinici se apropie de Peyrac. Îi vorbiră pe un ton neruşinat.

— Unde e apa-de-foc, licoarea preţioasă a albilor? Vedem că le-aţi refuzat-o căpeteniilor noastre...

Cel care se pretindea purtătorul de cuvânt al grupului rânjea, dezvelindu-şi dinţii şi-şi legăna leneş măciuca în mâna brună.

— Apa-de-foc şi romul sunt înăuntru, în fort, răspunse contele. Sunt puse la un loc, omagiu Marelui Spirit. Nu sunt pentru voi.

Celălalt scoase o exclamaţie ironică şi aruncă o vorbă pe un ton întărâtat şi triumfător.

Nicolas Perrot îşi reţinu o grimasă, dar tălmăci cu o voce neschimbată:

— Declară: o să ne ducem să le luăm chiar noi, fără să-ţi cerem voie, Tekonderoga, aliat al trădătorilor care ne-au ucis căpeteniile.

Auzind declaraţia ce dezvăluia relele intenţii ale indianului, Peyrac făcu un pas înspre el, aproape că-l atinse şi-l privi dur în ochi.

— Cine eşti tu de îndrăzneşti să râvneşti la omagiul oferit Marelui Spirit?

Indianul făcu un salt înapoi şi ridică tomahawkul. Peyrac se feri cu o mişcare rapidă de lovitura ce-i şuieră pe deasupra capului şi, redresându-se, îl lovi pe irochez în tâmplă, cu patul pistolului.

Clătinându-se, indianul se dădu înapoi şi se prăbuşi între ai săi, lovit de moarte.

Ţipătul Angelicăi se pierdu în rumoarea puternică a irochezilor.

Se auzi însă un alt strigăt, dominând tumultul. Era strigătul lui Outtaké.

Cu braţul ridicat, se îndreptă spre Peyrac, apărându-l cu trupul său. Se făcu din nou o tăcere apăsătoare. Indienii coborâră din nou armele. Outtaké făcu semn unui tânăr războinic să-l sprijine. Apoi se întoarse spre Peyrac şi-i îi vorbi în franceză, cu un glas scăzut:

— Nu-ţi vreau moartea, Tekonderoga. Spiritul dreptăţii cere să-ţi las viaţa, căci e adevărat că, dacă răzbunarea e una din legile rasei noastre, cea a recunoştinţei e mai presus. Aş fi un trădător dacă aş uita că soţia ta, Kawa, Steaua Neclintită, mi-a salvat de două ori viaţa...da, de două ori...Vor primi însă războinicii mei să te lase în viaţă şi să se retragă fără luptă? Nu pot să îţi promit! Totuşi voi încerca să-i conving... Îmi vei da dreptate dacă nu voi reuşi...

Întotdeauna în momentele disperate îţi trec prin minte gânduri stranii şi răzleţe. Angelica avea să-şi amintească mai târziu că ceea ce frapase în acel moment era faptul că mohawkul, asemeni multor canadieni, călăuze ori nobili pe care îi întâlnise în adolescenţă, vorbea o franceză destul de îngrijită – nimic mai surprinzător decât un asemenea limbaj ales pe buzele sale barbare.

— Inimile noastre nu iartă aşa de repede jicnirile, reluă el. Cerându-le să te cruţe, autoritatea îmi va fi pusă la grea încercare, iar numele meu, pătat. Nu putem să uităm prea uşor.

— Nu vă cer să uitaţi, spuse Peyrac.

Angelica simţea cum o părăsesc puterile. Acum îşi dădea seama că nici măcar intervenţia lui Outtaké nu-i mai putea salva. Nu mai avea decât un singur gând: să se repeadă în fort, să închidă odată porţile în urma lor şi să pună mâna pe muschete. Era prea mult, nu mai suporta să-l vadă astfel expus pe Joffrey, riscând să-şi piardă viaţa în orice clipă...

Dar contele nu părea prea grăbit să plece de acolo, nici emoţionat sau obosit.

— Nu vreau să uitaţi, repetă el mai tare. Şi doresc să fac în aşa fel încât să vă amintiţi mereu de cele petrecute la Katarunk. Vă întrebaţi toţi: "dacă îi cruţăm pe albi, cine va şterge ruşinea pe care renumele irochezilor a suferit-o în aceste locuri?". Vă răspund: Eu... Perrot, traduce-le, te rog... Credeţi că orice discuţie s-a încheiat. Nu-i adevărat! Naţie irocheză, încă n-ai văzut şi n-ai auzit nimic! De-abia acum vă voi spune eu ce am de spus. Ascultaţi-mă bine! Vreau ca vorbele mele, ca şi faptele, să pătrundă precum săgeţile în inimile voastre, căci abia atunci veţi putea să uitaţi amărăciunea şi să vă simţiţi sufletele liniştite şi împăcate. Nu e adevărat, fraţii mei, că sufletul omului şi sufletul indianului ascund în ele trăiri diferite. Căci, la fel ca şi voi, privind acest post, Katarunk, inima mi se umple de scârbă. Ca şi voi, nu mă pot împăca să nu gândesc că în aceste locuri s-a petrecut cea mai laşă crimă, cea mai mişelească trădare pe care am văzut-o în viaţa mea, deja lungă!... ca şi voi, cred că locurile trădării poartă în ele pentru totdeauna o pată de neşters şi că vederea lor e o veşnică aducere-aminte, chiar dacă mintea omenească, gândul omului drept, doreşte să o şteargă... Or, cei care vor veni aici vreodată, se vor întreba mereu: Aici a fost scalpat Swanissit, sub acoperişul gazdei sale, omul alb Tekonderoga, Bărbatul Tunetului? Nu! Nu! N-aş suporta aşa ceva, strigă Peyrac cu o violenţă şi o furie care îi impresionă pe toţi şi care – Angelica simţea – nu erau de loc prefăcute. Mai curând să se şteargă totul!...

După acel strigăt pe conte îl înecă o tuse puternică.

Nicolas Perrot îi repetă pe îndelete cuvintele, cu un soi de exaltare: mai curând să se şteargă totul!... Să se şteargă totul... iar în noapte se simţea cum toate privirile erau aţintite asupra celor două siluete înalte, cea a călăuzei şi cea a contelui, în veşmântul său sângeriu, de culoarea uraganului dezlănţuit şi pustiitor, două fantasme pe care asfinţitul le poleia cu luciri ireale.

— Ştiu, reluă contele. Unii dintre voi îşi zic: "În acest fort se găsesc nişte mărfuri frumoase!". Doresc să-şi potolească în acelaşi timp lăcomia şi setea de răzbunare! Aceşti şacali să înceteze a mai bombăni şi a da târcoale! Să plece cu coada între picioare! Căci vă spun, tot ce se găseşte în fort aparţine de acum înainte zeităţilor străbunilor voştri. Doar aşa putem să le împăcăm! Voi, voi v-aţi primit deja darurile. Şi atunci când va fi să le luaţi în spinare vă veţi da seama că nu sunt nişte fleacuri.

Dar de ceea ce se găseşte în post nu aveţi dreptul să vă atingeţi, la fel cum eu nu am dreptul să nu mă mai folosesc de nimic. Sunt ofrandele pe care le-am închinat divinităţilor căpeteniilor voastre moarte, ca răscumpărare a trădării căreia i-au căzut victime. Ascultaţi-mă bine şi amintiţi-vă de aceste cuvinte! În fort se găsesc alimente pentru mai multe luni, poate chiar pentru ani: carne de cerb, de elan şi de urs; peşte uscat şi sărat cu sare de mare; zece butoaie cu ulei de floarea soarelui, de balenă şi de câine de mare; zahăr de arţar şi zahăr adus din insule îndepărtate; rom şi vinuri de care beau doar albii şi căpeteniile indiene; douăzeci de saci cu făină de grâu şi mălai; două sute de legături de tutun de Virginia; o sută de şiruri de tutun mexican; cincizeci de baloturi cu ţesături din bumbac olandez; zece baloturi cu mătăsuri din China şi din tot Orientul; vestoane de lână şi de bumbac egiptean, covoare, puşti, gloanţe şi praf de puşcă; cincisprezece capcane pentru lupi, urşi, vulpi şi râşi; fierărie: ace şi foarfeci...; blănuri... Nimic nu vă aparţine şi nu-mi aparţine nici mie. Toate sunt ale şefilor voştri ucişi. Voi spuneţi: "Nu s-au ales decât cu ruşinea unei morţi mişeleşti." Dar iată! Totul e al lor, în afara butoiaşelor cu apa-de-foc şi vin, pe care ştiu că Swanissit nu le-ar fi dorit şi pe care i le ofer Marelui Spirit, singurul care poate să înlăture forţa lor malefică. Iar acum, îndepărtaţi-vă! Outtaké, porunceşte-le războinicilor tăi să se retragă până la malul fluviului, ca să se ferească. Altfel, ar putea să fie ucişi sau răniţi. Voi dezlănţui tunetele!

O tăcere uluită se aşternu după ultimele cuvinte ale contelui. Apoi, încet, masa compactă a sălbaticilor începu să se retragă spre fluviu.

O curiozitate avidă se împletea cu teama lor superstiţioasă. Unde vroia să ajungă acel alb cu darul lui de a vorbi iscusit? Dacă înţeleseseră bine, le spusese că o să-i răzbune mai bine decât cu armele. Cum oare?...

Peyrac dădu câteva ordine oamenilor aflaţi lângă el. Apoi, zărind-o pe Angelica, o apucă de după mijloc şi o luă cu el.

— Vino repede! Nu trebuie să rămânem aici. Maupertuis, vezi, te rog, dacă toţi ai noştri sunt adăpostiţi bine acolo jos, pe mal, şi dacă n-a mai rămas cineva în fort!

Întunericul nopţii învăluia încet malul, pe care se adunară toţi, europeni şi irochezi. Angelica simţi cum Peyrac o strânse puternic în braţe, apoi îi dădu drumul pentru a lua calm dintr-o pungă de piele pe care o purta la centură, un amnar cu iască. În jurul lor indienii se îmbulzeau ca nişte copii la circ. Toţi vroiau să-l vadă pe conte şi să afle ce meşterea.

Tânăra femeie se uită după Honorine şi după familia Jonas, apoi după cei doi fii. Nu-i descoperii, însă Maupertuis veni şi-i spuse că toată lumea era acolo, adunată lângă un pâlc de copaci. Spaniolii înarmaţi îi păzeau.

Yann Le Couénnec cobora povârnişul desfăşurând un fitil de cânepă.

Profitând de întuneric, câţiva oameni de-ai lui Peyrac urcară înapoi spre fort şi-i depuseră în grabă pe cei patru şefi irochezi în mormântul deja săpat, le îngrămădiră alături darurile şi astupară groapa cu lopeţile.

Cum terminară treaba se auzi ţipătul răguşit al unei trâmbiţe. Se îndepărtară de mormânt şi coborâră în fugă până la pâlcul de arbuşti unde erau adunaţi copiii şi femeile.

Semnalul trâmbiţei se auzi a doua oară.

Atunci Peyrac luă amnarul, scăpără o scânteie şi aprinse iasca, apoi se aplecă şi dădu foc fitilului de cânepă pe care bretonul îl desfăşurase până la picioarele sale.

Flacăra izbucni, grăbită şi vie, se îndreptă repede spre vârful pantei, strecurându-se printre buturugi, ierburi şi bolovani, asemeni unui şarpe lunecos şi auriu. Ajunse la poarta fortului, după care cei de jos n-o mai zăriră.

Apoi, brusc, o grandioasă explozie lumină cerul întunecat.

Postul începu să ardă imediat cu flăcări enorme, aţâţat de vânt. Lemnul clădirilor şi al palisadei fusese stropit din timp cu ulei şi rom, apoi presărat cu praf de salpetru. Se aprinse foarte repede şi ardea cu furie.

În atmosfera uscată a sfârşitului de toamnă totul se transformă într-un incendiu mistuitor şi plin de vuiet. Privitorii înmărmuriţi se retrăgeau înspre apă, simţind răsuflarea arzătoare a pârjolului.

Ieşite brusc din întuneric, luminate de reflexele vâlvătăilor roşiatice, toate chipurile care priveau uluitorul spectacol dezvăluiau în acelaşi timp admiraţie şi groază, consternare şi bucurie, adică acel amestec de stări complexe inspirate omului de către manifestările forţelor dezlănţuite ale naturii, în splendoarea şi puterea lor nestăpânită.

După o lungă tăcere se înălţă o voce din mulţimea copleşită, ce abia mai îndrăznea să respire. Era glasul lui Tahoutaguete, care întreba ceva.

— Vrea să ştie dacă aveai blănuri de castor înăuntru, tălmăci Outtaké.

— Da! Da! Erau, strigă O'Connell, irlandezul, smulgându-şi părul. Treizeci de grămezi! Erau adunate în pod! Valorau pe puţin zece mii de livre fiecare! Ah, domnule de Peyrac, dacă mi-aţi fi spus ce aveţi de gând să faceţi, dacă aş fi ştiut!... Castorii mei!... Iubiţii mei castori!...

Era atât de disperat şi de comic în nenorocirea lui, încât irochezii izbucniră în râs.

În sfârşit, iată un alb căruia îi sângera inima! Un alb ca toţi ceilalţi... Un adevărat specimen al acestei rase de negustori. Cunoşteau prea bine genul...

— Dar pielea asta? îl întrebă Peyrac ciupindu-l de obrajii umflaţi, care-i tremurau de necaz. Pe asta la cât o socoteşti? Zece mii? Douăzeci de mii de livre? Şi scalpul care ţi-a fost lăsat, continua el apucându-l de şuviţele roşcate pe bietul negustor de ocazie, asta cât face? Treizeci de mii?

Războinicii râdeau de se prăpădeau. Se ţineau de pântece, mimând expresiile disperate ale irlandezului şi arătând cu degetul. Teribilele hohote de râs parcă erau ecoul vuietului flăcărilor.

— Oare râzi şi tu cu noi, Swanissit? Strigă deodată Outtaké, privind spre culmea învăluită de pârjol, râzi alături de luptătorii tăi? Eşti mulţumit de bogăţiile şi darurile primite?

Deodată, ca un straniu răspuns la întrebarea irochezului, o jerbă orbitoare, alb- albastră, ţâşni din haloul învăpăiat şi sforăitor al flăcărilor şi se înălţă foarte sus pe cerul negru, apoi căzu, după câteva explozii, într-o ploaie argintie.

De-abia izbucniseră ţipetele de surpriză şi de groază, că un alt şarpe lung şi roşu se desfăşură pe cer, de sparse într-o constelaţie de stele, care la rândul lor explodară în coarne rubinii. Încet-încet, himerele purpurii se desfăcură, curgând lichefiate pe valul întunecat al morţii, asemeni unor şuvoaie de sânge.

Indienii căzuseră în genunchi. Alţii, retrăgându-se, nimeriseră în apa rece a fluviului.

Jerbele şi dârele luminoase nu încetau să şuiere în toate direcţiile, într-un lanţ de bubuituri ce acopereau până şi trosniturile cu care se mistuiau ultimii buşteni ai fostelor clădiri. Era un spectacol fantastic, o abundenţă de verde, albastru, roşu şi auriu, căzând pe pământ în lumini eflorescente, şerpuiri, cupole, dâre încrucişate ce se urmăreau pe fundalul întunecat trasând stranii desene, contururi de animale fabuloase, estompându-se în clipa când erau gata de salt...

Într-un moment de acalmie Angelica auzi ţipetele de bucurie ale copiilor. Toţi oamenii se bucurau, toţi erau uimiţi. Frica dispăruse. La fel şi ura şi îndoiala...

Iar Florimond, artificierul de ocazie care se ocupase de pregătirea frunzelor, considera ca pe un omagiu adus iscusinţei sale. Tânăra femeie îl auzi întrebând-o:

— Ei, ce zici de talentele mele?... Mi-a prins bine la Versailles!

Puţin a lipsit ca până şi căpitanul Alvarez, alături de soldaţi, să uite pentru o clipă severul consemn ce le ordona să stea cu degetul pe trăgaci, gata oricând de luptă.

Dar nu mai aveau de ce să se teamă. Crunţii irochezi, cu privirile aţintite pe cer şi cu capetele lăsate pe spate, erau fermecaţi ca nişte copii. Inimile li se umpluseră de încântare. Beţia acelor fantasme îi făcea, ca şi visul, să uite realitatea, motivele pentru care se găseau acolo, pe malul fluviului Kennebec.

O imensă omidă de smarald cădea unduind spre ei. Un fluture de foc îşi lua zborul în tenebre, o minge enormă şi incandescentă se spărgea într-o ploaie de foc...

Când ultimele artificii îşi împrăştiară pe cerul nopţii pulberile lor colorate, postul Katarunk dispăruse. Zidurile i se prăvăliseră în jerbe de scântei, iar locul pe care se ridicase până atunci nu mai era decât o imensă rană luminoasă ce stingea încet.

15

În acel moment răsări luna. Era târziu, spre miezul nopţii. Razele de lună şi lucirile fantomatice ale pârjolului aproape stins luminau straniu locul. Europenii aşteptau. În jocul de lumini şi umbre, războinicii, goi până la brâu, se deşteptau dintr-un vis incredibil.

Murmurul fluviului se auzea nefiresc de tare în linişte nopţii.

Outtaké îşi reveni cu greu. Prin pleoapele abia întredeschise îşi aţinti privirea asupra perechii din faţa lui. Îi vedea cu totul altfel. Un bărbat şi o femeie sprijiniţi unul de celălalt, aşteptând de la el verdictul de viaţă sau de moarte.

Inima i se umplu de elanul incantaţiilor poetice şi arzătoare ce-l învăluiau atât de des. I se adresă bărbatului care-l subjugase, fără să fie auzit de nimeni.

— Tu eşti acel Strămoş, prevestit de Pasăre, care trebuie să se întoarcă încarnat într-un bărbat cu pielea albă?... Nu ştiu... Încă nu ştiu cine eşti cu adevărat... Dar niciodată nu voi uita ce am văzut aici, la Katarunk... Nu voi uita niciodată... Vorbeşte... făcu el cu voce tare înspre Perrot, repetă-le războinicilor mei ceea ce-ţi voi spune. Nu ştiu cine eşti, Tekonderoga, dar niciodată nu voi uita ce am văzut la Katarunk.

Nicoloas Perrot repetă cuvintele mohawkului, iar luptătorii răspunseră printr-un prelung strigăt ieşit din toate piepturile, al cărui ecou stărui în valea cufundată în noapte.

— Nu vom uita niciodată...

— Am văzut că nu eşti un francez ca ceilalţi. Tekonderoga, reluă Outtaké în franceză, cu o voce mai fermă şi mai clară. Văd că nu eşti un francez ca aceia din Québec şi nici un supus de-al regelui lor. Eşti într-adevăr singur şi nu vorbeşti decât în numele tău. Chiar nu-ţi pasă de acele blănuri pierdute în focul înghiţit de flăcări?

— Ba da, însă mai mult decât de castori îmi pasă de pierderea instrumentelor ce m-ar fi ajutat să descopăr secretele naturii, să văd lucrurile ascunse. Înainte da acest sacrificiu puteam să vorbesc cu stelele. Dar acum, Swanissit şi celelalte căpetenii moarte vor fi cei care se vor folosi de aceste instrumente şi vor afla secretul stelelor.

— Să fie fericiţi! murmură irochezul.

— Cât despre voi, ceilalţi, ştiţi unde se află mormântul lor: în faţa fortului, lângă petecul de pământ ars şi plin de cenuşă. Nimeni nu va mai construi nimic pe aceste locuri, iar voi veţi putea să veniţi aici fără ruşine şi fără durere ca să le spălaţi osemintele cu pioasă aducere-aminte.

— Tu ce vei face, Tekonderoga? Nu mai aveţi nimic în afara cailor şi a veşmintelor de pe voi. Pădurea vă înconjoară, iar gerul iernii se apropie.

— Asta nu prea contează, căci mi-am salvat onoarea şi am plătit preţul sângelui.

— Vei coborî spre ocean?

— Nu, anul e pe sfârşite iar o asemenea călătorie ar fi prea primejdioasă. Mă voi duce în munţi să mă întâlnesc cu patru oameni de-ai mei care au acolo o cabană. Pot să le spun că păstrezi alianţa cu noi?

— Da, poţi. Când Sfatul Mamelor şi Bătrânilor o să-mi împărtăşească hotărârea, îţi voi trimite un colier de porţelan. Tekonderoga, crezi că într-adevăr îţi vei putea birui toţi duşmanii?

— Soarta unei bătălii e în mâinile Marelui Spirit. Totuşi sunt hotărât să lupt şi să câştig.

— Curajul, iscusinţa şi priceperea ta sunt mari şi-ţi prevăd victoria. Cu toate astea, ia seama, Tekonderoga, deoarece ai mulţi duşmani, iar pe cel mai teribil dintre ei muschetele tale nu-l pot doborî. Vorbesc de Etskon-Honsi, Sutana Neagră, frate. Îşi reprezintă zeul şi regele. E de neînfrânt. De multe ori am încercat să-l ucidem, dar a scăpat mereu, căci nu poate să moară, înţelegi? Şi vrea să te înlăture din calea sa; te va urmări fără încetare, căci tu eşti exact opusul firii lui. Tu faci parte din lumea asta pământească, în timp ce el trăieşte în mijlocul spiritelor invizibile; nu poate suporta nici măcar mirosul pământului... Mă tem pentru tine acum, când eşti prietenul meu. Ştiu că-ţi doreşte moartea. Am ştiut-o şi am văzut-o de fiecare dată când mi-au apărut în vis ochii lui albaştri şi strălucitori. Tremuram atunci, eu, mare războinic, căci de nimic nu mă tem mai mult decât de acei ochi. Când mă privea aşa – pe când eram printre francezi – simţeam că mă pierdeam cu firea... Fii atent, Tekonderoga, repetă el apăsat, şi veghează bine. Tu, căruia nu ţi-a mai rămas aproape nimic, ai o comoară pe care vor dori să ţi-o smulgă, zise indianul arătând înspre Angelica. Ura lui Etskon-Honsi se îndreaptă deja asupra EI. Vor să vă despartă, cu toată puterea pe care o ai asupra trăsnetului. Poţi, oare, să te aperi de forţele lui? E foarte puternic, şti asta, şi nu poate fi ucis.

Outtake părea dintr-odată foarte neliniştit de soarta contelui.

Poate chiar în acea clipă Angelica se simţi pentru prima oară cuprinsă de dragoste pentru indieni.

Dincolo de frică, de repulsia pe care le-o inspirau uneori acele fiinţe sălbatice, femeia descoperea în suflet ceva ce ţinea de dorinţa apropierii de semeni, îi privea acum ca pe nişte fraţi sau, mai curând, ca pe nişte copii.

Îi vedea goi, naivi, dezarmaţi, cu nişte amărâte de săgeţi în faţa ucigătoarelor muschete. Forţei mistice a iezuiţilor le opuneau doar magia lor grosolană.

Simţea pentru el milă amestecată cu respect.

Vocea frământată a irochezului, care după atâtea cuvinte pline de ură le dădea acum sfaturi, îi dezvăluia dintr-odată latura omenească a acelor naţii crude.

Cu firea schimbătoare şi plină de pasiunea fiinţelor primitive, iată-i că îşi făceau din tot sufletul griji pentru cei pe

care doar cu câteva ore înainte vroiau să-i măcelărească. Fiindcă de acum înainte albii erau prietenii lor, se gândeau la destinul acelora cu o groază mai mare decât cea inspirată de propria soartă.

Joffrey de Petrac se apropie de Outtakéşi îi vorbi:

— Vreau să-ţi spun un lucru pe care sunt sigur că-l vei înţelege. Însuşirile mele speciale nu se tem nici de vrăjile pieilor-roşii, nici de cele ale albilor. Or, Etskon-Honsi rămâne, cu toate puterile sale, un alb. Ca şi mine…

— E adevărat, constată mohawkul, dintr-o dată liniştit. Tu eşti alb, tu poţi să-l ghiceşti, în timp ce noi ne mai pierdem capul uneori. Bun, înţeleg. Vei putea să-i împiedici planurile, la fel cum ai ştiut să ne schimbi şi nouă gândurile ce-ţi doreau moartea. E bine aşa! Fii tare, Tekonderoga. Şi noi avem nevoie de puterea ta. Iar acum du-te unde crezi tu că a mai bine. Cât de departe veţi ajunge, tu şi ai tăi, dacă veţi întâlni vreun războinic al celor Cinci Seminţii, acela o să cânte pentru voi imnul păcii. Am spus! Adio!

16

Vântul spulbera cenuşa fostului fort. Totul era învăluit în linişte şi întuneric.

Joffrey de Peyrac se plimba agale de-a lungul malului. Era singur şi din când în când se oprea să-şi arunce privirea, gânditor, spre vârful povârnişului, acolo unde cu câteva ore în urmă se înălţase încă postul Katarunk.

Puţin mai departe, Angelica îi ghicea silueta, o vedea apropiindu-se, apoi reluându-şi plimbarea gânditoare.

Şi ea fusese irezistibil atrasă de locul de unde avea să pornească iar la drum.

Copiii tocmai adormiseră în jurul focului, în grota unde contele pusese în ajun să fie transportate păturile şi câteva alimente. Adormiseră şi cel mai mulţi dintre adulţi, aflaţi la capătul puterilor. Tânăra femeie ieşise afară. Făcuse câţiva paşi în noapte. Pentru prima oară în aventura lor nu-i mai era frică. Duhurile rele păreau să-şi fi luat zborul. Vântul tragediei din acea zi le împrăştiase şi le dusese departe.

De acum pădurea nu mai era ostilă. Sunetele căpătau o altă semnificaţie. Nu erau decât ecoul unei lumi vii, renăscând sub coaja copacilor, o nevăzută lume vegetală ce se ocupa de

iarnă, ocupată cu nevoile ei, cântând ultimele refrene. Nimic altceva. Doar ecoul viu, ultimul parfum al muşchiului, ultimele nuci îngropate de veverițe şi, undeva foarte departe, dincolo de râpe şi albii de torente, ca un corn melancolic, chemarea unui elan.

Angelica încetase să mai simtă frica. Prin gestul său, Joffrey de Peyrac o eliberase de povara spaimei.

Fusese un gest nebunesc, dar singurul care-i putea slava. Să ardă Katarunkul. Idea îi venise contelui când strigase: "Casa mea e pătată de o crimă pe care n-am cum s-o ispăşesc..."

Îşi dăduse seama ce avea de făcut şi se liniştise.

Acum răul nu mai venea de la ținutul acela pustiu şi sălbatic al Americii. Iar drama care se petrecuse fusese ispăşită şi acceptată de ceruri.

Angelica simțise mai întâi o senzație nelămurită, apoi trăise o bruscă revelație. Se plimba cu inima uşoară pe sub poalele copacilor, căci ştia că ritualurile sacre fuseseră îndeplinite, ceea ce-i liniştea sufletul de bună creştină.

Sacrificiul împlinit nu le salvase doar viețile, ci şi fericirea. Îi reveneau în minte cuvintele pe care le murmurase de atâtea ori la slujba de la mănăstire: *Hanc igitur oblationem...*

"Iată ofranda pe care ți-o închinăm, Doamne, noi, robii tăi, şi cu noi întreaga noastră familie. Accept-o, Doamne, în marea ta bunăvoință. În marea ta pace, hotărăşte-ne acum soarta..."

Pământul Americii nu avea să le mai fie ostil. Sacrificiul făcut de Joffrey de Peyrac ajunsese în inima bănuitoare a acelor meleaguri. Irochezii nu aveau să-l uite niciodată. Dar, dincolo de asta, angelica se gândea la crunta sărăcie în care se găseau acum amândoi, iar în inimă i se înălța ruga curată: "În marea ta pace, hotărăşte-ne acum soarta..."

Totul arsese! Ce le rămăsese? Da, aveau o comoară minunată şi secretă: dragostea. Hărăzindu-i pe unul celuilalt, soarta asta şi dorise, să-i facă să cunoască prețul acelei iubiri şi marea ei putere. Era o dragoste curată a unui bărbat pentru o femeie şi a unei femei pentru un bărbat, două văpăi împletite într-una singură, arzând într-o singurătate aridă, în pustiul înghețat, două inimi învăpăiate în noaptea lumii, în negura începuturilor.

Iar acum privea de departe umbra lui Joffrey de Peyrac plimbându-se pe mal, cufundat în gânduri.

În aer stăruia încă mirosul pârjolului, în ciuda frigului, şi

cel al mulţimii adunate acolo de atâtea ore. În rest, totul era atât de calm, încât Angelica se simţea învăluită de o stare binefăcătoare.

Privea de la distanţă silueta bărbatului solitar care se oprea şi-şi ridica ochii înspre vârful povârnişului, unde când şi când vântul însufleţea câte o lucire roşiatică.

Se îndreptă către el, fără grabă, sigură că avea să-l găsească în noapte. Când ajunse la câţiva paşi de el, se opri iar.

Bărbatul o zări, siluetă feminină, conturată în pâcla albastră şi cu lucirea palidă a chipului. După ce o privi câteva clipe, se duse la ea. Mâinile lui atinseră umerii Angelicăi. Femeia se apropie de el, simţindu-i căldura trupului. Îşi puse palmele pe pieptul lui, apoi se lipi de el. Bărbatul o strânse în braţe şi o acoperi cu faldurile pelerinei sale. Se treziră înlănţuiţi, fără nici o altă dorinţă în afara pornirii animalice de a fi aproape, asemeni fiarelor ce dorm strâns lipite, pentru a-şi simţi căldura şi prezenţa.

Joffrey de Peyrac simţea că ar fi trebuit să vorbească. Însă n-o făcu. Ce-ar fi putut să spună, gândi el, ceva care să nu fie îngrozitor de banal? "Ţi-e frică? Mă ierţi că am dat foc acelei case pe care o priveai deja ca pe propriul cămin? Şi că te-am condamnat astfel la noi şi noi greutăţi şi primejdii?"

Acelea erau lucruri banale pe care ar fi putut să i le spună unei femei oarecare. Dar pe ea, pe ea care tremura la pieptul lui, ar fi jignit-o dacă iar fi vorbit astfel. Ea era departe de a fi o femeie oarecare. Era departe şi de tot ceea ce-şi imaginase el despre ea.

Îşi lipi buzele de gura ei atât de fragedă, de parcă ar fi vrut dintr-odată să se asigure de acea realitate caldă şi dulce. Era acolo, în braţele lui, şi îi era soţie.

Şi era fusese gata să-i vorbească, să-i dezvăluie prea-plinul sufletului: "Cât de mult te-am admirat azi, dragostea mea! Prin îndrăzneala ta ne-ai salvat pe toţi! Ai fost extraordinar...".

Dar cuvintele erau prea sărace faţă de bogăţia gândurilor. Ea dorea să-i mărturisească ceea ce tocmai descoperise, adică faptul că sacrificiul fusese îndeplinit, că zeii erau mulţumiţi... "Nu suntem decât noi doi pe lume, dragostea mea, doar noi doi, săraci şui singuri... Sunt fericită..."

Dar el o ştia la fel de bine ca şi ea. Tăceau amândoi. Se înlănţuiau din ce în ce mai strâns, tăcuţi, arzând de plăcere.

Din când în când femeia îşi lăsa capul pe spate pentru ai surprinde bărbatului lucirea tainică din ochi. Parcă erau două stele ce-o vegheau din înalt. Ghicea că el îi surâdea.

17

Ceva mai la nord de Katarunk există un loc unde ape liniştite alcătuiesc un imens deşert argintiu. Păduri moarte, cu rădăcinile înecate, desenează pe cerul limpede candelabre ascuţite, albe ca nişte descărnate. Nori de ţânţari împâclesc malurile. Pământul e mişcător şi nesigur.

E regiunea lacului Mégantic.

Când soldaţii francezi ajunseră acolo, la câteva zile după ce părăsiseră Katarunkul, toamna le apăru mai înaintată decât pe celălalt versant al muntelui. În aerul îngheţat pe care îl respirau şi în aspra dezolare a peisajului simţeau deja mirosul Canadei. Soldaţii, huronii şi algonquinii căzură de acord că de aici încolo erau "acasă". Lăsând iar bărcile la apă, trecând lacul, urmau să întâlnească familiarul râu al Cazanului, care avea să-i coboare fără probleme până la Saint-Laurent. Gurile sale de vărsare sunt chiar în faţa Québecului.

Pe ultimele leghe ale drumului de întoarcere aveau să treacă printre satele cu ferme masive, de piatră, ridicate chiar pe malul apei, în timp ce de pe costişe, ocupaţi cu vreun seceriş târziu al grâului ori de culesul merelor, ţăranii or să-şi fluture căciulile, salutând întoarcerea expediţiei militare. După aceea, la cotul, apei, o să apară clopotniţa albă şi ascuţită din Lévis şi imediat or să se trezească lângă Québec.

Atunci au să-şi ridice ochii să salute semeţul oraş, înălţat pe stânca sa, în timp ce el o să le răspundă cu toate clopotele.

Gata cu pustietăţile, cu sălbaticii, cu terciul fără gust şi cu carnea de câine fiartă. Aveau să-i aştepte băuturile aduse de corăbii, calvados, rom şi rachiu de drojdie, pâinea de grâu şi untul, jamboanele pe varză, brânza, vinul roşu, fripturile de bou şi mai ales simpaticele fete pe care le întâlneşti la Janine Gonfarel, prin partea deocheată a oraşului...

La Mégantic strălucea soarele, orbitor pe cerul pal, apele sclipeau şi ele cu reflexe metalice, copacii morţi îi înconjurau, iar răsuflarea iernii le dădea târcoale.

Canoele din scoarţă alunecau repede pe oglinda lacului. Oamenii căutau atenţi în monotonul arhipelag gura prin care să iasă în râul cazanului, căci trebuia să fii de-al locului pentru a o dibui lesne printre nenumăratele insuliţe şi meandrele nesfârşite ale canalelor.

Contele de Loménie rămăsese pe mal pentru a supraveghea îmbarcarea trupelor sale. Faliere, L'Aubignière cu nepotul sau şi o parte din indieni erau deja departe. Soseau şi ceilalţi, cărând bărcile pe cap, pe poteca ce-i scosese la apă.

În faţa colonelului apăru brusc un indian care depăşise în fugă tot convoiul. Loménie – Chambord îl recunoscu. Era slujitorul panis al lui Nicoloas Perrot. Indianul rosti ceva în graiul său. Nimeni nu-i înţelegea limba deoarece făcea parte dintr-un trib de departe, de dincolo de Mările Dulci, o mică populaţie împrăştiată şi dispărută: panisii. Mai rău era că nici el nu înţelegea vreunul din dialectele care se vorbeau în trupa colonelului. Atunci se învoi să folosească slabele sala cunoştinţe de franceză.

Ajutat de Pont – Briand, colonelul ăi descifră mesajul. "Şefii irochezi au fost scalpaţi, la Katarunk, da Maudreuil şi de patsuikeţi. Trupele irocheze se îndreaptă spre fort pentru a cere răzbunare. Contele de Peyrac şi grupul lui o să fie masacraţi.

— Să mergem! Să mergem imediat acolo! strigă Pont – Briand. Să ne întoarcem! Nu sunt destui pentru a face faţă acelor hoarde...

Loménie nu spuse nimic, dar dădu imediat ordin celor care se aflau lângă ei să se întoarcă din drum. O bună parte din huroni şi abénakizi căzură de acord să-l însoţească, la fel şi o jumătate dintre soldaţi. Găseai întotdeauna voluntari când era vorba să-i sfâşie pe irochezi.

Câteva zile mai târziu, când se apropiaseră de Kennebec, sperau să audă împuşcături, semn că fortul rezistă încă. Dar liniştea învăluia totul. Regiunea părea moartă. Loménie îşi făcea griji şi pentru soarta părintelui d'Orgeval. Cât despre Pont – Briand, acela era încruntat şi ros de o chinuitoare frământare.

Înainte de a ajunge la cotitura care trebuia să-i scoată pe plaja din faţa fortului, cei doi opriră flotila şi ordonară trupei să tragă bărcile pe mal, printre sălcii. Fiecare îşi pregăti armele în cea mai mare tăcere. Loménie şi Pont – Briand se chinuiră să escaladeze stâncile pentru a observa mai întâi împrejurimile, fără să fie zăriţi. Deşi aerul era limpede, simţeau un miros rece de fum. După ce ajunseră în vârf, aruncară o privire şi înţeleseră.

Fortul Katarunk nu mai exista.

În locul pe care se ridicaşe până atunci se zărea un petec de pământ înnegrit de cenuşă şi presărat cu cioturi arse.

Jos curgeau apele de un albastru crud, aproape întunecat, ale fluviului, adormit în matca tivită de ruginiul oţetarilor, scoruşilor şi cireşilor sălbatici.

Prin împrejurimi nu se găsea nici ţipenie de om.

Pont – Briand scoase o exclamaţie surdă şi se dădu de mai multe ori cu fruntea de trunchiul unui copac.

— A murit, strigă el, a murit!... Cum să mai am curajul de a trăi? Vedeţi, nu era o ştimă... Nu era decât o femeie!... O femeie frumoasă şi lipsită de apărare... O femeie încântătoare!... Oh! Doamne, pentru ce să mai trăiesc acum?...

— Taci. Vezi că o iei razna, îl potoli Loménie scuturându-l de umăr.

Însă deodată închise şi el ochii; o negură amară şi îndoliată îi învălui chipul. Revedea cu ochii minţii cavalerul cu masca neagră pe care îl întâlnise prima oară în faţa postului, printre blazoanele sale. Lângă el se afla atât de frumoasa lui soţie. Durerea şi un regret amarnic îi cutremurară inima. Apoi judecata i se limpezi. Îşi dădu seama că mâna părintelui d'Orgival aranjase totul. Poate că, de fapt, în spatele acelui preot nu se afla Dumnezeu, pentru care îşi vărsase totuşi sângele până atunci! Când el, Loménie, venise din Québec cu trupa sa, în urmă cu o lună, cuvintele pe care i le spusese iezuitul sunaseră foarte dur:

— Izgoniţi-l cu orice preţ! La nevoie, suprimaţi-l! situaţia o să fie astfel mai limpede!

Cucerit de străini, colonelul se abătuse de la acel ordin. Dar cerul hotărâse până şa urmă în locul lui.

"Misiune Îndeplinită!" gândi Loménie.

Tristeţea îl copleşi. Rămase încă mult timp ţintuit locului, ca şi Pont – Briand. Nu se putea dezlipi din vecinătatea a ceea ce fusese odată fortul Katarunk. Apoi dădu trupei ordinul de a se întoarce spre nord.

După ce francezii se îndepărtară, din pădure apăru panisul. Coborî până la malul fluviului.

Pletele negre îi fluturau în vânt. Mergea prudent, aplecându-se din când în când, parcă desluşind nişte urme. După ce străbătu plaja până la micul debarcader, urcă până la terasa calcinată, dădu in ocol fostului fort, apoi coborî iar pe malul apei.

Pe pământ citea povestea unei uluitoare aventuri.

Ridică în sfârşit capul, păru că adulmecă vântul, după care porni hotărât spre nord, spre inima munţilor.

WAPASSOU

1

Vijelia făcea prăpăd. Lapoviţa biciuia chipurile şi îngreuna pelerinele. Caravana înainta pe sub poalele grele de apă ale copacilor, târâindu-şi paşii năclăiţi de noroi. Cei care cărau pe cap cele două ambarcaţiuni cu care urcaseră pe fluviu şi pe râuri, erau cel puţin feriţi de ploaie. Dar altfel se poticneau de crengile joase ale hăţişurilor şi trebuia ca doi oameni înarmaţi cu toporişti să le deschidă drumul.

Angelica ridică privirea şi zări prin lucirea verde-albăstruie a pădurii câteva căderi de apă, maiestuoase ca nişte coloane albe, adevăraţi stâlpi de hotar. Bubuitoarele cascade sunt santinelele pădurii americane. Ţâşnesc peste tot şi avertizează: Nu veţi trece!

Păreau cele mai înalte şi cele mai teribile dintre toate cascadele întâlnite până atunci. Picurând de pe frunzişurile ude, o neaşteptată aversă scăldă chipul femeii înfiorate.

Era udă până la piele.

Apa pătrundea peste tot, capa din postav gros, atât de rezistentă totuşi, era udă leoarcă şi nu o mai apăra pe Honorine, cuibărită în braţele mamei sale, sub pelerină.

Toţi se opreau în faţa cascadei şi ridicau spre buza falezei stâncoase privirile descurajate şi cenuşii.

Joffrey de Peyrac ajunse lângă ei, ducându-şi armăsarul negru de frâu. Îşi trimise oamenii la adăpostul îndoielnic de sub o terasă stâncoasă. Arătându-le căderile de apă, le spuse:

— Sus, dincolo de ele, e Wapassou.

— Şi dacă nu găsim pe nimeni acolo? strigă unul dintre oameni ca să acopere vuietul apei. Poate că au trecut deja

francezii ori irochezii. Dacă-i aşa, atunci camarazii noştri sunt morţi, iar cabana a ars.

— Nu, îl linişti Peyrac, Wapassou e prea retras. Ca să dai de el, trebuie să vii ştiind precis locul, iar asta nu o ştie încă nimeni.

— Da' poate că-s morţi ăi "patru" ai dumneavoastră, insistă Clovis. O'Connell a zis că nu i-a mai văzut de două luni.

— Nu, nu sunt morţi, repetă Peyrac.

— De ce sunteţi aşa de sigur?

— Pentru că soarta nu poate să ne facă una ca asta.

contele o luă pe micuţa Honorine din braţele Angelicăi, îi sfătui pe toţi să nu înainteze decât cu cea mai mare prudenţă şi începu să urce încet panta abruptă şi alunecoasă ce mărginea şuvoiul înspumat al cascadei.

Câţiva oameni fuseseră puşi să mâne şi să supravegheze cei doi cai care le mai rămăseseră. Angelica ar fi dorit să se ocupe ea de iapă, dar nu se mai simţea în stare; îi ajungea chinul de a-şi păstra propriul echilibru. Poalele joase ale frunzişului dansau într-un vârtej ameţitor, lovind-o peste faţă şi orbind-o. Cel mai mic pas greşit putea să aducă cu sine moartea.

Tânăra femeie privi în jur să vadă dacă restul femeilor sau copiii aveau nevoie de ajutor. Bucătarul Octave Malaprade o sprijinea pe Elvire. Aproape că o ducea în spate. Domnul Jonas, calm, cu piciorul şi privirea sigure – chiar dacă faţa sa lată şi asudată era mai curând cea a unui triton abia ieşit din valuri – o împingea de la spate, o sprijinea şi o prindea când era nevoie pe biata doamnă Jonas, care abia îşi mai trăgea răsuflarea.

Florimond şi Cantor îi cărau în spate pe cei doi puşti ai Elvirei. Cei doi tineri urcau încet, încovoiaţi de greutate, cu pletele ude căzute pe ochi.

Era un tablou halucinant, un tablou al disperării.

Caravana părăsise de trei zile împrejurimile fortului distrus. Curajoşii pionieri nu luaseră cu ei decât doi cai. Maupertuis şi fiul său, Pierre – Joseph, cei cărora le fuseseră încredinţaţi ceilalţi cai, se îndreptaseră spre sud, către *Gouldsboro*.

Fiecare dintre cei care se hotărâseră să rămână alături de Peyrac în drumul lui către inima ţinutului, nu uitau că Wapassou era un post doar cu numele. Contele nu le ascunsese, înainte de a se aventura la drum, că era un adăpost amărât şi grosolan, fără împrejmuire de apărare, un fel de vizuină unde cei patru mineri pe care îi lăsase acolo în urmă cu un an probabil că nu

amenajaseră nimic special. În principiu, trebuia ca cei patru să ierneze la Katarunk. Peyrac spera totuşi că aveau timp să aranjeze locuinţa înaintea marilor geruri ale iernii.

În prima zi de călătorie, două bărci urcaseră pe fluviu cu o parte din bagaje şi cu copiii, pe care toată acea agitaţie îi înveselea şi îi odihnea. Ceilalţi oameni urcaseră pe mal, urmând cursul apei.

În cea de-a doua zi se îndepărtaseră de Kennebec, al cărui curs începea să fie agitat şi întrerupt mereu de repezişuri. Apucând-o pieziş spre est, urmaseră firul unui mic râu albastru, liniştit, ce părea să curgă printr-un adevărat parc de ierburi, sălcii şi ulmi. Nu întâlniseră în cale nici o fiinţă vie. Din motive necunoscute era un râu sacru.

Speraseră să ajungă la Wapassou a treia zi spre amiază, dar, după o noapte în care un vânt violent scuturase zdravăn adăposturile din crengi, se dezlănţuise furtuna, cu ploaie rece şi lapoviţă.

Wapassou, Lacul de Argint, păzit de râul sacru şi de duhurile metalelor preţioase, îşi apăra sălbatic împrejurimile.

Angelica se poticni şi căzu în genunchi. Se împiedicase de o rădăcină. Crezu că nu avea să mai găsească forţa de a se ridica, pentru că urma să se caţere până sus în patru labe.

Făcu un efort pentru a reuşi să privească în sus. Scoase un suspin de uşurare. În sfârşit, sumbra văgăună începea să se lumineze, iar deasupra se strălucirea palidă a unui cer străbătut de scame de nori.

Joffrey de Peyrac ajunsese pe buza râpei şi privea cum urcau ceilalţi. Angelica îl zări, iar în braţele lui o văzu pe Honorine. Copilul ei. Nici în cele mai îndrăzneţe vise nu-şi închipuise aşa ceva. “Oh, dragostea mea, în visele mele te vedeam doar pe tine... Ne arunci în furtună, tot mai departe, mereu mai departe... eşti precum Cain, fugind cu toţi ai tăi de blestem... şi totuşi nu ai făcut nimic rău. De ce, atunci?... De ce?...”

Peyrac văzuse că femeia căzuse. De sus, privirea lui îi ordonă să se ridice cu ultim efort şi să ajungă lângă el. Prin deschizătura pelerinei, Angelica zări privirea Honorinei. Ochii fetiţei străluceau de bucurie. De la pieptul acelui tată, găsit în sfârşit la capătul lumii, micuţa privea sumbra lume de care el o apăra şi se simţea fericită.

Joffrey de Peyrac nu se putea face auzit din cauza vuietului vântului şi al apei, dar făcu un semn din cap pentru a-i arăta

ceva. Femeia zări undeva în stânga, pe celălalt mal al cascadei, o construcţie din scânduri, cu un soi de braţe ca nişte aripi mari şi negre.

La vederea acelei urme de activitate omenească, în sufletele tuturor renăscură speranţa şi curajul.

Cu toate acestea, drumul lor presărat cu greutăţi nu se sfârşise. Acea moară nu era decât un post avansat.

Ceva mai departe, pădurea se rărea şi privirea descoperea o privelişte mai întinsă. Călătorii zăriră întinderea cenuşie şi dezolantă a unui mare lac, ciuruit de răpăiala ploii şi mărginit de un lanţ rotund de munţi. În vârfurile lor înnegrite ca de o funingine umedă, se destrămau norii goniţi cu repeziciune de vânt. Joffrey de Peyrac, ţinând-o în continuare pe Honorine în braţe, îşi duse oamenii pe malul stâng al lacului. După ce trecură un podeţ de lemn, apucară pe o potecă destul de bătută dar pe care ploaia o transformase într-o mocirlă. Unii erau atât de obosiţi, încât alunecau şi cădeau în noroiul vâscos fără să le pese. Un singur gând reuşea să-i facă să se ridice: cel al unui adăpost în care să ardă un foc zdravăn.

Însă nici când ajunseră la capătul lacului nu zăriră vreo lumină. Străbătură un defileu îngust care unea primul lac cu altul, mai mic, înconjurat de faleze abrupte. Malul prăpăstios se surpa sub paşi. Trebuia să fie cu băgare de seamă şi să nu calce pe buza povârnişului. Străbătură apoi o altă trecătoare îngustă şi stâncoasă, după care apăru un al treilea lac, ceva mai întins. Malul din stânga, format din coline joase, era acoperit cu smârcuri. Cărarea care trecea prin ele era podită cu scânduri, pentru a uşura înaintarea.

Dar nici la capătul celui de-al treilea lac nu se zărea vreo clădire.

Nefericiţii călători priveau în jur fără să vadă nici o construcţie. Şi totuşi, prin ploaie se simţea un iz acru de fum.

— Miroase a fum, strigă micul Barthélemy cu o voce tremurătoare. Miroase a fum!

Băieţelului îi clănţăneau dinţii. Tremura atât de tare, încât, în febra descoperirii sale ar fi căzut, dacă Florimond nu l-ar fi ţinut zdravăn. Pletele celor doi băieţi ai lui Peyrac, de obicei bogate şi ondulate, erau demne acum de oricare naiadele Greciei antice. Însă asta nu mai conta. Important era faptul că cei doi tineri înfruntau greutăţile drumului cu bărbăţie. Spuneau că văzuseră destule până atunci. Asta nu era decât o ploicică!

La cererea tatălui său, cotrobăi prin bagajul lui şi scoase o scoică mare, una dintre acele cochilii în care suflă marinarii

pentru a anunţa prezenţa corăbiei lor, atunci când e ceaţă pe mare.

Tânărul îşi umflă obrajii. Ecoul falezelor răsfrânse de mai multe ori sunetul adânc al cochiliei.

Puţin după aceea, dinspre un promontoriu stâncos ce înainta în lac, plin de brazi şi zade, văzură înaintând spre ei, prin negura fumurie, o barcă în care vâslea o fiinţă nedesluşită. Nu i se zărea decât chipul palid şi ochii strălucitori, care îi examinau în tăcere. Barca ajunse la mal.

Contele îi vorbi vâslaşului în engleză. Omul nu răspunse. Era mut, cârmaciul negurilor, cu plete albe şi palid ca o fantomă. Femeile şi copiii urcară imediat în barcă. Se urcă şi Peyrac, cu Honorine în braţe.

Grupul ajunse pe un mal ierbos. În timp ce barca pornea să-i aducă pe ceilalţi, călătorii urcară o pantă lină ce-i ducea la capătul promontoriului. Mirosul de fum devenea din ce în ce mai pătrunzător. Părea că izvorăşte din pământ, amestecat cu ceaţa.

La picioarele lor se căscă la un moment dat o gaură, în care coborau nişte trepte din buşteni. Grupul se avântă în acea veritabilă vizuină. Împinse o uşă...

Izbucni ca o explozie mirosul de grăsime prăjită, de tutun şi de rom tare, lumina lămpilor şi a lumânărilor, căldura învăluitoare şi binefăcătoare a focului...

Profilat pe fundalul viu al focului vesel, un uriaş, surprins, îi privea intrând. Era îmbrăcat în blănuri şi piele. Părul sârmos era alb ca zăpada. Cu un strigăt, angelica recunoscu acel chip negru, ieşit din uitarea trecutului:

— Kouassi-Ba!

2

Femeia tocmai îl regăsise pe Kouassi-Ba, bunul, devotatul, iscusitul Kouassi-Ba, uriaşul sclav care odinioară, îmbrăcat solemn în satin brodat şi înarmat cu sabie, îi păzea uşa, în palatul din Toulouse. Contele de Peyrac îl cumpărase de la barbarii din nordul Africii, pe când negrul era încă tânăr, şi-i împărtăşise toate cunoştinţele sale. Kouassi-Ba nu-l mai părăsise niciodată, nici chiar când stăpânul său fusese condamnat la galere. Şi tot împreună evadaseră, dispărând apoi în Mediterana...[1]

1 vezi *Angelica, marchiza îngerilor* – (n.a.)

Cum de nu se gândise mai devreme să-şi întrebe soţul de credinciosul servitor?... Asta se explica prin faptul că încă nu îndrăzneau să vorbească despre ceea ce se petrecuse după dramaticele clipe ale întemniţării şi despărţirii lor. Iată că învierile continuau!...

Uriaşul negru încă nu o recunoştea. Era uimit văzând-o pe acea femeie ciufulită şi udă până la piele aruncându-se asupra lui şi strângându-i mâinile mari şi negre în palmele sale delicate şi îngheţate, repetând într-una:

— Kouassi-Ba! Oh! dragul meu Kouassi-Ba!

Picăturile de ploaie de pe obraji semănau prea mult cu lacrimile...

În faţa acelor ochi limpezi, de neuitat, uriaşului i se treziră amintirile. Privi spre Peyrac. Înţelegând că miracolul pentru care se ruga plin de naivitate de atâţia ani se împlinise, izbucni într-o bucurie nestăvilită, care nu ştia cum să se manifeste în acel atât de strâmt spaţiu, unde se îngrămădeau unul după altul noii sosiţi.

Până la urmă căzu în genunchi, sărutând mâinile Angelicăi şi repetând ca într-o invocaţie:

— Oh! Doamnă! Oh! Doamnă! Tu, tu, în sfârşit printre noi! Tu, fericirea stăpânului!... Oh! acum pot să mor.

Patru mineri trăiau în acel bordei afumat. Un italian grijuliu şi serios, Luigi Porguani; un metis peruan, Quidoua, pe jumătate spaniol, pe jumătate indian; englezul cel mut, Lymon White, căruia puritanii din Boston îi smulseseră limba pe motiv de blasfemie şi Kouassi-Ba. Toţi, chiar şi italianul aveau o calitate care îi făcea să adulmece de departe suflul şi pulberea de aur. De cum îi văzu, Angelica avu aceeaşi impresie de odinioară, când contele o duse să-i arate mina lui din Salsigne. Erau fiinţe din alt soi, aliaţii forţelor ascunse în măruntaiele pământului. Acum se înghesuiau să-şi salute stăpânul, care tocmai intrase pe uşă. Stăpânul lor, savantul din Toulouse. Cu el, totul lua o semnificaţie aparte.

Apoi bordeiul se umplu. Siluetele amărâte şi ude nu încetau să intre. Numai aveai loc să faci un pas. Se auzeau clănţănind dinţii şi suspinele de satisfacţie ale celor care veneau să-şi întindă mâinile spre foc.

Odată risipit şocul revederii, Angelica părea cea mai zorită. Îi dezbrăcă pe copii de veşmintele leoarcă de ploaie.

— Ceva uscat, Kouassi-Ba, ceru ea. Pături. Repede, ajută-mă să-i învelesc pe micuţi... Acoperă-i bine!...

Auzindu-i vocea, negrul era la fel de grăbit ca odinioară. Angelica privi apoi în cazanul agăţat de pirostrii şi văzu un soi de fiertură ce dădea în clocot. Copiii, săturaţi repede şi încălziţi, adormiră imediat pe paturile de chingi. Îi înveliră bine, cu mai multe blănuri.

Bucătarul Malaprade o bătu uşor pe umăr pe Angelica.

— Doamnă, aia mică nu se simte prea bine!...

— Aia mică?

— Da, acolo.

Femeia o zări pe Elvire, prăbuşită într-un colţ, pradă unei crize de nervi.

— Nu mai pot! Nu mai pot!...

Angelica o apucă pe tânără de umeri şi o zgâlţâi, apoi o obligă să bea câteva înghiţituri de grog fierbinte.

— Vreau să mor! Vreau să mor! repeta Elvire. Nu mai pot... De ce n-am murit atunci pe corabie, odată cu bărbatul meu?...

— Linişteşte-te, draga mea, încerca Angelica să o calmeze strângând-o în braţe. Hai, bea. Ai fost curajoasă pe drum. Acum am scăpat. Aici e bine, e cald, avem un acoperiş deasupra capului şi-l mai avem alături şi pe Kouassi-Ba. Nu şti cât e de bun! Malaprade, descalţ-o, trebuie să-i scot hainele ude... Găseşte-mi încă o pătură...

Era o agitaţie febrilă şi ordonată. Încet-încet vocile ridicau tonul şi deveneau mai sigure. Dintr-un colţ începeau să se împrăştie aburii. Era o adevărată saună, după moda indiană, cu pietre încinse în foc şi aruncate apoi într-un vas cu apă. Cei patru mineri, plini de devotament, aduseră toate hainele lor de schimb, încinseră focul, pregătiră alte porţii de supă, punând în ea ultimele lor bucăţi de slănină.

Până la urmă se linişti şi Elvire. Malaprade o ridică în braţe şi o duse în pat, lângă copii, unde adormi cu greu, în timp ce bucătarul continua să-i şoptească blând cuvinte de îmbărbătare. Angelica îl observă.

— E rândul tău, prietene.

Octave Malaprade nu avea o constituţie prea robustă. Putea să se îmbolnăvească în veşmintele sale ude. Femeia îi turnă alcool într-un pahar, dintr-o sticlă ce trecea din mână în mână, îl obligă şi pe el să-şi scoată vestonul îmbibat cu apă, ba chiar îl frecţionă, în ciuda protestelor sale confuze, asigurându-se în acelaşi timp că Florimond şi Cantor îşi scoseseră hainele ude şi reci. Agăţată în faţa focului, îmbrăcămintea udă scotea aburi:

Încălţările pline de noroi se îngrămădeau într-o parte, aruncate într-un colţ. Urmau să se ocupe a doua zi de ele, deoarece locul din faţa vetrei era prea îngust pentru a încerca să le usuce pe toate atunci.

Luminate de opaiţele cu grăsime de urs, trupurile dezbrăcate şi tremurând încă de frig se strângeau în faţa singurei vetre.

— Nu prea am intrat în mărfurile pentru schimb, spuse italianul Porguani. Ne-au rămas păturile şi romul.

— Vom avea nevoie de ele, nu numai în seara asta, remarcă Peyrac.

Italianul împărţi păturile, adică nişte largi acoperăminte purpurii pe care le îmbrăcau indienii în momentele solemne. Toţi se înfăşurară în ele. Era o adevărată adunare de indieni, care începeau să se destindă şi să se trezească încet-încet la viaţă. Ajutaţi şi de rom, izbucneau din ce în ce mai des în râs, îşi dădeau ghionţi şi povesteau ce li se întâmplase cu o zi sau cu luni întregi în urmă. Copii dormeau ca nişte îngeri.

Angelica aruncă în jur o privire înseninată. Biciuiţi de furtună, fuseseră cele mai amărâte creaturi de pe faţa pământului. Cu singura scânteie omenească ce le mai rămăsese în suflete – femeia avea să-şi amintească mereu – doriseră să-i salveze şi să-i încălzească mai întâi pe cei slabi. Îl văzuse pe Malaprade încurajând-o pe Elvire, pe Yann, bretonul, întinzându-le un pahar de rachiu celor doi hughenoţi rochelezi; pe Clovis aruncându-i plosca sa lui Yann; pe Nicolas Perrot obligându-i pe Florimond şi pe Cantor să îşi scoată hainele ude, în loc să tremure în faţa focului. Joffrey de Peyrac urmărise el însuşi ca fiecare să-şi primească porţia de mâncare şi să fie uscat. Abia după aceea îşi scoase haina plină de noroi. Angelica îi prinse privirea, iar bărbatul veni lângă ea. O luă hotărât de mână.

— Şi acum trebuie să mă gândesc la tine, iubita mea.

În glas îi vibra ceva neobişnuit. Era blând şi tandru.

Abia atunci îşi dădu seama că femeia tremura ca o bolnavă de friguri.

Contele o obligă să bea un pahar zdravăn de rom îndoit cu apă fierbinte şi îndulcit cu zahăr negru. Porţia ar fi doborât şi un elefant.

— Binecuvântat fie cel care a descoperit romul, făcu tânăra contesă. Chiar, cine, cine o fi? Habar n-am, dar ar trebui să i se ridice o statuie.

Din acea clipă, un văl i se lăsă peste privire. Îşi aminti totuşi, vag, de ungherul în care pietrele rotunde şi încinse făceau să dea în clocot apa din vas, de efectul binefăcător al aburului asupra trupul lui său îngheţat şi de nişte mâini mari şi puternice, atente şi îndemânatice, care o ajutaseră să se învelească în pături, apoi o purtaseră ca pe un copil şi o întinseră pe pat, acoperind-o cu blănuri moi. Chipul lui, ochii întunecaţi şi atât de expresivi îi apăreau ca într-o ceaţă. Parcă era arătarea din visurile ei de odinioară... dar acum arătarea nu se mai topea... femeia aştepta cuvintele pe care el i le şoptise când o îngrijise şi o încălzise, cuvinte dulci precum mângâierile, rostite fără teamă de nimeni, de parcă ar fi fost singuri pe lume... Timpul nu mai conta. Erau toţi asemeni unor fiinţe copleşite de elementele unei naturi vrăşmaşe...

Angelica se trezi în puterea nopţii. Simţea o bucurie copleşitoare, ascultând răpăitul ploii şi gemetele vântului. Printre grinzile înnegrite ale acoperişului scund dansau umbre fantomatice. Era întinsă pe podea, printre alte trupuri învelite, iar sforăituri sonore se ridicau din toate părţile. Cu toate acestea, femeia era sigură că auzise în spatele peretelui subţire grohăitul unui porc! Un porc! Ce minunăţie!... Aveau un porc, pe care urma să-l taie de Crăciun! Şi pături şi rom! Ce le mai trebuia?

Îşi ridică puţin capul, care i se părea greu şi uşor în acelaşi timp. Zări toţi oamenii cufundaţi într-un somn adânc, strânşi unii lângă alţii. Lângă vatră, Kouassi-Ba, chircit pe vine, îi veghea ca un zeu ocrotitor şi avea grijă de foc.

Căldura era sufocantă, aproape de nesuportat. Angelica se bucura însă de ea ca de mâncarea după foame, atunci când crezi că nu te vei suporta niciodată.

Bucuria îi umplea inima de lumină. Romul arzător din insule era şi el bun de ceva, fără îndoială.

Asta îi amintea de Curtea Miracolelor. Fraterna comunitate a celor blestemaţi, a proscrişilor... dar, desigur, acum totul era minunat datorită prezenţei celui pe care îl iubea. Nici mizeria, nici decăderea nu erau motivele care-i adunaseră pe toţi la un loc acum, ci visul unei opere secrete şi măreţe, pe care doar ei puteau să şi-o asume şi s-o împlinească. Era un început, nu un sfârşit.

Era bine că dispăruse Katarunkul. Simţea că avea să iubească ţinutul în care ajunseră, Wapassou, Katarunk purtase pecetea tragediei. Cu atât mai bine cu cât se hotărâseră să-l incendieze, curăţând locul. Acolo o chinuiseră visuri stranii...

Aici dormea bine. În plus, pentru a ajunge la Wapassou, trebuia să străbați cu multă greutate multe trecători, tot atâtea zăvoare care închideau și apărau ciclul muntos unde dormeau de milenii, în patul de rocă, aurul și argintul, de existența cărora nu știa nimeni. Prin apropiere trecea marele drum indian de pe creasta Apalașilor, dar indienilor care se aventurau când și când pe acolo nu le trecea prin cap să poposească prin acele pustietății și se grăbeau mai departe, îngroziți de amenințătoarele umbre ale pereților stâncoși și de cine știe ce aer sălbatic întipărit pe frunțile munților. Cine ar fi îndrăznit să străbată, mai ales iarna, înaltul prag acoperit de zăpezi ce păzea valea în care se desfășura lanțul celor trei lacuri?

Pe sub pleoapele întredeschise ale femeii se perindau imagini care îi umpleau sufletul de o emoție puternică, umezindu-i colțurile ochilor. Silueta lui Joffrey de Peyrac cu Honorine în brațe, desenată pe cerul furtunii. Florimond și Cantor încovoiați sub greutatea copiilor, târându-și pașii prin noroi, Yann întinzându-i bătrânului ceasornicar înghețat un pahar de rachiu, Malaprade frecându-i picioarele degerate Elvirei, pentru a i le încălzi... Iar acum... “Doamne ce căldură!...”. Femeia scoase un braț de sub blănuri și se ridică într-un cot.

Joffrey de Peyrac dormea lângă ea. Angélique își aminti într-o străfulgerare că el fusese cel care o învelise în blănuri și o culcase acolo, după care se culcase și el, ultimul. Acum dormea neîntors, puternic și senin. Ieșise învingător din luptă, biruise moartea, stihiile. Se odihnea pentru a da piept cu o nouă zi.

Îl privea pasionată.

Izul mineral pe care pe care îl descoperise în veșmintele celor patru mineri, în palmele lor noduroase, aspre și pătate cu sclipiri de aur și roci, impregna totul. Era ca o aromă de tămâie, aceeași pe care o simțise odinioară învăluind-o ca un mister subtil și personal. Atunci aproape că nu-l cunoștea pe Joffrey, nu știa mai nimic despre el. Îl descoperise apoi puțin câte puțin. Contele de Peyrac, care orbea cu fastul lui întregul Toulouse, care înfrunta furtuna cu o corabie, ori regi și sultani, da, toate la un loc...

Dar, dincolo de soldat și gentilom se găsea un alt personaj, nedezvăluit aproape nimănui, căci nimeni nu-l putea înțelege. Era omul preocupat de minerale, de știință fundamentală ce studiază creația, nașterea, relevând secrete ascunse ochiului, îngropate în pământ... Aici, la Wapassou, contele regăsea măruntaiele deschise ale pământului în care așteptau aurul și

argintul, regatul său. Angelica desluşea chiar din felul în care dormea că se simţea mai bine decât la Katarunk. Şi, deoarece dormea atât de adânc, atât de absent faţă de cei din jur, chiar şi faţă de ea, tânăra sa soţie îndrăzni să întindă mâna spre el şi să-i mângâie abia simţit, aproape matern, obrazul rănit.

3

Cei doi dulgheri nu mai părăseau clădirea. De dimineaţă până seara, unul era cocoţat pe grinda pe care o tăiau în scânduri, celălalt rămânea jos, mânuind un imens fierăstrău, cu mişcări neobosite. Câţiva dintre ceilalţi bărbaţi doborau copaci, îi curăţau de crengi şi-i jupuiau de scoarţă. Plop pentru scândurile pereţilor şi pentru schelărie; stejar negru pentru pereţii exteriori, mai groşi; brad pentru streaşină şi jgheaburi, pentru mobile şi şindrila acoperişului. Clădeau şi înaintau de zor. Curând, sala cea mare a postului se dublă; i se adăugă şi o încăpere destul de mare, unde urma să locuiască familia Jonas şi copiii. O mică încăpere situată un pic mai sus faţă de celelalte, din cauza conformaţiei solului stâncos, a fost golită de uneltele şi de butoaiele îngrămădite în ea, pentru a fi transformată în cameră pentru conte şi pentru soţia sa. Unul dintre pereţi a fost străpuns, aranjându-se o fereastră, iar într-o parte a fost zidită o vatră din bolovani, legată printr-un horn de coşul cel mare.

Amenajară şi podul, pentru a pune proviziile în el. Adevărata saltea de aer, podul permitea să se păstreze mai uşor aerul din locuinţă. Contele de Peyrac hotărî construirea unei pivniţe pentru băuturi, săpată în stâncă, a unei magazii şi a unui adăpost pentru cai. Ecourile făceau să răsune amplificat zgomotele securilor ce izbeau trunchiurile copacilor, loviturile ciocanelor, clănţănitul sec al scândurilor şi bârnelor pe care le îmbinau.

Veni şi ziua în care toată construcţia se găsi sub cerul liber, fără acoperiş. Oamenii îşi instalară din nou tabăra în iarbă, ca şi pe parcursul călătoriei, printre orăcăitul broaştelor şi măcăitul raţelor sălbatice, ascunse pe malul ierbos al lacului.

Din fericire, vremea era din nou frumoasă. Îndreptarea vremii, prevăzută de ghicitorii canadieni, se realiza. Ultimele zile din octombrie şi primele din noiembrie se scurseră într-o neaşteptată şi miraculoasă lipsă a ploii. Aerul era călduţ. Doar

nopţile erau friguroase, iar uneori, dimineaţa, colbul brumei albăstrea munţii.

Încă din prima dimineaţă, Angelica văzu că impresiile i se confirmau. Wapassou, al cărui nume însemna “Lacul de Argint”, era un loc ascuns, departe de orice privire, un loc unde nimeni nu îndrăznea să ajungă. Cel mai urgent era pregătirea pentru iernat. Proviziile de la Wapassou, în afară de porumb şi porcul îngrăşat din vară, erau pe sfârşite, căci, la sosirea caravanei, cei patru mineri se pregăteau să coboare la Katarunk. Însă fortul nu mai exista, deci trebuia ca cei vreo treizeci de oameni să supravieţuiască lângă Lacul de Argint. Treizeci de oameni şi perechea de cai. Trebuia să se adăpostească, să se încălzească, să mănânce. Pentru asta era necesar să construiască, să vâneze, se pescuiască, să adune provizii de lemne şi de hrană.

Angelica îşi disputa cu păsările ultimele fructe. Cele de scoruş erau roşii, iar cele de soc, negre. Avea să le usuce şi să îngrijească cu ele bolnavii de febră, răcelile, durerile de mijloc şi alte boli...

Îi trimise pe copii şi pe Elvire să culeagă tot ce mai puteau găsi comestibil prin tufişuri, hăţişuri şi mărăcini: diverse fructe, afine, mere sau pere pădureţe pipernicite.

Judecând după numeroasele guri pe care trebuia să le sature, recolta era derizorie, însă de mare preţ, căci poate un dram din acele fructe uscate avea să fie suficient, spre sfârşitul iernii, pentru a-i salva de scorbut, boala marinarilor, dar şi a lungilor iernări prin ţinuturile necunoscute. De aceea o şi numesc marinarii boala uscatului. În călătoriile sale, Savary o învăţase pe Angelica să nu dispreţuiască nici cea mai însemnată pieliţă de fruct. La Wapassou se găseau foarte greu şi cum nu pre vedeau cum să plece de acolo încă mult timp, poate salvarea lor stătea tocmai în acea recoltă uscată.

Copiii adunară nuci, ciuperci rămase prin râpele umede, alune şi ghindă pentru porc. Primiră apoi sarcina de a strânge pietricelele din grohotişul de lângă lac, pentru zidarii care începuseră să dărâme marele horn central, cu patru vetre şi să construiască altul în capătul sălii principale.

În sfârşit, copiii trebuiră să păzească plajele pe care mai veneau păsările migratoare, pentru a feri iarba şi plantele necesare hrănirii cailor. Se bălăceau toată ziua, strigând la păsări cât îi ţinea gura şi dezgropau din nisip pemac, o specie de patate ca nişte ciorchini dulci, hrana preferată a gâştelor sălbatice.

Doamna Jonas îşi asumase curajos rolul de bucătar, gătind pentru toată lume. În fiecare zi punea la fiert, în cazane, porumb, dovlecei zdrobiţi, vânat şi peşte... Apuca zdravăn, cu amândouă mâinile, ditamai polonicul, cât ea de mare, şi amesteca în trei mari cazane, puse pe nişte vetre rudimentare. Îi ceru soţului să-i facă dintr-un vechi corn de praf de puşcă o trâmbiţă cu care să-i poată aduna pe toţi "clienţii" ei la masă. În rest, o vedeai agitându-se peste tot, printre unelte şi talaş, ducându-le rachiu sau bere dulgherilor, tăietorilor de lemne ori celor ce munceau în clădire. Obrajii roşii îi plesneau de sănătate. Râdea, spunând că visase mereu să fie bucătăreasă.

Cea mai mare parte din carnea şi peştii aduşi de grupul vânătorilor şi pescarilor, printre care se numărau Florimond şi Cantor, era pusă la afumat, pe nişte grătare de nuiele, sub care ardeau necontenit focuri din ierburi uscate şi plăcut mirositoare. Treaba era supravegheată de Angelica, ajutată de Kouassi-Ba şi Eloi Macollet. Femeia îşi petrecea toată ziua îngenuncheată în iarbă, pătată de sângele vânatului şi măruntaielor pe care se apuca, cu mânecile suflecate şi mânjite, să le taie în felii foarte subţiri. Kouasi-Ba aşeza feliile deasupra focului. Cum orice muncă în mină fusese oprită, zoriţi fiind de pregătirea celor necesare pentru iernat, bătrânul negru nu se îndepărta de Angelica nici măcar un pas. Ca şi odinioară, nu înceta să-i facă tinerei stăpâne tot felul de destăinuiri, amintindu-şi de trecut, povestindu-i peripeţiile sale alături de conte prin Mediterana şi prin Sudan, adică toată acea perioadă din viaţa soţului ei pe care ea nu putea decât să şi-o imagineze.

— Nu era fericit fără tine, doamnă, îi mărturisea bătrânul negru... Munca, da; mina, aurul, călătoriile, comerţul cu sultanii, deşertul, toate astea îi mulţumeau mintea... însă pentru femei nu simţea nimic.

— Hmmm... Nu cred o iotă.

— Ba da, ba da! Crede-mă, doamnă! Femeile erau doar pentru poftele trupeşti. Dar pentru inimă... totul se sfârşise.

Îl asculta vorbindu-i pe dragul de Kouassi-Ba, în timp ce mâinile ei de măiastră bucătăreasă şi patroană, odinioară, la *Masca Roşie*, tăiau, alegeau, ba chiar înlăturau cu pricepere şi forţă oasele vreunei articulaţii sau vreo coastă.

Eloi Macollet o urmărea cu coada ochiului. I-ar fi plăcut la nebunie să critice, dar nu avea ce.

— Dacă n-am, n-am! Ce mai, s-ar zice că aţi trăit toată viaţa într-un wigwam!

Cu capul plecat, cu ochii înroşiţi de fum şi mâinile mânjite de sânge, Angelica nu-şi lăsa atenţia să se mute de la treabă. Fiecare tranşă de felii bine afumate, adunate în coşuri din scoarţă sau din ierburi împletite, însemna o masă în plus; fiecare coş plin, o zi de supravieţuire...

Căprioare, căpriori şi cerbi ucişi erau târâţi până pe iarbă, unde cuţitele ascuţite începeau să-şi facă imediat datoria. Vânară chiar şi un urs. Florimond îi sărise în spate şi-i înfipsese pumnalul în ceafă, apoi îi tăiase carotida.

— Niciodată n-am mai auzit de vreun urs ucis în felul ăsta, se crucea Nicolas Perrot.

Florimond nu făcea niciodată o treabă ca restul lumii. După isprava cu ursul se alesese cu o zgârietură serioasă de pe urma unei lovituri de gheară.

Angelica îi puse pe pieptul încă spân o compresă cu apă rece, în timp ce băiatul îi povestea pe larg păţania sa, mâncând cu poftă o aripă friptă de curcan. Florimond era foarte puternic, iar în jurul său se înfiripa deja o legendă. Coloniştii Americii iubeau la nebunie superlativele sforăitoare. Florimond era pe cale să devină “cel mai puternic tânăr din America septentrională”. Privindu-l cu multă mândrie, Angelica îşi amintea cât de firav fusese în copilărie.

Grăsimea de urs fusese pusă la topit, pentru a obţine ulei de lampă. Blana a fost tăbăcită şi transformată în pătură.

Chiar dacă târziu, iarna sosea cu paşi mari. Uneori, o pală de vânt, stârnit ca din senin, şuiera pe deasupra copacilor. Trecând de la purpuriu la un trandafiriu pal, apoi la violet, pădurea devenise fumurie. Piscurile rotunjite ale munţilor, acoperite de pini şi brazi, păreau învăluite de o glugă întunecată, brun-violacee, care înveşmânta unduirile Appalaşilor. Aroma pădurii îşi pierduse izul încins de fiare sălbatice şi de bălării. Animalele de blană, urşi, vulpi şi marmote începeau să se retragă prin vizuini. Aerul avea mireasmă de ciuperci şi muşchi, de frunze moarte şi de scoarţă. Mirosea deja a iarnă.

În fiecare seară, tot mai numeroase, stoluri de păsări migratoare – mai ale raţe şi gâşte sălbatice – coborau pe lacuri şi prin smârcuri. Ziua, cerul se înnegrea se mulţimea aripilor foşnitoare. Tot păsăretul dovedea o panică zgomotoasă, ca a omului întârziat pe drum, încercând să recupereze timpul pierdut. Nu mai puteai să le alungi de pe pajişti. Angelica trebui într-o zi să o apere pe Honiorine cu un baston împotriva atacurilor unei gâşte mari cu pene albe, negre şi cenuşii.

În fața corpului păsării ucise, pe care, ținând-o de gât, i-o dusese doamnei Jonas ca să o pregătească la masa următoare, tânăra femeie se gândea la cât de bună era grăsimea de gâscă în tratarea bolilor anotimpului rece (cataplasme pentru bronşite, alifii pentru degerături), dar şi cât de gustoasă era o friptură de pasăre după atâtea zile de carne uscată. De ce nu putea oare să îngrămădească şi să închidă tot acel vânat de apă, care colcăia prin mlaştini, în vase de pământ, ca să-l aibă pentru asprele zile de post ce aveau să vină?... Cum să-l conserve? Se frământă mult timp. Aveau multă grăsime de urs. Încet-încet în mintea sa prinse contur idea de a înveli fiecare pasăre într-un strat de grăsime, aşa cum se păstrează carnea de gâscă prin Charentes ori Périgord.

Joffrey de Peyrac era de acord cu planul ei, confirmându-i că grăsimea avea să ferească păsările de aerul care ar fi stricat carnea. Ca o măsură de prevedere în plus, o sfătui să le afume puțin înainte de a le acoperi. Drept vase pregătiră mai multe băşici de elan şi de urs, pe care vânătorii au obiceiul să le folosească tocmai în acest scop, din cauza volumului lor însemnat. Meseriaşii ridicară imediat o colibă mică pentru a afuma rapid carnea, arzând lemn de ienupăr.

În fiecare seară, câțiva oameni înarmați cu bâte coborau spre lac. Era un adevărat măcel în rândul zburătoarelor. Capete verzi, mov, roşii sau de un alb pur, moțate, strălucitoare, cădeau zdrobite într-un nor de pene. Cele trei femei, aşezate puțin mai departe, jupuiau de zor cu degetele julite, scoteau măruntaiele, tăiau gâturi şi labe. Copiii alergau ă aducă păsările astfel pregătite pe podeaua din împletitură de nuiele a colibei. A doua zi de dimineață le luau, bine afumate. După ce le puneau în băşici sau, când acelea lipseau, în vase de lemn sau din scoarță, le acopereau cu grăsime caldă. Când toate vasele se umplură, ajunseră să pună păsările în saci din piele de căprioară pe care apoi îi cusură.

Copiii, tot aducând lemn de ienupăr, aveau degetele umflate de înțepături. Cât despre Angelica, nu îndrăznea să-şi privească mâinile. Înnegrite, crăpate, julite, ce mai, erau groaznice.

Mirosul de carne friptă şi afumată stăruia în valea închisă şi se împletea cu cel de lemn proaspăt tăiat. Un nor jos şi gros acoperea pe leghe întregi lacurile, purtând până departe arome de sevă, răşină, ierburi şi scaieți, de sânge şi carne de vânat.

Acolo munceau nişte oameni...

Rarii indieni care treceau pe drumul Appalachilor adulmecau mirosurile neobişnuite pentru acele locuri şi se apropiau de tabără.

Nu aveau bagaje, adevăraţi rătăcitori, familii singuratice în căutarea unor iazuri din care să prindă iarna castori. Urmau creasta ce trecea pe deasupra lacului şi, înainte de a dispărea în partea cealaltă a pereţilor stâncoşi, se aplecau să iscodească, plini de curiozitate, prin voalurile întunecate ale coniferelor, tabăra de lângă Lacul de Argint – peste care domneau zgomotele loviturilor de secure izbind copacii –, de un albastru pur sub pâcla ce se ridica de la grătarele afumătoarelor.

Oare albii doreau să rămână acolo peste iarnă? se întrebau curioşii spectatori. Erau prea mulţi. Erau nebuni, aveau să moară... Era un loc sfânt. În plus, animalele stranii se plimbau pe plajă. Nu erau nici elani, nici bizoni... Şi ele cereau de mâncare. Însă ce iarnă! speriaţi, indienii se îndepărtau grăbiţi: nu era un semn bun pentru albi. Într-o dimineaţă, Angelica, ocupată tot cu prepararea vânatului, simţi cum o mână grea i se lăsă pe umăr. Ridicând ochii, îl recunoscu pe Mopountook, marele şef al métallacşilor. Arăta ca întotdeauna, maiestuos. Era gol până la brâu, în ciuda frigului pătrunzător, şi îi făcu semn să se ridice şi să îl urmeze.

Ajunseră curând pe malul primului lac. Indianul îngenunche în nisip, gustă de mai multe ori apa din apropierea plajei, apoi pe cea a unui pârâiaş ce se vărsa acolo, într-un mic bazin liniştit, înainte de a se scurge în lac. La fel ca un anume cristal de stâncă ce păstrează în limpezimile sale reflexe de chihlimbar, apa, deşi limpede, era pământie. Era apa de mlaştină filtrată de straturi de humus. Era foarte bună la spălat.

Angelica înţelese că Mopountook o întreba dacă era mulţumită de gustul apelor din zonă. Scutură din cap de mai multe ori în semn că da.

El o duse atunci mai departe, o făcu să urce o pantă, apoi coborâră pe celălalt versant, oprindu-se în faţa smârcurilor şi a nenumăratelor firicele de apă.

— Ware! Ware! spuse bărbatul.

Adică “apa”. Era singurul cuvânt abénakiz pe care, cu Mopountook, Angelica era sigură că o să-l înveţe.

Ceva mai încolo întâlniră o apă foarte limpede, dar care avea un gust dur, de calcar, imposibil de băut. Angelica dădu din cap, mimă că scuipa apa şi-i dădu a înţelege că nu se putea bea.

Mopountook îi dădu dreptate. Femeia albă ştiuse să cântărească bine. Plimbarea continua şi întâlniră ape roşiatice, feruginoase, apoi ape tulburi şi neliniştitoare, dar cu gust savuros.

După-amiază, târziu, indianul, o duse la un izvor aproape invizibil în mijlocul unui mic luminiş. Era o apă care imediat ce izvora dispărea în pământ, absorbită fără un clipocit de solul poros, ofrandă tăcută şi continuă a pământului, o apă cu un iz de verdeaţă. Bând-o, simţeai pe limbă gust de frunză tânără. În ea se deştepta primăvara, cu buchetul ei de salvie şi mentă. Angelica era atât de fermecată, încât uită parcă şi de scurgerea timpului.

Încercase mai înainte să-l facă pe Mopountook să înţeleagă că nu voia să se îndepărteze prea mult de post. Mai târziu renunţase, căci se învârtiseră atât de mult încoace şi-ncolo prin pădure încât dacă l-ar fi părăsit se temea că ar fi putut să se fi rătăcească.

Se lăsa seara când intră în tabără pe urmele marelui diavol cu pielea roşie. Era frântă. Încă o dată, contesa de Peyrac fusese căutată de lumea neliniştită.

Mopountook se mândrea. Era foarte mulţumit de ziua de explorare a izvoarelor şi de aptitudinile Angelicăi de a le recunoaşte. Demn şi familiar, îl înconjură cu braţul după umeri pe conte, mai curând mulţumit, şi îi spuse că inima i se bucura.

Femeia albă, îl lămuri el, era, firesc, asemeni tuturor semenelor ei, destul de nesupusă şi puţin prea înclinată să domine un bărbat care nu ştia uneori ce face. Dar, lucru mare, recunoştea apa izvoarelor şi ştia să le distingă gustul. Mare dar! O înzestrare fericită. El, căpetenia acelor locuri, căci lacul Umbgog se afla în apropiere, dorea ca albii să rămână mult timp la Lacul de Argint. În felul acesta avea să şi drumul Appalaşilor, acea vale pe care indienii o urmau odinioară în comerţul pe care-l făceau de la marele fluviu din nord şi până la ţărmurile oceanului.

Se vede că acea zi avu urmări benefice. A doua zi, métallacşii veniră în tabără şi spuseră că ar fi foarte bine dacă albii ar veni cu ei la o ultimă mare vânătoare înaintea iernii. Albii aveau să-şi aducă puştile, pulberea şi gloanţele. În schimbul ajutorului primit, indienii urmau să le lase şi lor o parte din animalele prinse în capcane.

Mai multe specii de elani începeau să coboare dinspre Canada, trăgându-se înspre regiunile mai puţin aspre din Maine.

Întorcându-se de la Wapassou, Mopountook se dusese și-și mobilizeze indienii, cercetându-i pentru lenea care-i apucase chiar în momentul în care vânatul devenise foarte abundent prin zonă; tocmai acea lenevie era cauza foametei care-i lovea în fiecare an. Își închipuiau mereu că au strâns destule provizii, când colo, nu le ajungeau niciodată pentru a ieși din iarnă fără probleme. De altfel, Mopuontook avusese un vis: Manitu le poruncea să pregătească o mare vânătoare la care să-i invite și pe albii de la Lacul de Argint, care le ținuseră piept ferocilor irochezi, săpând teferi, cu părul pe cap, asta datorită meșteșugitului dar al vorbirii și al magiei lor! Și aveai nevoie de ceva iscusință pentru a convinge un irochez să renunțe la răzbunare. Albii plătiseră prețul sângelui dându-și foc la provizii. Era apoi lista multelor și splendidelor mărfuri pe care metallacșii o recitau ca într-o litanie, plini de încântare: o sută de baloți de blănuri, apa-de-foc, acoperăminturi purpurii și multe altele. Bărbatul Tunetului nu era un alb oarecare. Era puternic. Mai bine să ți-l faci prieten. Mopountook și ai săi, ca și triburile de lângă lacul Umbagog, vecinii lor, îi luau pe albi sub protecția lor.

Nicolas Perrot, Florimond, Cantor și unul dintre englezi plecară cu ei spre vest, pentru patru sau cinci zile, ca să participe la cea mai mare vânătoare a anului, în timp ce efortul celorlalți europeni era îndreptat către terminarea construcțiilor.

Când vânătorii se înapoiară, către sfârșitul primei săptămâni din noiembrie, în tabără se munci ca niciodată. În sfârșit, puteau spune că rezervele de alimente erau suficiente. Cu puțin noroc – o primăvară timpurie, câteva exemplare frumoase prinse în capcanele pe care urma să le pună pe zăpadă – urma ca ei să iasă fără probleme din iarnă. Elloi Macollet dădea din cap mai liniștit.

— Poate că n-o să fim obligați să ne mâncăm unii pe alții...

— Ce tot spuneți! Doamne, ce oroare!...

— Da cum nu! S-au văzut cazuri, buna mea doamnă.

Bătrânul se forța să glumească.

Auzindu-l, Angelica își simțea inima strânsă de o bruscă teamă. Trecea ușor de la euforia pe care i-o inspira frumusețea locului pustiu și ascuns, la frica firească pe care i-o dădea perspectiva dificultăților pe care le aveau de înfruntat, în fața cărora erau totuși atât de puțin pregătiți. Câțiva bărbați și puține femei îngrămădiți într-un spațiu atât de mic, cu puține provizii, fără medicamente, într-o izolare totală și apăsătoare, adevărat

cerc închis. Mai erau şi copiii, mai ales copiii, vieţi plăpânde şi expuse mai uşor. Trebuia ca toţi să supravieţuiască unei ierni cumplite.

4

Joffrey de Peyrac nu spusese nimic atunci când văzuse că Angelica luase hotărârea să se ocupe de treaba dură a pregătirii alimentelor. Femeia se gândea că poate soţul o urmărea şi dorea să fie la înălţime.

— Ce-şi închipuie el, că nu sunt bună de nimic şi că o să stau cu mâinile încrucişate?

Trebuia să câştige un an. Parcă aşa spusese Joffrey, nu-i aşa? Iar deocamdată de-abia dacă mai aveau şi altceva în afara hainelor de pe ei.

Să-l ajute să supravieţuiască, să triumfe! Cu câtă bucurie avea să o facă ea, care de atât de mult timp nu putuse să-l slujească.

Gândul de a se zbate pentru el şi de a-şi răscumpăra oarecum astfel trădările din trecut îi făcea ochii să strălucească. Până şi cele mai aspre munci i se păreau uşoare.

Există lucruri pe care doar scurgerea timpului poate să le dovedească. Printre ele este şi fidelitatea în dragoste. Ea avea să reuşească să dărâme zidul de neîncredere care uneori se ridica între ea şi Joffrey. Avea să-i arate că pentru ea totul se reduce la el şi că, în acelaşi timp, nu dorea să-i atingă cu nimic libertatea lui de bărbat, sau să-i fie o povară. Nu risca să-l răpească treburilor şi ţelurilor pe care el şi le propusese.

Teama că într-o zi el ar putea să regrete gestul de a o lua cu sine, sau chiar faptul că o regăsise, îi dădea fiori frumoasei femei. Veni iar vremea să doarmă aşa cum au făcut-o de-a lungul călătoriei, construcţiile fiind încă neterminate. Erau din nou nedespărţiţi. Departe de el, Angelica era prada unor amare chinuri. Bărbaţii se înghesuiau cum puteau sub rustice adăposturi din scoarţă, construite după "moda" locală. Pentru femei şi copii fusese construit un wiwgam mai mare, un cămin ridicat în grabă la unul din capetele colibei. Era destul de cald înăuntru. Angelica însă, nu-şi găsea liniştea, începând să viseze din nou că e singură, căutând disperată prin lume pe omul iubit; sau îl vedea gonind-o, cu privirea aceea necruţătoare, pe care i-o cunoştea de pe vasul său, *Gouldsboro*.

Robotea ca o sclavă. Cum avea o clipă liberă, fugea cu copii în pădure să adune vreascuri. Nu aveau uscături şi ştia din proprie experienţă că nimic nu-i mai groaznic într-o dimineaţă de iarnă decât să n-ai cu ce să aprinzi focul.

Dădeau zor cu strânsul crengilor şi crenguţelor de pe jos, îngrămădindu-le apoi în magazie, lângă rezervele de buşteni.

Angelicăi îi plăcuse întotdeauna să adune lemne. În castelul părintesc, pe când era doar o fetiţă, mătuşa Pulchérie spunea că era singura treabă pe care o făcea cu plăcere. Strângea repede legături uriaşe de vreascuri, cărându-le fără să obosească. Prima dată când oamenii lui Peyrac o văzuseră întorcându-se de la lemne, avuseseră impresia că luase toată pădurea după ea. Mergea încovoiată ca o bătrânică, înconjurată de vesela trupă a copiilor, iar bărbaţii rămăseseră cu gurile căscate, neştiind nici ce să facă, nici ce să mai zică.

Muncea cu atâta pricepere şi zel, încât orice observaţie ar fi părut deplasată. Toţi tăceau, nu-i spuneau mai nimic, dar vorbeau între ei, miraţi. Se vedea că tânăra femeie muncise din greu în viaţă şi că nimic n-o descuraja. În acelaşi timp însă era şi o mare doamnă, obişnuită să fie servită, să poruncească, să se distreze. Numai că, iată, nu-i plăcea ca acele două laturi ale firii să se amestece.

Iar dacă de ea se apropia vreun bărbat, oferindu-i ajutorul, căci era foarte mult de lucru, iar treburile pentru pregătirea iernatului erau grele, acel bărbat se vedea îndepărtat puţin cam dur.

— Lasă, băiete, ai altceva mai urgent de făcut! Dacă am nevoie de tine, te chem.

Joffrey de Peyrac o urmărea. O văzuse trebăluind pe lângă afumători cu pricepere de maestru. O văzuse jupuind căpriorii şi cerbii, golind păsările de măruntaie, spărgând oase, jumulind pene, turnând peste carne grăsimea cu miros greţos, ridicând cazanele de pe foc, totul cu o uimitoare îndemânare. Mâinile ei fine aveau, curios, o forţă de hamal.

Cu un amestec de stimă şi uimire contele o descoperea plină de vigoare, pricepută la mii de treburi pentru care nu părea făcută, judecând după educaţia primită şi, mai ales, după viaţa luxoasă şi aurită pe care o dusese în Toulouse.

În momentele de enervare, care uneori fuseseră pe punctul de a-l face să se arunce spre ea pentru a-i smulge din mână satârul, cuţitul de măcelar, cazanul greu pe care îl ridica dintr-o singură mişcare ori legătura de lemne sub care se încovoia.

Peyrac simţise durerea provocată de amintirea anilor trăiţi departe de ea.

Căci în ea se dezvăluia atunci cealaltă femeie, “necunoscuta”, cea care învăţase să trăiască fără el, atât de puternică, de călită.

Îşi amintea de cuvintele pe care le aruncase într-o zi, pe *Gouldsboro*: “Şi cum ţi-ai fi dorit să mă găseşti? Rea, idioată, inutilă, fără să fi învăţat nimic din viaţa pe care a trebuit să o înfrunt?...”.

Da, de fapt ignorase adevărata ei personalitate şi ceea ce putea să înfăptuiască singură. Îşi spunea că avea de învăţat încă multe despre femei. Şovăuia între admiraţie şi gelozie.

Angelica nu era chiar străină de aceea slăbiciune a soţului ei. Îi pricepea şi cauza. Aproape că se bucura. Joffrey era atât de puternic, deasupra tuturor, încât se liniştea simţindu-l puţin vulnerabil. Îi arunca din fugă o privire în care se împleteau o dulce ironie, tandreţe, dar şi ceva nedefinit, tulburător.

— Nu te nelinişti, îi spunea dând din cap, surâzătoare. Îmi place munca şi apoi... am cunoscut o sclavie mult mai rea decât asta, care mă îndeamnă să adun vrescuri din dragoste pentru tine...

El simţea atunci că un pumnal ascuţit i se înfigea în inimă. Îl făcea să sufere, pe el, cel atât de rece, şi asta purtându-se foarte normal, fiind ea însăşi!...

La drept vorbind, nu putea să-i reproşeze nimic. În comportamentul ei nu era nici falsă umilinţă, nici provocare. Numai că multe din minunatele ei calităţi le dobândise departe de el. Asta îl făcea să fie măcinat de dorinţa unei revanşe. Pentru că ea era mai hotărâtă ca niciodată să triumfe asupra elementelor dezlănţuite şi potrivnice, atât de mare îi era înverşunarea de a domina destinul, încât le mărturisea oamenilor lui că, foarte sigur, nimic nu-l putea doborî.

Wapassou era un adevărat furnicar.

El se ocupa de toate, îi îndruma pe dulgheri şi zidari, îi sfătuia pe tăbăcari şi tâmplari. Nu de puţine ori era văzut luând în mână securea cea lungă a tăietorilor de lemne şi doborând copacul din câteva lovituri puternice şi precise, ca şi cum ar fi vrut să înfrunte de unul singur natura rebelă şi să o învingă.

În acest fel, fără să îşi vorbească, se apropiau tot mai mult, prin ceea ce învăţau unul de la celălalt, fapt pe care nu cutezau să şi-l mărturisească şi pe care doar îl presimţeau. Peyrac ghicea neliniştile tinerei sale soţii. Băgase de seamă că o prea mare

oboseală o făcea uneori să se îndoiască de tot, să vadă totul în negru.

În acele momente, în mintea femeii revenea obsedanta imagine a lui Cain înfruntând soarta.

Şi dacă era adevărat că Dumnezeu îşi întorsese faţa de la el? Dacă erau nişte proscrişi?... O frământa adesea şi amintirea plină de ură a fiinţei misterioase din frunzişurile de pe malul lacului. O ţintuise pe când se scălda şi îi înfipsese în inimă o săgeată otrăvită... I se întâmpla chiar şi acum, când se întorcea de la lemne, să se oprească la marginea pădurii şi să arunce o privire sfredelitoare în jur...

În stânga, la poalele a două coline, se găseau câteva construcţii stranii, cu bârne şi roţi, ce se profilau ca nişte instrumente de tortură pe versantul golaş al muntelui, plin de găuri sumbre şi răni palide, proaspete. Imaginea avea în ea ceva de coşmar. Pe pisc se zărea, ca o coroană, un pâlc de pădure, din care fuioare lungi de fum se înălţau neîncetat, ca dintr-o cădelniţă. În fond nu erau decât nişte colibe în care se făcea cărbune, cu acoperişurile rotunjite şi lipite cu humă, în care se ardea zi şi noapte lemn de soc şi mesteacăn.

Clădirea în care urma ca ei să se închidă ca în arca lui Noe ieşea din pământ la capătul promontoriului. Acum se zărea desluşit acoperişul de şindrilă albă cu cele trei coşuri înalte, din bolovani.

Mai era ceva care o frământa pe Angelica. În pofida calităţilor pe care începuse ea să le aprecieze la el, oamenii lui Peyrac rămâneau nişte barbari, lângă care nu era uşor de stat; într-un cuvânt, neliniştitori. Iarna avea să-i oblige la o adevărată închisoare. Cum avea să fie convieţuirea unor oameni atât de diferiţi, cu firi diferite, îndurând tot felul de lipsuri, printre care şi cea a femeilor? Puteau să reziste?

Femeia îşi amintea că, pe când fusese conducătoarea unui grup de luptători în războiul din Poitou, ţăranii săi îi urau pe cei bănuiţi de a-i fi amanţi: La Moriniere, baronul du Croisset...

Acum se găsea aproape în aceeaşi situaţie. Rezerva pe care oamenii contelui o arătau faţă de ea, soţia căpeteniei, avea să se schimbe, poate, într-un alt sentiment. Ştia că atitudinea distantă a lui Jooffrey faţă de ea, de faţă cu ceilalţi, îşi propunea să nu trezească gelozia în sufletele acelor bărbaţi singuri.

Doamna Jonnas se nelinişte şi ea pentru Elvire, femeie tânără, asupra căreia se puteau opri privirile lor. Până atunci se arătaseră foarte curtenitori cu ea, dar situaţia se putea schimba

când aveau să fie cu toţii închişi la un loc şi când plictiseala avea să-i răzbească...

Într-o seară, Joffrey de Peyrac o luă pe Angelica de braţ şi coborâră pe malul lacului. Afară era plăcut în ciuda aerului destul de rece.

— Ce te nelinişteşte frumoasa mea? Ţi se citeşte frământarea pa chip. Hai, dezvăluie-mi necazurile!...

Şovăind puţin, femeia îşi mărturisi grijile. Dar mai întâi îi spuse că nu credea să fie mai puternic ghinionul decât curajul lor.

Foamea, frigul, munca? Nu, nu ele o speriau. La Monteloup iarna nu era mai uşoară decât aici! Singurătatea, munca grea, ameninţarea unor atacuri ale tâlharilor, chiar mai puternică decât cea de acum, din partea indienilor sau a francezilor... le cunoştea pe toate. Nu, nu asta era... îi plăcea la Wapassou...

Bărbatul înţelese ceea ce Angelica se ferea să zică.

— Ţi-e teamă de blestemul care mă urmăreşte? Dar, iubirea mea, nu există aşa ceva. Dimpotrivă, nu e decât o nepotrivire între nişte fiinţe întârziate pe căile ignoranţei şi mine, căruia Dumnezeu a binevoit să-mi lumineze cărări ascunse. Şi chiar de-ar fi să plătesc prin persecuţii, n-am să regret niciodată că el şi-a îndreptat către mine graţia Sa divină. Am venit aici tocmai ca să profit de asta. De ce nu i-aş fi pe plac Creatorului? Nu. Nu fi superstiţioasă şi încrede-te Domnul. Răul ăstra înseamnă neîncredere...

Scoase din buzunarul vestonului cruciuliţa de aur pe care o smulsese de la gâtul abénakizului ucis la Katarunk.

— Priveşte... Ce vezi?

— O cruce.

— Pe mine mă nedumereşte că e de aur... Fiindcă am văzut am văzut asemenea mici bijuterii la gâtul celor de pe aici, cruci sau alte simboluri, m-am hotărât să explorez ţinutul. Singura explicaţie pe care o auzeam era că bijuteriile proveneau de la matelotii bretoni care făceau escale pe coaste, dar nu mă mulţumea de loc. Bretonii noştri nu sunt deloc atât de generoşi: o cruce de aramă ar fi fost un dar suficient. Deci erau lucrate aici. Ca însęmna asta? Însemna că prin ţinuturile acestea se găsesc zăcăminte de aur şi argint, deşi spaniolii, obişnuiţi să caute de când cu bogăţiile incaşe şi aztece, n-au găsit nimic. De fapt, e foarte puţin aur la vedere, de pildă pepitele din râuri, dar poate că e mult ascuns în măruntaiele pământului. Aşa gândeam.

Şi aşa a fost. Crucile nu minţeau. Am găsit. După cum vezi, crucea mi-a îndreptata paşii încoace. La Wapassou se află una dintre cele mai bogate mine, de fapt cea mai bogată. Mai am însă şi altele, peste tot prin Maine. Acum, când ştiu că sunt supravegheat de guvernul Canadei, trebuie să mă grăbesc dacă vreau să-mi pun în valoare descoperirile... Aş fi dorit să te instalez cu mai mult confort, la Katarunk. Pe de altă parte, venind aici, am câştigat ceva timp. Trebuie doar să ieşim cu bine din iarnă. Va fi foarte greu. Dar singurul nostru duşman este natura. Şi tot din ea se vor hrăni puterile mele. Altădată aveam avere, dar nu putere. Acum trebuie să o dobândesc pe prima pentru a câştiga dreptul de a trăi. Însă îmi va fi mai uşor să izbândesc în Lumea Nouă decât în cea Veche.

Se plimbau de-a lungul malului, iar bărbatul o ţinea strâns după umeri.

— Ascultă-mă, draga mea, toţi cei de aici suntem doar nişte oameni. Din cauza asta supravieţuim. Mi-am ales oamenii ştiind că toţi cunosc preţul răbdării. Închisoarea, galerele, toate mizeriile prăbuşirii, lângă cele mai mari scursori umane, asta-i şcoala răbdării.:. Zile lungi de iarnă îndurate cu burta goală? De asta sunt toţi în stare. Au putut mult mai mult... Frigul, foamea, traiul în comun, izolarea?... ce însemna asta pentru ei? Au trecut prin clipe mult mai grele... Te temi pentru copii. Dar, dacă o să le putem da măcar strictul necesar şi se vor simţi înconjuraţi de dragoste, nu vor suferii. Dacă în adâncul sufletului lui e mulţumit, copilul poate deveni deosebit de rezistent. Am încredere în tine şi în prietenii tăi, cei trei Jonnas... şi ei cunosc ce înseamnă răbdarea. Bătrânii şi-au aşteptat fiul ani întregi. Într-o zi au înţeles că n-or să-l mai vadă niciodată. Şi au rezistat. Elvire? Am primit să ne însoţească pentru că m-a rugat în genunchi. Ştiu de ce. Nu-şi mai putea suporta cunoscuţii din La Rochelle, îi învinuia de moartea bărbatului ei în acea revoltă unde fusese atras. Îşi va reveni mai bine lângă noi decât în *Gouldsboro*. Cred că acelaşi motiv i-a îndemnat şi pe soţii Jonas să plece de acolo. I-am primit cu dragă inimă. Doream pentru tine nişte oameni cărora să le poţi împărtăşi micile tale necazuri. Iar copii Elvirei aveau să-i fie Honorinei prieteni de joacă. Astfel, fetiţa se simte mai puţin singură acum, când i te răpesc.

— Îţi mulţumesc că te-ai gândit la toate astea. De fapt, sunt fericită că am prietene şi când văd că Honorine se împacă foarte bine cu Barthélemy şi Thomas, pe care îi cunoştea deja

în La Rochelle. Încep să-mi dau seama că pentru tine e greu să ai şi grija femeilor, nu mai vorbesc de cea a copiilor.

— Poate că, dimpotrivă, faptul că am luat cu mine femei şi copii e o sursă de avantaje şi binefaceri, replică vesel Peyrac. Prezenţele feminine au o excelentă influenţă asupra minţilor bărbaţilor. Depinde de dumneavoastră, doamnelor, să ne arătaţi dacă într-adevăr aşa stau lucrurile.

— Tu chiar nu te temi de nimic?

— Îmi place riscul.

— Dar nu crezi că bărbaţii, îndurând de mult timp lipsa femeilor, vor deveni cu timpul geloşi pe tine, sau că Elvire, tânără şi drăguţă, le va trezi anume pofte trupeşti? Dacă asta îi va întărâta şi se vor naşte certuri între ei? Elvire începe să fie îngrozită la gândul că ar putea fi ţinta galanteriilor lor, atunci când vom sta luni întregi închişi în acest mic post.

— A supărat-o cumva vreunul din ei?

— Nu cred.

— Să nu se teamă de nimic, transmite-i asta din partea mea. Spânzurătoarea e cea mai mică pedeapsă pe care o riscă cei ce-şi permit să nu respecte femeile de la fortul Wapassou.

— Ai face aşa ceva! exclamă îngrozită Angelica.

— Bineînţeles! Am ezitat oare să îl spânzur pe Abdulah, maurul, când a vrut să abuzeze de Bertille Bertelot, pe corabie? Şi totuşi îmi era un servitor devotat, de care acum îmi pare rău. Dar disciplina e mai presus de toate. Oamenii mei ştiu asta. Draga mea, aici suntem pe o corabie. Asta înseamnă că tot eu sunt singurul stăpân la bord. Am toate drepturile unui căpitan: acela de a hotărî viaţa şi moartea oamenilor mei, de a răsplăti şi de a pedepsi, ca şi cel de a-mi aranja viaţa după bunul meu plac; ba chiar şi pe acela de a avea soţie pe cea mai frumoasă femeie din lume.

O îmbrăţişă râzând.

— Să nu-ţi fie frică, maică-stareţă!... Femeile judecă uneori greşit firea bărbaţilor. Ai trăit prea mult printre molâi stricaţi, cu inimile golite, cârpe care îşi căutau în nesfârşite aventuri sexuale leacul nimicniciei lor, sau printre brute care nu aveau altceva în cap decât foamea instinctelor. Oamenii mării sunt de alt soi. Dacă n-ar şti să se lipsească de femei, nu s-ar mai îmbarca. Aventura, mirajul bogăţiilor, descoperirilor, visul şi calea de al atinge le ţin loc de pasiuni şi pofte trupeşti... Află că pentru unii din ei o treabă făcută cu plăcere înseamnă satisfacerea trupului şi a sufletului. Aici nu ai de ce să te temi,

îţi repet, iubita mea! Nu uita ceea ce ne leagă. Suntem toţi buni de spânzurătoare, chiar şi hughenoţii condamnaţi la josnicii de către iezuiţi şi regele Franţei... Cât despre ceilalţi, ce să mai zic!... Fiecare ascunde secretul lui. În plus, în temniţă înveţi să te lipseşti de femei. Până la urmă ajungi ca dragostea de libertate să-ţi înlocuiască toate celelalte dorinţe. E o pasiune mai puternică, mult mai arzătoare decât îşi poate închipui cineva care n-a simţit-o... Îţi înflăcărează toată fiinţa. Şi te înnobilează pentru totdeauna...

Angelica îl asculta, emoţionată de ceea ce bărbatul – atât de cinic – îi destăinuia cu o bruscă gravitate, vrând să-i călească sufletul şi mintea înaintea încercărilor. Îi dezvăluia o altă latură a vieţii, pe care nu şi-o închipuise niciodată, fructul suferinţelor şi al meditaţiilor sale.

Se întunecase. Era o noapte aspră şi luminoasă, deşi luna încă nu răsărise. Cerul, spuzit de stele, avea străluciri orientale. Atât de mici, acolo sus, aştrii împânzeau oglinda tremurătoare a lacului cu reflexe fantomatice, asemănătoare sclipirilor perlelor.

Angelica dădu din cap într-un gest de umilinţă.

— Şi eu am fost prizonieră, rosti ea încet, dar am impresia că n-am învăţat deloc ce înseamnă răbdarea, aşa cum o descrii tu. Dimpotrivă, tremur mereu... nu suport constrângerile. Cât despre gândul că aş putea să mă lipsesc de dragostea ta...

Joffrey de Peyrac izbucni în râs.

— Tu, iubita mea, tu eşti altfel decât toţi! Ai o altă fire. Eşti un izvor de apă vie, puternic, împrospătând pământul şi încântând totul... Răbdare, izvorul meu de viaţă, într-o zi îţi vei săpa o albie prin văi mai liniştite, luminându-le cu farmecul şi frumuseţea ta... Răbdare, îţi voi veghea "nebunia" asta minunată, voi avea grijă să nu se stingă sau să se piardă... Încep să te cunosc... Tu nu poţi trăi singură prea multă vreme. Ai dormit câteva zile fără mine şi deja îţi trec prin minte tot felul de gânduri negre. Dar acoperişul clădirii e terminat şi i-am zorit pe dulgheri să încleieze un pat mare şi frumos pentru noi doi. Curând voi putea să te ţin iar în braţe. Totul va fi în ordine, nu-i aşa?

A doua zi se mutară în noul fort.

5

Patul! Angelica îl privea aproape cu frică. Era prima seară în care intrau, ea şi Joffrey, în acel fel de vizuină cu acoperiş jos, ce avea să fie de acum înainte camera lor. Patul părea că o ocupă în întregime. Era mare şi solid, din grinzi de nuc, decojite şi trase la rindea. În simplitatea lui avea un aer împărătesc. Acoperit de blănuri, ziceai că-i baldachinul unui prinţ viking. Din lemnul încă proaspăt se înălţa o aromă de sevă. Pe fibrele mai întunecate se vedeau urmele tăişurilor toporiştilor şi rindelelor.

În faţa acelei mobile care-i aducea în odaie întreaga poezie şi savoare a pădurii, în faţa acelui dar ce vorbea de odihna binefăcătoare şi de nopţi de dragoste, tânăra femeie se simţea tulburată, ameţită... stătea în picioare la căpătâiul lui şi îşi muşca buzele.

Pentru ea începea o nouă viaţă. Cea pe care o visase atât de mult.

Dar, acum, în pragul ei, se dădea înapoi gata să fugă, asemeni unei căprioare speriate. Noua viaţă trebuia să se scurgă zi de zi, noapte de noapte, lângă soţul ei, pentru că era femeia lui. Or, acest lucru era, într-adevăr, ceva neobişnuit. Fusese întotdeauna o rătăcitoare pe căile dragostei. Şi chiar în ultimul timp, din ziua nu prea îndepărtată în care îşi regăsise bărbatul, existenţa zbuciumată de călătorii fără răgazuri, nu le dăduse voie să fie şi altceva decât nişte trecători amanţi, nimerind sub acelaşi acoperiş doar când vroia norocul.

Chiar şi odinioară, în castelul din Toulouse, dacă dormiseră uneori împreună, nu însemna că nu aveau apartamentele lor separate, vaste şi somptuoase, unde, după dispoziţia fiecăruia, puteau să se retragă sau să se primească în vizite...

Aici nu avea decât acel refugiu strâmt, acel culcuş de muşchi şi licheni, un singur adăpost pentru amândoi. Trupurile aveau să li se odihnească, să se caute, apropiate, înlănţuite, seară de seară, noapte de noapte.

Era ceva nou pentru amândoi.

Angelica începea pentru prima dată să trăiască o adevărată viaţă în doi.

Pe chip i se citea uimirea. Peyrac o privea cu coada ochiului, zâmbind în timp ce îşi scotea fără grabă cămaşa. El, piratul de pe mări şi oceane, marele stăpân al palatelor orientale, rătăcitor mai neobosit chiar decât ea, găsindu-şi plăceri în capriciile şi bogăţiile sale, el dorise să fie aşa: singur cu ea în cameră, într-un pat. Era o sete de ea, era dorinţa de a fi sigur de captura lui şi de a nu o mai lăsa să se îndeparteze cu nici un chip de el.

Mai mult decât Angelica, om cu experienţă de viaţă, care studiase mult firea omului, era pe deplin conştient de fragilitatea a tot ceea ce îi unea: o căsătorie mai veche, un sentiment ce se hrănise din amintiri... Iar între ei se căsca prăpastia unei bune părţi din viaţă, care a fost trăită departe unul de celălalt. Şi dacă era aşa, atunci cea mai trainică legătură ce scăpase din ruinele trecutului nu era atracţia carnală? Da, ea exista, însă trebuia să sufle din toate puterile asupra acelor tăciuni ca să aţâţe vâlvătăile. El aşteptase nerăbdător clipa în care o să o simtă doar a lui. Vroia să-şi afişeze în faţa tuturor acel drept, probat şi de faptul că dormeau împreună. Dacă dorise să o recucerească, trebuia să o ţină aproape de el, într-o strânsă dependenţă. Dar nu prea reuşea să ghicească sentimentele tulburi care o frământau. Se duse spre ea şi începu să-i recite versurile lui Homer.

— ..."De ce atâta neîncredere, femeie?... Da, zeii au dorit să trecem amândoi pragul bătrâneţii... Putem încă să ne recunoaştem... patul pe care l-am cioplit cu mâinile mele, crezi oare că nu cunoaşte taina? Doar tu şi cu mine îl împărţim, noi, care am împreună în el...". Cam aşa îi vorbea Ulise femeii sale, Penelopa, cea cu braţele albe, regăsind-o după mulţi ani...

Se aplecă spre Angelica. Era gol până la brâu, iar sub pielea arămie i se conturau muşchii puternici. O cuprinse în braţe, îi mângâie fruntea şi îi şopti cuvinte blânde, ca în primele zile ale iubiri lor.

6

Cât dură sfârşitul toamnei, asprul pământ american parcă încheiase un pact cu îndrăzneţii de la Wapassou. Doreau să le acorde o amânare salvatoare, lor, celor care sacrificaseră tot ce avuseseră. Când veni iarna, pionierii erau pregătiţi.

Începu să ningă. Zăpada se aşternu câteva zile. Lumea deveni oarbă şi surdă, sufocată de voaluri albe, groase, care o acopereau ca un linţoliu.

Copaci, pământ, cer, totul dispăruse. Nu mai era decât o singură realitate: zăpada mută, mişcarea înceată şi cotropitoare a fulgilor care se îngrămădeau peste natura adormită.

Trupa se închise în post pentru lungile zile de iarnă. Căldura şi hrana deveneau problemele esenţiale. Peyrac adăugă şi o treia, pe care nu o considera mai puţin necesară menţinerii unui ritm vital: munca.

Galeria subterană, plecând din sala mare, ducea până în ateliere. Nimeni nu stătea cu braţele încrucişate, nimeni nu avea timp să simtă apăsarea constrângerii albe a iernii. Se găseau destule de făcut pentru fiecare.

Pentru femei, lucrurile erau simple: "hrană" şi "căldură" erau pentru ele cuvintele de ordine. Nimeni nu mai trebuia să le pomenească. Datorită Angelicăi, adevărat talent organizatoric, treburile erau împărţite într-un mod echitabil. Tânăra contesă muncea din greu, la fel ca toţi ceilalţi. Deşi de la ea plecau multe idei, nu se simţea că, într-un fel, conducea lucrul. Stăpâna nu îşi afişa nici numele, nici prerogativele conducătorului. Ştia din instinct că avea să vină şi acea clipă. Ceea ce pleca de la ea era dorinţa de face tot ce putea pentru a menţine confortul celor de care se îngrijea. Iar Joffrey continua să o observe.

Hrană şi căldură – bucătăria şi focurile – apoi ordinea şi curăţenia. Fără ele, viaţa putea să devină imposibilă în acel adăpost suprapopulat. De dimineaţă, măturile intrau în acţiune. Înainte, însă, gospodinele aveau de aţâţat tăciunii care mocneau în vetre, de adus vreascuri şi lemne, apoi de pus la fiert cazanele.

Timpul câştigat datorită vremii frumoase le dăduse voie să facă importante amenajări şi măriri de spaţiu. La intrarea în post aranjaseră un fel de hol îngust pentru hainele şi ghetele pline de zăpadă. În spate, un şemineu cu o singură vatră, lipit de peretele lângă care se aliniau saltelele bărbaţilor, era destinat în special uscării veşmintelor, din care ieşeau aburi şi mirosuri puternice de piele şi blănuri umede.

Lumea se strângea mai degrabă în jurul şemineului cel mare, unde fierbeau înăbuşit supe şi tocăniţe. De acest cămin principal erau legate alte patru: două în sala principală, în partea dreaptă, şi alte două, pentru încălzit, în camera contelui şi în odaia mai mare, unde locuia familia Jonnas, Elvire şi copii. Conformaţia solului stâncos pe care fusese construit – sau mai curând în care fusese săpat – postul Wapassou făcea ca odaia contelui şi a contesei de Peyrac să aibă podeaua uşor înălţată faţă de celelalte camere.

Tot înălțată, cu vreo patru trepte față de podeaua sălii principale, era și platforma pa care Angelica aranjase vasele, cutiile și coșurile de folosință curentă, pentru gătit și pentru mese.

Ușa groasă de stejar, cu țâțâni de aramă, se deschidea greu și parcă plină de regret. Ca să intri, trebuia să apleci capul.

În tot postul nu era decât o fereastră, foarte mică, astupată cu bucăți de piele. În rest, numai pereți din stejar negru, decojit. În capătul sălii, vatra.

În dreapta se deschidea o ușă ce dădea într-o mică odaie aranjată pentru băi cu abur. Acolo trăia Angelica clipe de adevărată relaxare, satisfăcându-și pasiunea pentru apa fierbinte (la Curtea Miracolelor acest lucru îi fusese adesea reproșat, dar nu se sinchisise pentru atâta și nu renunțase la vechiul ei obicei). Tânăra femeie îndrăgise imediat acea vizuină pe jumătate îngropată în stâncă, aproape acoperită de poalele întunecate ale brazilor de afară care-i mângâiau acoperișul de șindrilă.

În spatele sălii principale era un fel de adăpost în stâncă, ce servea drept magazie și cramă. Acolo făceau bere, săpun, leșie. Porcul, răsfățatul casei, tot acolo grohăia și primea vizitele celor care vegheau să rămână gras, aducându-i resturile de la mese. Apoi mai era coridorul acoperit care ducea la misterioasele ateliere și forje. De-a lungul subteranei, țevi de plumb aduceau apa încălzită de cuptoarele minei.

Uneori, Angelica exclama:

— Aoleu! Ia să vedem dacă nu cumva a murit Elloi Macollet!...

Bătrânul canadian nu dorise să se închidă înăuntru, cu ceilalți, și se instalase în curte, ca un urs bătrân ce era, într-un wiwgam de scoarță ridicat de el. În mijlocul colibei se găsea o vatră înconjurată de pietre. Abia în fața refuzului de a împărtăși viața în comun, ceilalți înțeleseseră că, de fapt, Macollet nu era “de-al lor”. Nu era decât un bătrân singuratic, rătăcitor prin pădurile nordului, care cobora din muntele Kthedin și care se oprise o noapte la Katarunk, pe când Peyrac abia sosise și în fort se afla trupa canadiană. De ce rămăsese oare lângă ei și-i urmase până acolo? Numai el știa: nu ar fi mărturisit nimănui nimic. Cauza era Angelica. Macollet avea o fire de răzvrătit. Compatrioții lui din Québec îi spuseseră că acea femeie era – aproape sigur – Știma din Acadia. Își amintea că și fiica lui vitregă, din Lévis, credea în acea știmă despre care se spunea că o să ducă Acadia la pierzanie. Se gândise că bietei femei

avea să i se facă părul măciucă când avea să afle cum îşi petrecuse el o iarnă întreagă lângă cea bănuită de a fi groaznica creatură. În plus, se gândise adânc: demoni şi ştime, păi se pricepea la aşa ceva, el, care se vânturase prin toate pădurile Americii. Iar acum ştia că acuzaţia ce i se aducea Angelicăi era mincinoasă. Băga mâna în foc pentru asta: contesa era pur şi simplu o femeia altfel decât celelalte, frumoasă şi simpatică, ştiind să râdă, să mănânce cu poftă şi chiar să se îmbete puţin, când era cazul... O văzuse atât de veselă şi, în acelaşi timp, atât de nobilă, în seara de la Katarunk, încât păstra acea amintire ca pe una dintre cele mai plăcute ale vieţii lui. Îşi spunea că nu era deloc înjositor să i te supui unei asemenea femei. Unde mai pui că acei oameni aveau nevoie de el; altfel nu s-ar fi putut descurca. Aveau prea mulţi duşmani, aşa că Macollet rămăsese alături de ei. Încăpăţânarea lui de a se culca afară îi dădea multă bătaie de cap Angelicăi. Zăpada avea să-l izoleze într-o zi. Bătrânul ar fi putut atunci să moară fără ca cineva să poată bănui, măcar.

Ca să-i facă plăcere tinerei contese, cei mai devotaţi dintre bărbaţi se duceau de două ori pe zi să vadă ce mai face canadianul şi să-i ducă supă caldă. Se întorceau tuşind amarnic din coliba în care Macollet, ghemuit în faţa focului, îşi fuma voluptos pipa de piatră albă, gustând din plin libertatea.

7

Ninsoarea nu mai contenea.

— Ce noroc că n-a început acum opt zile, spuneau cu toţii.

Vedeau în asta un semn ceresc şi nu conteneau să vorbească despre aşa o minune, dovada sigură a graţiei de care se bucurau, datorită căreia aveau să scape cu toţii din marea aventură.

— Aşa ceva nu s-a mai întâmplat, să nu moară nimeni dintr-un grup într-o încercare atât de grea...

Şi începeau să evoce felurite întâmplări.

Mulţi colonişti îşi găsiseră sfârşitul iernând pe coastele Americii. Nu din cauza masacrelor indienilor: nu, mai curând de vină fusese foametea şi bolile. Printre victime, jumătate din pelerinii din Plymouth, în prima iarnă care a urmat debarcării de pe *Mayflower* în Noua Anglie, anul 1620. *Mayflower*

rămăsese în rada golfului, dar ce puteau face oamenii de pe corabie, la fel de lipsiţi de alimente proaspete ca şi cei de pe uscat? Îi priviseră pe nefericiţii care mureau cu gândul la coastele Europei. Ca şi francezii domnilor de Monts şi de Champlain, unii pe insula de pe fluviul Saint-Croix, ceilalţi nu departe de *Gouldsboro*, în 1606. Mai mult de jumătate din ei muriseră. O jumătate din efectivul debarcat, iată o cifră clasică în istoriile foametei. Coloniştii de la Wapassou se priveau pe furiş şi se întrebau câţi din ei aveau să apuce primăvara.

Îşi aminteau alte cazuri. Iernarea lui Jacques Cartier, în 1535, pe râul Saint-Charles, sub Québec. Două vase înaintaseră prea mult pe Saint-Laurent, iar când le prinsese iarna se trăseseră prudent pe Saint-Charles şi se adăpostiseră sub faleză. S-au transformat în două fortăreţe de gheaţă. Înăuntru oamenii au murit pe capete, cu gingiile sângerând. Căpetenia indiană Stadacomé le-a adus până la urmă o fiertură din scoarţă de copac şi a salvat aproape o jumătate din marinari.

Şi Domnişoara, povestea Domnişoarei! Era nepoata seniorului de Roberval, ajuns în Canada în 1590. Acela, nebun de gelozie, a părăsit-o pe o insulă din golful Saint-Laurent, împreună cu iubitul ei, Raoul de Ferland. Au murit nebuni.

Dar istoria întemeierii aşezării Jamestown, când coloniştii s-au mâncat între ei? Şi câte alte întâmplări! Nu sfârşeşti niciodată când te pui pe povestit dramele foametei din America...

Dar cea mai tragică a fost aventura englezilor lui sir Walter Raleight, din insula Roanoke, în Virginia. Era în anul 1587. Conducătorul coloniştilor, Jonh White, trebuise să de ducă în Anglia după ajutoare. Când s-a întors pe insulă, n-a mai găsit nici o urmă din oamenii săi, printre care se găseau soţia şi fetiţa lui, Virginia, primul copil alb născut pe pământ nord-american. Timp de un an a răscolit toate mările, toate ţărmurile, toate pădurile, dar degeaba. Misterul destinului acelor colonişti nu a fost dezlegat niciodată.

Ascultând toate acele povestiri, Angelica se gândea la ce-ar putea face pentru a alunga spectrul foamei şi al scorbutului. Îi simţea pe toţi obsedaţi de groaza ancestrală a "răului de uscat". Prea multe naufragii, prea multe iernări prin ţinuturi pustii, necunoscute se adăugaseră unei legende vechi de când lumea. Timp de secole oamenii supravieţuiseră iernii doar cu slănină sărată şi cu pesmeţi. Se ignora ceea ce vegetaţia – până atunci doar ostilă – ar fi putut să le ofere de mâncare, iar de cultivat nu

se cultiva nimic. Lipsă de timp!... În plus, agricultura nu e treaba marinarilor. Pământul stabil, care nu se legăna, adormit sub linţoliul alb, se închide pe sine, se usucă şi moare. E o mamă vitregă; nu se interesează de cei pe care îi lasă fără nimic. Fără o pasăre, fără un animal, fără o frunză. Totul e împietrit şi nu-ţi poate ţine de foame: lemn, stâncă, zăpadă. Nimic iar răul de zăpadă începe să se insinueze încet, îţi usucă viaţa şi-şi ucide inima. Chiar şi aerul pe care îl respiri se transformă într-un duşman. Vifornița îl desparte de seva lui vitală... începi să tuşeşti apoi mori...

Acum venise rândul oamenilor lui Peyrac să înfrunte toate acestea...

Fortul Wapassou era situat într-un loc pustiu, la mai bine de o sută de leghe de cea mai apropiată aşezare a albilor, sau chiar a indienilor: era o nebunie. Câteva femei în mijlocul bărbaţilor: era o prinsoare. Vieţile trebuiau salvate de la moartea către care îi împingea lungul somn al naturii din jur: era o încercare smintită. Trebuia ca minţile să rămână întregi, în ciuda vedeniilor născute de singurătate, în ameninţarea mută a nesfârşitelor spaţii: era un pariu de o îndrăzneală nebunească. Dar cine spune deşert, spune oază. Cine spune rele şi greutăţi, spune îngrijiri şi leacuri. Foamea şi oboseala te fac să te gândeşti la îmbărbătare şi la odihnă. Singurătatea duce după ea primirea călduroasă... Aşa şi Angelica, se hotărâse se fie pentru toţi opusul a ceea ce-i ameninţa.

Dorea ca seara, când se întorceau de la treburile lor, oamenii să găsească străchinile de lemn aliniate pe masă şi un miros îmbietor să plutească prin sala cea mare: semnul că foamea avea să le fie săturată. În colţul vetrei avea grijă să se găsească întotdeauna o marmită cu grog fierbinte, din care le turna bărbaţilor în aşteptarea mâncării. Nu era nimic mai plăcut decât mirosul grogului şi vederea scaunelor aranjate în faţa vetrei. Oamenii aşteptau răbdători. Îşi scoteau hainele ude, se duceau să le agaţe în faţa căminului din fundul sălii, apoi veneau să se aşeze lângă şemineul “bucătăriei”. Schimbau câteva vorbe cu femeile, urmărind pregătirile pentru masă.

Cel mai greu îndurau lipsa tutunului. Deveniseră foarte importante cele câteva fumuri pe care şi le puteau oferi seara, înainte sau după ce mâncau. Pierderea unei porţii sau spargerea unei lulele se preschimba într-o adevărată dramă.

Angelica pusese să fie instalat lângă uşă un soi de rastel în care fiecare îşi punea pipa după ce termina de fumat, pentru

a o regăsi tot acolo, după muncă, asemeni unei recompense. Era o întreagă colecţie: mici sau, dimpotrivă, foarte lungi (cele olandeze), de lemn, pământ ars ori chiar de piatră. A lui Eloi Macollet era din piatră albă, cu două pene vechi şi roase, cadou de la maskoutinii de lângă lacurile din Illinois. O primise în tinereţe, pe motiv că fusese primul alb întâlnit de acei indieni.

În timpul zilei, bărbaţii munceau în atelier ori afară, ocupaţi cu felurite treburi, mai ales de construcţie. Seara se adunau în sala cea mare, în acelaşi timp bucătărie, dormitor şi sală de mese. Saltelele pe care dormeau erau făcute din trestie şi crengi de brad. Deasupra erau aşternute piei şi cuverturi. Încă din prima zi în care se mutaseră, Peyrac le împărţise oamenilor păturile şi blănurile, verificând apoi dacă fiecare avea destul ca să nu-i fie frig. Imediat se produsese o oarecare agitaţie, cei mai friguroşi căutându-şi unghere mai apărate şi schimbând locul, când era cazul, cu cei cărora o constituţie mai robustă le permitea să tragă la aghioase chiar şi în zăpadă.

Pentru femei şi copii fuseseră construite paturi. Lemnul nu fusese curăţat de coajă.

Împrejurările în care se găseau adunaţi laolaltă, înfruntând o încercare atât de grea, o obligau pe Angelica să se întrebe care era rostul ei acolo, cu ce putea să-şi ajute camarazii. Era, de fapt, necesară.

Din gesturi şi vorbe fugare, femeia descoperi, fără să ştie şi cu atât mai puţin să mărturisească, că oamenii erau mulţumiţi să o găsească acolo când se întorceau de la lucru şi se adunau în sala comună. Încet-încet renunţă să se mai retragă seară de seară în camera copiilor, pentru a-şi petrece acolo timpul, în compania liniştită a familiei Jonas. Rămase tot mai mult printre bărbaţi.

Se aşeza pe mica platformă din faţa vetrei “sale”, unde luase obiceiul să-şi prepare tot felul de leacuri. Curăţa rădăcini, alegea ierburi, aranja mici vase din scoarţă pline cu alifii. Era acolo, ceva mai sus de ceilalţi, puţin absentă şi totuşi prezentă. Nu se amesteca în discuţii, dar nu trecea o seară fără ca ceilalţi să o atragă în discuţiile lor.

— Doamnă contesă, dumneavoastră, care ştiţi atâtea, ce părere aveţi de ce zice Clovis?...

— Despre ce e vorba, prieteni?

— Ei bine, idiotul ăsta spune că...

Îi înfăţişau dilema, se adunau lângă ea şi se aşezau familiar pe treptele de lemn. Vorbind cu ei câte-n lună şi în stele începea să-i cunoască mai bine. Când prin fundul sălii

izbucnea vreo ceartă, ajungea să arunce o privire şi certăreţii coborau imediat glasurile.

Angelica le îndemna şi pe doamna Jonas şi Elvire să vină în sala cea mare, lămurindu-le cât de bine putea să prindă putea să prindă prezenţa lor moralului bărbaţilor.

Doamna Jonas îi trata pe toţi ca pe nişte copii mici. Când ea lipsea, toţi se simţeau părăsiţi. Îi iubeau figura rotundă şi binevoitoare, râsul liniştitor. Brava rocheleză râdea mereu de tot ce se discuta, cu admiraţia unei mame pentru numeroasele sale progenituri, îi înveselea şi nimeni nu era tentat să depăşească limitele bunei cuviinţe sau ale bunei dispoziţii.

Elvire, timidă, drăguţă, era dese ori ţinta unor tachinări, lipsite însă de răutate. Toţi glumeau pe seama ochilor ei mereu plecaţi în pământ, a aerului înspăimântat când izbucnea hărmălaia gasurilor ori a vreunei certuri; însă, sufletistă şi simpatică, în realitate impunea respect. Brutăriţă în La Rochelle, era şi ea obişnuită cu tot soiul de oameni. Ce mai, sfârşiră – mai toţi – prin a se înţelege bine. Seara, după desert, femeile se aşezau în faţa vetrei din dreapta, iar bărbaţii lângă cea mare, din mijloc. Copiii, amestecându-se cu toate grupurile, cereau să li se spună poveşti pe care le ascultau cu ochii larg deschişi, cuceriţi de tot ce era nou. Aveau şi ei rolul lor în acea atmosferă de familie, care poate să liniştească atât de mult un bărbat.

Copiii erau fericiţi la Wapassou. Aveau tot ce le trebuia: o existenţă mereu nouă, prieteni care îi răsfăţau, le spuneau poveşti de groază, pline de mister, în timp ce stăteau pe genunchii mamei, pe care te simţi apărat.

Când îi vedea pe cei trei năpârstoci ridicându-şi mutrişoarele mereu mânjite, pentru a-l privi cu încredere pe Joffrey de Peyrac, care le zâmbea întotdeauna, Angelica îşi spunea: “Fericirea! Asta înseamnă FERICIREA!”

Tânăra contesă putea să-şi observe fiii în acea nouă intimitate. Descoperea că erau bine instruiţi şi că Joffrey era pentru ei un profesor complet şi exigent. Cei doi tineri nu aveau timp să taie frunză la câini. Munceau în mină, în laborator, acopereau foi de pergament cu calcule şi desenau hărţi. Florimond era copia fidelă a contelui, original şi însetat de ştiinţă, dar şi de aventură. Cantor era altfel, mai dificil, chiar dacă părea la fel de deschis spre învăţătură ca şi fratele lui mai mare. Nedespărţiţi, cei doi fraţi vorbeau între ei în engleză ore în şir, apoi se hotărau în sfârşit să vină la Angelica ori la tatăl lor pentru

lămuriri. Adeseori era vorba despre probleme religioase, discuţii pe marginea Bibliei, pe care o studiaseră la Harvard, dar şi îndrăzneţe probleme filosofice. Şi tot adeseori Angelica auzea rostit cuvântul "Mississippi"; Florimond visa la calea către Marea Chinei, pe care de la descoperirea Americii o căutau toţi navigatorii, şi se gândea că marele fluviu descoperit nu de multă vreme de către un geograf canadian şi un iezuit, părintele Marquette, putea să se verse tocmai în vestita mare. Joffrey de Peyrac nu era însă prea convins, ceea ce-l frământa pe Florimond.

8

Pe măsură ce treceau zilele, Angelica se bucura tot mai mult de prezenţa familiei Jonas. Iată nişte oameni care nu se lăsau seduşi de farmecul vieţii indiene! Murdăria sălbaticilor o înfiorase pe brava gospodină hughenotă. Aparţinea unei religii care-şi învăţa foarte repede fii că dragostea pentru Domnul se arată şi prin ţinuta aranjată a unei pălării, printr-un pat bine făcut şi întins ori o masă frumos pusă, iar neglijenţa şi dezordinea sunt păcate.

Şi domnul Jonas era un membru preţios al comunităţii. Bonomia şi firea lui binevoitoare contribuiau din plin la menţinerea unei stări de echilibru în mica "societate" de la Wapassou. Avea un fel aparte de a-şi îndrepta spatele şi de a scoate un fel de "hm!hm!" atunci când auzea ceva care nu-i convenea, tăindu-i astfel elanul îndrăzneţului. Îi luase sub oblăduirea sa pe cei trei englezi protestanţi. În fiecare duminică la citea acelora şi familiei sale Biblia, în franceză, dar pe un ton atât de solemn că până şi englezii îl ascultau nemişcaţi, impresionaţi de glasul lui grav. Încet-încet, chiar şi catolicii luaseră obiceiul de a se strânge duminica în jurul lor: "până la urmă, Biblia e una pentru toţi, catolici, protestanţi ori alte religii" îşi spuneau; "iar în ea sunt nişte pilde atât de interesante..."

Domnul Jonas era apreciat şi de mineri, căci nu-şi avea egal când era vorba să facă tot felul de scule şi instrumente delicate necesare treburilor lor. Îşi luase cu el lupa de ceasornicar când plecase din La Rochelle.

Tuturor le păru rău când, spre sfârşitul lui noiembrie, bărbatul grav făcu un abces la dinte. Se simţea slăbit, avea temperatură şi nu se putea da jos din pat. Angelica, după ce

încerca să-l oblojească – în zadar – cu infuzii şi cataplasme, înţelese că trebuie să treacă la mijloace mai "hotărâte".

—Trebuie să vă smulg ciotul acela de dinte, domnule Jonas, altfel o să vi se strice sângele.

Sub îndrumările ei, însuşi bolnavul făuri instrumentele propriei sale torturi: un mic cleşte şi o spatulă ce se termina printr-un soi de furcă. Angelica nu mai făcuse în viaţa ei asemenea gen de "operaţii", dar îl urmărise de câteva ori pe Marele Mathieu, la Pont-Neuf, în Paris. În ciuda fanfaronadei, a muzicanţilor şi a tărăboiului pe care îl făceau, şarlatanul era totuşi un om iscusit. Era de părere că un cleşte înmuiat în rachiu, înaintea unei operaţii, putea avea o influenţă binefăcătoare. Remarcase faptul că plăgile nu se mai infectau dacă îşi trata astfel instrumentele ori dacă le încingea în foc. Ca să fie mai sigură, Angelica întrebuinţă ambele metode: înmuie cleştele şi spatula în alcool, apoi le ţinu puţin la flacără.

Clovis l'Auvergnat ţinea capul bolnavului. Fierarul era de fapt ajutorul obişnuit al sărmanului ceasornicar, iar femeia îl chemase şi pentru faptul că avea o forţă herculeană.

Angelica frecă gingia cu un decoct de cuişoare, ce avea darul să facă durerile ceva mai suportabile, apoi apucă fără să stea prea mult pe gânduri dintele bolnav, pe care îl scoase dintr-o dată, fără poticneli şi fără ca bărbatul să simtă ceva. Acela nu-şi revenea din uimire.

— S-ar zice că aveţi mâna uşoară!...

Jupân Jonas privea mâinile subţiri şi aparent fragile ale tinerei femei şi parcă nu-i venea să-şi creadă ochilor. Dar acele palme delicate erau obişnuite cu greutatea armelor, ştiau să stăpânească un cal nărăvaş, puteau să ridice poveri grele... Angelica se gândea că, dacă într-o zi avea să ajungă în Québec, urma să le împodobească, pe ele, mâinile ei, cu brăţări. Până atunci însă le găsise o altă întrebuinţare: meseria de chirurg-bărbier.

— Acum e rândul tău, jupân Clovis, îl ameninţă ea pe fierar, întinzând cleştele spre el.

Deja foarte palid şi răscolit de operaţia la care tocmai asistase, l'Auvergnat o zbughi pe uşă.

Nu trecu mult timp şi toţi se obişnuiră să vină la Angelica după masa de dimineaţă. Îi îngrijea, le pansa rănile. Lângă unul dintre cămine, femeia pusese să i se amenajeze o măsuţă pe care stăteau cele necesare. Pentru infuziile şi elixirele sale se folosea de un mic cazan. Yann Le Couénnec îi meşterise un

cufăr uşor, din lemn de plop, în care îşi ţinea leacurile. Trebuia să fie pregătiţi pentru orice accidente sau boli care i-ar fi putut lovi pe neaşteptate. Angelica hotărâse că răul trebuia smuls din rădăcină. Dacă avea cu ce să îngrijească un simplu guturai, o rană ori o arsură, în cazul unor plămâni prinşi de răceală sau a unui braţ umflat de cangrenă, de al o simplă zgârietură nebăgată în seamă, resursele farmaciei sale urmau să se dovedească insuficiente. Aşa că de la cel mai mic acces de tuse te vedeai condamnat la felurite tratamente cu pietre calde la picioare, conuri de brad şi multe altele. Nu exista rană pe care tânăra femeie să nu se apuce să o spele din belşug cu apă, pentru a o obloji apoi cu tampoane îmbibate în rachiu. Cea mai simplă zgârietură era cercetată cu atenţie. Trebuia să-i urmărească mereu pe cei mai slabi şi pe "duri", pe cei care îşi ascundeau durerea pentru ase feri de "proba de foc" a pansamentului şi pe cei care se foloseau de cuţitele lor murdare pentru a-şi scoate aşchiile ori a-şi sparge vreo bubă.

Curând toţi putură să constate că femeia avea un ochi de Argus.

— Jupân Clovis, adineauri ai încasat un baros peste picior.

— Cine v-a spus?

— Văd eu că şchiopătezi.

— Nu-i adevărat. Şi, pe urmă, nici nu mă doare.

— Se poate, dar arată-mi piciorul.

— Nici în ruptul capului.

— Arată-mi-l, te rog.

Vorbea pe un ton atât de categoric, încât încăpăţânatul nu mai avea scăpare.

Mormăind, fierarul se descălţa şi scotea la iveală un picior umflat, învineţit, cu degetul mare strivit. Angelica îl spăla imediat cu un decoct din scoarţă de castan, îl bandaja cu scoarţă de mesteacăn şi îl obliga pe rănit, în ciuda protestelor, să îşi pună piciorul pe un scaun, spre a nu-l mai forţa. Toţi îi arătară curând acel respect, amestecat cu o uşoară teamă, cuvenit celor care pot să aline suferinţa... sau chiar să o alunge. Când intrai pe mâinile ei era mai bine să te arăţi ascultător. Nu alegea căile ocolite, nici nu se lăsa dusă cu vorba, aşa că era mai bine să faci ceea ce zicea ea.

Neîncrederea pe care unii i-o arătaseră la început se ştergea puţin câte puţin. Cei care se temuseră de prezenţa unei femei ca ea în mijlocul lor îşi spuseseră: "O să iasă belea mare... e foarte frumoasă... ". Or, lucrurile luaseră o cu totul altă întorsătură,

fără să-şi fi dat seama cineva cum şi când. În faţa ei bărbaţii erau egali. Când îi îngrijea, despicând vreun abces cu o tăietură rapidă şi precisă de lamă, ori înfundându-le în gât vreun tampon îmbibat cine şti cu ce, se simţeau ca nişte puşti. Nimănui nu îi trecea prin minte să facă pe cuceritorul.

Când nu se retrăgea în camera lui cu vreunul dintre oamenii săi, discutând acolo departe de hărmălaie, Peyrac se aşeza în capul mesei celei mari, desfăşurând pe ea hărţi ori schiţe deasupra cărora se aplecau Florimond, Cantor, Porguani şi Kouassi-Ba. Aveau loc nişte schimburi aprinse de păreri.

— Nimeni nu va muri, spunea Joffrey de Peyrac. Al de moare să se ferească! O să aibă de-a face cu mine!

Celorlalţi le trebuia ceva timp să surâdă la gluma contelui. O luau în serios. În mod sigur, ajungea doar gândul că şeful lor putea să vină să le ceară socoteală pe lumea cealaltă pentru ca unii dintre ei să se hotărască să nu mai moară...

Între Joffrey de Peyrac şi oamenii săi exista un fel de complicitate greu de definit, o legătură de nezdruncinat ce îşi avea rădăcinile în secretul lor comun. Angelica era sigură că Joffrey ştia totul despre viaţa şi gândurile fiecăruia. Se legaseră de conducătorul lor prin confidenţele pe care el nu le ceruse niciodată, fiind însă singurul care putea să le asculte. Tânăra contesă înţelegea că nici o meschinărie, nici un tertip "muieresc" nu putea să rupă acea solidaritate.

Bărbaţii munceau în atelier, în mină şi în laborator. De acolo veneau zgomote şi mirosuri ciudate, iar uneori aburi şi fum...

"Mai bine să nu şti ce se urzeşte acolo", spunea doamna Jonas, tulburată.

În schimb, Angelica tot căuta pretexte să se ducă prin ungherele meşteşugarilor.

Pretindea că avea nevoie de vreun mojar sau puţin sulf pentru alifii.

Era un decor ca de forjă, cu roţi de moară ce măcinau scrâşnind, decor în care începuseră să-şi cunoască odinioară mai bine omul cu care se măritase şi să-l iubească.

Stătea liniştită într-un colţ, privind în jur cu pasiune. Era în lumea lor, a bărbaţilor. Îl descoperea pe Kouassi-Ba ţinând în palme tăciuni încinşi. Clovis cel scund căpăta parcă măreţia geniilor infernale, trăgându-şi forţa din para focurilor, iar englezul, mut şi palid, turnând plumbul strălucitor cu gesturi

rituale, nu mai părea atât de nenorocit; ai fi zis că lua parte la un spectacol antic şi solemn.

Angelica fusese odinioară conducătoarea unei trupe, în război. Dar cei de atunci erau nişte bieţi ţărani, fiinţe necioplite, simple şi mărginite, uşor de dominat.

Bărbaţii pe care îi privea acum erau sensibili, cuceriţi de munca lor; erau cu totul altfel. Îşi dăduseră seama şi de faptul că destui urau femeile. Alţii, precum Clovic l'Auvergant, se temeau că sunt dispreţuiţi de ele pentru felul grosolan de a fi, părere în fond fără temei. Ceea ce îi unea pe toţi era faptul că fiecare avea ceva neobişnuit.

"Dar şi în mine e ceva neobişnuit, îşi spuse într-o dimineaţă Angelica. Fapte nemărturisite! Un trecut care sperie... Şi eu am ucis... Şi eu am fugit de ceva...". Se vedea cu pumnalul în mână, ucigându-l pe Coesre, regele tâlharilor, se vedea rătăcind cu picioarele goale, plină de noroi, pe străzile Parisului, alături de răufăcători, apoi în patul maestrului de arme din Chatelet, asemeni unei prostituate. Într-o dimineaţă, pe când se îngrijea de o rană la mâna lui Jacques Vignot, dulgherul, acela – un parizian foarte slobod la gură – înjură în barbă, cu dorinţa ascunsă de a o scandaliza.

Dintr-o dată agasată, îl reduse la tăcere cu o vorbă usturătoare, "împrumutată" din argou. Bărbatul rămase cu gura căscată. Nu-şi putea crede urechilor că auzise o asemenea expresie din gura aceea atât de frumoasă şi de respectabilă. Aşa ceva nu i se mai întâmplase de ani de zile, lui, dulgher parizian şi pirat prin vocaţie. Se înroşise. Ea se albise la faţă, emoţionată de toate amintirile care tocmai îi renăscuseră în minte. Şi aşa, unul palid, celălalt roşu, se priviră cu un soi de recunoştinţă, ca în "branşă". Apoi, Angelica luă din nou în mână frâiele discuţiei:

— Vezi, băiete spuse ea calm, cu limbajul ăsta al tău o să ajungem să sporovăim toţi cum să ne treacă prin cap... Să nu uiţi de acum în colo că te afli în slujba domnului Peyrac, nu a marelui Coesre.

— Am înţeles, doamnă contesă, răspunse umilit bărbatul.

De atunci, parizianul îşi supraveghea atent limbajul. Uneori o urmărea pe Angelica perplex, apoi se liniştea foarte repede. Nu, nu făcea să-ţi chinui mintea cu tot felul de chestii: era soţia şefului. Soţie sau stăpână, nu contează. Dacă femeia aceea uita uneori ceva, atunci îşi uita drepturile. Ca în cazul lui bunăoară! Nu ai mereu chef să dai peste care să-ţi amintească prin limbajul sau prin manierele sale de trecut. Uneori, doamna

contesă îi spunea "Domnule Vignot", ceea ce-i dădea senzaţia că e cineva. Îşi amintea atunci că fusese de fapt un om cinstit care intrase într-o zi într-o bandă de hoţi. Trebuie s-o facă, încercând să-şi scape soţia şi copiii din ghearele mizeriei. Şi uite aşa ajunsese să tragă la galere...

Angelica nu-i vorbea contelui de greutăţile care se iveau între ea şi acei încăpăţânaţi, dar uneori, seara în camera lor, luase obiceiul să-l întrebe felurite lucruri despre oamenii lui. Aşa ajunsese să îşi închipuie viaţa şi chiar copilăria fiecăruia. În plus, cum ei stăteau bucuroşi de vorbă cu ea, îi mai scăpau câte o mărturisire.

Avea un simţ special şi sigur când era vorba să desluşească firea unui bărbat. Experienţa că de la prinţ la ţăran nu e mare diferenţă. Ştiuse să încălzească singurătatea unui rege, să cucerească doi bătrâni ursuzi, ca jupân Bourjuis şi Savary, să îmbuneze la fel de bine tâlhari primejdioşi, ca Philippe du Plesis. Era de o sută de ori mai plăcut şi mai uşor să înfrunte ranchiunele unui Clovis sau suspiciunile minerului cilian de la Curtea din Versailles. Aici totul era pe faţă. Simplu precum lemnul, carnea, frigul ori fiertura de porumb. Chiar viaţa şi contactul cu oamenii aveau un iz rustic, care te întărea.

9

Angelica se amuza să-i împartă pe cei de la Wapassou în trei grupuri: Inocenţii, Necunoscuţii (sau Străinii) şi Periculoşii.

Inocenţii erau cu sufletul limpede şi plini de bunăvoinţă. Dintre aceştia, tânăra femeie ţinea în mod deosebit la Yann Le Couénnec, cu care se purta de parcă îi rea fiu. Tânărul breton era săritor şi sârguincios. Îşi găsea mereu timp să meşterească din lemn tot ceea cei cereau femeile: bătătoare pentru spălat lenjeria, scânduri fasonate pentru frecat rufele cu leşie, pentru întins aluatul ori pentru tăiat carne, cu jgheaburi prin care se scurgea sângele, mici forme din lemn tare de stejar în care coceau turtele de mălai. Iarna făcea străchinii şi ulcioare. Întotdeauna le împodobea cu ghirlande sau cu flori. Sculpta rădăcinile răsucite, dândule chip de balauri. Îl învăţa şi pe Florimond şi pe Cantor să mânuiască dalta.

Contele de Peyrac îl răscumpărase de la un echipaj de barbari din nordul Africii, care îl foloseau ca sclav pe galera

lor. Vizitând prizonierii, alături de căpitanul marocan care îl ducea la Salé, îl remarcase pe tânărul cu trăsături celtice şi mai observase că era pe moarte. Îl răscumpărase cu un preț zdravăn, în ciuda protestelor fățarnice ale amiralului arab care pretindea că nu-i putea refuza nimic omului de încredere al Sultanului. Contele pusese să fie îngrijit şi l-ar fi ajutat să se întoarcă în Franța dacă tânărul breton nu l-ar fi implorat să-l păstreze în serviciul său. Visa să plece în America şi să ajungă colonist. Născut în nesfârşitele păduri din Helgoat, în masivul armorican, Yann învățase meseria de dulgher. Se pricepea însă şi la cărbunit, la făuritul saboților, pe lângă faptul că era şi tăietor de lemne. Ce mai, era mai mult un om al pădurii decât al mării. Dacă se îmbarcase, o făcuse pentru să marea este drumul obişnuit al bretonului de cum se aventurase să iasă din pădurile sau din landurile lui natale şi pentru că nu mai avusese încotro. Odinioară, tatăl său fusese spânzurat pentru braconaj de către stăpânul domeniului. Bietul om îndrăznise să prindă cu lațul un iepure, pentru a înveseli şi a cinsti cum se cuvenea masa de Crăciun a copilaşilor săi, prea des hrăniți cu fiertura de hrişcă. Dar vechea lege a iobăgiei nu-l iertase. Fusese spânzurat.

Ajuns bărbat în toată puterea cuvântului, Yann îl ucisese pe cel vinovat de moartea tatălui său. Într-o seară, la un cot al cărări de sub poala castanilor, între doi pereți de stâncă, se trezise față în față cu omul în livreaua brodată cu blazonul stăpânului. Îşi ridicase securea şi-l ucisese, după care aruncase cadavrul în albia torentului ce măcina stânca, sub povârnişuri. Apoi plecase din ținut. Uita adesea de acea întâmplare. Când îşi amintea se bucura adesea pentru ce făcuse, nu mai era şerb.

Le Couénnec era mai învârstă decât lăsa să se creadă chipul său de puşti mereu surâzător. Trebuia să aibă vreo treizeci de ani.

Tot un Inocent, adică un prieten sigur în ochii Angelicăi, incapabil de trădare, era şi maltezul Enrico Enzi. Avea în el sânge de turc, de grec, de venețian, ba chiar şi de cruciat francez, cu acea ascendență semitică pe care populația Maltei o datorează originii feniciene. Mijlociu de statură, chiar mic, era drăguț, spân, cu un ten măsliniu şi avea o suplețe de rechin. Contele îl angajase în Malta, pe când era un puşti de cincisprezece ani, pescuitor de corali şi incendiator al galerelor Sultanului, în slujba crucii. Cavalerii de Malta se foloseau din plin de neobişnuita îndemânare şi de rezistența uimitoare a acestui sălbatic apărător

al creştinismului, care putea sta sub apă un timp socotit de cei mai pricepuţi scufundători maltezi drept un record. De unul singur făcuse mai mult rău Semilunei şi Sublimei Părţi decât mulţi cavaleri reputaţi la un loc. Şi ce primise în schimb? Asigurarea că avea să ajungă în Paradis.

Se mai alegea însă şi cu plăcerea incursiunilor nebuneşti prin măruntaiele verzui şi reci ale mării. Turbarea musulmanilor cu turbane şi admiraţia celorlalţi scufundători, camarazii lui, văzându-i trupul tânăr şi călit de undele sărate, pieptul bronzat de lungile călătorii în adâncuri, ajungeau pentru a-l mulţumi.

Dacă această existenţă îl satisfăcea pe cavalerul cruciat din el, de la care moştenise ochii limpezi, în schimb sângele veneţian şi semit ce-i curgea fierbinte prin trup sfârşi prin a se plictisi. Unde avea să-l ducă acel trai, la urma urmei mizerabil? Când avea să se îmbogăţească? Când avea să găsească sub valuri o comoară pe care să o poată păstra numai pentru el?

Şi în viaţa lui, ca şi în cea a lui Yann, apăru exact la momentul potrivit piratul mascat despre care se spunea că e drept şi invincibil, cel supranumit Rescator – nimeni altul decât contele de Peyrac. Acela, într-o dimineaţă, pe cheiul din La Valetta, îl privi stăruitor pe băiatul aşezat la umbra unui zid.

— Tu eşti Enrico, cel mai bun scufundător din Malta? Vrei să vii la bord şi să intri în echipajul meu? îl întrebă marele pirat.

Copilul, surprins, dăduse din cap cu sălbăticie.

— Nu vreau să părăsesc Malta şi nici pe prietenii mei.

— Malta va fi cea care te va părăsi, băiete. Îi va căuta pe alţii, atunci când tu vei fi bătrân, cu măruntaiele bolnave.

Tânărul se ridicase încet. Era mic şi slab. I-ai fi dat vreo treisprezece ani. Îl privise pe cel care îi vorbea, ridicând capul cu mândrie.

— Vă cunosc. Sunteţi Rescator. Cei care intră în slujba dumneavoastră nu se plâng niciodată, ştiu asta.

— Într-adevăr. Iar acum am venit pentru că am nevoie de tine.

Ochii tânărului maltez se rotunjiseră de uimire pe chipul slab şi măsliniu.

— Nu poate fi adevărat. Nimeni nu mi-a spus aşa ceva până acum. Nimeni n-a avut nevoie de mine până acum. Nimeni n-a avut nevoie de mine.

Glasul i se încărcase atunci cu o voită mânie.

— Dacă mă îmbarc, o să o fac cu condiția să pot părăsi oricând corabia, oriunde ne-am afla, şi să-mi dați bani ca să am cu ce să mă întorc în Malta.

— Ne-am înțeles; primesc, deoarece am nevoie de tine, îi repetă Peyrac.

— Nu pot fi sclavul nimănui. Doar primejdia îmi place.

— O să ai parte de ea. Mai mult decât îți închipui.

— Sunt un bun catolic. Mă veți pune să lupt împotriva galerelor religiei mele?

— N-o s-o fac dacă nu voi fi atacat de către catolici. De altfel nu există nici un motiv ca aşa ceva să se întâmple, căci am încheiat tratate cu ei.

— Bine!

Enrico se îmbarcase imediat, fără alt bagaj în afara pânzei din jurul şoldurilor.

Se schimbase mult în acei zece ani petrecuți pe corăbiile lui Peyrac. În afara talentelor de pescuitor de comori şi incendiator de corăbii, tânărul maltez era de o îndemânare uluitoare în luptă, la aruncatul cuțitului şi la ochit. Era foarte bun în bătăliile de abordaj, pe mare. Nu mai ceruse niciodată să se întoarcă în Malta.

Când Joffrey de Peyrac părăsise Mediterana, îl luase cu el şi pe Enrico în mările Caraibelor. Datorită echipei de scufundători maltezi, al căror şef era Enzi, contele reuşise să-şi pună în aplicare excepționala şi profitabila acțiune de recuperare a comorilor de pe galioanele spaniole scufundate de pirații francezi.

Tânărul maltez era bogat acum. Contele îi dăruise trei dintre cele mai vase de aur pe care le găsise în Caraibe. În plus, avea dreptul unei solde, ca membru al echipajului, şi participa la împărțirea prăzilor.

Joffrey de Peyrac fusese surprins să constate că, atunci când ceruse voluntari pentru expediția sa spre ținuturile îndepărtate, în fața lui se prezentase şi acel adevărat om-peşte care, de zece ani de când era în slujba lui, nu se îndepărtase niciodată mai mult de o sută de paşi de plajă sau de port, în interiorul uscatului.

— Enrico, o să-ți convină mersul prin pădure, munți şi mlaştini? Eşti fiul Mediteranei. O să suferi de frig.

— Frigul, spuse Enrico dispreţuitor, cine-l cunoaşte mai bine decât mine?... Cel care nu s-a scufundat atât de adânc cum am făcut-o eu, în ocean, nu ştie ce înseamnă frigul adevărat,

frigul morţii. Domnule, nu există oameni mai obişnuiţi cu frigul decât mine.

— Şi nici ocazia să mai faci scufundări n-o să ţi se mai ivească. De data asta, aurul pe care o să-l caut se găseşte în pământ, nu pe fundul mării.

— Ce contează asta dacă am partea mea, spuse Enrico. Uneori, ca vechi prieten al conducătorului îşi permitea această dezinvoltură.

Apoi continuase:

— E bine să te însoţesc, stăpâne, tată; dacă n-aş face-o, cine te-ar înştiinţa de primejdiile care te ameninţă? Eu, fecior de sirenă şi albatros, simt săgeata nevăzută care te pândeşte prin aceste păduri. Dacă aş fi ştiut să mă rog, rămâneam pe ţărm şi mă rugam pentru tine. Dar nu prea ştiu, deoarece cred mai curând în Diavol decât în Madonă. Aşa că tot ce pot face pentru tine e să te însoţesc. Pumnalul meu o să fie întotdeauna gata să te apere.

Peyrac surâsese. Micuţul maltez brunet, desigur îmbătrânit, dar mereu aprig, îl privea cu fruntea sus, mândru, aşa cum o făcuse cu zece ani în urmă, pe cheiul însorit din La Valetta. Contele răspunse în italiană:

— Fie, vino. Am nevoie de tine.

Şi totuşi el, Enrico, fusese cel mai neîncrezător faţă de Angelica. O duşmănise de la bordul lui *Gouldsboro*. O urmărise cu privirea lui sălbatică, frământând gânduri amare şi rugăminţi fierbinţi. Suferea foarte mult de gelozie şi se temea că dragostea stăpânului pentru acea femeie avea să scadă din preţuirea de care se bucura el. Nu cunoscuse nici un bărbat care să se fi schimbat sub influenţa femeilor. Şi, deşi era la fel de adevărat că nu întâlnise pe nimeni care să-l subjuge pe conte, o urmărea neliniştit pe Angelica, gata să condamne tot ce spunea sau făcea biata femeie. Se oferise să vină cu stăpânul pe uscat şi pentru a o supraveghea pe ea. Dar şi pentru a veghea asupra micuţei Honorine, aşa cum i-o ceruse prietenul lui, sicilianul, care murise pe *Gouldsboro*.

Angelica descoperise acest lucru în timpul lungilor călătorii. Mai mereu, pe neaşteptate, se trezea cu Enrico lângă ele. Cu aerul unui martir care îndeplinea un legământ secret, maltezul le ajuta, le aducea apă, se străduia să o învelească pe Honorine, să-i îndeplinească toate capriciile. La început uimită, căci ştia că nu-i era pe plac lui Enzi, tânăra contesă sfârşise prin a înţelege, iar în suflet i se născuse o afecţiune pentru el. Bărbatul

descoperise că neliniştitoarea femeie cunoştea foarte bine La Valetta, că fusese primită de marele maestru al cavalerilor de Malta, că ajunsese chiar la Candia, într-un cuvânt, că se "vânturase" cam prin toată Mediterana. Enrico înțelegea cel mai bine cum reuşea acea femeie să-l farmece pe stăpân. Angelica se îngrijea de el, căci avea o sănătate şubredă. Uneori se făcea verde de frig. Uscăciunea aerului îi irita mucoasele nazale, obişnuite cu apa mării. Tuşea adesea şi îi curgea sânge din nas.

Acel agil om-peşte, atras în teritoriile împădurite, care, la cei douăzeci şi cinci de ani ai săi, cu chipul bronzat şi tăbăcit, cu o privire de nepătruns în ochii săi mari, părând mai bătrân decât în realitate, era în mod sigur cel mai îndemânatic şi mai harnic dintre toți oamenii lui Peyrac. Priceput la noduri şi la împletituri, ca orice marinar, alcătuia coşuri, plase, iar acum, sub îndrumarea lui Eloi Macollet, începu să facă rachete[1]. Seara, aceasta era ocupația lui. Alături de le munceau dulgherul Jacques Vignot şi englezul cel mut. Le trebuia un rând de rachete de schimb. Când le lipsi sfoara, folosiră intestine de animale, după metoda indiană. Enrico mai lucra şi în atelier, unde se ocupa de diferite operații chimice. Băiatul maltez fusese atras întotdeauna de aşa ceva. Savanții arabi treceau adesea prin La Valetta. Puştii străzii pândeau ca să poată să-i privească, în laboratoarele lor pline de retorte, preparându-şi amestecurile lor explozive şi mirobolante. Enrico şi contele pregătiseră împreună câteva formule pentru obținerea focului grecesc, ale cărui rețete le "prinsese" în parte tocmai de la arabi. Experiențele le provocau adesea o tuse teribilă, însă nu se dădeau bătuți pentru atâta.

Cal pentru care Angelica se temea mai mult din cauza frigului iernii era bunul şi bătrânul Kouassi-Ba.

Dar Kouassi-Ba trecuse prin atâtea şi atâtea încercări. Reuşea să-şi depăşească rasa şi condiția. Era zeul păgân al separării aurului, aplecat, cu fața întunecată, asupra recipientelor cu cenuşă de oase în care bolborosea metalul topit. Cunoştea secretele pământului şi nu mai era preocupat de nimic altceva în afara acelei activități magice, deprinse încă din copilărie, prin adâncile puțuri ale căutătorilor de aur din Sudan, în care cobori parcă fără să te mai opreşti, cu spatele şi palmele sprijinite de pereți. În țara lui, aurul era oferit Diavolului. Devotamentul său față de adâncurile pământului şi față de aur se împletea strâns

1) rachete – palete ovale fixate pe talpa încălțămintei pentru mersul pe zăpadă – (n.tr.)

cu cel pe care îl arăta stăpânului său. În ochii săi, din munca pentru obţinerea aurului făcea parte şi ajutorul, salvarea, servirea ori vegherea asupra copiilor stăpânului. Era grav, puternic, liniştit, copilăros şi cuminte. Cunoştea foarte multe despre ştiinţa metalelor şi a mineritului. Învăţase totul de la Peyrac, iar cunoştinţele asimilate se împleteau cu geniala lui intuiţie de om al măruntaielor pământului. Toţi albii cu care lucra îl ascultau. Ţinuse prelegeri la universitatea din Palermo şi la Salé, în Maroc, iar marii doctori înveşmântaţi în pelerinele lor sobre, arabi învăţaţi, îl ascultaseră cu mult respect pe sclavul negru. Nimic nu-l făcea să-şi piardă capul. Din profunda şi blânda lui resemnare se vedea că e urmaşul lui Cham. Părul îi albise complet, iar ridurile adânci ale feţei îi dezvăluiau ereditatea africană. În realitate era cu mulţi ani mai tânăr decât contele. Dar aşa se întâmpla: urmaşii lui Cham îmbătrâneau repede.

Prezenţa sa era o adevărată uşurare pentru Angelica. Când el se aşeza în faţa vetrei, femeia simţea că era de faţă cineva înţelept şi bun, cu o fire deasupra celorlalţi, aducând în mijlocul pasiunilor lor de oameni civilizaţi un strop de simplitate primitivă, din negura istoriei.

Mai erau câţiva pentru care femeia simţea o prietenie netulburată de nimic. Printre ei se numărau piemontezul Porguani, mereu sârguincios şi de o discreţie deplină, englezul mut Lymon White – despre care nu se ştia de fapt nimic, dar pe care se simţea că poţi să te bazezi – şi Octave Malaprade, bucătarul din Bordeaux. Între ultimul şi tânăra contesă exista o adevărată complicitate profesională. Când era vorba de gătit şi de bucătărie se înţelegeau din priviri. Ea ţinuse cândva taverna Masca Roşie şi patiseria din foburgul Saint-Honoré. Vasta ei experienţă se cunoştea şi le era foarte folositoare. Femeia nu se îndoia că avea lângă ea, în acel bucătar al mărilor, cu vestonul ros, pe care-l văzuse înfruntând curajos furtuna la bordul lui *Gouldsboro*, un autentic şef de salon, la fel de stilat şi de priceput ca şi Vatel sau spiţa Audiger.

Oare de ce şi-l închipuia Angelica, atunci când bărbatul amesteca fiertura de porumb sau tăia grijuliu vânatul, nu doar ca pe un maistru birtaş cu halat alb, ci şi sub peruca pudrată şi redingota înfiretată a ofiţerilor bucătăriilor regale, ocupat cu pregătirea petrecerilor de la Curte?

După ce trebuise să pună mâna pe secure şi să-i ajute pe ceilalţi la construirea adăpostului, Malaprade îşi reluase locul

pe lângă cazane. Lăsa în grija doamnei Jonas şi a Elvirei curăţatul legumelor şi grosul treburilor, dar gusta el însuşi până şi cele mai amărâte mâncăruri şi verifica cu sfinţenie gustul.

Din când în când îl apuca mania grandorii. Vorbea de meniuri somptuoase, îi anunţa că o să facă sos cu capere[1] á la Souternes sau profiterol cu ciocolată.

Atunci toţi se apropiau de el şi-l ascultau.

Nici Angelica nu se lăsa mai prejos. Amintea după reţetele după care se preparau pulpa de oaie prin Lyon şi băuturile răcoritoare persane. Erau poveştile lor din o mie şi una de nopţi, seara.

10

Spaniolii şi englezii erau Străinii. Se aşezau la aceeaşi masă cu toată lumea, lucrau cot la cot cu ceilalţi, înfruntau aceleaşi primejdii, se arătau la fel de curajoşi şi de răbdători, dar, cu toate acestea, rămâneau la fel de străini. Ai fi zis că tocmai sosiseră în comunitatea de la Wapassou şi că urmau să plece curând, că nu erau decât în trecere. Deşi viaţa lor se depăna zi după zi acolo, printre ceilalţi, aveai impresia că nu-şi prea aflau rostul.

Cei cinci artificieri spanioli erau cu toţii după chipul şi asemănarea şefului lor, Don Juan Alvarez, sumbri, mândri şi sobri. Nu-i puteai acuza că ar fi dificili ori că ar încerca să facă o figură aparte. Executau ordinele primite şi se achitau de treburile încredinţate. Se îngrijeau cu meticulozitate de arme, munceau la forjă şi lamină şi se arătau foarte îndemânatici. Toţi erau nişte trăgători de elită, războinici ai junglei şi ai mării. Făcuseră parte din acele trupe pe care Maiestatea Sa Prea Catolică a Spaniei le trimisese pe galioanele încărcate cu aur pentru apărarea împotriva piraţilor. Toţi luaseră parte la acele expediţii îndrăzneţe prin pădurile umede şi calde, înţesate de şerpi, ori pe crestele atât de înalte ale Anzilor, unde trebuia să te târâi în patru labe cu sângele şiroind din urechi şi din nas. Toţi fuseseră prizonieri pe la indieni, de unde scăpaseră cu cicatrici şi infirmităţi pe viaţă, dar şi cu o ură acerbă împotriva Pieilor-Roşii. Soldaţii spanioli nu vorbeau decât între ei şi nu se adresau decât conducătorului lor, Don Alvarez. Iar acesta nu

1 caperă – mugur al caperului, arbust mediteranean cu fructe comestibile (n.tr.)

discuta decât cu Peyrac. Chiar în mijlocul unui grup atât de unit prin forța împrejurărilor, își păstrau acea izolare tipică mercenarilor aflați pe pământ necunoscut. Angelica nu cunoştea amănunte despre felul în care intraseră în slujba contelui.

Era încă şi mai dificil să te ocupi de sănătatea lor decât de cea a fierarului din Auvergne, Clovis. Femeia observa adesea că Don Alvarez şchiopăta puternic şi că Juan Carillo pălea din cauza crizelor de stomac, dar nu îndrăznea să-l oblige să se dezbrace pe deşiratul senior castilian, cu privire trufaşă şi neâncrezătoare, ori să se intereseze mai în amănunt de sănătatea sălbaticului şi tăcutului Carillo. Era imposibil să-şi închipuie măcar aşa ceva. Aşa că se vadea obligată să se mulțumească cu puțin. Îi trimitea prin Malaprade soldatului infuzii de mentă sau de absint. Bucătarul se asigura dacă spaniolul le înghițea. În plus, nefiind fumător îi ceda tutunul său tânărului andaluz. Primea în schimb, din când în când, câteva cuvinte despre vremea de afară. Era totuşi semnul unei neobişnuite sociabilități din partea mercenarului.

Cât despre Don Juan Alvarez, Angelica nu găsise încă pretextul necesar ca să-l abordeze şi să-i dea cataplasmele din făină de în, care iar fi uşurat mult durerile reumatismului. Alege-s-ar praful de bărbații orgolioşi şi de educația maură ori senorială! Acel soi de oameni disprețuiesc femeia, o doresc închisă în spatele unor ziduri groase şi hărăzită doar la două scopuri: rugăciunea şi copiii. Don Alvarez era un demn supus al Suveranului său, Filip al IV-lea, ars de viu de un recipient cu cărbuni încinşi pe care nu putuse să-l îndepărteze din cauza lipsei unui Şambelan, aşa cum cerea eticheta. (Eticheta cerea ca doar un Şambelan să facă acest lucru).

Civilizație mumificată, brutală, austerică, mistică, din care se ridicase totuşi acei uluitori conchistadori care, în mai puțin de jumătate de secol, din 1513, când străbătuseră istmul Panama sub conducerea lui Balboa, descoperind oceanul la Orellana si până în 1547, când coborâseră pe Amazon, de la izvoarele din Anzi şi până la vărsarea în Atlantic, cuceriseră cea mai mare parte a unui continent imens, supunând sub jugul lor şi asimilând trei strălucite civilizații indiene: aztecă, maya şi inca.

Uneori, Joffrey de Peyrac discuta cu ei în spaniolă.

— Datorită vouă, Spania nu o să fie absentă de la cucerirea Americii de Nord.

Compatrioții voştri sau descurajat negăsind aur prin aşezările algonquine sau abenakize. Osteneala de a fi o nație de

mineri, aşa cum a fost întotdeauna rasa iberică, vă împiedică să deveniţi nişte jefuitori. Însoţindu-mă doar, voi o să ştiţi să reânnodaţi tradiţia străbunilor voştri care extrăgeau argintul, arma şi aurul ascuns în măruntaiele pământului.

Abia atunci, ascultându-l ochii cei negrii ai spaniolilor străluceau dintr-o dată însufleţiţi de o urmă omenească. Păreau fericiţi.

Angelica socotea că erau patru periculoşi: O'Connell, Vignot, minerul peruviano-spaniol şi fierarul Clovis.

Parizianul Jacques Vignot nu nelinişte prea mult. Rău de gură, înclinat spre băutură, dar maleabil şi în adâncul sufletului sensibil, se arăta săritor şi bun camard. Era necesar să-şi facă din el un aliat, deoarece prin zeflemeaua, replicile prompte şi dorinţele sale putea schimba starea de spirit a grupului.

O'Connell nu era periculos doar prin caracterul violent şi mentalitatea sa de prescurtat. De fapt, era într-adevăr prescurtat. Nu puteai să negi acest lucru. Persecutat de englezi, deoarece era catolic, de francezi, deoarece vorbea engleza, fusese cel mai afectat de incendierea fortului Katarunk şi a bogăţiilor sale. Ar fi trebuit să încerce altă cala de scăpare, spunea irlandezul, fără să ardă fortul, fapt pe care nu-l putea ierta. Le reproşa acea vină tuturor.

Angelica pur şi simplu nu ştia cum să-l abordeze. O frământau chipul încruntat, mormăielile ameninţătoare şi ranchiuna lui permanentă, cu atât mai mult cu cât îi înţelegea necazul.

Minerul jumătate spaniol – jumătate peruan, Scorrino nu deranja pe nimeni, cu condiţia să-l fi ignorat, dar să nu fi făcut uneori imprudenţa de a-i uita pe deplin prezenţa. Îi dorea bucuros moartea Angelicăi, datorită faptului că, la sosire, femeia îl luase drept indian. I-o dorea în egală măsură şi pentru că, după aceea, îl luase drept spaniol. Suferea groaznic la gândul că era considerat un metist.

Sufletul său era un permanent şi închis câmp de bătălie unde se înfruntau feroce doi duşmani neâmpăcaţi: un indian din Anzi, Quichua şi un spaniol din Castilia, mercenar de-al lui Pizzaro, duşmani ce nu cădeau de acord decât pentru un foarte scurt timp, atât cât le ajungea să o privească cu un egal dispreţ pe nefericita creatură cu sânge amestecat, care pângărise cu prezenţa ei nobilul pământ al incaşilor. Contele de Peyrac ştiuse

să-i explice că munca în mină era o vocaţie la fel de mare a ambelor rase al căror sânge curgea în trupul său şi că era astfel născut pentru a ajunge cel mai priceput specialist în minerit din Peru. Contele nu greşise. Când metisul muncea la mină, pacea îi cobora în suflet. Nu aveai decât să-l laşi la forjele lui şi să eviţi orice discuţie, tratându-l însă, în acelaşi timp, cu respect.

Cel mai periculos rămânea deci Clovis, încăpăţânat, violent, bănuitor şi de un egoism feroce. Angelica simţea că fierarul nu avea pe nimeni la suflet. Era din acel soi care e în stare să muşte mâna care la hrănit sau la salvat. Uneori femeia se întreba dacă soţul ei se gândise îndeajuns când îl acceptase ca voluntar în expediţie pe acel individ îndoielnic şi penibil de suportat. Da, e adevărat, era un bun fierar, priceput la tot felul de lucruri de lăcătuşerie şi de reparare a armelor. Un adevărat slujitor al lui Vulcan, negru scund, asudat, cu barba mereu mânjită de funingine. Potcovea caii ca nimeni altul. Dar această calitate, totuşi preţioasă, făcea să înlăture, odată drumul terminat, bădărănia şi caracterul lui certăreţ. Ura femeile şi era singurul care – în mod voit – scandaliza auzul doamnei Jonas şi Elvirei, prin vorbele sale deşănţate. Cu Angelica se arătase uneori de o obrăznicie rară. Şi cu el femeia ducea o permanentă luptă, acerbă şi surdă.

Amândoi erau însă de acord într-o privinţă: zvonul acelei "bătălii" nu trebuia să ajungă până la conte. Ea se temea să nu-şi deranjeze soţul, ocupat cu alte treburi. El se temea... de spânzurătoare. De trei ani, de când se îmbarcase în slujba domnului de Peyrac, avusese timp să-şi dea seama că stăpânul nu glumea. Îi rămăsese destulă judecată a se înfrâna în faţa lui. Ceilalţi îi reproşau viclenia. S-ar fi crezut însă dezonorat dacă ar fi făcut efortul de a se înţelege cu ei şi cu oricine alt cineva.

Într-una din seri, după ce terminase de mâncat, Angelica îi puse în braţe o haină găurită.

— Uite un lac şi lână, jupân Clovis. Cârpeşte-mi repede asta.

Fierarul protestase, nu înainte de a se asigura că Peyrac nu se află prin preajmă.

— Asta-i treabă de femeie.

— Nu, marinarii ştiu să coasă mai bine, face parte din meseria lor.

— Da' de ce eu? Unde mai pui că te-am văzut cârpind ţoalele altora!

— Poate, dar nu trebuie să fi pedepsit.

Argumentul fusese destul de convingător. Clovis o privise câteva clipe, cu haina într-o mână, cu acul în cealaltă, apoi se apucase în tăcere de lucru. Vecinul lui de scaun, Jacques Vignot, îl auzise însă murmurând de mai multe ori. "Să fiu pedepsit! Să fiu pedepsit! Bine!... Iară!... "

Rostea adesea o frază a cărei semnificație rămânea o enigmă pentru Angelica şi pentru ceilalți.

— Ah! aşa deci, spunea el clătinându-şi căpățâna neagră, n-a meritat să-mi târâi lanțurile până la Sfânta-Foy de Cconques ca să ajung acum aici!

Într-o altă zi, auzind de afară zarva unei certuri violente, Angelica ieşi la timp pentru a-l zări pe fierar agitând un butuc pe care dorea să-l arunce în capul unui indian. Tocmai îşi făcea vânt să-l arunce mai zdravăn. Angelica puse mâna imediat pe pistol şi trase. Butucul îi sări din mâini fierarului, care căzu pe spate pe pământul înghețat. Femeia se repezi pentru a-l împiedica pe indian, care pusese mâna pe cuțit şi se pregătea să scalpeze ciuful arțăgosului.

Văzându-l pe cel care-l atacase trântit la pământ, indianul se linişti.

Împuşcătura îi scosese pe toți afară din fort. De data aceasta era mai greu să ascundă incidentul. Contele sosi cu paşi mari. Aruncă o privire către cei implicați.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă pe fierar.

Acela se ridică greu, palid ca un mort.

— A... A încercat să mă omoare, bolborosi el arătând spre Angelica. Glonțul a trecut la o şchioapă de capul meu. Încă puțin şi mi-l făcea țăndări!

— Mare pagubă! râse femeia. N-am încercat să te omor, sărman idiot, ci doar să te împiedic să faci o tâmpenie care te-ar fi costat viața. Crezi că ai mai fi scăpat de cuțitul indianului? Am tras în butucul tău, nu în tine. Într-un butuc, ca să scap un alt butuc! Dacă aş fi vrut să te omor, aş fi făcut-o lesne, crede-mă!

Dar Clovis dădu din cap. Fața lui stricată de vărsat era albă ca ceara sub barba prost rasă. Se speriase zdravăn şi credea că Angelica vroise să-l ucidă, salvându-se doar din întâmplare. De mult gândea că aşa ceva trebuia să se întâmple, că femeia aceea teribilă, avea să-l omoare, fie cu lanțeta ori cu bisturiul, fie prin ceva vrăji. Dar cu pistolul, era culmea!

— Nu te cred, mormăi el! Nu se poate să fi ochit atât de bine. Femeile, hm, astea nu ştiu să ochească...

— Idiotule, se enervă contele. Chiar vrei să repeţi experienţa? O să vezi, dacă doamna contesă ar fi vrut să te omoare, acum erai pe lumea cealaltă. Ia butucul, ridică-l deasupra capului şi o să te încredinţezi că ceea ce sa întâmplat la vadul Sakoo n-a fost o întâmplare. Ia butucul!

Fierarul refuza energic. Dar Yann se oferi el fără să se teamă. Tânărul stătuse în apropierea Angelicăi când îl oprise pe Pont- Briand. Ridică butucul, iar femeia, care se dusese iar în pragul casei, trase. Butucul se făcu ţăndări. Izbucniră în aplauze. I se cerură şi alte demonstraţii. Don Alvarez se trezii din uimire şi vru să vadă cum ochea cu o muschetă cu fitil, apoi cu una cu cremene. Tânăra femeie ridică fără greutate armele grele. Toţi se minunau de puterea ei şi începeau să se simtă mândri că o aveau în mijlocul lor.

11

Dacă la Wapassou era atât de frig, oare cum era în aşezările situate ceva mai la nord?...

Trei târguri pierdute prin pustietăţi, pe malurile fluviului Saint Laurent... navele nu vor revenii decât la primăvară. Cuirasa gheţurilor s-a închis peste ele, în jurul lor... Au rămas prizonierele tăcerii, ale stepelor albe, ale spaţiului nemărginit, posomorât şi pustiu.

Montréal, pe insula sa, la poalele vulcanului stins. Trei – Râuri, prins în plasa canalelor deltei sale îngheţate. Şi regele tuturor oraşelor, Québec, cocoţat pe stânca lui. Trei oraşe încoronate cu diademele fuioarelor albe de fum care nu încetează să se înalţe alene, lungi şi liniştite, din toate coşurile, sufocând aerul trandafiriu şi îngheţat al dimineţilor şi serilor.

Viaţa forturilor e atât de intensă încât uiţi moartea, tăcerea, pustiul. Lumea se agită, bârfeşte, complotează, ţese intrigi, luptă toată iarna cu loviturile ascuţite ale limbii – prin saloane – ori cu lovituri de scaune – prin cârciumi. Lupte violente, surde, aparent cordiale, între prieteni, între rude, într-un cuvânt între canadieni. Lumea se şi roagă foarte mult, se confesează enorm, gândeşte, visează, cu privirile aţintite asupra crestelor albite ale munţilor, asupra zărilor fumurii şi împădurite, ori înspre sud.

Lumea visează plecări. Către mare, către Europa, către vest, către blănuri şi sălbatici... Plecări oriunde... dar plecări, mereu plecări... Când o să se facă iar vreme frumoasă, să plece?...

Lumea se şi iubeşte, în grabă, pe ascuns... Chiar şi soţii au remuşcări. Asta din cauza iezuiţilor, al căror spectru apasă asupra tuturor conştiinţelor, căci ochiul lor vede tot.

Dar mai ale se bea mult. Este de fapt unica plăcere. Rachiu şi iar rachiu. De mere, de secară, de prune sau de grâu, parfumat şi limpede. Toţi canadienii au cazane de distilat rachiu.

Pe străzile canadiene, iarna stăruie mirosul de drojdie şi de lemn ars, de supe cu slănină şi de anghile afumate.

Zilele de iarnă sunt îmbinate de aroma tămâiei de la slujbe şi vecernii şi de izul de pergament al cărţilor legate în piele, aduse din Europa, răsfoite şi citite de atâtea ori în faţa vetrei.

Nopţile de iarnă trosnesc de ger. Ai crede că toate ferestrele vor plesni, acoperite de florile lor delicate de chiciură.

În aceste oraşe explodă şi se răspândi noutatea.

Străinii de la Katarunk, pe care toţi îi crezuseră morţi, trăiau. Frumoasa femeie din adâncul pădurii, care apăruse călare la izvoarele fluviului Kennebec, scăpase. Trăia, ştima! Triumf şi groază! Cei care credeau în puterile infernale trebuiau să jubileze!

Bravii canadieni îşi spuneau:

"— Vă imaginaţi, cumetrii mei, că diavolul îşi dă osteneala să trimită aici pe vreuna din mârşavele slugi pentru ca dintr-un bobârnac de irochez să nu mai rămână din ea decât fum?... Ei aş!... Diavolul este mult mai puternic!... N-a făcut încă destul de mult rău în Acadia să se vadă deja biruinţa ori înfrângerea forţelor Întunericului. Iar dovada e că ştima se află încă aici... chiar dacă fortul Katarunk a ars"

Loménie repeta:

— Am văzut eu însumi cenuşa rămasă de pe urma pârjolului.

Dar cel care adusese uluitoarea noutate era categoric:

— Străinii trăiesc. S-au refugiat în munţi, în locul numit Wapassou, Lacul de Argint.

Şi cine oare se îndoia de el? Vedea totul. Era un sfânt. Văzuse că străinii scăpaseră din mâinile irochezilor, ba chiar fără luptă, ceea ce dovedea clar că erau în slujba lui Satan.

Dacă nu Dumnezeu îi salvase în felul acela misterios, atunci nu putea fi decât opera Diavolului.

Or, Dumnezeu nu putea să fi salvat nişte fiinţe care nu împlântă crucea pe unde ajung, eretici convinşi, refuzând până şi ritualurile sacre ale căsătoriei.

Deci nu putea fi decât opera Diavolului!

Probabil că Loménie îşi pierduse capul. L-a fermecat ştima cu vrăjile ei, se spunea, ca şi pe Pont-Briand, care era văzut rătăcind posomorât şi buimac pe străzile din Québec, bolborosind ceva de o femeie frumoasă ca dalba lumină a zilei, întâlnită în adâncurile pădurii...

Călare...

Ca şi cum aşa ceva putea să existe! Prin păduri n-au existat niciodată femei albe. Cei care o văzuseră pe cal se înşelaseră. Era, fără îndoială, o licornă... Câţiva dintre cei care fuseseră în râpă, atunci, în noaptea când silueta a apărut pentru prima oară, spuneau acum că-i zăriseră cornul cel lung şi ascuţit...

Toată lumea îi pisa cu întrebări pe cei de atunci, îi implora să îşi aducă aminte de cele văzute. Toţi vroiau să afle cât mai multe de la cei care fuseseră în expediţia de toamnă cu domnul Loménie şi care îl întâlniseră pe acel personaj cu masca neagră şi pe femeia pe care nu îndrăzneau să o numească deschis Ştima, dar căreia îi spuneau Doamna de la Lacul de Argint.

Ce avea să se întâmple?

Domnul episcop poruncise procesiuni şi posturi. Se duse apoi să o viziteze pe sora Madeleine, vizionara, în mănăstirea unde era călugăriţă. După aceea avea întâlnire la guvernatorul Frontenac cu domnii Loménie şi d'Arreboust, piosul sindic[1] al oraşului Québec, ca şi alte personalităţi, multe din ele preoţi iezuiţi.

De câtăva vreme, în spatele ferestrelor castelului de pe stâncă se vedeau pâlpâind lumânări...

Fluviul Saint-Laurent, poleit de razele lunii, era o nesfârşită câmpie albă.

---

1 sindic – reprezentant al unei instituţii, al unei obşti sau al unei corporaţii, însărcinat cu administrarea treburilor ei – (n.tr.)

12

La Wapassou, un mic grup de indieni venise să se instaleze la vreo leghe de post, pe malul unuia dintre lacuri, pentru a pescui castori. Erau văzuţi adesea dând târcoale prin împrejurimi.

Cearta lui Clovis cu unul din ei se iscase din cauza surorii indianului, o sălbatică destul de drăguţă, cu cozi lungi şi dinţi sclipitori de albi, care nu ascundea deloc ce aştepta de la “normanzii” înclinaţi spre plăcerile dragostei. Nu era singura indiancă; mai era o fată, în aparenţă timidă, dar care nu se lăsa mai prejos cu întâlnirile de amor.

Era de altfel uluitor să vezi cât de puţin profitau bărbaţii de acea vecinătate totuşi plăcută. Singurii care se duceau erau Yann Le Couénnec, Jacques Vignot şi unul dintre englezi, ia absenţele lor de la fort erau destul de rare.

Se dovedi până la urmă chiar şi faptul că cearta lui Clovis cu indianul nu se trăsese de la vreun schimb mai picant de vorbe, ci de la faptul că fata, plimbându-se prin curtea postului, îi furase fierarului tutunul şi pumnalul.

Angelica îşi amintea vorbele contelui. Oamenii mării ştiau să se abţină. Capabil el însuşi să trăiască mult timp departe de femei, dacă aşa trebuia, Joffrey de Peyrac îşi alesese bine oamenii. Îl urmaseră deoarece le promisese aur. Atracţia irezistibilă a aventurii şi a izbânzii le ţinea loc de plăcere. Femeia urma să facă parte din recompensă, din pradă: era păstrată pentru la urmă. Or, partida nu fusese câştigată încă. Aveau să vadă ei mai târziu ce trebuiau să facă!... O neîncredere instinctivă în povara legăturilor sentimentale, care te poartă pe drumurile sclaviei, îi ajutase să-şi stăpânească simţurile.

Angelica se gândea la Nicolas Perrot, care de trei ani îşi părăsise nevasta şi copilul şi plecase să bată pădurile, iar dacă avea să i se ivească ocazia, chiar întreg pământul. De altfel, înainte să înceapă să ningă, canadianul plecase spre sud, încercând să ajungă la un mic post comercial ţinut de un olandez la gurile fluviului Kennebec, de unde trebuia să aducă nişte mărfuri indispensabile: sare, zahăr, ulei...

Până la urmă, cel care se ţinea cel mai mult pe lângă drăguţele indience era – cine ar fi crezut? – bătrânul Macollet. Se agita într-un continuu du-te-vino, pe orice vreme, între wigwamul lui afumat şi cel al indianului. Mare vulpoi Macollet! La fel de mult îi plăcea să se aşeze lângă vreun indian, în faţa focului, şi să stea la taclale.

Şeful acelui trib era şi vrăjitor. Îi aducea Angelicăi rădăcini, ierburi şi răşini. După ce se risipise spaima de la început, când tânăra femeie se pomenise cu el pe neaşteptate (indianul ţinea braţul în semn de pace, însă arăta înfricoşător cu blănurile lui stufoase ce-l făceau să semene cu un urs), după ce intrase – bineînţeles! – fără să facă vreun zgomot, se împrieteniseră. Angelica putea deja să lege câteva vorbe cu el în limba lui şi era foarte mândră de asta, căci i se spusese că era foarte greu să înveţi dialectele amerindiene. Misionarii întorşi în Franţa ziceau că le trebuiseră ani de zile ca să ajungă să le cunoască. Nici stai foarte mult prin ţinuturile locuite de indieni ca să reuşeşti să le înveţi. Joffrey de Peyrac se obişnuise însă foarte repede cu acele idiomuri şi-i explicase soţiei că dificultăţile nu erau decât aparente. Celor care se plângeau le lipsea spiritul de observaţie.

Contele îşi dăduse seama imediat că cea mai mare parte din triburile indiene cu care se învecinau alcătuiau o singură ramură lingvistică, probabil descendenta limbii incaşe ori a civilizaţiei Quichouas din Peru. Aşa se explica poate faptul că indianul sau metisul sud-american, se înţelesese foarte bine cu indienii din America de Nord de cum sosiseră acolo.

Irochezi, algonquini, huroni şi abenakizi, toţi se înrudeau în limbă. Doar accentul şi intonaţia îi deosebeau, plus câteva cuvinte de bază, cu ar fi “apă” ori “copil”, asta datorită faptului că de la trib la trib acestor cuvinte li se dădea o semnificaţie diferită. De exemplu, la “apă” i se putea spune “izvor” sau “lichid”, iar când se vorbea despre un copil – “tânăr”, “mic”, “fiu”...

Pentru a te face înţeles trebuia să cunoşti rădăcina cuvântului, purtătoarea sensului general, nuanţa fiind dată de sufixe şi de prefixe. Rădăcinile nu era foarte numeroase. Cu vreo cinci sute de cuvinte de bază puteai să te descurci în orice situaţie, în ciuda aparentei varietăţi a acelor limbi.

Cu acel “truc” aflat la conte, Angelica rămase uimită de progresele pe care le făcea.

Bineînţeles, un timp nu cunoscu prea bine limba, distrându-i copios pe indienii care bufneau în râs la fiecare greşeală. Trebuia mai întâi să-i asculţi şi să fii mult timp foarte atent. Înregistrai astfel accentul şi intonaţia, dar mai ales modul deosebit de articularea sunetelor, cu muşchii feţei neclintiţi, ceea ce făcea ca indienii, chiar şi atunci când se ocărau, rămâneau impasibili, cu chipurile împietrite. Când vorbeau, dimpotrivă, aveau o mimică extrem de bogată şi-şi strâmbau imediat feţele de râs, la cele mai mici ocazii. Cu timpul, Angelica reţinu că nu erau decât şaisprezece sunete, dar că intervalul de articulare al fiecăruia era de patru ori mai lung decât al majorităţii limbilor cunoscute de tânăra femeie şi că, cel puţin uneori, se succedau într-un ritm de două ori mai rapid. Apăreau astfel de opt ori mai multe variante de combinare decât în franceză sau engleză, iar acest fapt făcea posibilă exprimarea nuanţelor atât de felurite ale limbilor indiene.

Pentru a ajunge la perfecţiunea folosirii limbii, europenii de la Wapassou făceau exerciţii, iar cei mai avansaţi îi corectau pe ceilalţi. Angelica ajunsese să se descurce foarte bine cu vânătorul ei de castori, care, el cel puţin, nu o întrerupea din cauza greşelilor, fie din indiferenţă, fie din seninătatea bătrânilor. Cu el femeia îndrăznea să se lanseze în lungi tirade care-l amuzau teribil pe Joffrey, când intra şi o surprindea prinsă în discuţii cu magicianul roşu, plin de pene.

Vivacitatea ei, setea de viaţă, curajul, toate îl fermecau. Acum ajunsese el să o privească îndelung.

La început contele gândise că "totul o să depindă de ea". La Wapassou aveau să sosească acele clipe de adevăr. Şi iată că se minuna văzând cum ştiuse ea să-i adune în jurul său pe acei hoinari duşmănoşi, care, acum o considerau în sufletele lor cum doreau: mama, sora, prietena sau stăpâna.

Într-o seară, contele dori să-i vorbească Elvirei şi o rugă pe Angelica să o conducă pe tânăra văduvă în strâmta lor odaie. În lipsa unui ungher în care să se poată retrage departe de urechi indiscrete, când era vorba de vreo discuţie în particular, cămăruţa fusese "proclamată" drept "cabina de pe dunetă a căpitanului", iar cele câteva trepte care urcau până în prag întăreau iluzia.

Mobilierul fusese completat cu un fotoliu acoperit cu blănuri, în care stătea contele. Omul chemat rămânea în picioare, cu capul mai-mai să atingă tavanul, dacă era ceva mai înalt.

Când discuţia era ceva mai amicală, Peyrac îl invita să ia loc pe piatra vetrei, în faţa lui, apoi trimitea după bere şi cupe.

Se retrăgea adesea astfel, în lungile seri de iarnă. Oamenilor le plăcea acel soi de confruntare între patru ochi, departe de ceilalţi. Puteau să-şi deschidă sufletul, să-şi spună păsurile şi să primească sfaturile de care aveau atâta nevoie, plecând de acolo înseninaţi şi luminaţi.

Foarte emoţionată, biata Elvire urcă tremurând cele cinci trepte care duceau pe "dunetă".

Prezenţa Angelicăi avea darul să o liniştească într-o oarecare măsură, dar nu pe deplin. Tânăra îşi făcea mereu griji şi nu era clipă în care să nu se simtă vinovată de ceva. Zgomotele sălii comune se stinseră în spatele grelei uşi de lemn. În mica odaie nu se auzeau decât trosniturile focului şi, din când în când, foşnetele brazilor de afară, ale căror crengi, bătute de vânt, loveau în şindrila acoperişului.

Contele se aşeză. Tânăra văduvă rămase în picioare. Din spate, Angelica o vedea cum îşi strângea umerii firavi şi cum îşi lăsase capul în pământ. Biata de ea nu ştia ce atitudine să ia sub privirea întunecată care o cerceta din creştet până în tălpi. Pe buzele contelui se ivi însă un zâmbet.

Când vroia, Peyrac ştia să privească o femeie, emoţionând-o.

— Elvire, copila mea, frumoasa mea copilă, făcu el cald, ascultă-mă cu atenţie şi cu calm.

— Am greşit cu ceva, domnule? se bâlbâi tânăra, mototolindu-se poalele şorţului.

— Ţi-am zis să mă asculţi cu calm, fără frică... Linişteşte-te. Nu am decât cuvinte de laudă pentru tine şi pentru felul în care te porţi. Dar asta nu înseamnă că nu eşti răspunzătoare de ceva care poate să devină aici un lucru grav.

— Eu?... Oh! Domnule!...

— Da, tu, în ciuda modestiei şi a aerului tău retras. Ai totuşi nişte ochi minunaţi, calzi, şi obraji trandafirii.

Elvire, din ce în ce mai zăpăcită, îl privea fără să înţeleagă.

— Am remarcat că unul din oamenii mei îţi face curte. Spune-mi fără ocolişuri dacă atenţiile lui te deranjează, dacă vrei să înceteze, ori dacă a mers prea departe, după părerea ta.

Tânăra rămase mută. Contele reluă:

— Aici, la fort, nu sunt decât trei femei, iar tu eşti singura nemăritată. Am dat cele mai stricte ordine cu privire la persoana ta. Trebuie să ştiu dacă au fost respectate. Răspunde! Atenţiile care îţi sunt adresate de câtăva vreme ţi se par cumva deplasate? Ştii despre ce – şi despre cine – vorbesc.

De data asta Elvire roşi, lăsă capul în pământ, la fel ca la începutul discuției, apoi schiță un gest afirmativ.

— Octave Malaprade, puse contele punctul pe i.

Se scurseră câteva clipe de tăcere, în care fiecare se gândi la bucătar. Îi vedeau toți în sinea lor figura plăcută, zâmbetul cald şi amabil.

Contele scoase din buzunarul vestonului una din rarele țigări de foi pe care le mai avea, apoi se aplecă spre foc şi o aprinse de la un tăciune. Se lăsă pe spate, trase un fum şi vorbi din nou, cu un glas liniştit.

— Dacă a încălcat ordinele primite, va fi spânzurat.

— Spânzurat!... Oh! Domnule! Oh, nu, bietul băiat! Ah! Asta nu! Nu din cauza mea!... Nu merit aşa ceva!...

Elvire țipase. Era palidă ca o moartă.

— Femeia e stăpână pe acest domeniu. Nu ştiai asta, frumoasa mea copilă?...

Zicând acestea, contele o privi din nou cu inimitabilul său zâmbet care îi ridica uşor colțurile gurii. Avea o expresie caustică şi alintătoare în acelaşi timp, pe care Angelica i-o cunoştea atât de bine.

— Nu ştiai că femeile sunt stăpâne aici?... insistă el.

— Nu, domnule, nu ştiam, răspunse naiv tânăra.

Tremura din toate încheieturile, dar groaza prin care trecuse, temându-se pentru soarta bietului om, îi dădu puteri să-şi adune gândurile şi să se apere ce cel pe care îl simțea ca o amenințare.

— Domnule... Vă jur... N-a făcut niciodată nici un gest care ar fi putut să mă facă să roşesc. Simt că... că el...

— Îl iubeşti?...

Abia dacă era o întrebare. Elvire tăcu brusc, privind în jur zăpăcită. Apoi reuşi să răspundă:

— Nu, nu... Ştiu.

— Ți-ai pierdut soțul acum trei luni, la bordul lui *Gouldsboro*. Femeia îl privi năucită.

— Soțul?

— Îl iubeai?...

O pisa cu întrebări dure, o răscolea, iar privirea lui străpungătoare îi obliga ochii copilăroşi să-l privească.

— Îl iubeai? Pe soțul tău?

— Da... desigur. Adică... nu ştiu.

Contele îşi întoarse iar privirea şi trase din țigară. Elvire nici măcar nu mai tremura. Rămăsese cu ochii ațintiți asupra

lui şi cu mâinile atârnându-i fără vlagă pe lângă trup. Bărbatul reluă calm.

— Octave Malaprade a venit ceva mai devreme să-mi vorbească. Te iubeşte. Ghicind că eu voi afla oricum, mi-a luat-o înainte şi mi s-a "spovedit"... Iată ce m-a însărcinat să-ţi spun despre el şi trecutul său. Acum cinci ani, în Bordeaux, unde avea un faimos hotel, şi-a ucis soţia, ca şi pe amantul ei, după ce i-a surprins împreună. Apoi, neştiind cum să scape de urmările gestului său şi de proba care-i mărturisea dubla crimă, cercetările urmând să înceapă foarte curând, a tăiat cele două cadavre în bucăţi, a ars o parte, iar pe celelalte le-a aruncat pe un maidan...

Angelica îşi reţinu o exclamaţie înăbuşită şi-şi muşcă buzele. Elvire se clătină. Ai fi zis că fusese lovită de trăsnet. Peyrac fuma în continuare, privind-o curios.

— După care, spuse el mai departe, a aşteptat câtva timp, apoi a fugit în Spania. Acolo a venit la bordul corăbiei mele, iar eu l-am angajat.

Se lăsă tăcerea.

Deodată, tânăra rocheleză se îndreptă şi începu să vorbească, cu gândul desluşind parcă lucruri ascunse şi cu o voce în sfârşit clară şi hotărâtă, pe care nu i-o cunoştea nimeni.

— Domnule conte, vă rog să mă scuzaţi dacă o să vă par lipsită de sensibilitate, dar astea sunt gândurile mele. Cred că acest bărbat a ucis dintr-o gelozie nebunească. A mai fost şi surprins pe deasupra, iar după ce s-a trezit singur şi pierdut în faţa gestului său oribil, n-a mai ştiut cum să scape. A făcut şi el tot ce a putut ca să-şi salveze viaţa. Tragica întâmplare la marcat – sunt convinsă! – pe viaţă. A fost o nenorocire, un accident, o infirmitate care l-a lovit pe neaşteptate.

Elvire respiră adânc.

— Dar această infirmitate nu mă va împiedica să-l iubesc, rosti apăsat brava femeie. Ceea ce mi-aţi spus adineauri mi-a dezvăluit şi m-a ajutat să înţeleg mai bine propriile mele sentimente. Întrebările dumneavoastră m-au făcut să-mi privesc cu atenţie sufletul. Da, îmi iubeam mult soţul... iară îndoială... m-am căsătorit cu el... odinioară... Dar nu a fost nimic asemănător cu ceea ce simt azi pentru acest bărbat. Poate să-mi spună cine-o vrea ce-o vrea. Eu una îl simt bun, drept şi delicat, în ciuda trecutului. Îl cunosc acum îndeajuns de bine ca să-mi dau seama că e nefericit.

Tăcu un timp, după care adăugă visătoare:

— Mă sprijinea pe drum, atunci, pe furtună, înainte de a ajunge la Wapassou... Nu voi uita niciodată...

Joffrey de Peyrac o privi plin de bunăvoinţă.

— E bine, e bine, făcu el. Un asemenea răspuns doream să primesc de la tine. Ai un suflet nobil, Elvire. Iar mintea ţi-e limpede şi nu se lasă în voia unei sensibilităţi exagerate, care în situaţia asta s-ar dovedi fără îndoială nepotrivită. E adevărat că Malaprade este un bărbat sigur de sine, curajos şi priceput. Acest... accident, cum îl numeşti tu, l-a marcat pe viaţă, într-adevăr. L-a ţinut în el, iar viaţa sa, până atunci destul de banală, în ciuda frumoasei reuşite în meseria lui de proprietar de hotel, a căpătat o altă dimensiune. Pierzând totul, putea să ajungă o epavă. Dar nu: a supravieţuit, ba chiar a încercat să reînnoade firele rupte ale existenţei lui. Poate că unii ar spune că justiţia a avut de suferit, iar eu le dau dreptate. Dar, pe de altă parte, victimele lui fiind nişte persoane nedemne de prea mult interes, nu l-a îndemnat niciodată la remuşcări ori la ispăşire. Acestea trebuie să vină de la sine; să se gândească la ele zi de zi, să-şi amintească... mai curând am încercat să-l încurajez şi să-l fac să devină aşa cum îl vezi tu: un om bun, delicat, dar şi energic, cu mintea limpede, calităţi ce-i lipseau odinioară, înainte de tragedie. Te va iubi mult şi te va iubi bine.

Tânăra femeie, cu mâinile împreunate ca pentru rugăciune, îi sorbea cuvintele.

— Şi mai am ceva să îţi spun, rosti contele. Voi avea grijă ca începutul vieţii voastre conjugale să fie scutit de greutăţi materiale. Malaprade va avea dreptul la o parte însemnată din bogăţia pe care o vom scoate din mina de aici. Însă îi voi da în plus, ca un dar din partea mea, nişte bani cu care să îşi deschidă un han ori o cârciumă în Noua Anglie, sau chiar în Noua Spanie, unde va dori el. Iar noi vom veghea asupra educaţiei primilor doi copii pe care îi veţi avea, urmând să ne îngrijim şi mai departe de viitorul lor...

— Oh! Domnule, strigă Elvire. Oh! ce să vă spun... Oh! Domnule, fiţi binecuvântat... Căzu în genunchi în faţa lui, cu chipul scăldat de lacrimi.

"Cât de bine se pricepe la aşa ceva, se gândea Angelica. Ar putea avea toate femeile din lume la picioarele lui. Cât de îndrăgostită ar fi femeia din faţă lui de altcineva, ar fi pregetat oare să i se dăruie contelui în semn de recunoştinţă? Dreptul seniorului, ce să-i faci..."

Joffrey de Peyrac se aplecă spre silueta feminină prăbuşită la picioarele lui. O obligă se ridice capul şi o privi pătrunzător în ochii umezi, în care se citea o recunoştinţă fără margini.

— Nu trebuie să plângi, fată dragă. Te-ai arătat curajoasă înfruntând primejdii pe care nu le meritai. Cât despre cel pe care-l iubeşti, ştiu că şi-a ispăşit pedeapsa. Cred că e drept să încercăm acum să reparăm totul. Viaţa e iertătoare. Chiar mai mult decât omul. Te pune la încercare, dar te şi răsplăteşte...

— Da. Oh! da, domnule, înţeleg... înţeleg ce vreţi să spuneţi.

Glasul Elvirei era întretăiat de suspin.

— Pe când eram în La Rochelle, nu eram decât o femeie obişnuită. Nu gândeam... Acum îmi dau seama că nu trăiam cu adevărat... M-aţi învăţat, domnule, m-aţi învăţat multe, iar acum mă simt alta. Câte lucruri am înţeles de când... de când trăiesc în mijlocul vostru, îndrăzni să spună, timid, femeia. Oh! Cât de mult iubesc aceste locuri, cât de mult iubesc această casă, domnule! Nu vom pleca în altă parte. Niciodată! Vom rămâne aici să vă slujim...

Bărbatul o întrerupse cu un gest blând.

— Linişteşte-te! E o oră prea târzie ca să mai faci planuri. Acum trebuie să te odihneşti. Şocul a fost poate cam dur. Şterge-ţi ochii. Malaprade nu trebuie să vadă că ai plâns, căci ar fi convins că-l respingi şi – cine ştie? – s-ar duce se împuşte înainte de a apuca eu să-l liniştesc. Bordelezii sunt foarte impulsivi... Totuşi nu te sfătuiesc să-i dai răspunsul tău mâine. Du-te în camera ta. E bine să te gândeşti, să mai cântăreşti hotărârea luată. Noaptea e un sfetnic bun. Nici pentru el nu va fi prea lungă o noapte de frământări şi meditaţie. Îşi va judeca mai bine sentimentul. Îi voi spune doar că ai cerut timp de gândire.

Femeia îl asculta docilă.

— Vă voi cere apoi să vă purtaţi tot ca până acum, în aparenţă doar ca nişte simpli prieteni, reluă contele. Ne aşteaptă o iarnă lungă. Nu e cel mai potrivit moment pentru a vă arăta dragostea. Avem de înfruntat o perioadă grea, din care trebuie să scăpăm cu toţi sănătoşi la trup şi la minte. Mă înţelegi?

Tânăra dădu serioasă din cap.

— La primăvară vom coborî spre *Gouldsboro*, iar pastorul o să vă cunune... sau preotul, după cum o să doriţi şi o să vă hotărâţi voi.

— Oh! Aşa e, eu sunt hughenotă iar el e catolic, exclamă Elvire, zdrobită.

— Dacă abia acum ai constatat acest lucru, înseamnă că prăpastia dintre voi – adică religia diferită – poate fi trecută uşor. Pace! Pace pe pământ şi în sufletele celor de bună credinţă... Iată ce contează şi ce ne priveşte pe toţi. Iar acum, bună seara!

Angelica o însoţi pe Elvire până în pragul camerei sale şi o îmbrăţişă înainte de a se despărţi.

Cei mai mulţi dintre bărbaţi se retrăseseră în spatele paravanului din blănuri care le ascundea dormitorul.

Întorcându-se prin sală, contesa auzi zgomot de cratiţe şi îşi dădu seama că tocmai scăpaseră din mâinile bietului Malaprade. Bucătarul era alb ca varul şi-i aruncă femeii o privire de câine rănit. Angelicăi i se făcu milă şi, apropiindu-se, îi şopti din fugă: te iubeşte.

13

A doua zi Elvire se duse ea însăşi să-l caute pe Malaprade. Cum vremea era frumoasă, coborâră până la lac. Ceilalţi îi văzură plimbându-se mult timp pe cărarea ce mergea de-a lungul malului.

Când reveniră, în ochi le strălucea bucuria. Se ţineau de mână.

Li se aranjă o mică petrecere de logodnă, discretă şi de bun gust. Dacă Malaprade o fi auzit de la camarazii săi glumele obişnuite în asemenea împrejurări, aceasta s-a petrecut fără ca vreuna din ele să fi ajuns la urechile femeilor.

Bucătarul era transfigurat. Toată lumea se bucura de fericirea lui.

Angelica nu putu însă să uite mult timp ce-i spusese Peyrac Elvirei despre proprietarul de hotel. În mod sigur fusese mai răscolită decât tânăra logodnică. Poate pentru că era mai puţin naivă. În minte îi reveneau propriile amintiri oribile. Seara, în faţa focului din odaia cea mică, nu-şi putea opri gândul să alerge înapoi în trecut.

Doi amanţi tăiaţi în bucăţi de cuţitul unui bucătar. Mâinile năclăite de sânge, fruntea năduşită, singurătatea animalului hăituit...

Angelica se gândea.

Pumnale abătându-se asupra gâtului moale de somn, capul care-i fusese adus, hidos şi groaznic, ţinut de păr, sângele ce se scurgea şi în care ea ar fi vrut să-şi spele cu voluptate degetele albe, era capul unui bărbat pe care dorise să se răzbune.

Acea ură, acele tresăriri animalice, deopotrivă implacabile şi îngrozitoare, acea abjecţie a fiinţei târâte în mocirlă şi în putreziciune, le mărturisise la spovedanie, în abaţia din Nieul. Fusese iertată de păcate...

Dar cum să şteargă amprenta, pecetea dureroasă a acelor clipe? Îngenuncheată în faţa focului, îşi lăsă privirile în pământ şi se simţea înfiorată şi dezgustată. Îl înţelegea pe Malaprade. Şi mai ales înţelegea prin ce trecuse după: groaza fără nume, chinurile prin care trece sufletul, oroarea de sine...

Ca să-şi ascundă tremuratul degetelor, arunca din când în când lemne pe foc. Se gândea că Elvire fusese într-adevăr foarte curajoasă. Avusese acea îndrăzneală a sufletelor neprihănite, a celor care "nu ştiu nimic".

Şi Joffrey de Peyrac era frământat de gânduri. "Nu e uşor să le faci să vorbească pe aceste mici hughenote. Dar am scos-o la cap mai repede decât cu soţia mea". O urmărea pe Angelica, îngenuncheată la câţiva paşi de el, atât de absentă încât nu-şi dădea seama de privirile lui.

Dintre oamenii lui, Angelica se destăinuia cel mai puţin. Şi erau atâtea lucruri necunoscute în sufletul ei! Răscolindu-le, ştia că ar fi putut să o rănească. Trebuia să aştepte ca ea să facă primul pas, să vină şi să-i ceară sprijinul, consolarea.

"E femeie. Femeia nu-i făcută pentru iad, orice s-ar zice. Păstrează mult timp ruşinea laşităţilor, greşelilor şi mizeriilor... Nu-i făcută pentru umbră şi haos, ci pentru lumină şi armonie... Nu suferi în tăcere, departe de mine, mica mea inimioară! Îţi cunosc slăbiciunea. Pe tine viaţa te-a rănit. Nu-i o ruşine să-i înduri loviturile. Asta-i soarta omului. Important e să ştii cum să te vindeci.

Odinioară, gândea mai departe Peyrac, femeile, copiii, ţăranul, meşteşugarul, într-un cuvânt omul de rând, slab, avea un apărător. Cavalerul. Misia lui era să se bată pentru el, să-şi ia răspunderea revanşelor, să plătească preţul sângelui în numele celor ale căror puteri erau plăpânde. Cavalerul îl apăra pe cel nenăscut pentru luptă, crimă, sânge, lovituri, nefericire: aceasta era datoria lui. Vremurile s-au schimbat. Cavalerismul a dispărut. Toată lumea luptă. Femeile se apără cu unghiile şi cu dinţii, iar omul de rând, ei bine! face precum Malaprade, moare de frică

şi de groaza urmărilor. Omul de rând e făcut pentru viaţa paşnică. Când vine clipa să dea piept cu viaţa, cu pasiunea, cu răul, îşi iese din minţi, nu e pregătit, nu s-a gândit niciodată că aşa ceva i s-ar putea întâmpla lui. De frică e în stare să facă orice, răul cel mai mare, de multe ori ceva de neînchipuit. Singurul lucru de care îşi dă seama cu adevărat e singurătatea celui care a păcătuit. Mi-l închipui destul de bine pe acest om respectabil, stimat în oraşul lui, apoi dintr-o dată izolat, tăind cu sudoarea şiroindu-i pe frunte membrele calde încă, a două fiinţe pe care le-a cunoscut, iar pe una a şi iubit-o, fără îndoială. Mărturisesc faptul că imaginea mă umple mai curând de milă decât de oroare".

-Sărman om de rând! Unde ţi-e apărătorul? Unde e cel care-ţi făcea dreptate?

Dacă te naşti cu adevărat nobil, ai curaj să priveşti în faţă riscul, moartea, răul cel mai adânc şi tot ce se naşte din infirmitatea unei lumi bolnave.

"Aşa ceva i-a lipsit unui Malaprade, conştiincios, bun în meseria lui, trăindu-şi viaţa lipsită de complicaţii. Dacă ar fi fost nobil, nu i-ar fi ucis pe cei care-l batjocoreau, n-ar fi cedat unui impuls orb şi dement. Şi-ar fi închis pe viaţă nevasta într-o mănăstire şi s-ar fi bătut în duel cu amantul, în plină zi, nu pe furiş. L-ar fi omorât fără să rişte puşcăria ori ştreangul, deoarece cavalerului care ucide în luptă dreaptă îi sunt garantate viaţa şi libertatea. Dar cavalerismul a murit el însuşi. Cardinalul Richelieu l-a îngropat, interzicând duelul. Pentru ce lume trebuie să-mi pregătesc azi fiii? Pentru o lume în care şiretlicul şi răbdarea sunt, de departe, principalele arme. Dar, deşi ascunsă, forţa nu e mai puţin necesară ca altădată".

Cufundat în monologul său interior, era rândul contelui să se arate absent. Angelica, dintr-o dată trezită la realitate, îşi ridică ochii către el.

Îl privea pe acel bărbat aşezat în fotoliu, pe chipul căruia jucau reflexele fantomatice ale focului. Doar buzele şi ochii îi păreau însufleţite; vântul, soarele şi marea îi tăbăciseră faţa, făcând din ea o mască împietrită. Nu purta barbă. Spunea că indienilor nu le plăceau oamenii cu barbă. Îşi sfătuia trupa să-l imite, ca să nu-i indispună pe localnici, pentru care vederea acelei dezordini păroase era la fel de greu de suportat ca şi o obscenitate. Dacă cele mai multe călăuze nu făceau acest sacrificiu, era din lene, neînţelegere, ori din cauza comodului "lasă-mă să te las". Un avertisment exista. Toată lumea ştia că

bravul părinte Brébœuf plătise cu nişte chinuri groaznice două lucruri insuportabile pentru indieni, care le găseau dizgraţioase: era chel şi purta barbă.

Joffrey de Peyrac observa lesne astfel de amănunte. Îl ajuta mult şi respectul faţă de cel cu care avea de-a face.

Angelica se apropie de el culcându-şi fruntea pe genunchii lui.

— Cum faci să nu te tulbure nimic, să nu-ţi fie frică? S-ar zice că, indiferent ce se întâmplă, eşti incapabil să simţi laşitatea înjositoare, dezgustul de sine... Chiar în faţa călăului, a torturii... Cum reuşeşti? Te-ai născut direct bărbat, ai sărit peste copilărie?!...

Contele îi dezvălui gândurile care nu-i dădeau pace. Trebuiau să înfrunte nişte vremuri lipsite de onoare şi demnitate, în care omul nu avea alte scăpări decât fuga şi prefăcătoria sub valul ascultării servile faţă de forţele care stăpâneau lumea. Ba da, mai era o cale: lupta de unul singur, până la capătul forţelor, indiferent cât erau de mari. Era deja prea mult dacă scăpai cu viaţă. Şi fiindcă ea îi amintise de copilărie, îşi amintea că învăţase de mic adevărata măsură a terorii atunci când soldaţii catolici îi străpunseseră obrazul cu sabia, lui, un copilaş de trei ani, tot catolic, şi-l aruncaseră pe fereastra unui castel în flăcări. Atunci, în inocenţa copilăriei, simţise pentru prima dată miticul şoc al Răului, cunoscuse într-o clipă toată groaza din lume. De atunci, nimic. Supravieţuind, devenise bărbat, în măsura în care se simţise pregătit să înfrunte orice. Nu-l mai speria posibilitatea întâlnirii cu monstrul. Iată-te, Groază, spunea, iată-te, Masacru! Iată-te, chip hidos al fricii omeneşti! Poţi să mă ucizi, dar nu mai spera să mă înspăimânţi...

Contele îi mai spuse că nu trebuia să-i fie ruşine din pricina slăbiciunilor pe care le arătase uneori, înfruntând teribilele încercări prin care trecuse. Era femeie, iar izvorul răului pe care-l suferise era laşitatea pe care bărbaţii o dovediseră neîndeplinindu-şi datoria de călăuzitori şi apărători.

— E o înfruntare veche de când lumea: tentaţia omului de a-şi folosi forţa oarbă, brutală, puterea de moment, ca să îndepărteze ceea ce-l ameninţă, sufocând prin constrângere pildele spiritului...

Oare nu-i căzuse şi el pradă, ca orice bărbat? Voinţa unuia singur nu poate mereu să vină de hac unei coaliţii foarte puternice. Vine o clipă pentru toate, vine o clipă şi pentru valul de noroi, care urcă şi nu i te poţi împotrivi.

— Secolul nostru, nesinchisindu-se de morala creştină de pe urma căreia trage însă foloase, e atins de o maladie care se numeşte dorinţa acerbă de dominare... Dominare cu orice preţ. O întâlneşti peste tot. De ea suferă regii, popoarele, Biserica... Nu am scăpat încă de ea, iar cel care nu se lasă călcat în picioare nu are altceva de făcut decât să domine şi el. Dar sub avalanşa asta rea, mintea trebuie să reziste, să-şi croiască drumul...

Mângâia gânditor fruntea netedă a femeii. Cu ochii închişi, ghemuindu-se lângă forţa şi căldura lui, ea îşi amintea cuvintele micului vraci arab, prietenul lui Joffrey de Peyrac, care spunea că soţul ei este cel mai învăţat om al timpului său şi că, exact din acelaşi motiv, oriunde s-ar afla avea să fie mereu persecutat... "Deoarece, ăsta e adevărul, vremurile pe care le trăim nu iau în seamă lecţia spiritului".

14

Când se întâlneau în pat, trup lângă trup, inimă lângă inimă, lui Joffrey de Peyrac îi plăcea ca văpăile tainice ale focului să se stingă încet, luminând încă mult timp tăcuta odaie în care se auzeau doar suspinele iubirii şi trosniturile molcome ale flăcărilor.

Îi plăcea să descopere, în voia lucirilor trandafirii sau aurii, formele dulci ale trupului femeii, parfumul uşor al pielii catifelate.

Când se lăsa frigul şi secretul acelui minunat corp se învăluia în blănuri călduroase, în semiobscuritatea cămăruţei nu mai strălucea decât acel uimitor păr blond, răsfirat ca o algă fosforescentă, unduind misterios în ritmul mişcărilor dulci şi visătoare, abandonat plăcerii.

Angelica era singura femeie de care nu se putea înstrăina în acele momente. Chiar şi în cele mai intime clipe de voluptate o simţea şi era copleşit de prezenţa ei. Era uimit. Ţinuse în braţe multe femei şi nu ezitase să le neglijeze după ce-şi satisfăcea egoismul masculin, preocupat mai mult de pasiunile carnale pe care ele i le ofereau decât de sentimente, chit că după aceea încerca să le amăgească prin proteste amabile.

Cu Angelica nu putea să nu observe că ea era cea care-l înlănţuia cu îmbrăţişările ei, cea care avea puterea să-l tulbure

şi să-l slăbească, să-l îmbete. Trupul ei îl înfrângea, buzele lui, învinse, se întredeschideau, sub pecetea fierbinte a gurii ei.

Era acolo, lângă el, cu toată ființa ei.

Era poate o obişnuință pe care bărbatul şi-o formase din primele zile ale iubirii lor. Femeia era atât de tânără şi de sălbatică pe atunci, încât trebuise să fie foarte atent până reuşise s-o îmblânzească. Dar vraja se prelungea.

S-ar zis, că senzualitatea Angelicăi era legată mereu de ceva secret, de un izvor spiritual care îi însuflețea elanurile cele mai impudice ale frumosului ei trup.

Contele ajungea să se întrebe, sceptic şi surprins, dacă ea nu era pe cale să redeştepte amețitoarea tulburare a tinereții, pe care un bărbat copt o uită, obişnuit cu plăcerile cărnii; simțea un soi de teamă confuză, de fapt o îndoială, grija pentru celălalt şi, plecând de aici, acea latură paradisiacă a voluptății, când intervine conştiința cuplului şi a unei comuniuni irezistibile, aproape magice. Erau momente de detaşare şi de beție, slăbiciunea dorită, abandonuri fără rețineri, de cedare reciprocă, asemănătoare gustului morții şi vieții eterne.

Doar ea avea acel dar de a-l face să nu-şi dorească altceva. Era fermecat de felul în care ştia să venereze plăcerea bărbatului. Ştia să facă orice gest, or, dimpotrivă, să înceteze totul, exact la momentul potrivit. Şi, chiar dacă era ea însăşi prăbuşită în abis, orbită, leşinată, totuşi mâinile, corpul, buzele pline de parfum femeiesc continuau să-l înfioreze, se retrăgeau ori se ofereau, cu acea misterioasă ştiință pe care Eva o transmisese fiicelor sale.

Rămânea mereu acolo, prezentă, deoarece dăruindu-i trupul, nu-l făcea niciodată să fie sigur că i-l dăruia cu totul, că nu avea să-i scape iar.

Bărbatul ştia că ea nu mai avea acea docilitate a femeii necoapte. O abandonase în drumul ei aspru, o înlocuise cu o libertate lucidă, cu ceea ce se putea numi conştiința de sine.

Şi în dragoste erau zile mai bune şi mai rele pentru Angelica. Zile în care contele o ghicea accesibilă, fie şi numai prin felul în care zâmbea, şi zile în care simțea în ea un refuz, o dorință de îndepărtare, fără ca purtarea ei să pară schimbată.

Contele începuse să aştepte cu o nouă plăcere seara. Dorea să descopere cum putea să învăluie, să cucerească acea fire dificilă, să o încălzească, să ațâțe văpăile adormite.

Cel mai adesea respecta acea retragere, acea nevoie irațională de detaşare, de îndepărtare de el, de fapt de multe ori

consecinţa unei oboseli sufleteşti. Alteori era ecoul unor tainice îndemnuri, asemeni unor semne prevestitoare de furtună, ca vântul stârnit din senin, o indispoziţie nedefinită, parcă presimţirea unui pericol apropiat. Toate acele trăiri o făceau să cadă pradă unei stări de alertă şi de atenţie deosebită.

Peyrac o lăsă atunci să se liniştească şi să adoarmă. Somnul îi risipea spaimele. Noaptea, se petrecea ceva în ea sau în afara ei. Se trezea schimbată şi începea să-l caute ea pe el.

În zori, acea stare – aproape de vis – din clipele dinaintea răsăritului îi dădeau Angelicăi curajul pe care nu l-ar fi avut trează. Era mai veselă, mai puţin neliniştită. Cu un farmec şi o putere de seducţie aparte, se strecura lângă bărbatul care-i vedea strălucirea ochilor verzi ca marea şi sclipirea dinţilor dezveliţi într-un surâs tainic. Lumina palidă a începutului de zi învăluia încet contururile. El îi simţea curgerea caldă a mătăsii părului auriu şi ofranda voluptoasă a buzelor.

Cu iscusinţa sclavelor orientale care ştiu să adoarmă necazurile şi durerea stăpânului, ea îl învăluia fără ca el să se poată apăra.

— Doamnă, unde aţi învăţat atâtea secrete? Cumva în haremul lui Moulay Ismail? Vreţi să mă faceţi să uit odaliscele care m-au slujit odinioară?

— Da... Le cunosc secretele... Iubitul meu sultan, ai încredere în mine.

Îi săruta plină de patimă buzele, ochii, îi acoperea chipul drag cu pecetea gurii ei. Bărbatul ceda, se lăsa în voia ei, lăsând-o să-i dăruiască plăcerea.

— Ce bună parteneră de amor ştii să fii, călugăriţa mea dragă!

— îi mângâia mijlocul subţire şi suplu, o strângea în braţe şi, când ea cădea pe pat, doborâtă, nu se mai sătura să-i soarbă din priviri trupul minunat. Printre pleoapele întredeschise i se zărea strălucirea caldă a ochilor, iar de pe buzele fierbinţi îşi lua zborul răsuflarea uşor gâfâită.

Era ceva asemănător unei morţi sublime. Femeia se mistuia undeva departe de el, pe un tărâm necunoscut. Iar acea îndepărtare era un omagiu pentru el.

Bărbatul se bucura când o vedea atât de tulburată. Femeia care avea să se nască din acea iarnă aspră, din viaţa dură de la fort, din acele nopţi strivite sub biciul gerului, femeia care avea să se întoarcă din pelerinajul de la graniţele vieţii, căci asta

însemna o lungă iarnă în Nord, având ca tovarăşi de drum foamea şi toate ameninţările ascunse, acea femeia avea să fie totuşi şi opera lui.

Într-o zi, dureroasele urme ale trecutului aveau să se şteargă.

Contele veghea asupra ei. Iar când plăcerea îşi desăvârşea opera, de pe buzele femeii se înălţa un imn de recunoştinţă abia şoptit: "Oh! dragostea mea, stăpânul meu... Numai tu!..." Nu trecuse mult timp de când, într-o noapte de furtună, la bordul lui *Gouldsboro*, i se dăruise tremurând, după atâta vreme. Nu se întâmplase nimic îngrozitor, deşi se temuse mult timp de acea clipă, încă din noaptea de la Plessis. Nu simţise nimic altceva decât acea savoare a visului, a infinitului. Legănarea necontenită a corăbiei o purtase pe aripile unei fericiri renăscânde.

Aici era la adăpostul nopţii, al pădurii şi iernii, învăluită de nemişcarea patului rustic, cu aromă de muşchi şi sevă.

Era încă un vis, în tăcerea apăsătoare abia tulburată de ţipeţele îndepărtate ale coioţilor şi lupilor. Un moment furat curgerii timpului, o dulce călătorie. Împlinirea ascunsei dorinţe de a te ghemui într-un culcuş încălzit de dragoste.

Se întâmpla ca femeia să se trezească. Abia îndrăznind să respire, se bucura de minunata senzaţie de împlinire. El nu putuse să-i ofere un palat, căminul pe care-l visase. Dar îi dăruise patul. Patul! Noaptea!

Odinioară, pe când locuiau în palatul lui din Toulouse, dormiseră puţine nopţi împreună. Pentru iubire aveau zilele. Şi mai erau lungile, delicioasele sieste.

Acum era altfel. În viaţa lor rustică şi sălbatică, se asemănau nevoiaşilor: nu aveau decât noaptea.

Se simţea bine apărată de forţa lui liniştită. Când se trezea peste noapte, îl privea şi-l găsea mereu acolo, viu, nu fantasmă. Îi invidia nepăsarea. Femeile nu pot fi la fel. Ele simt zbătându-se în carne vibraţia stelară, răsuflarea unor lumi necunoscute.

Tăciunii mureau încet în vatră, aruncând rare luciri pe lemnul grinzilor.

Angelica nu vedea nimic, însă auzea respiraţia regulată. Era o încântare fără margini. Întindea mâna să-l atingă, să-l afle acolo, înfiorată de asprimea aparte a acelor forme bărbăteşti. Instinctiv, prin somn, el o lipea de pieptul său puternic, brăzdat de urmele rănilor. Era plin de cicatrice, pe care ea îşi plimba

încet degetele. Prin câte primejdii şi torturi trecuse! Doar acele urme, de care el nu se sinchisea, rămăseseră de pe urma unor chinuri atroce. Şi încă multe se şterseseră.

— Mi-ai spus odată că fiecare din ele poartă numele unei alte cauze pentru care ţi-ai vărsat sângele...

— Mai curând aş putea spune că poartă numele duşmanilor mei, pe cât de numeroşi, pe atât de diferiţi. Cele mai urâte sunt făcute de călăul lui Ludovic. E drept, tot trăgându-mă de amărâtul de picior şchiop m-a făcut să merg din nou cu el, însă braţul stâng îmi amorţeşte uneori şi mă împiedică să trag cu arma. Cele mai frumoase sunt urmele duelurilor şi luptelor din Mediterana. Pe acolo lumea ştie să ţină o sabie în mână, arma care face răni adânci şi serioase. Cicatricea mare de pe coaste? Un glonte în Caraibe, spaniol ori francez, nu mai ştiu. Cea mai proaspătă, aici, pe frunte, e cea pe care mi-au îngrijit-o frumoasele tale mâini: un tomahawk indian, în spatele căruia se afla Noua Franţă. Poate doar prima dintr-o lungă serie.

— Taci, iubitul meu! Mă sperii!

— Ei, frumoasa mea luptătoare, acum e rândul tău să-mi arăţi urmele eroicelor bătălii prin care ai trecut.

Dar Angelica se ascundea repede în blănuri şi-n aşternuturi.

— Niciodată! Cicatricele bărbaţilor sunt semne glorioase. Le măresc renumele şi dezvăluie fapte eroice. Ale femeilor sunt greşeli, dovezi ale faptului că s-au vârât unde nu le fierbea oala... Mărturiile decăderii...

— Să văd!

— Nu, nu am decât semnul florii de crin, însemnat cu fierul roşu.

Într-o seară, contele o prinse de glezna fină şi reuşi să zărească la lumină semnul violaceu pe care îl avea din timpul fugii în Maroc.

Angelica se văzu obligată să povestească. Se întâmplase în deşert. O muşcase un şarpe. Colin Paturel tăiase carnea cu cuţitul, apoi arsese cu lama încinsă... Tânăra leşinase. Apoi... Ei bine! Colin Paturel o cărase zile întregi în spate. Ceilalţi camarazi muriseră pe drum, aşa că rămăseseră doar ei doi.

Frumoasa contesă amintea de Colin Paturel cu reţinere. Ca şi cum Joffrey ar fi putut să ştie! Dar, de fapt, ştia. Cu siguranţă că ştia. O strângea la piept şi o privea atât de ciudat, încât o speria puţin.

Totuşi, dacă evocarea odiseei marocane avea frumuseţea ei, în ciuda suferinţelor îndurate atunci, frumuseţe datorată dragostei pe care i-o arătase normandul, nu putea înţelege cum putuse să i se dăruiască.

Când încerca să-şi amintească, toate bucuriile pe care le simţise în braţele amanţilor de altă dată îi păreau acum nişte nimicuri. Clipe plăcute şi atât. La lumina descoperirilor pe care nu înceta să le facă lângă Joffrey, le găsea incomplete.

Nu ştia cărei magice puteri îi datora continua înnoire a plăcerii pe care o simţea în braţele lui. Se descoperea mereu nouă, mereu necunoscută. Nenumăratele revelaţii o uimeau şi o zăpăceau. Era fericită, o fericire care îi încălzea toate fibrele fiinţei. În ea se amestecau forţa şi moleşeala, iar plăcerea era asemeni unui cântec prelung şi intens. Revenindu-şi în fire, după scurte clipe de somn, îşi reproşa uneori o senzualitate excesivă.

Mentalitatea calvină deprinsă printre protestanţii din La Rochelle o făcea atunci să roşească.

Bărbatul o privea cu coada ochiului cum se îmbrăca, foarte ordonată, cum îşi punea boneta albă, cum îşi aranja sub ea părul superb, fără ca un singur fir să scape din strânsoare. Era o dorinţă de corectitudine puţin tardivă, ce încerca să şteargă ori să ascundă elanurile prea libertine ale nopţii.

Avea treizeci şi şapte de ani. Ignora faptul că maturitatea este adevărata vârstă a plăcerii pentru o femeie. Tinereţea, cu dorinţa ei de jocuri amoroase, lasă atunci locul rafinamentului descoperirilor. Puţini sunt cei care îl descoperă şi îl înţeleg.

Trezirea Frumoasei din Pădurea Adormită nu durează un veac, dar trebuie totuşi să treacă nişte ani. Vine o vreme când neştiutorul trup se transformă într-un sanctuar. De atunci înainte riturile eterne pot fi îndeplinite în toată vraja lor. Şi mulţi bărbaţi ştiu că toată dorinţa şi tot farmecul se desluşesc într-o privire fugară.

Este vârsta la care frumuseţea femeii atinge zenitul. Căci acelaşi fenomen, prin care spiritul tinde spre perfecţiune şi se îmbogăţeşte prin experienţa vieţii, pare să cuprindă acum şi forma, transfigurând chiar gesturile, vocea, mersul.

Femeia devine ea însăşi, deplină, stăpână pe propriile ei bogăţii: farmec, frumuseţe, feminitate, suflet, intuiţie. Şi chiar tinereţe... Redutabilă reţetă, care face din femeie – dacă ştie să îşi pună în valoare "armele" – cel mai primejdios duşman al cumpătului bărbaţilor.

Aşa o văzu pe Angelica locotenentul Pont – Briand, într-o dimineaţă rece şi limpede ca un diamant, pe malul lacului.

Canadianul ajunsese la Wapassou după o goană smintită, care durase zile întregi.

15

Lacul îngheţat era acoperit de zăpadă, ca o câmpie netedă şi imaculată. Locotenentul Pont – Briand o străbătu cu pasul lui de barbar, distrugând catifeaua somptuosului covor alb pe care lăsaseră urmele rotunde ale rachetelor. Înainta clătinându-se greoi, cu ochii măriţi. Tocmai o zărise. Ea! Era ea!... Aşadar, trăia. Putea să o atingă, după ce o visase atât de mult.

Angelica rămăsese pe cărarea de lângă lac. Îl privea, fără să-l recunoască, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Sosea un străin!

Albeaţa proaspătă a dimineţii de iarnă scălda amfiteatrul pădurilor şi pereţilor stâncoşi în care se ascundea fortul. Cerul, apă incoloră, îşi pierduse orice nuanţă. Abia la orizont, acolo unde îngrămădirile de stânci coborau spre căderile de apă, se desenau nedesluşit scame de nori violeţi. Spre est, deasupra vârfurilor copacilor, prindeau contur nişte dâre trandafirii, reflexele răsăritului, dar soarele nu se înălţase încă deasupra covorului întunecat al brazilor.

Munţii, estompaţi, păreau foarte îndepărtaţi, cu crestele pierdute într-un vis rece, pure şi inaccesibile. Lumina primelor raze cucerea încet-încet valea, iar silueta canadianului căpătă contururi dure şi sumbre. Razele soarelui o împodobeau cu irizări stranii şi-i proiectau umbra alungită grotesc.

"Cine-o fi?" se întrebă Angelica.

Neliniştea începea să o învăluie. Simţea cine era străinul, dar se întreba totuşi, parcă refuzând realitatea.

La capătul lacului apăru din umbra îngheţată o a doua siluetă, încotoşmănată în blănuri.

— Francezi? Doamne! Or mai fi şi alţii?...

Locotenentul traversă lacul acoperit de gheaţă ca hipnotizat.

În mintea lui epuizată după două săptămâni de călătorie, faptul că ea fusese prima pe care o zărise apropiindu-se era un semn de izbândă.

Ca şi cum l-ar fi aşteptat! Ca şi cum n-ar fi încetat să spere, în singurătatea ei de femeie abandonată printre brute, în adâncul unei păduri teribile, că avea să-l vadă apărând! Aşa gândea locotenentul.

Pe măsură ce se apropia de ea, avu o tresărire lucidă. “La urma urmei, nu-i decât o femeie. Or, toate femeile te dezamăgesc. Atunci, pentru ce toată nebunia asta?”

Orbirea îl învălui însă imediat, de o sută de ori mai neagră, căci era foarte aproape de ea. Un cântec biruitor şi vesel îi suna în minte, ştergând orice urmă de oboseală şi îndoială. “Merită osteneala, da, de o sută de ori, merită osteneala...!”

Angelica îl privea mută, pradă neîncrederii. I se părea imposibil să primească vizite în acel decor mort şi ars de ger.

El o observa împietrit. Se oprise nehotărât. Mersese atât de mult şi de repede, încât nemişcarea îl buimăcea. De-abia se mai ţinea pe picioare.

“Atâta frumuseţe, Doamne, atâta frumuseţe!”

Deci nu visase.

Era la fel de frumoasă ca în amintirile lui, cu un soi de strălucire care parcă lumina totul în jurul ei, încă mai orbitoare ca sclipirile dure ale dimineţii de iarnă.

În umbra căciulii stufoase ce-i acoperea capul, buzele roşii scânteiau ca rubinele. Obrajii aveau catifelarea mată a petalelor de măceş. Nuanţele delicate de trandafiriu care însufleţeau acel chip de madonă, de o prospeţime tinerească, păreau îmbobocirea dulce a primăverii. O şuviţă de aur stins se răsfira pe frunte.

Privirea verde şi adâncă, gravă, intimidată, îl examina. Îi citea în suflet. Părea că vedea prin el, cu acea privire pe care o simţea dincolo de timp. Erau ochii zânelor care trăiau cinci vieţi într-un trup de o tinereţe veşnică.

O fiinţă care ştia tot, care aflase tot, stăpâna unor forţe teribile şi a tuturor farmecelor.

Vrăjitoare, zeiţă, stăpână.

Da, de fapt era femeia. Sau poate Ştima!...

Cel care venise să-l vadă pe Pont – Briand în fortul său de la Sainte – Anne, pe râul Saint – François, cel care-l împinsese să facă acel nebunesc gest îl prevenise. “Dacă-i atât de frumoasă precum spui, nu poate fi decât ispita Necuratului...”

O privea. Sprâncenele ei, albite de razele soarelui, se încruntară uşor, aruncând o umbră trecătoare asupra limpezimilor verzi. În ochi îi apăruseră undele întunecate ale mării. Femeia şovăia, neştiind ce să zică.

Era un ger cumplit. Aburul ce se ridica de pe buzele Angelicăi o încoronau cu o aură sclipitoare.

După primele clipe de înălţare, lui Pont – Briand i se făcu frică. Slăbiciunea şi oboseala îl împiedicau să se apere.

Vorbi brusc, cu o voce răguşită:

— Bună ziua, doamnă. Nu mă recunoaşteţi?

— Cum să nu! Locotenentul Pont – Briand.

Bărbatul tresări, emoţionat de glasul pe e nu putuse să-l uite.

— De unde veniţi?

— De-acolo, făcu el arătând înspre nord. Mergem de trei săptămâni prin viscol. E o adevărată minune că huronul meu şi cu mine n-am fost îngropaţi de vii.

Angelica îşi dădu seama că uitase de toate legile ospitalităţii.

— Dar sunteţi epuizat! strigă ea. Haideţi repede în fort! Puteţi să mergeţi până acolo?

— După ce-am străbătut atâtea leghe, o să răzbesc eu până colea, la o aruncătură de băţ. Mântuirea e aproape. Dar ce zic eu? E chiar aici. Văzându-vă, îmi recapăt toate puterile...

Se forţă să surâdă. Santinelele, cu muschetele în mâini, veneau în întâmpinarea lor. Cei doi spanioli îl încadrară pe locotenent, interesându-se prin gesturi dacă era singur. Ca să fie mai siguri, unul din ei o luă în direcţia de unde apăruse canadianul.

Huronul, şchiopătând, îi ajunsese din urmă.

— A căzut într-o râpă, explică Pont – Briand. A trebuit să-l car în spate două zile. Angelica mergea în faţa lor. Poteca era îngheţată, aşa că femeia nu-şi luase rachetele când ieşise.

Tabăra era scăldată în razele soarelui. Sunetul vocilor, bubuitul ciocanelor şi sforăitul forjelor se auzeau de departe. Copiii ieşiseră deja la joacă şi scoteau chiote vesele, ţopăind în jurul bazinului de lemn. Bältoacele îngheţate erau nişte gheţuşuri grozave.

Toţi bărbaţii care-i văzuseră dădură fuga în întâmpinarea lor. De cum îşi dădură seama cine erau noii-veniţi, bătură toţi în retragere, gata să pună mâinile pe arme. Francezii!

— Sunt singuri, îl linişti Angelica.

Trimise după conte.

Pont – Briand îşi scosese rachetele şi le sprijini de zid. Îşi lăsă şi muscheta, care alunecă jos. Nu mai avea forţa să o ridice.

Coborî greoi, după tânăra femeie, treptele ce duceau în sala comună a micului fort. Camera nu avea decât două ferestre. De-abia le deschiseseră, însă pâcla vătuită a tutunului şi a aburilor de supă nu se risipise încă. Tocmai de aceea locotenentul avu impresia că intrase în Paradis. Se prăbuşi pe o bancă, la masă. Indianul se fofilă ca un câine bolnav pe lângă vatră şi se ghemui lângă bordura de piatră. Din cauza gerului, veşmintele celor doi drumeţi parcă erau de scândură.

Angelica aţâţă repede focurile din două cămine, suflând în tăciuni. Într-una din vetre aruncă pietrele care urmau să servească băii de aburi.

Cazanele clocoteau deja. Fierseseră înăbuşit toată noaptea, pentru masa de dimineaţă.

— Aveţi noroc. Azi avem în marmite slănină sărată, mazăre şi ceapă. Sărbătorim prima zi însorită după viscol.

Se aplecă să ia capacul de pe ceaun. Bărbatul îi ghici şoldurile pline. Îl apucă o ameţeală care-l slăbea şi mai mult. Aşadar, era adevărat! Trăia, era lângă el! Nu visase în zadar!...

Angelica umplu o strachină şi i-o duse, alături de un pahar de rachiu. Apoi îi duse şi huronului.

— Nu putem să vă oferim mare lucru. Proviziile noastre au ars la Katarunk. Aţi aflat, fără îndoială.

— Da! Am văzut şi cenuşa.

Pont – Briand îi ascultă vocea mlădioasă şi o sorbea din ochi, uitând să mai mănânce.

“Băiatul e chiar mai aprins ca prima oară”, gândi Angelica, resemnată.

— Mâncaţi, făcu ea pe un ton ce nu admitea replică.

Convins, bărbatul începu să ducă încet la gură, ca în transă.

Ceilalţi se învârteau pe la uşă. Pândeau, privindu-l pe intrus cu suspiciune. Spaniolul nu-şi lăsase muscheta din mână.

Pont – Briand nu auzea şi nu vedea nimic. Plătise atât de scump plăcerea de a fi lângă ea...

— Fortul a ars, dar pe voi iată-vă în viaţă. Cum aţi scăpat de irochezi? În Québec toţi au rămas trăsniţi când au aflat că sunteţi în viaţă...

— Şi n-a fost deloc un motiv de bucurie, nu-i aşa? Căci condamnarea noastră fusese semnată, fără ştirea domnului de Loménie.

Îl înfruntă, iar ochii i se întunecaseră...

“Cât de frumoasă e”, îşi spunea locotenentul.

Angelica îşi aruncase mantia pe un scaun. Tot pe scaun lăsase şi un buchet de merişor înnegrit de ger, pe care îl culesese de la marginea pădurii, pe malul lacului.

Pont – Briand îi admira mijlocul subţire, ieşit în sfârşit la iveală de sub haina groasă. În pofida traiului în comun, femeia îşi păstrase inegalabila prestanţă.

"E o adevărată regină! gândea bărbatul. Prin saloanele din Québec nu ai avea ochi decât pentru ea. Ce caută prin pădurile astea? Trebuie să o smulg de aici..."

Simţea foc prin trup când o privea. Deşi frânt de oboseală, femeia îi stârnea poftele. La fel ca prima dată, când o zărise ieşind de sub poalele copacilor, era învăluit de emoţie, de un amestec ciudat de atracţie şi teamă. Era ceva nou şi ciudat. Deşi pe jumătate leşinat, nu se putea împiedica să o dorească.

Căldura îi pătrundea încet-încet în trup, iar mâncarea îi calma durerile de stomac. Se lăsă în voia încordării plăcute şi irezistibile care îl învăluia. Era mai curând o garanţie a vieţii renăscute după ce trecuse atât de aproape pe lângă moarte.

Acea femeia avea asupra lui o influenţă şi o putere pe care nu putea să i le nege. Îi făcea sângele să fiarbă. Meritase osteneala de a veni pentru ea până la Wapassou, fiind cât pe-aci să-şi lase pielea prin cine ştie ce coclauri. Să fie oare ştimă? Dar ce mai conta!

— Dar cine vă doreşte moartea? protestă el încercând să surâdă cuceritor cu buzele lui crăpate. Nici măcar eu... Şi amintiţi-vă cum m-aţi vânat la prima noastră întâlnire. Amintindu-şi, văzându-l pe locotenent sărind în apă şi bălăcindu-se în vadul Sakoos, Angelica începu să râdă. Acel râs proaspăt şi spontan îl dădu gata pe Pont – Briand, nimicindu-i şi picul de rezistenţă care îi mai rămăsese. Cum ea tocmai se apropiase pentru a-i lua din faţă farfuria goală, bărbatul o prinse de mână.

— Vă ador, îi spuse dintr-odată, cu un glas înfundat.

Femeia încetă brusc să mai râdă şi se trase înapoi, privindu-l contrariată. Exact în acea clipă în cameră intră Joffrey de Peyrac.

— Iată-vă, domnule de Pont – Briand, constată el fără să se mire. Ai fi zis că-l aştepta.

Locotenentul se ridică de pe scaun, nu fără greutate.

— Nu vă obosiţi. Sunteţi slăbit. Probabil că veniţi tocmai de la Saint – Laurent! Îţi trebuie un curaj nemaipomenit să te

aventurezi iarna prin pustietăţile astea uitate de Dumnezeu... E adevărat, sunteţi canadian.

Pont – Briand îşi căută pipa prin buzunare, cu o mână tremurătoare. Contele îi oferi tutun. Huronul îşi umpluse deja pipa, cu ochii mijiţi de plăcere.

Angelica le duse tăciuni.

Câteva fumuri îl însufleţiră pe locotenent, care începu să-şi povestească peripeţiile drumului. Se rătăciseră de mai multe ori din cauza viscolului dezlănţuit.

— Dar ce v-a făcut să plecaţi la drum acum, însoţit doar de huron? îl întrebă contele. Atât de departe de casă... Vreo misiune de îndeplinit?

Pont – Briand părea că nu aude. Într-un târziu tresări ca trezit din vis. Îl privi pe Peyrac fără să înţeleagă.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ceea ce spun. Numai întâmplarea a făcut să ajungeţi aici?

— Nu, desigur.

— Deci aţi intenţionat să veniţi aici? Să ne întâlniţi?

— Da.

— Cu ce scop?

Pont – Briand tresări din nou, îşi veni în fire, iar privirea lui părea să-l vadă pentru prima oară pe cel cu care vorbea, recunoscându-l. Însă nu răspunse.

— Cred că îi e somn, interveni Angelica cu glas scăzut: după ce o să doarmă va putea să ne spună de ce a venit.

Dar Peyrac insistă.

— De ce? Aduceţi vreun mesaj? Nu. Atunci de ce această călătorie de unul singur, pe o vreme atât de rea, înfruntând un drum primejdios?

Pont – Briand privi în jur şi-şi şterse de mai multe ori fruntea cu palma. Într-un târziu deschise gura:

— Pentru că trebuia, domnule, trebuia.

16

Se lăsase seara. Ziua se micşorase foarte mult.

Locotenentul Pont – Briand părea schimbat cu totul. Îşi regăsise felul obişnuit de a fi şi înveselea adunarea prin poveştile şi noutăţile din Noua Franţă.

Obrajii lui îşi recăpătaseră culoarea obişnuită. Vorbea de Québec, unde fusese nu demult, de un bal la care se dusese, de o piesă de teatru care se jucase la Colegiul Iezuiţilor. Angelica îl asculta cu interes, căci povestea bine. Lucrurile auzite despre cele trei oraşe din Nord, Québec, Trei – Râuri şi Montréal, o umpleau de o curiozitate avidă. De câteva ori izbucni în râs, înveselită de vorbele canadianului, iar el nu se putu împiedica să-i arunce priviri cărora se chinuia să le domolească văpăile. Îşi recăpătase o elementară prudenţă. Se mulţumise să o privească de câteva ori, mai mult pe furiş, şi-i ascultase râsul acela care-i înfiora pielea. Contele de Peyrac nu-l mai întrebase nimic. Locotenentul se bucura, căci în caz contrar ar fi fost pus la mare încurcătură.

O parte din el stătea bucuros la taifas cu oamenii contelui; cealaltă, într-un chin mut şi sumbru, retrăia spaimele ultimelor luni, când o crezuse moartă, iar viaţa i se păruse atât de pustie, încât nu-i mai ardea nici de fumat. Niciodată zilele nu i se păruseră atât de lungi. Se revedea plimbându-se pe meterezul fortului său, privind în zare ca şi cum de acolo ar fi aşteptat să se ivească o siluetă feminină, ori căzând în contemplarea fluviului îngheţat, al cărui murmur împietrise.

O gonise brutal pe fata cu care trăia de doi ani, fiica unuia dintre şefii triburilor indiene vecine. Gestul îi adusese destule necazuri.

Îşi bătuse joc de totul.

Apoi picase din senin vestea. Străinii de la Katarunk nu fuseseră ucişi de pumnalele irochezilor. Erau toţi teferi şi se retrăseseră în munţi... Femeile? Da, erau şi femeile cu ei... Făcuseră legământ cu necuratul, fără îndoială, altfel nu se explica în ce fel scăpaseră dintr-o asemenea capcană... Pentru Pont – Briand de-abia atunci lucrurile deveniseră de nesuportat. Dorise

să-şi revină, să trăiască iar ca înainte. Încercase şi cu alte femei indiene. Tinere şi drăguţe.

Le gonise pe toate. Îl dezgusta pielea lor lucioasă şi unsă. Visa piele luminoasă şi proaspătă, cu parfum dulce şi aţâţător, parfum pe care-l simţi dintr-o dată, dintr-un gest, dintr-o mişcare, îmbătându-te.

Chiar şi un amănunt care-i plăcuse altădată la indience, la sosirea în Canada, şi anume lipsa pilozităţii, îl dezgusta acum ca o anomalie. Se gândea doar la contrastul părului pe pielea albă a Angelicăi. Asta doar dacă ea nu obişnuia, asemeni tuturor marilor doamne, să se epileze.. Dar are putea să rămână o mare doamnă în sălbăticia pădurii unde o dusese cumplitul ei soţ? Cine mai pomenise ca o femeie albă să trăiască în adâncurile pădurilor? Era pentru prima dată şi era ceva smintit. Imoral. Prin tot Québecul şi de-a lungul fluviului, până la Montréal, numai de asta se vorbea.

Domnul de Loménie amintise de multe ori că, atunci când domnul de Maisonneuve împreună cu oamenii săi ajunseseră şi se instalaseră în insula Montréal, întemeind aşezarea Ville-Marie, domnişoara Mance care-l însoţea, se afla într-o situaţie asemănătoare, ba chiar mai imorală decât doamna de Peyrac. Degeaba, nimeni nu-l asculta. I se replica faptul că domnul de Maisonneuve era vegheat de îngeri şi sfinţi, având doi duhovnici în trupă. Unde mai pui că înfipsese în pământ cu mâna lui crucea pe Mont-Royal. Cei doi Peyrac erau însoţiţi de oameni nelegiuiţi şi necredincioşi, destrăbălaţi şi eretici, dintre care fără îndoială că tânăra contesă îşi alegea amanţii.

Pont – Briand cunoştea toate acele bârfe. Călătorind odată la Québec, apăruse în faţa areopagului Marelui Consiliu, fiind interogat de monseniorul Laval, de iezuiţi şi, în particular, de guvernatorul Frontenac. Le repetase tuturor că era cea mai frumoasă femeie din lume şi că – da, sigur, nu putea ascunde – îi fermecase inima. Descrierile lui, din ce în ce mai ditirambice, ajunseseră să creeze o adevărată stare de isterie. Pe stradă lumea îl privea cu groază şi invidie. "ia uite în ce hal l-a adus!... Doamne! Cum se poate?... Dintr-o singură privire!..."

Chinul lui nu-şi mai aflase leac. Visa. O visa. Uneori îi revenea în minte glasul ei, alteori forma perfectă a genunchiului, pe care reuşise să-l zărească la Katarunk, când intrase fără să bată la uşa micii locuinţe. Revedea acel genunchi cu pielea întinsă, alb ca marmura statuilor, îşi închipuia că-l mângâie,

apoi că-l apasă uşor, pentru a îndepărta uşor picioarele ei minunate... Şi se răsucea gemând în aşternut.

Iar acum era la Wapassou, la doi paşi de ea. Resimţea încă şi mai puternic acel amestec de dorinţă şi teamă care-l frământase atât de mult.

Sudoarea îi şiroia pe frunte. Vorbise mult şi cu succes în faţa oamenilor lui Peyrac, dar paharul era gol şi nimeni nu se grăbea să-l umple. Oamenii începeau să se ducă la culcare...

Se hotărâse să plece şi să o întâlnească în urma unei vizite pe care o primise în fortul său, la Sainte – Anne. Lui nu-i dăduse prin cap. Călătoria în acel început de iarnă deja aspră ar fi fost o imprudenţă, iar el avea o misiune. Dar cel pe care îl primise îi înlăturase toate scrupulele, ba chiar şi teama de a sta singur şi aproape dezarmat în faţa unor indivizi de rea credinţă...

Şi într-adevăr, singur la masa de lemn, simţea foarte bine că se afla printre străini, printre duşmani. Dintr-o privire văzuse tot: nu tu crucifix, nu tu rugăciuni în cor. Auzea vorbindu-se engleza şi spaniola. Părintele avusese dreptate! Erau nişte necredincioşi, nişte nelegiuiţi, dacă nu chiar nişte eretici primejdioşi.

Privi încă o dată în jur.

Ea nu mai era acolo. Se retrăsese în cameră. În spatele uşii avea să doarmă lângă crestatul ăla, ba chiar să i se dăruie.

Pont – Briand îndura mii de chinuri. Ceea ce făcuse era curată nebunie. Acea femeie avea să-i scape. Era altfel plămădită... inaccesibilă.

Apoi îi revenea în minte vocea liniştitoare. “Să smulgi femeia dintr-un trai imoral este o minunată faptă creştinească, de care n-o să se uite la Judecata de Apoi. Numai tu o poţi aduce pe calea cea dreaptă”.

Îl întrerupsese:

— Şi dacă e într-adevăr o ştimă?

— Rugăciunile mele te vor apăra.

Cel care îl vizita se purta o sutană neagră. Pe piept îi atârnau un crucifix de lemn încrustat în aramă. Deasupra efigiei crucifixului strălucea un rubin. Bărbatul era puţin adus de spate, căci suferea încă de o rană în coaste. I-o făcuseră irochezii, nu demult, într-o luptă pe undeva aproape de Katarunk. Avea nişte ochi de un albastru întunecat, foarte frumoşi, umbriţi de sprâncene stufoase, şi o barbă aurie, ondulată, care ascundea o gură plăcută şi senzuală.

Era mijlociu de statură şi bine clădit. Pont – Briand se temea de el ca de toţi iezuiţii, prea inteligenţi şi doritori să te lipsească de toate plăcerile de pe lume.

Preotul avea mâinile mutilate de torturile irocheze. Locotenentului îi provoca dezgust acest lucru, deşi în faţa infirmităţilor lui L'Aubignière nu simţise niciodată aşa ceva. Călăuza canadiană, cu care Pont – Briand era prieten, îndurase aceleaşi chinuri ca şi iezuitul.

Fusese uimit de vizita părintelui d'Orgival, pe care-l suspecta de dispreţ faţă de lipsa lui de cultură. Dar iezuitul îi vorbise cu multă blândeţe. Îi spusese că ştia de dragostea lui nebunească pentru femeia întâlnită pe Kennebecul de Sus.

Nu părea şocat; dimpotrivă. Poate că Dumnezeu inspirase acel sentiment unui om cinstit, creştin şi francez de deasupra, ca să-l ajute să îndepărteze pericolele ce ameninţau Acadia şi Noua Franţă prin prezenţa uzurpatoare a contelui de Peyrac, renegat şi trădător în slujba englezilor.

— Deci, ştiţi cine este, părinte, de unde vine?

— Voi şti curând. Mi-am trimis informatorii prin toate părţile, chiar şi prin Europa.

— Părinte, sfinţia voastră sunteţi cel care l-a trimis pe Maudreuil să-i scalpeze pe şefii irochezi la Katarunk?

— Maudreuil avea de îndeplinit o datorie. E un copil pur. Şi, ca o recompensă a victoriei lui, i s-a înfăţişat Fecioara.

— Cum a scăpat Peyrac de răzbunarea acelor demoni de irochezi?

— E în slujba Necuratului. Altă explicaţie nu există. Înţelegi că trebuie să scăpăm de el, altfel prezenţa lui va spurca ţinuturile noastre. Şi tu poţi să ne ajuţi...

Tăcuse o clipă, apoi continuase:

— Mă îndoiesc că acea femeie, pe care o dă drept soţia lui, e legată de el în faţa Domnului. Este, iară îndoială, o nefericită pe care a sedus-o şi a îndepărtat-o de pe calea ei. Dacă el o să fie învins, femeia o să fie a ta.

De fapt, părintele d'Orgeval nu rostise acele ultime cuvinte, care însă nu încetaseră să răsune foarte limpede în mintea lui Pont – Briand, în jurul său, cât durase discuţia...

— Şi dacă e într-adevăr o Ştimă?...

— Rugăciunile mele te vor apăra.

Siguranţa calmă a iezuitului îl convinseseră pe ofiţer. După ce-i încredinţase fortul sergentului, luase drumul către sud-est, însoţit doar de un huron.

Nu se temea cu adevărat că femeia era un demon, dar uneori, chinuit de focul iubirii, îl înfiora o îndoială, frica de a nu fi orbit, vrăjit.

Apărat în misiunea lui de forțele divine, își spunea uneori că trebuie să fie ceva deosebit să faci dragoste cu o femeie-demon.

Se duse să se întindă salteaua lui dar somnul nu se lipea de el.

"Crede-mă, o să fii primit de ea ca un cavaler. Mi-a ajuns a urechi zvonul că acela care se dă drept soțul ei duce – şi a dus mereu – o viață foarte libertină. A făcut în aşa fel încât un mic grup de indieni s-a stabilit în împrejurările postului Wapassou, ca să aibă sălbatice la dispoziție. Chiar dacă are în mână o femeie albă despre care se spune că e foarte seducătoare, le vizitează adesea pe indience, cu care se dedă la desfrâu. Se pare că acest pirat n-a căutat niciodată decât satisfacerea propriilor plăceri... Nefericitele care țin la el sunt de plâns...

Părintele d'Orgeval ştia întotdeauna totul, afla totul foarte repede şi, în ciuda distanțelor, era lămurit fără dubii în legătură cu toată lumea. În redutabila lui ştiință se amestecau ghicitul, iluminarea divină şi psihologia.

Privirea lui străpungea secretele minților. De mai multe ori se întâmplase să oprească oameni pe stradă, spunându-le: "Spovedeşte-te repede! Tocmai ai comis păcatul cărnii..."

Când îl ştiau în Québec, cei care ieşeau de la amantele lor îşi luau precauții de indieni sioux pentru a nu-l întâlni pe la colțurile străduțelor. În plus, se vorbea că era protejatul Papei şi al regelui Franței şi că superiorul iezuiților din Québec, părintele Maubeuge, trebuia chiar şi el să se încline uneori în fața hotărârilor lui.

Apărat de cuvântul lui, cel mai puternic permis de liberă trecere, de ce putea să se mai teamă Pont – Briand? Sufletul, cariera şi reuşita în dragoste îi erau vegheate de Dumnezeu şi Biserică.

Adormi frânt de oboseală, dar hotărât să biruie.

17

Întorcându-se de la lac, Angelica intră în sala cea mare a postului. Examină încă o dată frunzişurile pe care le culesese cu preţul zgârieturilor şi al muşcăturilor teribile ale gerului. "Recolta" era un braţ de arbatus, numit în popor strugurele-ursului, o mică plantă ce creşte în tufişuri, cu frunze mereu verzi. Dacă fructul este preţios, nici frunzele nu se lasă mai prejos, având aceleaşi proprietăţi binefăcătoare, în special diuretice. Cu ele Angelica spera să-i vină de hac litiazei lui Sam Holton. Bietul englez, ruşinos şi timid, căzuse pradă dureroasei afecţiuni, pe care o credea căpătată de pe urma săgeţilor Venerei. Dar brunele hetaire din wigwamul castorilor nu aveau nici o vină, căci erau sănătoase, iar englezul nici măcar nu se dusese vreodată de partea cealaltă a muntelui. Angelica, neliniştită, îl văzuse slăbind, chinuit, însă nu putuse să afle nimic de la el...

Trebuise să intervină contele. Silit să mărturisească, puritanul englez se "spovedise", dar cu condiţia păstrării secretului. Se credea pedepsit pentru păcatele tinereţii. Angelica trebui să facă astfel încât să-l trateze fără ca să afle că ea ştia. Din fericire, se gândise la acele rufe de arbatus pe care – aşa reţinuse – le văzuse pe marginea cărării de lângă lac. Se dusese cu o zi înainte să vadă dacă nu se înşelase, iar de dimineaţă plecase la cules.

Îşi luă micul cazan, turnă apă în el şi-l agăţă deasupra focului.

La acea oră a după-amiezii era singură în sala cea mare a fortului, a cărei uşă rămăsese el deschisă, căci afară strălucea un soare vesel.

Contele plecase până la capătul primului lac, lângă cascade, însoţit de cinci sau şase oameni. Trebuiau să examineze stricăciunile suferite de moară în urma îngheţului. Nu aveau cum să se întoarcă înainte de căderea serii.

Ceilalţi munceau în mină sau făceau măsurători prin râpele stâncoase.

Toate cele trei femei şi copiii fuseseră mai devreme pe malul lacului la cules. Tânăra contesă dorea să facă un decoct foarte concentrat cu care să poată dizolva pietrele care-l chinuiau pe bietul Sam Holton.

Când se umpluse coşul, copiii ceruseră să meargă mai departe, până la o costişă unde doreau să se dea pe zăpada îngheţată, cu nişte piei în chip de sănii.

Doamna Jonas şi Elvire îi însoţiseră. Angelica se întorsese deoarece trebuia să prepare decoctul.

Spălă frunzele, le tocă şi le aruncă în apa care începuse să clocotească. Apoi curăţă rădăcinile, le puse la înmuiat într-un alt vas, aruncă apa murdară şi le puse la fiert. După ce clocotiră, începu să le sfărâme în micul mojar de fontă.

Ridicându-se, pur şi simplu dădu peste Pont – Briand, care stătea în spatele ei. Venise fără să fie auzit.

— Oh! Locotenente! Sunteţi mai rău decât un indian! Mai rău decât Mopountook sau decât bătrâna căpetenie din wigwamul castorilor, de care mă lovesc de fiecare dată când vine pe aici. N-o să mă obişnuiesc niciodată cu felul ăsta de a te apropia de cineva. Toţi de pe meleagurile astea umblaţi iară să faceţi nici cel mai mic zgomot.

— Indienii îmi recunosc darul de a merge la fel ca ei, atât de rar pentru un alb.

— Vă trădaţi rasa, observă Angelica aruncându-i o privire deloc blândă.

— Nu trebuie să vă luaţi după aparenţe...

Pont – Briand nu ţinuse cu orice preţ să o surprindă. Umbla fără zgomot pentru că asta făcea parte din felul lui de a fi. Şi, adevărat, nu era un lucru obişnuit la un asemenea colos cu gesturi stângace. În schimb calculase foarte atent momentul în care ea avea să fie singură în sala principală. Acum ori niciodată. Venise clipa să-i vorbească.

O privise din prag. Învăluită în aromele ierburilor, mânuind cu pricepere vasele şi toate “arsenalele” ei, cu buzele strânse într-o expresie severă, părea schimbată. Era o nouă înfăţişare, luminată tainic de lucirile pâlpâitoare ale focurilor. Lichide întunecate bolboroseau în jurul ei. Nu se putea spune că locotenentului nu-i era puţin teamă. Se apropiase cu inima bătând să-i spargă pieptul.

—Doriţi ceva? îl întrebă Angelica aranjându-şi obiectele pe măsuţă.

— Da, ştiţi prea bine...

— Lămuriţi-mă...

— Nu se poate să fi trecut cu vederea, doamnă, că mi-aţi inspirat o pasiune arzătoare (răsufla greu din pricina emoţiei). Pentru dumneavoastră am venit...

Canadianul încercă să-i explice dorinţele sale. Cum, pentru prima oară, o femeie i se păruse demnă de iubirea lui... Da, de iubirea lui... Purificată de vulgaritate... Repeta surprinzătorul cuvânt: iubire... Şi-i venea să plângă.

— Eşti un nerod, făcu ea cu indulgenţă. Da, da! Asta eşti, crede-mă! Şi la urma urmei, nici nu contează, reluă ea cu nerăbdare. V-aţi gândit vreodată, domnule, că rostul meu pe lume nu este satisfacerea nostalgiilor voastre militare, asta dacă nu vă vine cheful, aşa, din întâmplare, să deveniţi un sentimental? Am un soţ, copii, şi trebuie să înţelegeţi că nu puteţi avea în viaţa mea alt loc decât cel al unui oaspete pe care-l primesc cu simpatie. Simpatie pe care o veţi pierde dacă nu încetaţi să bateţi câmpii.

Femeia îi întoarse spatele pentru a-i da de înţeles că nu trebuia să mai insiste. Ea considera incidentul închis.

Nu-i plăcea acel soi de oameni, atât de obişnuit printre ofiţeri: colosul cu picioare de lut. Nu au calităţi decât în domeniul strict bărbătesc al războiului, dar lângă o femeie, stângăcia nu se poate compara decât cu înfumurarea de care dau dovadă. Convinşi că sunt irezistibili, consideră că le aparţine orice femeie care a avut norocul să le fie pe gust şi nu concep ca ea să se poarte crud cu ei...

Pont – Briand nu făcea excepţie de la acea regulă. Insistă, iar dorinţa arzătoare care-l chinuia când se afla lângă ea îl acea aproape convingător. Îi spuse frumoasei femei că avea nevoie de ea. Nu era la fel ca şi celelalte. Nu încetase să o viseze, să se gândească la chipul ei minunat, la râsul fermecător: pentru el era ca o lumină în noapte... Nu putea să-l refuze, era imposibil... Poate că avea să moară în curând... Dar, până să pice în mâinile irochezilor, să-i dăruiască bucuria pielii ei albe... Nu mai gustase o asemenea plăcere de multă vreme. Indiencele nu au inimă. Şi duhnesc... Ah, să fie din nou lângă o femeie albă...

— Şi m-aţi ales pe mine pentru rolul acesta atât de necesar să vă fac să gustaţi puţin din voluptatea pielii albe? îl întrebă râzând Angelica.

Nu se putea abţine. Îl găsea stângaci şi naiv...

— Nu ştiu dacă trebuie să fiu măgulită...

Pont – Briand roşi. Simţea că era luat peste picior.

— N-am vrut să spun asta...

— Domnule, mă plictisiţi.

Pont – Briand păru un copil pedepsit. Dulceaţa pe care o

ghicise în ea se transforma în ghimpi amari. Nu mai înțelegea nimic.

Să renunțe? Nu imposibil. Nu ştiuse niciodată să-şi controleze simțurile. Nevoia imperioasă pe care o simțea, de a o lua în brațe şi de a o avea, îl orbea. Zărise peste umărul femeii uşa întredeschisă. Dincolo se vedea un pat de lemn. Foamea de ea şi prilejul cu care poate că nu avea să se mai întâlnească îl făcură să-şi piardă complet capul.

— Ascultă, iubirea mea, suntem complet singuri. Vino cu mine în camera de alături. Îți promit că totul se va termina repede. Dar după, o să vezi! O să înțelegi că trebuie să ne iubim. Eşti singura femeie care mi-a inspirat asemenea sentimente. Trebuie să te am.

Tânăra femeie, care era pe cale să-şi ia mantia şi să plece pentru a pune punct discuției, îl privi uluită, ca pe unul care-şi pierduse mințile.

Nu mai avu timp să-i spună hotărât ce gândea despre propunerile lui. Bărbatul o luă în brațe şi-i strivi buzele de ale lui. Angelica nu putu să scape imediat, căci locotenentul era foarte puternic, iar pasiunea îl făcea să fie şi disperat. O obligă să-i suporte sărutul, să desfacă buzele. Contactul, amintindu-i de alte guri umede care o siliseră şi o pângăriseră, o umplură pe frumoasa contesă de scârbă. Simți cum urca în ea o furie ucigătoare.

Se trase înapoi cu o mişcare de mijloc. Reuşind să pună mâna pe un vătrai, îl ridică şi-l lovi pe canadian în moalele capului, cu toată puterea.

Căpățâna lui Pont – Briand sună dur. Îndărătnicul ofițer văzu stele verzi, se clătină şi se cufundă încet în întunericul înstelat.

Când îşi reveni, era întins pe o bancă. Deşi îl durea capul, simți imediat desfătarea pernei pe care era sprijinit – genunchii Angelicăi. Ridică ochii şi-i zări chipul plin de îngrijorare, aplecat asupra lui. Îi tampona rana de pe pielea păroasă a capului. Simțea parfumul cărnii ei, care ajungea la el chiar şi prin hainele groase. Era foarte aproape de sânii femeii. Îi venea să se întoarcă spre pântecele cald şi moale şi să se ghemuiască asemeni unui copil, dar se abținu.

Făcuse destule tâmpenii pentru o singură zi. Închise ochii şi oftă din rărunchi.

— Deci, cum vă mai simțiți?

— Mai curând rău. Aveţi o mână grea.

— Nu sunteţi primul beţiv pe care-l pun la punct...

— Nu eram beat.

— Ba cum să nu.

— Atunci înseamnă că frumuseţea dumneavoastră mi s-a suit la cap...

— Nu începe din nou să delirezi, sărmanul meu prieten.

Angelica avea oarecum remuşcări pentru că-l lovise atât de tare. Ar fi ajuns şi o palmă... Dar reacţionase impulsiv.

— Sunteţi nebun? Ce v-a apucat să săriţi pe mine? îl întrebă cu reproş. Puteaţi să vă opriţi măcar din prudenţă. Nu v-aţi gândit la soţul meu?

— Soţul dumneavoastră? Se spune că nu vă e soţ...

— Ba da, jur pe cei doi băieţi ai mei.

— Atunci îl urăsc şi mai mult. Nu-i cinstit să aibă numai el dreptul de a vă iubi.

— Sunt legile Sfintei Biserici.

— Legi nedrepte.

— Spuneţi-o Papei...

Îmbufnat, nefericit, Pont – Briand se simţea complet dezmeticit. Culmea! Fusese cât pe-aci să-l ucidă! Dar, în acelaşi timp, într-o admiraţie amestecată cu înduioşare faţă de ea începea să-şi spună că e o fiinţă ieşită din comun. Ar fi vrut să lungească discuţia ca să rămână mai mult timp cu capul la pieptul ei, să-i respire parfumul gurii şi braţelor.

Dar Angelica se ridică. Îl ajută şi pe el să se aşeze în capul oaselor pe bancă. Canadianul şovăia, nu numai din cauza loviturii. Înţelegea că totul se sfârşise pentru întotdeauna. Era obosit şi trist.

— Domnule de Pont – Briand?...

— Da, frumoasa mea dragoste.

Ridică ochii spre ea. Femeia îl privea cu o seriozitate maternă.

— Nu cumva beţi prea mult? Nu mestecaţi ierburi indiene, din acelea numite droguri?

— De ce mă întrebaţi?

— Deoarece nu-mi păreţi în apele dumneavoastră.

— Cum să fiu în apele mele când am în faţă cea mai frumoasă fiinţă din lume, după ce tocmai mi-a tras una zdravănă în cap?

— Nu, vorbesc de starea dumneavoastră de dinainte... De când aţi venit aici.

Îl privea mirată. Pont – Briand era una din acele forțe ale naturii în care se îmbina naivitatea, orgoliul şi o indulgență nemăsurată față de propriile pasiuni şi slăbiciuni. Acel soi de oameni au o minte slabă, uşor de hipnotizat de nişte idei care-i depăşesc sau de voințe superioare lor. Hipnotizat?... Îi veni în minte o bănuială nedesluşită.

— Ce se întâmplă cu dumneavoastră? insistă cu blândețe. Hai, spuneți-mi...

— Dar ştiți prea bine, gemu el. Sunt îndrăgostit de dumneavoastră.

Femeia dădu din cap.

— Nu-i asta! Nu într-atât încât să comiteți nişte fapte chiar aşa de idioate. Ce se petrece?...

El nu răspunse. Îşi duse însă două degete la tâmplă, într-un gest ce sugera nebunia. Dintr-o dată simți că-i venea să plângă. Începea să înțeleagă ce se întâmpla cu el.

Da, fusese chinuit de iubire de când o întâlnise pentru prima dată, dar de când acest lucru devenise insuportabil? Nu cumva de la vizita iezuitului? Ca şi cum nu încetase să-l roadă acea voce: “Du-te... Du-te... femeia o să fie a ta”. Iar în bezna nopții din el ardeau doi ochi albaştri, strălucitori precum safirele, e obsesia cărora nu putea să mai scape. Da, începea să înțeleagă. Fusese trimis cu un scop anume. Nu era decât un instrument. Trebuia – aşa era planul – să se năpustească asupra femeii şi să o înjosească. Prin ea l-ar fi doborât pe Peyrac.

Eşuase şi se simțea despuiat de tot. Un biet dobitoc. Oricum ar fi privit lucrurile, era condamnat. Chiar dacă ar fi reuşit. Mai ales dacă ar fi reuşit. Fusese trimis la moarte... Dintr-o dată înțelese că nu mai avea multe ore de trăit...

— Vreau să plec, spuse ridicându-se buimăcit.

Se duse clătinându-se până la locul unde dormise, îşi luă vestonul de pânză groasă, căciula de blană, se îmbrăcă şi reveni cu ranița în spate.

— Lăsați-mă să vă pun nişte provizii, sări tânăra femeie, cutremurată la gândul că locotenentul avea să se găsească încă multe zile în mijlocul naturii duşmănoase şi înghețate, doar cu huronul său.

Pont – Briand o privea în timp ce ea îi înghesuia în raniță merindele. Mintea îi era plină de gânduri amare. Înfrângerea îl înconjura, era peste tot, în față, în spatele lui. La lumina crudă a acestei bruşte lucidități îi reveneau în minte felurite întâmplări.

Îşi dădu seama că nu plăcuse niciodată femeilor, aşa cum îşi imaginase altădată. Ajuns în prag, dori să se răzbune pe toate femeile întrupate într-una singură, să o rănească pe cea care îl lovise. Se întoarse.

— Soţul? întrebă el. Îl iubeşti?

— Da, bineînţeles, murmură ea surprinsă. Bărbatul izbucni într-un hohot sardonic.

— Atunci cu atât mai rău pentru tine. Căci asta nu-l împiedică să se ducă şi să se destrăbăleze cu sălbaticele. Sunt două, acolo în pădure pe care le-a făcut să vină aici ca să se distreze când se sătura de sărutările tale. Eşti o idioată că nu-ţi satisfaci plăcerile cu oricine că te păstrezi pentru craiul ăsta care-şi bate joc de tine. Habar n-ai de nimic, dar toată Canada ştie... iar oamenii de aici ştiu şi râd de tine!...

Huronul apăru lângă el ca la un semn invizibil şi dispărură amândoi.

18

Când ceilalţi se întoarseră, Angelica îi anunţă:

— A plecat.

Apoi întoarse capul.

Joffrey de Peyrac se apropie de ea. Ca întotdeauna după o absenţă mai lungă, îi luă mâna şi-i sărută vârfurile degetelor, dar ea se retrase, vrând să evite acel omagiu fugar.

— A plecat! exclamă Malaprade indignat. Noaptea, cu viscolul care stă să înceapă şi fără să-şi fi luat rămas bun de la nimeni! Ce l-a apucat pe smintitul ăsta? Categoric, canadienii sunt nebuni...

Angelica îşi făcea de lucru cu treburile obişnuite de seară. Îl chemă pe Florimond şi-l rugă în şoaptă să-i ducă lui Sam Holton fiertura. Apoi o ajută pe doamna Jonas să pună masa, după care se duse să întindă în faţa celui de-al doilea foc.

Îşi făcea treaba cu zel şi calm aparent, dar mintea îi era răscolită.

Orele scurse de la plecarea lui Pont – Briand făcuseră adevărate ravagii.

Nu se mai gândea la declaraţiile locotenentului, însă săgeata otrăvită lansată din prag, înainte de plecare, îşi distilase încet-încet veninul.

Auzindu-l pe Pont – Briand avertizând-o că soţul ei o înşela cu cele două indience din mica tabără vecină, Angelica ridicase întâi din umeri. Apoi, dintr-o dată, privise viaţa de zi cu zi sub alt aspect şi se întrebase, iar un văl rău de căldură îi urcase în obraji, dacă ceea ce îi spusese locotenentul nu se putea petrece cu adevărat. Ideea că el putea să se distreze cu cele două fete n-o înfiorase niciodată, chiar dacă Peyrac se ducea deseori în vizită la şeful de trib, iar ele, Argenti şi Wannipa, roiau în jurul lui. Încercau să-l atragă, iar el le răspundea bine dispus în limba lor, apucându-le uşor de bărbie şi dăruindu-le perle, cum ai face cu nişte copii răzgâiaţi de care vrei să scapi... Oare aceste schimburi nevinovate de amabilităţi nu ascundeau o familiaritate echivocă ale cărei semnificaţii îi scăpaseră Angelicăi?

Întotdeauna fusese o naivă în descoperirea intrigilor. Întotdeauna în acest gen de păţanii cei mai interesaţi aflau ultimii.

După ce plecase Pont – Briand, căutase în depozitul de mărfuri pentru troc câteva perle, în intenţia de a-i face Honorinei un colier pe care să i-l dăruiască de Crăciun.

Dar mâinile îi erau febrile, treaba nu merge deloc şi, din când în când, ridica din umeri ca pentru a scăpa de o idee sâcâitoare.

Dar ideea continua să-şi sape drumul ei. Angelica regăsea senzaţia de îndepărtare pe care i-o dădea cel care îi era soţ, atunci când se gândea la tot ceea ce nu cunoştea despre el. Libertatea fusese întotdeauna o trăsătură de bază a firii lui. Trebuia oare să renunţe la ea deoarece îşi regăsise soţia de care ştiuse să se lipsească cincisprezece ani? La urma urmei era stăpânul, singurul stăpân la bord, aşa cum îi spusese într-o zi.

Fusese întotdeauna liber dincolo de orice scrupul. Nu se temea nici de păcat, nici de iad. Era obişnuit să fixeze legile propriei lui discipline...

I se făcuse dintr-o dată atât de rău încât se ridicase, lăsase lucrul şi alergase spre pădure de parcă ar fi vrut să fugă unde vedea cu ochii.

Zăpada te împiedica să ajungi prea departe. Nu ar fi putut să meargă prea mult prin pădure ca să se liniştească. Era prizonieră. Aşa că se înapoiase şi începuse să facă apel la raţiune.

“Aşa e viaţa” îşi spusese, repetând fără să vrea cuvintele amare ale bietelor fete când îşi pierd curajul şi îşi dau seama că nu mai sunt cel mai bune.

"Înțelegi, aşa e viața!" îi spunea odinioară, de zece ori pe zi, la Polak, prietena ei de la Curtea Miracolelor. "Aşa sunt bărbații".

Bărbații nu privesc dragostea la fel ca femeile. Iubirea femeilor este plină de iluzii, de vise, de dorințe pline de sentiment, de multe ori nebuneşti.

Ce-şi închipuise? Că în spatele îmbrățişărilor lor existau legături reînnodate, ceva care nu se putea să se întâmple decât între ei doi, că acea împletire şi unire a simțurilor semnifica alegerea făcută de trupurile lor, imposibilitatea de a renunța şi de a se despărți, simbolul înțelegerii celei mai înalte a inimilor şi minților lor.

Crezuse într-un imposibil miracol. Acea înțelegere este atât de rară. Şi ceea ce le-a fost dat odată nu putea să revină, căci amândoi se schimbaseră. Şi era exagerat să numească acele distracții cu indiencele infidelitate.

Trebuia să-i ascundă amara deziluzie. S-ar fi săturat imediat de o soție geloasă şi acaparatoare. Dar pentru ea lumina se stinsese şi se întreba cum avea să facă față a doua zi.

Mintea i se tulbura de închipuiri precise care o chinuiau. El râdea cu sălbaticele, le mângâia sânii mici, simțea o plăcere aparte pătrunzându-le trupurile suple, cu un puternic parfum primitiv. Angelica tresărea, iar carnea şi mândria sufereau deopotrivă.

Îi fusese atins sentimentul, pe care bărbații nu-l înțeleg niciodată. Mândria feminină. Da, fusese rănită, dar şi dezonorată ceea ce e mai greu de înțeles. Asta e! Bărbații nu-şi dau seama...

Copiii se întorseseră cu țipete ascuțite, întărâtați de plimbare şi joacă. Se dăduseră pe derdeluş cu viteze nemaipomenite, găsiseră urme de iepure alb, doamna Jonas căzuse într-un troian. De-abia reuşiseră să o scoată.

Obrajii Honorinei se învăpăiaseră. Fetița era foarte înfierbântată.

— Eu alunecam cel mai repede, mamă! Ascultă mamă...

— Da, te ascult, răspundea Angelica, distrată...

Gândul îi zbura la Pont – Briand. Avea ceva care-i amintea de acel căpcăun roşcat care o păzise în castelul Plessis-Belliere, când regele pusese să fie întemnițată. Cum se numea oare?... Nu-şi mai amintea. Şi pe el îl înnebunise foamea de ea. Nu fusese câtuşi de puțin mai subtil decât Pont – Briand când îi mărturisise pasiunea lui arzătoare. Venea, seara, şi bătea la uşa ei. O deranja în mii de feluri...

Femeia fusese mereu convinsă că el era tatăl Honorinei, de atunci din noaptea violului. Iar Pont – Briand îi semăna. Amintindu-şi de acele clipe, simţea un val de greaţă urcând şi încleştându-i gura.

Când se întoarseră, bărbaţii se arătară foarte înfometaţi. Li se servi carne uscată şi turte de mălai.

Întorcând turtele în spuză, Angelica se arse la mână.

— Ce proastă sunt! exclamă cu ochii strălucind de lacrimile pe care nu putea să şi le mai reţină.

Îşi căută de lucru toată seara, fără să se oprească o clipă: Aprinse lămpile, una câte una. Era o treabă care îi plăcuse întotdeauna. Lumina lămpilor cu ulei este roşiatică şi slabă, dulce şi plină de mister. Coborai vocea fără să vrei.

Asta nu însemna că Angelica nu visa lumânări mai fine şi o lumină mai albă şi mai puternică.

— O să trebuiască să mai faceţi nişte tipare de lumânări, îi spuse ea fierarului. O să turnăm în ele ceară de albine, dacă găsim cumva prin pădurile astea.

— Misionarul de pe Kennebec, părintele d'Orgeval, făcea lumânări verzi cu o ceară vegetală, obţinută dintr-un fruct pe care i-l aduceau indienii, interveni Macollet.

— Da? Păi asta mă interesează mult...

Vorbi mult timp cu bătrânul rătăcitor prin toate colţurile Lumii Noi, apoi se duse să o culce pe Honorine, care picase frântă. Ajută apoi la masă, iar la sfârşit era destul de mulţumită că reuşise să nu lase să se vadă frământarea care o rodea.

Oare putea să-l păcălească pe Joffrey de Peyrac? Din când în când i se părea că simte apăsarea privirii lui inchizitoriale, dar fără să poată să ghicească ce simţea ea. Nu avea să-i spună nimic... Nu, nimic.

Dar, când veni clipa să se retragă în camera lor, Angelica se simţi cuprinsă de o adevărată panică. În acea seară regreta că nu locuia într-un castel, unde ar fi putut să se retragă în apartamentele sale pretextând vreo migrenă. Ar fi putut astfel să scape de prezenţa, dacă nu de constrângerea lui.

În odaie îngenunche în faţa vetrei şi aţâţă focul cu mişcări repezite. Ar fi dorit mai curând să fie întuneric beznă şi Joffrey să nu-i poată vedea chipul.

Toată seara nu făcuse altceva decât să joace o insuportabilă comedie şi să-şi alunge frumuseţea de gânduri...

În realitate, nu alungase nimic.

Se cuibări la marginea patului, întoarsă cu spatele spre el, prefăcându-se că doarme.

Dar de data aceasta, bărbatul nu-i mai respectă oboseala, aşa cum sperase ea. Simţi pe umărul gol atingerea mâinii lui. Neîndrăznind să-i atragă atenţia printr-un comportament neobişnuit, se întoarse spre el şi se sili să-l înlănţuie pe după gât cu braţele.

Oh! De ce avea atât de mult nevoie de el? Nu putuse să-l uite niciodată, iar dragostea pentru el se împletea cu fibrele sufletului. Ce avea să se întâmple cu ea dacă nu reuşea să se resemneze? Trebuia să facă tot ce putea pentru ca el să nu bănuiască nimic.

— Eşti indispusă, frumoasa mea?

Aplecat deasupra ei, încetase să o mai mângâie şi o întreba cu blândeţe. Ea se blestema că nu putea să-i răspundă la fel.

— Eşti indispusă, nu-i aşa?

Îl simţea că o pândeşte. Se cutremură. Nu avea să-i accepte tăcerea. Bărbatul insistă:

— Ce se întâmplă? Nu eşti în apele tale în seara asta. Ce-i cu tine? Hai, spune-mi... Îi aruncă totul dintr-o dată.

—E adevărat că trăieşti cu sălbaticele de alături? Că împarţi patul cu ele?

Peyrac nu răspunse imediat. Vorbi într-un târziu.

— Cine ţi-a băgat în cap asemenea tâmpenie? Pont – Briand, nu-i aşa? S-a răfuit cu tine în felul ăsta elegant pentru a-ţi da un avertisment. Crezi că n-am remarcat pasiunea pe care i-o inspiri?... ţi-a făcut curte, nu-i aşa? L-ai ascultat?

Degetele i se crispaseră brusc pe braţul femeii care începuse să simtă durerea.

— L-ai încurajat? Ai cochetat cu el?

— Să cochetez cu un asemenea bădăran! strigă Angelica sărind în picioare. Aş prefera să fiu urâtă ca cele şapte păcate dacă asta m-ar ajuta să scap de oameni de soiul lui... Vă imaginaţi mereu, voi, bărbaţii că e numai vina femeii dacă nu ştiu cărui idiot îi vine cheful să-i facă avansuri!... Şi tu? Ştiai că Pont – Briand o să-mi facă declaraţii de dragoste, aşa că ai plecat dinadins, ca să vezi cum o să reacţionez! Vroiai să vezi dacă nu sar de gâtul primului venit, aşa cum, fără îndoială îţi închipui că am făcut în timpul ultimilor cincisprezece ani, când am fost singură, mereu singură, atât de singură. Oh! te urăsc... n-ai pic de încredere în mine!...

— Mi se pare că nici tu! Şi ce legătură am cu sălbaticele?

Furia Angelicăi se risipise.

— Oh! cred că a zis asta ca să mă rănească, să se răzbune pentru că l-am respins.

— A încercat să te ia în braţe, să te sărute?...

Deşi umbra din cameră ascundea chipul bărbatului, Angelica ghici că nu era prea calm. Încercă să minimalizeze lucrurile.

— A insistat, iar eu am fost puţin... dură. Apoi a înţeles şi a plecat.

Joffrey de Peyrac răsuflă adânc. Acum era sigur! Pont – Briand încercase să o sărute. Îi strivise buzele cu brutalitatea tipică soldăţoiului...

Se simţea responsabil. Chiar dacă nu lipsise de la fort înadins, aşa cum îl acuza Angelica, oare nu intrase cumva, inconştient, în locul creat de sosirea locotenentului? Lăsase să se desfăşoare totul de la sine pentru a observa o experienţă. Dar cu inima şi sensibilitatea unei femei nu jonglezi, căci nu sunt nişte retorte, alambicuri şi minerale inerte. E adevărat, uneori se îndoia de ea. Acum însă venise clipa să plătească pentru asta.

— E adevărat? murmură ea cu o voce plângăreaţă, pe care contele nu i-o cunoştea. E adevărat că trăieşti cu indiencele?

— Nu, dragostea mea, răspunse el categoric şi serios. Ce să fac cu sălbaticele când te am pe tine?...

Ea oftă şi păru să se liniştească. Joffrey de Peyrac îşi frământă mintea. Cum de se găsi Pont – Briand o născocire atât de murdară? Unde?... Se vorbea oare despre ei în Canada? Cine vorbea?

Se aplecă deasupra Angelicăi, încercând să o tragă lângă el. Dar, deşi liniştită în privinţa presupusei infidelităţi a contelui, femeia rămânea închisă în sine.

Încerca să-şi revină, dar suferise prea mult. Renunţase la prea multe speranţe pentru a reuşi să le redobândească prea curând. Şi mai ales, îşi amintise prea multe figuri respingătoare... Între altele, de cea a lui Montadour, cel care semăna cu Pont – Briand... Iată că îşi reamintise dintr-o dată numele lui, al căpcăunului roşcovan... Montadour... Montadour...

Când contele vru să o ia în braţe, se crispă instinctiv. Peyrac simţi arzătoarea dorinţă de a-l strânge de gât pe Pont – Briand şi, cu el, toată spiţa soldăţească. Ceea ce se petrecuse nu fusese decât un mic incident fără însemnătate, din care o femeie greu încercată ca ea scăpase fără probleme, aşa cum el se şi

aşteptase. Dar i se redeschiseseră nişte răni abia cicatrizate, care-i sângerau iar în suflet. Treceau printr-unul din acele scurte momente în care bărbatul şi femeia se înfruntă, asmuţiţi unul împotriva celuilalt, într-un soi de ură feroce, pentru câteva clipe devastatoare. Ea se împotrivise supunerii, el dorise să o înfrângă pentru a o recuceri, deoarece, dacă nu puteau să se regăsească aproape imediat, sufletul schimbător şi tainic al Angelicăi risca să se îndepărteze de el şi chiar să-i scape.

Îi simţea mâinile delicate apăsându-i umerii într-un spasm, încercând să-l dea la o parte. O strânse şi mai puternic, incapabil să o lase şi să se desprindă de ea. Dacă mintea şi sufletul femeii rătăceau undeva, departe, trupul în schimb era acolo, foarte aproape de buzele lui. Peyrac nu putea scăpa de atracţia frumuseţii, chiar dacă acea carne se închidea în sine sub sărutările lui. Refuzul îi aţâţa pofta de ea, dar îl şi exaspera, în acelaşi timp.

Dorinţa arzătoare care l-a împins dintotdeauna pe bărbat la cucerirea femeii poate fi uneori o forţă greu de suportat. Tânăra contesă îl apăsa pe şolduri şi-l împingea cu şocuri violente, încât Peyrac abia reuşea să o stăpânească.

Se mai gândea şi la cei care o atinseseră şi o avuseseră. El, bărbat trecut prin multe, nu uita că secretele seducţiei Angelicăi îi lăsau pe cei care o cunoscuseră – în sens biblic – frământaţi de un chin iară leac. Frumoasa lui soţie era înzestrată cu toate farmecele feminine. Organe perfecte, din acelea despre care Maestrul Artei de a iubi scria că "posedă secretul dublei folosinţe"... Măruntaie venusiene, strâmte, stăpânind forţa de a strânge, arzătoare, instinct erotic... Peyrac descoperise acest lucru din primele ceasuri ale iubirii lor. "O mică hetairă care nici măcar nu se cunoaşte" gândise atunci amuzat, surprins să găsească în acel trup virgin perfecţiuni neîntâlnite nici la cele mai strălucite curtezane.

Acel corp minunat, creat pentru plăcerea bărbatului, îşi păstra intacte puterea şi farmecele. Cincisprezece ani mai târziu, contele descoperea plin de surpriză şi delicii uluitoarele senzaţii de odinioară.

În prima noapte de după revedere, pe vasul legănat de hulă, îşi dăduse seama că avea să fie din nou sclavul ei, ca altădată, ca şi alţii, căci nu puteai să o uiţi şi să te îndepărtezi de ea.

Dacă trupul era intact, atunci răul se găsea în altă parte. Peyrac blestema loviturile vieţii care o răniseră şi toate amintirile care ridicau uneori între ea şi el un zid de netrecut.

Toate acele gânduri îi trecuseră într-o clipă prin minte, în timp ce încerca să şi-o apropie şi să o stăpânească, cu toate fibrele fiinţei întinse spre ea. Nu simţise niciodată atât de intens faptul că era a lui. Era gelos şi-şi spunea că pentru nimic în lume nu o putea lăsa să-i scape, să o abandoneze altora ori ei însăşi, gândurilor şi amintirilor ei.

Trebui să o aibă aproape cu forţa.

Însă când trupurile li se uniră, furia şi violenţa ei se domoliră. Nu doar pentru satisfacerea dorinţei lui îşi pusese în aplicare – puţin cam dur – dreptul său de soţ. Trebuia să o elibereze prin dragoste, prin trăirea deplină a iubirii. Apoi, odată cu revenirea în simţiri, umbrele rele aveau să dispară.

Nu există nici un remediu la fel de eficace pentru supărări, îndoiala şi idei sâcâitoare ca o călătorie magică, în doi, spre insula iubirii.

Contele ştiu să aştepte. Ceea ce încerca să facă semăna cu o îmbarcare pe furtună.

Un şaman pe care-l cunoscuse în Indiile orientale, la primele călătorii în acele ţări unde dragostea se învaţă în temple, îi dezvăluise două virtuţi ale amantului perfect: răbdarea şi stăpânirea de sine, căci femeile îşi dobândesc încet plăcerea. Asta însemna că, uneori, bărbat îndrăgostit trebuie să facă nişte sacrificii, dar ce răsplată e mai mare decât trezirea cărnii indiferente?

Când Peyrac o simţi destinzându-se puţin, răsuflând mai liniştit şi încetând să mai tremure, parcă orbită, începu să o aţâţe uşor, tandru. Înlănţuiţi, femeia se simţea mai bine şi se cufunda deja în uitare, în timp ce el îi pătrundea adânc în trup. Inima îi bătea nebuneşte, ca unui animal mic şi speriat. Din când în când bărbatul îi căuta prospeţimea buzelor, într-un sărut uşor şi liniştitor. Şi, în ciuda jugului voluptăţii care încerca să-l înrobească, înfiorându-l până în adâncul sufletului, nu i se abandona.

Niciodată, niciodată nu avea să o mai lase singură pe drumul vieţii. Era soţia lui, copilul lui, o parte din trupul lui.

Angelica, frământată de o ură şi o furie incontrolabile, începea abia acum să-l zărească, aplecat asupra ei. Prezenţa bărbătească în trup îi făcea bine, era ca un balsam liniştitor de-la care i se răspândea în membre, până în străfundurile fiinţei, pacea şi blândeţea. Tentată să se lase în voia acelei binefăcătoare trăiri, reduse la tăcere glasurile agitate ale minţii, care o împiedicau să savureze acele unice clipe. Dar de-abia ce încerca

să le liniştească, că vocile îşi reluau vuietul, iar delicata senzaţie se risipea.

Se frământa neliniştită. Nu-şi găsea locul.

Atunci el se îndepărtă şi se trezi abandonată, despuiată de voalurile fericirii, gata să ţipe de suferinţă. Încordată într-o chemare dureroasă, se simţea pustiită de un vid rău. Se repezi înspre el, iar apropierea trupului bărbătesc o făcu să-şi afle o asemenea uşurare încât îl înlănţui cu toată puterea. El îi simţea degetele pe piept, pe şolduri, încântat să o vadă din nou avidă de el.

— Nu mă părăsi, gemu femeia. Nu mă părăsi... Iartă-mă şi nu mă părăsi...

— N-o să te părăsesc...

— Ai răbdare... te rog... ai răbdare...

— Nu te nelinişti, sunt în tine şi lângă tine... Şi voi rămâne toată viaţa!... Acum taci. Nu te mai gândi la nimic.

Dar continua să o facă să sufere, îndepărtându-se de ea. Părea că dorea să prelungească aşteptarea, aplecat asupra ei într-o încordare dureroasă şi fremătătoare, abia atingând-o cu mângâieri aţâţătoare care nu-i săturau dorinţele, dar care îi trezeau în tot trupul senzaţii puternice ori delicate şi învăluitoare. Fiori îi cutremurau carnea din creştet până în tălpi... Ah!

De ce se enervase în aşa hal? Ce păţise în anii de singurătate? Oh! Numai să n-o părăsească!... Să nu se plictisească de ea...

O neliniştea propriul trup, nu insensibil, dar rebel, respingând supunerea. Se înverşună în sinea ei împotriva propriei simţiri. Joffrey o liniştea doar cu un cuvânt. Nu se lăsa deloc căci îi era mai scumpă decât însăşi viaţa. În fiecare clipă simţea tot mai puternic ataşamentul pe care i-l inspira femeia. Bucuria izbânzii începea să-i alerge prin adâncurile fiinţei. O vedea acum lăsându-se în voia acelei lupte voluptoase căreia i se dăruia cu toată făptura, fără răgaz. Tresăririle uşoare care îi înfiorau pielea mătăsoasă, crisparea buzelor şi a gurii când îşi trăgea suflarea – şi când îi întrezărea strălucirea albă a dinţilor strânşi – erau semnul că încetase să mai fie singură şi că, o dată în plus, ştiuse să o scoată pe ţărmuri luminoase, departe de prăpastia îngheţată şi rea. Râse când frumoasa femeie îşi duse mâna la gură pentru a-şi înăbuşi un suspin. Femeile au o pudoare înduioşătoare... Chiar şi-n cele mai profunde clipe de extaz, cel mai mic zgomot, un foşnet, o adiere, o trosnitură le sperie... E groaza de a fi surprinse, de a-şi trăda dăruirea.

Da, ciudate, sperioase, dificile creaturi, dar ce beţie să le înlănţui în mrejele plăcerii, să le răpeşti lor însele şi să le duci, aproape leşinate, în lumi interzise. Lângă ea trăia senzaţii fără nume, căci îi înapoia însutit ceea ce îi dăruia el. Angelica ar fi vrut să-i ceară să se oprească, dar nu i se putea împotrivi, căci el ştia într-adevăr să o atingă. Era lipsită de apărare în faţa artei cu care ştia să o iubească. Se contopi în cele din urmă total cu adânca şi viguroasa mişcare a dragostei care îi înălţa pe amândoi către bucuria comună. Îl adora, cucerită definitiv de promisiunea care urca în ea şi căreia îi cerea acum împlinirea. El nu o mai menaja, căci amândoi doreau cu febrilitate să atingă ţărmurile insulei încântării. Împinşi de valul violent şi irezistibil, erau singuri. Eşuară înlănţuiţi pe nisipurile aurii, el dintr-o dată agresiv, încordat într-un ultim asalt, ea prăbuşindu-se moleşită, într-o eliberare finală, nespus de dulce, delirantă...

Peyrac se ridică într-un cot. Angelica rămase întinsă, absentă, cu o expresie visătoare pe chip. Lucirile focului ce mureau în vatră aprindeau reflexe stranii şi pâlpâitoare între pleoapele întredeschise.

Bărbatul o văzu că-şi ia mâna şi-şi linge dosul palmei, acolo unde se muşcase mai devreme pentru a-şi înăbuşi suspinele. Acel gest animalic îl înfioră din nou.

Prea adesea bărbatul vrea să facă din femeie o fiinţă plină de păcate ori un înger. Doreşte să o facă să păcătuiască pentru a se distra, iar înger pentru a fi iubit cu un devotament nepieritor. Dar eterna femeie îi dejuca planurile, căci pentru ea nu există nici păcatul, nici sfinţenia. Ea e Eva.

Peyrac îi răsuci părul lung în jurul gâtului alb şi-i puse mâna pe pântecul cald. Poate că acea noapte avea să le aducă un nou fruct...

Dacă fusese imprudent, nu avea să şi-o reproşeze. Nu poţi să fii mereu prevăzător, mai ales când e vorba să salvezi ceva esenţial între două inimi şi chiar ea i-o ceruse în clipa hotărâtoare, într-un mod atât de tulburător.

— Ei, cum e cu sălbaticele? o întrebă el încet.

Ea tresări, surâse cald şi-i răspunse, întorcând capul spre el într-o mişcare voluptoasă şi supusă:

— Cum am putut să cred aşa ceva despre tine? Nu mai ştiu...

— Prostuţo, cum poţi să te laşi înşelată atât de uşor în iubire? Te-ai chinuit în halul ăsta!... Eşti chiar atât de puţin sigură pe puterea pe care o ai asupra mea?... Ce fel de relaţie vrei să am cu indiencele?... Nu zic nu, năpârcile astea urât mirositoare

pot avea uneori farmecul lor... Dar cum m-ar putea atrage când te am pe tine?... Chiar aşa, mă iei drept zeul Pan ori vreunul dintre satirii lui? Unde şi când crezi să găsesc timp să fac dragoste cu altcineva decât cu tine?... Doamne, ce proaste sunt femeile!...

Mai era destul până în zori când contele de Peyrac se dădu jos din pat, ferindu-se să facă vreun zgomot. Se îmbrăcă, îşi prinse spada la centură, aprinse o lampă şi, strecurându-se afară din cameră, străbătu sala cea mare şi se duse în ungherul unde dormea Porguani. După un schimb rapid de vorbe, în şoaptă, reveni în sală şi dădu la o parte paravanul de blănuri în spatele căruia bărbaţii erau cufundaţi într-un somn greu. Găsindu-l pe cel căutat, îl scutură uşor pentru a-l trezi. Florimond deschise un ochi. La lumina lămpii zări chipul tatălui său, care-i surâdea prieteneşte.

— Scoală-te, fiule, şi vino cu mine. Vreau să te învăţ ce înseamnă o datorie de onoare.

19

Angelica se întinse îndelung, surprinsă că ziua urma atât de repede serii. Aţipise câtăva vreme.

În adâncurile minţii înceţoşate simţea o bucurie greu de definit, care îi amorţea trupul. Îşi aminti. Îndoiala, teama, gândurile negre, nenorocirea, apoi totul se risipise în braţele lui Joffrey de Peyrac. Nu acceptase să o lase să se zbată singură, o silise să se refugieze în el şi fusese minunat...

O durea mâna. Privind-o, văzu uimită o rană. Îşi aminti, o muşcase pentru a înăbuşi gemetele iubirii.

Zâmbind, se cuibări sub blănuri. Ghemuită în căldura lor, îşi aminti unele gesturi şi unele cuvinte din noaptea care se sfârşea. Erau acele gesturi pe care le faci şi acele vorbe pe care le rosteşti aproape iară să-ţi dai seama, în efervescenţa plăcerii şi-n misterul întunericului, de care roşeşti abia după...

Ce-i spusese?... “Sunt în tine şi lângă tine... Şi voi rămâne toată viaţa...”. Surâse amintindu-şi, iar mâna mângâia locul gol de alături, unde se odihnise el. Asemenea nopţi de purpură şi aur marchează destinele perechilor chiar mai puternic decât zgomotoasele evenimente ale zilei.

Plină de remuşcări, căci se apucă mai târziu ca de obicei de lucru, Angelica le întâlni pe celelalte femei în sala cea mare.

Din discuţia lor află că domnul Peyrac părăsise forul împreună cu Florimond, în zori. Îşi prinseseră rachetele şi-şi luaseră provizii ca pentru un drum mai lung.

— A spus cumva încotro se îndreaptă? întrebă Angelica, surprinsă de hotărârea luată de conte, care nu-i dăduse nimic de bănuit.

Doamna Jonas dădu din cap. În ciuda răspunsului ei negativ, Angelica avu impresia că buna femeie bănuia motivul acelei neaşteptate expediţii. Altfel de ce ar fi schimbat priviri ce păreau înţelese de Elvire?

Tânăra contesă se duse să-l întrebe pe signor Porguani. Italianul însă nu ştia mai mult decât ceilalţi. Domnul de Peyrac venise dis-de-dimineaţă la el şi-i spusese că avea să lipsească mai multe zile, cu tot gerul năprasnic de afară.

— Nu v-a spus nimic altceva? strigă femeia, alarmată.

— Nu, mi-a cerut doar să-i împrumut spada mea...

Angelica păli. Îl privi ţintă pe italian. Apoi se îndepărtă fără să mai insiste. Toţi se apucară din nou de lucru, iar ziua se scurse ca toate zilele acelei ierni liniştite şi aspre. Nimeni nu mai vorbea despre plecarea domnului de Peyrac.

20

Urmărirea în care plecaseră contele şi fiul lui le cerea un efort susţinut, căci Pont Briand, care era şi el grăbit, avea un avans de o jumătate de zi. Mergeau prin noapte, odihnindu-se abia câteva ore. Aerul era atât de îngheţat, încât avea duritatea metalului. Aproape că-i strivea. Se opreau când luna începea să coboare spre orizont, dormeau câteva ore, încălzindu-se în adăposturi improvizate, apoi plecau la răsăritul soarelui. Din fericire, zăpada rămânea îngheţată, iar timpul nu dădea semene de înrăutăţire.

Stelele sclipeau neobişnuit pe firmamentul îngheţat. Ajutându-se de sextant, contele se aventurase de două ori mai departe de urmele paşilor canadianului, deschizându-şi noi drumuri care-l ajutau să câştige câteva ore. Avea relevee[1] foarte precise, luate din zonă de oamenii lui ori chiar de el, cu un an în

1 releveu – operaţie de măsurare şi de desenare la scară a elementelor care compun o construcţie sau un ansamblu de construcţii, ridicate în plan: desen, schiţă a acestei ridicături – (n. tr.)

urmă. Cunoştea pe dinafară hărţile întocmite pe baza acelor date, culesese de la indieni şi de la călăuze toate informaţiile necesare despre cărări, trasee şi pasaje accesibile.

O asemenea urmărire, printr-un ţinut în care nu sosiseră de prea multă vreme, era o nebunie chiar şi după dezgheţ, nu numai într-o perioadă atât de periculoasă a anului. Contele avea însă încredere în exactitatea studiului cartografic, la care luase parte şi Florimond, foarte priceput la măsurători şi la desenatul hărţilor. Relieful deopotrivă frământat şi monoton al regiunii, înşelător sub masca uniformă a zăpezii şi gheţurilor, nenumăratele obstacole şi rarele porţiuni uşor de străbătut, toate acelea erau întipărite în memoria contelui şi în cea a tânărului său fiu. Cu toate acestea, Florimond se neliniştise când abandonaseră urmele vizibile sub clar de lună,. urme ce străbăteau o câmpie întinsă. Contele se hotărâse să o ia pe platoul care forma un fel de pinten înfipt în suprafaţa terenului, evitând astfel un lung ocol. Platoul era tăiat de falii adânci, în care riscau să cadă, mai ales că erau ascunse pe sub copacii care gemeau de zăpadă. Dar în zori, coborând contraforturile alunecoase, găsiră locul în care poposiseră locotenentul şi huronul. Tăciunii călduţi încă mărturiseau că cei doi abia plecaseră. Florimond îşi dăduse pe ceafă căciula de blană şi scosese un fluierat admirativ.

— Tată, îţi mărturisesc că m-am temut să nu ne fi rătăcit.

— De ce? N-ai notat chiar tu pe hartă scurtătura asta? Băiete, eu nu mă îndoiesc niciodată de cifre şi stele... Sunt poate singurele lucruri care nu te dezamăgesc niciodată...

După puţină odihnă porniseră iar la drum. Vorbeau puţin, păstrându-şi forţele pentru drumul anevoios şi lung. Mergeau cu rachetele de nuiele destul de greoaie, făcând din fiecare pas aproape un chin, şi totuşi insuficiente pentru a-i menţine mereu la suprafaţa zăpezii, uneori foarte afânată. Atunci trebuiau să-şi ridice genunchiul sus, iar la pasul următor simţeau zăpada cedând din nou. Florimond mormăia, spunând că trebuia să descopere un nou mod de a merge pe zăpadă. Imaginea tatălui său, înaintând cu pasul sigur şi neobosit, semăna probabil izbitor cu cea pe care trebuia să şi-o închipuie Pont – Briand. Siluetă sumbră şi implacabilă de justiţiar, contele nu simţea oboseala. Te făcea să crezi că natura recunoştea în el stăpânul, aşternându-i-se la picioare. Pădurea, care de departe părea de netrecut, iată că rămânea în urmă, câmpia pe care nu credeai să o atingă era şi ea învinsă pe nesimţite...

Pe Florimond îl dureau muşchii. El, tânăr şi puternic – cel puţin aşa se crezuse până atunci – îşi dădea seama că avea braţe plăpânde. Trebuia să se încordeze o dată la două minute ca să iasă din nămeţi, agăţându-se de crengile brazilor. Bietul băiat se gândea că pierduse timpul în chilia de la Harvard, unde învăţase ebraica şi latina. În acel tărâm al gheţurilor se cunoştea lipsa antrenamentului. Aproape că nu se mai putea mişca. Asta şi din cauză că tatăl lui părea o maşinărie de înghiţit spaţiul. Dacă Florimond, cu aroganţa specifică adolescenţei, se îndoise vreodată de rezistenţa unui om ca Peyrac, atunci dubiile i se împrăştiaseră ca spulberate de vânt.

"Mă duce la moarte! gândea el neliniştit. Dacă nu se opreşte, o să mă văd silit să abandonez". Calcula cât timp orgoliul avea să-i mai permită să nu-şi dezvăluie oboseala. Se silea să nu se lase biruit de neputinţă şi se bucura când îşi auzea tatăl: "Ne odihnim puţin" – asta cu jumătate de minut înaintea clipei în care socotea că avea să cadă în genunchi. Îşi permitea atunci luxul să-l întrebe, gâfâind puţin:

— Chiar e nevoie, tată? Dacă vrei, pot foarte uşor... să mai merg... încă puţin...

Peyrac dădea din cap în semn că nu, şi-şi trăgea răsuflarea în linişte, cu un fel de concentrare interioară. Florimond se străduia să-l imite.

De fapt, contele nici nu se sinchisea de performanţele sale.

Avea o rezistenţă fenomenală, un trup călit, greu încercat, iar voinţa sălbatică de a-şi ajunge rivalul îl ajuta să învingă parcă în joacă dificultăţile drumului.

Ca şi cel pe care-l urmărea, Peyrac nu putea să-şi scoată din minte chipul Angelicăi! Ea îi însufleţea paşii, îi aprindea în inimă un foc ce părea să-l facă insensibil chiar şi la gerul năprasnic. Gândurile care i se învălmăşeau în minte îl făceau să piardă noţiunea timpului, să străbată văi şi munţi aproape fără să-şi dea seama. De-abia se îndepărtase de ea şi o simţea mai prezentă ca niciodată în minte. De-abia se stinseseră ecourile înăbuşite ale bucuriilor voluptoase şi amintirea ei, aşa cum o lăsase în dimineaţa zorilor reci, cu capul pe spate şi cu ochii închişi, toropită, stârnea în el noi dorinţe. Şi asta era una dintre puterile Angelicăi. Ştia atât de bine să potolească şi să farmece simţurile unui bărbat înflăcărat, dar în acelaşi timp nu-l sătura niciodată. Imediat ce se îndepărta de ea, dorinţa şi voluptatea de a o privi, de a o atinge şi de a o îmbrăţişa reveneau şi îi făceau sângele să se înfierbânte. Era mereu ceva nou. Nu-i înşela

aşteptarea şi nu-l dezamăgea niciodată. Era, de fiecare dată, o descoperire care îl umplea de fericire şi de încântare. Cu cât avea mai mult dreptul de a o întâlni în fiecare noapte, cu atât mai necesară devenea acea plăcere. Cu cât avea mai mult ocazia să o simtă aproape, în viața de zi cu zi de la fort, care-i obliga la un contact atât de strâns şi îi dădea ocazia să o privească trăind fără prefăcătorie şi fard, cu atât puterea seducției feminine creştea şi-l învăluia. Bărbatul era uimit, căci se aşteptase la o cruntă dezamăgire.

Oare nu-l încerca o umbră de neîncredere? De unde o asemenea putere misterioasă?... Ce truc secret, ce însuşiri dăruite de ursitoare, ce forțe magice o stăpâneau?

Iată că începea să judece ca un om de rând, un om al timpului său, care era atât de tentat să-şi explice ceea ce-l uimea prin vrăji şi miracole.

De când Angelica pusese piciorul pe pământul Americii, toate lucrurile căpătaseră un alt sens. Canadienii, de pildă, vedeau deja încarnându-se în ea viziunea demonică de care se îngrozeau: o femeie înălțându-se deasupra Acadiei, aducându-i pierirea...

Chiar dacă dorea să se ferească de aşa ceva, până şi Joffrey de Peyrac era tentat să-i recunoască Angelicăi, atât de schimbată după cincisprezece ani, puteri surprinzătoare. Se stăpânea, însă dacă ar fi ajuns s-o facă, ar fi admis, acceptând evidențele, ca prin acele ținuturi aride, unde simți mai puternic fiorii primitivi şi naturali în fața unei asemenea femei, că ea a trecut repede drept o ființă neliniştitoare, imediat suspectă, gata să devină foarte uşor mit şi legendă. Nu era nimic de mirare într-o țară a mirajelor, unde dai la tot pasul de lucruri incredibile: străluciri tremurătoare, a căror origine rămânea un mister ce-ți alerga prin corp şi pe haine, provocând şocuri dureroase; văluri colorate, desfăşurând pe cer focuri inexplicabile de artificii, sori suspendați în tenebre ore întregi înainte de a se topi cu viteze fenomenale în obscuritățile firmamentului... canadienii vedeau în asta bărci în flăcări care duc trupurile morților torturați de irochezi; puritanii englezi spuneau că era vorba de un semn care anunța chinuri groaznice pentru păcatele omeneşti şi începeau să se roage şi să țină post...

Pe un asemenea continent, brutal, auster, unde adevărul e dur, a fost normal ca strălucirea Angelicăi să nască pasiuni irezistibile. A fost normal, îşi spunea contele, că imediat cum a pus piciorul pe țărm, lumea a început să vorbească despre ea,

din Noua Anglie până la Québec şi de la Marile Lacuri, de la apus, până în insulele golfului Saint – Laurent, la răsărit şi, de ce nu, din valea mohawk a irochezilor până la ţărmurile îngheţate ale golfului Saint – James, la populaţiile nipissing şi nadessioux. Dar dacă el, Peyrac, înţelegea motivele acelei purtări nervoase şi intolerante, nu trecea cu vederea nici primejdiile.

Dificultăţilor legate de planurile pe care dorea să le ducă la îndeplinire în Lumea Nouă li se adăugau acum şi conflictul aparte din jurul Angelicăi.

Cu intuiţia îndrăgostiţilor, înţelese imediat că venirea locotenentului de Pont – Briand la Wapassou era rezultatul unui complot, poate încă inconştient, dar de o importanţă mult mai mare decât o aparentă pasiune izolată. Canadianul riscase, îşi jucase nebuneşte şansa. Nu fusese decât un incident minor, un pretext, preludiul unui lucru mult mai important, mai ostil şi mai puternic. Atentându-se la "aura" privilegiată a soţiei lui, se dorise, de fapt să se lovească în el...

Luând-o lângă el, o expusese în bătaia săgeţilor. O dezvăluise lumii întregi, lume fără îndoială încă nepregătită pentru asta, care acum încerca să o înlăture.

Din clipa în care o luase de mână şi le spusese celor adunaţi pe plaja din *Gouldsboro*: "V-o prezint pe soţia mea, contesa de Peyrac", o scosese din umbra în care, singură încercase să treacă neobservată, folosindu-se de trucurile unei mici fiare hăituite, o expusese iar privirilor. Priviri pline ori de iubire, ori de ură, însă în nici un caz de indiferenţă.

Peyrac se surprindea privind nemişcarea albă care-l înconjura, natura îngheţată şi moartă, de parcă se aştepta să zărească adunându-se la orizont duşmani implacabili, cu feţele încă ascunse. Tot înaintând, avea să cadă în cursa lor, căci însemna să facă exact ceea ce se aşteptau ei să facă. Însă nimic nu-l putea opri. Deşi înconjurat de primejdii, avea – prin legi străvechi – o soţie, femeie vulnerabilă, despre care doar el ştia că era slabă ca orice femeie.

Trebuia să o apere, fără să stea la discuţii cu nimeni...

— Tată! Tată!

— Ce-i?...

— Nimic, răspundea Florimond.

Văzând chipul tatălui său, a cărui privire părea o lamă de oţel, bietul băiat nu găsi curajul să-i mărturisească faptul că-şi simţea picioarele de plumb. Tatăl său era unica persoană care-l făcea uneori să-şi piardă cumpătul. În acelaşi timp, nu se putea stăpâni să nu-i admire, în tainica lumină a cerului acoperit de

nori întunecaţi, silueta impresionantă, cu tâmplele argintii şi chipul brăzdat. Plecase să-l caute peste ocean. Îl găsise, pe el, cel care nu-l dezamăgise niciodată: tatăl său.

Contele porni iar, nesinchisindu-se de greutăţile drumului. Le înfrângea din obişnuinţă, datorită unui trup călit în cele mai amarnice oboseli. Mintea începu din nou să frământe acelaşi gând: cine se ascundea în spatele complotului ţesut împotriva lor?

Încă nu ştia. Era vorba oare de vreo uneltire din motive materiale, ori dimpotrivă, spirituale, cum ar fi apărarea unei idei mistice? Interese murdare, nebunie sau răzbunare? Era un singur duşman care îi simboliza pe toţi ceilalţi?...

Era sigur doar de un lucru. Prezenţa Angelicăi, în fond şi un ajutor preţios pentru conte şi ai lui, atrăsese atenţia forţelor răului. Putea să le aţâţe ferocitatea adormită. Frumuseţea ei nu era oare o provocare, o sfidare?...

Dacă el era capabil să răspundă cu aceeaşi monedă cu care i se plătea, ea era în primejdie. I se dorea moartea. Iar el încerca să ghicească gândurile şi mişcările "celuilalt"!...

Se opri. Florimond profită imediat ca să-şi tragă suflarea şi să-şi şteargă fruntea de sudoare. Încruntat Peyrac se gândea la ceea ce tocmai descoperise. Ajungând în Lumea Nouă, Angelica trezise din somnolenţă un duşman foarte puternic.

— Bun, făcu el printre dinţi. O să vedem noi.

Vorbele nu i se auziră. Înţepenite de ger, buzele de-abia i se mişcau.

21

Seara găsiră încă unul din adăposturile folosite de Pont – Briand. Sub poala stufoasă a unui pin, protejat de nămeţi de zăpadă troienită, pământul uşor umed era acoperit cu muşchi uscat şi ace de pin. Se vedeau urmele negre ale unui foc. Pe jos era aşternut un covor gros de crengi de conifere. Alte împletituri de ramuri alcătuiau o boltă prin care fumul albicios al focului pe care îl aprinseră de-abia îşi croi drum. Peyrac făcu o deschizătură cu cuţitul, în timp ce Florimond se ghemuia pe pământ, tuşind sufocat, cu lacrimi în ochi. Nu se obişnuise încă să suporte prezenţa iritantă şi nelipsită – cel puţin pe acele meleaguri – a focului, care vara îi protejează atât de bine pe indieni de muşte şi ţânţari. Dar după câteva minute focul se

înălţa liniştit şi vesel în acel adăpost oferit de pădure. Nu era pericol să se aprindă acoperişul, cufundat în nămeţii din jur. Doar câteva ace se înroşiseră şi trosneau în jurul deschizăturii linse din când în când de limbile flăcărilor. Un miros de răşină plutea în aer.

Aveau exact atâta loc cât să stea amândoi aşezaţi lângă foc, ori culcaţi în jurul vetrei, de-o parte şi de alta, cu capetele sprijinite de bagaje. Curând se făcu cald înăuntru şi Florimond încetă să mai tremure, să mormăie şi să-şi tragă nasul. Circulaţia sângelui, care începea să se restabilească prin extremităţile îngheţate ale corpului, îi dădea dureri intense. Băiatul însă nu se plângea, căci ar fi fost un lucru nedemn de o călăuză care se pregătea să înfrunte într-o zi torturile irochezilor. Contele puse pe foc un mic vas de fontă plin cu zăpadă. Apa dădu repede în clocot. După ce fierse în ea un pumn de măceşe, Peyrac adăugă o porţie zdravănă de rom, preferat în Caraibe rachiului, apoi aruncă în fiertură câteva bucăţele de zahăr ars. Parfumul arzătoarei licori parcă îl învie pe Florimond. După ce bău, se simţi într-o stare euforică. Mâncară apoi cu mare poftă turte de mălai cu bucăţi de slănină şi carne afumată. Ce mai, un adevărat festin. Urma desertul: fructe uscate, acrişoare, pe care Angelica le împărţea fiecăruia cu atâta solemnitate, de parcă ar fi fost pepite de aur.

Din când în când, pe veşminte le cădeau cu un zgomot înfundat picături mari de apă. Bucăţele de gheaţă agăţate de acele de pin se topeau încet la căldura focului.

Problema era să păstreze destul lemn pentru a întreţine pâlpâirile din vatră. Din câteva lovituri de toporişcă Florimond adunase de prin poalele copacilor din jur un mănuchi zdravăn de vreascuri. Băiatul îşi spunea că uneori, pe când îşi visa tatăl ascultând poveştile bătrânului Pascalou, în Bautreillis[1], se simţea mai apropiat de el decât după ce-l regăsise. Totuşi, întâlnirea lor petrecută cu puţini ani înainte, era foarte aproape de visul său. Găsise în Noua Anglie un om al mării, un mare nobil şi un savant care îi împărtăşise ştiinţa lui, la care aspira acum tânărul, chiar dacă afecţiunea paternă rămăsese poate pe planul doi.

Lângă tatăl său băiatul se simţea foarte bine. Când iezuiţii la care stătuse un timp, în apropierea Parisului, primeau mai mult decât cu răceală minunatele invenţii ale fratelui Florimond, tânărul se consola spunându-şi: “Tata ştie mai mult decât toţi... tâmpiţii ăştia la un loc. Pentru ei contează doar şcolastica, nu

1 vezi Angelica şi regele (n.a.)

realitatea". Şi aşa era. Dacă i se întâmpla să rămână uneori fără grai şi confuz, el, Florimond, care discutase familiar cu Ludovic al XIV-lea şi îi luase de sus pe eminenţii profesori, aceasta se datora faptului că era într-adevăr subjugat de personalitatea copleşitoare a tatălui său, căruia îi descoperea pe zi ce trece ştiinţa, experienţa şi chiar excepţionala rezistenţă psihică.

Joffrey de Peyrac simţea că fiul îl considera mai mult profesor decât tată. Când plecase în căutarea lui, Florimond avea paisprezece ani. Începuse să aibă nevoie de un maestru pe care să-l urmeze cu încredere. Negăsind la cei care îi fuseseră recomandaţi decât sofisme şi laşitate, subterfugii, ignoranţă şi superstiţii, îi respinsese.

Când se uita la Florimond, contele avea impresia că-şi privea propria experienţă într-o fidelă oglindă. Regăsea în el acelaşi admirabil egoism al iubitorilor de ştiinţă şi aventură, care rămân impasibili la tot ce nu le satisface devoranta lor pasiune. Îşi amintea cum plecase şi el la cincisprezece ani, şchiopătând şi atrăgându-şi pentru asta multe glume nesărate, dorind să înconjoare lumea. Îşi făcuse, oare, fie şi o singură clipă, griji pentru mama pe care o părăsise şi care-l privise cum se îndepărta, pe el, unicul fiu, smuls din ghearele morţii?...

Florimond era din acelaşi soi ca el. Aceasta îl făcea să-şi atingă ţelurile fără să se abată din drum, foarte dezinvolt în ceea ce privea latura sentimentală. Nu l-ai fi rănit de moarte decât refuzându-i plăcerile cunoaşterii. Era un om al minţii, nu al inimii.

Peyrac îşi dădea seama că, ajuns bărbat în toată firea, plecat dintre ai săi, băiatul avea să rişte uneori să fie insensibil, chiar dur. Cu atât mai mult cu cât nu avea de luptat cu handicapul unei feţe marcate şi al unui mers dizgraţios, ca tatăl său. Frumuseţea avea să-l ajute de multe ori...

— Tată, şopti Florimond, ştii că eşti mult mai puternic decât mine? Cum de eşti atât de rezistent?

— Din cauza unei vieţi lungi, băiete, în care n-am avut timp să-mi las muşchii să lâncezească.

— Ia te uită ce rană mi-a făcut raniţa! Şi cum să fiu călit pentru o asemenea călătorie când, în Boston, singura noastră distracţie era să ne aplecăm asupra cărţilor de ebraică?

— Îţi pare rău de cunoştinţele dobândite în cele câteva luni de internat?

— La drept vorbind... nu, am putut să citesc *Exodul* în original, adică în ebraică, şi am făcut progrese însemnate de limbă greacă, studiindu-l pe Platon.

— Perfect! În internatul pe care vreau să-l deschid veţi avea prilejul să vă căliţi şi trupul şi mintea. Dar de antrenamentul de azi ce zici? Te plângi că a fost prea blând?

— Aoleu! Nu, strigă Florimond, care se simţea zdrobit din creştet până în tălpi.

Contele se întinse de cealaltă parte a focului, pe raniţă. În jurul lor pădurea învăluia totul într-o tăcere îngheţată, acea linişte ciudată străpunsă în acelaşi timp de mii de zgomote seci, inexplicabile, care-i făceau să tresară.

— Eşti mai puternic decât mine, tată, repetă băiatul.

Ultimele zile fuseseră o bună lecţie pentru rezistenţa lui.

— Nu în toate, fiule. Inima ta e curată, senină; insensibilitatea te apără ca o armură şi-ţi va permite să realizezi nişte lucruri pe care eu nu le pot duce la îndeplinire. Sufletul meu e înlănţuit.

— De ce? Iubirea slăbeşte puterile?

— Nu, dar fiind răspunzător şi de alte vieţi ţi se îngrădeşte teribil libertatea, sau ceea ce numim libertate în primăvara vieţii. Vezi tu, dragostea, ca orice cunoştinţă nouă, te îmbogăţeşte, dar în Biblie scrie: "cel ce cunoaşte mai mult, suferă mai mult". Nu te grăbi să afli tot şi să ai tot, Florimond. Dar nu respinge nimic din ceea ce-ţi oferă viaţa de teama suferinţei. Nebunească e dorinţa de a avea totul în acelaşi timp. Acesta este jocul vieţii: o forţă înlocuieşte alta. Tinereţea e liberă, fie, dar numai un adevărat bărbat este capabil să iubească. Şi este un sentiment minunat.

— Crezi că o să cunosc şi eu aceste bucurii?

— Care bucurii?

— Iubirea de care vorbeşti.

Contele râse din toată inima. Cu Florimond se înţelegea întotdeauna din puţine cuvinte. Băiatul râse la rândul său şi-l privi complice.

— Eşti mai vesel, tată, de când e şi mama printre noi.

— Şi tu, băiete, şi tu eşti mai vesel.

Tăcură, cufundaţi în gânduri neclare, în care revedea chipul Angelicăi, pentru a prinde contur până la urmă în jurul bărbatului pe care-l urmăreau, furişat între ei ca un lup ca să le strice liniştea căminului şi să le păteze onoarea.

— Ştii, tată, de cine-mi aminteşte acest Pont – Briand? rupse Florimond tăcerea. Desigur, e mai rafinat, mai puţin vulgar, dar din aceeaşi stofă. Seamănă – ce oribil! – cu căpitanul Montadour[1]?

---

1 vezi Angelica se revoltă; (n.a.)

— Cine-i căpitanul Montadour?

— Un porc ordinar care ne păzea castelul cu soldăţoii lui, din ordinul regelui, şi care o jignea pe mama şi când se uita la ea. Ah, de câte ori nu mi-a venit să-i crap burdihanul! Dar nu eram decât un copil şi nu puteam să o apăr. Erau mult prea mulţi soldăţoi. Şi mult prea puternici... Însuşi regele îi dorea răul mamei şi voia să o îngenuncheze...

Tăcu şi se înveli cu haina grea, căptuşită cu blană de lup, care le ţinea fiecăruia loc de pături. Tăcerea se prelungea. Tocmai când Joffrey crezu că băiatul adormise, îi auzi vocea:

— Spui că inima mi-e încă închisă, insensibilă, dar să ştii că aici greşeşti, tată.

— Adevărat?... Oi fi îndrăgostit!

— Nu în sensul la care te gândeşti tu. Am în suflet o rană din alt fel de dragoste, care adesea îmi tulbură liniştea, iar de câtva timp mă umple de o ură adâncă. Uite! Îi urăsc pe cei care mi-au ucis fratele mai mic, Charles – Henri. Da, pe el îl iubeam...

Se ridică într-un cot. În ochii lui strălucitori se împleteau febra şi pâlpâirile flăcărilor. “De fapt mă înşelam, gândi contele. Sufletul lui vede tot”.

Florimond explică:

— Era fratele meu vitreg, făcut de mama cu mareşalul du Plessis – Belliere.

— Ştiu.

— Era un copil drăguţ. Îl iubeam. Sunt sigur că Montadour l-a ucis cu mâna lui pentru a se răzbuna pe mama, care-l respingea. Un om care semăna cu Pont – Briand, cel care acum câteva zile încă se mai umfla în pene, satisfăcut de prestanţa şi surâsul lui jovial... Aceeaşi suficienţă!... Când mă gândesc la Montadour mă apucă ura pe toţi destrăbălaţii de francezi, cu surâsul lor mulţumit de ei înşişi. Dar şi eu sunt francez. Uneori îi reproşez mamei că m-a împiedicat să-l iau cu mine pe Charles – Henri: l-aş fi salvat. E adevărat că era prea mic. Aş fi putut oare să-l apăr? Şi îmi dau seama că nu eram nici eu decât un copil... Atunci nu credeam, dar aşa era: un copil cu mâinile goale, cu toată spada mea. Iar mama era încă şi mai dezarmată. Nu puteam să o apăr, să o scap de cei care o chinuiau. N-am putut decât să plec în căutarea ta. Acum te-am găsit şi suntem amândoi puternici, tu, bărbatul, şi eu, fiul. Dar e prea târziu: au avut timp să-şi ducă până la capăt mişelia. Nimic nu mai poate să-l învie pe micul Charles – Henri...

— Ba da, într-o zi are să învie pentru tine.

— Ce vrei să spui?

— Că într-o zi vei avea şi tu un fiu.

Florimond îşi privi surprins tatăl, apoi oftă:

— Adevărat! Aşa e, tată, şi-ţi mulţumesc!

Băiatul, închise ochii, obosit. Îşi depănase amintirile încet, cu fraze scurte, ca şi cum ar fi descoperit, pe măsură ce vorbea, adevăruri ascunse până atunci. Şi pentru conte se ridicase un colţ din vălul ce acoperea existenţa necunoscută şi amară pe care Angelica o trăise departe de el. Femeia nu vorbea niciodată despre micul Charles – Henri. Poate din tact, ca să nu-l rănească, poate că şi de teamă. Dar oare inima ei de mamă sângera mai puţin decât cea a lui Florimond?...

Ruşinea, durerea, neputinţa îi ardeau inima tânărului. Joffrey de Peyrac îşi dădu seama că amândoi, tată şi fiu, simţeau aceeaşi furie de oameni umiliţi, care pe el îl chinuia de când plecase în urmărirea lui Pont – Briand. Sentimentul dragostei rănite îşi trăgea tăria din aceleaşi izvoare vechi şi arzătoare ale unui trecut în care amândoi, copilul şi bărbatul, fuseseră daţi la o parte, trădaţi şi înfrânţi pe nedrept. Se aplecă spre băiat ca să-i mai uşureze greutatea ce-i apăsa sufletul tânăr şi să-l smulgă din ghearele amărăciunii, îndrumându-l pe căile faptelor.

—Nu poţi să scapi întotdeauna de legea dură a greutăţilor şi înfrângerilor, fiule. Dar roata se întoarce. Acum, ai spus-o chiar tu adineauri, suntem împreună, puternici. A venit în sfârşit vremea răzbunării, băiete, pentru amândoi... Putem să răspundem la jigniri, să apărăm slăbiciunea, să înapoiem loviturile primite. Mâine, ucigându-l pe acest om, îi vom răzbuna şi pe Charles – Henri şi pe mama ta batjocorită: mâine, omorându-l, îl vom omorî pe Montadour...

22

Întâlnirea avu loc în împrejurimile lacului Mégantic.

Indiferenţa nesfârşită a câmpiei poate să înghită în asemenea zile de iarnă orice ţipăt omenesc. Coloanele de cristal pur ale copacilor se oglindesc în apele îngheţate. Numai ei, uriaşii îngheţaţi, populează împărăţiile lacurilor, râurilor, canalelor şi smârcurilor ascunse sub un înşelător văl de catifea imaculată.

Vara şi toamna, de aici pleacă spre Sud domnii canadieni şi sălbaticii lor-la vânătoare de scalpuri şi de "iertări", colindând prin Noua Anglie, salvându-şi sufletele prin vărsări de sânge

eretic. Calea de apă întunecată şi limpede a râului Cazanului îi aduce fără greutate aici. Înainte de a coborî pe celălalt versant al muntelui, fac popas şi se roagă, îngânând cântece bisericeşti alături de duhovnicii lor, adunaţi în jurul unor focuri enorme.

Când zări din înălţimea unui stânci regiunea Mégantic şi pustietatea ei palidă şi sclipitoare, Pont – Briand simţi cum cleştele care-i strângea inima îşi slăbi strânsoarea. Respiră uşurat. De-acum, ţara lui, Canada, era aproape. De acel loc îl legau multe amintiri şi nu era mult timp de când trecuse pe acolo, alături de contele de Loménie, pe când se întorceau din acea expediţie dezastruoasă de la Katarunk.

Da, dezastruoasă, repetă el în gând. Întâlnindu-i pe cei de la Katarunk, îşi pierduse liniştea sufletească.

Dar pentru nimic în lume n-ar fi dorit să rateze acea întâlnire. Sentimentul care-l însufleţise de atunci pentru acea femeie unică îi îmbogăţise într-atât viaţa, încât gândul că de acum înainte trebuia să se lipsească de ea îl îngrozea. Nu mai putea să viseze că o să fie a lui, să o compare cu alte femei pentru a se bucura de strălucirea ei, să o privească, să o adore. Da, fusese o inexplicabilă nebunie, aşa era, dar cu care se hrănise. Îşi repeta acel cuvânt, fără de care se simţea incapabil să supravieţuiască. Fără ea, viaţa îşi pierdea plăcerea şi sensul. În ultimele luni viaţa lui se clădise prea mult în jurul ei, în jurul unei dulci himere, mai corect. "Am să mă întorc, strigă durerea din el... N-am să pot renunţa niciodată... niciodată... O vreau... Nu vreau să mor fără să fie a mea... Dacă nu-i făcută pentru mine, atunci de ce ne-a aruncat viaţa unul în calea celuilalt?... Îşi repeta că pielea ei avea dulceaţa şi parfumul fructelor coapte. Îşi amintea totul, mai puţin clipa – de care-i era ruşine – în care o siluise cu buzele lui, cum se trezise apoi cu capul pe genunchii ei, aproape de pieptul cu rotunjimi materne. Dincolo de gesturi, atenţia înduioşată pe care i-o arătase atunci îl răscolea, îl umplea pe rând de slăbiciune şi exaltare. Îi revedea privirea de atunci, dintr-o dată schimbată, caldă şi adâncă. În ochi i se citise o blândeţe de care se simţise nedemn, dar care îi făcuse bine. Vocea ei îi răsuna în urechi: "Ce se întâmplă?... Nu sunteţi în apele dumneavoastră, domnule de Pont – Briand...".

Bărbatul ştia că aşa era. Îşi dăduse seama de asta atunci când îl privise cu ochii ei minunaţi, care păreau că citesc dincolo de el şi care presimţiseră ceva anormal. Şi el înţelesese că era victima unei voinţe înspăimântătoare de care nu putea, doar prin propria putere, să scape. De altfel, răul plănuit fusese făcut. Sigur, îşi jucase rolul, dar îşi ratase ţelul, iar acum avea să fie

aruncat şi părăsit de toţi. Plecase ameţit, scăpat din cauza şocului de povara gândurilor care-l chinuiau, dar foarte repede efectul loviturii trecuse. Îşi continuase drumul frământat de obişnuitele lui obsesii.

Păstra mai curând impresii decât amintiri. I se părea că femeia mergea alături de el, cu pasul ireal al ielelor. Încetase să mai fie doar un chinuitor gând sexual. O simţea mai prietenoasă, mai presus de o simplă atracţie a cărnii, mai miloasă faţă de nenorocirea lui. Uneori se trezea vorbind cu ea, în şoaptă:

— Dumneavoastră, doamnă... Aţi putea să mă salvaţi de cel care mă înrobeşte şi se foloseşte de mine. Aţi putea să mă ajutaţi să-l înlătur... Dar nu, vai! aşa ceva nu se poate. E mai puternic decât dumneavoastră... stăpâneşte Spiritul Forţei... Nu putem să-i facem nimic, nu-i aşa? E cel mai puternic dintre toţi.

Uneori credea că zărea faldurile rochiei ei şi printre ramurile albăstrui ale copacilor. Era întotdeauna o siluetă vagă şi neclară. Putea să-i vadă foarte bine doar privirea şi îşi dădea seama că nu era a ei, femeia pe care o iubea. Erau doi ochi albaştri, arzători, ochii unui bărbat necruţător. Iar vocea pe care o auzea era caldă şi învăluitoare: "Femeia o să fie a ta"... Pont Briand izbucnea atunci într-un râs strident, iar ecoul se rostogolea prin pădurile împietrite de ger şi prin vâlcelele cu rotunjimi albe. Huronul care-l urma îi arunca o privire piezişă, cu ochii săi negri. Locotenentul vorbea singur, rânjind.

— Nu, femeia n-o să fie niciodată a mea, părinte... Şi o ştiaţi înainte de a mă trimite, dumneavoastră, care ştiţi totul... părinte! Dar merita să încerc, nu-i aşa? Şi era o cale să loviţi în cel pe care vreţi să-l doborâţi! Calea de a-l lovi pe Peyrac drept în inimă!

Se pomenea întrebând ochii albaştri: De ce dumneavoastră, părinte? şi de ce eu?

Continua să bombăne, mergând cu pasul greu şi cadenţat, târşâind rachetele.

O altă teamă i se strecurase în suflet în timpul smintitei curse. O judecată cât de cât sănătoasă îi spunea că Peyrac nu-l urmărea, deoarece n-ar fi îndrăznit să se aventureze la drum pe o asemenea vreme. În plus, i-ar fi trebuit experienţa unei îndelungate hoinăreli prin ţinut, experienţă pe care el, Pont – Briand, o avea. Totuşi, îl rodea neliniştea, convins că Peyrac era capabil de orice. Îl şi vedea, aliat în mod magic cu natura, siluetă masivă şi întunecată, înaintând repede acolo unde omul de rând se zbate jalnic, socotindu-se dinainte pierdut.

Cum de putuse să fie atât de nebun încât să înfrunte un asemenea om? Îşi pierduse minţile...

Acum ajunsese la hotarele ţinutului Maine şi privea regiunea pustie a lacului Mégantic. Avea nevoie de una sau chiar două săptămâni ca să ajungă la fortul lui, printre ai săi, în siguranţă!... Dar uşurarea pe care o simţea acum, când ştia că străbătuse cea mai periculoasă porţiune de drum, însemna recunoaşterea faptului că toate pământurile care se întindeau în spatele lui, sudul lanţului Appalaşilor, aparţineau celui care spusese odată: "Voi face din Maine regatul meu". Recunoştea că ajunsese la hotarele teritoriilor lui Peyrac. Accepta deja că acele pământuri râvnite de toţi erau ale cuceritorului care le înfrânsese virginitatea, pătrunzând călare în inima pădurilor şi a teritoriilor sălbatice ale lacurilor, stabilindu-se acolo şi impunându-le legea şi civilizaţia lui. Fortul Wapassou, ascuns acolo, în inima stâncilor negre, era ca un vas de război care-şi aruncase ancora. Se înţepenise zdravăn şi nu mai puteai să o desprinzi uşor. Cel care o lăsase nu era acolo din întâmplare. Ştia ce face şi ce vrea.

Tot drumul Pont – Briand se gândise că, odată ajuns la Mégantic, avea să scape de Peyrac, ieşind de pe teritoriul lui. Şi reuşise.

Doar câţiva paşi şi avea să se afunde,în pâcla sclipitoare a câmpiei, să se piardă printre umbrele albe, să se ascundă, să se topească încet-încet din faţa privirilor, iar Peyrac nu mai avea cum să-l ajungă. Tot îndepărtându-se, ar fi apărut un fort de lemn, apoi câteva aşezări de piatră în jurul câte unei clopotniţe ascuţite, o fermă greoaie unde avea să intre ca să mănânce lângă foc o porţie uriaşă de carne de porc, stropită cu rachiu fierbinte. Şi, mai ales, avea să fie la adăpost acolo, în Canada...

Dar avea să piardă cea mai preţioasă parte din sufletul său, visul destrămându-se, rămânând agăţat în crengile ascuţite ale copacilor morţi, pierduţi pe drumul alb...

-Tresări şi se scutură furios, împrăştiind zăpada din jurul său, asemeni unui elan împotmolit într-un troian din care nu mai poate să iasă. Se agăţă de prozaica imagine a unei străchini de lemn umplută cu supă de mazăre şi slănină, ţinută pe genunchi, în faţa căminului din fermă. Însă după fericirea întrezărită odată, totul avea gust de fiere. Căci şi la Wapassou se aşezase lângă foc, în faţa unei supe calde, cu paharul de rachiu în căuşul palmei, dar atunci era la câţiva paşi de ea. O revedea aplecată deasupra cazanelor, cu braţele robuste şi poleite de

pâlpâirile focului. Se hrănea cu imaginea ei. Focul era mai viu, mâncarea mai gustoasă... simţise pentru o clipă gustul deplinei fericiri.

Coborî încet colina îngheţată sub mantia albă. Cu fiecare pas se îndepărta de speranţe. Lipsit şi de forţa de a renunţa la ele şi de puterea de a-şi asuma consecinţele, se simţea cel mai nefericit muritor. Pe când urmau creasta costişei care cobora până pe marginea lacului, indianul îl atinse pe umăr şi-i arătă ceva deasupra lor, puţin mai înainte de ieşirea în câmpie. Văzu mişcându-se nişte siluete întunecate. Brusca însufleţire a unui peisaj încremenit până atunci îl făcu să tresară. De atâta vreme nu mai mişcase nimic în jurul lor! Ritmul fusese rupt, iar asta i se părea ceva periculos.

— Să fie urşi? murmură locotenentul.

Imediat însă ridică din umeri, prefăcându-se că nu pricepe. Iarna urşii hibernează. Dar nu întâlnise nici alte specii de animale. În unele perioade foarte friguroase ale iernii, lupul, vulpea şi elanul caribu se ascund atât de bine, încât le-ai crede dispărute pe vecie, ca şi cum n-ar îndrăzni să tulbure împărăţia gheţurilor.

— Să fie indieni?...

Dar ce să caute acolo indienii, în acel anotimp? Şi ei se adăpostesc în colibele lor de scoarţă, ronţăindu-şi proviziile. Încă nu sosise vremea când foamea îi scoate pe potecile îngheţate, în urmărirea cerbului în rut, pentru a-şi salva cu un vânat rar şi slăbit mizerabila existenţă.

— Deci sunt albi, făcu Pont – Briand cu voce tare.

Albi!... Călăuze! Apoi închise ochii şi ascultă încremenit în el zgomotul surd al loviturii sorţii. Îşi dăduse seama ce se întâmplă.

Oftă adânc. Aburii răsuflării îl aureolară cu un fior lung, ca şi cum sufletul l-ar fi părăsit deja.

Un fior de teamă îl scutură din cap până-n picioare. Apoi îşi mai veni în fire. Încă nu era terminat, el, un luptător care nu cunoscuse decât bătălii şi morţi presăraţi în calea sa!

Se îndreptă de spate şi, impasibil, cu un surâs abia schiţat pe buze, îi privi pe conte şi pe fiul lui apropiindu-se.

23

Privindu-i cum se apropiau de el, sumbri şi ciudaţi în decorul alb, ochii lui Pont Briand se aţintiră nu atât asupra contelui, cât asupra tânărului din spate.

Abia dacă îl remarcase la Wapassou. Acum vedea că era exact replica celui care îi dăduse viaţă. Însă ceva – poate surâsul, poate expresia – aminteau irezistibil de chipul Angelicăi. Văzând îngemănându-se în acel tânăr sângele a două fiinţe, mărturia zdrobitoare că femeia care-i înaripase visele aparţinea altui bărbat, de care era legată, ca şi de acel băiat, prin legături cărora el, Pont – Briand, nu le putea ghici niciodată tăria, îşi dădu cu adevărat seama cât de singur era. Tânărul nu era încă la fel de înalt ca tatăl său, dar mişcările lui ascundeau deja o forţă nonşalantă care inspira teamă. Pe chipul încă neumbrit de tuleie, buzele proaspete şi roşii, desluşindu-se limpede printre blănurile ce-i acopereau capul, mărturiseau o voinţă sigură şi o fire greu de impresionat.

Amândoi veneau să-l ucidă. Şi ştia că aveau să reuşească.

Pont – Briand se gândi la fiul "său" pe care nu-l avea... pe care poate că-l avusese, dar fără să ştie, căci nu fusese preocupat niciodată de posibilele sale paternităţi. O gelozie posomorâtă urca în el. Îl urî şi mai mult pe bărbatul care venea să-şi facă dreptate şi care avea tot ce-i lipsea lui. O soţie, un fiu... Îl apucă pofta să-şi ia muscheta şi să-i ucidă pe amândoi. Imediat se dispreţui însă pentru acel gând nedemn de un gentilom. În plus, era convins că Peyrac, care se uita fix la el, ar fi fost mult mai rapid decât el. În Canada era renumit ca ţintaş redutabil.

"De ce n-o fi rămas Peyrac ăsta pe mare?" gândi Pont – Briand, care ar fi dat orice să nu-l înfrunte. Personalitatea contelui îl indispusese încă de la început. Îi reproşase de altfel domnului de Lomenie că-l simpatizase imediat pe acel neliniştitor străin. Să fii presimţit oare că avea să moară de mâna lui? Adevărul era că, dacă Pont – Briand ar fi dorit să-şi privească în suflet, ar fi constatat că suferea mai ales din cauza faptului că se descoperise în toate inferior faţă de acel bărbat.

Se priviră, tăcuţi şi nemişcaţi, la câţiva paşi unul de altul. Pont – Briand nu-şi dezvălui surprinderea şi nu puse nici o întrebare. O asemenea comedie ar fi fost înjositoare.

— Domnule, vorbi Peyrac, ştiţi de ce mă aflu aici?...

Şi cum locotenentul nu reacţiona:

— Ați vrut să-mi luați soția. Vin să-mi spăl rușinea. Fiind cel jignit, am dreptul să aleg armele.

Celălalt îngăimă:

— Şi care sunt armele?

— Spadele. Sunteți doar gentilom.

— N-am spadă.

— Iată una.

I-o aruncă pe cea împrumutată de la Porguani şi o scoase pe a sa din blănuri.

— Terenul mi se pare prea puțin potrivit pentru un duel, continuă contele privind în jur. Stratul de zăpadă e înalt şi moale. Scoțându-ne rachetele, abia am reuşi să ne mişcăm. Mergem pe malul lacului, unde terenul e înghețat. În timpul luptei fiul meu îl va supraveghea pe indianul care vă însoțeşte. S-ar putea întâmpla ca, ignorând codul onoarei, să încerce să vă vină în ajutor, atacându-mă pe la spate. Preveniți-l, căci la cea mai mică mişcare fiul meu îl va ucide fără milă.

Pe malul lacului găsiră o crustă de zăpadă înghețată, dar denivelată, care trosnea sub cizme. Pont – Briand îşi scoase ranița, lăsă muscheta, cornetul cu praf de puşcă şi pistoalele, îşi desfăcu centura lată şi-şi dezbrăcă vestonul căptuşit cu blană. Îşi scoase apoi vesta de piele şi, în sfârşit, cămaşa de lână. Frigul îi înroşi imediat pielea. Şi Peyrac era dezbrăcat până la piele. Se găseau față-n față.

Locotenentul privi soarele ce cobora spre orizont, afundându-se în cețuri. Era roz şi vătuit, imens, învăpăind din când în când cu aura lui albeața fadă a peisajului. Umbre pe care ziua nu le-ai fi bănuit se lungeau la baza trunchiurilor copacilor, fumurii şi subțiri, cu unduiri de reptile. Se lăsa seara.

Pont – Briand avea o privire tragică. Totul i se părea ireal. Chiar era adevărat că avea să moară?... Furia care-l cuprinsese dintr-o dată îl însuflețí. Fie, nu era bun la mânuitul spadei. Ştia acest lucru, dar cel puțin zăpada avea să-i fie complice. Peyrac nu avea de unde să fie obişnuit cu lupta pe zăpadă. Mégantic nu putea să trădeze un canadian din Noua Franță. Locotenentul luă opoziție trufaşă şi aruncă zeflemitor:

— Categoric, nu sunteți o familie prea comodă!... Doamna de Peyrac mi-a ars deja una cu vătraiul.

— Adevărat, cu vătraiul? se miră Peyrac încântat! Ah, şmechera!...

— Râdeți, râdeți mereu! strigă enervat şi trist Pont – Briand. Într-o zi n-o să mai râdeți chiar aşa, căci vă va despărți de ea, vă garantez.

— Ne va despărţi? Cine? De cine vorbiţi? sări imediat contele, ieşind din gardă şi încruntându-se.

— Ştiţi la fel de bine ca mine cine!

— Haideţi, spuneţi!... Mi-ar plăcea să vă aud spunând un nume.

Locotenentul privi peisajul împietrit din jur, ca şi cum s-ar fi temut să nu-l audă duhuri nevăzute.

— Nu, făcu el răsuflând greu, nu, nu voi spune nimic. E puternic. Poate să mă lovească.

— Până una alta, vă voi lovi eu, asta e sigur!

— Ce contează?! Nu voi spune nimic, nu-l voi trăda. Nu vreau să se lepede de mine.

Uriaşul canadian izbucni în plâns.

— Vreau să se roage pentru mine când voi fi în Purgatoriu!...

Disperarea îl cuprinse iar. Se descoperea singur, gol şi îngheţat, înconjurat de natura ce prevestea parcă tărâmurile unde avea curând să-i rătăcească sufletul.

— El m-a împins, ţipă locotenentul. Dacă n-ar fi fost el, n-aş fi făcut niciodată o asemenea greşeală. Nu m-aş fi aruncat orbeşte în spada dumneavoastră... Dar el va învinge. E cel mai puternic. Armele lui sunt de pe altă lume... Vă va ucide... Vă va despărţi de femeia pe care o iubiţi... Nu poate să suporte iubirea... Vă va despărţi de ea... O să vedeţi!...

La început ţipase, apoi vocea îi scăzuse, răguşită, în timp ce ochii îi străluceau halucinaţi.

Cu o voce scăzută, repetă de mai multe ori, obsedant:

— O să vedeţi! O să vedeţi!...

Apoi îşi dădu jos şiragul de medalii de la gât şi intră în gardă.

24

Absenţa lui Joffrey de Peyrac şi a lui Florimond se prelungea prea mult. Teama Angelicăi se preschimbase într-o groază nebună. Se străduia să-şi păstreze calmul, dar chipul o trăda. Somnul nu se lipea de ea. Dacă reuşea să adoarmă, se trezea brusc, tresărind şi pândind zgomote, trosniturile gerului, în care spera să audă paşi apropiindu-se, şoaptele unor voci. Dar şuierul vântului nu anunţa decât dezlănţuirea viscolului ale cărui rafale aveau să-i rătăcească şi să-i troienească pentru totdeauna bărbatul şi fiul cel mare. Ziua nu putea să se

împotrivească tentației de a se duce de zeci de ori în prag pentru a le pândi sosirea, ori de a coborî până la lac sau de a privi în lungul drumului, aşteptând ivirea miraculoasă din pădure a două siluete îndepărtate. Până la urmă, nu mai rezistă. Nervii îi cedară.

Într-o zi, imediat după prânz, cerul violet se întunecase. Se simțea o apăsare grea ce anunța dezlănțuirea naturii. Se stârnise un vânt nebunesc. Cei care ieşiseră după vreo unealtă sau să închidă uşile şi ferestrele, fuseseră doborâți de vânt şi trebuiseră să se întoarcă înăuntru târâş. Fără să vrei, auzeai prin ferestrele închise strigătele dezlănțuite ale nopții, iar în inimă ți se strecura sentimentul vremelniciei omeneşti.

Copiii au fost trimişi repede la culcare, iar masa se servi mai devreme. Oamenii mâncau în tăcere, încruntați şi neliniştiți.

Angelica simțea că nu mai putea îndura. Toată rezistența i se prăbuşea. Începu să umble prin sală, frângându-şi mâinile, ducându-le la gură ca să-şi înăbuşe plânsul care o îneca şi strângându-le convulsiv, în timp ce murmura: “Doamne! Doamne!...” După câteva clipe, bărbații îi observară frământarea şi disperarea. Ştiuse atât de bine să se ridice deasupra tuturor, să devină castelana de la care puteau să aştepte, fie salvarea, fie ajutorul, sfatul sau chiar mustrarea, încât acum, descoperind-o slabă şi temătoare, erau frământați şi uimiți.

— Mamă, dragă mamă! murmură Cantor.

Sărind de pe scaun, se repezi spre ea şi o luă în brațe.

Imediat se apropiară cu toții, îi înconjurară, mormăind încurcați vorbe liniştitoare.

— Dar de ce vă frământați, doamnă contesă?... La urma urmei ce-ar putea să li se întâmple?... N-are rost să vă faceți sânge rău pentru atât! Amândoi sunt foarte rezistenți, adevărați oameni ai pădurii!... L-am văzut deja pe domnul conte la treabă! În plus, chiar şi pe viscol, într-un bun adăpost de scoarță n-ai de ce să te temi... Şi am impresia că-n drum mai e şi un sat algonquin...

Dar nu se ştia precis în care drum. Se ştia doar faptul că Peyrac plecase spre nord, în urmărirea unui bărbat care îl jignise. Aşa cerea o lege nescrisă... erau destui pe care felul de a fi al lui Pont – Briand îi enervase şi ar fi dorit să-i caute pricina... Angelica simți că nici unul din acei bărbați aspri nu se îndoia nici de ea, nici de modul în care primise avansurile canadianului. În micul lor grup nu se putea ascunde nimic. Chiar dacă scena cu Pont – Briand nu avusese martori, fiecare ghicise esențialul. Locotenentul îi făcuse declarații, ea îl pusese la punct, iar contele,

după ce aflase, plecase în urmărirea lui, vrând să-l ucidă. Totul era cât se poate de normal. Dar acum intervenea groaza femeii care îşi frământa mâinile şi-i privea pe rând ca şi cum le-ar fi cerut ajutorul. Se simţeau pur şi simplu copleşiţi. Aveau sentimentul nu foarte lămurit că fapta incalificabilă a canadianului, care îndrăznise ceea ce ei nu-şi permiteau nici măcar în gând, îi privea pe toţi.

— A trebuit să se ducă, doamnă, dar o să vedeţi, se va întoarce, interveni Jacques Vignot.

"Se va întoarce! Se va întoarce!"... Toţi repetau acele cuvinte ca pe un descântec binefăcător.

Angelica le simţea căldura sentimentelor. Nu se mai putu stăpâni şi izbucni în hohote de plâns, sprijinindu-şi fruntea pe umărul bătrânului Macollet, care se nimerise şi el în fort taman în acea seară. Dar nu era el întotdeauna acolo unde era nevoie de el, ca un bătrân copac bine înfipt în rădăcini, înfruntând toate furtunile? O linişti pe biata femeie:

— Haideţi! Aşa, plângeţi! Face bine.

Dar ceilalţi erau copleşiţi.

Curios lucru, tocmai fierarul, rămas deoparte cu un aer feroce, găsi cea mai bună cale e a o linişti:

— De ce vă temeţi? E cu Florimond!...

Angelica ridică privirea şi-l privi cu speranţă.

— Aşa e! Ai dreptate, Clovis! Florimond e cu el, iar Florimond nu se rătăceşte niciodată, nu-i aşa?...

— Niciodată. Noi, ăştia, spunem uneori în glumă că băiatul a înghiţit o busolă când era mic.

Se înseninară toţi când o văzură schiţând un zâmbet şi ştergându-şi ochii. Se înghesuiră iar lângă ea, cu vorbe simple şi calde. Solemnul Don Alvarez îi arătă şiragul lui de mătănii din lemn de merişor negru, dându-i de înţeles că se ruga fierbinte pentru întoarcerea contelui şi a fiului său.

În faţa unei prietenii atât de sincere şi de oneste, Angelica se pomeni că începe să plângă şi mai vârtos, fără să se poată opri.

Doamna Jonas o luă de după umeri.

— Vino cu mine, îngerul meu, eşti la capătul puterilor! Trebuie să te întinzi puţin şi să te odihneşti. Altfel, o să arăţi ca o stafie când o să se întoarcă amândoi veseli şi bine dispuşi.

Niciodată Angelica nu-şi dăduse seama cu adevărat cât de bună putea fi doamna Jonas. Brava femeie o duse în cameră, o ajută să se dezbrace, o întinse pe pat, după ce strecurase în

blănuri două pietre calde, apoi îi aduse un ceai de ierburi. Nu încetase o clipă cu vorba.

Angelica se liniştea încet-încet. Dezvăluindu-şi temerile se uşurase, iar doamna Jonas nu-i dădea timp să se neliniştească iar.

— Rezistenţa bărbaţilor e ceva de speriat... Noi, femeile, cădem grămadă... Gândiţi-vă, frigul, zăpada, distanţele, păi aşa se simt ei bine, cu condiţia să nu dureze prea mult. Au pielea tare, sângele cald şi mintea rece. L-aţi văzut vreodată pe domnul conte dând semne de oboseală?... Eu nu!...

— Ştiu, făcu Angelica mirosind ceaiul, după care începu să-l bea cu înghiţituri mici. Dar s-ar putea rătăci pe viscolul ăsta.

— Să se rătăcească, asta m-ar uimi!... Domnul Rescator nu-i cel mai bun navigator de pe toate oceanele?... Ştim şi noi cât ceva, nu-i aşa? Deşertul, pustiul, păi sunt prea departe de mare, iar stelele sunt tot acolo sus, deasupra celui care ştie să citească în ele. Domnul Porguani mi-a zis că domnul conte şi-aluat cu dânsul sextantul.

— Oh! Într-adevăr? exclamă Angelica, liniştită de noutate aflată.

Însă după o scurtă clipă de tăcere, continuă, abătută:

— Dar viscolul şi noaptea?... Zăpada asta îngrozitoare astupă potecile şi ascunde stelele...

— Atunci se vor opri în adăposturi, poate în vreo colibă indiană, până se va potoli viscolul. Domnul conte nu e savant de florile mărului, iar Florimond nu se rătăceşte niciodată.

— Da, aşa e, Florimond e cu el, repetă Angelica schiţând un surâs.

Închise ochii. Doamna Jonas îi luă cupa din mână, bătu uşor perna cu palmele, apoi îi aranjă Angelicăi părul auriu.

— Cum să vă mulţumesc? murmură tânăra femeie, învăluită încet de un somn binefăcător.

— Aşa e drept, să se îngrijească cineva de tine, copila mea, de tine, care ne duci pe toţi de mână, făcu brava rocheleză, emoţionată.

Angelica descoperise în acea seară locul pe care-l ocupa în inima celor de la Wapassou. În schimbul curajului, ajutorului dat tuturor, răbdării, voioşiei şi bunei-dispoziţii de care frumoasa femeie făcuse risipă, ei o acceptau, considerând-o “de-a lor”.

— Oamenii au spus că dacă până mâine domnul conte nu se întoarce, vor pleca câţiva în căutarea dânsului, adăugă doamna Jonas.

— Dar nu ştim încotro trebuie să o apuce.

— Nu precis. Dar ştim că soţul şi fiul dumneavoastră au luat-o către nord când au plecat în urmărirea înfumuratului de Pont-Briand.

Angelica deschise ochii şi-şi aţinti privirea pe chipul rotund al bunei femei, apoi îşi înfundă faţa în palme, zdrobită.

— E vina mea, gemu ea. Oare cu ce am mâniat cerul pentru ca un om întreg la minte până atunci să vină să-mi jignească bărbatul sub propriul lui acoperiş? Doamnă Jonas, fiţi sinceră, vă implor! Spuneţi-mi, a fost ceva în purtarea mea care să-l fi putut încuraja – fie şi cât negru sub unghie – pe locotenentul de Pont – Briand? Ce am făcut de mi-a arătat acea lipsă de respect revoltătoare?

— Nu aţi greşit cu nimic şi nu începeţi să vă învinovăţiţi... Vă cunosc bine, vă ştiu din La Rochelle, v-am văzut şi pe corabie, cu şi fără bărbat. Şi acolo şi în alte părţi au fost oameni care au recunoscut că vă purtaţi înţelept şi cuminte, dar şi unii care v-au vorbit de rău. Nu aveţi nici o vină că sunteţi prea frumoasă! Numai că asta vă aduce necazuri.

—Ah! Iar soţul meu nu se va schimba niciodată, strigă Angelica. Puţin îi pasă de frământările mele! Îşi respectă cu sfinţenie codul onoarei, nimic nu-l abate din calea lui, pleacă fără să-mi spună măcar... Şi dacă...

— Dacă era altfel, nu l-aţi fi iubit atât de mult. Cu un om mai cumpănit aţi fi fost mai liniştită, desigur, dar şi mai puţin îndrăgostită, credeţi-mă. Să ştiţi că trăiţi o viaţă adevărată!... Vedeţi, o comoară stârneşte întotdeauna poftele. Să nu vă miraţi dacă mulţi încearcă să distrugă ceea ce stăpâniţi acum. Dar gata, am sporovăit destul. Rămân aici în noaptea asta. Dacă vă treziţi şi nu puteţi să mai adormiţi, stăm iar la taifas.

Ascultau şuieratul vântului, trosnetele grinzilor, pârâiturile lemnului îngheţat al copacilor culcaţi de rafalele puternice, gemetele care încetau brusc, înăbuşite de căluşul zăpezii spulberate. Simţeai cum se troieneau nămeţii...

— Până mâine o să ne înzăpezim, făcu doamna Jonas.

Adormiră în sfârşit, dar nu pentru multă vreme. Se treziră şi începură să vorbească în şoaptă despre La Rochelle şi despre cei din *Gouldsboro*, apoi trecură la o sumedenie de lucruri mărunte.

— Trebuie să-i cer lui Clovis să ne facă încă un fier de călcat... Ce păcat că fierarul acesta e atât de nesuferit! remarcă doamna Jonas.

— Totuşi, doar el ştie să le facă într-adevăr bine, grele şi uşoare în acelaşi timp. Nici nu trebuie să sufli în tăciuni.

Dimineaţa sosi fără ca cineva să-şi dea seama. Lumea epuizată încă nu îndrăznea să se trezească la viaţă. Dar când reuşiră – nu fără dificultate – să deschidă uşa, se treziră orbiţi de o zi superbă, cu sclipiri de sidef şi de aur: Natura surâdea cu strălucirea unei frumuseţi virgine, aproape ireale, într-atât de pure erau albul omătului, albastrul satinat al cerului, aurul soarelui, într-atât de perfecte formele delicate ale copacilor, asemeni unor făclii mistuite de ceară.

— Nu trebuie să atingem nimic, e prea frumos, strigă Honorine, pentru ca imediat să se năpustească în covorul alb, tăvălindu-se încântată.

Bărbaţii puseră mâna pe lopeţi pentru a deszăpezi intrarea. În locurile unde rafalele troieniseră zăpada, nămeţii ajungeau până la acoperiş. Oamenii se luptau cu masele vătuite şi cristaline, se zbăteau în învăluirea suavă a aburilor îngheţaţi şi strălucitori. Răsuflările ţâşneau ca nişte norişori translucizi în aerul cristalin.

Angelica, mai sensibilă la frumuseţea irizată a peisajului decât la orice ameninţare, hotărî că o asemenea zi nu putea să fie stricată de doliu şi disperare. Simţea că aveau să se întoarcă!... Îşi începu liniştită treaba, străduindu-se să nu-şi lase gândurile negre să o învăluie.

După câtva timp, de afară se auzi un strigăt. Tânăra contesă ieşi repede din fort. De pe buza unui perete stâncos se desprindeau bucăţi uriaşe de zăpadă.

— O avalanşă...

— Dar cine o stârneşte, cine? răcni Jacques Vignot. Priviţi doamnă, vin!...

Pe peretele stâncos se zăreau două siluete întunecate. Coborau încet, din bolovan în bolovan, agăţându-se de crengile tufişurilor.

— Ei sunt!...

Oamenii scoaseră un “ura” prelung. Toţi îşi aruncau căciulile în aer. Se lansară apoi într-o cursă greoaie către poalele muntelui, dar trebuiră să renunţe. Fără rachete era imposibil să încerce să le iasă în cale îndrăzneţilor. Se scurseră câteva minute nesfârşite.

Apărură în sfârşit în faţa lor, teferi şi nevătămaţi.

Angelica parcă îşi pierduse minţile. Intrase în fort, ieşise, apoi intrase iar. Se învârtea fără rost prin sală. În cele din urmă reuşi să-şi aducă aminte ce căuta, înşfăcă sticla de rachiu pe care o păstrau într-un sipet, sub cheie, apoi se repezi în prag.

Joffrey de Peyrac ajunsese în faţa ei. Privirile li se întâlniră. Pe faţa umbrită de barbă se ivi un început de zâmbet. Chipul bărbatului părea slăbit, marcat de liniile albicioase ale cicatricelor. Ochii întunecaţi şi arzători o priveau cu un soi de febră. O priveau...

O privea, neluându-i în seamă pe cei care-i înconjurau. O privea ca pe singura fiinţă de pe lume. Pentru ea răsărise soarele fără de care n-ar fi putut să trăiască. Nu-l vedea decât pe el. Vignot trebui să-i ia sticla din mână.

— Beţi, domnule conte, făcu parizianul turnându-i rachiu într-o cupă.

— Bună idee, observă Peyrac.

Bău alcoolul dintr-o singură înghiţitură, înaintă cu un pas greoi, şchiopătând puţin, apoi se aşeză pe un scaun în faţa focului.

Angelica se duse şi i se ghemui la picioare. De fapt, mai curând îi căzu la picioare, într-atât era de fericită în acele clipe de ciudată slăbiciune. Se gândea să-i scoată cizmele, însă când mâinile îi simţiră picioarele oţelite sub stofa îngheţată a pantalonilor, puterile o părăsiră.

Nu ştia dacă de vină era bucuria, dragostea sau teama că într-o zi putea pierde cea mai dragă fiinţă, dar conştiinţa ei, sub şocul unei revelaţii, se întunecase pentru a nu mai trăi decât în el şi lângă el. Îl îmbrăţişă nebuneşte, strângându-i genunchii, privindu-i cu ochii ei mari şi luminoşi din care se scurgeau lacrimi mute, ca şi cum n-ar fi putut să-şi desprindă privirea de acel chip bărbătesc ale cărui trăsături impresionante nu încetaseră să o obsedeze din clipa când îl văzuse pentru prima oară.

Şi el o privea intens.

Era foarte simplu. Două priviri. Destul însă pentru a le lăsa celor care îi înconjurau o impresie de neşters. Dar nimeni n-ar fi putut spune ce-l impresiona cel mai mult: adoraţia Angelicăi ori pasiunea caldă care lumina chipul sever al contelui, cel pe care se obişnuiseră să-l socotească un bărbat mai presus de slăbiciunile omeneşti, invulnerabil.

Toţi se simţeau mulţumiţi şi înduioşaţi. O pudoare bruscă îi făcuse să-şi lase ochii în pământ. Fiecare, cu propriile amintiri triste, vise şi dezamăgiri, zărea în acea clipă, ca într-o străfulgerare care lumina două fiinţe îmbrăţişate, chipul iubirii.

Peyrac puse încet mâinile pe umerii femeii pentru a o trezi din visare, apoi se întoarse către cei din jur.

— Vă salut, prieteni, spuse cu vocea răguşită şi obosită. Sunt mulţumit să vă revăd.

— Şi noi, domnule conte, răspunseră ei în cor.

Minţile erau încă înceţoşate, iar timpul se scurgea încet, într-o tăcere deplină. Elvire îşi strivi o lacrimă în e gene şi strânse mâna lui Malaprade.

— Şi eu? Şi eu? se auzi vocea lui Florimond. Sunt pe jumătate mort şi vouă nici nu vă pasă de mine!

Toată lumea se întoarse şi izbucni în râs.

Băiatul, acoperit de zăpadă, cu căciula plină de gheaţă, căzuse lat în faţa uşii. Contele îl privi cu o afectuoasă complicitate.

— Ajutaţi-l! Nu mai poate.

— O să o luăm iar de la cap şi o să trebuiască să mă ţin după tine, mormăi Florimond. O să o luăm iar de la cap...

Îşi dădură seama că bietul băiat era într-adevăr îngheţat şi epuizat.

Cantor şi Jacques Vignot îl luară pe sus şi-l duseră pe salteaua lui. Îi scoaseră cizmele şi hainele, iar Angelica veni să-l vadă.

— Bietul meu băiat! exclamă şi-l îmbrăţişă.

Îl frecţionă cu alcool din creştet până-n tălpi, apoi se aşeză lângă el şi-l masă îndelung cu mâinile ei fine.

Tânărul adormi în cele din urmă ca un copil, în timp ce doamna Jonas pregătea pentru toţi câte un grog fierbinte.

25

— Deci l-ai ucis?! întrebă Angelica după ce rămase singură cu Joffrey de Peyrac în camera lor... L-ai ucis, nu-i aşa? ţi-ai pus viaţa în pericol pentru asemenea nebunie? Pentru că un bărbat mi-a făcut curte?... Răspunde-mi, e normal, domnule Peyrac?

Contele se aruncase pe pat, întinzându-şi trupul ostenit. Înfrunta cu o privire ironică mânia prefăcută a frumoasei femei.

— Pont – Briand era cineva, acolo, în Canada, reluă ea plecându-se asupra lui. Ce vor face ai lui când vor afla? Vor căuta să se răzbune, să anuleze tratatele...

— Tratatele au fost încălcate demult, făcu Peyrac. Nici nu se uscase cerneala de pe ele, că ne-au şi condamnat la moarte, trimiţându-ne patsuikeţii pe cap.

Se ridică într-un cot şi o prinse uşor de păr, privind-o în ochi.

— Ascultă-mă bine, inimioară. În mine există ceva care nu e pregătit să moară. E nevoia arzătoare de tine şi e normal că doresc să fii doar a mea. Zi-i gelozie dacă vrei, ce contează! Nici unul n-am atins încă vârsta la care pasiunile trupeşti se sting. Nu, departe de aşa ceva! Nu te voi lăsa niciodată singură, pradă celor care te râvnesc.

— Te-ai temut că o să fiu sedusă de un asemenea individ?

— Nu, nu chiar. Dar presimt că există şi alţii, mai îndrăzneţi. Slăbiciunea unora e sfătuitoarea altora. Află că a-ţi apăra onoarea prin sălbăticiile astea ţine de viaţă şi de moarte!... Or, tu eşti viaţa mea!... Îi voi ucide pe toţi acei care vor căuta să mi te răpească... Asta e! Atât am avut de spus...

Cum femeia se aplecase deasupra lui, o înlănţui pe neaşteptate şi o sărută cu buzele lui crăpate de ger.

Florimond i se destăinuia lui Cantor.

— Am crezut că mor. Tata e tot atât de rezistent la drum ca o piele-roşie sau un canadian.

— Cu spada sau cu pistolul?

— Cu spada. A fost ceva nemaipomenit. Tata ştie toate trucurile şi se mişcă de zici că-i acrobat, pe cuvânt... Celălalt s-a apărat bine. Nu era grozav, dar s-a dovedit agil şi rezistent.

— Şi... a murit?

— Bineînţeles că a murit. O asemenea lovitură nu iartă. În plină frunte!... Florimond se lăsă iar pe saltea, cu ochii arzând de febra amintirilor.

— Ah! Spada! Iată o armă de gentilom! Ţăranii de pe-aici nu ştiu ce-i aceea o spadă. Se bat cu măciucile, cu topoarele, asemeni indienilor, ori cu muscheta, ca mercenarii. Trebuie să ne amintim de spadă. E arma sufletelor nobile!... Ah! Să fiu încornorat într-o zi de aleasa inimii şi să-mi pot oferi un duel pe cinste!...

26

Restabilit, Florimond urcă într-o zi în pod şi alese din proviziile îngrămădite acolo un dovleac burduhănos şi auriu. În mare taină, îi tăie cu pumnal lui ascuţit doi ochi, un nas şi o gură lăbărţată de mai mare hazul. Îl goli de miez şi-i fixă înăuntru o lumânare. Venea Crăciunul.

Obiceiul cerea să te bucuri de venirea Regilor Magi, de naşterea lui Isus, să petreci straşnic după încoronarea fericitului rege al serii şi să faci daruri.

Toţi se pregăteau, care mai de care mai originali şi ingenioşi. Elvire se duse în pădure şi culese ramuri de scoruş, încărcate de fructe roşii. Împreună cu Octave Malaprade aranjă crenguţele în trei mari vase de fontă împrumutate din atelier. Admirându-şi opera, rămaseră foarte încântaţi de strălucirea vie a frunzişului împurpurat de perlele învăpăiate ale bobiţelor. Puseseră vasele la cele două capete ale mesei şi îşi zâmbiră, pătrunşi de o bucurie senină şi caldă. Se ţineau timid de mână, învăluiţi de toată bucuria şi pacea zilelor de Crăciun.

Se schimbase ceva de la întoarcerea contelui din călătoria lui spre nord, mai exact de când o văzuseră cu toţii pe Angelica îngenuncheată în faţa lui, strângându-l în braţe şi privindu-l cum nu aveau să uite niciodată.

— Dacă există şi o asemenea iubire, da, atunci merită să te însori... Da, merită osteneala, dăduse bătrânul Macollet din cap pe când stăteau cu toţii de vorbă.

Toţi dăduseră la fel din capete, trăgând cu gravitate din pipe. Descoperiseră că putea exista într-adevăr o mare iubire.

Evident lor, proscrişilor şi nefericiţilor, nu avea să li se întâmple niciodată să o întâlnească. Dar ea exista... Puteai să o visezi, iar acea dulce închipuire îţi înveselea viaţa...

Simţeau că nu mai depindeau doar de un conducător, ci de liniştitoarea autoritate a unui cuplu.

Veşnica fiertură de porumb şi de carne era înghiţită mai uşor. Mesele era vesele, însufleţite de vorbe de duh. Toţi erau buni prieteni, buni camarazi, se înţelegeau perfect şi-şi dădeau ghionţi. Atâta i-ar fi trebuit cuiva, să caute gâlceava!...

Se pregăteau în taină mari ospeţe. Urmau să-i dea Cezarului ce i se cuvenea. Din jupânul porc, în sfârşit jertfit, se preparau o mie şi unul de savuroase feluri de bucate. După ce îl tăiaseră, mâncaseră imediat picioarele, capul şi măruntaiele, dar cele mai bune bucăţi le păstraseră pentru noaptea de Crăciun.

Între timp, Nicolas Perrot se întorsese din călătoria lui spre sud. Joviala lui figură era ea însăşi un dar nepreţuit. Vorbea de micul post comercial de unde adusese felurite provizii, ţinut de un olandez sălbatic şi tăcut şi de doi negustori englezi, pe o insulă din mijlocul Kennebecului cenuşiu şi acoperit de sloiuri.

Canadianul adusese zahăr, sare, făină de grâu, prune uscate, pături, aşternuturi din pânză de in şi postav pentru haine

călduroase. Totul într-o sanie cărată leghe întregi de el şi de indianul lui panis.

Angelica închisese preţioasele mărfuri într-un dulap din camera lor, încuiat cu cheia. Uneori tânăra femeie se scula noaptea şi se ducea să verifice dacă totul era în regulă cu nepreţuita "cămară".

Doamna Jonas ar fi vrut să gătească un jambon în aluat. Gospodinele discutaseră îndelung, hotărând în cele din urmă că făina avea să fie folosită pentru prepararea tradiţionalei plăcinte, în care urmau să ascundă bobul care, aşa era obiceiul, avea să desemneze regele serii.

Jambonul, trandafiriu şi parfumat cu seminţe de ienupăr, era suficient şi gol, fără cocă. Cu mânecile suflecate, Angelica frământase ea însăşi aluatul pentru foile de plăcintă.

Adăugase sare, drojdie de bere şi untură de porc.

Nu mai simţise din copilărie o atât de mare bucurie. Erau din nou nişte adevărate sărbători de iarnă.

Coca se supunea sub degetele ei. Frământând-o, se simţea înconjurată de amintiri mai vechi, de pe timpul tavernei *Masca Roşie*: poetul Crotté, meşterul Bourjus, Flipot şi Linot... Se ştia apărată, departe de toate relele, atât de departe, adăpostită de pădure.

Se oprea din treabă şi asculta, zâmbind, liniştea zăpezii troienite în jurul lor. Era întruparea unui vechi vis: să coacă prăjituri, înconjurată de copiii care-şi ridicau năsucurile, spre ea.

Micuţii o urmăreau, agitându-se în jurul ei cu ochii strălucind de plăcere. Strigau "bravo" de fiecare dată când făcăleţul, mânuit cu vigoare de mâinile femeii, lungea şi mai mult pe masa lustruită aluatul albicios, din ce în ce mai subţire, mai diafan, din care urca îmbătător o aromă fină de brutărie, caldă şi îmbietoare.

Honorine, scoţând limba printre dinţi de concentrare, împărţi aluatul în romburi şi pătrate, iar Barthélemy le unse cu ulei. Angelica băgase de seamă că uleiul de floarea soarelui dădea aluatului o nuanţă aurie la fel de frumoasă ca şi cea obţinută cu ouă, de care nu aveau cum să facă rost. În sfârşit, Thomas băgă în plăcintă bobul. Sub privirile copiilor, cărora li se adăugaseră Florimond şi Cantor, Angelica puse plăcinta în locul special amenajat între două vetre ale căminului principal. Era cel mai bun cuptor pe care tânăra femeie îl folosise vreodată. Nu ardea nici o mâncare.

Copiii primiseră misiunea de a întreţine focul. Adulmecau cu poftă aburii îmbietori. Când plăcinta se rumeni, Angelica îi

goni de acolo. Surpriza serii de Crăciun nu trebuia să-şi piardă nimic din mister.

Strigând de plăcere şi nerăbdare, năpârstocii se refugiară în "crama" de sub stâncă, unde Jacques Vignot era ocupat cu trasul berii.

— Nu trebuie să vedem plăcinta, Jacques... Închipuie-ţi ce frumos o să fie totul!... Era mare cât un soare.

Da, într-adevăr, era mare, lucioasă şi crocantă, asemeni unui soare de aur roşcat, cu mozaicul romburilor şi pătratelor bine crescute la foc.

Ce mai, o capodoperă!

Angelica o aranjă în vârful unei piramide din ramuri de scaruş şi din trei tărtăcuţe în culori somptuoase: verde-auriu, roşu aprins şi galben pal. Ciudatul aranjament care trona în centrul mesei nu avea poate bogăţia acelora pe care doamna du Plessis-Belliere le ridicase, odinioară printre tacâmurile strălucitoare, când îşi primea oaspeţii în hotelul din Beautreillis, dar era totuşi impunător.

Masa fusese acoperită cu pânză albă, ale cărei falduri cădeau până la pământ. Originala faţă de masă era călcată ireproşabil.

În timpul ultimele ore dinaintea serii solemne, toată lumea a fost trimisă în atelier, magazii, ba chiar şi prin grajd.

Eloi Macollet invită copiii să-i viziteze coliba, pentru a-i face să-şi uite nerăbdarea. Bucuria lor nu mai cunoştea margini, căci coliba bătrânului canadian era un loc misterios pe care ardeau de curiozitate să-l vadă, dar unde nu avuseseră niciodată voie să intre.

Chemaţi ceva mai târziu de sunetul cornului şi de hărmălaia tălăngilor pe care le agitau Florimond şi Cantor, micuţii se repeziră spre fort, alunecând pe zăpada îngheţată. Se opriră în prag, orbiţi. Copiii de la Lacul de Argint erau la fel de fermecaţi ca toţi copiii în lume

— Oh!...

Sala scânteia cu mii de lumini, iar masa, care ocupa centrul încăperii, gemea încărcată de comori. Nici nu ştiai ce era mai mare: bucuria ochilor, ori satisfacţia de care te umpleau aromele caltaboşului şi ale dulciurilor.

Rămaseră în prag cei trei năpârstoci de la Lacul de Argint, cu ochii strălucitori ca nişte steluţe pe mutrişoarele îmbujorate de frig.

Honorine încetase să mai fie fetiţa care purta stigmatul de copil din flori. Puştii protestanţi uitaseră tragediile de

neînţeles care-i îndepărtaseră de pământul natal, Franţa, şi-i făcuseră să ajungă orfani.

Trebuiră să fie luaţi de mână pentru a îndrăzni să se apropie. Pe masă, de-o parte şi de alta a monumentalului aranjament pe care trona plăcinta, se găseau două păsări parcă vii, nejumulite. Malaprade le "împăiase" cu pateuri şi bucăţi de vânat afumat. Ciocurile fuseseră date prin pulbere de aur şi sclipeau cu aroganţă. În locul ochilor luceau bobiţe de jasp.

Văzând reacţiile mesenilor, Octave Malaprade înălţă mândru din cap. Nu-şi amintea săi mai reuşit vreodată prepararea unui vânat la fel de bine, nici măcar pe când "oficia" în Bordeaux.

Princiarele păsări odihneau pe garnituri de dovlecei, totul aranjat pe două farfurii de un roşu aprins, care producea un efect încă şi mai somptuos.

Tot roşii, de felurite nuanţe, de la roşu stins la văpăile aprinse ale flăcărilor, erau şi farfuriile aranjate în faţa fiecărui mesean.

Acel neobişnuit serviciu de masă era cadoul slujitorilor lui Vulcan. Fierarii şi minerii îl modelaseră din argilă, iar Joffrey de Peyrac alesese formulele smalţurilor şi culorilor. Alţii se ocupaseră cu modelele desenate. Farfuriile Crăciunului fuseseră arse apoi în cuptoare încinse de foalele lui Kouassi-Ba şi ale lui Clovis l'Auvergnat.

Acum străluceau pe faţa de masă albă. Lângă fiecare se găsea câte o strachină – mult mai modestă – de lemn alb, pentru pâine, şi o mică farfurioară de cositor în care se puteau pune alune, bomboane şi fructe uscate.

Florimond făurise ca un adevărat maestru două castroane de supă, cu toarte în formă de capete de lup. Tronau şi ele pe masa pe care nu mai găseai nici o palmă de loc gol. La cele două extremităţi abureau doi caltaboşi, unul în sânge şi altul alb.

Pe o măsuţă, într-un colţ, stăteau cupele şi sticlele. Alături se găseau un butoiaş cu vin de Bordeaux, adus de Nicolas Perrot, unul de rachiu şi unul de rom.

O altă masă, mai joasă, gemea de cadourile pe care efemerul rege al serii avea să le împartă curând.

Spânzurat de o grindă, dovleacul lui Florimond, cu lumânarea aprinsă, râdea cu gura lui luminoasă şi veselă. Tânărul îl prezentă copiilor:

— Miss Pumpkin!...[1]

---

1 Miss Pumpkin (în engleză) – Domnişoara Dovleac – (n.tr.)

27

Bobul ascuns în plăcintă, care desemna regele petrecerii, se nimeri în bucata micului Barthélemy. Puştiul o alese regină pe Honorine.

Poate – cine ştie – că la mijloc fusese şi mâna lui Florimond, care împărţise porţiile. Dar de ce atâtea bănuieli?! Întâmplarea e deseori complicea copilăriei.

Angelica se bucură pentru Barthélemy. Era un băieţel foarte drăguţ. Se uita puţin cruciş, iar o buclă rebelă îi cădea mereu în ochi.

Îmbujorat de plăcere, puştiul primi coroana de argint din mâinile contelui de Peyrac, puse el însuşi cealaltă coroană pe fruntea Honorinei, căreia emoţia îi învăpăiase obrajii şi care păru o clipă să se întrebe dacă nu trebuia să arunce cât colo semnul unei stânjenitoare regalităţi. Dar mândria şi satisfacţia o cuceriră.

Scaunele pe care stăteau cei doi "suverani" au fost puţin înălţate faţă de celelalte, astfel încât cuplul... regal domnea asupra mesei.

Coroane din argint curat străluceau pe frunţile inocente. Buclele Honorinei îi cădeau pe umeri asemenea unei cape aurii. Cu o ţinută de adevărată regină, cu căpşorul drept şi gâtul alb, ţeapăn, micuţa era foarte frumoasă.

Honorine era atât de fericită şi pătrunsă de măreţia momentului, încât găsi de cuviinţă – trecând peste demnitatea rangului ei – să-i arunce o privire mamei. Bucuria o aureola, în timp ce complimentele, râsetele şi glumele o învăluiau ca o ameţitoare aromă de tămâie.

De fiecare dată când ducea cupa la buze, toată lumea striga. "Regina bea! Regina bea!"

Angelica nu-şi mai putea lua ochii de la ea. Toată seara se gândi că nimic din ceea ce suferise până atunci nu mai conta în faţa acelei bucurii copilăreşti.

Fetiţa ei era atât de frumoasă, încât privirea femeii n-o mai vedea decât pe ea.

Toată lumea se îmbrăcase cât putuse de frumos. Ba, apăruseră chiar şi nişte peruci elegante. De unde oare le luaseră doamna Jonas, Porguani şi Don Alvarez?...

Contele de Peyrac îşi îmbrăcase superbul veşmânt purpuriu pe care-l purtase în ziua înfruntării cu irochezii, pe

colina de la Katarunk. Cărase tot drumul în bagajul lui acea haină de ceremonie, la fel ca şi lavaliera de dantelă şi manşetele elegante. De fapt, era singurul său rând de haine de gală, pe care-l păstra într-un cufăr. Obişnuit cu o eleganţă foarte rafinată, nu părea totuşi stingherit când se îmbrăca în piele şi ţesături groase de lână. Dar acum, sub haina seniorială, Angelica îi redescoperea prestanţa unică. Era un prinţ şi strălucitor.

Se întorcea de pe celălalt tărâm.

Sub pălăria de mătase purpurie, împodobită cu pene, buclele care îi cădeau pe umeri erau dese şi negre, afară de aburul acela argintiu, lucind pe tâmplele brune.

Angelica îşi pusese un guler de dantelă la rochie şi-şi aranjase părul, podoaba ei inegalabilă. Cu câteva pene şi broşa împrumutată de la doamna Jonas, s-ar fi putut înfăţişa chiar şi la Curte, la Versailles.

Doamnele făcuseră câteva schimburi între ele. Doamna Jonas purta o frumoasă eşarfă din satin roşu cu verde şi cercei, luate de la Elvire. Tânăra nu le pusese din cauza doliului. Se îmbrăcase într-o rochie *gris-perle* a Angelicăi, care o ajutase şi să-şi aranjeze părul.

Domnul Jonas îşi prinsese la pălăria înaltă şi neagră o cataramă de argint de la un pantof vechi, iar catarama celuilalt îi servea drept broşă Elvirei.

Până şi Eloi Macollet se gătise. Nimeni nu-l recunoscuse când se prezentase sub înfăţişare unui respectabil şi vioi domn, amabil şi pudrat. Buclele albe ale perucii îi ieşeau de sub o pălărie rotundă de castor, foarte elegantă, galonată cu aur pe boruri. Jabou de dantelă, vestă înflorată, redingotă tabac...

— Noi l-am ajutat să se îmbrace, săriseră copiii.

Cu greu îţi imaginai asemenea pregătiri în wigwamul afumat al bătrânului negustor de blănuri. Dar iată că-i reuşiseră, iar dovada o aveau în faţa ochilor.

Eloi se aşezase la masă în exclamaţiile admirative şi aplauzele celorlalţi. Îşi degusta vinul cu ochii pe jumătate închişi, gândindu-se ce ar fi zis poama de fiică-sa văzându-l îmbrăcat astfel şi chefuind.

— Fiecare era cu atât mai satisfăcut de propria persoană, cu cât, pentru a afişa cel puţin o aparentă eleganţă, risipise comori de ingeniozitate. Şi trebuia să recunoşti că, dacă cineva ar fi apărut din zăpezi şi din noapte, oprindu-se în prag, ar fi rămas uluit în faţa acelei petreceri din adâncul pădurilor. Orbit de valul de lumină, zăpăcit de muzică şi de cântece, de râsete şi

de eleganţă, de acel tablou fantastic cum doar în basme întâlneşti, s-ar fi crezut victima unei închipuiri de legendă, din acelea care se risipesc la primele licăriri ale zorilor.

Ca feciori ai stăpânului, Florimond şi Cantor, ajutaţi de Yann Le Couënnec, serveau masa. Tânărul breton, înainte de a ajunge pirat, fusese camerist la un ofiţer de marină.

— Nu uitaţi că eu am fost paj la masa regelui Franţei, spunea Florimond ducând cu măiestrie tăvile încărcate.

Viaţa plină de aventuri din ultimul timp nu-l făcuse să-şi piardă îndemânarea căpătată în urma unei aspre ucenicii la Curte. Tăia cu mare pricepere gâştele şi jambonul, imitându-i pe domnul Duchesne şi pe marii maeştri ai Bucătăriilor Regale.

Se vorbea de marele Rege Soare şi de Versailles, de splendoarea de la Curte, ceea ce-i încânta pe francezi şi-i impresiona pe englezi şi spanioli.

Cantor umplea cupele. La început vin, apoi rachiu şi rom, ca să alunece mai bine pe gât toate acele delicioase preparate. După sărăcăciosul meniu de fiecare zi, venise ceasul sărbătorii. Nu trebuiau să se gândească la ziua de mâine.

Deodată, Sam Holton începu să vorbească. Aminti de copilăria lui, petrecută într-o maghernită din scânduri prost îmbucate, în portul Sacoo din Noua Anglie. Nu mâncau, el şi ai lui, decât fiertură de orz şi peşte sărat. Dar de Crăciun tăiau porcul, iar mama scotea proviziile de afine. Se duceau la *meeting-house*, biserica, aflată la patru leghe de casă. Bărbaţii înarmaţi cu muschete păzeau femeile şi copiii. La răscruci se întâlneau cu vecinii. Mergeau prin pădurea îngheţată cântând cântece bisericeşti. Într-o dimineaţă, pe când se întorceau de la slujbă, fuseseră atacaţi de abenakizi. Toţi albii îşi găsiseră un sfârşit groaznic, în afară de Sam, pe atunci în vârstă de zece ani. Băiatul se ascunsese imediat, urcându-se într-un brad. După ce indienii se îndepărtaseră, copilul se dăduse jos din copac şi pornise la drum. Ajunsese îngheţat de frig la Springfield. De atunci nu mai ştiuse ce erau acelea sărbători de care să merite să-şi aducă aminte, până azi, la Wapassou.

Sam Holton vorbise într-o franceză foarte corectă, reuşind să fie chiar poetic, deşi nu ţinuse neapărat. Acela era cadoul lui de Crăciun, oferit adunării care îl ascultase într-o tăcere religioasă. Toţi fuseseră fermecaţi şi mişcaţi de tragica povestire. Aveau impresia că se petrecuse un miracol, impresie atât de potrivită serii în care ne amintim cu toţii de naşterea Mântuitorului.

După ce-i mulţumiră şi-l felicitară călduros pe englez, mesenii trecuseră la împărţirea darurilor, încă un motiv de bucurie şi de uimire.

Cine făurise din lemn jucăriile pentru copii?... O moară pentru Thomas, o sfârlează pentru Barthélemy şi o păpuşă cu buze foarte roşii pentru Honorine. Angelica le zâmbi meşterilor care mânuiseră dalta cu o îndemânare pe cât de remarcabilă, pe atât de anonimă: Yann, Cantor şi Eloi.

Ajutaţi de Florimond, la sugestia tinerei contese, meşterii lemnului sculptaseră şi piesele unui joc de şah, ca şi cutia, pulurile şi cornetul pentru un joc de table. Aveau deci cu ce să-şi umple liniştitele seri de iarnă.

Angelica primi două perechi de mănuşi de piele fină, pentru a-şi apăra mâinile de frig în timpul treburilor. Într-o micuţă cutie de argint găsi o camee napolitană care reprezenta profilul unei zeiţe, alb, pe fondul trandafiriu al unei scoici. Privi spre Cantor: ştia că era talismanul lui din copilărie, de pe vremea când era în Mediterana. Se despărţise de el pentru ea, mama lui.

— Eu am meşterit în schimb cutia şi coroanele regilor noştri din seara asta, interveni Florimond, un pic gelos din cauza privirii emoţionate pe care o primise fratele său mai, mic.

Deşi aproape bărbat în toată firea, primi şi el un sărut cald.

Honorine îşi privea păpuşa cu un aer ezitant. Niciodată nu se dăduse în vânt după jucăriile pentru fetiţe. Angelica se temea de vreo reacţie care i-ar fi mâhnit pe meşterii care făuriseră cu atâta migală şi dragoste păpuşica. Dar, după câteva clipe de gândire, fetiţa o luă în palme cu aerul că înţelegea foarte bine cum stăteau lucrurile, şi toţi zâmbiră uşuraţi, mai ales Angelica.

Honorine începu apoi să răscolească feluritele comori primite, care aveau curând să se adauge celor din cutia ei dragă, adusă din La Rochelle. Colierele de perle pe care i le înşirase mama ei o încântau nespus. Şi le puse la mâini, la gât, îşi împodobi şi coroana sa, apoi şi pe cea a “regelui”.

Într-o cutiuţă de argint primise nişte bomboane făcute tot de Angelica din pastă de nucă şi miere păstrată cu zgârcenie.

Printre cadouri se aflau multe obiecte din argint, făurite în secret, la forjă, de mâini abile, din minereul extras chiar de acolo. Bogăţia de la Wapassou începea să iasă la iveală şi să strălucească pur...

După ce se minunară în voie şi exclamaţiile se mai răriră, contelui i se aminti că le promisese două “surprize”.

Pe prima o dezvălui imediat cu mare plăcere: Doar obişnuiţii Mediteranei puteau să-i aprecieze adevărata valoare. Era un săculeţ cu cafea măcinată. Numaidecât se auziră mai multe urale asurzitoare, combătute de duşmanii periculoasei licori. Cum, spuneau englezii şi canadienii, pentru prima dată de acord, cum era posibil să-ţi lingi buzele de poftă pentru o asemenea zeamă acră? Trebuia să fii pentru asta cel puţin la fel de barbar ca turcii! În schimb, adepţii divinei cafele schimbară locurile şi se îngrămădiră în jurul lui Peyrac, pentru a nu pierde nimic din ceremonia preparării.

În timp ce Kouassi-Ba aducea pe un platou de aramă serviciul de cafea, scăpat ca prin minune din nenumăratele dezastre în care Angelica îl crezuse zdrobit, contele împărţi tutunul foarte fin fumătorilor.

Florimond aduse pipele, apoi trase aproape tăvile bine încinse, pline de tăciuni. Lui nu-i plăcea cafeaua. Spuse, făcându-i cu ochiul Angelicăi, că prefera ciocolata... Cât despre Cantor, nu s-ar fi spus că nu-i plăcea să adulmece aroma care îi amintea de copilărie, de Mediterana pe care o colindase alături de tatăl său, de escale, lupte, de Palermo, acolo unde învăţase la colegiul iezuiţilor, la umbra vechilor moschei şi a palatelor normande.

Angelica bătuse din palme, pradă unei bucurii copilăreşti. Surpriza lui Joffrey îi aprinsese luminiţe în ochi, iar chipul îi strălucea de plăcere. Se înghesuia lângă conte, alături de Cantor, Enrico Enzi, Porguani, spaniolii şi peruvienii din trupă.

— Îţi mai aduci aminte de bătrânul turc din Candia care făcea cea mai bună cafea din lume? îl întrebă Peyrac pe Enzi.

Angelica savura familiara aromă. Ca de fiecare dată când o simţea, revedea în himerele albăstrui şi parfumate, minaretele Candiei, siluetele de carnaval, turbanele şi pelerinele lungi până în pământ ale musulmanilor. Retrăia impresiile violente care i se întipăriseră în minte: mai întâi groaza, apoi o ameţeală ca a beţiei, lângă bărbatul mascat care tocmai o cumpărase...

Luă o înghiţitură din licoarea fierbinte. “Da, domnule Rescator, tu erai!... Cum de nu mi-am dat seama?” se gândea plină de ciudă la ironia soartei, care râsese de ea.

— Tu ai vrut să nu te recunosc, nu-i aşa? îi şopti ea, apropiindu-se de el.

Lipiţi unul de altul, la capătul mesei, pierduţi în sânul pădurii americane, se priveau cu tandreţe şi-şi spuneau că totul era minunat.

28

— Câţiva dintre voi ştiu ce are să urmeze acum, spuse contele ridicându-se. Pentru ceilalţi va fi într-adevăr o surpriză. Dar bucuria va fi la fel de mare, căci o meritaţi cu toţii.

Porguani şi Clovis se sculaseră ceva mai devreme de la masă şi se duseseră în atelier. Când se întoarseră, ieşind încet din întuneric, ceilalţi văzură că duceau un soi de targă de lemn, atât de grea, încât muşchii celor doi cărăuşi se umflaseră. Pe ea strălucea ceva. Era un fel de bloc care răspândea o lumină tainică şi rece. Porguani şi Clovis lăsară targa jos, în faţa lui Peyrac.

Blocul era de aur. O stivă de lingouri de aur.

Contele luă unul în mână şi-l ridică în lumina lămpilor şi lumânărilor.

— Iată fructul trudei voastre. În ultimele luni ne-am ocupat cu separarea şi turnarea metalului extras în timpul verii. Fiecare lingou are trei livre[1] de aur pur, sau, altfel spus, o mie şapte sute de uncii. E doar prima parte din ceea ce i se cuvine fiecăruia. Rezultatele ne-au depăşit aşteptările. Gândiţi-vă că producţia noastră de aur valorează în total o sută cincizeci de mii de livre[2], adică mai mult decât bugetul anual al Canadei. O cifră considerabilă! Amintiţi-vă că în secolul trecut familia Medici, cea mai bogată din lume, nu adunase decât vreo sută de livre de aur. Noi am extras mai bine de jumătate în mai puţin de doi ani. Suntem mai bogaţi decât Medici. La anul, când fortul va fi mărit, bine apărat, bine înarmat, când vom aduce pe Kennebec o trupă ce mercenari, tunuri şi alimente, vom putea să ne ocupăm în linişte de treburile noastre, iar producţia va creşte. După contractul pe care l-am semnat, un sfert va fi împărţit între voi, primii mei însoţitori. Veţi putea strânge astfel averi considerabile. Cu restul voi mări fortul, voi face în aşa fel încât să îmbunătăţesc condiţiile de viaţă, vom construi şi alte posturi, voi plăti mercenarii, voi plăti armele pentru corăbiile noastre... Astfel, uniţi prin forţa aurului şi argintului, vom fi puternici. Ne vom mări flota cu care vom face comerţ, *Gouldsboro* fiind unul dintre porturile de bază. Vom înfiinţa mici porturi de schimb de-a lungul fluviilor Kennebec şi Penobscot. Vom deschide şi alte şantiere, unde oricine dintre voi poate deveni proprietar dacă va fi dispus să o ia de la cap cu greutăţile... Maine, ţinutul,

1 livră – aici, veche unitate de măsură pentru greutăţi, egală cu 0,453 kg – (n.tr.)
2 livră – aici, veche monedă franceză – (n.tr.)

pădurilor şi apelor, al râurilor care se varsă în oceanul plin de peşte, regiune sălbatică pe care multe naţiuni s-au bătut în zadar, Maine, ţara aurului şi a argintului ascunse în măruntaiele pământului, va ajunge regatul nostru, pentru că suntem singurii care i-am descoperit secretul bogăţiei. Vă pare rău că m-aţi urmat?...

— Nu!... Nu, domnule! răspunseră câteva voci răguşite.

Însă cei mai mulţi nu putură să scoată nici o vorbă.

Kouassi-Ba, adevărat urmaş al Regilor magi, trecu pe la toţi şi le puse în faţă câte un lingou.

Nimeni nu îndrăznea să le atingă.

Ochii puţin înceţoşaţi de aburii alcoolului şi tutunului erau aţintiţi asupra reflexelor blânde ale aurului. În acele străluciri, ca în globul de cristal al ghicitorilor, zăreau întruparea vechilor vise nebuneşti şi a ambiţiilor irealizabile.

Pe Angelica o cuprinse teama. Aurul corupe. Deja îi distrusese fericirea o dată. Oamenii aceia nu aveau oare să-şi piardă capul în faţa mirajului bogăţiei? Îşi privi soţul. Îl văzu ca pe un magician care studia pasiunile omeneşti, după ce el însuşi le stârnise.

Oare cei despre care îşi formase deja o părere, observându-i zi de zi, aveau să-l dezamăgească, să cedeze acelor mituri nesăbuite după care aleargă oamenii încă din noaptea istoriei?

Femeia simţea o apăsare care îi tulbura bucuria de până atunci.

— Aurul! Mereu aurul! Mi-e frică! În numele lui ai fost blestemat odinioară!

El o privi.

— Nu trebuie să te temi de aur şi de puterea lui. Nu există pe lumea asta lucruri care să înjosească omul dacă el însuşi nu e de acord. Numai că omul se vrea un spirit pur, creat după chipul şi asemănarea Domnului, iar când îşi dă seama cât de material e în realitate, dă vina tocmai pe materie. Nu vrea să se accepte pământesc. Şi uite aşa blestemă sau se închină – rând pe rând – la tot ce îl farmecă din cele mai vechi timpuri şi până azi: aurul, femeia, ştiinţa, bogăţia... atunci când ar trebui doar să caute să le împace. În toată materia există şi spiritul, însă doar pentru cel care iubeşte spiritul.

Jacques Vignot, dulgherul, răsucea lingoul în palme cu un aer neîncrezător.

— Deocamdată, nu cer nimic mai mult decât să rămân aici. O slujbă bună, speranţă pentru ziua de mâine, o viaţă fără

"copoi" pe urmele mele... Dar nu contează, prinde bine să ţii aşa ceva în mână: cine ştie...

— Oricum, o să te impresioneze poate mai puţin când o să-l vezi transformat în Boston într-o grămadă de monede sunătoare. Şi o să ştii ce să faci cu ele, spuse Peyrac.

— O pungă plină de monezi? făcu celălalt, uimit de descoperirea la care nu se gândise.

— Două, trei... Ţii în mână mii de livre.

— Ah! prieteni, ce chefuri pe cinste, ce petreceri de pomină mă aşteaptă! strigă dulgherul, trântind o palmă răsunătoare pe umărul vecinului său de masă.

Toată lumea începu să vorbească dintr-o dată, făcându-şi planuri; toţi se adânceau în calcule complicate, într-o atmosferă în care glasurile răsunau ca prin minune mai tare. Doamna Jonas se ridică să strângă masa. Găsea nepotrivit să amestece aurul atât de frumos cu resturile unui ospăţ, fie el şi festiv. Primise, împreună cu soţul ei, două lingouri de aur, adică trei mii patru sute de uncii. Elvire avea şi ea unul, la care se mai adăuga unul, partea celor doi puşti.

Bătrânul Eloi Macollet îşi agită brusc lingoul în aer.

— Vă înşelaţi, domnule conte. Eu nu sunt de-al vostru. Am venit şi eu aşa, apoi am rămas printre voi. Nu-mi datoraţi nimic.

— Eşti omul sosit în al doisprezecelea ceas, bătrâne corsar, răspunse Peyrac. Cunoşti Evanghelia?... Da. Ei bine, gândeşte-te la ea şi păstrează ceea ce ţi-a fost dăruit. Îţi vei face cadou o pirogă nouă şi doi ani de comerţ ca să aduni toate blănurile estului. Toţi rivalii tăi vor plesni de invidie...

Bătrânul canadian făcu ochii mari, apoi izbucni în râs şi începu să viseze, închipuindu-şi deja cum avea să facă prăpăd prin Ţinuturile de Sus.

După ce primele clipe de euforie se risipiseră, toţi se priviră încurcaţi. După ce se sfătuiră preţ de câteva clipe, cineva întrebă:

— Ce-o să facem noi cu tot aurul ăsta? Domnule conte, până să pornim fiecare pe drumurile noastre şi să ne întoarcem în aşezările râvnite, păstraţi-l dumneavoastră, căci nu vă temeţi de aur. Pentru noi e prea mult. Sub pernă, ne-ar împiedica să dormim.

— Fie, se învoi Peyrac râzând, dar în seara asta priviţi-l bine. E rodul muncii voastre şi darul lui Dumnezeu, care a zidit lumea.

29

În acea clipă, Angelica avu impresia că aude un strigăt.

Dincolo de hărmălaia cântecelor, de acordurile chitarei şi de refrenele puţin scârţâite ale vielei la care cânta doamna Jonas, răzbătea o voce care chema:

— Ajutor! Ajutor!

Dar era imposibil să fie adevărat, iar tânăra femeie înţelese că glasul urca din adâncul fiinţei sale. Aproape imediat i se păru însă că aude ciocănituri în uşă.

Dintr-un salt se ridică în picioare.

— Ce ai? o întrebă Peyrac luând-o de mână, surprins de gestul ei brusc.

— A bătut cineva la uşă.

— A bătut?!... Visezi, draga mea.

Cântăreţii se opriseră şi se uitau la ei.

— Ce se întâmplă?

— A bătut cineva la uşă.

— A bătut! pufni în râs Nicolas Perrot cu o dezinvoltură neobişnuită, scuzată însă de numărul cam mare de cupe golite. Cine să bată la uşa noastră în noaptea asta? Doar duhurile şi francezii din Canada ar îndrăzni să bântuie pe o vreme ca asta!

Apoi tăcu. Toţi se priveau cu nişte ochi aburiţi. Duhurile!

Simţiră că erau nişte oameni singuri, îngropaţi în zăpadă, în gerul iernii, ca în fundul unei prăpăstii.

Strânsoarea frigului îi înlănţuia atroce, iar acum, când focul începea să moară, ghiceau răsuflarea îngheţată şi rea care se strecura chiar şi prin cele mai mici crăpături. Auzeau şuierul neostoit al vântului care zgâria zăpada îngheţată şi-i învăluia ca o vrajă malefică.

Ştiau că nimeni n-ar fi îndrăznit să-i caute atunci, iarna. Cine să le bată la uşă în acea noapte geroasă şi răscolită de vânt?

Duhurile!

Angelicăi i se păru că aude iar ciocănit în uşă..

— Nu auziţi? îi întrebă tresărind.

Dar sunetele i se păruseră mai înfundate. Văzând chipurile pline de îndoială ale celorlalţi, începea să se întrebe dacă nu era victima unei halucinaţii.

— Poate că-i vreo creangă pe care o mişcă vântul şi loveşte în perete, murmură ea.

— Am fi auzit şi noi...

Joffrey de Peyrac se ridică şi se îndreptă spre uşă.

— Fii atent, tată, strigă Florimond, repezindu-se după el.

Tânărul se duse şi deschise el prima uşă, apoi, la capătul culoarului de la intrare, pe cea de-a doua, înţepenită de frig şi de zăpada îngheţată, trăgând zdravăn de ea.

În post pătrunse o rafală de vânt, spulberând un nor de pâclă albă. Florimond se repezi într-o parte, cu pistolul pregătit.

Din sala cea mare, Angelica şi ceilalţi nu vedeau decât albeaţa în care se învârtejeau fluturi de zăpadă măturaţi de rafale. Luna ieşise dintr-un nor, ceea ce explica lumina neaşteptată, de o fosforescenţă argintată, care pătrundea prin cadrul uşii.

— Nu-i nimeni, făcu Florimond. Şi e un ger straşnic, adăugă el împingând uşa. Se întoarse în sala cea mare şi închise şi a doua uşă. Toţi răsuflară uşuraţi.

Valul de aer rece pătrunsese înăuntru ca suflul îngheţat al morţii, împrăştiind norii leneşi de fum de tutun. Prin sală se răsuceau fuioare albicioase, şerpuind şi încolăcindu-se în jurul chipurilor. Flăcările lumânărilor şi lămpilor pâlpâiau agitate de pala bruscă de vânt. Câteva se stinseră şi fumegau în volute groase şi urât mirositoare.

— Cred că vinurile acestea v-au ameţit puţin, rupse Peyrac tăcerea. Glasul lui risipi încordarea.

Numai Angelica se mai frământa. "Dacă cineva moare în zăpadă, afară?"

Privi îngrozită în jur, numărându-i pe cei de faţă. Da, toţi cei dragi erau acolo, la adăpost, sub supravegherea ei.

Contele o apucă de după mijloc pentru a o linişti. Se aplecă spre ea şi pe chip i se citea o întrebare mută. Femeia se feri şi se desprinse de lângă el.

După excesul de mâncare şi băutură începuse să audă "voci".

Incidentul puse punct petrecerii.

Copiii picau de somn. Îl duseră în paturile lor, punându-le alături toate darurile primite. În faţa lor, pe un scaun, Miss Pumpkin. Thomas şi Honorine se chinuiră să-şi ţină pleoapele deschise, vrând să vadă dacă nu cumva ochii şi gura simpaticului dovleac aveau să se închidă înaintea lor. Lupta însă nu dură prea mult şi adormise, sub blânda lucire a ciudatului felinar.

Angelica se gândea la un pretext pentru a arunca o privire pe afară. N-ar fi putut să adoarmă cu acea idee obsedantă, că o fiinţă omenească, rătăcită, se stingea în zăpada îngheţată, la câţiva paşi de adăpostul lor.

Le spuse celorlalţi că se duce să dea nişte bucăţele de zahăr cailor, care meritau să simtă şi ei că era noaptea de Crăciun.

Nimeni nu-şi dăduse seama ce urmărea cu adevărat. Încălţă ciorapii de piele, apoi cizmele îmblănite şi-şi luă pe umeri o mantie căptuşită cu blană de lup, după care îşi puse mănuşile groase. Era bine îmbrăcată pentru o scurtă ieşire.

În faţa celei de-a doua uşi, Eloi Macollet, echipat şi el pe deasupra hainelor de sărbătoare, aprindea un felinar de furtună.

— Vă întoarceţi în colibă?

— Nu, doamnă, vă însoţesc fiindcă vreţi cu orice chip să aflaţi ce se petrece afară.

30

Felinarul era inutil. Mai greu era să te descurci prin îngusta tranşee dintre pereţii de gheaţă care ducea din prag până pe zăpada bătătorită şi îngheţată din curte. Luna poleia totul cu sclipirea ei argintie.

Nori de fum se rostogoleau din horn, acoperind când şi când globul halucinant al astrului nopţii. La căderea serii cerul fusese acoperit, nori joşi vestind o apropiată ninsoare. Şi chiar ninsese, iar un strat de omăt de-o palmă scârţâia sub paşi.

Ieşiţi în curte, cei doi se pomeniră înţepaţi de pulberea aspră, răscolită de vânt. Bobiţele de gheaţă pocneau pe haine ca nişte fire de nisip. Feţele celor doi "cercetaşi" parcă ardeau. Cu capetele în pământ, înaintară clătinându-se spre grajd. În drum, Angelica aruncă o privire scrutătoare în jur, încercând să străpungă secretul acelei nopţi neaşteptat de luminoase.

Privirea răzbea până departe, la capătul primului lac.

Sufocat de pulberea de omăt pe care vântul o spulbera, peisajul părea ieşit dintr-o pâclă sclipitoare, care-i topea contururile. O pulbere de diamante se învârtejea într-o aură ireală în jurul vârfurilor copacilor, încorona culmile munţilor şi răscolea malurile lacului care, sub oglinda lui de zăpadă îngheţată în care se reflecta luna, îşi merita mai mult ca oricând numele: Lacul de Argint.

Şuierături şi ţipete ascuţite compuneau simfonia bizară şi rea a unui decor nocturn de adevărată iarnă septentrională.

Ochii tinerei femei şiroiau de lacrimi ce îngheţau imediat, lipindu-i-se de gene. Brusc, o fantomă albă apăru la celălalt capăt al lacului, spectru transparent ce-şi agita braţele şi care,

după ce se întoarse, pieri topit în vârtejurile necruțătoare ale vântului.

Tânăra femei şi bătrânul canadian se opriseră uluiți la capătul promontoriului.

— Ai văzut, acum ai văzut, Eloi?... țipă Angelica.

Bătrâna călăuză dădu din cap.

— Sunt duhuri, îngăimă el... Nicolas Perrot spusese bine: duhuri... Nu pot fi decât duhuri pe o vreme ca asta...

— Nu... aiurezi... poate că sunt oameni.

Femeia începu să tuşească. Aerul rece, umplându-i plămânii, o sufoca. Ca să se înțeleagă trebuiau să stea foarte aproape şi să țipe.

— Nişte oameni, îți spun eu... Şi care mor...

Se întoarseră în mare grabă la fort. Vestea îi năuci pe toți.

Angelica încerca să-i convingă de ceea ce zărise la celălalt capăt al lacului. Dar Macollet repeta, încăpățânat:

— Sunt duhuri, pe onoarea mea... La urma urmei, sunt lucruri care se întâmplă... eu unul nu văd pentru prima oară aşa ceva...

Angelica, bătând din picior şi reuşind să țipe mai tare decât zgomotosul cor, opri valul de povestiri cu fantome care se pornise.

— Ajunge! Sunt oameni! Şi strigătul pe care l-am auzit! Şi bătăile în uşă!...

— Ei, da! Chiar aşa, strigătul şi ciocănitul, doamnă... Dacă vin de la nişte ființe vii pe care le-ați zărit acolo, la capătul lacului, cum de le-ați auzit aici, la mai mult de o milă? Şi dinăuntru, din fort!

— Doar duhurile au obiceiul să bântuie şi să ciocănească la uşă, speriind oamenii în noaptea de Crăciun, observă jupân Jonas, ridicând sentențios un deget. Nu ne rămâne decât să ne zăvorâm bine şi să ne rugăm.

Angelica îşi trecu mâna peste fruntea atât de rece încât părea sculptată într-un lemn dur şi uscat.

Ce să mai crezi? Ce să mai zici?... Dacă ceea ce auzise putea să fie doar o închipuire, ceea ce văzuse în nici un caz!...

Contele de Peyrac ieşi din cameră, unde se retrăsese. Coborî cele câteva trepte şi căută să afle cauza hărmălaiei.

— Am văzut... ceva, acolo, la capătul lacului, răspunse Angelica.

— Fantome, da, sări Macollet... Precis erau duhuri, vedeam pădurea prin ele.

Tânăra femeie nu mai ştia ce să zică, deoarece avusese aceeaşi impresie de transparenţă.

— Trombe de zăpadă răscolite de vânt? sugeră Peyrac. De data aceasta Angelica şi Macollet căzură de acord.

— Nu! Nu! era... altceva.

Contele îşi privi soţia cu atenţie. Femeia avea aceeaşi privire rătăcită pe care i-o observa de fiecare dată când era răscolită de ceva ascuns. Era absentă, preocupată doar de întrebări pe care nu i le dezvăluia şi la care dorea să răspundă singură. Începea să o cunoască. Era foarte sensibilă la nişte fenomene care ţineau de fizică, dar asta nu le făcea cu nimic mai explicabile. El unul credea că era posibil să transmiţi mesaje pe unde invizibile. În drumurile lui întâlnise fapte tulburătoare. Peyrac continua să tacă.

Nicolas Perrot îi împărtăşea îndoielile. O privi pe Angelica la fel de uimit şi de scrutător ca şi contele, apoi se ridică brusc.

— Trebuie să mergem până acolo, decise el.

Îşi împinse bărbia spre contesă, într-un gest întrebător:

— Asta doriţi, doamnă? Da?... Atunci să mergem...

— Fie, se decise şi Peyrac. La urma urmei, nu riscăm decât o plimbare. Dar aşa te vei linişti, nu-i aşa, draga mea?

Clovis l'Auvergnat era cel mai speriat.

— Să alerg după fantome, eu? Nici gând, gemu el ascunzându-se sub pături. Necredinciosul fierar era atât de îngrozit, încât se pomeni făcându-şi de mai multe ori cruce.

Urmaţi de Nicolas Perrot, doi spanioli, Jacques Vignot, Florimond şi Cantor, Angelica şi contele coborâră spre lac, cu felinarele aprinse. Se gândiseră să nu-l mai scoale şi pe Porguani, care deja se culcase, în locul lui obişnuit, în magazia de lângă atelier. Eloi Macollet îi urmărea de departe, murmurând şi înşirând mătănii în buzunarul vestonului.

Din când în când luna dispărea sub pâcle. Zăpada era atât de dură încât nu-şi puseseră rachetele.

Micul grup urma malul drept al lacului. Mersul nu era deloc uşor. Nimeni nu scotea o vorbă. Nu se auzea decât scârţâitul cizmelor şi mocasinilor strivind zăpada şi şuieratul aspru, rostogolit al respiraţiilor. Aerul îngheţat amplifica zgomotele.

Ajunşi la capătul lacului, se opriră.

— Ei bine, aici era, spuse Angelica privind în jur.

Totul era atât de, liniştit încât neliniştea şi groaza care-i mânase până acolo păreau fără rost.

Chiar şi vântul se mai liniştise. Nu mai sufla decât la rasul solului, spulberând zăpada proaspătă.

Dacă ar mai fi înaintat puţin ar fi putut vedea strălucirile cascadelor îngheţate, cu bulboanele împietrite, ca nişte tuburi de orgă. Totul părea mort, adormit.

— Să căutăm, făcu Peyrac.

Se împrăştiară, plimbând pe zăpadă luminile felinarelor.

Covorul de nea era însă neatins.

Angelica, îngheţată, nu era departe de a-şi face reproşuri. Dimineaţa, la trezire, după ce aburii vinului aveau să se risipească, avea să râdă de acea nerozie. Trebuia să se pregătească să îndure un timp săgeţile ironice ale celorlalţi. Apoi o apucă o bruscă dorinţă neliniştită şi încăpăţânată. Trebuia cu orice chip să găsească ceva, ceva pe care-l căuta lovindu-se de copaci, de tufişuri, poticnindu-se prin hârtoapele astupate de zăpadă.

Ceva mai târziu, micul grup se adună. Hotărâră să se întoarcă.

Pe Angelica însă o trăgea o mână nevăzută înapoi. Nu se putea dezlipi de acele locuri şi îi lăsă pe ceilalţi să se îndepărteze. Regreta că nu-l luaseră şi pe panisul lui Nicolas Perrot, care avea un instinct de câine de vânătoare. Dar indianul se temea prea mult de duhurile nopţii. Nici măcar stăpânul lui nu l-ar putut obliga să-i însoţească.

Pentru prima oară, privirea femeii scrută spaţiul dintre malul lacului şi liziera pădurii.

— E ceva acolo...

În acea clipă luna apăru în toată splendoarea ei. O pată de lumină argintie alunecă printre crengi şi se aşternu pe covorul alb şi pufos. Angelica scoase un ţipăt.

La lumina difuză, care modela umbre şi contururi noi, redesenând colinele şi platourile peisajului, apăruseră nişte siluete omeneşti prăbuşite în zăpadă.

Văzuse, da, văzuse pe linţoliul alb cu rotunjimi blânde formele unui cap şi conturul unui trup.

Iar acolo nu era o mână?...

Se repezi, cu inima bătând să-i spargă pieptul. Luna intrase iar într-o pâclă şi întunericul învăluise locul. Femeia se aruncă în genunchi şi începu să răscolească în zăpadă cu degetele. Săpa înfrigurată. Găsi ceva, nu ştia ce, dar îşi dădu seama că nu erau nici frunze, nici pământ, nici... ce?... Ce te puteai aştepta să găseşti sub zăpadă?...

Atunci începu să tragă, să tragă mai puternic. Reuşi să scoată din zăpadă ceva greu şi îngheţat. Era un braţ omenesc.

Femeia continuă să sape, degajă din crusta rece un umăr, ridicând un bust, iar omătul se nărui într-o parte şi-n alta cu uşurinţă, căci stratul era subţire şi proaspăt. Însă destul de gros cât să ascundă privirii trupul omului căzut acolo, epuizat probabil.

Angelica ridică felinarul şi lumină în jurul ei. Mai erau şi alte corpuri prăbuşite. Acum putea să le ghicească sub zăpada fără greutate. Cum de trecuseră mai devreme pe acolo fără să le vadă?

Se apucă din nou de treabă, reuşi să elibereze primul trup şi să-l tragă de sub poalele copacilor, încleştându-i degetele goale şi îngheţate pe veşmintele tari ca scândura.

De emoţie respirase atât de repede încât o ardea pieptul. Nu mai avea putere să-i strige pe ceilalţi. Din fericire, de undeva din apropiere o chema un glas. Era contele, întors din drum.

— Unde eşti?...

— Aici. Vino repede: i-am găsit!

— Doamne sfinte! exclamă bărbatul.

O văzu ieşind din umbra copacilor cărând în spate un trup inert şi negru.

31

Scoaseră opt corpuri din zăpadă. Erau fiinţe fără identitate, sub carapacea îngheţată a mantalelor, scurtelor şi ţesăturilor în care se înfofoliseră. Inerte, dar încă suple.

— Trăiesc. Probabil că s-au prăbuşit acum ceva mai puţin de o oră, iar zăpada viscolită i-a acoperit.

— Cine or fi? întrebă Jacques Vig

— Cine vrei să fie? aruncă Macollet.

— Ai auzit ce-a zis Perrot, nu sunt duhuri, poate că sunt francezi din Canada, că şi ei se plimbă prin pustietăţile astea, iarna.

Doar unul dintre trupuri era ţeapăn ca un trunchi de copac: cel pe care îl căra Jacques Vignot.

— Ăsta atârnă cât un măgar mort, mormăi abia târându-se dulgherul. Fiule, e clar, cari în spate un înecat. Ce înecat? Jacques, se vede că duci în spate chiar moartea, prietene!...

— Sudoarea, îngheţându-i pe chip, împietrea într-o mască vâscoasă. Cât de păgân era, Vignot, ologit, sfârşi prin a se gândi la Iisus purtându-şi crucea.

Era noaptea de Crăciun. O noapte deosebită de celelalte. În sala mare a fortului ai fi zis că nu mai era loc. Cei care rămăseseră înăuntru se îngrozeau. Tot intrau oameni. Salvatori şi salvaţi aveau aceeaşi înfăţişare fantomatică, acoperiţi de zăpadă, cu sprâncenele albe şi bărbiile învineţite de ger. Toţi erau nişte spectre îngheţate, cu ochi arzători... Unii păreau că priveau încă tenebrele de afară.

Jacques Vignot lăsă să cadă trupul inert pe care-l căra în spate chiar pe masă. Corpul, îngheţat şi ţeapăn se prăbuşi între farfurii şi lingouri de aur cu un zgomot înfundat. Bietul dulgher nu mai putea. Sufla ca o focă şi-şi freca degetele învineţite.

Pe cei leşinaţi îi întinseră pe jos, iar pe ceilalţi pe bănci, căci păreau că încep să-şi revină, în simţiri.

După câte îşi puteau da seama privindu-le feţele aproape degerate, erau cinci albi, bărboşi, şi trei sălbatici.

Gheaţa din bărbi li se topea şi cădea pe podea cu zgomot de sticlă spartă. Le strecurară printre buze rachiu. Cei care puteau înghiţiră greu, iar respiraţiile deveniră mai aspre şi mai adânci. Nemişcarea periculosului somn din gerul nopţii, sub zăpada care-i acoperea, nu depăşise două ore.

Totuşi, unul murise. Cel de pe masă. Nicolas Perrot se apropie şi-i scoase gluga de lână de pe faţă.

Canadianul scoase un strigăt:

— Doamne! Maică Precistă! Ai milă!...

Îşi făcu cruce.

Se apropiară şi ceilalţi, recunoscură mortul şi se traseră înapoi cu exclamaţii înăbuşite.

O groază superstiţioasă îi învălui. Cel căruia îi priviseră faţa împietrită era mort demult, ştiau asta, de mai bine de trei săptămâni. Fusese ucis acolo, pe malurile lacului Mégantic.

Era locotenentul de Pont – Briand!

Toţi se întoarseră spre contele de Peyrac. Acesta se apropie încruntat şi privi fără emoţie chipul cu ochii închişi şi pielea ca de marmură, lipită de craniu. Contele înlătură cu un deget gluga şi văzu pe tâmpla cadavrului un punct negru. Din cauza, gerului rana sângerase foarte puţin. Ridică privirea. Da, trupul era al celui pe care-l ucisese cu vârful spadei lui. Ochii pe care îi închisese cu mâna sa, ca unui adversar loial, nu se mai redeschiseseră.

Cadavrul era pur şi simplu un mort conservat de frig timp de trei săptămâni între crengile copacului în care huronul îl agăţase. Tradiţionala înmormântare iarna, la adăpost de atacurile

vulpilor şi lupilor, în aşteptarea vremii când se putea săpa un mormânt în pământul dezgheţat.

— Mortul, şopti doamna Jonas aplecându-se spre Angelica, ocupată cu aţâţarea focului şi încălzirea supelor.

— Ei? Ce-i cu el?...

— E domnul de Pont – Briand.

Angelica tresări şi se ridică. Era lângă vatra de pe platforma de lemn, de unde putea privi de sus toată sala şi spectacolul ei bizar. Toţi rămăseseră nemişcaţi lângă masă, privind un trup împietrit, lungit printre resturile ospăţului şi strălucitoarele lingouri de aur.

— Da, locotenentul de Pont – Briand, se auzi o voce străină.

Şovăind, unul dintre necunoscuţi se ridică încet. Chipul vânăt, marcat încă de o grimasă tragică, era straniu luminat de ochii măriţi şi ficşi.

— Da, Pont – Briand, pe care l-aţi ucis şi în numele căruia venim să vă cerem socoteală, domnule de Peyrac.

Contele îl privi impasibil.

— De unde mă cunoaşteţi, domnule?

— Sunt contele de Loménie – Chambord, se auzi din nou glasul. Nu mă recunoaşteţi? Ne-am întâlnit la Katarunk.

Nicolas Perrot, absent în momentul sosirii lui Pont – Briand la Wapassou, nu înţelegea nimic. Privea pe rând înspre toţi martorii acelei extraordinare scene.

— Nu, nu se poate! strigă în cele din urmă, repezindu-se spre Peyrac şi apucându-l de reverele hainei, gest pe care nu l-ar fi îndrăznit dacă n-ar fi fost zdrobit de lovitura primită. L-aţi ucis?... Dar era prietenul meu... fratele meu... Nu se poate...

— Ba da, el l-a ucis, se auzi o nouă voce. Acesta este stăpânul pe care-l slujeşti, Nicolas!... Şi nu va sta pe gânduri când va găsi de cuviinţă să-şi ucidă şi alţi camarazi...

Joffrey de Peyrac, până atunci calm în mijlocul tulburării şi groazei celorlalţi, păru cuprins dintr-o dată de o furie oarbă, mai ales când întâlni privirea rătăcită a bietului Perrot.

— Da, eu l-am ucis, făcu el cu o voce surdă şi răguşită. Dar Nicolas Perrot e prietenul meu. Nu încercaţi să ne învrăjbiţi!

Ochii negri îi scăpărau. Izbucni iar:

— Ipocriţilor! Prefăcuţi nemernici! ştiţi prea bine de ce l-am ucis! De ce vă arătaţi indignaţi?... Mă acuzaţi de crimă. N-am făcut decât să-mi apăr onoarea pătată!... Prin trupurile voastre nu curge sânge de adevăraţi gentilomi!... Cum puteţi să

uitaţi că-mi râvnea soţia?... A venit până aici încercând să o seducă, să o răpească, să o aibă... A venit să mi-o ia şi să o siluiască sub propriul meu acoperiş... iar eu trebuia să accept mârşăvia, nu?... trebuia să-i las gestul şi poftele destrăbălate nepedepsite!... Dacă a fost atât de nebun încât să îndrăznească aşa ceva, atunci trebuia să plătească!... Aşa cere o lege nescrisă!... Ne-am luptat într-un duel cinstit... L-am ucis. Şi aflaţi că oricine îmi va râvni soţia va avea aceeaşi soartă, indiferent de ce rasă sau naţie va fi el!

Glasul lui biciuia tăcerea împietrită. Privirile celorlalţi se mutau de pe veşmintele lui sângerii la femeile ce rămăsese pe platformă, deasupra lor, în reflexele frământate ale flăcărilor. Angelica le apărea în toată frumuseţea ei splendidă, cu aura părului luminos şi strălucirea apelor verzi ale ochilor, în care i se citea groaza... Se simţea că francezii care nu o cunoscuseră până atunci fremătau sub impresia unui şoc. Era chiar mai frumoasă decât se spunea. Doamna de la Lacul de Argint! Privirea ei le stăpânea minţile tulburate. Rămăseseră ca prostiţi încă mult timp. Apoi unul dintre ei îşi trecu mâna peste frunte, într-un gest ce părea că vroia să alunge o obsesie.

— Dumnezeule mare! făcu el încet. Ce smintit!

Apoi, întorcându-se spre Loménie:

— Aţi avut dreptate...

Da, toţi ştiuseră că Pont – Briand se îndrăgostise ca un smintit de ciudata femeie din adâncul pădurilor. Parcă îşi pierduse minţile...

Nicolas Perrot îşi lăsă capul în pământ.

— Dacă aşa s-au petrecut lucrurile, aţi procedat foarte drept, domnule... Eraţi dator chiar... Iertaţi-mă, era prietenul meu!

Îşi scoase căciula de blană şi rămase nemişcat lângă cadavru, cu privirea în pământ.

"Poţi oare să-ţi închipui un soi de oameni mai ciudaţi decât aceşti canadieni?" gândea Peyrac. Îi vedea înfruntând furia albă a iernii, cărând în spate trupul ţeapăn al prietenului pe care vroiau să-l răzbune...

— Şi acum ce mai vreţi de la mine, domnilor din Noua Franţă? reluă Peyrac cu o voce plină de amărăciune. Aţi dorit ca fortul Katarunk să se mistuie în flăcări?... Ei bine, s-a mistuit, v-aţi atins scopurile. Aţi vrut ca numele meu să dispară din America septentrională, sau să mă prăbuşesc sub loviturile urii neîmpăcate a irochezilor, ori cel puţin să mă aliez cu voi în

lupta pe care o duceţi împotriva lor. Dar aici planurile voastre au dat greş.

— Domnule, eu nu am încălcat niciodată promisiunile pe care vi le-am făcut la Katarunk, protestă Lomenie.

— Dacă nu dumneavoastră, atunci ceilalţi compatrioţi: Maudreuil şi mai ales iezuitul de pe Kennebec, care nu putea să accepte tratatele pe care le încheiaţi cu mine, un străin... El l-a împins pe Maudreuil şi pe patsuikeţi să ucidă căpeteniile irocheze. Aparent, guvernul Noii Franţe nu apărea amestecat în nici o crimă...

— Vă înşelaţi. Dorinţa noastră de a încheia o alianţă cu dumneavoastră era sinceră. Puteţi să vă convingeţi aflând că imediat ce domnul de Frontenac a fost informat că trăiţi, m-a trimis aici, în ciuda iernii. Vin cu noi propuneri.

— Vreţi să spuneţi că părăsind Quebecul, de data aceasta intenţiile voastre faţă de mine n-au fost duşmănoase?...

— Nu! Şi, după cum vedeţi, nu suntem prea mulţi.

Contele aruncă o privire spre cei patru bărbaţi epuizaţi şi cei trei sălbatici care, în ciuda îngrijirilor atente, nu păreau să-şi revină.

— Ce vi s-a întâmplat?

— E greu de explicat. Noi suntem obişnuiţi cu acest soi de expediţii, iarna. Totul a mers bine până la Megantic. Acolo am dat de urmele duelului şi de trupul nefericitului. Luând cu noi corpul neînsufleţit, parcă ne-am atras blestemul unei sorţi funeste!... Ai fi zis că ne urmărea o vrajă, din ce în ce mai rea pe măsură ce ne apropiam...

— Wapassou e un loc sacru, interzis.

— Indienii noştri ştiau. Li se făcuse frică. Puterile le slăbeau, iar noi simţeam la rândul nostru cum ne pierdeam puţin câte puţin forţele. Dar era imposibil să facem cale întoarsă: ne-ar fi aşteptat o moarte sigură. Aşa ne-am trezit că nu mai aveam decât o speranţă: să ajungem cum s-o putea în fortul vostru. Dar după efortul pe care l-am făcut să învingem cataractele, ne-a doborât oboseala. Ne-am pierdut cunoştinţa... Dar cum se face că ne-aţi găsit la timp?

Nu primi nici un răspuns.

— Cum de ne-aţi găsit? repetă unul dintre ceilalţi francezi, privindu-i bănuitor.

— E noaptea de Crăciun! răspunse caustic Peyrac.

Îl privi îndelung pe enigmaticul franc.

— Lucrurile nu se petrec mereu aşa cum ne dorim, reluă el. Aţi plecat din Québec, aşa îmi place să cred, cu intenţia de a vă întâlni cu mine într-o deplină... neutralitate, pot s-o numesc aşa? În drum, minţile voastre, tulburate la vederea prietenului mort, s-au înfierbântat, cerând răzbunare. Dar iarna e un duşman mai feroce decât mine. Şi uite aşa aţi ajuns să vă bucuraţi că m-aţi găsit aici, ca să vă scap de el. Ca un făcut, întâlnirile noastre au de fiecare dată loc în împrejurări nu foarte limpezi. Cum trebuia să vă consider? Prizonieri, ţinând cont de planurile voastre de răzbunare, ori oaspeţi, judecând după primele intenţii cu care aţi plecat din Canada?

Încă o dată grupul francezilor păru să se sfătuiască din priviri. Unul dintre ei, un bărbat bine clădit şi cu o anumită distincţie, luă cuvântul:

— Să mă prezint mai întâi. Sunt baronul d'Arreboust, prim sindic al oraşului Québec. Pot să confirm cele spuse de domnul de Loménie. Am fost însărcinaţi de domnul guvernator de Frontenac să vă întâlnim în scopuri paşnice; ţine foarte mult să vă prezinte un plan care... Dar poate vom sta de vorbă mai târziu, făcu bietul baron frecându-şi degetele amorţite. (Circulaţia începea să i se restabilească şi trebuia să aibă nişte dureri îngrozitoare).

Pe masa cea lungă, cadavrul cenuşiu al ofiţerului, zăcând printre lingourile strălucitoare, părea simbolul funebru al tuturor vanităţilor trecătoare.

AMENINȚAREA

1

Dormise prea puțin? Era frământarea de pe urma întâmplărilor de noaptea trecută, ori apăsarea gerului năpraznic de afară? Angelica, trezită din somn, nu putea să facă nici o mişcare.

Nu îndrăznea să-şi încordeze muşchii de teama unui spasm. Stătea în pat şi privea crusta de gheață care se ghicea pe îngusta fereastră din băşică de peşte. Deşi lumina care răzbea era foarte slabă, orele trebuiau să fie destul de înaintate. De obicei cei de la fort se sculau cu noaptea-n cap... Acum, deşi era lumină, nimeni nu mişca încă.

Angelica îşi spunea că trebuia să se dea jos din pat şi să se ducă să facă focul, dar imediat recădea într-o toropeală din care avea impresia că n-o să se mai poată smulge niciodată.

Ca şi în urmă cu câteva săptămâni, după o noapte de dragoste, îi veni în minte ideea că s-ar putea să fie însărcinată. Un asemenea gând o deşteptă de-a binelea. Şovăia între deprimare şi vaga mulțumire a oricărei femei la apariția unei noi vieți în propria existență.

Dădu din cap. Nu! Nu era asta.

Era altceva.

O apăsare, aproape o teamă, plutea deasupra fortului. Era pentru prima oară când o simțea de când venise la Wapassou. Îşi aminti în sfârşit.

Primiseră nişte străini sub acoperiş

Nu-i părea rău că-i salvaseră, dar odată cu ei le intrase în casă o amenințare.

Angelica se dădu jos din pat fără zgomot, pentru a nu-l trezi pe Joffrey, care dormea alături. Ca de obicei, somnul bărbatului era adânc şi liniştit.

După ce-şi îmbrăcă lenjeria de corp, rochia şi o scurtă de piele fără mâneci, dar căptuşită cu blană, tânăra femeie îşi mai puse deasupra şi un fel de palton gros de lână. Se simţea mult mai bine. În fiecare săptămână adăugau câte o nouă haină "harnaşamentului" de pe ei. Doamna Jonas spunea că spre sfârşitul iernii toate trei aveau să pară că mai curând se rostogolesc decât merg.

Ca de obicei, Angelica îşi puse centura de piele, de care era prins în dreapta un toc cu pistolul în el, iar în stânga două teci, una pentru pumnal şi a doua pentru un cuţit obişnuit. Chiar de centură se agăţau noi şi noi obiecte: bucăţi de sfoară, mănuşile, pungi...

Echipată astfel, se simţea mai bine, gata să înfrunte pe oricine şi să răspundă la tot ce i se cerea. Şi Dumnezeu ştie ce i se putea cere!...

Cel mai adesea îşi împletea părul într-un coc înalt pe care-l strângea sub o bonetă îngustă cu borurile uşor ridicate de pe tâmple, asemeni respectabilelor doamne din La Rochelle. Acest fel de a-şi aranja părul îi scotea foarte bine în evidenţă ovalul pur la feţei, dând trăsăturilor frumoasei femei un aer hieratic şi sever. Angelica era una din fericitele doamne care putea suporta fără greutate o atât de dificilă podoabă. Se simţea în largul ei aşa. Uneori însă îşi punea pe cap o pălărie de muschetar dintr-un fetru castaniu închis, cu o pană lila. Borurile pălăriei nu erau prea largi, aşa că putea să-şi tragă peste ea, atunci când începea să ningă, gluga căptuşită a mantiei.

Pe deasupra pantofilor, când stătea în casă, încălţa ghetre de piele de căprioară, tăbăcită şi cusută după moda italiană. Când ieşea pe afară, purta nişte jambiere din piele până sub genunchi şi cizme.

În fiecare zi, un plastron curat şi apretat, uneori chiar un guler de dantelă, împodobea gâtul femeilor, luminându-le ţinuta austeră. Alături de bonetele imaculate şi scrobite, era unica, dar nelipsita lor cochetărie.

În clipa în care Angelica ieşea din odaie, cineva tocmai se pregătea să bată la uşă. Deschizând-o, femeia se trezi nas în nas cu cel care se afla în faţa camerei.

Chipul lui Eliot Macollet, tăiat în muchii ascuţite dintr-un lemn plin de noduri, cu deschizătura neagră a gurii ştirbe şi cu

boneta roşie trasă din nou pe fruntea scalpată, nu era din acelea pe chiar şi cineva mai puţin nervos să poată să le întâlnească în umbră fără să tresară.

Angelica se sperie.

Bătrânul fusese cât pe-aci să cadă peste ea. Acum femeia îi vedea de aproape ochii strălucitori ca doi licurici. Prezenţa lui în fort la acea oră nu era deloc obişnuită.

Femeia deschise gura să-l salute, dar el îi făcu semn să tacă, ducând degetul la buze. Apoi, mergând în vârful picioarelor cu o graţie nebănuită, se îndreptă spre uşa de la intrare făcându-i semn să-l urmeze.

În fundul sălii, cei treziţi din somn se întindeau şi căscau. Focul din vatra cea mare încă nu fusese aprins. Angelica se înfăşură mai bine în haina de lână. Frigul dimineţii muşca amarnic.

— Ce se întâmplă, Macollet?...

Bătrânul îi făcu din nou semn să tacă, înaintând prin tranşeea de gheaţă. Continua să meargă în vârful picioarelor, călcând parcă pe ouă, cu genunchii îndoiţi şi depărtaţi. Zăpada le scârţâia ciudat sub paşi. Era singurul zgomot care tulbura liniştea transparentă şi îngheţată.

Către răsărit începea să strălucească o lumină de aur roşiatic. Lumea împietrită ieşea încet, încet din pâcla albăstruie a nopţii.

În aer plutea un miros puternic de fum. Un fuior gros ieşea alene printre crăpăturile şi din vârful ţuguiat al colibei lui Macollet.

Urmându-l pe canadian, Angelica trebui să se lase în genunchi pentru a intra în wigwam. Prin penumbra afumată nu se vedea mare lucru. Cei câţiva tăciuni aprinşi nu ajungeau să facă lumină în adăpostul destul de larg, dar în care se îngrămădeau tot soiul de obiecte. Tânăra femeie îi zări doar pe cei trei sălbatici chirciţi în jurul focului. Imediat, nemişcarea lor i se păru ciudată.

— Vedeţi? mormăi bătrânul.

— Ca să spun drept, nu, nu văd nimic, răspunse ea tuşind.

— Fumul o îneca.

— Puţintică răbdare, aprind acum lampa...

Se chinuia cu o lampă scobită într-un corn de animal.

Angelica se uita cu teamă la cele trei siluete acoperite de pături.

— Ce au? Nu cumva sunt morţi?...

— Nu... mai rău!...

Reuşi în sfârşit să aprindă lampa, apoi îl apucă fără menajamente pe unul din huroni de şuviţa de păr a scalpului. Ridicându-i capul, îi lumină chipul.

Indianul nici nu mişca. Era leşinat. Singurul semn de viaţă era răsuflarea arzătoare care-i şuiera printre buzele vinete şi uscate de febră. Faţa pământie era spuzită de broboane roşii.

— Vărsatul!... îngăimă Eloi Macollet,

Pe chipul luminat straniu al bătrânului se citea groaza ancestrală inspirată de teribila boală. Vărsatul!... Variola roşie...Îngrozitorul vărsat...

Pe Angelica o trecură fiorii. Nu putea să-şi descleşteze gura. Se întoarse către Macollet, apoi se priviră amândoi cu ochii măriţi de spaimă.

Bătrânul îndrăzni în sfârşit să murmure:

— Uite de ce se prăbuşiseră astă noapte în zăpadă. Erau deja loviţi de boala roşie!...

— Şi ce se va întâmpla cu ei?

— Vor muri. Indienii nu rezistă la mizeriile astea. Cât despre noi... O să murim şi noi... NU TOŢI, desigur. Poţi să scapi, însă cu faţa găurită ca o bucată de caşcaval!

Lăsă capul indianului să cadă. Sălbaticul gemu un timp, apoi leşină iar.

Angelica alerga spre post poticnindu-se. Trebuia să-i vorbească lui Joffrey până să o cuprindă panica. Ştia că altfel avea să fie chinuită doar de o obsesie: să o ia în braţe pe Honorine şi să-şi caute scăparea fugind în pădurea îngheţată, urlând.

Intrând în sală, îi văzu pe Cantor, care aprindea focul, şi pe Yann Le Couénnec, măturând în faţa vetrei, ca să o ajute. Privindu-i, adevărul îi apăru în toată cruzimea lui strivitoare.

Aveau să moară cu toţii.

Singurul care avea să scape era Clovis l'Auvergnat. Avusese vărsat şi scăpase. Avea să-i îngroape rând pe rând... Să-i îngroape? Mai curând să-i îngrămădească sub câteva blocuri de gheaţă, aşteptând apoi primăvara.

Odaia îi apăru Angelicăi drept un ultim refugiu, iar omul cufundat în somn, cu forţa sănătoasă pe care o degaja, drept o ultimă pavăză în faţa morţii.

Cu câteva minute înainte era înconjurată doar de fericire. O bucurie patriarhală, ascunsă, ce nu semăna cu nimic cunoscut, dar o bucurie mai presus de toate, căci erau împreună şi aveau de partea lor cel mai preţios dar: viaţa, triumfătoarea viaţă.

Acum printre ei se strecura negura morţii, o pâclă rea şi insinuantă. Degeaba ar fi închis toate zăvoarele: aburul otrăvit avea să se strecoare peste tot.

Femeia îşi trezi încet soţul:

— Joffrey! Joffrey!

Nici nu îndrăznea să-l atingă, de frică să nu-i dea boala. Totuşi, când el deschise ochii şi o privi cu ochii întunecaţi şi surâzători, începu se spere nebuneşte că putea să o apere şi de acea îngrozitoare primejdie.

— Ce-i, îngerul meu?

— Huronii domnului de Loménie sunt atinşi de variolă...

Găsi puterea să admire că bărbatul nici măcar nu tresări. Se ridică încet, fără să scoată o vorbă. Ea îi dădu hainele. Contele uită să se întindă îndelung, aşa cum făcea de obicei; asemeni unei feline care se pregăteşte să înfrunte lumea. Continua să tacă. Nu avea nimic de spus şi ştia că ea nu era femeia care să se văicărească şi să se agaţe de zadarnice cuvinte liniştitoare.

Angelica simţea însă că mintea lui se frământa febril. Într-un târziu, Peyrac rupse tăcerea.

— Variola? Sunt uimit. O să trebuiască să admitem că e o molimă adusă din Québec. Dar genul acesta de boli e adus de regulă de corăbii, primăvara. Dacă în Québec n-a fost declarat nici un caz de astă toamnă, adică de când Saint Laurent a îngheţat, înseamnă că nu poate fi variolă...

Observaţia i se păru Angelicăi corectă. Începu să-şi mai revină şi să-şi recapete culoarea.

Înainte de a ieşi din cameră, bărbatul îi puse o mână pe umăr, într-o apăsare puternică şi grăbită, şi-i strecură:

— Curaj!

2

În wigwamul lui Macollet, Peyrac se aplecă îndelung asupra huronilor bolnavi. Cu chipurile roşii, indienii arătau groaznic. Ridicându-le pleoapele, observară că aveau ochii injectaţi de sânge. Respiraţiile erau şuierătoare şi nu-şi mai reveniseră din leşin.

— De aseară se simţeau rău, explică Macollet, dar când i-am adus aici am crezut că sunt degeraţi de frig.

— Ce crezi, Macollet? îl întrebă Peyrac. Nu putem şti precis încă nimic. Semnele sunt într-adevăr cele ale variolei, nu neg, dar văd că pe corp nu le-au apărut încă pustulele tipice. Nimic, în afara petelor roşii...

Canadianul dădu din cap a îndoială. Trebuiau să aştepte... Nu puteau face nimic altceva decât să aştepte.

Se sfătuiră în şoaptă, hotărând ce ordine trebuiau să dea pentru a împiedica răspândirea molimei. Macollet îl informă pe conte că avea să se ocupe de huroni. Din câte ştia el, alcoolul era un bun remediu împotriva epidemiilor şi a infecţiilor. Avea să rămână acolo cu un butoiaş de rachiu.

Bătrânul trebui să recunoască faptul că până şi cele mai rele situaţii aveau la urma urmei şi avantaje. Urma să bea zdravăn şi – mai des – să-şi clătească gura şi mâinile după ce-i atingea pe sălbatici.

Lângă wigwam avea să fie ridicată o colibă unde trebuia să-şi schimbe hainele şi să stea în abur pentru a-şi dezinfecta trupul, asta de fiecare dată când urma să intre în fort.

— Nu vă faceţi griji pentru mine. Eram printre indieni în timpul molimei de vărsat care a făcut prăpăd în anul 1662. Mergeam dintr-un sat înaltul şi nu întâlneam decât morţi. Şi am scăpat. Ăstora vreau să le fac o fiertură de ierburi şi să-i ţin la căldură. După aia, ei bine, o să mai vedem...

— Mă duc să vă aduc provizii şi ierburi pentru fierturi, interveni Angelica.

Pe drumul spre fort se gândi că trebuia să-şi păstreze tot calmul.

Ziua era rece, senină.

Intrată în sală, dădu nas în nas cu cel mai autentic iezuit pe o sută de leghe împrejur. Era mijlociu de statură, mai curând rotund, cu o expresie de bonomie pe chipul blând. Gura parcă stătea să râdă. Avea o frunte înaltă şi bărbia masivă. Sutana neagră era dintr-o ţesătură frumoasă şi rezistentă. Era încins cu o centură de piele de care atârnau câteva obiecte: cuţitul, o pungă. Pe piept îi atârna o cruce mare şi neagră, bătută în aramă, prinsă cu un şnur de mătase. Gâtul, puţin cam gros, ieşea dintr-un guler drept şi ţeapăn, căptuşit cu un rever de pânză albă.

— Să mă prezint, făcu el. Sunt părintele Massérat, din Ordinul Iezuiţilor.

Întâlnirea cu el o şocase pe Angelica. Se dădu câţiva paşi înapoi şi se sprijini de zid.

— Dar de unde aţi apărut? îngăimă ea.

— Din acel pat, doamnă, arătă el înspre fundul camerei, din acel pat în care chiar dumneavoastră m-aţi culcat aseară, cu atâta grijă.

Ea înţelese că era unul dintre oamenii salvaţi în ultima clipă de la moartea albă. Oare nu era chiar cel pe care-l

descoperise primul, trăgându-l de bine de rău din zăpadă? Sub mantaua țeapănă de ger nu avusese cum să-i ghicească sutana.

— Da, chiar eu sunt, făcu el ca şi cum i-ar fi citit gândurile. M-ați cărat în spate, doamnă. Nu-mi pierdusem cunoştința, dar eram prea înțepenit de frig ca să vă mulțumesc pe loc.

Ochii continuau să surâdă, dar o studiau cu o atenție ascuțită. În spatele veseliei lor se putea ghici o reținere şiretă şi lucidă de țăran.

Buimăcită, Angelica îşi trecu peste față mâinile tremurătoare.

— Părinte, cum aş putea să mă scuz... Nici nu-mi trecea prin cap să avem printre oaspeți un iezuit... Şi sunt sub impresia unei veşti îngrozitoare.

Aplecându-se spre el, îi şopti:

— Ne temem că huronii voştri sunt atinşi de vărsat roşu.

Chipul bonom al părintelui Massérat îşi schimbă culoarea.

— La dracu! scăpă el fără să vrea.

O asemenea exclamație în gura lui era semnul unei vii emoții.

— Unde sunt?

— Afară, în wigwamul din curte.

Văzându-l că se repede spre uşă, Angelica îl opri pe iezuit.

— Aşteptați! Nu ieşiți aşa, părinte! E un frig cumplit.

Apucă mantia lungă cu guler înalt care stătea pe un colț al mesei şi i-o aruncă pe umeri, înfăşurându-l bine.

În alte împrejurări nu s-ar fi purtat aşa. De pildă, dacă respectabilul iezuit i-ar fi fost prezentat într-un salon. Dar, buimăcită şi frământată, începea să se poarte mecanic şi se simțea mai ales responsabilă de sănătatea fiecăruia, într-atât încât să se neliniştească la gândul că iezuitul se putea expune bolii dacă ar răci. Îi întinse şi pălăria. Preotul se îndepărtă cu paşi mari.

Tânăra contesă se gândi că trebuie neapărat să bea ceva cald pentru a-şi veni în fire. Se apropie de vatră, îşi turnă puțină apă fierbinte într-o cupă de lemn şi luă de pe masă sticla cu rachiu de mere:

Câțiva bărbați îşi terminau de mâncat supa pe care o încălziseră ei înşişi. Unii înmuiau bucăți de turtă de mălai în rachiu.

— N-ați văzut-o cumva pe doamna Jonas? întrebă Angelica. Dădură din cap în semn că nu.

Nu prea se simțeau în largul lor din cauza străinilor care

stăteau la celălalt capăt al mesei. Printre ei era şi cel care se prezentase drept baronul d'Arreboust.

Era bine clădit şi larg în umeri, cu tâmplele argintii. Avea o adevărată ţinută de gentilom. Îşi făcuse timp să se bărbierească. Lângă el stătea un tânăr înalt, cu o înfăţişare austeră.

Femeia, preocupată, aproape că nu-i observă. O nelinişţea absenţa doamnei Jonas, care se trezea întotdeauna prima şi se apuca să facă focurile şi să pună cazanele la fiert.

Dar nici ea, nici Elvire nu se arătau.

Oare molima lovise deja? Şi copiii, unde erau copiii?

Se hotărî să nu le spună nimic înainte de a lua măsurile de precauţie recomandate de conte. Se întoarse în cameră, îşi schimbă hainele de deasupra, pe care le scoase apoi afară, în ger, cu rochia pe care o purtase seara trecută, la petrecere, îşi schimbă şi boneta, apoi îşi frecă mâinile şi îşi clăti gura cu alcool.

Cu inima bătându-i repede, se duse şi bătu la uşa familie Jonas. Auzind glasuri, se mai linişti.

Copiii se treziseră şi se îmbrăcaseră, jucându-se acum într-un colţ. Cei trei rochelezi însă erau foarte amărâţi. Întoarseră spre ea feţele palide şi frământate.

— Aţi aflat?

— Vai!

— Ce ne facem?

— Dar voi cum se face că ştiţi deja? îi întrebă Angelica.

— Oh! ne-am dat seama aproape imediat cum i-aţi adus aseară.

— Dar aţi fi putut să ne spuneţi şi nouă atunci.

— La ce bun? Tot nu putem să facem nimic!

— Am fi luat imediat măsurile de siguranţă necesare... Domnul Jonas o privi fără să înţeleagă.

— Măsuri de siguranţă?

— Dar... Voi despre ce vorbiţi? strigă tânăra femeie.

— Despre iezuit, la naiba!

Angelica izbucni într-un râs nervos.

— Aseară m-am îndoit puţin că e iezuit, explică doamna Jonas, dar avea ceva în el care nu-mi inspira încredere, chit că era la fel de îngheţat ca şi ceilalţi. Însă dimineaţa, când l-am văzut intrând în sală, negru din cap până-n picioare, cu sutana lui, cu gulerul şi crucea, am crezut că leşin. Încă tremur...

— Avem ceva mai rău decât părintele iezuit, spuse trist Angelica.

Le explică totul.

Cea mai bună cale de apărare era izolarea. Până la noi ordine, familia Jonas şi copiii avea să rămână în cameră. Urma să li se aducă provizii. Dacă doreau să iasă la aer, trebuiau să folosească fereastra. Poate că acele măsuri de precauţie aveau să-i scutească de pericolul îmbolnăvirii.

Întorcându-se în sală, Angelica văzu că un grup de oameni înconjuraseră unul din paturi, din fundul încăperii, în dormitorul bărbaţilor.

Se apropie şi recunoscu pe pernă chipul congestionat al contelui de Loménie, căzut deja în leşin.

3

Unul din huroni muri în acea seară, împărtăşit cum se cuvenea de către părintele Massérat.

— Cel puţin avem la îndemână salvarea Bisericii, spunea Nicolas Perrot. Nu e ceva obişnuit pentru cei care-şi află sfârşitul iarna, prin pustietăţile astea.

Contele de Loménie fusese dus într-unul din poduri. Hornul căminului trecea pe acolo, aşa că nu era prea frig. Îi puseră alături un vas cu cărbuni şi lăsară trapa deschisă.

De teama unui incendiu, pericolul cel mare ce-i pândea iarna, cineva veghea în permanenţă la căpătâiul bolnavului. Trebuia să aibă grijă şi de conte, căci în delirul său era foarte agitat şi încerca mereu să se ridice. Angelica îşi luă acea sarcină. Trebuia în plus să-l facă să bea, să-i şteargă tâmplele şi să-l învelească fără încetare. O ajuta Clovis. Fierarul nu avea înclinaţii de infirmier, dar era singurul care avusese variolă, putându-se apropia nestingherit de bolnav.

Pentru a se îngriji de Loménie, femeia îşi pusese mânuşile pe care le primise cu o seară în urmă. Totuşi nu era sigură că acele mănuşi de precauţie erau suficiente. Când pleca, lăsa mănuşile la căpătâiul bolnavului, pentru a şi le pune iar când se întorcea.

Restul timpului şi-l petrecu fierbând uriaşe cantităţi de apă şi răscolind toate ierburile şi rădăcinile de leac strânse.

Trebuia să se ocupe şi de treburile celorlalte două femei, izolate în cealaltă cameră. Contele de Peyrac îi dădu doi oameni în ajutor. Ei continuau să lucreze în atelier, dar se duceau din când în când în pod şi în wigwamul lui Macollet, care se descurca în mod filozofic, pipă după pipă şi bând pahar după pahar.

Când veni pentru ultima oară în acea seară în fort, era însoţit de iezuit. Le anunţară moartea huronului.

Mâncarea era gata. Se aşezară cu toţii la masă, dar mulţi aveau fălcile încleştate. Fiecare pândea pe chipul vecinului semnele unei condamnări, ale unei scadenţe mai mult sau mai puţin apropiate. Îi priveau şi pe cei trei străini, părintele iezuit, baronul d'Arreboust şi tânărul cel înalt, care nu descleşta dinţii în timp ce mesteca. Văzându-i că nu le lipsea pofta, se mai liniştiră. În ordinea firească a lucrurilor, ei ar fi trebuit să fie deja atinşi de variolă.

Vorbeau despre obiceiul levantin de a împiedica îmbolnăvirea prin atingerea unei răni special făcute cu un cuţit ori cu un brici trecut prin pustulele încă umede ale unui bolnav vindecat de variolă. Unii dintre acei vindecaţi scoteau chiar bani din asta, păstrându-şi rănile ani de zile şi mergând din aşezare în aşezare, ca să le propună oamenilor contactul lor salvator. Dar acolo, în America, nu era cazul unui asemenea tratament. Rănile singurului om ce avusese variolă, Clovis, erau uscate şi ineficace de prea mult timp, iar huronul murise înainte de a-i apărea pe piele pustulele caracteristice... Nici o şansă deci!...

Acele discuţii puseră capac brumei de poftă de mâncare pe care o mai avea Angelica. Biata femeie abia în înghiţise câteva linguri cu supă.

Inevitabil pentru asemenea zile, copiii, scăpaţi de sub severa tutelă datorită groazei şi preocupărilor celor mari, ascultară de instinctul sigur al vârstei lor şi începură să facă tot felul de năzbâtii.

Cei din sala cea mare auziră deodată un ţipăt teribil din camera lor. Angelica, repezindu-se prima să vadă ce se întâmplă, se trezi în faţa unui tablou ciudat. Elvire plângea în hohote, iar domnul şi doamna Jonas tăceau, împietriţi. Îi arătară prin semne ceva, sau mai degrabă pe cineva pe care nu-l recunoscu imediat.

Era Honorine.

Profitând de întâmplare datorită căreia atenţia celor mari slăbise, fetiţa hotărâse să-şi facă o coafură irocheză şi-l convinsese pe micuţ Thomas să o ajute.

Nu era o treabă prea uşoară. În ciuda unui brici şi a unor foarfeci, copiilor le trebui o oră întreagă pentru a "lichida" bogatele bucle ale Honorinei, lăsându-i în creştetul capului doar o glorioasă creastă.

Când Elvire îi descoperi, îngrijorată de neobişnuita lor tăcere, copiii tocmai încercau să-şi judece opera, aplecaţi deasupra unui ciob de oglindă..

Ţipetele tinerei văduve, exclamaţiile uluite şi întristate ale familiei Jonas şi apariţia bruscă a Angelicăi îi făcuseră să încremenească în colţul lor, ghemuiţi şi cu ochii măriţi.

Se zăpăciseră, dar nici nu le trecea prin cap ce prostie făcuseră.

— N-am terminat încă, spuse Thomas. Trebuia să-i pun penele.

Angelica se prăbuşi pe un scaun. Nu-şi putu reţine un râs nebun. Mutrişoara fetiţei, deasupra căreia trona creasta zbârlită şi aurie, era într-adevăr tare nostimă.

Era un râs nervos, dar ce mai putea să facă? Sunt zile în care spiritele se pare că au o plăcere deosebită să chinuiască oamenii. Dacă nu rezişti, pun stăpânire pe tine şi te duc în pragul nebuniei.

Elvirei, care nu se mai oprea din plâns şi pe care o scandaliza reacţia ei maternă, Angelica încercă să-i explice că se petreceau evenimente mult mai grave pentru a-i mai da importanţă şi aceluia. Minunea cea mare era că Honorine scăpase fără nici o ureche tăiată, ba chiar şi fără zgârieturi. Cine ştie? Poate că micul Thomas avea talent de bărbier!

Domnul şi doamna Jonas erau pentru pedepse straşnice: copiii trebuiau lipsiţi de pâine şi de brânză... Dar Angelica interveni din nou. Nu, nu în acele zile şi mai ales nu de pâine şi de brânză. Ca să poată face faţă groaznicei molime trebuiau să-şi păstreze puterile.

Redevenind serioasă, se apropie de cei doi mucoşi şi le spuse cu severitate, că luând fără să ceară voie briciul şi foarfecele, greşiseră şi nu-şi ascultaseră părinţii. De teamă să nu-i molipsească, se abţinu şi renunţă la două perechi zdravene de palme.

Categoric drăcuşorii îşi aleseseră foarte bine ziua.

Îi trimise pe amândoi la culcare, în întuneric. Această singură pedeapsă, la care micuţii erau foarte sensibili, nu putea să le prindă decât bine.

Întoarsă în sala cea mare, Angelica povesti isprăvile Honorinei. Cascada de râsete îi răsplăti efortul. Atmosfera se mai destinse. Fiecare se gândea că acel mod de a-i da tifla soartei neîndurătoare avea poate să alunge duhurile rele. Honorine tocmai arătase sus şi tare prin fapta ei că nu se sinchisea de variolă. Pe ea o munceau alte gânduri. Asta putea să zăpăcească, să dezamăgească întunecatele spirite, nu întotdeauna atât de istețe încât să ghicească reacţiile omeneşti.

Un alt motiv de încântare şi de linişte fusese descoperirea pâinii şi a brânzei din bagajele canadienilor.

Trei oameni fuseseră trimişi la capătul lacului pentru a scoate din zăpada îngheţată echipamentul. Printre obişnuitele provizii de carne uscată şi de slănină sărată, de făină şi de mălai, alături de o însemnată rezervă de tutun şi rachiu, găsiseră o bucată mare de brânză şi o pâine de grâu întreagă. Totul îngheţat bocnă, de ziceai că sunt pietre. Dar era de ajuns să bagi pâinea în cuptor şi să pui brânza lângă vatră pentru a le aduce la starea lor obişnuită. Pâinea era caldă şi puţin reavănă; brânza atât de moale cât trebuia, iar mirosul ei gâdila plăcut nările.

Francezii insistară să împartă acele merinde între gazdele lor. In Québec nu duceau lipsă de ele, ceea ce nu se putea spune despre cei ce-şi duceau traiul în păduri.

Câţiva se temeau ca alimentele puteau fi molipsite de vărsat. Dar foamea birui în cele din urmă. Angelica şovăia. Ei, până la urmă fie ce-o fi! Făcu semnul crucii deasupra pâinii şi a bucăţii de brânză pentru a alunga duhurile cele rele, apoi se duse să le ducă şi copiilor, ale căror lacrimi se mai uscară.

4

Cei de la Wapassou primiseră cu mult sânge rece vestea primejdiei ce-i ameninţa. În fatalismul lor se desluşea la cei mai mulţi – adevărate sentimente creştineşti şi resemnare în faţa voinţei lui Dumnezeu.

Angelica nu era obişnuită cu o asemenea resemnare. Iubea viaţa cu o pasiune din ce în ce mai intensă, mai ales că abia acum începea să-i cunoască şi splendoarea.

Nu voia ca Honorine şi cei doi băieţi să fie lipsiţi în floarea vârstei de acel minunat fruct. Moartea unui copil sau a unui tânăr ar fi fost o crimă de care s-ar fi simţit mereu răspunzătoare.

Dar sunt clipe în care trebuie să ştii să-ţi sacrifici viaţa, să admiţi că într-o zi securea destinului poate cădea, să te abandonezi fără o inutilă revoltă acelei sorţi a tuturor...

“Uite aşa te însoţesc pe drum viaţa şi moartea – amândouă îşi au rostul lor – şi nu trebuie să te temi de ceasul de pe urmă...”

Cine îi spusese acele vorbe pline de solemn adevăr? Da, Colin Paturel, regele sclavilor din Miquenez, un normand, un simplu marinar, din acel soi de oameni ca şi cei adunaţi acolo, pe acel pământ ciudat, prizonierii iernii...

Când Joffrey de Peyrac se hotărî să vegheze o parte din noapte la căpătâiul gentilomului bolnav, urmând să fie înlocuit apoi de fierar, Angelica nu se temu pentru el. Îl simţea invulnerabil în faţa molimei.

În cea de-a opta zi muri şi ultimul dintre huroni, mistuit de febră şi cu trupul spuzit de broboanele roşii.

— Dar încă nu le apăruse pustulele.

În zorii zilei următoare, venind să-l schimbe pe Clovis din postul său, Angelica îl descoperi aproape leşinat, cu răsuflarea gâfâită şi scurtă, faţa roşie ca metalul din forja sa şi simţindu-se chiar mai rău decât bolnavul pe care îl îngrijea.

Angelica rămase uimită, privindu-l îndelung. Apoi căzu în genunchi şi strigă: "Domnul fie lăudat!"...

L'Auvergnat îi purtă pică mult timp pentru asta. Puteai să-i spui ce i-ai fi spus, că el tot pe-a lui o ţinea. Doamna contesă se bucurase cu adevărat când îl găsise bolnav. Nici măcar nu-i trecuse prin cap să se îngrijească de el. Spusese numai: "Domnul fie lăudat!", apoi îl lăsase acolo, grămadă, şi alergase să-i anunţe pe toţi: "Bucuraţi-vă! Clovis e bolnav..."

Nu-l convingea nimeni: auzise cu propriile urechi.

Femeia se aruncase apoi de gâtul primului om care îi ieşise în cale, adică Nicolas Perrot.

Nimeni nu reuşea să-l lămurească pe L'Auvergnat că adevăratul motiv al bucuriei femeii la vederea lui, un vechi bolnav de vărsat, era faptul că, molipsindu-se, Clovis adusese proba sigură: molima care-i lovise pe huroni şi pe Loménie nu era variolă!...

Era o rujeolă malignă şi mulţi dintre ei probabil că se molipsiseră. Dar nu era nici pe departe la fel de periculoasă ca teribilul flagel al variolei.

Da, e adevărat, huronii muriseră, dar canadienii ştiau că indienii erau foarte puţin rezistenţi la asemenea încercări. Un simplu guturai putea să le vină de hac. Bolile albilor îi decimau. Geniile lor ocrotitoare păreau să-i fi părăsit şi mulţi dintre ei ajunseseră să învinuiască botezul creştin de decăderea şi stingerea naţiei lor. Loviţi de o febră malignă, nu puteau să-i facă faţă.

Pentru câteva săptămâni, toate puterile celor de la Wapassou trebuia să se concentreze în lupta cu molima. Pasiuni, ranchiune şi planuri trebuiau să înceteze. Aveau să le pună deoparte, pentru după. Deocamdată trebuiau să iasă din tunelul roşu în care pândea moartea. Primejdia unui sfârşit chinuitor

putea să-i lovească până în clipa în care ultimul convalescent avea, să se ridice, palid şi şovăitor din patul său şi să vină să se aşeze la masa la care aveau să izbucnească în strigăte victorioase şi să închine cupele. Dar pentru izbânda în faţa morţii ştiau că aveau de luptat amarnic clipă de clipă, învingând febra, rezistând slăbiciunilor, căderilor, ajutându-i pe bolnavi să-şi biruie crizele, purtându-i pe braţe ore întregi în timpul delirului ca pe creasta înspumată a unui val pentru a-i scoate pe celălalt mal, acolo unde avea să eşueze epuizat, cu fruntea plină de sudoare, pe tărâmul vieţii. Atunci Angelica privea trupul inert, ce zăcea fără cunoştinţă. Părea că nimic nu se schimbase. Răsuflarea care despărţea viaţa de moarte abia dacă se simţea. Dar femeia ştia că greul trecuse şi că omul avea să trăiască. Ca să fie mai sigură, îi punea mâna pe frunte, pe tâmple, unde se simţeau pulsaţiile arzătoare ale febrei, care începea să dea înapoi... Liniştită, îl învelea plină de grijă, veghea să nu-i fie frig, apoi pleca la căpătâiul altui bolnav.

La vederea unui om care reuşea să triumfe într-o asemenea încercare, Angelica simţea cum puterile îi sporeau. Îl privea cu simpatia şi stima de care se bucura un bun luptător. Dar şi cu recunoştinţă. Şi nici el nu o părăsise, nu o dezamăgise, nu o făcuse să se simtă învinsă, cu puţinele ei arme.

— Nu mă lăsa. Nu mă lăsa, îi spunea. Nu pot să lupt de una singură, trebuie să mă ajuţi.

Şi apoi, între ea şi cei pe care îi ajutase să se facă bine rămânea solidaritatea în luptă. Înfruntaseră împreună viaţa, moartea...

În faţa bolii, oamenii sunt tentaţi adesea să cedeze, să-i lase cale liberă. Sunt foarte uşor de învins, deoarece boala e ceva dezgustător, iar ei nu sunt pregătiţi să o înfrunte. Angelica îi scutura, trezindu-i din apatie, îi obliga să-şi adune forţele risipite şi să lupte. Îi dăscălea:

— Mâine o să-ţi fie foarte rău. Să nu mă strigi din cinci în cinci minute, căci nu pot să mă ocup de toată lumea odată. Criza o să dureze fără îndoială câteva ore... Voi lăsa lângă tine un ulcior cu infuzie şi o cupă. Va trebui să bei singur. Când te trezeşti în faţa cuiva care îţi vreau răul, scoţi imediat pumnalul. Nu aştepţi să o facă altcineva în locul tău...

Părea că îi lasă să se descurce singuri. Dar o simţeau în permanenţă acolo. Trecea, le arunca o privire din fugă, dar zâmbetul ei parcă spunea “bravo, nu mă dezamăgeşti”. Asta le dădea noi puteri în lupta cu sfârşeala, delirul, dorinţa de a se

abandona orbeşte. Iar când trebuia neapărat, curajoasa contesă venea şi stătea mult timp la căpătâiul lor, rămânând acolo ore întregi, fără să se arate nerăbdătoare sau descurajată.

La început, cele trei femei făceau cu schimbul de veghe noaptea, lângă bolnavi. Joffrey de Peyrac venea adesea şi le înlocuia în cele mai grele ore, acelea ale zorilor. Contele îşi dăduse seama că simpla prezenţă a Angelicăi era un leac pentru bolnavi. Ar fi dorit să o scutească de oboseala inumană care încet, încet îi ascuţea trăsăturile şi-i încercăna ochii. Cel mai mult acuza lipsa odihnei. Cu toate acestea, femeia avea impresia că dacă ar fi trecut o noapte întreagă fără să-i vadă pe bolnavii săi, a doua zi, la trezire, i-ar fi găsit pe toţi morţi sau muribunzi. Îşi făcea o datorie din a se duce cel puţin o dată pe noapte printre ei, aplecându-se la căpătâiul fiecăruia. Îi învelea, le ştergea frunţile asudate, le dădea să bea câteva înghiţituri şi le murmura cuvinte de încurajare.

În toropeala febrei, bieţii oameni îi auzeau glasul cald şi alinător ca un balsam, ca o mângâiere de care nu se bucurau decât ei. Când femeia se apleca şi mai mult, astupând cu umbra ei lumina difuză a focului ori a lămpilor, simţurile lor deopotrivă moleşite şi ascuţite – ciudăţenia febrei – se bucurau să-i desluşească parfumul de femeie şi, prin deschizătura corsajului, albeaţa pieptului rotund. Era o bucurie fugară, mai puţin păcătoasă şi mai mult nostalgică, nevoia unei prezenţe calde şi materne care le amintea siguranţa îndepărtată şi minunată, niciodată uitată, a copilăriei.

Într-una din seri, Lomenie – Chambord crezu că avea să-şi dea duhul. Din minte i se topise orice amintire. Se simţea ajuns pe o altă lume, dincolo de poarta pe care nu îndrăznise să o împingă niciodată. Prin deschizătura trapei ajungeau până la el glasuri, aromele mâncărurilor, un întreg amestec confuz. Acele familiare zgomote căpătaseră parcă densitate şi, mai ales, o semnificaţie nouă. Le sorbea cu nesaţ şi le găsea o savoare nemaipomenită, anume chiar cea a vieţii. Viaţa pe care nu ştiuse să o guste până atunci, şi pe care abia în acele clipe începuse să o simtă cu adevărat. El, care trăise doar cu gândul zilei în care avea să se înfăţişeze înaintea Domnului, regreta că trebuia să părăsească pământul aspru şi material, iar lacrimile i se scurgeau pe chip. Se sufoca şi se simţea singur. Începu să pândească sosirea doamnei de Peyrac în podul cel întunecat ca pe venirea îngerului salvator. Când ea apăru, îi înţelese imediat, dintr-o singură privire, toate spaimele. Începu să-l liniştească, vorbindu-i calm şi serios: “Vă simţiţi rău pentru că sunteţi în pragul unui

acces... vindecarea o să vină imediat după... Aveţi încredere... Veţi rezista acestei grele încercări... Dacă aţi fi în pericol, mi-aş da seama... Am o mare experienţă... Am îngrijit foarte mulţi bolnavi şi răniţi. Să nu vă fie teamă..."

O crezuse şi imediat începuse să răsufle mai bine. Femeia îl învelise într-o pătură, îl ajutase să se ridice şi îl sprijinise, ducându-l pe un scaun.

— Staţi liniştit... nu vă mişcaţi.

Înlăturase apoi cearceafurile, scuturase şi bătuse salteaua pe care se ghicea forma trupului bolnavului, aerisise paturile şi adusese cearceafuri curate. Totul cu mişcări largi, precise şi atât de armonioase, încât nu se simţea obosit privind-o. Îl ajutase apoi se să întindă la loc. Schimburile noi erau o adevărată binefacere. Ea se aşezase apoi la căpătâiul lui. În timp ce febra îl învăluia, Angelica îşi puse palma pe fruntea lui transpirată, acea mână ca un talisman neclintit care îndepărta fantasmele, ca o certitudine, o promisiune, o lumină care veghea... O inimă care veghea. Adormi ca un copil, iar când se trezi era foarte slăbit, dar vindecat!...

Când coborî din pod şi luă loc la masa comună, petrecură şi-l salutară ca şi pe ceilalţi vindecaţi. Pentru francezi, spaţiul îngust al fortului nu se prea potrivea cu situaţia lor de prizonieri. După ce-i îngrijise ca pe nişte copii, Angelica nu putea să-i îndepărteze şi să nu le vegheze convalescenţa...

Către sfârşitul lui ianuarie, molima era în toi. Mai mult de jumătate din grupul de la fort zăcea la pat. Situaţia dură vreo trei săptămâni.

Chiar şi Joffrey de Peyrac căzu câteva zile la pat, aproape inconştient. Angelica îl veghea, uimită de faptul că nu-şi făcea prea multe griji din cauza lui. Nici nu avea de ce. Întins, nemişcat, continua să inspire o forţă uriaşă. Boala nu reuşea să-l înjosească, să-l facă demn de milă. Angelica îşi răscolea amintirile şi îşi dădea seama că nu fusese de fapt niciodată: demn de milă. Nici chiar atunci când ajunsese o epavă în cămaşa lungă a condamnaţilor, cu funia de gât, în piaţa din faţa catedralei Notre-Dame, toată mizeria trupului torturat nu reuşea să ascundă faptul că era mai puternic decât alţii. Mai demnă de milă era gloata strânsă în faţa lui, rea şi tălâmbă, călugări isterici, pe jumătate nebuni... Nimeni şi nimic nu-i putea lua ce era al lui.

Dintre francezii salvaţi în noaptea Crăciunului, doar părintele Massérat scăpă de flagelul roşu şi se dovedi un ajutor foarte preţios pentru Angelica. Neobosit, foarte amabil, se ocupa de cele mai respingătoare corvezi cu bonomia lui obişnuită.

O scăpa astfel şi de munci mult mai obositoare, căci n-ar fi rezistat să tot ridice bolnavii inerți, printre care se numărau şi adevărați coloşi. Părintele îi ridica de parcă erau nişte copii, întorcea saltelele, întindea păturile, apoi, când bolnavul era aşezat cu grijă la loc, în cea mai bună poziție, îi dădea supa cu lingura, ca o veritabilă doică. Ca mulți dintre frații săi iezuiți, îngrijise indienii în timpul marilor epidemii, mergând uneori din aşezare în aşezare, singurul om sănătos pe o distanță de leghe întregi. Povestea bine dispus că ieşea întotdeauna rău, căci sălbaticii îl acuzau de dorința de a-i face să moară de foame, lor dându-le fiertura şi oprind pentru el carnea şi legumele. Cum era şi sănătos tun, indienii ajungeau repede să-l învinuiască de toate nenorocirile abătute asupra lor.

Asemenea catastrofe le prindeau întotdeauna bine vrăjitorilor, care de mult timp le spuneau sălbaticilor necreştinați că zeii sunt mânioşi din pricina găzduirii preoților... Cum îşi mai recăpătau forțele bolnavii lui, trebuia să fugă repede şi să se ascundă prin păduri ca să scape de moarte...

Părintele avea întotdeauna o vorbă bună sau o poveste care-i înveselea pe bolnavii de la Wapassou. Se juca şi cu copiii, fără să se sinchisească de cei trei hughenoți care se refugiau într-un colț al camerei, aşteptându-se la tot ce putea fi mai rău...

Când îngrijirea bolnavilor îi lăsa un pic de răgaz, se încingea cu un şorț în jurul mijlocului gros şi scurt şi se ducea să prepare bere în cramă, să facă săpun, ba chiar să şi spele. Angelica, nedumerită şi stânjenită, încerca să-l oprească, dar părintele era încăpățânat ca un adevărat iezuit.

Cum să se mai considere duşmani?

La fel de liniştit, fără suspiciuni şi duşmănie preconcepută, discutară şi problemele rămase nelămurite încă din noaptea de Crăciun.

Domnul de Loménie, de cum îşi recăpătă puterile, nu-i ascunse lui Peyrac faptul că fuseseră trimişi de către domnul de Frontenac cu scopul de a obține ajutorul bănesc necesar expediției care îşi propunea să exploreze cursul marelui fluviu Mississippi. Aproape sigur uriaşul fluviu se vărsa în marea Chinei. Guvernatorul dorea să-i dea comanda expediției omului său de încredere, cavalerul Robert de la Salle, adică tânărul înalt şi auster care îi însoțise până acolo, la Wapassou. Lui nu-i scăpase strălucirea lingourilor de aur printre care zăcea Pont – Briand, în prima seară. Se îmbolnăvise însă şi el, fiind la un pas de moarte. Odată înzdrăvenit, vorbise cu Loménie şi Arreboust,

îndemnându-i să ducă tratative cu stăpânul fortului şi să cadă la o înţelegere cu el.

— Sunteţi chiar atât de bogat pe cât se spune? îl întrebă cavalerul de Malta pe conte.

— Da, şi voi fi şi mai bogat prin ceea ce am venit să fac aici.

Florimond parcă îşi pierduse minţile, căci explorarea cursului imensului fluviu şi descoperirea mării Chinei erau o adevărată manie, pe care pretindea că o avusese încă din copilărie. Cartograf desăvârşit, visa cu ochii deschişi în faţa petelor albe de pe pergamentele pe care el însuşi le desena, apoi se pierdea în calcule şi verificări fără număr.

De când aflase intenţiile domnului de La Salle, nu se mai dezlipea de lângă el. Canadianul era un bărbat rece şi părea mai tânăr decât era în realitate, dar avea în spate o experienţă destul de vastă. Era bănuitor ca un adolescent, pretinzând să i se spună când "Domnule de La Salle", când "Cavelier", atunci când îi trecea prin cap gândul că tânăra colonie canadiană fusese cucerită şi întemeiată la urma urmei de nişte oameni simpli. Fusese înnobilat recent. Pentru ca Angelica să nu-i pună la îndoială titlul nobiliar, ceea ce ei nici nu-i trecea prin cap, îi arătase documentul semnat de rege: "Dragului şi iubitului nostru Robert Cavelier de La Salle, pentru buna şi lăudabila contribuţie şi serviciului pe care ni l-a făcut prin faptele sale în Canada..."

Un ogar care alerga pe nisip, sub sclipirea unei stele cu opt raze de aur, acesta era blazonul noului senior. Dar nu era numai atât. Tânărul era bine educat şi instruit, curajos şi avea o tenacitate de vizionar. Convins că într-o zi avea să descopere faimosul drum către China, visul tuturor îndrăzneţilor care cutezaseră să se aventureze către apus, pe marea tenebrelor, cu un secol în urmă, îşi pierdea răbdarea văzând că încă nu-şi atinsese scopul... Şi că nu se şi întorsese. Florimond îl înţelegea: "Sunt sigur că acest fluviu uriaş, numit de indieni Tatăl Apelor, ne va purta piroga până în China. Tu nu crezi asta, tată?"

Nu, Joffrey de Peyrac nu credea şi răspundea la entuziasmul fiului său printr-o grimasă plină de îndoială, fapt care-l frământa pe tânărul băiat. Nu se descuraja însă doar pentru atât.

Angelicăi îi părea rău pentru el. Ca mamă, mişcată de elanurile tinereşti, ar fi vrut să-i ofere marea Chinei pe tavă. Pe de altă parte, încrederea neţărmurită pe care o avea în geniul ştiinţific al soţului ei nu-i dădea voie să spere în deşert. Dar

Joffrey de Peyrac recunoştea bucuros că îndoielile sale nu se bazau pe date precise.

— De fapt, spunea Florimond, scepticismul tău nu se întemeiază pe calcule... Într-adevăr! Şi cu actualele noastre cunoştinţe, va fi greu să descoperim adevărul...

— Deci singura soluţie rămâne drumul până acolo...

— Categoric...

— Cred că ar fi mai bine să-l lăsăm pe Florimond să-i însoţească în expediţia lor pe aceşti bărbaţi fanatici, luminaţi şi învăţaţi, îi spuse într-o seară Angelicăi. Va învăţa destule de la ei: să fie chibzuit, ordonat şi să-şi dea seama că o solidă formaţie erudită poate înlocui uneori geniul. Pe de altă parte, îşi va împlini visul de explorator alături de aceşti oameni pe care nimic nu-i poate descuraja şi care îşi dau adevărata măsură a ingeniozităţii doar în situaţiile dificile, chiar disperate. Este o trăsătură tipică pentru un francez. Florimond, care încă nu şi-a dovedit asemenea calităţi, va putea să şi le formeze pe îndelete, înainte ca prudenţa şi stricta mentalitate anglo-saxonă să-i îngheţe avântul. În plus, dacă reuşeşte, asta îmi va aduce un rol decisiv în America de Nord. Dacă vor da greş, nu va fi mai puţin adevărat că am susţinut băneşte expediţia, domnul de Frontenac nefiind astfel obligat să apeleze la tezaurul public. Din simplă recunoştinţă – şi e un om cinstit, gascon pe deasupra – va găsi de cuviinţă să apere şi interesele mele, vecinul său. Chiar dacă pierd acest aur, mă voi alege cel puţin cu avantajul moral şi cu o şcoală a vieţii nepreţuită pentru fiul nostru cel mare, fără să mai pun la socoteală şi schiţele, notiţele şi informaţiile pe care mi le va aduce, referitoare la ţinuturile necunoscute pe care le vor străbate. Ceea ce Cavelier, deşi învăţat şi capabil, n-ar putea să facă. Din punctul ăsta de vedere, Florimond e mai pregătit decât el.

5

Când află hotărârea tatălui său, Florimond regăsi spontaneitatea copilăriei şi i se repezi în braţe. Apoi îngenunche şi-i sărută mâna.

Viscolul care ţinea de două luni, întrerupt doar de masive căderi de zăpadă, făcea imposibilă plecarea într-o expediţie de lungă durată. Obţinând de la conte banii necesari, Cavelier de La Salle nu se gândea să se întoarcă în Québec, ci să se îndrepte spre apus, pentru a ajunge în Montréal pe la lacul Champlain. În apropiere de Ville – Marie avea un domeniu şi un modest

conac pe care localnicii îl supranumiseră "China", într-atât îi zăpăcise proprietarul cu planurile lui. Acolo urma să îşi pregătească expediţia, cumpărând mărfuri pentru schimburile cu indienii, arme şi pirogi. Apoi aveau să pornească la drum, îndreptându-se spre Marile Lacuri şi Cataracoui, prima etapă a călătoriei. Peyrac avea să-i dea lui Florimond câteva lingouri de aur şi o scrisoare de recomandare pentru un anume Lemoyne, negustor în Ville – Marie, care trebuia să-i dea în schimb mărfurile.

— Ce! exclamă Cavelier, doar nu vreţi să mă faceţi să cred că pungaşul ăla bătrân e în stare să schimbe în bani tot aurul ăsta!

— Ba e în stare de multe, răspunse baronul d'Arreboust. Credeţi că ar fi atât de bogat dacă nu s-ar duce în Orange, să facă trafic cu englezii? Hârtia Canadei nu e la fel de valoroasă ca aurul acestor stimabili domni! Priviţi!... Scoase din buzunarul vestei o monedă de aur pe care o aruncă pe masă.

— Iată o monedă de largă circulaţie, pe care o avea asupra lui un englez, cumpărat de la abenakizi astă toamnă, în Montréal. Priviţi ce scrie în jurul efigiei regelui Iacob al II-lea: regele Angliei, duce de Normandia, de Bretania şi regele Franţei. Ca şi cum nu le-am fi luat înapoi provinciile Acvitania, Maine şi Anjou de mai bine de trei sute de ani, pe vremea sfintei fecioare d'Arc... Dar nu, se încăpăţânează... Şi iată că numesc una dintre provinciile pe care pretind că le colonizează, Maine, fiindcă, vezi Domne, regina Angliei a fost odată suverana acelui pământ francez care se numea tot Maine... Iată cu ce aur jignitor îndrăznesc să plătească cei ca Lemoyne...

— Nu vă supăraţi, baroane, interveni Peyrac surâzând. Nu e chiar aşa de grav atât timp cât englezii pretind că sunt suveranii Franţei doar prin nişte monede. Şi nu încercaţi să aflaţi cu ce se ocupă aceşti respectabili Canadieni, ca Lemoyne ori Le Ber, când organizează incursiuni prin adâncurile pădurilor. Sunt stâlpii de rezistenţă ai coloniei voastre, nu doar ca primii veniţi, ci cei mai îndrăzneţi, mai puternici... Şi mai bogaţi.

Părintele Massérat îşi lua dintre buze pipa scurtă, din rădăcină de scaiete, pe care o fuma cu multă plăcere.

— Sunt şi nişte persoane foarte pioase, devotate Bisericii. Se spune că una dintre fiicele lui Le Ber se va călugări...

— Vedeţi? Iertaţi-l, deci! făcu Peyrac. Cât despre mărfuri, puteţi avea deplină încredere în ei, domnule de La Salle.

Angelica arătă înspre moneda lui d'Arreboust:

— Aţi putea să mi-o daţi şi mie?...

— Cu multă plăcere, doamnă... Dacă asta doriţi... Şi ce veţi face cu ea?

— Poate un talisman.

Femeia o luă în palmă. Era o amărâtă de monedă, cam la fel de grea ca un ludovic. Dar, privindu-i marginile şlefuite de o mână destul de stângace şi inscripţiile în engleza veche, îi găsea un farmec ciudat. Multe lucruri se împleteau în acel bănuţ: aurul, Anglia, Franţa, duşmăniile vechi de când lumea, care continuau chiar şi prin coclaurile Lumii Noi. Angelica îşi închipuia zăpăceala bietului puritan englez smuls de pe plaja din Casco şi de lângă peştele sărat, pentru a fi târât de către indienii plini de pene până la acei înfricoşători negustori de blănuri catolici de pe Saint – Laurent.

— Nu înţelegea nici în ruptul capului de ce ne înfuriasem, continua să explice d'Arreboust. Îi vârâm sub nas moneda găsită în buzunarul lui... Regele Franţei! "Ah, yes", făcea el. Şi de ce nu? Dacă asta văzuse el mereu pe moneda ţării lui... Şi uite, doamna Le Ber l-a răscumpărat şi l-a făcut valetul ei. Spera să-l aducă repede pe calea cea dreaptă.

— Vedeţi! făcu blând părintele Massérat.

În acea atmosferă de planuri şi poveşti, serile începeau să îşi regăsească obişnuita lor linişte. Toţi aveau grijă să nu-i obosească pe bolnavi cu hărmălaia. Se bucurau când vreun nou vindecat venea să se aşeze şi el în cercul lor.

Angelica o luă pe genunchi pe Honorine şi o legănă ca să o adoarmă, sau îşi făcea de lucru cu ierburile ei, dar era toată numai urechi. Trebuia să le recunoască acelor canadieni harul de povestitori înnăscuţi. Puteau să înfăţişeze la fel de bine şi trecutul şi viitorul, să schiţeze o lume ori vreo istorie întreagă doar cu două snoave.

Iată că în seara aceea se vorbea despre familiile Lemoyne şi Le Ber, meşteşugari Săraci ori ţărani care se bucurau de faima unor fermieri încercaţi. Sătui de traiul lor greu şi amar, veniseră în Lumea Nouă. Aici se treziseră cu sapa, secera şi muscheta în mâini. Se căsătoriseră cu "fetele" regelui. Aveţi câte patru, cinci, zece, doisprezece copii, toţi îndrăzneţi, zdraveni şi bănuitori. Foarte repede, lăsaseră deoparte secera şi, în ciuda avertismentelor domnului de Maisonneuve, plecaseră să cumpere blănuri de la indieni, mereu mai departe, mereu mai spre apus. Descoperiseră Marile Lacuri, cascadele, izvoarele unor fluvii neştiute de nimeni şi multe şi felurite triburi. Şi ei spuneau că Marea Chinei nu există, continentul american întinzându-se la nesfârşit, certându-se cu nebunul de Cavelier de

La Salle în fața unei halbe din cel mai bun cidru. Cidru de mere, din merii lor normanzi care sfârşiseră totuşi prin a creşte pe pământul Canadei datorită grijii femeilor. Când se întorceau din drumurile lor aduceau adevărate averi, munți de blănuri moi, splendide, peste care îşi plimbau degetele lor mutilate de torturile irochezilor.

Acum, pe căile de apă ale Ținuturilor-de-Sus îi însoțeau şi feciorii. Fetele lor purtau dantele şi satin, ca doamnele din Paris. Făceau daruri Bisericii...

La rândul său, domnul de Loménie începu să povestească de întemeierea aşezării Montréal, când irochezii se furişau noaptea prin grădini şi se tupilau printre frunzele de muştar ca să audă glasurile albilor. Vai şi amar de cel sau de cea care se aventura pe afară în acele nopți... Căci Ville – Marie de Montréal nu avea pe atunci ziduri de apărare. Întemeietorul aşezării dorea ca indienii să poată să vină nestingheriți la ei, ca la nişte frați. Şi indienii nu întârziaseră. Dumnezeu ştie de câte ori călugărițele de la maica Bourgoys, cufundate în rugăciuni, ridicau ochii şi vedeau, lipită de fereastră, fața oribilă a vreunui irochez!...

Părintele povesti despre primele sale fapte de misionar, Macollet despre primele călătorii, Cavelier aminti de Mississippi, iar d'Arreboust de întemeierea aşezării Québec.

Imaginile evocate erau atât de vii şi de felurite, încât Angelica nu se simțea deloc obosită. Focul trosnea liniştit în vatră, în timp ce afară vuia orga viscolului, iar zăpada îi îngropa într-un mormânt alb şi vătuit.

— Din doisprezece iezuiți pe care i-am întâlnit printre irochezi, zece sunt morți. Au suferit chinuri groaznice, spunea mândru Macollet. Şi credeți-mă, şirul nu s-a încheiat.

Părintele Massérat începu să povestească despre falezele violete ale golfului din ținutul Georgia, răsunând de ecoul suav al unui clopot, despre o misiune pierdută printre ierburi şi copaci, despre cele câteva forturi răspândite prin împrejurimi, toate cu acelaşi miros de fum, carne sărată, blănuri şi rachiu.

Era opusul decorului pe care Angelica îl întâlnise la Curte şi la Paris. Prin saloane toată lumea asculta poveştile iezuiților, preocupându-se de salvarea Canadei. Aruncau toți inele şi cercei în mâinile groaznic mutilate ale vreunui martir pe care corabia îl adusese după uluitoarele aventuri din Lumea Nouă. Multe dintre doamne se îngrijeau de opere de binefacere pentru continentul de dincolo de ocean. Altele, dispuse la sacrificii mai mari, veniseră în America. Doamna de Guermont, doamna

d'Aurole şi cea mai renumită, doamna de la Pagerie, care înfiinţase Ordinul Ursulinelor din Québec.

Angelica avea un asemenea fel de a privi, încât, curând, părintele nu mai vorbi decât pentru ea. E drept că istorisirile tuturor o captivau.

O lume foarte ciudată i se dezvăluia, iar Curtea de la Versailles i se părea atât de departe, cu intrigile ei meschine, la fel ca şi regatul, cu persecuţiile, mizeriile şi apăsarea mult prea grea a timpurilor apuse. Tot trecutul era atât de departe de noua viaţă şi de înflăcărarea celor ce îndrăzneau să atace o lume necunoscută. Aici simţea Libertatea!

Bărbaţii citeau în ochii Angelicăi faptul că aleseseră imensitatea zărilor albastre atinşi, fără să ştie, de aripa libertăţii. Când îi întreba câte ceva sau când izbucnea în râs după vreo istorioară tragi-comică, d'Arreboust şi Loménie o priveau fără să-şi dea seama că pe chipurile lor se citea o expresie extaziată. "Ah! Să o vezi în Québec, gândeau amândoi la fel, printre muierile alea arţăgoase care nu încetează să-şi plângă singure de milă... tot oraşul i-ar cădea la picioare... Doamne! Cum de-am fost în stare să-mi treacă prin cap aşa ceva?... "

Treziţi din visare, întâlneau privirea ironică a părintelui Massérat.

Ceea ce nu putea ghici era faptul că Angelica, în parte fără să-şi dea seama şi simţind în ei un posibil duşman, primejdia, îşi folosea puterea de seducţie. Cum să reziste acelor nevinovate avansuri? Există gesturi, priviri, surâsuri de care ceilalţi nu-şi dau seama ori nu le dau importanţă, dar care, prin simplitatea lor complice, atrag şi pecetluiesc prietenia unui om. Angelica avea acel har.

Joffrey de Peyrac observase şi el, dar nù zicea nimic. Iscusinţa, şiretenia şi tot ce ţinea de deplina femeie din ea îl încântau, asemeni studierii unei opere de artă desăvârşite. I se întâmpla chiar să se amuze sincer, căci vedea apărând din ce în ce mai clar "înfrângerea" gentilomilor francezi şi a iezuitului, care se credea totuşi foarte stăpân pe sine.

Alteori Peyrac strângea din dinţi. Jocul i se părea primejdios şi nu putea să nu-şi dea seama că soţia lui îl privea cu o oarecare simpatie pe contele de Loménie. Se putea întâmpla ca într-o zi să ajungă mai mult decât prieteni. Dar continua să nu-i spună nimic. Ştia că nu avea motive să se înfurie şi mai ales că nu avea rost, ba era chiar o crimă să încerce să preschimbe prin constrângere acele purtări calde, spontane, chiar seducătoare prin esenţa lor. Angelica domnise asupra curţii de la Versailles,

asupra prinţilor... Păstra farmecul irezistibil al celor născuţi să fie deasupra celorlalţi, căci şi seducţia îţi pune pe frunte tot un fel de coroană regală.

6

Ca gazdă care îşi cunoaşte îndatoririle, Angelica îi propusese părintelui Massérat încă de mult timp un ungher în care să-şi poată recita slujba zilnică. Iezuitul se arătase foarte recunoscător, deşi, îi explică el femeii, regula sfântului Ignaţiu îi scutea pe călugării săi de la acea obligaţie a celebrării Sfântului Sacrificiu în fiecare zi. Se putea mulţumi doar cu două predici pe săptămână. Nu depindeau de spovedanii, de oficieri, nici măcar de întrebările credincioşilor, pe care nu erau obligaţi să le asculte. Singurul lucru pe care nu-l puteau refuza era suprema miruire, în cazul în care vreun apropiat era în pericol să moară neîmpărtăşit.

Cât despre îndatoririle faţă de Domnul, comuniunea prin slujbă trebuia să fie înlocuită de cea spirituală. Soldaţii avangardei armiei lui Cristos aveau toată libertatea deschizătorilor de drumuri, nestânjeniţi de nimic în faptele lor, iar o disciplină prea rigidă i-ar fi stingherit.

Părintele Massérat avea într-un modest cufăr de lemn toate cele necesare slujbei: potirul, o patenă, sticluţe cu agheasmă, anafornită, felurite pânze sfinte, o carte de rugăciuni şi un evangheliar. Totul fusese oferit printr-un pios act de caritate de către doamna ducesă d'Aiguillon.

Nicolas Perrot, spaniolii şi Yann Le Couénnec se duceau la slujbă, foarte mulţumiţi că puteau astfel să îşi practice religia.

În schimb, părintele nu se bucura câtuşi de puţin. De felul lui era foarte amabil şi îndatoritor, dar îi lipsea gustul pentru rolul de preot parohial, predicând în faţa enoriaşilor. Venise în America pentru indieni. Albii nu-l interesau. În plus, teolog remarcabil şi mare literat, fascinat de Dumnezeu şi de splendoarea pe care nu înceta să i-o descopere în fiecare zi, cufundat în meditaţii, îl deranja pioşenia grosolană a omului de rând, umil şi incult, care îndrăznea să se amestece în treburile Creatorului. Aproape că îşi deplângea misiunea divină cu care era însărcinat. Ca mulţi dintre preoţi, prefera singurătatea în care putea să se afle nestingherit faţă în faţă cu misterul sacru. Îşi încrunta sprâncenele când vedea strecurându-se pe urmele lui, în lucirile palide ale celor două făclii de ceară, de-o parte şi de alta a altarului său improvizat, pe vreun soldat spaniol, pe

tânărul breton sau chiar pe Nicolas Perrot, care îşi sprijinea umărul solid de canatul uşii, rămânând acolo, cu braţele încrucişate şi cu privirea lăsată cucernic în pământ.

Dar nu trebuia să uite că Sfântul Ignaţiu era spaniol!... Părintele Massérat se străduia să nu-şi piardă răbdarea în faţa compatrioţilor întemeietorului ordinului. Atunci tânărul baron începea să slujească cu pioşenie. Împărţea tuturor acelor credincioşi cucernici îngrămădiţi în umbră cuminecătură sfântă.

Părintele se gândea că doar la câţiva paşi de ei se aflau nişte eretici care nu puteau să zărească un crucifix fără să li se facă rău. Ciudat, în acelaşi timp nu uitau să se cufunde în păcătoasele lor rugăciuni...

În bucătărie femeile începeau să forfotească, să rupă vreascurile şi să scapere amnarul. Auzeai curând trosnetele flăcărilor şi zdrăngănitul cazanelor agăţate de pirostrii, apoi gâlgâitul apei puse la fiert. Rumoarea obişnuită a unei noi dimineţi.

Uneori răzbătea vocea ascuţită a unui copil, cristalină ca sunetul unui clopoţel, care izbucnea, pentru a se curma dintr-o dată. Probabil că i se făcea semn să tacă.

Dinspre atelier se auzeau zgomote aspre. Sculele erau trântite pe banc, forja care se încălzea începea să şuiere, iar glasuri grave de bărbaţi discutau după un ritual precis şi sec.

Un negru uriaş, jovial şi impunător, atât de savant încât te uimea, un metis cu o fire fanatică, un ins de prin Mediterana, la fel de fanatic şi bun cunoscător al adâncurilor verzi ale mării, un tip mut şi palid, un auvergnez brutal şi nişte tineri frumoşi ca nişte arhangheli...

Se auzeau zgomote şi scrâşnete de pietre sfărâmate şi cernute prin ciururi, se simţeau mirosuri de cărbuni încinşi, de metal şi de sulf.

Părintele Massérat îşi spunea că avea să facă un raport foarte interesant la întoarcerea în Québec.

7

Angelica se apucă într-o zi să curețe armele, să le verifice pentru a se asigura că puteau fi folosite în orice clipă. Dorea să le facă să strălucească asemeni unor oglinzi. Era o treabă de care se îngrijea cu toată atenția. Avea o îndemânare demnă de un veteran pretențios, încât cele mai încercate călăuze,

nedespărţite de armele lor, i le încredinţau fără şovăire. Luaseră obiceiul să-i ceară un "control" ca şi celui mai grozav armurier. Până şi Clovis îi dădea pe mână bătrâna lui arbaletă de braconier de care nu se despărţea nici în somn.

Domnii d'Arreboust, de Loménie, de La Salle şi părintele Massérat o găsiră în acea dimineaţă în mijlocul unui adevărat arsenal, atât de absorbită de munca ei, încât uită să-i salute. Priviră uimiţi acele mâini fine, îngrijindu-se de paturile grosolane ale armelor, degetele delicate plimbându-se de-a lungul ţevilor reci, aducătoare de moarte, profilul aplecat deasupra camerelor de ardere care duhneau a pulbere, a metalului oxidat, pe care le examina cu grija unei mame pentru pruncul ei.

Angelicăi îi părea rău că nu se afla şi Honorine lângă ea, ca de atâtea ori. Fetiţa era însă în convalescenţă. Febra tocmai începea să dea înapoi. Altfel ar fi venit să se aşeze ca de obicei lângă mama ei. Degetele ei micuţe se mişcau la fel ca şi ale femeii, cu aceeaşi obişnuinţă pentru arme. Crescuse în mijlocul lor.

Angelica avea în faţă tot soiul de cârlige, vergele, uleiuri rafinate pe care le prepara ea însăşi, ceara, o amestecătură de obiecte pe care le pregătea cu mâna ei şi de care doar ea ştia să se folosească. Domnii din Québec o priveau cum le mânuia, râcâind, pilind, încruntându-şi sprâncenele şi mormăind. Nu pricepeau nimic. Tânăra femeie ridică în sfârşit privirea, îi zări şi le adresă un surâs distrat.

— Bună ziua. Aţi mâncat bine? Cum vă simţiţi? Domnule de Loménie, spuneţi-mi, aţi văzut oare vreo armă mai frumoasă ca această puşcă de Saxa?

Apăru şi Florimond, care interveni:

— Mama e cea mai bună ţinteşă din toate coloniile Americii. Vreţi să vedeţi?

După câteva zile de viscol, afară se făcuse frumos. Ieşiră din fort şi se îndreptară către locul în care obişnuiau să îşi exerseze tirul cei din trupa contelui, aproape de un perete stâncos. Florimond căra două muschete cu cremene, una cu fitil şi două pistoale. Dorea ca mama lui să facă o demonstraţie completă a talentelor şi cum ea vroia să verifice armele, i se puse bucuros la dispoziţie. Femeia cunoştea greutatea fiecărei arme şi ştia dinainte cum trebuia să le ducă la umăr pentru a se feri de un recul prea mare.

— O femeie nu poate să ridice aşa ceva! exclamă domnul d'Arreboust când o văzu că pune mâna pe muscheta saxonă.

Şi totuşi o ridică fără prea mare efort. Apoi ochi cu atenţie, cu capul aplecat, piciorul drept îndoit puţin în faţă. Da, într-adevăr, arma era prea grea. Trebuia să-şi găsească un reazem. Îşi propti un genunchi în zăpadă. Deşi concentrată, din tot corpul i se ghicea o atitudine calmă. Ştia cum să treacă în câteva clipe de le febrilitatea gesturilor la acea stare apropiată de somn, care încetineşte mişcările şi răsuflarea.

În lumina crudă a iernii şi sclipirea gerului, obrazul îmbujorat de frig, umbrit de genele pe jumătate lăsate, părea moleşit într-un gest de renunţare.

Se auzi detunătura.

La capătul ţevii, fuiorul de fum albicios urca încet, în răsuciri de reptilă. Pana, înfiptă la o sută de paşi, dispăruse.

— Ce spuneţi? exclamă Florimond.

Canadienii mormăiră ceva în semn de aprobare.

— A, înţeleg, sunteţi invidioşi, comentă băiatul.

Angelica râdea.

Iubea senzaţia de forţă pe care arma o făcuse să vibreze în trupul ei. Părea că era un har al ei, aparte. Un har pe care l-ar fi putut ignora toată viaţa dacă împrejurările nu i-ar fi pus arma în mână. În timpul urmăririlor din pădurea Nieul descoperise înclinaţia înnăscută pe care o avea pentru acele crude obiecte din oţel şi lemn. Uita că erau meşterite ca să ucidă, că ucideau. Uita de viaţă şi de moartea care aşteptau la capătul glontelui. Şi, chiar dacă părea ciudat, se gândea uneori că atenţia pe care o dădea acelei adevărate arte, calmul şi concentrarea de care trebuia să dea dovadă, tenacitatea cu care dobândise o asemenea iscusinţă îi ajutaseră mult mintea înfierbântată de necazuri să se ferească de primejdiile nebuniei. Armele o apăraseră de toate relele.

“Armele sunt sfinte şi trebuincioase, îşi spunea. Cei slabi au nevoie de ele într-o lume sălbatică şi nedreaptă”. Le iubea.

Mai vorbi un timp cu francezii. Se întreba ce-l frământa pe Loménie, al cărui chip nobil părea muncit de nişte gânduri dureroase. Apoi se îndepărtă cu Florimond, care ducea în braţe armele. Vorbeau amândoi plini de însufleţire. Contele de Loménie şi baronul d’Arreboust se priviră în tăcere.

Părintele Masserat încetă să mai privească cele două siluete care se îndepărtau şi-şi scoase cartea de rugăciuni din buzunarul sutanei. Cavelier îi privi pe toţi trei frecându-şi mâinile, căci uitase să-şi ia mănuşile. Îi scăpă un mic rânjet.

— Ei bine, un lucru e sigur, această femeie trage ca o adevărată vrăjitoare... Poate chiar ca un demon.

Îşi înfundă mâinile în buzunarele hainei şi se îndepărtă cu o indiferenţă afectată şi orgolioasă. Aproape că se bucura văzându-i în încurcătură pe camarazii săi. Putea să ghicească mai bine decât oricine în ce speculaţii teologice şi mistice se cufundaseră. Era obişnuit cu acel soi de cazuri de conştiinţă. El însuşi fusese zece ani de zile iezuit.

— Da, hm! făcu domnul d'Arreboust, iată deci pentru ce am venit aici. Ştim sau nu? Duh primejdios sau nu?... E tot ceea ce trebuie să aflăm. Cererea pe care i-am făcut-o contelui de Peyrac, de a sprijini expediţia de pe Mississippi, nu a fost decât un paravan!... Nu cunoşteam decât părerea voastră, Loménie. Trebuia să o punem faţă în faţă şi cu alte păreri. Eu unul am fost ales. La fel şi părintele Massérat. Ca să spun drept, nu pot să vă ascund faptul, dragul meu Loménie, că eram convins de faptul că eraţi fermecat, dus cu vorba. Dar acum... ce facem?

Baronul îşi drese glasul. Privi pe rând cerul albastru ca florile de in, de o blândeţe înşelătoare, clădirea de lemn a postului scufundat în zăpadă, pereţii de stânci, oglinzile albe ale lacurilor.

Văzând că preotul nu părea să-l fi auzit, d'Arreboust continuă, adresându-se doar cavalerului de Loménie.

— E! Am ajuns aici. Am venit, am văzut... Am văzut, repetă el încet, ca pentru sine. Ce părere are părintele Massérat, din Ordinul Iezuiţilor?... Se pare că dânsul nu înţelege. Şi ştiţi de ce, cavalere?... Situaţia îl depăşeşte... Da, pentru că şi-a format deja o părere. În timp ce noi ne amăgeam într-o stare binefăcătoare, el şi-a încheiat socotelile. Nu se mai munceşte cu întrebarea care ne chinuieşte pe noi toţi şi care pare smintită: Cine este această femeie? E ştimă? Seducătoare? Vrăjitoare? Nevinovată? Primejdioasă? Sfinţia sa nu se mai frământă... Ştiinţa dialecticii i-a slujit cel puţin la a-şi da seama şi a vedea negru pe alb că situaţia îl depăşeşte şi mai ales că nu trebuie să fie atât de nechibzuit încât să se amestece în toate astea. Atunci îşi caută salvarea în cartea de rugăciuni!... Spuneţi-mi, părinte Massérat, mă înşel oare?...

Vocea domnului d'Arreboust, din ce în ce mai tăioasă, răsună încă un timp în aerul cristalin, apoi ecoul se stinse batjocoritor. Preotul îi privi uimit pe cei doi prieteni, apoi schiţă un zâmbet amabil.

Nu puteai să ştii dacă d'Arreboust fusese usturător, ori, dimpotrivă, iezuitul îi privea ieşirea ca pe o nevinovată glumă din care nu înţelesese nimic, căci era o fire visătoare şi, totuşi, distrată. Îşi aţinti din nou privirea în cartea de rugăciuni şi se îndepărtă liniştit, mişcându-şi buzele.

Domnul d'Arreboust ridică braţele într-un gest de neputinţă.

— Iată, aceştia sunt iezuiţii! Pe lângă ei, Pilat din Pont era un biet copil.

— Şi totuşi părintele Massérat va trebui să găsească o soluţie, observă Loménie. Şi eu sunt un om al bisericii, aşa e, dar îmi lipsesc drepturile şi formaţia unui iezuit. Şi dacă iezuiţilor li se cere atât de mult, e pentru că ei pot şi trebuie să judece în lumina Sfântului Spirit împrejurări mai presus de simplii muritori mireni. La urma urmei, de asta a venit aici părintele Massérat!

— Ştiţi bine că o să tacă în faţa noastră, spuse baronul, căruia îi mai trecuse din amărăciune. A găsit deja un prilej pentru a nu spune nimic.

— Nu cumva e o dovadă că nu avem de ce să ne temem? Dacă părintele Massérat ar fi găsit că aceşti oameni sunt primejdioşi, n-ar fi tăcut şi ar fi fost împotriva înţelegerilor pe care suntem pe cale să le încheiem cu ei.

— Eu ştiu? Poate! Sau poate gândeşte că nu are pe cine să se bizuiască, spunându-şi că nu l-am asculta, fermecaţi cum suntem de gazda noastră?... Poate că aşteaptă să ne înapoiem în Québec şi abia atunci o să arunce în aer butoiul cu pulbere pe care noi ne vom fi străduit atât de naiv să-l ascundem, spunând că trebuie ucişi toţi păcătoşii de la Wapassou, că în aer pluteşte blestemul ce ameninţă tot catolicismul din Canada. Atunci chiar că ne vom face de râs, dacă nu cumva vom fi chiar învinuiţi. Iezuiţii ar apărea drept salvatori, iar părintele d'Orgeval drept însuşi arhanghelul Mihail.

— De fapt cum poţi să îţi dai seama dacă cineva care nu se poartă nebuneşte este vrăjitoare sau ştimă? reluă Loménie îngrijorat. E foarte frumoasă, e drept, o frumuseţe care te pune pe gânduri fiindcă nu e... prea obişnuită. Dar oare frumuseţea e mereu obişnuită?

— Vrăjitoarele nu plâng, făcu d'Arreboust. Aţi văzut-o vreodată să plângă?

— Nu, răspunse cavalerul, înfiorat fără să vrea de acel gând, dar poate că mi-a scăpat o asemenea ocazie...

— Se mai spune că plutesc pe apă. Dar e cam greu să încercăm aşa ceva cu doamna de Peyrac.

Baronul privi în jur cu un surâs neliniştit.

— De unde apă, că totul este îngheţat, mormăi.

Contele de Loménie îl privi uluit. Nu-şi dăduse seama până atunci că prietenul său avea umor negru.

D'Arreboust îl rugă însă să-i ierte gluma nesărată. I se acrise din cauza frământărilor şi a asprimii vremii urâte de până atunci. Dorea să se bucure de soare şi să se plimbe puţin.

Loménie vroia în schimb să se retragă pentru a se ruga şi a cere ajutorul şi luminarea Domnului.

Baronul se îndreptă către lac. Mergea cu greutate şi nici măcar nu ştia încotro, căci în curte se încrucişau nişte galerii îngheţate, săpate cu cazmaua ori cu târnăcopul, la fel de încurcate ca şi cele de cârtiţă, şi care duceau fie la fântâna îngheţată, fie la coliba lui Macollet, atelier, grajd, locul de tir sau pur şi simplu nicăieri, adică spre pădurea îngheţată.

După ce orbecăise destul, primul sindic din Québec reuşi să ajungă pe malul lacului. O apucă pe o potecă îngheţată, pe care se plimbau cei de la fort în zilele însorite, ducându-se până la capătul lacului, de unde se întorceau după ce se izbiseră de zidurile neînvinse ale nămeţilor. Când baronul ajunse acolo, la capătul lacului, începu să viseze cu ochii deschişi, privind locurile în care fusese la un pas de moarte. Îşi amintea de slăbiciunea resemnată cu care se lăsase să cadă în zăpadă, la capătul puterilor, apăsarea frigului ce-i strivea pieptul ca o lespede de piatră... Atunci spusese: "Măcar să mor repede!". Ultimul lucru de care îşi amintea era o arsură în obraji, atunci când îşi dăduse seama că zăpada începea să i se aştearnă pe chipul ajuns o mască rigidă şi îngheţată.

Nu-şi putea explica nici toropeala care-i cuprinsese, nici salvarea, învierea. Toate acelea ţineau de caracterul sacru al împrejurimilor lacului de Argint. Iar Peyrac avusese îndrăzneala să îşi ridice acolo fortul. Apropiindu-te de Wapassou, intrai într-un ţinut straniu, plin de piedici ascunse. Nu putea să-şi explice nimic şi totuşi era dator să o facă... Cu asta fusese însărcinat la plecarea din Québec.

Îşi amintea cât de ciudat şi de nepotrivit, cu firea cumpătată a contelui de Loménie, i se păruse entuziasmul delirant pe care colonelul îl arăta faţă de oamenii întâlniţi la Katarunk. Vorbea cu un respect grav de aventurierii pe care fusese trimis să-i distrugă şi al căror prieten era foarte mulţumit că ajunsese. Se bucurase când auzise că scăpaseră cu viaţă, în timp ce tuturor ideea de a fi ucişi de irochezi li se păruseră nemaipomenită. Şi, dacă nu vorbea despre doamna de Peyrac cu aceleaşi cuvinte înflăcărate ca Pont – Briand, de câteva ori mai mulţi putuseră să-şi dea seama că nu dădea voie nimănui să o jignească.

Frontenac, care nu-i văzuse niciodată, îi ţinea bucuros partea lui Loménie. Dar Frontenac era o fire care se înflăcăra

uşor. Îi plăceau paradoxurile şi sexul frumos şi-i ura pe iezuiţi; numirea sa ca guvernator al Canadei fusese mai curând o dizgraţie decât o onoare. Ludovic al XIV-lea nu-i ierta îndrăzneala de a-i fi făcut curte doamnei de Montespan. Totuşi era un bun politician şi ştia să conducă o ţară. Avusese încredere de la început în noul-venit, Peyrac, acuzat de a fi un duşman al Noii Franţe. Purta, ca şi el, nume de gascon, dar guvernatorul avusese şi alte motive. Contele de Peyrac era bogat. Îi venise atunci ideea să-i ceară garanţii... materiale ale prieteniei sale faţă de colonia franceză... Aşa că îi trimisese la el pe Loménie şi pe ambiţiosul Cavelier...

El, d'Arreboust, şi părintele Massérat îl însoţiseră la cererea episcopului, care dorea să vadă ce era adevărat din bănuielile care apăsau asupra intrusului. Şi mai ales să ştie dacă femeia care îi însoţea pe cei de la Wapassou era sau nu un demon. Femeia despre care se vorbea atât.

Şi iată! Se aflau acum acolo, dar nimic nu se petrecea cum prevăzuseră în acel adevărat viespar. Vrăjitorie!

El, François d'Arreboust, pus să-l însoţească – asemeni părintelui Massérat – pe Loménie, pentru a-l supraveghea, la drept vorbind, dar şi pentru a se lămuri asupra contelui şi contesei de Peyrac, el, un om cumpănit, pios, cu moravuri cuminţi şi simple, cu frica lui Dumnezeu, nu fusese în stare să observe sau să ghicească nimic. Îşi revenise din somnul său de moarte şi începuse să trăiască altfel. Nu se mai gândea la fiecare gest, la fiecare faptă, ceea ce poate că nu se mai întâmplase niciodată în viaţă.

Mâncase, băuse, fumase în căldura liniştită de lângă vatră, vorbiseră şi se înflăcărase sub strălucirea unei priviri verzi care-i încălzea sufletul.

— Dar atunci, domnule d'Arreboust, îl întrerupse ea, când indienii erau cât pe-aci să vă scalpeze, nu v-a fost frică, n-aţi simţit că pierdeţi lupta?...

— Nu, răspunsese el: totul îţi pare simplu în clipa când trebuie să i te înfăţişezi Mântuitorului.

Nu se gândise niciodată până atunci că era un erou. Nu mai mult decât alţii.

Era un om modest. Dar se simţea bine să îşi dea seama că avea o inimă vitează, demnă de admiraţia unei femei.

Uitase, uitase de tot că tocmai ea era bănuită de a fi ştima din Acadia, ea, cu care discuta atât de galant şi de vesel. Până în acea dimineaţă!...

Găsind-o cu armele în mâini, simţise un şoc. Armele te duc cu gândul la primejdie, iar frica trezită de apariţia neaşteptată a femeii cu mâini frumoase îngrijind armele şi folosindu-le cu atâta iscusinţă, neliniştitoare iscusinţă, se împletise cu toate temerile din sufletul bărbatului. Teama de femeie, de seducţie, ori de vrăji?... Îşi amintise zvonurile care circulau şi părerile părintelui d'Orgeval. Era sigur că şi Loménie – Chambord primise aceeaşi lovitură. Poate ca şi părintele Massérat. Dar asta nu avea să o afle niciodată...

Domnul d'Arreboust tremura. Se înfofoli mai bine în manta.

"Iată ce s-a întâmplat fără să ne dăm seama, îşi spuse. Căci s-a întâmplat ceva, simt asta. Sunt îngrijorat, mi-e rău şi nu pot să mă rog. De nu mă pot împiedica să mă gândesc la ea, la femei, la dragoste... la soţia mea!..."

Îşi vedea soţia, şi-o închipuia, pe ea, atât de perfectă, atât de pudică, în poziţii necuviincioase, lubrice, în care nu o văzuse nici măcar la începuturile dragostei lor, când, din respect şi datorie, o onora în grabă, reproşându-şi satisfacţiile acelui act ruşinos. Îşi amintea şi observaţia destrăbălată a unuia dintre prietenii săi, un ins răutăcios, care-i spusese într-o zi, la un bal, că doamna d'Arreboust avea sâni fermecători şi că el, soţul ei, probabil că nu se plictisea deloc în ceasurile intime. Nu-i plăceau câtuşi de puţin acel soi de remarci. Iubirea, căsătoria erau lucruri care-i distrăgeau atenţia de la vocaţia lui pioasă. Dacă studiile în ordinul iezuiţilor nu ar fi fost atât de grele şi de lungi, le-ar fi urmat fără îndoială. Renunţând la o viaţă religioasă, se căsătorise pentru a fi pe placul părinţilor. Dar după ce ei muriseră, lăsase la o parte gândul de a le oferi un moştenitor, în persoana unui nepot. De ce atâta mândrie deşartă de a duce mai departe un nume?... mai curând să-şi închine averea lui Dumnezeu. Descoperise că soţia lui avea aceleaşi gânduri. Şi ea ar fi dorit să se călugărească: se înţelegeau foarte bine. Amândoi visau să-l slujească doar pe Domnul, să înfăptuiască ceva greu. Canada răspunsese imediat dorinţei lor, ideii de sacrificiu...

Domnul d'Arreboust oftă. În sfârşit, vinovatele închipuiri începeau să se topească. Reuşise să-şi imagineze soţia şi în alt chip decât o curtezană lubrică. O vedea aşa cum se obişnuise, rugându-se în penumbra vreunei capele, cu capul puţin aplecat într-o parte, exact ca doamna de Peyrac asupra cocoşului muschetei. Acel gest îl mişcase întotdeauna, făcându-l să se gândească la o femeie sprijinită pe umărul bărbatului şi îi trezea dorinţa de tandreţe. Doamna d'Arreboust era foarte măruntă şi

de-abia îi ajungea la umăr. În primele zile de după căsătorie îi spunea "micuța mea", dar îşi dăduse seama că nu-i plăcea, căci, de fapt, nu era deloc o femeie "micuță" şi

plăpândă. Dimpotrivă, îndrăzneață, hotărâtă, cu o sănătate de fier, avea ceva în ea care o făcea de neînduplecat, trăsătură care se adâncise cu trecerea anilor.

Ar fi putut fi o femeie încântătoare şi veselă, dar dorea prea mult să fie perfectă. Parcă îi era ruşine de trupul său. Era toată gândire lucidă şi elan mistic.

"Din cauza acestei femei de la Lacul de Argint îmi vin în minte regretele, poftele trupeşti şi îndoiala asta. Din cauza râsului unei femei fericite, a privirii pe care o ridica spre un bărbat, un singur bărbat, a felului în care o cuprinde în brațe şi a uşii care se închide seară de seară în urma lor... Din cauza faptului că nu poate trăi fără bărbatul pe care îl iubeşte sufăr eu acum. Soția mea poate trăi fără mine. Abia dacă însemn pentru ea ceva mai mult decât mentorul ei spiritual, părintele d'Orgeval; poate chiar mai puțin, căci eu mă ocup de cifre şi de afaceri. Când ne vedem, o dată pe an, după venirea primelor corăbii din Franța, vorbim de avere, de operele pe care le vom sprijini cu veniturile arenzilor noastre. Nu-mi datorează nimic, nici măcar puțină amabilitate. Soția mea nu e datoare decât lui Dumnezeu e o sfântă. O adevărată şi demnă întemeietoare a comunității din Montréal!... Are sâni mici şi fermecători...Sunt încă foarte frumoşi... Oh! Doamne, cum de-mi trece prin minte aşa ceva? Ce caut în locul ăsta blestemat?... Ce le voi spune celor din Québec?... Dacă ne vom mai întoarce... oare o să ne lase să plecăm acest bărbat primejdios şi ironic? La urma urmei, suntem prizonierii lui... Ar putea foarte bine să... Dar ce se vede acolo, pe lac?... S-ar zice că..."

Domnul d'Arreboust îşi duse palma streaşină la ochi.

8

Câte doi, călătorii iernii sosesc întotdeauna câte doi.

Pe urmele drumeţului singuratic ar păşi moartea.

Doi câte doi, un francez şi un indian. Trebuie să fii francez ca să-ți vină ideea smintită să înfrunți primejdiile şi capcanele frigului, zăpezii, viscolelor şi întinderilor pustii, nelocuite. Iar indianul îl urmează, căci albul poate să alunge duhurile zăpezii prin limbuția lui neostoită.

Siluete asemănătoare sub mantalele lor îmblănite, cu ciucuri de piele, cu acelaşi mers îngreunat de rachete, francezul şi indianul înaintau pe oglinda împietrită a lacului. Umbrele erau scurte, căci era spre prânz. Când se apropiară, François d'Arreboust crezu că recunoaşte un chip familiar, dar; înainte de a-şi da seama cine era şi de a-şi aminti numele, încercă o stare neplăcută, o crispare a întregii fiinţe în faţa intrusului. Nu se hotăra să-l strige. Îl privea cum se apropia cu un sentiment de neîncredere, aproape de ostilitatea. Îi venea să le arunce. "Ce căutaţi aici? De ce veniţi să tulburaţi aceste locuri unde trăiesc nişte oameni fericiţi?... Plecaţi!..."

Cei din fort îi zăriseră, iar Florimond şi Yann Le Couénnec coborau spre lac, cu muschetele în mâini.

Bărbatul care se apropia ţinea capul puţin dat pe spate, cu gestul celui care vrea să prindă cât mai multă lumină posibilă sub pleoapele pe jumătate închise. Când ajunse aproape, d'Arreboust înţelese. Omul orbise din cauza strălucirii neiertătoare a zăpezii, unul dintre tributurile teribile plătite expediţiilor hibernale.

Pleoapele înroşite şi umflate prinseseră nişte cruste albicioase, ca de lepră.

— Hei, e cineva pe aici? Vă simt, dar nu prea vă văd...

Indianul de lângă el, cu puşca în mână, privea cu un aer sumbru armele îndreptate spre el.

— Cine sunteţi? De unde veniţi? întrebă d'Arreboust.

— Sunt Pacifique Jusserand, din Sorel, dar vin din Noridgewook, de pe Kennebec, şi aduc un mesaj de la părintele d'Orgeval pentru colonelul de Loménie – Chambord...

Nefericitul adăugă:

— Doar n-o să-mi faceţi de petrecanie! N-am făcut nimic rău. Sunt francez ca şi voi, care vorbiţi franceza...

— Faptul că era aproape orb îl făcea să se afle la dispoziţia celor cu care vorbea, neputând să îşi dea seama nici măcar de refuzul ori de aprobarea întipărite pe chipurile lor.

D'Arreboust reuşise să-l recunoască. Îl întâlnise deseori prin Québec şi ştia că era în slujba lui d'Orgeval de patru ani.

Prima senzaţie pe care o încercă baronul era un gust de fiere; apoi se simţi cuprins de milă şi se pomeni exclamând:

— Nefericitule! În ce hal eşti!

Apoi îi spuse lui Florimond:

— E omul părintelui d' Orgeval.

— Nu cumva a venit şi pe la Katarunk? între tânărul încruntându-se.

— Nu-mi faceţi de petrecanie, repetă omul, întorcându-şi faţa pe rând în direcţiile din care auzeau glasurile, nu vă sunt duşman. Aduc doar un mesaj pentru domnul e Loménie.

— Atunci de ce te temi că o să fii împuşcat aşa, din senin? îl întrebă Florimond. Ori ai greşit cu ceva faţă de stăpânul acestui fort, contele de Peyrac?

Pus în încurcătură, omul tăcu. Dori să se apropie de umbrele pe care abia le desluşea, însă se poticni de zăpada îngrămădită pe malul lacului. D'Arreboust îl luă de braţ pentru al conduce către fort.

Contele de Loménie – Chambord ţinea în mână mesajul. Ştia că scrisoarea, încă nedeschisă, groasă, cu pecetea de ceară întunecată pe care se desluşea sigiliul lui Sébastien d'Orgeval, avea să-l lovească adânc în suflet şi să facă să sângereze răni mai vechi. De aceea tot amâna să rupă plicul. Îşi căută de lucru, vorbind cu omul pe care d'Arreboust îl aşezase pe o bancă. Era unul dintre acei "dăruiţi", tineri pioşi care intrau voluntari în slujba misionarilor pentru unul sau mai mulţi ani, câştigându-şi astfel îngăduinţa Bisericii şi iertarea păcatelor. "Dăruitul" din faţa lui, Pacifique Jusserand, era în serviciul părintelui d'Orgeval de patru ani.

— Cum de a aflat părintele de prezenţa mea la Wapassou?... întrebă cavalerul de Malta.

Bărbatul întoarse spre el faţa umflată, oribilă, şi răspunse mândru:

— Părintele ştie totul. Îngerii îi spun tot ce se întâmplă.

Angelica începu să se ocupe de bietul rănit. Îi spălă arsurile care îi umflau pleoapele, apoi îi puse nişte comprese. Îi aduse o strachină cu supă şi un pahar de rachiu. Cu ochii bandajaţi, Pacifique Jusserand mâncă stând foarte drept şi afişând dispreţul.

Era un om pe care tânăra femeie îl ghicise din prima clipă ca fiind ciudat. Vorbind cu ea, îi răspunsese scurt. Nu se însufleţea decât când se vorbea despre stăpânul lui, părintele d'Orgeval. Era un lucru de care avea să-şi dea seama mai târziu, şi anume faptul că preotul d'Orgeval, un remarcabil om de lume, plăcându-i în mod deosebit marile aşezări, cu tot ceea ce presupuneau ele, se înconjura bucuros de fiinţe sălbatice, în care părea să vadă latura sumbră şi frământată, bine ascunsă, a propriei sale firi. Printre cei din suita părintelui se numărau preoţii Le Guirande şi Louis – Paul Maraicher, care aveau să joace un rol foarte important alături de mentorul lor în lupta prin care Acadia şi teritoriul Maine trebuia să rămână în

stăpânirea Bisericii Catolice şi a regelui Franţei. Amândoi aveau să fie loviţi de o moarte violentă.

Dacă d'Orgeval ştia într-adevăr totul, puteai să te întrebi dacă nu prevăzuse chiar pe când îi scria lui Loménie, pentru a-l pune în gardă, ceea ce avea să se întâmple...

"Dragul meu prieten, grăia misiva, am aflat că ai ajuns la Wapassou, unde s-a stabilit Peyrac şi banda lui după nenorocirea de la Katarunk. Îmi place să cred că un asemenea curaj de a înfrunta iarna va da roade. Totuşi ţin să vă scriu pentru a vă implora să nu mai daţi dovadă de slăbiciune în hotărârile voastre. Tremur la gândul că aţi putea să cedaţi cine ştie cărei subtile dialectici şi false aparenţe de virtute cu care acei aventurieri au ştiut deja să vă impresioneze, dorind să se strecoare printre noi şi să ne zădărnicească opera. Când v-am întâlnit în Québec, îmi vorbeaţi de loialitatea domnului de Peyrac şi de propunerile sale de prietenie. De atunci şi până acum l-a ucis pe Pont – Briand, unul dintre oamenii noştri, şi a mai înaintat puţin în inima Noii Franţe.

Eraţi de părere că este un om de valoare, interesat doar de a face să rodească un pământ sălbatic. Dar, vă întreb, în beneficiul cărui rege, în onoarea cărei religii?... În plus, prezenţa unei femei prin acele locuri nu părea să vă emoţioneze, cel puţin nu aşa cum mi-o doream eu.

Ţineaţi să vedeţi în ei doar o pereche obişnuită, poate chiar mai virtuoasă ca altele; îmi lăudaţi sentimentul pe care crezuseră-ţi că l-aţi desluşit şi care îi unea printr-o dragoste de neclintit.

Ei bine, fie, să-l recunoaştem şi să vorbim despre acel sentiment. Despre acea seducţie iscusită, acea artă de a împodobi răul cu toate aparenţele binelui, căreia se pare că i-aţi căzut pradă cu sinceritatea voastră cumva naivă.

Mi-aţi spus de nenumărate ori că admiraţi la acest om libertatea.

Dar nu s-a spus oare că dorinţa de libertate ascunde Satanismul?

După Sfântul Toma, Satan a cutezat să se vrea Dumnezeu. A îndrăznit să îşi caute salvarea şi fericirea în el însuşi. Or, chiar acesta este SEMNUL SIGUR DUPĂ CARE ÎL POŢI DEOSEBI. Nu ştiu în ce măsură vă daţi seama că acel sentiment de dragoste pe care l-aţi recunoscut la doi oameni care s-au lepădat pe faţă de Domnul, ajungând chiar să-i sprijine pe duşmanii religiei lor sfinte, este o erezie. Adoraţia nu poate fi nutrită de un om pentru un alt om, ci numai de un om pentru Domnul său. Iubirea coruptă nu mai e iubire.

Chiar acesta este cel mai mare şi cel mai teribil pericol care mi-a apărut de când aceşti oameni au debarcat lângă hotarele noastre, dar ce zic eu? chiar în Acadia!

Oferind un model înşelător, îi strică pe oamenii simpli şi-i fac să îşi dorească fericiri pe care le poate dărui doar Mântuitorul, după moarte.

Mă cuprinde groaza. Dacă tocmai în blândeţea şi tandreţea cu care v-au mişcat se ascund capcanele ştimei?

Dacă tocmai felul de a fi al acestui bărbat care v-a cucerit este chipul cel mai îmbietor al răului? Toţi teologii recunosc un lucru: *Dumnezeu a lăsat în stăpânirea Răului cunoaşterea, plăcerile trupeşti, farmecele femeieşti şi bogăţia.* Iată de ce Biserica, în cuminţenia şi cumpătarea ei, condamnă puterea şi influenţa femeii, căci o comunitate care i-ar da asemenea drepturi s-ar da în acelaşi timp pe mâna *a tot ceea ce înseamnă femeia*, adică *a cărnii.* Atunci căderea ar fi aproape prin cufundarea în păgânismul cel mai orb.

Carnea şi idolatria, iată primejdiile care pândesc spiritul sedus de graţiile celuilalt sex, *oricare ar fi acele graţii, morale ori trupeşti,* mă văd obligat să vă atrag atenţia. Oare în admiraţia – în care am crezut că întrezăresc şi nostalgie – pe care o nutriţi pentru doamna de Peyrac nu intră şi pofte mai puţin spirituale? Nu pentru asta şi-a pierdut Pont – Briand capul şi viaţa? Trebuie deci să vă amintesc că a-ţi pierde vremea cu fericirile pământeşti înseamnă a te îndepărta de la singurul ţel pentru care am fost creaţi, salvarea fiecăruia şi comuniunea cu salvarea celorlalţi, înseamnă a întârzia luminarea sufletului, care, pentru a ajunge lângă Domnul, trebuie să scape de plăcerea cărnii.

Recitiţi a cincia epistolă a Sfântului Pavel. Va fi un bun prilej de meditaţie.

Fraţi, călăuziţi-vă după lumina spiritului şi nu vă lăsaţi pradă plăcerilor cărnii. Carnea este duşmanul spiritului... Este uşor să îi recunoşti semnele: depravarea, pângărirea, neruşinarea, desfrâul, idolatria, otrăvirea cugetului, intimităţile, necredinţele, geloziile, certurile, dezbinarea, ereziile, invidiile, crimele, beţiile, orgiile şi toate celelalte păcate...

... Amintiţi-vă că acei care cred în Iisus Cristos, asemeni Lui, şi-au crucificat carnea, cu viciile şi poftele ei... După cuvintele apostolului, ce aş mai putea să adaug eu?...

Voi încheia, spunându-vă: dragă frate, vă implor, da, vă implor, să ne scăpaţi de Peyrac, această primejdie pentru Canada, pentru sufletele pe care le păstorim.

Sigur, nu este primul aventurier, nici ultimul eretic debarcat pe aceste ţinuturi, dar o presimţire îmi spune că, dacă nu va fi eliminat imediat, de mâna lui se va prăbuşi toată opera noastră din Acadia. Şi tot de mâna lui voi fi înfrânt şi ucis. O văd, o simt... Vă jur!"

— Oh, Doamne! Ce se va întâmpla cu mine? aproape că strigă Loménie, apucându-se cu mâinile de cap.

— Simţea cum se prăbuşeşte. Dilema în care îl aruncase scrisoarea părintelui d'Orgeval îi chinuia sufletul.

Acoperi pergamentul cu palmele, ca şi cum ar fi vrut să nu mai vadă acele cuvinte care îi sfâşiau sensibilitatea.

Nu îşi punea nici o întrebare, nu căuta să vadă dacă se putea găsi vreo soluţie situaţiei care pe el deja îl depăşea.

Dar ceea ce observă cu groază era prăpastia care începea să se caşte între el şi cel mai drag prieten. Era cuprins de panică la gândul că nu-l mai simţea puternic, luminat, mereu alături de el în acea viaţă cenuşie.

"Nu mă părăsi, prietene, încearcă să înţelegi. Frate, părinte, imploră el, părinte, părinte!..."

Era disperat.

"Oh! Doamne, nu mă îndepărta de prietenul meu. Luminează-ne spiritele şi sufletele ca să ne putem înţelege mai bine, să nu ne trezim privindu-ne ca doi străini... Doamne, arată-ne calea Ta..."

Ridică ochii şi o văzu la câţiva paşi de el pe Angelica. "Iată deci femeia pe care părintele d'Orgeval vrea să o ucidă cu orice preţ" gândi el.

Femeia se uită în fundul unei cupe, apoi se aplecă să ia apă dintr-o marmită. Ridicându-se, aruncă o privire către Loménie. Văzându-i chipul, veni spre el.

— Sunteţi trist, domnule de Loménie?

Vocea ei gravă, cu inflexiuni calde, îl făcu să tresară. Simţea în el un val greu, gata să se spargă într-un hohot de plâns copilăresc.

— Da... sunt trist... foarte trist...

O privea, dreaptă, aproape de el, zăpăcit, sedus deja, în timp ce vocea aspră încă răsuna în el şi-i biciuia sufletul.

"Încă n-a venit vremea să ne dăruim femeii, să ne lăsăm cuceriţi de tot ceea ce înseamnă ea, adică de carne... Carne?... Da, poate, gândi el, dar şi suflet... Fără bunătatea şi tandreţea care înfloresc în inima femeii, lumea nu ar fi decât un război rece şi trist".

O revedea ţinându-l pe braţe când fusese bolnav.

Chiar dacă nu îşi mărturisea nici sieşi, Angelica era sensibilă la farmecul contelui de Loménie. Avea în el acea linişte şi blândeţe a unui erou. Iar înfăţişarea i se potrivea cu firea. Nici urmă de înşelăciune la el. Statura lui bine făcută, de ofiţer deprins cu faptele armelor, ca şi privirea cenuşie, gravă, se potriveau cu o inimă nobilă şi cavalerească. Cunoscându-l mai bine, nu te dezamăgea. Anumite ezitări în comportamentul său nu erau dovada laşităţii, ci a unei conştiinţe scrupuloase, a loialităţii faţă de prieteni şi de cei pe care trebuia să-i apere şi să-i slujească.

Era unul dintre acei bărbaţi pe care vrei să îi aperi de răutăţile femeilor şi de prieteni acaparatori, tentaţi mereu să abuzeze de sensibilitatea şi de fidelitatea lor.

Era exact ceea ce făcea părintele d'Orgeval, lucru de care Angelica era sigură. Ar fi vrut să-i spună lui Loménie, în faţa scrisorii albe, cu scris orgolios: "Nu o citiţi, vă rog. Nu o atingeţi..."

Dar acela era un domeniu pe care nu putea încă să pătrundă, oprită de amintirile prieteniei de o viaţă dintre contele Loménie şi părintele d'Orgeval.

Cavalerul de Malta se ridică greoi, copleşit, şi se îndepărtă cu fruntea plecată.

9

Loménie se gândi toată ziua la părintele d'Orgeval. Aproape că îi simţea prezenţa, însoţindu-l ca o umbră şi implorându-l cu un glas încet, dar stăruitor. Dar, pe măsură ce se lăsa noaptea, vocea căpăta accente tragice şi aproape copilăreşti: "Nu mă părăsi... Nu mă trăda, ajută-mă să lupt..."

Era glasul tânărului Sébastien d'Orgeval, aşa cum îl cunoscuse la colegiul iezuiţilor, unde se legase prietenia lor. La cei patruzeci şi doi de ani, lui Loménie nu-i lipsea experienţa. Putea să ghicească motivele care-l făceau să lupte pe d'Orgeval cu atâta furie împotriva intruşilor. La mijloc erau amintirile. El nu cunoscuse, asemeni prietenului său, tenebrele de gheaţă ale unei copilării de Orfan.

Loménie avusese o mamă iubitoare, atentă, chiar mondenă, care nu uitase niciodată de micul ei elev iezuit, nici de cavalerul de Malta de mai târziu. Îi scria adesea şi-i trimitea

la colegiu daruri surprinzătoare, care uneori îl făceau să roşească, iar alteori îl fermecau: un buchet de flori de primăvară, un pumnal venețian încrustat cu pietre prețioase, un medalion cu o buclă din părul ei, prăjituri şi la paisprezece ani, o uniformă de muschetar şi un cal de rasă... Preoții iezuiți găseau că era ceva lipsit de seriozitate. Aşa sunt însă mamele!...

Avea şi două surori, dintre care una se călugărise. Erau vesele, drăguțe şi spontane.

Când îi murise mama, în urmă cu zece ani, Loménie o plânsese ca pe o bună prietenă, căci, într-adevăr, îi fusese cea mai bună prietenă. Rămăsese în relații afectuoase cu cele două surori, care țineau foarte mult la el.

În acea seară, aşezat în ungherul lui Porguani, contele citi mai atent scrisoarea iezuitului. Când adormi, simți gustul amarei decepții ascunse în spatele cuvintelor, pe care doar el o cunoştea.

Oare visa, ori i se deşteptau amintirile, pe jumătate adormite, amintirile din acea noapte a copilăriei, de la colegiu? Deşi Sébastien fusese victima, fusese şi el amestecat, inconştient. Dormea un somn adânc, în timp ce în umbră,
zbătându-se ca într-un coşmar întunecat, a cărui realitate o respinsese mai târziu, prietenul lui cunoscuse Femeia.

Elevii fuseseră trimişi să se culce în dependințe, căci colegiul se bucura de vizita neaşteptată a unui episcop şi a suitei sale. Se culcaseră pe paie. Orgeval se dusese la capătul şurii, căci nu-i plăcea să se amestece cu ceilalți. Dintr-odată, zărise în umbră o femeie frumoasă ca tainele nopții. Îl privea cu un zâmbet ademenitor, iar ochii îl ardeau şi-l făceau să se înfioreze.

— *Vade retro, Satana*![1] exclamase tânărul, aşa cum învățase din cărțile sale, dar simțea că ordinul era zadarnic. Pipăise cu mâna sub haină un clopoțel de fier pe care era gravată figura Sfântului Ignațiu şi care avea puterea, dacă îl agitai, să alunge aparițiile diabolice. Dar apariția avea ea însăşi râsul unui clopoțel de argint. Îi şoptise: "Nu te teme, heruvimul meu"... Îl atinsese, făcuse nişte gesturi cărora el nu le putuse rezista, apoi se lăsase cuprins de o forță necunoscută, carnală, a cărei violență îl scufundase în abisuri. Acceptase mângâierile necuviincioase, nu se împotrivise, îi satisfăcuse toate plăcerile femeii, cuprins de un fel de nebunie înspăimântată şi dezgustată...

Apoi se dezmeticise:

— Ai văzut, nu-i aşa? Ai văzut?

Orgeval îl scutura, trezindu-l, pe micul Loménie. Dar copilul nu-şi amintea nimic precis. Avea un somn sănătos. Totuşi

1 Vade retro, Satana (lat. – Piei, Satană!) – (n.tr.)

parcă desluşise silueta unei femei, auzise nişte zgomote neclare şi nişte mişcări tulburătoare, simțise un parfum. Totul ca prin vis. Nu prea înțelegea nimic, într-atât de frământat şi de disperat era prietenul lui mai mare. Dar ceea ce tânărul Loménie nu avea să uite niciodată era privirea ochilor albaştri, în care se citeau pe rând sclipiri de furie şi de deznădejde, acea privire teribilă a celui pe care îl admira atât. Îl simțea cum tremura, după ce forțele irezistibile ale desfrâului îl zdrobiseră şi-l subjugaseră. Încercase până în zori să-l liniştească, dar vorbele slabe de copil nu reuşiseră.

— Nu te mai frământa... O să-i spunem părintelui Superior... Nu e vina ta, ci a femeii.

Nu spuseseră nimic... De fapt, mai curând nu reuşiseră să se facă înțeleşi... Cum deschiseseră gura, fuseseră întrerupți...

— Liniştiți-vă, copiii mei, nu era o apariție diavolească, ci o mare binefăcătoare a colegiului nostru. Ea sprijină băneşte întreținerea atât de costisitoare a unor elevi sărmani ca voi, d'Orgeval. Are dreptul să vină pe neanunțate şi să îşi viziteze protejații, "Privilegiae mulieres sapientes![1]; este o regulă străveche, pe care multe alte comunități creştineşti o respectă. Asta dovedeşte că nu avem nimic de ascuns, nici ziua, nici noaptea...

— Dar...

Erau înspăimântați. Oare părinții iezuiți nu-şi dădeau seama? Sau poate că totul fusese doar un vis...

Până la urmă uitaseră. Mințile tinere, pe care lumina zilei le liniştea, aleseseră calea tăcerii.

Ajuns mai târziu părintele d'Orgeval, vechiul coleg al contelui de Loménie era acum în culmea unei cariere de excepție. În floarea vârstei, cufundat în seninătatea vieții sacerdotale, plin de echilibrul unui trai de ascet, deplin stăpân pe un trup care, datorită mortificărilor călugăreşti, devenise insensibil la frig, foame şi torturi, oare nu i se întâmpla să râdă de acele amintiri – sau vise neclare ale copilăriei?

Loménie – Chambord se trezi dintr-un somn greu, ştergându-şi fruntea asudată. Apoi ascultă glasul nopții care învăluia postul Wapassou şi se linişti. Se cufundă din nou într-o toropeală agitată, în care îi apărea ştima cu chipul seducătoarei nocturne, aşa cum i-o descrisese prietenul său, cu şerpi negri încolăcindu-i-se în chip de plete şi cu flăcări scăpărându-i printre pleoapele pe jumătate închise. Călărea pe

1 Privilegiae mulieres sapientes (lat.) – corect: Privilegia mulierum sapientium – dreptul femeilor înțelepte (n.trad.)

o licornă, pustiind ţinuturile troienite ale Acadiei. Către dimineaţă îşi dădu seama că arătarea din vis se preschimbase într-o frumoasă femeie cu păr de aur şi ochi verzi.

Părintele d'Orgeval fusese hirotonit şi ieşise din nou în lume, după cincisprezece ani de noviciat. Nu se înşelase niciodată în previziunile sale. Era un clarvăzător. Citea în suflete, în fapte, în situaţii. Ajunsese chiar să facă profeţii şi să dea avertismente pe care nimic nu părea să le îndreptăţească, aruncându-le ca din neatenţie, dar care se împlineau, deşi nimeni nu se aştepta, puţin după aceea...

După toate spovedaniile şi mărturisirile pe care avusese fericirea să i le facă preotului, cavalerul de Malta se s i m ţ i s e întotdeauna mai bine, mai sigur pe calea sa. I se părea chiar că reuşea să se cunoască mai bine pe sine însuşi. Ştia că lumea se bătea să i se spovedească părintelui d'Orgeval, că oamenii stăteau la coadă cu orele în mica şi friguroasa capèlă din vechea misiune de pe râul Saint – Charles, unde preotul trăgea de fiecare dată când sosea în Québec.

Nimic nu-l îndreptăţea să se îndoiască acum de el.

Loménie era un om înţelept, un fin observator, care ştiuse să profite de experienţa căpătată în traiul din colonii. Şi ştia, văzuse de nenumărate ori, cât de răbdătoare, tenace şi prefăcute erau unele femei.

Îşi spuse că trebuia să fie mai prudent, mai sever şi, după ce avea să se sfătuiască şi cu domnul d'Arreboust, să încerce să demaşte în Angelica latura demonică... dacă exista aşa ceva.

10

Noaptea se lăsă din nou. O noapte care dură şase zile. Zăpada şi vântul îşi dădură mâna pentru a zgudui fortul cu vârtejurile lor viscolite. Prin ferestrele astupate de zăpadă nu pătrundea nici o geană de lumină. Deschiderea uşii era un chin la care, câteva zile, trebuiră să renunţe. Vântul trimitea înapoi, prin hornuri, în vetre, valuri de fum. Oamenii se sufocau înăuntru neputând să deschidă ferestrele. Totuşi clădirea rezistă foarte bine. "Bordeiul" de la Wapassou rămânea un adăpost sigur, în ciuda loviturilor de berbece care făceau din când în când să trosnească acoperişul. Cele două bârne cioplite în lemn de stejar, îmbinate zdravăn, nu cedară.

Cei din post se strângeau unii în ații, la adăpostul oferit sala cea mare.

Unul dintre cai, armăsarul negru, căzu pradă lupilor. Joffrey de Peyrac hotărî să omoare singurul animal care le mai rămăsese, adică Wallis, iapa Angelicăi. Rafalele dezlănțuite dărâmaseră dependințele, printre care şi grajdul. Iapa nu mai avea adăpost, nici hrană, iar oamenilor le era foame.

Joffrey de Peyrac îşi reproşa că amânase omorârea celor doi cai, sperând într-un miracol. Ştia că rezervele de carne erau pe sfârşite; chiar dacă ar fi putut să vâneze în fiecare zi, era puțin probabil ca vânatul să le asigure hrana zilnică. Iar acum, pierderea armăsarului le împuțina şansele de supraviețuire.

Angelica nu se opuse omorârii iepei. Noile nevoi de care se loveau făceau să se schimbe totul. Se luptaseră să păstreze caii. Faptul că reuşiseră să îi aducă până acolo căpătase o valoare de simbol. Iar supraviețuirea lor li se păruse cândva un lucru de o importanță capitală.

Acum trebuiau salvate viețile oamenilor. Nu mai era în joc prezența cailor în ținuturile Kennebecului de Sus, ci chiar cea a lui Peyrac şi a oamenilor lui.

Toți tăceau. Într-o înfrângere nemeritată se ascunde întotdeauna o mare tristețe. Opera lor nu mai putea fi dusă până la capăt. Dar Angelica îşi repeta că nu poți cere să-ți iasă totul fără sacrificii.

Amărăciunea îi dispăru, înlocuită de o bucurie copleşitoare. Se vedea în măsură să le servească bolnavilor şi convalescenților o fiertură hrănitoare. Preț de câteva zile, abundența cărnii proaspete şi aroma frigăruilor care le întărâta stomacurile slăbite îi umplu pe toți de o bană dispoziție uşor nervoasă, care îi ajută să-şi recapete forțele şi răbdarea.

Tânăra contesă nu şi-ar fi putut închipui că avea să mănânce într-o zi carne de cal. Pentru nobili, acest animal nu se poate compara eu cele domestice, vaca, oaia... Calul e prietenul fericitelor clipe ale copilăriei, tovarăşul de plimbare, călătorie şi război. În nişte împrejurări normale, să mănânce carne de cal i s-ar fi părut la fel de oribil ca şi canibalismul.

Puteai să ghiceşti deosebirile de condiție socială a celor de la Wapassou după reacțiile avute la masă. Canadienii, țăranii englezi, marinarii şi chiar tinerii, Florimond şi Cantor, nu strâmbară din nas şi nu-şi făcură probleme. Regretau că se chinuiseră să aducă animalele până acolo, pentru a fi siliți până la urmă să le omoare. Însă mai târziu aveau să urce cu alți cai spre fort, să o ia de la capăt. Nu arătau acea reținere lăuntrică a

gentilomului, pentru care calul face parte poate chiar din ființa lui.

Angelica avea să se gândească la acel lucru mai târziu. Deocamdată era prea ostenită pentru a-şi pune asemenea probleme care țineau de filozofie. Ceea ce conta era faptul că Honorine îşi recăpăta culoarea din obraji, că toată lumea învia. Începea să înțeleagă cu adevărat cultul indienilor pentru mâncare şi faptul că a te strânge cu prietenii în jurul unui foc pentru o "petrecere" este, chiar aşa, o sărbătoare.

11

Angelica privi lingoul de aur pe care îl ținea în mână. Era al ei. Contele de Peyrac i-l dăduse ca şi celorlalți, ca unuia dintre "oamenii săi"... femeia vroia să ducă la îndeplinire un plan la care visa de multă vreme.

Promițându-le tuturor sfinților din paradis recunoştință dacă aveau să scape de variolă, dorea acum să ofere lingoul sanctuarului Sfintei Ana din Beaupré, de care canadienii pomeneau adesea. Fusese ridicat de către marinarii bretoni scăpați dintr-un naufragiu, pe malurile golfului Saint – Laurent. Se spunea că era un loc în care se înfăptuiau multe minuni.

Într-o după-amiază, intrând în sala comună, Angelica îşi spuse că venise momentul să îşi dezvăluie planurile. Domnii d'Arreboust şi Loménie erau singuri, aşezați la masă, citindu-şi cărțile de rugăciuni. Femeia se duse la ei şi le vorbi.

Dorea ca aurul să le fie înmânat celor care slujea " în parohia acelui loc de pelerinaj. Ei urmau să-i folosească după cum credeau de cuviință, fie pentru a cumpăra patrafire şi alte odăjdii bisericeşti, fie pentru ridicarea unui nou altar şi construirea unui drum al crucii. Angelica, voia doar ca numele să-i fie săpat pe o placă de marmură albă, amintind, ca atâtea alte danii înscrise pe pereții bisericilor, de recunoştința ei pentru cerul care îi ferise de oribila molimă.

Cei doi gentilomi săriră în picioare şi se dăduseră înapoi cu atâta grabă, încât domnul d'Arreboust dărâmă un scaun. Priveau cu oroare aurul care strălucea difuz în fața lor, pe masă.

— Imposibil, bolborosi baronul. Niciodată în Québec nu va fi primit acest aur dacă nu se va şti de unde vine şi cine l-a dăruit.

— Monseniorul episcop o să prefere în mod sigur să dea foc sanctuarului, ori să-l exorcizeze...

— Dar de ce?

— Acest aur e blestemat.

— Nu vă înţeleg, domnilor. Când aţi primit aurul oferit de soţul meu pentru expediţia de pe Mississippi nu v-aţi arătat deloc la fel de scrupuloşi. Am avut chiar impresia că-l cerşeaţi!

— Situaţia e alta acum.

— Şi de ce mă rog?

— E din mâna dumneavoastră!... Gândiţi-vă!... Am fi ucişi cu pietre.

Femeia îi privea în tăcere. Nu-i suspecta de nebunie. Era chiar mai rău.

— Doamnă, începu Loménie, cu privirea în pământ trebuie să mă achit de o misiune neplăcută, dezvăluindu-vă că au apărut nişte zvonuri în legătură cu dumneavoastră. Sunt din ce în ce mai multe, ajungând să împartă în tabere pe concetăţenii noştri din Québec şi chiar din toată Canada. Unii, surprinşi de sosirea, apoi de faptele voastre, s-au neliniştit, au crezut că desluşesc în anumite coincidenţe...

Privirea Angelicăi, ţintuindu-l, nu-i uşura mărturisirile.

Frumoasa contesă ştia deja ce vroia să-i spună colonelul, dar totul i se părea atât de lipsit de sens încât prefera să-l lase să se chinuie fără să-l ajute. Un singur lucru era clar... începea să îşi iasă din pepeni. Sigur, nu pretindea o recunoştinţă oarbă faţă de gestul ei, dar totuşi!... oare nu cumva pioşii ofiţeri exagerau puţin? Îi îngrijise. Îi servea toată ziua. Era frântă de oboseală. O dureau braţele şi spatele, căci tocmai terminase de spart pragul şanţului de la ieşire, transformat într-un veritabil patinoar. (Doamna Jonas alunecase în acea dimineaţă şi se lovise rău, sucindu-şi glezna. Ca să înlăture primejdia unor asemenea accidente, muncise două ore încheiate, apoi presărase pe gheaţă cenuşă şi ţărână). Iar onorabilii domni exact atunci găsiseră potrivit să-i arunce în faţă acele tâmpenii jignitoare, acuzând-o de puteri diabolice. D'Arreboust, văzând că Loménie nu o scotea la capăt, interveni:

— Sunteţi bănuită că încarnaţi Ştima din Acadia. Aţi auzit orbindu-se vreodată de această prevestire?

— Da! Mi se pare că e vorba de o închipuire care i s-a arătat unei călugăriţe. Ea fi spus că e vorba de o femeie-demon. Ştima s-ar încarna, după câte ştiu, ca să ducă la pierzanie sufletele din Acadia. Aşa e, se mai întâmplă să auzi aşa ceva,

surâse ironic femeia. Şi eu te pomeneşti că îndeplinesc condiţiile unui asemenea rol?

— Doamnă, nu ne este îngăduit, vai! să glumim în nişte împrejurări atât de tragice, suspină Loménie. Soarta a vrut ca domnul de Peyrac să se stabilească în Acadia exact când acea profeţie tulbura minţile; prin Canada s-a aflat imediat că domnul conte era însoţit de o femeie a cărei înfăţişare părea să semene cu cea a arătării desluşite de clarvăzătoare, aşa că bănuielile s-au abătut asupra dumneavoastră.

Angelica era neliniştită. Când văzuse tresărirea celor doi bărbaţi presimţise că era vorba de ceva grav. Nu încerca să se amăgească. Auzise vorbindu-se de ştimă. Nicolas Perrot aruncase deja, mai demult, o vorbă... Ghicise că oamenii puteau să fie tentaţi să facă nişte apropieri. Dar nu se gândise că lucrurile aveau să capete o întorsătură atât de serioasă.

Îşi dădea seama ce se întâmplă. Fiara se ridicase şi se apropia... Îi auzea pasul greu...

Inchiziţia!

Deci monstrul care o aşteptase în America nu era natura neîmblânzită, ci acelaşi duşman ca în Lumea Veche, poate chiar mai sângeros aici. Ştia că în teritoriile spaniole Inchiziţia nu încetase să aprindă cele mai mari ruguri ale istoriei, în care indienii fuseseră arşi cu milioanele pentru vina de a nu se fi învoit să-i slujească pe oamenii Bisericii.

În Franţa fusese persecutată fiindcă era o femeie tânără, frumoasă, iubită, îndrăzneală şi deosebită de celelalte... Aici i se arunca un nume: ştimă... cum i se strigase şi lui Peyrac, odinioară: vrăjitor...

În America totul era mai clar, mai pe faţă. Aici pasiunile erau mai violente şi transparente. Trebuia să înveţe să înfrunte mitul, să se apere de el şi să-l biruie. Era ca şi cum ar fi avut într-adevăr în falä un duh rău, care deja i se strecurase în casă. Dar trebuie să dai piept chiar şi cu spiritele diabolice.

— Explicaţi-vă, domnule de Loménie, făcu cu ea cu o voce surdă. Nu-mi vine să cred că susţineţi aşa ceva. Cum, în Québec există persoane importante, oameni de calitate care socotesc aceste teorii adevărate, care se gândesc în mod serios că eu aş fi... încarnarea acelei ştime prezise?...

— Vai! totul vă acuză, strigă disperat Loménie. Aţi debarcat chiar în locul unde se prezisese că bântuie femeia demon. Aţi fost văzută călare prin ţinuturile pe care călugăriţa le considera ameninţate... Şi sunteţi... foarte frumoasă, doamnă,

toţi cei care v-au văzut au mărturisit acest lucru. Iar monseniorul episcop trebuia să se informeze înainte de a...

— Doar nu vreţi să spuneţi că autorităţile ecleziastice dau importanţă acestor baliverne... Şi mai ales interpretării lor! strigă Angelica.

— Ba chiar aşa, doamnă! raporturile părintelui d'Orgeval şi ale fratelui Marc de pe Saint-Jean nu puteau fi trecute cu vederea de către monsenior. În plus, duhovnicul ursulinelor din Québec, domnul de Jonas, se pune garant pentru sănătatea minţii şi pentru echilibrul sorei Madeleine, al cărei mentor spiritual este de ani de zile. Părintele de Mauberge, superiorul iezuiţilor, vede şi el in venirea voastră semnul unor catastrofe apropiate...

Ochii măriţi ai Angelicăi îi privea pe cei doi canadieni cu groază şi oroare.

Dar de ce? De ce sunt toţi aceşti preoţi împotriva mea? strigă ea.

Joffrey de Peyrac, care tocmai intra în sală, îi auzi ţipătul. I se păru un strigăt simbolic, al femeii jignite şi izgonite atâtea secole. Al femeii renegate de Biserică...

— De ce? Ce au cu mine toţi aceşti preoţi?...

Peyrac rămase în umbră. Angelica trebuia să se apere singură.

După atâtea secole în care Biserica înlăturase femeia, venise vremea acelui ţipăt. Şi era drept să răsune din gura ei, cea mai frumoasă, cea mai "femeie"...

Peyrac rămase în continuare nemişcat, ascuns, privind-o de la distantă. Inima i se încălzise de mândrie şi de tandreţe. Era atât de frumoasă în indignarea ei uimită, care îi îmbujora obrajii şi-i aprindea văpăi în ochii verzi!

Baronul d'Arreboust era singurul care îl observase. Îi ghici în penumbră zâmbetul contelui. O gelozie amară îi copleşi inima. "Acest Peyrac este stăpânul unei comori nepreţuite, gândi el. Şi e conştient... Mie unuia, soţia nu mi-a aparţinut niciodată cu adevărat..." Simţi iar pe buze gustul de fiere. Veninul îi umplea sufletul. Îi venea să-şi verse tot amarul şi dezgustul în cuvinte aspre, denunţătoare, să zdrobească acea iubire biruitoare. Dar, în acelaşi timp îşi dădea seama că tot ceea ce ar fi spus ar fi ţâşnit dintr-un izvor murdărit care se ascundea în adâncul fiinţei lui. Murdărit de viaţă... Se abţinu.

Loménie continua, curajos şi conştiincios. Scoase din buzunarul vestonului un plic pe care-l desfăcu plin de amărăciune şi suferinţă.

— Am aici înşiraţi toţi termenii prezicerii, doamnă. Unele pasaje sunt tulburătoare. Recent, părintele Marc, duhovnicul domnului de Vauvenart, pe Saint – Jean, a recunoscut iară umbră de îndoială locul. Este exact locul unde aţi debarcat nu de mult timp, doamnă, alături de contele de Peyrac...

Angelica îi smulse mesajul din mână şi începu să citească. Clarvăzătoarea descria mai întâi tocmai acel loc, unde îi apăruse în transă ciudata femeie demon.

12

"...Mă aflam pe malul mării. Copacii coborau până la plajă... Nisipul avea o strălucire sângerie... În stânga se ridica un fort de lemn cu o palisadă înaltă. Alături de el se zărea un donjon în vârful căreia flutura un stindard... În golf, nenumărate insule păreau nişte monştri adormiţi... În spatele plajei, sub faleză, case din lemn proaspăt tăiat... În radă, două corăbii se legănau la ancoră... În partea cealaltă a plajei, la o milă sau două, se vedea un alt cătun, cu trandafiri în jurul colibelor... Auzeam ţipetele pescăruşilor şi ale cormoranilor..."

Inima Angelicăi începu să bată cu putere. Mai târziu avea să îşi reproşeze emoţia, căci şi-ar fi putut da seama încă de atunci, din lectura scrisorii, că anumite amănunte i-ar fi permis să respingă imediat acuzaţia. Intr-o zi, textul avea să-i revină în minte. Atunci avea să înţeleagă totul, dar va fi aproape prea târziu...

Acum era impresionată de ceea ce părea să desemneze fără putinţă de tăgadă aşezarea din care porniseră la drum, *Gouldsboro*.

Se simţi cuprinsă de o furie neputincioasă.

"... Deodată, din ape se ridică o femeie de o frumuseţe rară; sunt sigură că era o femeie-demon. Rămase aşa, pe apa în care i se oglindea trupul. Nu puteam să o privesc, fiindcă era femeie... Şi desluşeam în ea semnul condiţiei mele păcătoase... brusc în zare se ivi o fiinţă pe care am crezut-o mai întâi tot demon. Alerga ca vântul şi mi-am dat seama că era o licornă: cornul cel lung strălucea în lumina asfinţitului ca o nestemată. Femeia demon încălecă pe el şi se topiră în văzduh...

Atunci mi-a apărut Acadia, ca o uriaşă câmpie pe care o priveam din înaltul cerului. Ştiam că e Acadia. Din cele patru zări, demonii o ţineau ca pe o pătură şi o scuturau cu furie.

Ştima o străbătu cu pasul înaripat al licornului şi-i dădu foc... Îmi amintesc că într-un un colţ era ceva, aşa, ca un demon negru care se strâmba şi care părea că veghează asupra creaturii scânteietoare şi diabolice. Uneori mă cuprindea spaima să nu fie chiar Lucifer...

Stăteam acolo, plină de disperare. Vedeam că asta e o nenorocire pentru ţara pe care cu dragoste o luasem sub oblăduirea noastră, când, deodată, păru să se linişteşte totul...

O altă femeie se ivi pe cer. Nu ştiam dacă era Sfânta Fecioară ori una din sfintele proteguitoare ale aşezărilor noastre. Dar apariţia ei păru că o potolise pe demoniţă. Se dădea înapoi, îngrozită... Şi am văzut ieşind din tufe un soi de balaur păros care se repezi la ea şi o sfâşie în bucăţele, în timp ce un tânăr arhanghel cu sabie de foc se ridica din tenebre, învăluit de neguri...".

Angelica împături scrisoarea. Aşteptă un timp să-i treacă teama şi enervarea... Nu erau decât aiureli, elucubraţii de călugăriţă nebună. Şi când se gândea că existau oameni serioşi care o credeau!

Totuşi se ştie că mănăstirile sunt pline de asemenea clarvăzătoare!... Dar în acea poveste era totuşi ceva ascuns, ceva parcă real, care o înspăimânta. În loc să protesteze, rămase o vreme pe gânduri.

— Dacă locurile descrise au fost recunoscute ca fiind *Gouldsboro*, murmură într-un târziu, atunci admit că preoţii au fost într-adevăr tulburaţi de sosirea femeilor şi cailor pe aceste tărâmuri... De sosirea mea, fie!... Dar eu cum pot să mă apăr? Simbolurile pot ascunde o sumedenie de adevăruri diferite. Ştiţi prea bine potrivirile nu mi se par convingătoare. Cum de vizionara voastră nu a spus dacă ştima era brunetă sau blondă?... Mi se pare curios, după descrierea atât de precisă a împrejurimilor...

— Într-adevăr. Dar sora Madeleine ne-a lămurit chiar ea că arătarea s-a ridicat din mare cu soarele bătându-i din spate, aşa că nu-i putea desluşi prea bine înfăţişarea.

— Ah, da, iată o explicaţie la îndemână, făcu Angelica. Atunci cum a putut să susţină că femeia era foarte frumoasă, dacă nu i-a văzut chipul?

— Vorbea mai ales de frumuseţea trupului. A şi insistat să ne spună asta. Corpul arătării i s-a părut atât de frumos, încât preacuvioasa a fost ea însăşi tulburată...

— Aş dori mult să vă cred, dar mi se pare că toate astea nu ajung pentru a mi se face onoarea să fiu luată drept vestita

ştimă. Nimeni nu poate pretinde că m-a văzut goală, ieşind din ape...

Tăcu dintr-odată, albindu-se la falǎ. Îşi amintise de micul lac cristalin în care se scăldase, la venirea spre Katarunk, de clipa în care fusese cuprinsă de groază. I se păruse că o privire o pândise dintre copaci.

Aşadar era adevărat! Cineva o văzuse. Ii privi pierdută pe Loménie şi pe d'Arreboust. Din expresiile zugrăvite pe chipurile lor îşi dădu seama că se gândeau la acelaşi lucru ca şi ea!... Ştiau... Cineva o zărise şi apoi vorbise...

Îl apucă pe Loménie de mână şi-l scutură cu toată puterea.

— Cine m-a văzut? Cine m-a văzut scăldându-mă în lac?

Ochii ei aruncau văpăi. Bietul cavaler de Malta îşi feri privirea.

— Nu pot să vă spun, doamnă! Dar e adevărat că aţi fost zărită şi asta n-a făcut decât să sporească groaza care începea să-i cuprindă pe oameni.

Angelica era copleşită de panică. Deci nu fusese doar o părere, groaza şi neplăcerea pe care le încercase, în ciuda locului pustiu din împrejurimile lacului.

— Cine m-a văzut? repetă cu dinţii strânşi.

Loménie dădu din cap, hotărât să nu răspundă. Femeia îl lăsă în pace. Nu mai conta... Crezuse mult timp că se înşelase, ori că fusese pândită de irochezi, poate chiar de Outtaké, dar iată că era vorba de unul dintre acei canadieni, soldat, ofiţer sau călăuză, care bântuiau prin păduri! Iar legenda căpătase contur şi "realitate". Totul se lega acum. Fusese zărită "goală, ieşind din ape...". Blestem!

Izbi cu pumnul în masă.

— Să vă ia dracu! Izbucni cu dinţii strânşi. Pe voi, pe regele vostru, pe călugăriţele şi popii, voştri! Oare nici o ţară nu-i destul de îndepărtată ca să pot să mă ascunde de tâmpeniile astea? Trebuie să vă băgaţi, voi nasul peste tot, să puneţi beţe în roate sub pretextul că salvaţi suflete şi vă slujiţi regele, Apăreţi peste tot şi-i împiedicaţi pe oamenii cinstiţi să trăiască în pace!... Să se scalde liniştiţi!... Cincizeci de mii de lacuri! Sunt cincizeci de mii de lacuri în ţara asta şi n-o să pot să găsesc nici unul în care să mă răcoresc după o zi de arşiţă iară ca unul dintre ai voştri să fie prin preajmă şi să vadă în asta semnul Apocalipsei... pentru că un mitocan se crede onorat de apariţii cereşti, vă luaţi ca oile după el... Şi mai sunteţi şi fericiţi că aţi fost avertizaţi de primejdiile care ameninţă Noua Franţă, primejdii care vin de la

o femeie care face baie într-un lac... Dar oare cine m-a împins să vă caut în zăpada în care vă dădeaţi duhul?... Dacă-i necuratul, vezi Doamne, pretinsul meu stăpân, înseamnă că şi voi v-aţi aliat cu el, căci v-am salvat vieţile, v-am îngrijit, am împărţit cu voi ultimele noastre provizii, am fost obligaţi să ne omorâm ultimul cal... nemulţumiţi că am luat molima de la huronii voştri, nemulţumiţi de îngrijirile noastre, de ospitalitate, de faptul că aţi împărţit cu noi ultimele noastre alimente, de sprijinul pe care l-am oferit expediţiei domnului de La Salle, vă întrebaţi încă dacă nu suntem slujitorii satanei, dacă nu sunt ştima prezisă... până când o să rămâneţi oare nişte copii înguşti la minte? le aruncă femeia dispreţuitor (curios lucru, aproape că o cuprinsese mila pentru ei). Din cauza celor care vă conduc, v-aţi arătat laşi, proşti şi ingraţi. Nu vreau să vă mai văd în ochi. Afară!

După câteva clipe repetă ceva mai liniştită, dar cu un glas la fel de îngheţat:

— Afară! Afară din casa mea!

Cei doi gentilomi se ridicară şi se îndreptară spre uşă cu privirile plecate în pământ.

13

Un crepuscul violet, rece ca o lamă de oţel îi întâmpina afară pe cei doi canadieni. O luară la întâmplare, poticnindu-se şi alunecând pe gheaţă. Se opriră pe malul lacului, cu ochii pierduţi în zarea deopotrivă întunecată şi albicioasă, de unde venea o geană de lumină.

Li se întâmplase – aventură neobişnuită pentru nişte oameni în toată firea şi încercaţi ca ei – să se simtă la fel de părăsiţi ca doi orfani, în mijlocul rafalelor care spulberau zăpada.

Erau pe cale să înţeleagă că, dacă pierdeau prietenia doamnei de Peyrac, viaţa lor devenea insuportabilă.

— Nu merităm aşa ceva, făcu Loménie cu o voce lugubră.

— Nu... dar din partea ei, da... îi înţeleg furia. Mă blestem că am fost solul bârfelor şi că am rănit-o pe această femeie adorabilă, care nu ne-a făcut decât bine. Are dreptate, Chambord. Suntem nişte nemernici. Şi e vina iezuiţilor. Ne-au îndobitocit cu tâmpeniile lor. Aproape că nu mai putem spune că suntem oameni.

— Doamne! făcu Loménie uluit. Vă credeam devotat trup şi suflet ordinului iezuiţilor. Aproape un iezuit!... Dumneavoastră şi soţia, un exemplu care...

— Iezuiţii mi-au luat până şi soţia, îl întrerupse baronul. N-am ştiut când a trebuit că era normal să fie a mea... Ei au profitat şi mi-au luat-o. Îmi vine să spun că nu exist cu adevărat. Au făcut din mine un eunuc în slujba Bisericii... Stare ideală, căci căsătoria, fie ea şi creştină, e un păcat în ochii lor. Doamna de la Lacul de Argint m-a făcut să înţeleg toate astea. E atât de frumoasă, atât de femeie... Îmi place să o simt prin preajmă, îmi place setea de viaţă pe car o răspândeşte în jur... O femeie pe care o poţi strânge în braţe...

Tuşi, fiindcă vorbise foarte tare, iar aerul îngheţat îi ardea plămânii.

— Înţelege-mă, prietene, căci în Québec toţi vor rămâne cu gurile căscate la întoarcerea noastră. Femeia de la Lacul de Argint nu este decât a lui Peyrac. E făcută pentru a fi ţinută în braţe de un bărbat... Da, am zis-o. E făcută pentru a fi ţinută în braţe de acest bărbat. Şi e bine aşa! E frumos! Da, asta am avut de spus.

— Prietene, deliraţi, nu mai sunteţi cel pe care-l cunoşteam.

— Poate. Ori sunt pe cale să redevin eu însumi? Căci pe acest "eu însumi", vesel, înflăcărat, poate chiar puţin păcătos; l-am lăsat undeva, departe, la o cotitură a tinereţii, încredinţându-mă lui Dumnezeu şi sorţii, zăpăcit de harababura constrângerilor şi cerinţelor crudului adevăr. Şi ca mine au făcut mulţi. Peyrac nu s-a trădat niciodată pe sine însuşi. A rămas ca o stâncă în vâltoarea vieţii ăsteia josnice. Îl invidiez, nu doar pentru că e soţul acestei femei. Pentru că nu s-a trădat niciodată, repetă d'Arreboust cu încăpăţânare, nici cu preţul vieţii nu s-a învoit. În tinereţe e cel mai greu să rezişti. Atunci te înrobesc nişte constrângeri de care nimeni nu scapă, deoarece ne închipuim cu toţii că sunt fructul propriei voinţe. Tot o mai bănuiţi de demonism? întrebă el împingând un deget ameninţător spre Loménie, căruia îi clănţăneau dinţii de frig.

— Nu, n-am bănuit-o niciodată. Amintiţi-vă că în Québec mă opuneam acestor bârfe. Toată lumea mă umilea, spunând că am fost fermecat, vrăjit. Dumneavoastră eraţi cel mai zelos...

— Da, e adevărat, vă rog să mă iertaţi! Acum vă înţeleg. Doamne sfinte! Mor de frig. Să ne întoarcem repede! Şi să mergem să-i cerem scuze acestei fermecătoare doamne pe care am jignit-o atât de grav.

14

— Chiar atât de frică v-a fost că n-o să vă mai dau de mâncare?... îi întrebă Angelica văzându-i în fața ei, spășiți.

— "Aruncați în tenebre, printre lacrimi și scrâșnete din dinți", cită Loménie. Și într-un frig de crăpau pietrele, adăugă bărbatul cu un surâs demn de milă.

Rămasă singură, încet-încet Angelica se liniștise. La început jignită și tulburată, simțise apoi că simțul umorului biruia în ea. La gândul că sosirea ei în America putuse să le joace superstițioșilor canadieni o asemenea frică, amestecându-se cu previziunile lor, se surprindea surâzând. Încurcătura în care se zbăteau mesagerii episcopului o răzbuna puțin. Sărmanul Loménie stătea ca pe jar. Cât despre d'Arreboust, femeia nu-și putea da seama ce-l făcea să fie atât de furios: dezgustul de a fi vorbit cu o bănuită slujitoare a Diavolului, ori cel provocat de rolul său de inchizitor. Înclina să creadă în ultima variantă. Fiecare învățase să-i cântărească pe ceilalți în timpul ultimilor săptămâni. Văzându-i atât de rușinați, frumoasa contesă se simți îndemnată să-i ierte.

Cavalerul de Malta îi explică faptul că îi înțelegea ieșirea, că o ruga să îl ierte. Fusese atât de neîndemânatic! Doamna îl înțelesese greșit. Departe de gândurile lor bănuiala unor legături cu hoardele infernale. Vroiau doar să prevină o stare de lucruri, o primejdie... Compatrioții lor se înșelau. Întorși la Québec, aveau să știe să-i convingă de asta.

Angelica le întinse mâna pentru a fi sărutată și-i iertă.

— Este o foarte nobilă doamnă, spunea mai târziu d'Arreboust. Aș jura că a frecventat toate saloanele Parisului și chiar Curtea, după felul în care ne-a întins mâna.

În cursul frământatei discuții, Angelica nu își dăduse seama de prezența soțului. Peyrac se retrăsese apoi în liniște. Aștepta ca ea să-i vorbească despre incident, însă e tăcu. Femeia era de părere că afacerea nu merita să fie comentată. Nu încă! Poate mai târziu, dacă lucrurile aveau să ia o întorsătură periculoasă. Se temea de reacția pe care putea să o aibă Joffrey, mai ales că era vorba despre ea. Pe de altă parte, discuția avută cu cei doi canadieni îi câștigase drept niște aliați siguri. Două influente personalități din Canada fuseseră obligate să se pronunțe în favoarea ei.

Nici părintele Massérat nu părea să fie un duşman. Cât despre Cavelier de La Salle, acela îşi obţinuse banii. Puţin îi păsa dacă veneau de la Dumnezeu ori de la Satan. Îl interesa doar realizarea planurilor sale. Dur, materialist, egoist, te făcea să te întrebi cum se putuse crede timp de zece ani, că el, un tânăr rece şi calculat, că e făcut pentru o carieră religioasă.

Pentru ai săi, la fort, Angelica nu era speriată. Situaţia era diferită de cea în care se găsise Joffrey de Peyrac când trebuise să înfrunte acuzaţia de vrăjitorie şi când autoritatea regelui şi a Inchiziţiei puteau pătrunde peste tot, chiar şi în propriul palat.

Liberă! Atunci când privirea îi rătăcea peste munţii acoperiţi de zăpadă, virgini şi neîmblânziţi, începea să înţeleagă mai bine această noţiune. Se afla pe un pământ fără suverani şi vasali, care îşi bătea joc şi de regele Franţei şi de cel al Angliei. Era prea mare pentru mâna de oameni care încercau să-l ia în stăpânire. La Wapassou, Angelica îşi dădea şi mai bine seama că singurul stăpân de care atârna soarta lor era Joffrey de Peyrac, singurul care avea puterea săi apere pe toţi şi să-i înfrunte pe duşmani. Îi promitea că, la primăvară, o trupă de cel puţin douăzeci sau chiar treizeci de mercenari avea să urce până la fort, ceea ce însemna că urmau să aibă o adevărată garnizoană, de trei ori mai puternică decât cele mai bine apărate forturi franceze. Aveau să construiască un nou fort; planurile promiteau să fie cel mai frumos şi mai bine conceput din America de Nord.

Angelicăi îi plăcea să se aplece împreună cu soţul şi fiii asupra planurilor. O preocupa confortul locuinţelor, avea în vedere odăi şi chiar apartamente pentru cupluri, o sală comună pentru masă, o altă sală, alăturată magaziei de mărfuri, unde indienii să poată intra şi să mănânce nestingheriţi (şi fără să-i deranjeze nici ei pe albi cu obiceiurile lor grosolane)... O grădină de flori, una de zarzavat, grajduri...

În martie, vremea liniştită păru propice pentru plecare diferitelor grupuri. Dacă mai aşteptau, ar fi fost ameninţaţi de zăpada moale de la sfârşitul iernii, uneori foarte abundentă, grea, plină de apă, trădătoare...

Nicolas Perrot plecă spre sud, ca să îl ducă la misiunea Noridgewood pe Pacifique Jusserand, a cărui vedere încă nu-i permitea să meargă singur. Indianul care venise cu el trebuia să-i însoţească pe domnii d'Arreboust şi Loménie şi pe părintele Massérat până la Québec.

În sfârşit, grupul pe care îl aştepta cel mai lung drum, spre lacul Champlain, la vest, era cel alcătuit din Cavelier de

La Salle, Florimond, Yann Le Couënnec şi un tânăr indian din micul trib vecin care ceruse să fie luat şi el în expediţie. Carne sărată şi afumată, mălai, rachiu... Dacă le dădea tuturor hrană pentru mai multe săptămâni, cei rămaşi la fort s-ar fi trezit aproape fără alimente. Soluţia rămânea Providenţa, care avea să scoată în drumul călătorilor ceva vânat.

În ziua plecării, Angelica stătu în prag cu o cupă şi o sticlă de rachiu. Călătorii băură la botul calului, chiar dacă nu avea să se urce cu adevărat în şei... toţi aveau rachetele prinse la spate. Mersul pe zăpada încă îngheţată nu părea să fie foarte dificil.

Frigul nu mai muşca atât de amarnic. Dacă vremea avea să rămână tot aşa de frumoasă încă şase zile, drumeţii urmau să se afle în afara oricăror pericole...

Florimond îşi îmbrăţişă mama fără să-şi dezvăluie emoţia. Nici măcar nu arăta acea bucurie copilărească, atât de obişnuită la plecarea într-o asemenea călătorie. Era calm. Verifică pentru ultima oară, împreună cu tatăl său, instrumentele şi hârtiile pe care le lua cu el. Schimbară câteva cuvinte. Dintre cei trei tineri albi cu care pleca la drum, Florimond părea cel mai matur. Nu-ţi puteai da seama ce îţi lăsa această impresie, dar simţeai că în caz de primejdie ceilalţi aveau să se obişnuiască puţin câte puţin să-l aibă în frunte. Până la urmă, sângele nobil tot se impune...

Când Florimond privi în zare cu ochii lui negri, cântărind natura pe care curând avea să o înfrunte, şi porni, îndreptându-se împreună cu ceilalţi spre lac, Angelica îşi simţi inima strânsă. Dar nu de teamă, ci de bucurie şi mândrie. Şi de împlinire.

Încă o dată, Joffrey de Peyrac pornea prin lume...

Cu puţin timp înaintea plecării celor trei grupuri, Octave Malaprade şi Elvire se căsătoriseră, profitând de prezenţa părintelui Masserat. La început, iezuitul refuzase categoric să aprobe şi să oficieze căsătoria dintre un catolic şi o protestantă. După aceea îi ţinuse un mic discurs lui Malaprade, amintindu-i că mariajul e o taină bisericească pe care soţii şi-o împărtăşesc unul celuilalt. Dacă înţelesese bine, domnul de Peyrac era cel mai în măsură să joace rolul ofiţerului stării civile. Cât despre binecuvântarea divină, nimic nu-i împiedica pe soţii care doreau să îşi jure unul altuia credinţă să o primească laolaltă cu credincioşii prezenţi la oricare slujbă.

Malaprade era un om istei. Îi spuse preotului că înţelesese şi nu mai insistase. Dar a doua zi dimineaţa, colţul în care părintele Masserat îşi oficia slujba fusese în mod ciudat ticsit

de toţi oamenii din fort, îmbrăcaţi cu cele mai curate haine pe care le aveau. Când părintele se întoarse pentru a face semnul crucii asupra capetelor mulţimii, nu avu cum să zărească în înghesuială două siluete pioase, ale căror degete aveau să se împodobească în acea zi cu nişte frumoase verighete de aur...

Octave Malaprade şi Elvire se căsătoriseră în faţa Domnului şi a oamenilor. Ceilalţi aranjară pentru proaspătul cuplu o odaie în pod.

Când trimişii domnului de Frontenac se înapoiară în Québec, toţi îi priviră ca pe nişte înviaţi din morţi. Lumea îi credea de mult timp pierduţi, degeraţi prin pustietăţile îngheţate ori ucişi de Peyrac.

Toţi îi înconjurau cu groază şi respect pe cei despre care credeau că se întorc cel puţin din iad.

Seriosul baron d'Arreboust îi ului prin purtarea lui jovială – lucru straniu în ochii celor care îl cunoşteau – şi prin declaraţiile lui în cel mai caz stupefiante.

— Răul s-a înfăptuit, spunea el... M-am îndrăgostit. M-am îndrăgostit de doamna de la Lacul de Argint!...

Contele de Loménie nu-şi schimbase părerile cu care se întorsese cândva de la Katarunk. În ciuda revelaţiilor călugăriţei vizionare, în ciuda morţii lui Pont – Briand, care îi tulburase pe toţi, continua să vadă în străinii de la Wapassou nişte prieteni.

Colonelul se închise o zi întreagă în castelul Saint – Louis împreună cu guvernatorul. Apoi se duse la Colegiul preoţilor iezuiţi cu intenţia de a-i face să-şi schimbe gândurile privitoare la Peyrac şi ai lui.

Când se vorbea despre moartea lui Pont – Briand:

— Şi-a meritat-o, declară baronul d'Arreboust.

Îşi descria cu lux de amănunte aventurile, vorbea adesea despre personajele aproape legendare: despre statura înaltă şi despre ştiinţa lui Peyrac, despre minerii ţinând în mâinile lor negre lingourile de aur, dar mai ales despre frumuseţea ei. Atunci chiar că nu-l mai puteai opri.

— M-am îndrăgostit, repeta el cu o încăpăţânare copilărească.

Zvonurile ajunseseră până în Montréal, iar soţia lui, înciudată, avu o tresărire de orgoliu. "Mi se spun lucruri supărătoare despre dumneavoastră. Mie, care vă iubesc..."

La care el răspunse.

"... Nu, doamnă, nu mă iubiţi, cum nici eu nu vă iubesc...".

Niciodată iarna nu mai fuseseră văzuţi atâţia emisari parcurgând într-un continuu du-te-vino cele cincizeci de leghe

care despărţeau cele două oraşe, alergând de zor, împiedicaţi în rachete. Niciodată cuvântul "dragoste" nu fusese rostit de atâtea ori în Québec şi în Montréal, atingând în trecere şi pe Trei – Degete, care nu înţelegea nimic. Niciodată nu se discutase atât de mult pentru a se găsi sensul acelei trăiri fundamentale.

Domnul d'Arreboust recunoştea că ceva se schimbase în sufletul şi mintea lui, lucru constatat de altfel de toată lumea. Însă nimeni nu mai era de acord cu el când susţinea că era vorba de o schimbare în bine. Se arăta foarte mândru în timp ce-şi susţinea scandaloasele declaraţii şi-l făcea pe Frontenac să râdă din toată inima. Guvernatorul dorise ca înţelegerile încheiate cu domnul de Peyrac să fie păstrate, aşa că el şi baronul nu aveau de ce să nu fie foarte încântaţi. Stăteau în sălile înalte ale castelului, în faţa vetrelor în care ardeau ditamai trunchiurile, povestindu-şi despre farmecul femeilor frumoase, despre plăcerile şi necazurile dragostei, căci Frontenac lăsase în Franţa o femeie foarte frumoasă, dar şi schimbătoare, pe care o iubea foarte mult.

Discuţii pasionate, visuri arzătoare, planuri măreţe înfierbântau minţile şi inimile, iar acest lucru îi ajuta foarte mult pe canadieni, care puteau să reziste astfel mai uşor sfârşitului de iarnă. Venea vremea foametei. Se săturaseră de frig şi, chiar şi în oraşe, de oboseala nesănătoasă pe care ţi-o dă lipsa hranei. Lupta cu frigul era şi ea foarte dură. Oamenii erau epuizaţi. Mulţi se temeau că îngheţul avea să ţină până când trebuiau să sosească primele corăbii din Franţa. Se ştia că prin marile pustietăţi din ţinut viscolul şi moartea făceau ravagii. Garnizoanele din forturile pierdute în imensitatea albă nu mai pridideau să-şi îngroape morţii de scorbut. În mijlocul triburilor imprevizibile, misionarii îşi rodeau centurile din piele de caribū. Sate întregi, împinse de foame, plecau spre cine ştie ce utopică scăpare şi mureau pe cărările iernii. Alţii îşi aşteptau moartea, înveliţi în păturile albastre şi roşii, marfă căutată de indieni, lângă focurile amorţite...

Când la începutul lui aprilie căzu iar o ninsoare zdravănă, grea şi îngheţată, colonelul de Castel – Morgeat, guvernatorul militar, unul dintre cei mai aprigi duşmani al lui Peyrac, repeta prin Québec, cu un surâs sardonic, că nu mai era cazul să se discute despre meritele ori defectele străinilor de la Wapassou. Mai mult ca sigur că muriseră, în sfârşit, pierduţi prin pădurile lor, cu tot cu femei, copii şi cai.

15

Angelica se simţea toropită de o oboseală din ce în ce mai grea. Era moleşită încă de la trezire. Perfect lucidă, vrând să se apuce de treabă, avea corpul ca de plumb, prăbuşită pe saltea ca o corabie eşuată pe nisip. Cu toate acestea nu o durea nimic. Totul venea de undeva dinăuntru. Ştia că nu era însărcinată. Se rupsese ceva în ea, ceva care nu se mai vindeca. "Sunt obosită", îşi repeta uimită. Nu-i ajuta la nimic să rămână mai mult în pat, ba dimpotrivă. Se simţea mai grea, mai apatică, o bucată de lemn înzestrată cu o minte trează. Ar fi vrut să facă ceva, să se agite, dar, într-adevăr, nu se mişca mai mult decât un butuc...

Îi simţea lipsa lui Florimond. Băiatul era o fire foarte veselă, avea umor; în plus, ca şi tatăl său, nu era deloc egoist. Nu se plângea niciodată de soarta lui, iar atunci când o făcea, nu era serios, glumea, ca în ziua când se întorsese cu contele din urmărirea lui Pont – Briand şi strigase "Şi eu? Şi eu?". Frânt de oboseală, găsise puterea să glumească. Avea un caracter tipic de francez, cu acel haz-de-necaz întâlnit până şi în anticamera regelui. Femeii nu-i era frică, pentru el. Poate că dacă ar fi avut puterea să se gândească, s-ar fi frământat, ca orice mamă care îşi ştie copilul plecat prin locuri necunoscute. Dar era atât de obosită, încât lăsase deoparte acea grijă. Avea una mult mai chinuitoare: proviziile se împuţinau văzând cu ochii. Insipida fiertură de porumb nu prea îi mai sătura, ba chiar începuse să lipsească. Nu mai aveau strop de sare, iar carnea era foarte tare şi trebuia mestecată îndelung.

— Sunt obosită, îşi spunea femeia.

Uneori o spunea cu voce tare, ca pentru a se linişti printr-o mărturisire pe care nu îndrăznea s-o facă nimănui.

Se dădea jos din pat cu mare greutate. Fiecare gest o costa, dar se simţea mai bine spălată, îmbrăcată, cu boneta prinsă atent, cu multele haine şi fuste aranjate cu grijă. Şi mai ales cu pistolul la şold. Aproape că-i dispărea oboseala. În schimb, până mânca ceva era foarte nervoasă şi evita să stea de vorbă cu ceilalţi, de teamă să nu izbucnească în reproşuri şi vorbe grele. I se întâmplase de două-trei ori. Victimele fuseseră Honorine, care plânsese toată ziua, Cantor, care de atunci stătea îmbufnat, şi

Clovis, pentru că scuipase pe jos. Puțin lipsise să se ia la bătaie cu morocănosul fierar. Până la urmă se împăcaseră. Trebuia să țină seama de împrejurări, să admită că fără sprijinul trupului, acum vlăguit, spiritul slăbeşte. Era mai mereu indispusă, ca şi cum s-ar fi simțit vinovată şi îşi reproşa parcă toate lipsurile. Într-o seară i se destăinui contelui. Întinsă pe pat, îşi sprijinea capul pe umărul lui.

— E pur şi simplu foamea, mica mea doamnă, spuse el mângâindu-i pântecul crispat şi dureros. Când vei mânca pe săturate, viața va fi iar roz.

— Dar tu, tu nu te plângi niciodată. Nu-ți pierzi capul niciodată când... Cum reuşeşti?

— Eu sunt trecut prin toate... m-am călit în toate focurile posibile.

O strânse îndelung în brațe, ca pentru a-i insufla parcă forța bărbătească a trupului său oțelit. Femeia se ghemui lângă el şi adormi cu fruntea pe pieptul puternic.

— Simt, îi spuse ea într-o zi, ca femeia e într-adevăr ieşită din coasta bărbatului, tot aşa precum copilul se naşte din femeie.

Mai mereu era chinuită de migrene insuportabile.

Într-o zi începu să ningă. Valuri întregi de zăpadă cădeau din cer. Din cauza ninsorii, ce venea mereu şi nu îngheța, Nicolas Perrot nu se întoarse decât spre sfârşitul lui martie. Cu toate rachetele lor, fuseseră cât pe-aci – el şi indianul său – să rămână îngropați în nămeți. La misiunea din Noridgewood nu-l găsiseră decât pe unul din ajutoarele părintelui d'Orgeval, părintele Guerande, căruia i-l încredințaseră pe Pacifique Jusserand. Perrot ezitase, neştiind dacă se mai putea îndrepta spre sud, către postul comercial al olandezului. Văzând vremea cumplită, care l-ar fi făcut să întârzie foarte mult, gândindu-se că primăvara cea capricioasă avea în curând să aducă dezghețul, făcând toate drumurile şi râurile impracticabile, preferase să se întoarcă la Wapassou. Acum propunea o mare vânătoare. Câțiva oameni aveau să-l însoțească până pe malurile lacului Umbagog, pe teritoriul lui Mopountook. Era vremea când băştinaşii, împinşi de foame şi de nevoia de a aduna blănuri pentru schimburi, începeau să iasă la vânătoare în grupuri mari. Cerbul în rut, care învăluia pădurile înghețate cu chemarea lui înfierbântată, era o pradă uşoară, slăbit de iarnă şi de luptele dintre masculi. Aveau să găsească poate şi câteva căprioare, să omoare urşii din bârlogurile întâlnite de cu toamnă, în sfârşit, aveau să ucidă cu ciomegele toți castorii pe care topirea gheții de pe iazuri şi

canale începea să-i scoată din ungherele în care iernaseră. Pentru indieni, vânătorii albi veniţi cu rezerve de pulbere şi plumb urmau să fie bineveniţi. Triburile aveau să-i întâmpine cu braţele deschise.

Nicolas Perrot hotărî să nu ia mai mult pentru fiecare om decât nişte seu, făină, grâu de India şi carne uscată, preparată cu ierburi. Trebuiau să lase de mâncare şi celor de la fort... Porţiile, calculate pentru şase zile de drum, le ajungeau să mănânce de două ori pe zi, amestecând alimentele cu căuşul palmei, ca indienii.

— Şi dacă o să întârziaţi pe drum din cauza dezgheţului ori a vremii proaste? îl întrebă Angelica, neliniştită de porţiile care i se păreau insuficiente.

— O să vânăm! Păsările încep deja să se mişte prin lăstărişuri. Potârnichile albe, fluierarii gulerați, ba chiar şi gâştele labrador. Mai sunt şi iepurii... Nu vă faceţi griji pentru noi, doamnă. Cam aşa ne descurcam şi pe când luptam, pe vremea domnului de Tracy. O sută douăzeci de leghe în plină iarnă, până la aşezările irocheze din valea mohawk. Din nefericire, în febra noastră războinică, am dat foc hambarelor irocheze iară să ne gândim că nu aveam provizii la întoarcere...

— Şi ce s-a întâmplat?

— Au murit mulţi, rosti filosofic Perrot.

În ziua plecării, canadianul arăta ca un bazar ambulant. Îşi luase cornul cu praf de puşcă, banduliera cu cartuşe, pumnalul indian într-o teacă brodată cu perle şi fire de păr de porc spinos, plosca cu rachiu, securea şi măciuca, amarul şi iasca, pipa, punga cu cremenea cu tutun, gluga de piele, "toca" de lână roşie şi brâul colorat înfăşurat de cinci ori în jurul mijlocului... Porni, neobosit rătăcitor al pădurilor, mergând cu pasul îngreunat de rachete în fruntea micului grup.

Angelica trebui să alerge şi să-l strige, căci zăpăcitul îşi uitase tocmai sacul cu proviziile lui. Vânătorii ajunseseră deja departe, în partea cealaltă a lacului. Făcură semn că nu era nimic Dumnezeu cu mila!

Grupul se afundă în pădure, în universul pufos şi candid al copacilor încărcaţi de zăpadă, care se ridicau în jurul lor în chip de piramide fantastice, făclii şi fantome albe. În urma lor rămânea o dâră albicioasă şi scânteietoare.

La post, pe lângă femei şi copii, nu rămăseseră decât câţiva bărbaţi, însă chiar şi pentru un asemenea grup restrâns rezervele de hrană se dovedeau neîndestulătoare.

Cantor fusese încă o dată furios că tatăl nu-l lăsase să plece cu vânătorii, cum nici cu Florimond nu-i dăduse voie. Angelica era de aceeaşi părere cu soţul ei. Tânărul, nerefăcut complet după boală, nu era destul de rezistent pentru mersul până la lacul Umbagog. Unde mai pui că, ajunşi acolo, puteau foarte bine să găsească triburile decimate de foame sau să nu le mai găsească deloc. Indienii obişnuiau să migreze deseori spre sud cu utopica speranţă că aveau să scape de iarna ucigătoare.

Peyrac îşi mai linişti fiul spunându-i că aveau nevoie de cineva în putere care să se ducă şi să verifice capcanele. Curajosul băiat pornea la drum în fiecare dimineaţă. Uneori se întorcea cu vreun iepure, alteori doar cu coada între picioare. Era o treabă grea şi obositoare. În ciuda hotărârii şi a vitejiei sale, Cantor se trezea repede ostenit. Se întorcea atât de înfometat, încât ar fi mâncat el singur vânatul amărât pe care îl aducea. Tânărul se îmbolnăvi din nou şi vizitele la capcane încetară.

Indienii din mica tabără a Castorilor veniră de mai multe ori să ceară porumb. Trebuia să le dea. Cei de la fort primeau în schimb puţină carne de castor. Într-o zi indienii îşi strânseră lucrurile şi dispărură, nu se ştie unde.

În afară de Joffrey de Peyrac, toţi erau bolnavi ori convalescenţi. Bărbaţii rămaşi în fort erau doi spanioli, dintre care Don Alvarez nu se dădea jos din pat, englezul cel mut, Enrico Enzi, care tremura ca scuturat de friguri, domnul Jonas şi Kouassi-Ba, prea bătrâni pentru a lua parte la vânătoare. Însă ei doi, cu o mână sigură şi cu privirea încă ageră, făceau o bună parte din cele mai grele munci: spărgeau lemne, dădeau zăpada, curăţau curtea de gheaţă, dregeau feluritele stricăciuni.

Clovis ar fi trebuit să-i însoţească pe vânători, dar în ajunul plecării căzu victima unei serioase intoxicaţii cu săruri de plumb.

Kouassi-Ba îşi dăduse seama la timp că fierarul avea limba umflată şi se plângea de un gust dulceag, inexplicabil. Ducându-se în şopronul unde lucra l'Auvergnat, negrul observă că acela, slăbit de boala care îl făcea mai friguros, astupase toate găurile şi crăpăturile pe unde intra frigul, dar şi aerul. Nu se gândise că vaporii nocivi nu mai aveau pe unde să iasă. Kouassi-Ba îl avertiză imediat pe conte. Îi dădură fierarului să bea infuzii calmante ca să-i potolească îngrozitoarele dureri de stomac care începuseră să-l chinuie. Dar adevăratul leac, singurul cu care se putea vindeca o asemenea otrăvire, laptele, lipsea. De când puseseră piciorul pe pământ american, mulţi

din cei de la Wapassou nu mai văzuseră lapte. De fapt, chiar de la plecarea din La Rochelle, dacă nu puneau la socoteală cele câteva străchini de lapte de capră, rezervat copiilor, pe *Gouldsboro*. În lipsa preţioasei băuturi, minerii ştiau că puteau fi eficace şi măruntaiele de iepure, mai ales ficatul şi inima, tocate şi înghiţite crude. Dar de unde iepuri? Atunci Cantor se duse să-şi viziteze capcanele şi găsi două exemplare prinse. Angelica era atât de fericită, încât începea să înţeleagă de ce canadienii vedeau la tot pasul miracole.

După ce înghiţi mixtura pe care i-o pregătise şi i-o dăduse însuşi contele, fierarul se simţi mai bine. Ceilalţi îşi dădură seama că era în afara oricărui pericol, dar Clovis trebui să rămână încă multe zile în pat. Tremura din toate încheieturile, în ciuda păturilor şi a pietrelor încinse pe care i le puneau în aşternut.

Angelica nu mai avea forţa să-l vegheze.

— Ce bine că e vorba de tine, Clovis. Eşti atât de rău încât poţi să te vindeci şi singur, căci eu nu mai pot. Dar Clovis refuza îngrijirile doamnei Jonas şi ale Elvirei cu gemete plângărețe.

— Vreau să mă îngrijească ea. Cu voi nu-i acelaşi lucru. Ea are în palme ceva care te face bine...

Mai de voie, mai de nevoie, Angelica se văzu obligată să se ducă din când în când la căpătâiul bolnavului şi să-i vorbească. Gândurile negre în care putea să se afunde Clovis în lipsa ei i-ar fi slăbit puterile.

— Ce vei face cu aurul câştigat în serviciul domnului de Peyrac? îl întrebă ea într-o zi. Bărbatul îi dădu un răspuns uluitor. Tânăra contesă crezu la început că bietul fierar delira.

— După ce voi strânge destul aur, mă voi duce să-l îngrop pe fundul mării, într-un golf de la poalele muntelui Pustiu, în portul *Gouldsboro*. Mă voi duce apoi în Noua Granada, în inima Americii de Sud. Se spune că acolo se găsesc smaralde mari cât oul de găină. Le voi găsi. După aceea mă voi duce în Indiile Orientale, unde se spune că se găsesc rubine, safire şi diamante. Dacă va trebui, mă voi duce şi le voi smulge ochii idolilor din temple. După ce am să adun ce pietre preţioase vreau eu, mă voi duce să-mi iau aurul şi-i voi forja din el o rochie micuţei Foy din Conques. O să-i mai meşteresc şi nişte papuci, apoi o coroană, toate încrustate cu pietre preţioase. O să fie foarte frumoasă.

Angelica se întreba uimită cine era acea Foy din Conques. Vreo dragoste mai veche, o logodnică dispărută? Clovis îi aruncă o privire pe cât de furioasă, pe atât de scandalizată.

— Cum, dumneavoastră, doamnă, n-aţi auzit de Sfânta Foy din Conques? Dar e cel mai mare sanctuar din lume! N-aţi auzit niciodată vorbindu-se despre el?!...

Angelica recunoscu faptul că vina ei era de neiertat. Se scuză: lipsa memoriei trebuia se să tragă de la oboseală. Bineînţeles că auzise vorbindu-se de sanctuarul din Conques-en-Rouerque, în munţii din Auvergne. Acolo, în mijlocul unei mănăstiri fortificate, într-o raclă de aur pur, se păstrau un dinte şi câteva şuviţe de păr din mica martiră romană a secolului al doilea, care era renumită pentru minunile pe care le făcea. Se spunea că micuţa sfântă era "patroana" ocnaşilor, făcându-le traiul mai uşor şi ajutându-i să evadeze.

– De trei ori m-am dus şi i-am dus lanţurile mele, făcu mândru Clovis. Cele mai groase lanţuri din lume. Cele ale închisorii din Aurignac, apoi din donjonul castelului Mançousset şi, în sfârşit, cele din carcera putorii ăleia de temniţe a episcopului de Riom.

— Aţi evadat? întrebară copiii, apropiindu-se

— Ei! Da. Şi încă ce frumos, datorită micuţei sfinte care venea să mă ajute...

Când Angelica trebuia să se ducă la alte treburi, la căpătâiul bolnavului venea Honorine, ţinând în mânuţele ei laba neagră a fierarului, aşa cum micuţa văzuse că făcea mama ei.

În cursul iernii, Angelica remarcase faptul că fetiţa "pusese ochii" pe cei mai inabordabili oameni. "Preferaţii" fetiţei erau Jacques Vignot şi Clovis. Era atât de atentă şi le făcea atâtea "avansuri", încât nu puteau să nu cedeze, oricât de morocănoşi ar fi fost.

— Şi ia spune-mi, de ce îţi place atât de mult de mine? o întrebase într-o zi dulgherul.

— Pentru că vorbeşti foarte tare şi spui nişte vorbe foarte urâte.

Honorine se ascuţea, era tot mai palidă şi căpăta un aer bolnăvicios. Părul întârzia să-i crească, iar Angelica o vedea cheală pe viaţă. Îi arunca fetiţei de douăzeci de ori pe zi priviri neliniştite. Copilul îşi ridica într-una buzele, fiindcă o mâncau gingiile. Tânăra femeie se simţea scuturată de fiori, presimţind că teribila boală a iernii, scorbutul, dădea târcoale. Răul de uscat...

Ştia ca şi soţul ei, că singurul leac pentru evitarea bolii erau fructele şi legumele proaspete. Însă zăpada acoperea încă tot pământul.

16

Peyrac înţelesese oboseala soţiei sale. Nu mai era atât de veselă, vorbea puţin, nu se mai zbuciuma decât pentru lucruri esenţiale. Nu ţinea trează decât atâta forţă cât îi trebuia pentru a trăi şi a se ocupa de cei pe care îi avea în grijă. Neliniştea pentru fiul şi fiica ei, pentru bolnavi şi pentru cei pe care îi simţea plăpânzi, în fine, pentru ea însăşi, îi umplea sufletul şi-i secătuia puterile.

Când se întindea lângă ea, seara, bărbatul se simţea atras de abandonul trupului ei. Ştia că dacă i-ar fi cerut-o vreodată femeia s-ar fi arătat docilă, dar acum era altceva, o absenţă pe care ea nu mai era deloc stăpână. O absenţă naturală, tipică pentru o femeie pe care o tulbură orice rupere a echilibrului şi o ţine în stare de alarmă orice ameninţare.

Angelica pândea tot ce se întâmpla în jur, şuieratul vântului, gerul parcă mereu mai aspru. Grijile o năpădeau de când deschidea ochii: proviziile pe terminate, Honorine care pălea, Cantor care tuşea de trei zile, doamna Jonas care slăbea şi îşi pierduse jovialitatea, vânătorii care nu se mai întorceau, de parcă se topiseră în împărăţia vătuită şi îngheţată a pădurii înzăpezite, primăvara care refuza să vină.

În suflet i se împleteau indiferenţa şi prezenţa. Prezenţa lângă tot ce trebuia să apere. Indiferenţa faţă de tot ce nu însemna supravieţuire. Contele îi admira instinctiva supunere în faţa legilor naturii şi ale pământului. În fiinţa care se odihnea lângă el, palidă şi obosită, deopotrivă distrasă şi frământată, apatică şi la pândă, recunoştea suferinţa întregii firi, care îşi epuiza ultimele resurse pentru a ieşi din iarnă. Ultimele zăpezi se opuneau orbeşte asaltului dezlănţuit al primăverii. Era vremea morţii dinaintea renaşterii. Mureau animale, copaci, istoviţi de o luptă ce storcea toată vlaga. Mureau oameni, după ce terminau şi ultima mână de porumb, când doar câteva zile îi mai despărţeau de speranţă. În timp ce în pădure mugurele impetuos se umfla pe creanga lui uscată, fiinţele îşi dădeau ultima suflare...

Angelica, fără să-şi dea seama, ţinea isonul acelei lupte pe viaţă şi pe moarte. Trebuia ocolită risipa. În triburile irocheze, femeile hotărăsc şi se ocupă de proviziile pentru iarnă, migrările când pământurile se secătuiesc, războaiele când e în joc

supravieţuirea seminţiei. Bărbaţii spun: "Noi suntem oamenii clipei şi ai faptei. Noi facem războiul, nu-l hotărâm... Asta femeile ştiu..."

Contele se apleca asupra femeii cu un soi de respect şi-i mângâia buclele aurii, şoptindu-i cuvinte de îmbărbătare. Tot socoteau amândoi timpul care îi mai despărţea de întoarcerea vânătorilor, împărţeau – pentru a câta oară? – în gând porţiile, hotărârä să o mărească pe cea a lui Clovis, care se punea greu pe picioare... Şi oare trebuiau să-l lase pe Eloi Macollet, care spunea că avea să se ducă să spargă gheaţa iazurilor pentru a pescui castori sau orice altceva?... Risca să se rătăcească; să se îmbolnăvească, în ciuda rezistenţei sale călite, căci era bătrân...

Adesea Angelica o lua pe Honorine pe genunchi şi rămânea ceasuri întregi în faţa vetrei, privind dansul flăcărilor. Fetiţa, de obicei foarte neastâmpărată, căuta atunci ocrotirea mamei. Se cuibărea în braţele femeii, la pieptul care o hrănise. Când şi când, Angelica îi spunea vreo poveste sau îi cânta încetişor. Dar cel mai adesea tăcea, iară să-şi reproşeze acest lucru. Situaţia cerea o inactivitate care nu o caracteriza. Însă era un semn de sănătate morală, anume să te accepţi slăbit, nefericit, atunci când împrejurările te silesc, iară să te cuprindă groaza, fără să cauţi scuze, şi să încerci, să te aperi. Într-o atitudine care refuză slăbiciunea se ascunde orgoliul.

În stomac simţea un gol rece, iar capul îi vuia. Scârbită de alimentele fade, ar fi dorit bucuroasă să-şi împartă porţia între cei doi copii, dar se silea totuşi să înghită. Îşi dădea seama că, în ciuda dorinţei de a înfrunta totul, nu avea moralul solid al lui Joffrey de Peyrac. Pe el părea să nu-l atingă nimic. Buna sa dispoziţie şi calmul nu erau nici prefăcute, nici forţate.

Angelica ştia că şi neliniştea îi săpa rezistenţa. Dar nu-şi putea schimba pe de-a-ntregul fiinţa. Ea, cea care luptase acerb, ca un bărbat, într-o singurătate strivitoare şi purtând pe umeri o povară care depăşea de multe ori forţele plăpânde ale sexului slab, ea putea de data aceasta să se recunoască femeie în faţa greutăţilor şi să se sprijine pe puterea bărbatului.

Totuşi, Peyrac se schimbase: Tânăra lui soţie nu-şi dădu seama pe moment, dar mai târziu avea să observe emoţionată că, din stăpân, contele ajunsese servitor. Era devotat trup şi suflet fiinţelor firave şi ameninţate care îi încredinţaseră vieţile. Singurul lucru pe care îl cerea de la ei era să supravieţuiască. O ajuta pe doamna Jonas să agaţe vasele grele cu apă fierbinte deasupra focurilor, să care găleţile, refăcea el însuşi

pansamentele răniţilor şi-i îngrijea pe bolnavi pentru a o elibera pe Angelica de aceste munci. Îi risipea lui Cantor proasta dispoziţie cu glume prieteneşti, oprea cu o simplă apăsare uşoară pe umăr certurile stupide şi involuntare care izbucneau uneori din senin, îi înveselea pe copii făcându-le, în forjă şi în, laboratorul unde nu se mai muncea decât foarte rar, mici demonstraţii de magie, care îi umpleau de încântare. De obicei, copii nu aveau voie să intre în ateliere, dar acum li se îngăduise.

Contele se ducea cu Lymon White ori cu Cantor să cerceteze capcanele. Angelica îl văzu într-o zi jupuind cu mâna lui prada, un şobolan moscat, cu o pricepere deosebită. Cu doar câteva vorbe ştiu într-o zi să o ferească pe Elvire de o depresie nervoasă care o făcea să se îndoiască de dragostea ei şi o umplea de remuşcări. Absenţa lui Malaprade o chinuia. Se gândea că pentru a o pedepsi de rapida consolare după moartea primului soţ, Dumnezeu avea să i-l ia pe al doilea.

— Nu te gândi la nimic cât, timp ţi-e foame, îi spuse Peyrac, şi nu mai amesteca măreaţa gândire a lui Dumnezeu cu fantasmele născute din nişte simple crampe ale stomacului. Foamea e un sfetnic rău. Îţi loveşte respectul faţă de tine însăţi şi te face să te înjoseşti. Eliberează forţele egoismului şi te aruncă într-o singurătate abjectă. Aşa că încearcă să te stăpâneşti. Soţul ţi se va întoarce şi veţi mânca împreună.

Toţi trebuiau să fie atenţi la gesturi, căci astfel trupurile sleite puteau să se prăbuşească. Se mişcau încet, cu grijă. Când terminau puţina treabă pe care o aveau de făcut, Peyrac îi sfătuia să se bage în pat şi să doarmă: “Cine doarme, mănâncă”, spunea un vechi proverb. Ceilalţi îl văzură pe conte aducând pietre încinse celor care uitau să-şi pregătească patul. Se scula noaptea ca să supravegheze şi să întreţină focurile.

Într-o zi îi spuse Angelicăi:

— Să o luăm pe Honorine în patul nostru, ca să-i fie mai cald şi să-şi păstreze energia.

Îşi dăduse seama că teama Angelicăi creştea în fiecare seară, când era vorba să o lase pe Honorine în pătuţul ei, luptând singură cu ostilitatea neagră a nopţii. Temperatura scăzuse foarte mult şi trupurile slăbite se încălzeau cu mare greutate. În zori toată lumea dârdâia sub pături. Fetiţa era atât de fericită între tatăl şi mama ei încât obrajii i se îmbujorară din nou. Vântul biciuia şi gemea în noapte. Între ei doi, micuţa dormea ca un pui fericit de jivină.

Când mai ieşea soarele cei, din fort se sileau să facă puţini paşi pe afară, dar se întorceau imediat în căldura adăpostului.

Le trebuia mult timp să se încălzească. Mâinile albicioase ale Honorinei nu se mai dezgheţau. Angelica i le băga în apă caldă. De fapt toate femeile se încălzeau aşa. Toţi începuseră să iubească lemnul, lemnul mereu fidel, trosnind neobosit în vatră, ceea ce nu însemna că Peyrac nu veghea cu atenţie să nu izbucnească vreun incendiu. Atenţia celorlalţi slăbise din cauza stării de sfârşeală, dar a lui crescuse. Seară de seară trecea prin fiecare odaie, după care ieşea afară cu un felinar, să verifice dacă nimic nu împiedica fumul să se ridice prim hornuri, dacă nici o scânteie nu punea în primejdie acoperişul de şindrilă.

Vremea se schimbă dintr-o dată. Se făcuse brusc foarte cald. Parcă erau într-o seră. Trupurile epuizate asudau. Toţi îşi pierdeau vremea cu dezbrăcatul şi aranjatul hainelor de lână şi blană, cu deschisul uşilor şi ferestrelor, cu stinsul focurilor, care trebuiau aprinse apoi seara, când apunea soarele, cufundând din nou lumea în tenebrele îngheţate.

Ziua zăpada se topea cu un şiroit ascuns şi neîncetat. Semăna cu bumbacul umflat de apă, cu o măduvă de soc îmbibată de lichid. Cădea din copaci în bulgări grei. În două zile, imaculata pădure deveni cenuşie, apoi neagră, şiroind de picături strălucitoare. Ţurţurii căzură de la marginea streşinilor cu zgomote de sticlă spartă.

Unicul rezultat imediat al căldurii se văzu de îndată. Carnea îngheţată, păstrată în unul dintre poduri, se strică. Atunci când "iernaticilor" le veni ideea că vremea prea caldă putea să strice carnea pe care o mai aveau, Angelica urcă imediat scara ce ducea în podul cu pricina, unde erau agăţate ultimele bucăţi de vânat şi de cal, ultimul jambon, ultima bucată de slănină... Un miros dezgustător o lămuri repede. Chiar şi bucăţile afumate păreau atinse. In plus, micile animale pe care le-ai fi putut crede moarte ori cel puţin toropite de hibernare, şoareci, şobolani şi veveriţe, ieşiseră de prin toate cotloanele şi dăduseră gata tot ce se mai putea mânca. Prea abătută ca să mai zică ceva, Angelica, ajutată de Kouassi-Ba şi de doamna Jonas, alese ceea ce credea că mai putea salva din acea grămadă împuţită. Restul îl aruncară departe. Cu mirosul ei de cadavru, carnea stricată avea poate să atragă lupii şi coioţii...

Angelica nu-şi ierta faptul că uitase carnea în pod.

— Mi-aş fi putut da seama că aşa avea să se întâmple, repeta ea. Am fi păstrat puţinul care ne mai rămăsese. L-am fi pus în beci, între bucăţi de gheaţă.

— Şi eu aş fi putut să mă gândesc, făcu Peyrac pentru a mai potoli amărăciunea femeii. Vezi, mica mea prinţesă, şi pe

mine mă fac să-mi pierd capul lipsurile, surâse el spre Angelica. Nici nu m-am gândit la stricăciunile pe care era normal să le facă o asemenea încălzire a vremii.

— Dar tu nu stai prea mult pe aici! În fiecare dimineață, cu noaptea în cap, pleci cu Cantor să verificați capcanele. Nu, eu am greşit.

Îşi trecu mâna pe frunte într-un gest ostenit.

— Mă doare foarte rău. Să însemne oare că o să ningă din nou?

Ridicară ochii spre cerul albastru, poleit de raze aurii. Tresăriră amândoi speriați când văzură desenându-se pe limpezimile lui un stol de ciori. Întunecatele păsări anunțau zăpada, la fel de sigur ca şi migrena.

Într-adevăr, a doua zi începu să ningă. Primăvara dădea înapoi. După zăpadă veni ceața. Apoi ninse iar, cu bobițe mici de gheață care pocneau în lemn şi în pieile ferestrelor, spulberate de un vânt tăios.

Fortul nu mai avea alimente decât pentru două zile. Dimineață, după ce împărți mâncarea, Angelica se bucură că nu-şi putea mânca porția. Îşi puse farfuria deoparte. Honorine avea asigurată o masă în plus. Femeia rămase în picioare în fața vetrei, cu mâinile atârnându-i fără vlagă, privind pe gânduri flăcările. Prin minte i se perindau idei neclare şi dezlânate, dar nu triste. Era sigură că aveau să supraviețuiască!... Trebuiau să aibă răbdare şi să nu cedeze. Avea să se întâmple ceva. Primăvara era pe drum. Într-o zi avea să vină, iar animalele urmau să înceapă să alerge prin păduri şi pe malurile acoperite de flori ale râurilor. Fluviile aveau să curgă iarăşi, micile pirogi roşii ale indienilor şi negustorilor, încărcate cu mărfuri, urmau să coboare şi să urce cursurile de apă, puls neobosit al vieții, asemeni sângelui curgând prin vine. Trebuiau doar să aştepte. Femeia nu ştia ce anume, dar era ceva mai aproape decât se putea crede. Se apropia, era lângă ei.

Angelica se încordă, cu urechile ciulite: “E cineva afară!”

În jurul fortului nu se auzea decât şuieratul vântului. Totuşi Angelica era sigură. Era cineva afară!

Se înfăşură în pelerină şi se duse împleticindu-se până la uşă. Nimeni nu-i remarcă ieşirea.

Rafalele biciuitoare îi înfipseră în chipul amorțit mii de ace. Chiar dacă era dimineață, lumina te ducea cu gândul la amurg. Nu se vedeau decât pâcle cenuşii.

Femeia ridică ochii. De undeva de deasupra, nişte siluete neclare o priveau. Erau indieni. Rafalele de zăpadă le dădeau o

înfăţişare vaporoasă, ireală. Totuşi, femeia îşi dădu seama ce erau după modul în care aveau prins părul. Erau irochezi. Dar, lucrul cel mai uluitor, de-a dreptul extraordinar, care o îngrozea, era faptul că, în afara bucăţii de piele din jurul şoldurilor, erau dezbrăcaţi.

17

Erau dezbrăcaţi. Se aplecaseră şi o priveau, iar vântul le culca smocurile stufoase de păr, pline de pene, şi le scutura violent marginile împodobite de ciucuri ale singurei veşminte. Cu gâturile întinse peste buza râpei, păreau să o studieze plini de curiozitate pe femeia albă care ieşise din fort. În jurul lor, tânguirea vântului îngâna un cântec aspru şi nervos. Totuşi irochezii nu tremurau. Ochii negri le străluceau calmi.

Din fort apăru şi doamna Jonas. Nu-şi pierdu vremea cu comentarii şi le făcu indienilor un semn categoric, poftindu-i să intre.

— Veniţi, grăbiţi-vă! Îngheţăm numai când ne uităm la voi! Ce idee, să te plimbi dezbrăcat pe o vreme ca asta! Războinicii înţeleseră imediat mimica femeii. Râzând în hohote, le salutară pe cele două femei ridicând braţul şi desfăcând palma. Apoi intrară unul câte unul în post.

Erau şase, conduşi de către Tahoutaguete, căpetenia cu faţa măcinată de vărsat, şeful oneiouţilor. Dispreţuitor, nu aruncă nici măcar o privire înspre creaturile demne de milă înveşmântate în blănuri, care îi priveau cu ochii măriţi de uimire. Carnea lor călită, unsă cu grăsime, lucea ca o marmură galbenă şi lustruită.

Când Peyrac le ieşi în întâmpinare, Tahoutaguète îi întinse cu amândouă mâinile un colier de wampum format din mai multe împletituri de piele, pe care erau înşirate mărgele mici din porţelan, violete şi albe, care alcătuiau un motiv simbolic.

— M-a trimis Outtaké, marele şef al celor Cinci Seminţii. Colierul e mesajul lui. Zice că îşi aminteşte de tine şi de bogăţiile dăruite sufletelor marilor căpetenii... Acest colier este dovada prieteniei lui. Outtaké te aşteaptă...

Peyrac pricepea acum îndeajuns de bine limba irocheză pentru a înţelege solia lui Tahoutaguete şi a-i mulţumi la rândul său.

Întorcându-se apoi către Angelica, irochezul cu chipul ciuruit întinse şi spre ea un colier simbolic. Tânăra contesă ezita, neştiind dacă ritualul accepta recunoaşterea şi amestecul unei femei în solemnitatea alianţelor, dar Tahoutaguète insista şi-i spuse:

— Primeşte-l, Kawa! Colierul e mesajul femeilor din tribul nostru. Sfatul mamelor s-a adunat când pe cer s-a ivit luna roşie şi a zis: “Iată. Omul-care-ascultă-cerul, bărbatul tunetului, e în primejdie cu tot tribul lui, căci le-a dat căpeteniilor noastre până la ultima bucată din proviziile lui ca să şteargă ruşinea. Dacă moare, la ce o să ne mai folosească alianţa cu el, pe care am plătit-o atât de scump? Dacă piere, o să ia cu el bogăţiile minţii şi inimii lui, iar noi pierdem un prieten. Dacă mor copiii, femeia lui o să ne blesteme. Dacă îi moare femeia, o să ne blesteme el, căci o să-şi aducă aminte că ea l-a salvat de la moarte pe Outtaké, iar Outtaké i-a lăsat să moară. Nu, nici el, nici femeia, nici copii lui nu trebuie să moară. Şi nu o să moară. O să dăm fiecare câte o mână din proviziile noastre ca să o scăpăm pe femeia albă Kawa, care l-a scăpat pe Outtaké, marele şef. Fără el acum eram orfani. Copiii noştri o să spună poate de mai multe ori în iarna asta: Mi-e foame. Foamea e un rău care se vindecă de cum vine primăvara, dar pierderea unui prieten e un lucru care nu se mai vindeca”.

Tahoutaguète facu o pauză, apoi continuă:

— Ia-l, femeie, e ofranda triburilor noastre. Uite! Aici, vezi tu, pe desenul ăsta sunt femeile Sfatului, aşezate. Aici eşti tu şi aici sunt pumnii de fasole pe care ţi-o trimit să-ţi astâmperi foamea, tu şi copiii tăi.

Căpetenia făcu un semn. Unul dintre ceilalţi războinici se duse şi deschise uşa. Alţi şase indieni dezbrăcaţi care aşteptaseră afară intrară în fort, cărând nişte saci grei, de piele. Tahoutaguete desfăcu legătura unuia şi răsturnă pe masa de lemn fasolea, legumă cu care Lumea Veche începuse să se obişnuiască, fiind adusă cu un secol în urmă din America de Sud. Boabele crescuseră pe malurile a şase mari lacuri irocheze, pe coastele însorite ale văii Mohawk, iar păstăile deschise, de culoarea aurului şi a mierii, îşi amestecau splendoarea lor întunecată şi roşiatică. Fasolea era din soiul care îndrăgeşte mai ales malurile lacului Cayuga, de un roşu pal dungat cu alb, din acel pe care-l cultivă indienii mohawk dinspre răsărit, prin ţinuturile lacului Orange, cu bobul aproape rotund, negru strălucitor cu o nuanţă violetă, iar alte boabe erau mai alungite, roz, unele aveau

culoarea bobului de cafea și ciudate desene purpurii... În fine, erau și boabe de un alb imaculat.

Sub veșmintele lor lăcuite și multicolore, răspândeau o aromă proaspătă de legumă, ca și cum ar fi păstrat, în umbra iernii, ceva din aerul limpede de pe coline la vremea recoltei, înainte ca toamna să împurpureze ulmii, atunci când dovleacii și bostanii sunt încă albicioși sub frunzele lor catifelate, când porumbul se îmbrăca în verdele lui acid și când aerul e atât de uscat și de încins în scobitura văii Mohawk, care nu urmează nici un curs de apă, dar unde păstăile cresc maț repede, explodând apoi ca niște petarde.

Cei trei copii se strecurară până la marginea mesei. Își înfundară mâinile în grămada de boabe colorate pe care le luară în căușul palmelor, lăsându-le apoi să se scurgă printre degete. Râdeau de bucurie. Privirea Angelicăi rătăcea de la grămada multicoloră la colierul de wampum, oprindu-se apoi pe chipurile împietrite ale barbarelor creaturi care tocmai sosiseră, după ce străbătuseră vreo sută de leghe, prin pustietățile înghețate, ca să le aducă pe săniile lor ofranda celor Cinci Seminții. Nu știa ce să mai zică. Era atât de emoționată, încât în ochi îi străluceau lacrimi. Era ceva neașteptat și inexplicabil în insolitul gest, care o mișca mai mult decât bucuria și ușurarea pe care le-o aduceau alimentele.

— Fie ca Seminția irocheză să primească mulțumirea noastră, spuse Peyrac grav, cu o voce joasă și răgușită, ca și cum și-ar fi dezvăluit dintr-o dată oboseala. Chiar în locul unde ai pus darul vostru, Tahoutaguete, eu voi pune darurile mele pentru ai tăi. Dar oricât de prețioase le-aș alege, nu vor valora niciodată cât ale voastre. Căci în sacii de piele ne-ai adus viața, iar fiecare din aceste boabe face cât o bătaie de inimă pe care ți-o datorăm.

— Putem să punem cazanele la fiert? întrebă doamna Jonas.

— Așa să fie! Să facem cazan, se învoi impresionantul Tahoutaguete, care avea auzul fin și probabil că știa și câteva cuvinte franțuzești.

Se amestecară din nou, irochezi goi cu pielea arămie și europeni palizi, înfofoliți că nici nasurile nu li se vedeau bărbați, femei și copii, în jurul marelui cazan de fontă neagră.

Angelica îl luă, doamna Jonas turnă apa, iar căpetenia indiană lăsă cu un gest solemn să cadă grămada pestriță. Joffrey de Peyrac aruncă el însuși în cazan ultima bucată de grăsime de urs, iar Eloi Macollet sugeră să amestece puțină cenușă, care

conţinea potasiu, ca să fiarbă mai repede. În lipsă de sare şi de alte condimente, adăugară multe frunzuliţe aromate. Agăţară cazanul deasupra focului, iar copiii îngrămădiră sub fundul lui înnegrit de funingine vreascuri, apoi butuci zdraveni. Toţi se aşezară în linişte, ca la slujbă. Focul era atât de viu, încât apa începu să bolborosească repede. Omenii stăteau care pe pieile de urs puse direct pe podea, care pe pietrele vetrei, ba chiar prin cenuşă. Copiii, aplecaţi spre cazan, deja se hrăneau cu aburii parfumaţi.

Indienii primiră tutunul fin pe care îl oferi contele şi îşi aprinseră lulelele. Refuzară însă cu dispreţ rachiul

— Crezi tu că am putea să ne luptăm cu demonul iernii – aşa cum te-ai convins că am făcut-o – dacă am bea otrava asta pe care albii au adus-o ca să ne fure sufletele? îl întrebă Tahoutaguete pe Joffrey de Peyrac.

— Ce putere ascunsă, ce zeu vă dă puterea să înfruntaţi iarna fără măcar să puneţi ceva pe voi, aşa cum facem noi, albii? îl întrebă la rândul său Peyrac.

— Oranda, răspunse grav indianul. Nu e zeu. Este spiritul vieţii şi se găseşte peste tot: în bobul de porumb pe care-l mănânci, în aerul pe care-l respiri şi în n sfârşitul cer.

— Credeţi că au venit aşa tocmai din ţinutul lor? şopti Angelica, luându-l deoparte pe bătrânul canadian, ca să adune farfuriile şi cupele pentru "petrecere".

—Ete na! făcu Macollet ridicând din umeri. Până şi rezistenţa şi vrăjile lor au o limită! Le place însă al dracului de mult să joace teatru şi şi-au pregătit dinainte mica surpriză. Şi-au ascuns pe undeva hainele din blănuri şi lână, proviziile, nu prea departe, au făcut nişte mişcări doar de ei ştiute ca să îşi recapete răsuflarea şi au apărut aşa cum îi vedeţi, vrând să ne lase cu gurile căscate. Dar, mărturisiţi, şi asta e ceva, nu? i-am văzut rezistând aşa două zile şi două nopţi, în miezul iernii...

Angelica umplu una câte una străchinile întinse, în timp ce cuvintele irochezului îi răsunau încă în minte:

"E pentru tine, Femeie şi Mamă, care ai ţinut în braţe cele Cinci Seminţii atunci când l-ai ţinut pe Outtaké...".

"Sunt poetici şi superstiţioşi aceşti irochezi, dar îndrăznesc să spună lucruri pe care noi, albii, nu vrem nici măcar să le privim în faţă... Şi au îndrăzneala să facă ceea ce noi, creştinii, adesea nici măcar nu gândim..."

Exaltarea frumoasei contese era atât de mare încât nici nu-şi mai dădea seama de slăbiciune şi de oboseală. Umplu un mic vas cu fasole şi alergă să-l ducă în cameră, unde îl lăsă pe

tăciuni, lângă foc. Puse pe un scaun colierul de scoici dăruit de Sfatul Mamelor, apoi se întoarse în sala cea mare. Nu mai simțea foamea. Îi dădu lui Honorine să mănânce, apoi o culcă. Fetița era toropită, ca după orice masă bună. Se săturase. După ce-i aranjă patul, femeia o înveli bine și o privi cu dragoste cum se cufundă într-un somn în sfârșit odinitor.

Tahoutaguète, mereu plin de surprize, scoase catre sfârșitul mesei dintr-un soi de traistă cam un obroc de orez cu bobul foarte fin și alungit, transparent precum cristalul.

— Da, știu, asta adună oamenii din apă prin ținuturile ovăzului, pe malurile lacului Superior, făcu Macollet. Cei de de-acolo strâng destul, dar nu poți să saturi prea multă lume cu atât.

— Dar poți să-i scapi de la moarte, făcu Tahoutaguete.

Și-i arătă lui Macollet cât de neștiutor era. Nu era o hrană, ci un leac, explică indianul. Îi spuse lui Peyrac că trebuia să pună bobițele pe un vas întins, să le umezească și să pună apoi platoul la căldură. De cum avea să încolțească ajungea ça albii să ia o gură de orez și se vindecau de răul care ucidea iarna. Irochezul își ciocăni cu degetul murdar dinții strălucitor de albi, perfecți, pe care scorbutul nu-i atinsese niciodată.

— Dacă înțeleg bine, orezul ne va apăra de scorbut, medita cu voce tare Peyrac. Hei! La naiba, da! Bineînțeles, tulpina, cât de firavă ar fi, tot verdeață înseamnă, adică renașterea vegetației care ne ferește de relele și lipsurile iernii. Dar ajunge oare atât de puțin?...

Dar până la urmă se lăsă convins de metoda indianului și se duse să pună orezul pe un vas întins.

— Să-i mulțumim lui Dumnezeu, încheie doamna Jonas aranjând farfuriile.

Domnul Jonas se duse să-și caute cârtea de rugăciuni.

18

După ce se asigură că toți se săturaseră și dormeau, sau cel puțin picoteau, Angelica se retrase în camera ei. Șuieratul vântului i se părea deja mai puțin sinistru. În cameră stăruia mirosul mâncării. Femeia, ațâță focul ca să facă mai multă lumină. Se așeză pe pat și luă colierul primit de la indieni pe genunchi. Își plimbă degetele pe bobițele lucioase de sidef,

montate cu multă migală şi răbdare. La început nu înțelesese semnificațiile şi valoarea colierelor de wampum, pe care indienii le poartă în situații deosebite. Asistase uimită la schimburile acelor mici şiraguri de perle şi piele împletită care opreau războaiele, făceau pacea şi însemnau pentru indieni o comoară mai de preț ca odinioară cele o sută de livre de aur pentru familia Medici. Un trib era bogat dacă avea cât mai multe asemenea coliere. Înfrânți în lupte, dădeau colierele şi se trezeau din nou săraci.

Angelica vedea acum în acele bucățele de calcar rostogolite de valurile mării, tocite de nisipuri, cu ape fine în care se oglindea admirabila alchimie a naturii, în acele rămăşițe tainice, tăiate şi găurite de un meşter care îşi păstra secretul, alese de degetele fetițelor, înşirate de mâinile agile ale femeilor, în sfârşit aduse cu pioşenie pe brațe de către marii şefi, expresia cea mai măreață a rasei roşii din America. Era esența, mesajul ei perpetuat de generațiile care nu cunoşteau scrisul. În acele împletituri de piele şi mărgele îşi scrisese seminția americană istoria şi ele trebuiau să o salveze de la uitare. Angelica privi desenul care înfățişa cinci femei aşezate de-o parte şi de alta a siluetei hieratice care vroia să o reprezinte pe ea. Boabele de fasole amintite (adică simbolurile lor) erau împrăştiate peste tot, asemeni unor stele de un albastru întunecat pe mozaicul alb al fondului. Bentița (căci aşa arăta colierul) era tivită de un şirag de perle violete şi de un alt rând de perle albe, mai mici. Colierul era o adevărată capodoperă, un fel de bandă lungă şi lată, pe marginile căreia atârnau ciucuri de piele.

Într-o zi avea să fie pizmuită pentru acea mărturie a respectului şi prieteniei irocheze. Deocamdată nu se mai sătura privind colierul, pe care nu se hotăra să-l lase din palme

După ce entuziasmul şi înfierbântarea i se mai potoliră, reveni cu picioarele pe pământ.

Turnă mâncarea care aburea într-o farfurie. Începu să mănânce încet, ținând strachina şi visând cu ochii mijiți valea Mohawk, unde avea să se ducă într-o zi şi unde ştia că domnesc trei zei: Porumbul, Dovleacul şi Fasolea... Valea este plină de lumină. O lumină trandafirie. În aer pluteşte un miros de fum de la nenumăratele cătunuri cu colibe lungi, atât de ciudate, de care i-a vorbit Nicolas Perrot, unde trăiesc zece, cincisprezece familii. Le vedea aliniate în vârfurile colinelor, cu acoperişurile lor rotunjite, toate aureolate de nimbul fuioarelor de fum care se ridică din vetre, purpurii ca nişte racle sub poleirile

asfinţitului, împodobite cu aur roşcat, în chip de ştiuleţi de porumb agăţaţi la uscat...

Şi acolo domneşte un iz de câmpie, de lan. Foarte multe culturi se desfăşoară pe pantele colinelor, împrejmuite de păduri cu copaci mai rari, nu atât de întunecate ca pădurile Nordului. Fără să o fi văzut niciodată, femeia ghicea că era o mare diferenţă între acea vale roditoare a irochezilor, între seminţiile ei galbene şi grave şi pustietăţile roase ale câmpiilor săpate de falii şi râpi, teritoriul necultivat al abenakizilor roşii şi neserioşi.

În cameră intră Joffrey de Peyrac. O văzu aşezată, mâncând încet, cu ochii închişi şi colierul de wampum pe genunchi.

— Ţi-e foame, iubirea mea!

O privi tandru. Bărbatul se gândea că nu semăna cu nici o femeie şi că tot ceea ce făcea avea un farmec al ei, aparte. Acum o vedea fericită, plină de o bucurie ale cărei motive contele ştia că nu i le putea explica. Dar ochii îi străluceau. Se trezise din nou la viaţă.

Departe, dincolo de singurătatea îngheţată, fiinţe ciudate, duşmani, sălbatici, o recunoscuseră. Acum exista pentru şi în inimile acelea primitive...

— Ce înseamnă Kawa, numele pe care mi l-au dat?

— Femeie neobişnuită, mai presus de celelalte femei... murmură bărbatul. Femeie, Stea Neclintită!

PRIMĂVARA

1

— Mamă, prima floare!...

Glasul lui Cantor sparse liniştea serii proaspete şi limpezi. Angelica îl auzi prin fereastra deschisă a odăii, unde mătura cenuşa din vetre. Tânăra contesă tresări.

— Ce spui?

Cantor ridică spre ea un chip luminos şi surâzător.

— Prima floare!.., Acolo! Sub ferestre!... Angelica se repezi strigându-i pe copii.

— Honorine! Thomas! Barthélemy! Veniţi repede! Ia uitaţi-vă: prima floare!

Era un şofran de primăvară, pur şi alb, cu tulpina firavă şi dreaptă înălţându-se din pământul noroios. Petalele translucide lăsau să se ghicească reflexul auriu al pistilului apărat cu grijă.

— Oh! Doamne! Oh! Ce minunăţie! exclamă femeia, căzând în genunchi pe pământul ud.

Rămaseră acolo, fermecaţi, admirând miracolul. Floarea îşi scosese lujerul plăpând chiar la marginea zăpezii. Începând din acea zi, florile se înmulţiră. Dacă dădeai într-o parte cu lopata mormanele de zăpadă îngreunată de apă, descopereai firavele tulpini de un galben pal, deja gata să înflorească. A doua zi, la soare, se înviorau şi deveneau verzi, în timp ce caliciul căpăta cele mai pure şi mai frumoase nuanţe, de violet sau alb.

Din stratul de muşchi gros de un deget se iveau mereu violete cu căpşoarele plecate, descântate de şiroitul neîncetat al pârâiaşelor de zăpadă topită.

Era spre sfârşitul lui aprilie.

Sub soarele deja arzător dezgheţul se grăbea. Înainte ca zăpada să se fi topit de tot din jurul trunchiurilor de copaci, cei

din fort se duseră şi adunară un lichid dulce, scurs din tăieturile făcute în lemnul albicios al arţarilor. Eloi Macollet îl puse la fiert într-un cazan şi obţinu un soi de miere mai subţire. Copiii aveau mai mereu mutrişoarele mânjite şi-şi lingeau buzele.

Zăpada era murdară. Acoperită de muşchi întunecat, de crengi căzute, de conuri de pin stricate şi aruncate de veveriţele care săreau din creangă în creangă, se topea încet. Dezgheţul făcea să se audă şi în pădure un freamăt, însoţit de un clipocit neostoit.

Mulţi copaci şi arbuşti dezvăluiau răni albicioase, făcute de dinţii sălbăticiunilor înfometate, mai ales iepuri şi căprioare. Unii crăpaseră de ger sau se frânseră sub povara zăpezii, alţii erau îndoiţi ciudat, cu vârfurile turtite de blocuri de gheaţă care, la adăpostul versanţilor umbroşi şi reci ai colinelor, se încăpăţânau să nu se topească.

Dar alunul îşi umfla deja mâţişorii verzi, alungiţi, ca nişte omizi vegetale. Se legănau în voia vântului şi îşi răspândeau în aer polenul care îngălbenea zăpada. Mesteacănul, până mai ieri albicios ca osul, schelet de fildeş descărnat, se acoperea de ciucuri mov şi cenuşii, suav voal de franjuri. Ulmii, care alcătuiau un solemn evantai, se înveşmântau în straie de smarald.

Vânătorii se întorseseră cu doi cerbi afumaţi, o jumătate de elan şi măruntaiele umplute ale unui urs, adevărată delicatesă. Era darul lui Mopountook, care promisese să vină curând într-o vizită.

Nu îndrăzneau încă să planteze seminţele de legume, căci peticele de pământ de pe care se topise zăpada nu erau prea însemnate. În plus, primejdia unui îngheţ sau a unei ninsori nu era total îndepărtată. Dar, cu fiecare zi care trecea, primăvara îşi intra tot mai mult în drepturi.

Lacul îngheţat se transformase mai întâi într-o oglindă aburită, apoi gheaţa se acoperise cu un strat de apă. Acum pe apă pluteau insuliţe translucide.

Ceea ce o fermeca pe Angelica primăvara era murmurul apelor deşteptate din somnul iernii. Totul începuse ca o şoaptă abia simţită, născută din încremenita linişte albă. Apoi se auziseră hohotele cascadelor. Acum totul vuia, şoptea, şiroia, umplând nopţile de un freamăt amplificat şi continuu.

Angelica visa. Venise primăvara!

Se crăpa de ziuă mai devreme. Seara, soarele întârzia tot mai mult în prag şi în ferestre. Nu mai aprindeau lumânările şi lămpile.

Şoapta apelor înconjura postul şi lacurile într-un cerc magic.

"Canadienii şi indienii au trecut pe la răsărit..." îi anunţă într-o zi panisul lui Perrot. Indianul, împiedicat în rachete, pleca uneori în interminabile recunoaşteri prin împrejurimi. Îi zărise îndreptându-se către Kennebec. Împotmolindu-se prin mlaştini şi râpi, prin mocirlă şi zăpadă, nimerind în toate gropile, zgâriaţi de crengi, neîmblânziţi şi neînfricaţi canadienii plecau ca în fiecare primăvară spre sud, pentru a prăda satele englezilor.

Cine erau, nu se ştie! Nu băgară în seamă postul. Poate că aveau ordin să-l ocolească... Gazdele de la Lacul de Argint îşi făceau de lucru în lumina palidă a soarelui, împrospătându-şi puterile şi reparând ce era de reparat. Multe se stricaseră, se rupseseră, se prăbuşiseră, garduri, acoperişuri, porţi, totul era ameninţat de ruină şi, pe măsură ce zăpada se topea, dezvăluind adevărul, descopereau cu toţii urmele unui veritabil dezastru. Oamenii ridicau spre lumină chipurile supte şi palide, clipeau din ochii bolnavi şi lăsau balsamul razelor de soare să li se scurgă pe piele ca o apă vie. Copiii rămâneau uneori nemişcaţi, scăldaţi de aerul călduţ. Erau ca nişte puişori friguroşi.

Angelica se înarmă cu răbdare. Avea să se îngrijească a doua zi de mâinile crăpate şi zgâriate, să se spele cu apa primelor ploi, să se apuce cu doamna Jonas de o curăţenie generală. Dar azi avea să stea pur şi simplu, cu Honorine pe genunchi, la fel cum stătuse pe vremea sfârşelii şi a foamei. Avea să aştepte să-şi recapete forţele, să le simtă urcându-i prin trup ca seva în trunchiul copacului. Efortul depus merita un strop de odihnă. Ceruse întotdeauna prea mult acelui corp tânăr, dar călit. Experienţa o învăţase că putea plăti foarte scump primele clipe de după victorie. Odată, la Paris, fusese cât pe-aci să se sinucidă chiar în clipa când obţinuse ceea ce dorise... Dacă n-ar fi fost Desgrez...[1]

Conştientă de faptul că era totuşi o fiinţă plăpândă, se lăsa la voia întâmplării, muncea fără grabă şi amâna pentru a doua zi treburile urgente care i se învălmăşeau în minte.

Dar goana copilărească spre munte, spre râuri, pe malurile lacului, ca să descopere flori, plante, tufişuri, rădăcini, cu care îşi umplea cutiile şi vasele farmaciei? Nu-i scăpa nimic! Le căuta până şi în cele mai mici crăpături ale stâncilor. Le culegea chiar şi pe cele pe care nu le cunoştea: nu era nimic, avea să le descopere mai târziu secretele. Îşi promisese să nu mai petreacă

1 vezi Angelica şi Regele – (n.tr.)

nici o iarnă, fără să aibă leac împotriva bolilor decât apa fiartă şi grăsimea de gâscă şi de urs. Dulapurile ei aveau să miroasă ameţitor. Vasele şi cutiile cu etichete în culori vii aveau să se alinieze pe poliţe. La Wapassou aveau să vină bolnavii de pe o rază de douăzeci de leghe ca să se vindece!

Într-o zi, plecă să descopere primăvara, cu florile şi buruienile ei de leac. O luă şi pe Honorine cu ea.

În covorul încă gălbui al ierburilor, violetele clipeau din ochişorii lor palizi şi orbi. Ciuboţica-cucului îşi înălţa creasta roz, gălbenelele de pădure îşi deschideau corolele atât de uşoare, încât cea mai mică adiere le înfiora, iar anemonele, cele care în Poitou sunt denumite "fata-înaintea-mamei", căci floarea apare înaintea frunzelor din pământul reavăn, învăpăiau cu floriile lor azurii aerul limpede al pădurii.

Pe versanţii stâncoşi ai pantelor, măruntul podbal îşi dezvăluia buchetele aurii, alături de brânduşe şi de ghiocei. Flori plăpânde şi lipsite de apărare, înfiorate de vântul aspru. Angelica străbătea cu un pas vioi vâlcelele şi colinele, fericită să calce pe pământul moale, fără să se împotmolească prin noroaie şi mlaştini. În zilele în care trebuia să strângă plantele, îi lua cu ea şi pe cei doi puşti şi cerea ajutorul Elvirei şi al unuia dintre tinerii de la post, căci avea nevoie să se mişte repede. Culesul trebuia făcut pe o vreme uscată şi însorită, pe la miezul zilei, ca să evite aerul umed al serii. Cel mai mic strop de rouă făcea ca fragilele petale să-şi piardă însuşirile binefăcătoare.

Strânseră din belşug podbal, remediu pentru gât şi gură. Violetele, mai puţine, erau bune pentru guturaiuri şi tuse. Infuzia cu violete e leacul prinţeselor. Podbalul – decoctul ţăranului.

Honorinei îi plăcea să se ocupe ea de violete, punându-le la uscat în pod, cu multă grijă. Angelica îi spusese că avea să facă din ele un sirop parfumat pentru copiii care tuşeau şi cărora le era frică să se lase îngrijiţi.

— Păpădia îşi iţea steluţa galbenă peste tot, împânzind covorul fraged al ierbii. Copiii o scoteau din pământ cu nişte cuţitaşe, îi curăţau rădăcina albă şi plină de firişoare, iar seara făceau salată cu oţet de mesteacăn. Mai târziu, când rădăcina păpădiei deveni roşcată, Angelica o usca şi o punea la conservat. Tăia în două, de-a lungul, bulbii gălbioarei plante, mică floare curioasă şi timidă, care târâie pe sub pământ o "coadă" lungă şi pământie, amară, bună pentru durerile de stomac. Culegea şi rizomii de obligeană, trestia frumos mirositoare care creşte pe malul mlaştinilor. Curăţa rădăcinile de brusture, de cucută de

pădure şi de captalan negru, iarba chelboasă pe care o cunoştea atât de bine din ţinutul ei natal. De fapt, nu era prea sigură că recunoscuse captalanul negru... Florile Lumii Noi erau puţin diferite de suratele lor de pe bătrânul continent. Angelica le întorcea pe toate părţile, le studia, cufundată în gânduri.

Într-o zi, Honorine îi aduse un buchețel de flori ca nişte clopoţei, care semănau cu florile de mărăcine, dar erau mâi pufoase şi mai moi. Frunzele erau de un verde murdar, iar clopoţeii – roz. Femeia o recunoscu imediat. Era fierea-pământului, zisă şi iarba-văduvei, cine ştie de ce. Ea ştia doar că din acea plantă putea să obţină un leac pentru curăţirea pielii. Florile fierte în apă şi lăptişorul stors din tulpină vindecau arsurile făcute de soare. Infuzia era bună pentru pofta de mâncare, dar şi pentru spălarea ochilor. În sfârşit, avea renumele că vindecă scorbutul.

Honorine primi laude pentru descoperirea ei. Sam Holton, un englez destul de citit, le recită din Shakespeare, care vorbea de regele Lear încununat cu fumăriţa luxuriantă şi cu ierburile nebune...

Când pleca doar să caute ierburi, nu să şi culeagă, Angelica nu o lua cu ea decât pe Honorine. Fetiţa încetase să mai fie un copil ca toţi ceilalţi, pusă pe joacă şi interesată doar de mâncare şi de căldură. Redevenise însoţitoarea mamei, de care nu se mai dezlipea. Se înţelegeau de minune când era vorba de arme şi flori. Honorine era rezistentă, se ducea cu Angelica peste tot, ba găsea puterea să mai şi zburde, plină de curiozitate şi neastâmpăr. Ca să fie sigură că nu avea să o piardă prin uriaşa pădure, Angelica îi agăţase de încheietura mâinii un clopoţel. Veselul clinchet îi dezvăluia imediat prezenţa fetiţei.

— Nu vă încurcă micuţa, doamnă? Lăsaţi-o cu noi... îi spunea uneori Elvire, amabilă.

Dar Angelica dădea din cap. Honorine nu era o povară. Nu i-ar fi plăcut să descopere singură natura în floare. Bogăţiile primăverii sunt făcute să fie împărţite...

Rămâneau amândouă îngenuncheate în faţa vreunei flori deschise. Noua lume începea să fie pe placul Angelicăi. Era uneori atât de fericită, încât o lua pe Honorine în braţe şi o strângea nebuneşte; dansau în neştire, iar ecourile sălbatice răspundeau încă mult timp râsului copilăresc.

Urşii se trezeau din hibernare. Într-o zi, Honorine găsi într-o vâlcea o mică minge neagră şi poznaşă care-i dădu imediat multe dovezi de prietenie. Auzind mormăitul ursoaicei-mame

şi trosniturile vreascurilor care pocneau sub paşii grei, Angelica de-abia avu timp să intervină. Un glonte bine ţintit, în gura larg deschisă, opri avântul fiarei care se ridicase pe labele din spate de furie.

Ursuleţul rămăsese orfan, ceea ce o întristă nespus pe Honorine.

— Mama lui l-a apărat la fel cum eu a trebuit să te apăr pe tine, îi spuse Angelica. Ea avea ghearele şi puterea eu pistolul.

După ce îl duseră la fort, îl hrăniră pe ursuleţ cu sirop de arţar şi fiertură de porumb. Era destul de mare pentru a fi înţărcat.

Pentru fetiţă, micul ghemotoc îmblănit era cea mai frumoasă jucărie din lume. Începu să îl iubească enorm, cu o pasiune care le umbrea pe toate celelalte. Angelica trebuia să stea de vorbă cu ea, altfel micuţa nu le-ar fi dat voie tovarăşilor de joacă, Barthélemy şi Thomas, să se apropie.

Ursuleţul, numit Lancelot, după vestitul erou din legendele povestite de multe ori copiilor, pricinui o serioasă ceartă între Cantor şi Honorine.

Încă din primele zile frumoase, Cantor pornise şi el să colinde pădurile, cu un ţel foarte precis. Căuta un animal pe care îl ura, acela care, plin de răutate şi viclenie, devorase toţi iepurii prinşi în capcane, în timp ce el se târa epuizat, sperând să le ducă alor săi o ciozvârtă de carne. Josnicul pirat al pădurii nu era altul decât... glutonul[1]. La fel de crud ca hermina şi nevăstuica, din familia cărora face parte, glutonul nu este mai mare decât castorul.

Cantor îşi descoperi duşmanul de moarte, o femelă, o ucise, dar păstră puiul, un cocoloş cu blană zbârlită, mare cât un pisoi, care rânjea deja agresiv, cu dinţii lui ascuţiţi.

— N-ai avut ce face de te-ai încurcat cu gângania asta, fiule, îi zise Eloi Macollet tânărului, încruntând sprâncenele în faţa "descoperirii". Indienii spun că în ea se ascunde chiar dracul şi ocolesc locul în care îşi face vizuina. Nici un sălbatic n-o să mai calce pe-aici...

— Foarte bine! Aşa o să fim şi noi mai liniştiţi, răspunse Cantor şi păstră animalul.

Băiatul îi puse chiar şi numele din engleză, Wolverines. Wolverines îl ameninţa cu colţii pe bietul Lancelot, îngrozit. În ziua care reuşi să-l muşte, Honorine se înfurie şi ridică tot fortul în picioare. Căută un băţ, un cuţit, o secure, nu conta ce, dar

---

1 gluton – animal carnivor cu blană brună-deschisă, care trăieşte în ţinuturile polare nordice – (n. tr.)

vroia să omoare glutonul. Cantor, care îl ascunsese, îşi bătu joc de enervarea mogâldeţei.

— Acum ştiu pe cine vreau să scalpez, făcu fetiţa. Pe Cantor!...

Tânărul izbucni în râs şi o strigă cu porecla pe care i-o dăduse mai demult, pretinzând că semăna la ochi cu un castor: miss Beaver![1]

— Îmi zice miss Beaver, hohoti micuţa, zdrobită de suprema insultă.

Angelica reuşi să o liniştească, dezvăluindu-i că nu avea de ce să se supere: doar castorii sunt, nu-i aşa, nişte animale foarte simpatice. O luă pe fetiţă, împreună cu Lancelot, să-i vadă pe noii locatari ai iazului de dincolo de munte. Micile vietăţi făceau o adevărată hărmălaie, se agitau în toate direcţiile, ridicându-şi cu o minunată iscusinţă adăposturi rotunde.

— Castorii sunt foarte drăguţi, iar tu eşti chiar mai drăguţă decât ei.

Honorine se însenină, amuzată de săriturile neobosiţilor castori, de agitaţia pe care o zărea prin apa cristalină.

Dar supărarea dintre ea şi fratele vitreg nu se stinse, ba chiar continuă aproape zi de zi, din cauza Bătrânului de pe munte. De fapt nici nu trebuia un motiv foarte serios pentru a aţâţa războiul dintre tăcutul tânăr şi bănuitoarea fetiţă. Înspre apus, pereţii stâncoşi care închideau circul montan de la Wapassou formau un fel de pinten de piatră asemănător cu profilul unui indian bătrân, sau mai curând cu al unui pirat bătrân. Mai ales în amurg, când soarele învăpăia stâncile cu reflexele lui arămii, asemănarea devenea izbitoare. Toată lumea privea cu admiraţie ciudatul contur. Dimineaţa, Bătrânul părea morocănos, seara mustăcea.

Numai Honorine nu-l zărea. Îşi chinuia ochii, încerca să fixeze punctele de reper pe care i le indicau ceilalţi, dar dacă spunea, "îl văd", o făcea fără convingere, pentru a se feri de glumele răutăcioase ale celorlalţi. De fapt, nu-l vedea.

Cantor nu uita să o tachineze, spunându-i că nu era chiar un castor, ci mai curând o cârtiţă. Fetiţa privea din nou scrutător spre munte, căutând printre pomi şi bolovani enigma care nu i se dezvăluia.

Într-o dimineaţă, tânărul începu iar să râdă de ea. Micuţa se repezi la el, gata să-l lovească. Ţipetele îl scoaseră afară din post pe Joffrey de Peyrac.

---

1 miss Beaver (engl.) – domnişoara castor – (n.tr.)

— Ce se întâmplă?

— Toată lumea îmi vrea răul, iar eu n-am nici măcar o puşcă să mă apăr, hohoti fetiţa.

Contele, înveselit, se aşeză în faţa ei, îi şterse cu palma obrăjorii scăldaţi în lacrimi şi îi promise că dacă se linişteа, avea să-i meşterească un pistol al cărui mâner de argint putea să-i servească şi drept măciucă... O luă de mână şi se îndreptară amândoi spre atelier.

Angelica se întoarse către Cantor, care urmărise scena cu un aer sălbatic zugrăvit pe chip.

—Las-o în pace cu povestea Bătrânului de pe munte. Ce dacă nu-l vede? Îţi place să o necăjeşti şi să o umileşti.

— E proastă şi leneşă.

— Nu. E doar un copil de patru ani. Când o să-ţi vină mintea la cap, Cantor? Eşti caraghios căutându-i ceartă unui copil de vârsta ei.

— Toată lumea o răsfaţă şi o linguşeşte, făcu băiatul, încăpăţânat.

Se îndepărtă bombănind în surdină.

— Treaba lor dacă vor să fie sclavii bastardei ăsteia! Eu însă n-o să accept aşa ceva!...

Angelica simţi lovitura în inimă. Doar ea îi auzise vorbele. De fapt ei îi erau adresate. Rămase încremenită locului, amorţită de o durere bruscă, apoi se duse şi se închise în cameră. Îi venea să-l pălmuiască pe Cantor, să-l zgâlţâie bine, să-l... da, chiar să-l omoare în bătaie. Spumega de furie împotriva înfumurării şi bădărăniei băieţandrului care era iubit, înconjurat cu toată atenţia, al cărui tată îl educa răbdător. Avea prieteni, aproape slujitori, asta din cauză că era fiul stăpânului, căruia ştia de pe-acum să-i ţină locul. Şi iată că îşi permitea să-şi bată joc în faţa ei de un copilaş jignit.

În realitate era frământată de multă vreme. În ciuda clipelor fericite alături de cei doi fii – atunci Cantor ciupea corzile chitarei şi se preschimba într-un băiat vesel şi simpatic – nu încetase să simtă în el o reţinere care devenise încet-încet o ură ascunsă. Timpul, departe de a aranja lucrurile, părea să le fi înveninat şi mai mult. Cantor nu-şi prea mărturisea sentimentele, iar ea se întreba dacă băiatul îi reproşa numai faptul că fuseseră atât de mult despărţiţi, ceea ce era un lucru copilăresc, ori dacă, judecând-o cu o intransigenţă la fel de copilărească, nu-i accepta trecutul, viaţa liberă departe de tatăl său. Da, aşa era, nu se putea să nu-i reproşeze şi o asemenea vină. Angelica dăduse înapoi

în fața dificultăților când trebuise, să-i explice fiului că o "văduvie" de cincisprezece ani îi scuza oarecum eventualele libertăți, adesea impuse de împrejurări.

Femeia se gândea că tinerețea nu iartă. Trebuie să te maturizezi ca să înțelegi anumite lucruri. Asemenea pretexte o ajutaseră să păstreze tăcerea. Dar nu-şi putea ascunde faptul că astfel alesese o cale comodă. Ştia la fel de bine că aceeaşi tinerețe poate pricepe totul dacă o ajuți. Ea, Angelica, fusese nematurizată pentru un asemenea rol. Nu avusese curajul să se atingă de trecutul teribil, mai ales în fața lor. Se temuse de reacțiile lor, dar mai ales de ea însăşi. Ştia că tinerețea are în mână toate atuurile: judecata sigură, inima înflăcărată, setea nemărginită de dreptate. Îşi privise fiii ca pe nişte copii, nu ca pe adolescenți de cincisprezece şi şaptesprezece ani. Nu li se destăinuise niciodată, iar acum Cantor îi plătea pentru acea neîncredere prin duşmănia unei inimi rănite şi neconsolate.

Cu Florimond situația era mai simplă. El accepta lucrurile dintr-o dată, mult mai uşor. Avea o fire mai puțin încrâncenată decât fratele său. Văzuse atâtea, de la anticamera regelui până în calele corăbiilor! Nu-i păsa decât de țelul lui şi nu dorea decât să scape neatins din situații grele.

Angelica ar fi fost în stare să jure că avea deja oarecare experiență în dragoste.

Cu fratele lui era altceva. Mai rigid în gândire, fire mai puțin fericită, lua totul în serios. Tânăra femeie se întreba dacă avea dreptate să-l țină la distanță, ori dacă nu cumva, în fața unor eventuale destăinuiri, nu s-ar fi "zbârlit" şi mai mult. Se întreba şi nu se hotăra. Se plimba prin cameră, făcându-l în sinea ei idiot, ingrat, lipsit de inimă. Îi venea să se ducă la el şi să-i strige să plece... fiindcă nu mai vroia să-l vadă în ochi. Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci nu meritau că Dumnezeu făcuse astfel încât să se reîntâlnească toți!... Apoi se liniştea, căci îşi dădea seama că nu era decât un copil, copilul ei; ea era cea care trebuia să încerce să descurce nodul de gânduri negre care îi făcea şi lui viața atât de amară... Dar oare, nu era mai bine ca băiatul să plece şi el ca Florimond, aşa cum de altfel îşi dorea? O ura pe Honorine. Îşi regăsise prea târziu mama. Sunt lucruri pe care nu le poți ajunge din urmă... Ar fi putut pleca împreună cu fratele lui mai mare: o ceruse. Dar tatăl îi spusese: "Nu eşti pregătit încă...".

Angelica îşi reproşa că nu îi ceruse contelui explicații în legătură cu acea hotărâre seacă. Ar fi putut să discute cu Cantor şi să-i risipească îmbufnarea în care se cufundase.

Da, sunt lucruri care nu pot fi ajunse din urmă... Dar poţi să încerci... Acum Cantor era acolo, închis în sine ca o scoică, iar ea nu ştia ce să facă. Simţea că ar fi privit-o ca pe un duşman.

Trebuia să ia totuşi o hotărâre. Altfel, Cantor avea să sfârşească prin a o înrăi pe fetiţă. Un copilaş de patru ani! Cine ştia oare că acea primăvară americană amintea pentru a patra oară de naşterea ei ruşinoasă, petrecută în peştera vrăjitoarei druide? Doar Angelica, dar nu îndrăznea să o spună nimănui.

Se aşeză pe pat. Plecarea lui Cantor i se părea necesară, inevitabilă. Să-l trimită către *Gouldsboro*, în misiune? Poate. Îi plăcea să călătorească. Dintr-o dată însă o lovi teama. Cantor ar fi putut să nu-i ierte niciodată acel soi de exil în care vroia să-l trimită. Atunci ar fi pierdut pentru totdeauna posibilitatea să-şi apropie fiul.

Nu ştia ce să facă. Considerându-se depăşită de situaţie, se lăsă în voia soartei şi a norocului.

Luă din buzunarul centurii moneda englezească de aur pe care o păstra ca pe un talisman. Cap, cu efigia regală – trebuia să-i spună lui Joffrey despre neobrăzarea băiatului şi să discute dacă era cazul să-l îndepărteze. Pajură, cu blazonul Marii Britanii (şi cu jignitoarea inscripţie: rege al Franţei!) – avea să se ducă imediat să-l caute pe tânărul rebel şi să-i mărturisească totul.

Aruncă moneda. Căzu pajura. Cantor, care muncea la forjă, lăsă imediat treaba când îşi văzu mama. Nu se prea simţea în apele lui, având poate mustrări de cuget.

— Vino cu mine să facem câţiva paşi prin pădure, îl chemă femeia.

Tonul nu admitea replica. Tânărul o urmă, nu fără o oarecare nelinişte. Tânăra contesă părea hotărâtă.

Era o zi luminoasă şi răcoroasă de primăvară, chiar puţin rece. În ajun plouase. Pământul îmbibat de apă lucea stins, violet, printre ierburile încă fragede. Adia o boare proaspătă. Pădurea era o simfonie de auriu şi albăstrui. Angelica mergea repede. Cunoştea fiecare potecă. Chiar dacă era frământată de gânduri şi nu ştia încotro se

îndrepta, nu erau în pericol să se rătăcească. Cantor de-abia se ţinea după ea. Se simţea prea greoi când era vorba să se strecoare printre desişurile luminate de verdele crud al primelor frunze. Din când în când Angelica exclama:

—Ia te uită! Ce deasă e pădurea prin râpa asta! La toamnă trebuie să vin pe-aici. O să fie plin de ciuperci.

Sau:

— O să înflorească laurul alb... A ce miroase?... Ah! Valeriană!

Nu se oprea. Ochii ei răscoleau toate frunzişurile şi râpele. Ţinea capul puţin ridicat, simţea până şi cea mai fină aromă. Cantor o vedea mergând în faţa lui cu un pas foarte uşor, ca şi cum crengile s-ar fi dat la o parte din calea ei. Îşi spunea în sinea lui: "e o zână..."

Ajunseră pe creasta muntelui. Pământul frământat era golaş. Vântul îşi făcea auzit murmurul printre trunchiurile pinilor plini de muguri aurii şi verzi. Cei ai brazilor erau de un roşu aprins, ai tisei trandafirii, iar ai zadei violeţi. În aer plutea un iz binefăcător şi plăcut, asemănător parfumului de tămâie.

Angelica se opri la marginea platoului de pe creastă şi privi în zare. Sub ei se zăreau şerpuirile râului sacru, care curgea spre răsărit. Se întorse spre Cantor.

— Nu o iubeşti. Dar un copil, indiferent cine e, de unde vine, cine-i este tată, cine l-a născut, rămâne un copil. Să-i împovărezi neputinţa şi slăbiciunea e o laşitate.

Lui Cantor i se tăie răsuflarea. Cuvintele îl atinseră şi rămase mut... "un copil, o laşitate".

—... Dacă sângele strămoşilor tăi nobili nu te-a învăţat acest lucru, te voi învăţa eu azi.

Angelica porni iar. Coborî şi o apucă pe o potecă aflată pe jumătatea versantului, care urma şerpuirile râului, coborând puţin câte puţin până în vale.

— Te-ai născut în ziua în care tatăl tău era însemnat cu fierul roşu, în piaţa Greve. Îl credeau mort când te-am dus la Templu pe braţe. Parisul era plin de aroma clătitelor de tămâie, vândute de orfani pe străzi, căci era ziua Întâmpinării Domnului[1]. Aveam douăzeci de ani. Vezi, nu eram mult mai mare ca tine, azi. Ajunsă în curtea templului, am auzit plânsetele unui copilaş şi l-am văzut pe Florimond, urmărit de nişte copii ce aruncau în el cu bulgări de zăpadă şi pietre, strigându-i: "Micule vrăjitor! Micule vrăjitor! Arată-ne coarnele...".

Cantor se opri brusc şi se înroşi, în timp ce pumnii i se strânseră de furie:

— Oh! exclamă el, de ce n-am fost acolo! De ce n-am fost acolo!

— Dar erai acolo, râse Angelica. Numai că erai un prunc de câteva zile.

1 Întâmpinarea Domnului – sărbătoare religioasă care se ţine pe data de 2 februarie – (n.tr.)

Îl privi cu acelaşi zâmbet pe buze, de parcă şi-ar fi bătut joc de el.

— Azi îţi încleştezi pumnii, Cantor, dar atunci pumnii tăi nu erau mai mari decât nişte nuci!...

Nu. Nu încetase o clipă să râdă. Revedea micul pumn roz, îndreptat spre cer. Dar râsul îi suna ciudat, amar, răsfrângându-se printre candelabrele copacilor. Tânărul o privi uimit, în timp ce o suferinţă fără nume începea să urce în el. Râsul tinerei femei încetă, înlocuit de o tristă seriozitate.

— Eşti mulţumit că trăieşti, Cantor, nu-i aşa?

— Da, bolborosi el.

— Nu mi-a fost uşor să-ţi apăr viaţa. Dacă vrei, într-o zi o să-ţi povestesc. De fapt, nu-i aşa că nu te-ai gândit niciodată la asta? Nu te-ai întrebat niciodată: cum se face că trăiesc, eu, fiu de vrăjitor, condamnat la moarte înainte chiar de a vedea lumina zilei? Nu mai ţii minte! Aşa că ce mai contează, nu-i aşa? Eşti aici, viu. Ce te interesează pe tine cum a făcut mama ta de douăzeci de ani, ce a trebuit să facă pentru a-ţi păstra comoara pe care o ai astăzi în pieptul acela puternic: viaţa!

Îl bătu în piept cu pumnul ei, deopotrivă uşor şi puternic. El se dădu înapoi înspăimântat, privind-o cu ochii limpezi, atât de asemănători cu ai ei, de parcă o vedea pentru prima oară.

Angelica începu să coboare pe cărare. Acum răzbătea până la ei şoapta râului, amestecată cu murmurul copacilor care fremătau. Arinii, plopii şi sălciile de pe maluri îşi înfiorau coamele frunzişurilor în adierea unei pale de vânt. Se vedea că acolo primăvara venise mai repede. Iarba era înaltă şi deasă.

Angelica îşi dădu seama că nu-i mai putea reproşa nimic băiatului. Privirea lui descumpănită mărturisea că nu se gândise niciodată la ceea ce tocmai îi mărturisise. Normal! Era un copil.

Se înşelase gândind că nu e bine să-i fi vorbit mai devreme, cel puţin despre amintirile care îl priveau. Asta l-ar fi făcut mai iertător, mai puţin rigid. Copiilor le place să le vorbeşti de vremea despre care nu au amintiri. Acest lucru umple necunoscutul de care se tem. Le place să-i îndrumi în acea lume de senzaţii primitive şi adesea incoerente, alcătuită din propriile amintiri. În lipsa acelei îndrumări, Cantor fusese obligat să judece după aparenţe. Crescând, suferise de gelozie din cauza unei mame infidele, dărâmată pe soclul unde o urcase în primii ani ai copilăriei lui naive.

Greul rămânea de mărturisit... de înfăptuit. Partea cea mai grea abia acum urma. Iar gândul femeii se întorcea mereu la Honorine, pe care trebuia să o apere de ranchiune nedrepte.

— Ţi-am spus deja că nu trebuie să împovărezi inocenţa. Ţi-o repet. Pe mine poţi să mă urăşti dacă vrei. Dar pe ea nu. Nu ea a cerut să trăiască. Dar şi aici mă judeci greşit!... Când habar n-ai ce s-a petrecut, nu e bine să-ţi verşi fierea. Şi e un lucru prostesc.

Îl sfredelea cu privirea. Îngrozit, tânărul vedea cum încet-încet ochii mamei lui se întunecau, îngheţaţi de o ură pe care o credea îndreptată împotriva lui.

— Eşti un copil... Dar curând vei fi bărbat în toată firea. Bărbat, repetă ea visătoare. Vei pleca în războaie, fiule, te vei lupta crâncen, până la capăt... Şi e bine aşa. Unui bărbat nu trebuie să-i fie frică să ucidă. Şi vei intra în oraşe cu dreptul învingătorului, vei sărbători victoria, te vei îmbăta şi femeile vor fi obligate să-ţi cedeze... Îţi va păsa de ele? Nu, doar e război, nu-i aşa? Îţi va păsa că au murit de ruşine, că şi-au pus capăt zilelor aruncându-se în vreo fântână? Nu! Că e război! Şi la urma urmei, ce-i cu toate mofturile astea? "Când vorbesc armele, femeia îşi pierde onoarea"... Aşa îmi spunea adesea Rebecca. Răspunde-mi. După părerea ta, ce trebuie să facă o femeie care poartă la sân un copil al războiului? Ce crezi tu că poate să facă? Să îl ucidă sau să se sinucidă? Se întâmplă să existe însă şi femei care aduc pe lume asemenea copii, care îi cresc, îi iubesc şi vor să le asigure o viaţă fericită... Şi asta pentru că sunt nişte copii. Înţelegi? Înţelegi?

Îl străpunse cu privirea. Apoi ochii i se mutară asupra văii care li se deschidea în faţă, blândă şi plină de şoapte. "Cu atât mai rău pentru el dacă nu înţelege, dacă e dur ca piatra! Să plece, să ajungă bărbat fără inimă, o brută... să plece. Am făcut tot ce-am putut".

Femeia aştepta. Îndrăzni să-l privească şi văzu că buzele băiatului tremurau.

— Dacă-i aşa, îngăimă el cu o voce răguşită, dacă-i într-adevăr aşa, oh! atunci iartă-mă, mamă, iartă-mă! N-am ştiut...

Căzu în genunchi în faţa ei, cu chipul ascuns în palme. Izbucni în plâns.

Angelica nu se aştepta la un asemenea gest. Îl luă în braţe şi se pomeni că-l strânge în neştire. Îl mângâia pe păr şi-i repeta mecanic:

— Linişteşte-te! Nu-i nimic!... Linişteşte-te, micuţul meu.

Îi vorbea ca atunci când era mic. Îşi aminti cât de uşoare îi erau buclele de păr, în timp ce acuma erau stufoase, zbârlite şi aspre.

— Linişteşte-te, repetă femeia. Te rog, trecutul nu trebuie să mai aibă dreptul de a ne face să suferim. Suntem teferi, Cantor. Suntem împreună, noi, cei născuţi unii pentru ceilalţi, despărţiţi însă un timp de soartă. Pentru mine doar asta contează... Nu mai plânge.

Încet-încet băiatul se potoli. Cu vocea ei dulce, cu mâna ei fermă şi caldă, Angelica îl eliberase de chin şi de remuşcări. Îi repeta că viaţa era cel mai mare dar făcut omului, că pentru ea faptul de a fi toţi împreună era raiul de pe pământ. Bucuria că îl regăsise pe Cantor al ei după ce îl crezuse mort şi-l plânsese atât, o făcea să suporte uşor cei câţiva spini ai firii lui bănuitoare. Băiatul zâmbi timid, fără a îndrăzni încă să ridice capul. Angelica îl strânse iar la piept, mişcată de gândul că era fiul ei, carne din carnea ei. Misterul legăturilor de sânge, mai puternice ca orice, îi apropia şi-l făcea pe băiat să înţeleagă că Angelica îi era cel mai bun sprijin.

Cantor se îndepărtă de ea, nu înainte însă de a o privi dintr-o dată grav, schimbat, parcă mult maturizat.

— Iartă-mă, repetă el.

Femeia simţi că bărbatul din el îi cerea iertare în numele celorlalţi bărbaţi. Îi luă chipul în palme.

— Da, te iert, şopti ea, te iert.

Începu să râdă.

— Nu-i caraghios? Eşti mai înalt aproape cu jumătate de cap.

Cum stăteau acolo, încă tulburaţi şi încercând să-şi revină în fire, Angelica avu impresia că aude un ciudat ecou al hohotelor de mai devreme ale lui Cantor.

Era ceva de neînţeles. Tânăra femeie se gândi că era o năzărire din pricina emoţiei. Dar îşi dădu seama că totul era real, chiar dacă uluitor. În loc să se îndepărteze şi să se stingă, hohotele se apropiau. Brusc, se auziră şi nişte glasuri care se văicăreau.

— Ai auzit? îl întrebă pe Cantor, care îşi ciulise urechile şi asculta cu atenţie.

Tânărul încuviinţă şi, cu o prudenţă instinctivă, o trase imediat la adăpost, într-un pâlc de copaci. Glasuri şi plânsete în acele locuri pustii!...

— Linişte! făcu băiatul.

Vocile se apropiau. Se auzeau desluşit paşii mai multor persoane foşnind prin ierburi.

La cotul râului apăru un indian. Era înalt, pământiu, hidos cu tatuajele lui de luptă, albe şi roşii. Purta părul strâns într-un

coc lucios de grăsime, împletit cu fâşii de blană, pene şi ţepi de porc spinos. În mână ducea o muschetă. Ţesătura care îi învelea umerii părea îngreunată de apă, de la ploaia care încetase abia de dimineaţă. Se vedea că venea de departe. Probabil că nu făcuse popas în timpul ploii. Mergea încet, cu capul plecat şi cu un aer de oboseală, urmând cursul râului.

Ajunsese aproape în dreptul pâlcului de copaci în care se ascundeau Angelica şi fiul ei. Cunoscând mirosul fin al indienilor, cei doi se temeau să nu fie descoperiţi. Dar la marginea pădurii apărură şi alţi oameni. Încă un indian, apoi, sprijinită de el, o femeie albă, cu veşmintele zdrenţuite, ciufulită şi plină de noroi, chiar şi pe faţă. În spatele lor venea o altă femeie, care ducea în braţe un copilaş de vreo doi anişori. Ale lui erau plânsetele. Femeia, la capătul puterilor, mergea ca o somnambulă. Apoi veneau doi indieni care cărau doi copii: un băiat de vreo şase ani şi o fetiţă ceva mai mare, adormită, dacă nu leşinată, într-o stare jalnică. După ei apăru un alb, care căra alt bărbat, tot alb, ambii cu hainele rupte, cu feţele şi braţele pline de zgârieturi, apoi un băiat de vreo doisprezece ani, buimac, încărcat ca un măgar cu un bagaj pestriţ de baloţi şi tot felul de alte obiecte. În vârful grămezii trona, printre altele, un ulcior de cositor.

În sfârşit, în coada micului convoi, parcă împingându-l, păşea un indian solemn, agitând într-o mână securea, în cealaltă tomahawkul.

Bizarul cortegiu defila prin faţa Angelicăi şi a lui Cantor fără să-i observe. Chiar şi indienii păreau obosiţi.

Deodată, femeia cea tânără, cu copilul în braţe, căzu în genunchi. Indianul cu muscheta se întoarse din drum şi o pocni cu patul armei între omoplaţi. Copilul începu să ţipe ascuţit. Cuprins de o furie bruscă, sălbaticul îl luă de picior şi-l aruncă în râu.

Angelica ţipă.

— Repede, Cantor!

Tânărul se repezi, din doi paşi ajunse pe mal şi se aruncă în apă sub ochii uimiţi ai străinilor. Angelica ieşi dintre copaci, cu pistolul în mână. Ştia că cel mai mic incident se putea transforma într-un adevărat măcel când era vorba de abenakizi sau de irochezi. Dar la fel de bine, totul se putea aranja. Chestie de diplomaţie şi de noroc.

— Te salut, îi spuse ea şefului. Nu eşti cumva marele Scacho, căpetenia etseminilor?După felul în care purta colierul

din dinţi de urs, ca şi după ţepii roşii de porc spinos, înfipţi în păr, femeia îşi dăduse seama din ce trib făcea parte indianul. Acela răspunse:

— Nu! Dar sunt ruda lui, Quadequiba.

"Slavă Domnului!" gândi Angelica. Cantor tocmai ieşea din apă, ud fleaşcă, ţinând copilul care se sufoca, tuşea, dar nu avusese timp să leşine. În ochişorii lui albaştri se citea o groază mută. Mama lui se repezi, îl smulse din braţele tânărului şi îl strânse la piept. Amândoi clănţăneau din dinţi şi tremurau atât de tare, încât femeia d-abia reuşea să se mai ţină pe picioare. Îşi pierduseră glasul, copleşiţi de o frică animalică.

— Sunt englezi, observă Cantor. Probabil că abénakizii i-au răpit de pe undeva din sud.

În fala neaşteptatei intervenţii, etseminii se strânseră imediat în jurul prizonierilor. Bănuitori, aşteptau un cuvânt din partea căpeteniei, care trebuia să hotărască dacă întâlnirea era sau nu de rău augur. Faptul că femeia albă care ieşise ca din pământ le vorbea limba li se părea un semn bun.

— Să înţeleg că ştii să vorbeşti limba noastră, femeie? întrebă şeful ca şi cum nu şi-ar fi crezut urechilor.

— Încerc! Oare o femeie nu poate grăi ca Oamenii Adevăraţi?...

Era denumirea pe care abénakizii şi-o dădeau cu mare plăcere. Copiii Aurorei dar şi Oamenii Adevăraţi. Singurii. Ceilalţi, toţi ceilalţi, inclusiv algonquini şi irochezi, nu erau decât nişte câini bastarzi. Căpetenia păru să aprecieze că necunoscuta distingea acea nuanţă şi că îşi dădea seama în acelaşi timp de onoarea pe care o avea folosindu-le limba. Furia părea că i se topise.

În tăcerea tulburată doar de freamătul frunzelor şi de ciripitul păsărilor, cele două grupuri se priveau şi se "cântăreau".

În acel moment unul dintre englezi, cel rănit, aşezat pe pământ de celălalt bărbat alb, ridică ochii către Angelica şi-i atinse poala rochiei.

— Voi? Francezi?

— *Yes, we are french*, răspunse Cantor.

" Imediat, toţi acei nefericiţi se aruncară la picioarele tinerei femei şi ale băiatului, implorându-i:

— *Pray, purchase us*! Pray, do purchase as!...

---

1 (în engl. în orig.) – Da, suntem francezi – (n.a.)
2 (în engl. în orig.) – Fie-vă milă, răscumpăraţi-ne! Fie-vă milă, răscumpăraţi-ne! – (n.a.)

Se agăţau de ei cu mâinile lor îngheţate. Erau palizi, cu chipurile brăzdate de rănile făcute pe drum de crengile copacilor. Bărbaţii aveau chipurile nebărbierite de mai multe zile.

Indienii îi priveau, dispreţuitori.

Dominând implorările şi plânsetele, Angelica încercă să-l convingă pe şeful indian să meargă cu ei până la fort, unde bravii războinici aveau să găsească adăpost, tutun şi mâncare. Dar indienii dădură din cap, refuzând. Se grăbeau să ajungă la râul Saint – François, iar de acolo în mica lor aşezare de pe malurile fluviului Saint – Laurent. Pe prizonieri aveau să-i ducă după aceea la Montréal şi să-i vândă pe un preţ bun. Şi apoi, albii din fortul Wapassou nu erau prietenii englezilor? Aşa le spusese Sutana Neagră!

Indienii deveniseră ameninţători. Angelica se gândi că era mai bine să se sprijine cu spatele de un copac şi văzu că şi Cantor avea aceeaşi intenţie. O lovitură de tomahawk pe la spate poate veni oricând! Retrăgându-se încet, odată cu ciorchinele de prizonieri, femeia continua să discute cu indienii, avându-l alături pe Cantor. Vorbeau în abénakiză şi în franceză. Le pomeni de Piksarett, de Mopountook şi de bătrânul Massawa, cu care Bărbatul Tunetului încheiase mai demult o alianţă.

Indienii părură iar curioşi.

— E adevărat că Bărbatul Tunetului face să se clatine munţii? o întrebară. E adevărat că irochezii au fugit din faţa lui?

— Da, Bărbatul Tunetului face să se clatine munţii. Nu, irochezii n-au fugit. Pur şi simplu au încheiat o alianţă cu el, căci le-a plătit preţul sângelui cum nimeni n-a mai pomenit vreodată.

— E adevărat, întrebară din nou abénakizii, că irochezii au primit în dar şi perle roşii ca sângele, galbene ca aurul şi limpezi ca seva copacilor, perle cum nimeni n-a mai văzut până acum?

— Da, e adevărat. Veniţi până la fort. O să le vedeţi cu ochii voştri. Ploaia începu să cearnă încet peste frunzişuri.

Deodată se auzi un ţipăt ascuţit, de fapt mai mult un fel de mieunat... Indienii izbucniră în râs, în timp ce pe chipurile Angelicăi şi al lui Cantor se citea surpriza. Mulţumit că şi ei reuşiseră să-i uimească pe albi, unul dintre indieni scoase dintr-un fel de sac pe care îl purta la brâu o mică fiinţă congestionată şi golaşă, pe care o ţinea cu capul în jos. Ţâncul începu să urle cu toată energia unui nou-născut nemulţumit.

Una dintre femei începu să-i vorbească printre suspine lui Cantor, înțelegând că băiatul ştia bine engleza.

— Spune că-i copilul ei. L-a născut acum şase zile, în pădure...

— Doamne Dumnezeule! şopti Angelica. Trebuie neapărat să-i convingem pe abénakizi să vină până la post, ca să-i îngrijim cumva pe bieții oameni.

In sfârşit, mărind promisiunile de perle, tutun şi muniții pentru muschete, reuşiră să-i convingă pe indieni. Pe drum, în timp ce Cantor îl sprijinea pe rănit, celălalt englez le povesti odiseea lor.

Locuiau într-un mic cătun, "locuitori de hotare" cum le ziceau riveranii. Aşezarea se numea Biddeford şi se afla în apropierea lacului Sébago. Fortul adăpostea vreo treizeci de familii. Dar unii fermieri mai dornici de libertate, de mişcare, cum erau cei din familia William, se aşezaseră în afara zidului de apărare. Cel care povestea, Daugherty, şi fiul lui, tânărul Samuel, erau argații acelei familii. Într-o dimineață, când să se apuce de treabă, de-abia se deschisese poarta că şi apăruseră din desişuri câțiva abénakizi. Probabil că noaptea stătuseră ascunşi şi pândiseră o asemenea ocazie să intre în curte.

Într-o clipă, sălbaticii îi imobilizaseră pe toți, smulgând copiii din pături, ceea ce explica de ce micuții erau aproape dezbrăcați, doar cu cămaşa pe ei, ca şi doamna William. La apariție indienilor femeia tocmai se îmbrăca. Atacatorii luaseră toate hainele, obiectele şi alimentele aflate la îndemână, îi scoseseră pe toți afară şi fugiseră în pădure. Atacul se desfăşurase într-o tăcere atât de mare şi cu o iuțeală atât de uluitoare, încât cei din fort şi din sat nu auziseră nimic. Nici nu văzuseră. Ceața fusese în acea dimineață foarte deasă: nu se vedea nici la doi paşi.

Pentru prizonieri urmase un marş chinuitor. Indienii, dornici să se îndepărteze cât mai repede de locul atacului, îi tot zoreau. Fermierul, încălțat doar cu un pantof – era pe cale să şi-l pună pe cel de-al doilea când fusese luat pe sus de indieni – îi dăduse ciorapii soției, care fusese răpită în picioarele goale. Unul dintre sălbatici, înțelegând că femeia era gravidă şi nu mai avea mult până la soroc, îi dăduse o pereche de încălțări din piele de elan. William se răni la piciorul desculț într-un spin.

A doua zi ajunseseră pe malurile râului Adroscoggin. Sălbaticii cioplişeră două plute. După ce trecuseră apa, îndepărtându-se de aşezările engleze, indienii se învoiseră să

încetinească ritmul marşului. Piciorul fermierului se umfla. Trebuia să fie sprijinit. Apoi doamna William fusese apucată de durerile facerii...

Glasul bietului argat, Phileas Daugherty, urca şi cobora ca într-o litanie neîncetată, dezvăluindu-le unor urechi în sfârşit politicoase, necazurile îndurate. Prezenţa Angelicăi şi a lui Cantor îi mai linştea pe englezi.

Ploaia se înteţi; mersul prin noroi avea în el ceva jalnic. Când ajunseră să zărească fortul Wapassou şi o luară pe lângă lacuri, vijelia se dezlănţui. Vântul răscolea verdele crud al mestecenilor.

În sfârşit, Angelica şi oaspeţii indieni intrară în adăpostul sălii bine încălzite. Joffrey de Peyrac, pus imediat în gardă cu cele întâmplate, îi primi politicos pe abenakizi. Tânăra contesă se ocupă de prizonieri. O culcă pe doamna William în patul doamnei Jonas. Spălată, bandajată, încălzită, femeia, până atunci albă ca ceara, îşi recăpătă culoarea din obraji. Cealaltă femeie, mama copilului aruncat în râu, rămăsese pe bancă, dârdâind. Când Angelica vru să o ducă în altă odaie ca să-i scoată veşmintele ude, Quandequiba se împotrivi. După un obicei abenakiz, cel care punea primul mâna pe un prizonier îi devenea stăpân şi trebuia ascultat, sub ameninţarea unor straşnice pedepse. Tânăra femeie şi fiul ei erau sclavii lui Quandequiba, care nu părea să fie dispus la o prea mare blândeţe.

— Quandequiba ăsta e mai rău ca râia, şopti Angelica la urechea lui Nicolas Perrot, pe care-l trăsese deoparte. Încearcă tu, canadianule, să-l convingi. Trebuie să o îngrijesc pe biata femeie.

Era indignată de indiferenţa lui Perrot faţă de soarta acelor oameni, mai ales a femeilor. Chiar dacă era un om foarte curajos şi de treabă, rămânea mai presus de toate canadian, aşa că îi socotea pe englezi nişte fiinţe nedemne de a fi îngrijite. Zărind însă în ochii Angelicăi o dezamăgire amestecată cu oroare, încercă să se dezvinovăţească.

— Să nu credeţi, doamnă, că aceste femei sunt chiar de plâns. Sigur, indienii le tratează ca pe nişte servitoare, este adevărat, dar să nu vă temeţi pentru onoarea lor. Indienii nu-şi violează niciodată prizonierele[1], ca prin Europa. Ei sunt de părere că a silui o femeie înseamnă a-ţi atrage nenorocirea asupra

1 Obiceiurile indiene care pretindeau respect faţă de femeie, larg răspândite la începutul secolului XVII-lea, au dispărut treptat, datorită exemplului albilor şi sub influenţa alcoolului. Către sfârşitul secolului XVII-lea, mulţi indieni nu ezitau să violeze femei albe – (n.a.)

casei. În plus am impresia că femeile albe le stârnesc un soi de silă. Dacă aceste englezoaice şi copiii lor se vor arăta ascultători şi cuminți, nu vor avea de ce să se plângă. Iar dacă au norocul să fie cumpărați de vreo familie onorabilă, o să fie botezați şi o să li se salveze sufletele. O să aibă norocul să fie vindecați şi salvați de erezie.

Îi aminti contesei că şi canadienii erau răpiți de irochezi. Erau chinuiți în mod bestial, ceea ce nu se putea spune despre prizonieri abénakizilor.

După acele lămuriri, Perrot se duse să-l caute pe Quandequiba şi să încerce să-l convingă. Dacă-i murea prizoniera, ce folos avea să mai tragă din expediție, în afara câtorva haine amărâte şi a unor strachini pe care le cărase mai multe sute de mile?

Cufundat în încântarea tutunului fin, Quandequiba se învoi.

Tânăra femeie era una dintre surorile doamnei William. Locuia în fortul Biddeford. Soțul ei fiind plecat câteva zile la Portland, venise împreună cu copilul în vizită la sora ei. Ce avea să zică bietul James Darwin, soțul ei, găsind casa goală? Femeia nu se putea opri din plâns. Angelica, ajutată de Elvire, îi făcu o baie de aburi, îi dădu schimburi uscate şi-i aranjă cât putu părul. În sfârşit, pe chipul tinerei se ivi un zâmbet slab, mai ales că micuțul, săturat şi încălzit, îi adormise în brațe. Tremura de frică pentru el. Copilul plânsese tot drumul. Țipetele lui îi exasperaseră pe indieni, care fuseseră de două ori gata să-l omoare, ca să scape. Până la urmă ar fi reuşit, fără intervenția lui Cantor. Mama lui îi săruta mâinile Angelicăi şi o implora neîncetat să-i răscumpere. În cele din urmă adormi lângă sora ei.

Doamna Jonas veni să-i ceară sfatul Angelicăi în legătură cu fermierul, care îşi ținea piciorul umflat într-un vas cu apă, smirnă şi ierburi de leac. Tânăra contesă îşi dădu seama că numai bisturiul putea să-l mai scape de cangrenă. Indienii o privirâ cu admirație în timp ce se servea plină de îndemânare de micul cuțitaş strălucitor, pe care i-l forjase domnul Jonas.

Sălbaticii erau mulțumiți de primirea care li se făcuse. Stăpânul fermierului îi mulțumi frumoasei femei pentru faptul că îi făcuse prizonierul să meargă.

Din când în când țipetele nou-născutului se auzeau din sacul în care indianul îl păstra ca pe un iepure jupuit, pus deoparte pentru cină. Angelicăi îi trebui multă diplomație ca să obțină mica ființă. Reuşi în cele din urmă. Îl spălă şi îl schimbă pe pat, lângă mama lui.

— Slavă Domnului, e fetiţă! O să trăiască... fetele sunt mai rezistente decât băieţii...

Îi unse pielea sensibilă cu ulei de floarea soarelui, o înfăşă şi o puse la sânul mamei, care, din fericire, mai avea puţin lapte. Biata femeie povestea chinurile groaznicului drum pe care trebuiseră să-l străbată fără încetare, cu frigul, foamea, frica şi rănile lui. Doamna Jonas, care ştia engleza ca orice bună negustoreasă din La Rochelle, le tălmăcea celorlalţi.

Englezoaica povestea că, în clipa când o apucaseră durerile facerii, crezuse că îi sunase ceasul. Indienii se arătaseră totuşi destul de omenoşi. Construiseră o colibă din crengi; acolo născuse femeia, moşită de soţul şi sora ei. După naştere, destul de uşoară de altfel, sălbaticii păruseră să se bucure, ba chiar sărbătoriră, dansând şi scoţând obişnuitele lor urlete îngrozitoare. Se învoiseră să rămână încă o zi în acel loc, pentru a-i lăsa lăuzei timp să se odihnească şi împletiseră din crengi un fel de targă. Aşa fusese cărată femeia timp de două zile, de către soţul ei argat. Dar după aceea bărbaţii nu mai rezistaseră. Erau epuizaţi, mai ales William, al cărui picior copsese. Indienii nici nu se gândeau să care ei targa. Ar fi fost ceva înjositor. Tocmai când se sfătuiau să-i omoare pe micuţ şi pe biata femeie, aceasta găsise puterea să meargă singură. Calvarul continuase.

Acum toţi englezii se simţeau ca în Paradis, dar a doua zi chinul avea să reînceapă. Angelica nu se putea împăca deloc cu gândul de a le lăsa pe femeile albe în mâinile sălbaticilor. Se sfătui cu Joffrey, frământându-şi mintea şi încercând să găsească soluţia pentru a le scăpa. Contele propusese deja să răscumpere toţi prizonierii, dar abénakizii refuzaseră categoric. Acceptaseră cadourile deoarece se învoiseră să treacă pe la fort. În faţa unor perle, a şase cuţite, a câte unei mantii pentru fiecare, căzură de acord să mai rămână o zi, pentru ca starea prizonierilor să se îmbunătăţească. Dar ţineau prea mult să-şi facă o intrare glorioasă în aşezarea lor, împingându-i pe prizonieri de la spate, tatuaţi în culori aprinse, în mijlocul uralelor entuziasmate, în loc să se întoarcă cu mâinile goale dintr-o expediţie atât de periculoasă. Unde mai pui că prietenii lor, canadieni din Montréal, aveau să-i felicite călduros pentru contribuţia la salvarea unor suflete. Şi să-i plătească foarte bine. Francezii sunt foarte generoşi când e vorba de câştigarea sufletelor de partea credinţei lor. Asta fără îndoială pentru că erau atât de puţini şi aveau nevoie de ajutorul multor forţe ascunse. Iar în această privinţă arsenalul, de toată frumuseţea, era complet:

sfinţi, îngeri, sufletele morţilor lor, sufletele convertite... Iată de ce francezii din Canada aveau până la urmă să biruie asupra irochezilor şi a englezilor, în ciuda numărului lor redus. Iar Quandequiba nu putea să-i trădeze şi să-i lipsească de sufletele pe care contau atât de mult. Peyrac putea oare să le dea garanţia că avea să-i convertească şi să le asigure un botez adevărat, cu preot? Nu,-nu-şi aşa? Atunci de ce atâtea vorbe deşarte?

Angelica începu să simtă că-i înţelegea, ba chiar îi ierta pe cuceritorii spanioli care arseseră o bună parte din rasa roşie pe uriaşele lor ruguri. Probabil că uneori aveau şi scuze. Tânăra femeie ar fi vrut să pună mâna pe arme, dar, deşi nu-i plăcea deloc să-i lase pe albi la discreţia sălbaticilor, Peyrac nu putea să rişte un război cu Noua Franţă şi cu naţiile abénakize pentru o mână de fermieri englezi. Angelica sfârşi, cu moartea-n suflet, prin a recunoaşte că avea dreptate. Trebuia să înveţe încă multe lucruri despre America.

Dimineaţa următoare şi-o petrecu la căpătâiul unuia dintre copii, anume fetiţa de şase-şapte ani, Rose Ann, care se simţea foarte rău. Chiar bine îngrijită, nu se ştia dacă mai putea fi salvată. Mama ei nu-şi făcea iluzii deşarte. O privea patetic pe frumoasa stăpână a fortului, care se străduia să o salveze pe micuţa Rose Ann.

Probabil că înţelesese discuţia Angelicăi cu doamna Jonas. Cele două femei vorbeau despre neînduplecarea indienilor. Gândindu-se la frigul umed al nopţilor din pădure, nopţi pe care fetiţa nu ar fi putut să le înfrunte, femeia puritană se pomeni cu ochii umezi.

— *My daughter will die*[1], murmură ea:

După-amiază Angelica zări pe indianul căruia îi aparţinea fetiţa, stând faţa vetrei şi fumându-şi pipa. Se duse şi luă loc în faţa lui.

— Ai văzut vreodată clătinându-se un munte? îl întrebă ea. Ai văzut omida verde coborând din cer şi ploaia de stele?

Bărbatul păru interesat. Asta însemna că printre pleoapele mijite i se zăriră două străluciri scurte. Angelica învăţase deja să citească în acele semne. Nu se mai dădea bătută în faţa unui chip împietrit, ca al abénakizului din faţa ei.

— Irochezii au văzut toate astea. Şi au căzut cu feţele în ţărână.

Sălbaticul, pe nume Squanto, scoase coada pipei dintre buze şi se aplecă spre ea.

1 Fiica mea va muri – (în engl. Orig.) – (n.a)

— Dacă o să le vezi şi tu şi o să le povesteşti alor tăi, n-o să mai ai nevoie de sclavi ca să fi felicitat şi invidiat, ba chiar mai mult, crede-mă! Un asemenea spectacol doar pentru tine, păi asta face mai mult decât mica ta prizonieră. Şi ştii foarte bine că o să moară. Ei?

După acele cuvinte învăluitoare şi perfide, între Squanto şi ai lui avu loc o discuţie foarte aprinsă, gata să se preschimbe într-o bătaie în toată regula. Ceilalţi erau invidioşi pe stăpânul micii englezoaice, care avea să ia parte la un asemenea spectacol magic. În acelaşi timp nu vroiau să renunţe la prăzile lor. Ce mai, era un adevărat proces de conştiinţă. Joffrey de Peyrac îi despărţi pe înfierbântaţi spunându-le că, dacă numai Squanto putea să vadă totul, în schimb ei aveau să audă şi să fie astfel martori. Fericitul spectator avea după aceea să le povestească ce văzuse. Nici pentru canadieni nu era rău să ştie ce se întâmplă la Wapassou.

În amurg, albii îl luară pe Squanto şi-l duseră pe celălalt versant al muntelui. Indianul putu să vadă faleza deschizându-se, crăpând şi zdrobindu-şi măruntaiele cu un bubuit înspăimântător. Când se lăsă întunericul, trei sau patru petarde, care explodară în ciuda aerului umed, îl dădură gata pe sălbaticul uluit. Când se întoarse printre ai lui arăta ca Moise coborând de pe muntele Sinai.

— Da, am văzut căzând din cer!

A doua zi, doamna William îşi îmbrăţişă fata inconştientă dar salvată, pe care nu se îndoia că o vedea pentru ultima oară. Îi spuse Angelicăi cum putea să ajungă în aşezarea Brunswick Falls, pe râul Androscoggin, unde locuiau bunicii copilului. Poate că într-o zi doamna contesă avea să o ducă pe micuţă acolo. Strânse copilul la piept pentru ultima oară, apoi porni pe urmele sălbaticilor paznici.

Angelica privi micul grup care se îndepărta prin ploaia liniştită. Pâcla acoperea lacurile. Vârfurile copacilor se topeau în negurile grele de apă. Indienii şi prizonierii o apucaseră deja pe lângă lac. Copiii erau căraţi de stăpânii lor, apoi venea Samuel Daugherty, puştiul de doisprezece ani, încărcat iar ca un catâr. În spate mergea argatul, sprijinindu-l pe William, care şchiopăta.

Femeile, îmbrăcate cu haine călduroase şi încălţate cu pantofi mai buni, îl duceau pe Cornelius, copilul de doi anişori. Angelica îl adormise ca să tacă şi îi dăduse mamei o sticluţă cu o poţiune calmantă. Răbdarea indienilor nu avea să mai fie pusă la încercare.

Cele două prizoniere ridicau ochii şi se străduiau să se țină după pasul elastic şi grăbit la indienilor. Micul grup se topi curând, înghițit de pădurea înverzită, prezență tulburătoare, avidă şi umedă...

2

Pe măsură ce vremea se încălzea, la Wapassou soseau indieni veniți din toate părțile, pentru schimburi. Intrau înăuntru fără să se formalizeze, îşi lepădau blănurile pe mese, se suiau numaidecât în paturi cu mocasinii lor plini de noroi şi începeau să-şi pufăie pipele. Cereau apa-de-foc şi îşi băgau nasurile peste tot. Doamna Jonas era disperată.

Febra blănurilor îi molipsea până şi pe cei mai indiferenți. Peyrac repeta că nu dorea o asemenea negustorie şi că acele câştiguri aveau să devină repede o momeală. Ştia că francezii din Noua Franță aveau două lucruri sfinte: crucea şi monopolul blănii din castor. Găsea că era inutil să-şi atragă duşmănia guvernului din Québec printr-un comerț de care nu avea nevoie. Dar era greu totuşi să rămână deoparte. De vină era "boala" ținutului şi a primăverii. Îi molipsea pe toți ca o febră de sezon.

Cum să rezişti fascinației acelor blănuri stufoase şi călduroase, moliciunii lor nemaivăzute, albeței imaculate a herminelor, negrului de cărbune al vidrelor, dulceței cenuşii, violete ori albăstruie a vizonului sau a vulpii polare, dar mai ales aurului roşcat şi stins al castorilor, cu modele perfecte, uneori late de zece degete, sau, în sfârşit, blănurilor de urs negru, de lup, de nevăstuică, de sconcs?...

Apărură şi călăuzele canadiene, printre care şi Romain L'Aubignière, încarcate de blănurile adunate de prin ținuturile înalte, pe celălalt mal al fluviului Saint – Laurent. Îndrăzniseră să vină la Wapassou fără ştirea compatrioților pentru a-i cere lui Peyrac să le vândă blănurile în aşezările englezeşti olandeze, ceea ce ei nu puteau să facă fără a fi acuzați de trădare. Dar ştiau că pe noua "filieră" aveau de câştigat de două ori mai mult şi că de la englezi puteau lua în schimb obiecte de fierărie de două ori mai ieftine şi mai bune decât cele din Canada. Dacă nu vindeau blănurile în Québec aveau să câştige deci de patru ori mai mult.

Contele primi să le servească drept intermediar. În schimb, canadienii aveau să-i fie aliați dacă le-ar fi cerut ajutor.

După vizita lui L'Aubigniere, bătrânul Eloi Macollet nu mai putu să reziste. În mijlocul mirosurilor de blănuri, de animale, semăna cu un bătrân cal de război care aude sunetul trâmbiţelor şi al tobelor. Adună scoarţe de mesteacăn, le prinse, le cusu, le lipi şi, isprăvindu-şi mica pirogă, o luă în spate şi porni în căutarea unui mic curs de apă care să-l scoată în Saint – François. De acolo avea de gând să ajungă în ţinutul indienilor outauisi. Angelica şi copiii îl însoţiră multă vreme şi-i făcură îndelung semne cu mâinile, în timp ce bătrânul se lansa sprinten în vâltoarea torentului.

Rose Ann se vindecase. Era subţirică, înaltă, palidă, iar exuberanţa Honorinei părea că o sperie. Fetiţa Angelicăi o numea cu un aer protector "micuţa", chiar dacă Rose Ann avea de două ori vârsta ei. Se înţelegeau bine, ocupate ore întregi cu prepararea unor ciudate mixturi pentru păpuşă, pe care Lancelot le înfuleca imediat.

Cantor încetase să o mai necăjească pe Honorine. Uneori reuşea chiar să fie bun cu ea. Umbla toată ziua pe munţi, ba chiar şi noaptea, urmat de ghemul mic şi pufos al glutonului. Contele nu se opunea escapadelor băiatului, care povestea lucruri curioase întâlnite în drumurile lui nocturne. Îi promisese Honorinei că avea să o ducă să vadă o pereche de lupi cu puii lor, sub clar de lună. Devenise mai vorbăreţ şi îşi împărtăşea mai uşor gândurile.

— Îmi plac lupii, spunea băiatul. Sunt simţitori şi inteligenţi. Câinele e feroce; lupul, nu. El se apără. Câinele se bizuieşte pe om; lupul, nu. Ştie că e singur, că nu are prieteni.

În împrejurimile fortului se ridicau o sumedenie de colibe indiene cu acoperişurile ţuguiate, umplând aerul de fuioarele subţiri ale fumurilor. Se auzeau ţipete de copii şi lătrături de câini.

Într-o zi apăru măreţul Piksarett. Venea pe malul lacului, scuturându-şi mândru podoaba din pene de corb de pe părul legat cu şiraguri de perle. Intră zâmbitor în curte, aruncând în jur priviri arogante. Nu păru să bage în seamă tulburarea celorlalţi şi se îndreptă spre grupul în care se aflau Angelica şi Elvire. Ridică braţul într-un cald salut. Apoi întinse spre Jacques Vignot un mănunchi negru. La început toţi crezură că era vorba de nişte blănuri, nu prea curate.

— Vreţi scalpuri de "inglişi"?... Scalpuri de englezi?...

Elvire duse mâna la gură, plină de dezgust, apoi se îndepărtă repede.

— Vreţi scalpuri de inglişi? repetă Piksarett. Sunt întregi! Le-am tăiat cu mâna mea la Jamestook de pe capetele coioţilor ălora infami care l-au ucis pe Domnul Nostru Iisus... Ha! dacă sunteţi buni creştini agăţaţi-le la poartă!... Hohotind pe seama chipurilor îngrozite, marele abénakiz se răsuci pe călcâie şi plecă la fel cum venise, plin de înfumurare, agitând hidoasele trofee.

Către începutul lui iunie ieşi zvonul că oameni înarmaţi urcau pe Kennebec. De câtva timp toţi fuseseră prea liniştiţi. Uneori râdeau când îşi aduceau aminte de gândurile pe care şi le făcuseră de cu toamnă, când se închiseseră în fort. Crezuseră că nu aveau să vadă pe nimeni luni de zile. Cine ar fi îndrăznit să înfrunte pustiul îngheţat? Se întrebaseră atunci. Dar francezii din Canada îndrăznesc orice. Iarna, le-o demonstraseră celor de la Wapassou, căci vizitele nu lipsiseră. Dar nici acum, când aveau destule forţe, pulbere şi gloanţe făcute în fierăria minei, ei bine! nici acum nu erau prea dornici de vizite...

Dar curând, datorită unor amănunte obţinute de la indienii care aduseseră vestea, îşi dădură seama că erau mercenarii recrutaţi de Curt Ritz, omul de încredere pe care Peyrac îl lăsase în Noua Anglie tocmai în acel scop. Agitaţia-crescu. Nicolas Perrot plecă în recunoaştere, în timp ce lucrările la construcţia clădirii care trebuia să adăpostească trupa erau grăbite. Câteva zile mai târziu apăru panisul lui Perrot. – Vin!... Vin!...

Toţi lăsară baltă treaba. Albii de la Wapassou şi indienii o apucară pe lângă lacuri. Ajunşi la capătul celui de-al treilea lac, văzură cum primul om tocmai urca buza râpei în care se prăvăleau apele cascadelor. Era în armură, solid ca un adevărat german, cu părul aspru, ochii limpezi sub sprâncenele stufoase, ce mai, imaginea tipică a mercenarului de pe câmpurile de luptă al bătrânului continent punând piciorul lui greu pe pământul Lumii Noi. Îl înconjurară şi-l salutară emoţionaţi. Bărbatul le răspunse în germană.

Călăuziţi de Perrot, soseau şi ceilalţi. Erau vreo treizeci; englezi, suedezi, nemţi, francezi şi elveţieni.

Joffrey de Peyrac observă imediat că prietenul său Curt Ritz nu se afla printre ei. În faţa lui apăru curând locotenentul şi amicul aceluia. Era un gentilom elveţian dintr-un canton de limbă franceză, pe nume Marcel Antine. Îl salută pe conte şi-i înmână un plic destul de gros în care, zicea el, era explicată absenţa comandantului. Conducerea trupei îi revenise lui şi era fericit că îşi împlinise cu bine misiunea. Mai spuse că veniseră cu o ambarcaţiune cu pânze, iar altele, pline de mărfuri, urcau pe fluviu în urma lor. Proviziile de hrană sosiseră deja. Fiecare

om căra câte un butoiaş de rachiu sau de vin cu care urmau să ude bucuria sosirii.

La întrebările lui Peyrac, care vroia să ştie dacă Ritz era bolnav ori rănit, elveţianul răspunse evaziv, spunând că explicaţia se găsea în scrisoare. Dacă dorea, domul conte avea să discute cu el mai târziu, după ce o citea.

Peyrac nu insistă. Nu dorea să tulbure bucuria acelor clipe.

Pe nou-sosiţii îi aşteptau nişte mese lungi, aranjate în curtea fortului. Petrecură toţi sub ochii indienilor care rămăseseră cu gurile căscate. Angelica trecea de la unul la altul, îi servea şi schimba câteva vorbe cu fiecare. Inima îi sălta de fericire. Bucuria îi învăluia sufletul. "Am câştigat, am câştigat!".

Schimba priviri complice cu cei "vechi" de la Wapassou, priviri pline de lumină. Trecând pe lângă ei, îşi strângeau mâinile. Ar fi vrut să-i îmbrăţişeze pe toţi, chiar şi pe Clovis, să le mulţumească plângând. Îşi aminti ce-i spusese soţul când se închiseseră în post pentru iernat, făcând-o să înţeleagă în timp ce o privea cu ochii lui negri şi arzători, că tot ceea ce avea să se întâmple atârna de fiecare.

Iarna trecuse. Acum erau cu toţii acolo. Fiecare îşi arătase valoarea, chiar şi femeile, chiar şi copiii! Rămăseseră fideli faţă de ei înşişi şi faţă de cei care le garantaseră vieţile. Triumfaseră.

Căci treizeci de oameni însemna chiar Puterea în Lumea Nouă, unde cea mai amare parte din forturi nu se putea lăuda decât cu cinci-şase soldaţi. Ce naţie putea oare de acum înainte să-i biruie pe cei de la Lacul de Argint?... De a doua zi mercenarii aveau să se apuce de treabă, iar curând ziduri de neînfrânt urmau să se ridice.

Învinseseră.

Acea Americă în care debarcaseră, înşelătoare, căci părea pustie, cu ce putea să-i înfrunte până la urmă? Şase mii de canadieni în Nord, două sute de mii de englezi în Sud, toţi împrăştiaţi pe malurile râurilor ori îngrămădiţi în apropierea gurilor de vărsare ale fluviilor. La vest, două sute de mii de irochezi, aliaţi ai englezilor, şi cam tot atâţi abenakizi, algonquini şi huroni la est, aliaţi ai francezilor. Era puţin, căci se aflau pe un teritoriu uriaş, iar toată acea lume cu pielea albă ori roşie e fărâmiţa în eterne şi nenumărat certuri, fără ca vreun grup să ajungă într-adevăr foarte puternic. De aceea şaizeci de oameni hotărâţi alcătuiau o forţă imbatabilă, căci raţiunea era cea care-i conducea. Canadienii din Noua Franţă dăduseră până atunci şi ei dovadă de o bună organizare. Uneori în grupuri de doar câte doi oameni reuşiseră să terorizeze toată America

septentrională, până la New York şi, în curând, poate până la marea Chinei.

Joffrey de Peyrac îşi câştigase libertatea. Când răsări luna, începu adevăratul ospăţ. Indienii îşi primiseră partea şi se alăturară petrecerii. La miezul nopţii, cheful era în toi. Se bea, se cânta, se dansa pe cântecele chitarei lui Cantor, căruia i se alăturase un irlandez cu afurisita lui de vioară. Din tabăra indienilor se înălţau răpăitul tobelor şi clinchetele clopoţeilor. Enrico Enzi dansa jonglând cu pumnalele.

Cele trei femei nu se puteau plânge de lipsa cavalerilor. Angelica şi Elvire încercară, în acea seară, toţi paşii de dans de prin provinciile Franţei. Până şi doamna Jonas trebui să-şi ducă până la capăt rigodonul[1].

Pereţii stâncoşi răsfrângeau neaşteptate ecouri de râsete, cântece şi aplauze, scăldaţi de lumina lunii care trecea încet pe deasupra celor trei lacuri.

Puţin după miezul nopţii, Angelica se duse înăuntru, chemată de Joffrey. Îl găsi în camera lor, în faţa unui soi de sac din piele îngrijit lucrat, adus o dată cu celelalte bagaje ale trupei de mercenari. Deschizându-l, contele scoase din el o foarte frumoasă rochie din satin albastru deschis. Gulerul era brodat din fire de argint. O comandase de la *Gouldsboro*, ca şi pe un costum din catifea verde, cu toate "accesoriile".

Angelica se îmbrăcă aproape cu timiditate.

Când apărură amândoi în pragul fortului izbucniră adevărate urale. Nici măcar indienii nu rămăseseră indiferenţi. În acele strigăte vibrau mândria, mulţumirea, bucuria reuşitei, ca şi dragostea, da, dragostea pe care mulţi le-o purtau celor doi soli. Rămaseră acolo în prag, cu un surâs ce le răsplătea toate suferinţele...

Sub clarul de lună, rochia Angelicăi părea din argint, iar părul lucea precum aurul.

— Şmechere, îi spuse unul dintre francezii lui Jacques Vignot, cu care se împrietenise, e o adevărată prinţesă! Zău dacă aş fi crezut vreodată că o să întâlnesc pe-aici o asemenea frumuseţe!...

— Ce prinţesă?! făcu parizianul privindu-l de sus. E o regină!...

Întoarse ochii spre Angelica, acum aşezată la masă în faţa lor, cu mâna sprijinită pe pumnul lui Joffrey de Peyrac.

— Regina noastră! murmură el. Regina Lacului de Argint.

1 rigodon – vechi dans francez pe perechi, în doi timpi, foarte la modă în secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea – (n.tr.)

3

Noaptea, în braţele lui Joffrey de Peyrac, Angelica gustă plăcerea dragostei cu o veselie şi o uşurare pe care i se părea că nu le mai încercase din copilărie. Peyrac ghicea din râsul ei că scăpase de încordările care îi încătuşaseră prea multă vreme spontaneitatea. Trăia o bucurie nouă.

Din frunzişuri începeau să se înalţe trilurile păsărilor. Întunericul se destrăma. Pe malurile lacurilor se vedeau încă pâlpâirile focurilor în jurul cărora se fumau pipe. Foşnetele pădurii şi ale apelor pătrundeau prin ferestruică.

Culcuşul primitor al patului le adăpostea plăcerile. El fusese barca salvatoare care-i scosese la liman, înfruntând iarna. În el, frumoasa femeie dormise atât de aproape de bărbatul iubit, simţindu-i uneori pe buze răsuflarea, urmărită şi în vis de parfumul trupului lui. Dimineaţa nu trebuise decât să deschidă buzele pentru a gusta dulcea pecete a sărutului. Fuseseră gesturi mărunte, căldură, tandreţe. Din ele se născuse vindecarea ei, din acel somn de îndrăgostiţi.

Azi regăsiseră firul Ariadnei. Reluaseră înţelegerea ruptă cu cincisprezece ani în urmă de către focurile Inchiziţiei şi exilul impus de regele Franţei.

Abia a doua zi Joffrey de Peyrac citi scrisoarea. Fusese scrisă de jupân Berne. Negustorul rochelez îi trimitea noutăţile din *Gouldsboro* şi-l informa cum înfruntase iarna micuţa colonie. În general totul mergea bine, dar, de curând, un vântură-mări, cunoscut sub numele de Barba de Aur, pirat prin Golful Francez, le făcuse necazuri.

Hăituit când de unii, când de alţii, se refugiase prin insulele din golful *Gouldsboro*. El era cel care îl răpise – naiba ştie de ce – pe Curt Ritz, după ce acela debarcase în port cu mercenarii lui.

În ciuda acelui incident supărător şi straniu, Manigault şi Berne îi încurajaseră pe recruţii veniţi din Noua Anglie cu un mic vas al contelui, să-şi continue drumul, aşa cum fuseseră înţeleşi, până în ţinutul Kennebecului de Sus, căci domnul Peyrac putea să aibă nevoie de ajutorul lor. Dar amândoi doreau să-l vadă venind pe domnul conte în persoană, pentru a rezolva treaba cu piratul şi încă alte câteva.

Berne adăugase şi un post-scriptum: soţia lui, Abigael, era bine sănătoasă, dar aştepta un copil, trebuia să nască prin

vară. Era speriată de acel eveniment şi dorea mult să o aibă alături pe doamna de Peyrac la naştere. Dacă doamna putea să-şi însoţească bărbatul în vizită la *Gouldsboro*, ar fi fost foarte fericiţi...

Contele rămase mult timp pe gânduri.

"Ce să însemne asta?". Se gândea la ciudata răpire a neamţului Ritz. Chiar dacă vizitele piraţilor sunt un lucru obişnuit pentru cei de pe ţărmuri, contele găsea ceva bizar la mijloc. Ca să afle mai multe, stătu de vorbă cu Marcel Antine. Într-adevăr, era ceva ciudat. Într-o seră, Curt Ritz se dusese să facă o mică plimbare pe plajă. Indienii veniseră să-i spună elveţianului că îi văzuseră pe mateloţii de pe corabia lui Barbă de Aur aruncându-se asupra neamţului. După ce-l loviseră, îl urcaseră în barca lor.

Joffrey de Peyrac le spuse celorlalţi că urma să plece la *Gouldsboro*. Viaţa obişnuită de la Wapassou îşi pierdu astfel ritmul ei normal. Contele nu părea că se gândeşte să o lase acolo pe Angelica, iar ea nu vedea prea bine cum avea să găsească mijlocul de a părăsi locurile pentru cel puţin două luni. Ar fi dorit atât de mult să asiste zi de zi la construirea noului fort! În plus, nu era imprudent să lase de capul ei o asemenea trupă?...

Femeia mai avea de aranjat şi toate alimentele sosite pe fluviu, apoi cărate de bărbaţi până la intrarea în mină. Şi de cules plantele de leac, de făcut dulceţurile...

Pe de altă parte, era tentată să-şi revadă prietenii, aşezarea... Să stea de vorbă cu Abigael, să-i îmbrăţişeze pe Séverine, Laurier şi pe micul Charles – Henri, să vadă oceanul şi să mănânce stridii şi homari...

— N-o să te las aici, îi spuse Peyrac. Nu pot trăi fără tine, iubirea mea...

— Dar Wapassou?...

Joffrey îi răspunse că fortul rămânea pe mâini bune. Cei vechi aveau să se ocupe de nou-sosiţi, să-i ajute şi să-i obişnuiască treptat cu disciplina de pe "corabie". Avea toată încrederea în soţii Jonas şi în Malaprade, ca şi în Marcel Antine, gentilomul elveţian care vorbea franceza, germana, italiana, spaniola şi engleza. Conducător avea să-l numească pe Porguani, căruia îi apreciase întotdeauna loialitatea, conştiinciozitatea şi energia. Italianul cu privirea adâncă rămăsese o enigmă pentru Angelica, dar simţea că soţul ei avea încredere în el.

Cu ei aveau să vină cei mai încăpăţânaţi: Vignot, Clovis, O'Connell şi Cantor. Angelica dorea să o ia şi pe Honorine, dar

Peyrac o făcu să-şi schimbe hotărârea. În ciuda faptului că Berne vorbea cu nepăsare de acel pirat din golful Francez, care iată că se mutase în golful *Gouldsboro*, nu puteau şti ce avea să se întâmple. Peyrac nu putea accepta să-i fie răpit un om pe care îl angajase la New York de cum sosise în America şi care îl slujea cu devotament.

Wapassou i se părea ferit de surprize. Palisada se ridica văzând cu ochii. Trupa bine înarmată putea ţine piept din înălţimile ei oricărui canadian, irochez ori abénakiz care ar fi venit cu gânduri negre. În aparenţă, cu liftele astea nu puteai şti la ce să te aştepţi. Dar se părea că deocamdată nu exista nici un pretext de conflict. La Québec, guvernatorul se ocupa de expediţia lui Cavelier, posibilă graţie generozităţii lui Peyrac. Irochezii aduseseră dovada prieteniei, iar abénakizii, preocupaţi doar de comerţ, coborau spre Sud.

Angelica era şi speriată şi dezamăgită la gândul că trebuia să-şi lase fetiţa la Wapassou. Nu se mai despărţiseră niciodată. Din fericire, Honorine se împăcă repede cu gândul. Era de altfel foarte ocupată cu ursuleţul şi toate schimbările datorate sosirii mercenarilor. O pierdea pe Rose Ann, tovarăşa de joacă, pe care Peyrac o lua cu în intenţia de a o înapoia rudelor ei. Dar îi rămâneau nedespărţiţii Barthélemy şi Thomas, iar Elvire şi Malaprade aveau să o "înfieze" cu dragă inimă în absenţa părinţilor.

4

La Wapassou se lăsa seara, o nouă seară de pace în sânul unei naturi exuberante. Joffrey de Peyrac o apucă uşor pe Angelica de mijloc şi se îndepărtară încet spre pădure. Străbătură tabăra indiană şi urcară pe malul drept al lacului, către pădurea de pini. Mergeau cu un pas vioi, chiar grăbit.

Imediat cum trecură de creastă, coborâră puţin pe celălalt versant, se treziră înconjuraţi de tăcere. Nu se auzea decât şuieratul vântului care înfiora frunzişurile. Sub stratul de muşchi simţeau duritatea stâncilor. Paşii nu întâlneau nici o piedică: Urmau, fără să-şi dea seama, poteca pe care merseseră de atâtea ori şi care ducea pe o terasă pietroasă de deasupra văii, de unde se deschidea o minunată privelişte spre lanţurile de munţi din zare. Culorile se schimbaseră din nou. Pădurea se împodobea cu somptuoasa-i mantie de smarald. O pâclă uşoară topea

conturile. Ultimele raze ale apusului aprindeau în oglinzile lacurilor sclipiri tainice. Se opriră.

Era ultima seară de plimbare prin acele locuri. A doua zi aveau să reia marşul în convoi. Trebuiau să coboare pe jos până pe malurile bătrânului Kennebec. Apoi, cu pirogi şi canoe, urmau să boare spre ocean.

Înainte de a părăsi Lacul de Argint, lui Joffrey de Peyrac şi Angelicăi le făcea plăcere să admire în tăcerea serii tărâmul pe care le fusese dat să trăiască.

— Am fost fericită aici, rupse femeia tăcerea.

Gusta cu tot sufletul acel cuvânt: *fericită*... Căci şi pericolele, încercările grele, te pot face fericit!

Un misterios elixir se poate amesteca dintr-o dată în aluatul obişnuit al vieţii. Atunci, din senin, te trezeşti cu ea şi vezi că nu te mai părăseşte: fericirea!...

Femeia respira adânc aerul îmbălsămat de arome.,

— Dragostea mea! îi spuse bărbatul privind-o cu nesaţ. Am împărţit totul cu tine şi te-am văzut rezistând... Nici o meschinărie... Ai acceptat povara şi ai luat-o pe umerii tăi...

Erau fericiţi, biruiseră iarna, dărâmaseră piedicile care-i despărţiseră.

— Trebuie să câştig un an, zisese cândva Peyrac.

Puteau deja să vadă că duşmanii nu mai erau chiar atât de primejdioşi.

Mai rămăsese doar unul.

Gândurile le zburau în acelaşi loc, iar privirile stăruiau asupra pădurilor îndepărtate, care se preschimbau încet într-o mare întunecată.

—Mi-e frică de acest preot, şopti Angelica. Nu mă pot împiedica să cred că are darul ghicitului şi că e omniprezent. Din adâncul pădurii vede totul, presimte totul. A ştiut imediat că noi suntem exact ceea ce el nu poate să fie.

— Aşa e! eu vreau aur şi bogăţie, el credinţă şi sacrificiu. Eu sunt de partea ereticilor, rebelilor, el de partea drepţilor, a preasupuşilor. Şi, în sfârşit, cel mai grav lucru: te iubesc foarte mult, femeie. Ferm, fermecătoare femeie care-mi stai alături! Viaţa mea, bucuria mea, carnea mea... Acesta este cel mai mare rău pentru el... iubesc femeia, eternă ispită, mama tuturor relelor. Eu sunt de partea Creaţiei, el de cea a Creatorului. Acum îmi dau foarte bine seama că nu există împăcare între noi şi el. Ori el, ori noi. S-a ridicat în apărarea creştinării indienilor. Se va lupta până la moarte! Şi-l înţeleg... Se bate pentru rostul vieţii

lui, opera lui de căpătâi. Se va lupta până ultima răsuflare, fără compromisuri. Ei bine fie, dar şi eu mă voi lupta... Destul cu laşitatea. Adam! E timpul să-ţi primeşti lumea pe care o meriţi! Mă voi bate pentru eretici şi păcătoşi, pentru Aur şi Creaţie... Şi pentru Femeia care mi-a fost hărăzită în viaţă!

Un gând fugar îi trecu prin minte, atât de neaşteptat şi de rău, încât simţi o durere străbătându-i trupul.

“Şi dacă acesta este pumnalul cu care vrea să mă lovească? Să mi-o răpească?” Glasul gâfâit şi spart al lui Pont – Briand îi răsuna în urechi:

— Vă va despărţi, o să vezi! O să vezi... Urăşte dragostea...

În acea clipă, Joffrey de Peyrac, omul raţiunii şi al unei judecăţi precise, se temu de magia invizibilă şi viclenia care putea să învăluie inima Angelicăi, îndepărtând-o pe frumoasa femeie de el. Dacă ea înceta să-l iubească, puterile şi viaţa i s-ar fi scurs din trup ca sângele din rană. N-ar mai fi putut să trăiască fără ea.

“E ciudat, se gândea. Când am venit aci, astă toamnă, nu-mi era frică. Nu ştiam dacă zilele în care avea să ne cunoaştem urmau să-mi aducă dezamăgirea, ori, dimpotrivă, să ne apropie, dar nu eram speriat de ce avea să urmeze... Acum totul s-a schimbat...”

Acum descoperea groaza. O privi, încercând să-şi închipuie ce ar fi simţit dacă într-o zi acea privire limpede şi tandră ar fi început să strălucească pentru altul... Durerea îl făcu să tresară, iar Angelica îl privi uimită.

În acea clipă, o chemare melodioasă se înălţă de undeva din spatele lor, de pe înălţimile peretelui stâncos. Creştea în intensitate, pe mai multe tonuri, unindu-se apoi într-un singur sunet care parcă n-ar mai fi vrut să se sfârşească niciodată şi în care se împleteau deopotrivă fericire şi suferinţă.

— Ascultă! făcu Angelica. Puii de lup!

Şi-i închipuia aşa cum îi descrisese Cantor, cei şase lupi aşezaţi în jurul tatălui, cu boturile rotunde şi trandafirii întinse, într-un efort candid de a-l imita. Femeia parcă vedea profilul tragic al bătrânului lup desenându-se pe discul argintiu al lunii.

— S-ar zice că pădurea cântă, murmură ea. Nu ştiu dacă aşa e, dar cred că semăn cu Cantor. Şi mie îmi plac lupii.

Bărbatul o privi îndelung, sensibil la fiecare ton la vocii, cu sufletul înfiorat la fiecare cuvânt rostit de ea.

“E ciudat, odinioară o iubeam nebuneşte şi totuşi, de-a lungul anilor, am putut trăi departe de ea, am putut gusta plăcerile

vieţii, chiar alături de alte femei... Dar acum n-aş mai putea... Nu s-ar putea îndepărta de mine fără să-mi smulgă din carne... Fără ea n-aş mai putea suporta viaţa... De ce oare?... Nici măcar nu ştiu..."

La gândul că i-ar fi putut fi răpită, nu de moarte, ci într-un fel mult mai subtil, încleştă pumnii. Dacă ar fi fost aruncată în tenebre, trădându-l, căzând de pe soclul unde o urcase, fiinţă de frumuseţe şi lumină, el s-ar fi prăbuşit o dată cu ea, lipsit de forţele vitale, îmbătat de furie şi de sete de răzbunare, uitând de orice înţelepciune şi de orice altceva. Săgeţile care încercau să-l doboare aveau să fie toate otrăvite.

Încruntat, îi strânse blând mâna, în timp ce ea se lăsă învăluită de chemarea nostalgică a puilor de lup. Privirea lui Joffrey se mută de pe chipul ei undeva, în depărtare, spre desişurile întunecate, ca şi cum ar fi descoperit un duşman la pândă.

Atunci se petrecu o minune. O lucire fremătă în văzduh, către sud, şi se ridică apoi deasupra copacilor şi munţilor, mărindu-se, ajungând să deseneze pe cer un uriaş oval luminos în care părea să se contureze o formă imensă, acoperită de voaluri care îşi schimbau culoarea în roz, apoi în verde, suprapunându-se într-o spirală răsfirată. Uluitoarea himeră a văzduhurilor se împrăştie încet. Peste tot ploua cu străluciri fosforescente.

— Ce-i asta? reuşi în sfârşit Angelica să strige, înecată de emoţie.

— O auroră boreală.

Bărbatul îi explică liniştit fenomenul, încă tainic pentru savanţi, frecvent la acele latitudini în acel sezon. Femeia, împietrită, abia cuteza să respire.

— Mi-a fost frică... o clipă am crezut că urma să fim şi noi victimele unei apariţii cereşti... Asta m-ar fi... în sfârşit, cred că m-ar fi stânjenit foarte mult!...

Râseră amândoi. Contele se aplecă spre ea şi o înveli cu mantia lui, căci de prin văi începea să urce o răcoare neaşteptată. Îi frecă apoi umerii, după care îi luă în palme chipul fraged. O sărută îndelung. Sclipiri fugare îi luminau din când în când, în timp ce ultimii stropi ai ploii roz şi verzi şiroiau pe bolta întunecată.

Rămaseră amândoi tăcuţi, pătrunşi de sentimentul de a fi împreună, complici şi amanţi, în faţa vieţii. Îşi dădeau seama îndeajuns de bine ce câştigaseră prin dragoste, aşa că înţelegeau pentru ce erau pizmuiţi. Din când în când se simţeau pătrunşi

de un fior de teamă. Atunci Peyrac o strângea şi mai tare la piept.

Privind spre sud, se gândeau amândoi la un bărbat singur, lungit pe un pat de crengi pentru o scurtă odihnă. Când clopotul va bate miezul nopţii, omul se va ridica şi se va duce, înconjurat de zumzetul ţânţarilor, să îngenuncheze într-o colibă din pământ bătătorit, în faţa unui altar vegheat de o lampă roşie. În dreapta altarului se zăreşte o flamură pe care se desluşesc o spadă şi patru inimi sângerii. În mijloc, deasupra crucii, muscheta Războiului Sfânt.

Crucea e de lemn.

Joffrey de Peyrac se gândea. Oare ce formă avea să ia lupta surdă şi înverşunată care începuse între ei şi el, fără măcar să se fi văzut vreodată?

Învăţase să se bată în toate felurile. Cu toate acestea, avea impresia că ceea ce urma să se întâmple nu avea să semene cu nimic cunoscut.

O speranţă rămânea totuşi. În orice înfruntare exista o cale de înţelegere, o posibilitate de a cădea la învoială... Valorile angajate de-o parte şi de alta în luptă erau destul de mari pentru ca această favoare să le fie dată.

— Dumnezeu cu mila! şopti Joffrey de Peyrac.

NNE ŞI SERGE GOLON

ANGELICA ŞI LUMEA NOUĂ

